

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་
དོ་གཤམ་སློབ་གསལ་དབྱེས་པའི་
མགྲུལ་རྒྱན།

ཅུ་བ་མཚན་པོ། སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉེན།
འགྲེལ་བ་མཚན་པོ། འཇུ་མི་པམ་འཇམ་དབྱེད་སྐུ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྷོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0470

འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་ཡིག་སེར་མཛོད་དེབ་ཚོགས་ཀྱི་དེབ་གཟུགས་ལ་མ་ཕྱིར་བཟུང་ཡོད།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྡེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་གསུམ་པར་གསར་དུ་བསྤྲིགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤེབ་བསྐྱར་བ། བསྐྱར་བ་ཚོས་དབ།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛོད་པ་པོ་ཚོ་སྡེ།	iii
ཞུ་སྡེ་གཤམ་པའི་གསལ་བཤད།	iv
མཛོད་གནས་དང་པོ་བཤད་པ།	༡
མཛོད་གནས་གཉིས་པ་བཤད་པ།	༤༧
མཛོད་གནས་གསུམ་པ་བཤད་པ།	༡༡༧
མཛོད་གནས་བཞི་པ་བཤད་པ།	༡༥༤
མཛོད་གནས་ལྔ་པ་བཤད་པ།	༡༩༤
མཛོད་གནས་དྲུག་པ་བཤད་པ།	༡༤༧
མཛོད་གནས་བདུན་པ་བཤད་པ།	༤༤༡
མཛོད་གནས་བརྒྱད་པ་བཤད་པ།	༥༠༡
པར་བྱང་སྡོན་ཚིག་.....	༥༥༡

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲིབ།

འབྲུ་མི་པམ་འཇམ་དབྱེད་ས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་མདོ་ཁབ་མས་སྡེ་དགའི་ཉེ་འདབས་ཡ་རྒྱ་དེར་རྒྱུད་གི་ས་ཚར་ཡབ་མཐོན་པོ་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་སྲོང་རྒྱུད་གཉེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅམ་ནས་ཡབ་དང་ཞང་པོའི་དྲུང་ནས་ཡི་གའི་འབྲི་སྒྲིག་དང་། ཅེས་དཀར་ནག་གི་སློབ་འཁྲོད་དང་གཞུང་ཆེན་སློབ་འཁྲོད་སོགས་ལ་གཞོལ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་གཉེས་ཀྱི་སྐབས་གསང་སྐབས་ཚོས་སྤྱིར་དཔོན་དུ་ཚོས་ཞུགས་མཛད། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཞང་པོ་དང་འཁྲོགས་ནས་ལྷ་ལྷན་དུ་གནས་སྐོར་ལ་བྱོན། ཕྱིར་ལོག་རྗེས་འཇམ་དབྱེད་ས་མཁའ་བརྩེན་བརྩེན་པོ་དང་། དབང་ཆེན་དགེས་རབ་རྗེ་རྗེ། དཔལ་སྐྱལ་འཛིགས་མེད་ཚོས་དབང་སོགས་ལས་སྐུན་མོང་དང་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙུག་ལག་བརྒྱ་སྐབས་མང་པོར་སྐུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད།

རྒྱ་ཆེ་མེད་པོར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་བརྟན་འགྲོལ་བན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་མཛད། མདོ་སྐབས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དབྱེད་འབྲེལ་བ་འདུག་སོགས་མང་དུ་མཚེས་ཤིང་། ཞུང་བར་དུ་བརྒྱོད་དང་། གསོ་བ། ཅེས་རིག་བཅས་ལ་སྐུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐབས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག། །མདོ་དབུས་ཁབ་མས་གསུམ་དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་འབབ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྗེ་སྐྱལ་རྗེ་རྗེ་དང་། གཉེར་སློབ་བསོད་རྒྱལ། གཞོག་སི་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ དགྲུང་ལོ་རེ་བདུན་པར་འབྲུ་རི་ཁོང་དུ་དཔོངས་པ་ཚོས་དབྱེད་ས་སུ་སྐྱེལ།

ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ། བར་དུ་བརྗོད་པ་པོ་ཉི་ལུམ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒོངས་སུ་སྒོན་སྒོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྟན་དང་འགོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། ཏུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྒོད་གྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས་ཡུང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྲང་སྐོབ་གྱི་ཆེད་ཏུ་རྩོམ་སྐྱིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་ཏུ་རྩོམ་སྐྱིག་གུས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲུབ་བཤམ་ཏུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྷ་གུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བསྐྱེད་དང་ལྷ་སྐྱིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཆ་བས་ཆེ་བའི་སྒྲོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་མོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཡུང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྐྱིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བརྒྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྐྱིག་གྲེད་རྒྱ་ཅ་དོན་ཏུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ལུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཙོ་མ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཙོ་མ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེ་བ་ལྷོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྟོན་ཅུང་ཙམ་ལྟོན། གཞུང་གི་དགུས་སུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དགུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་མང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་ཏེ་ཕྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྣང་དང་མང་སྐྱོར་སྣངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་པ་ཙོ་མ་ལས་དེ་དེ་བཞིན་མཆན་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ལྷོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དབེ་བསྐྱུར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བསྐྱུར་པའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལེས་སྐྱུན་ཤོ། ཞོལ། ལྷ་འབྲུམ། ལྷ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྡེ། བཟ། ཞོལ། ལྷ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱུབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱུབས་སུ་བསྐྱུར་བའི་དོན་དུ་བོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྐྱུབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྐྱུབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་བོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༩ན་༥༧། བསྐྱུབས *བསྐྱུབས ལྷ། ༡༠༩ན་༦༧། ལྷ། ༡༡༠ན་༩༧། བསྐྱུབས ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩མདུན་དོས། ཡིག་ཐེང་༥པ་ན། བསྐྱུབས་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྐྱུབས ནི་མ་ཕྱིའི་

ཡིག་འོར་བསྐབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྡེ་བ་གངས་༡༠༩མའུན་ངོས། ཡིག་སྡེང་༤པ་ན། ལྷ་སྐྱེང་
པར་མའི་སྡེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱུ་པ་ངོས། ཡིག་སྡེང་༩པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེ་བ་ཉུ་ལོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁུན་ལྷན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱེལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགོ་གས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྐྱིག་ལུས་ཉེ་སྤྱད་
ག་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྔ་ཚེས་༡༥ལ།

སྒྲོ་ས། །སྒྲུ་ཚོད་རིག་པའི་གྲུ་གཟེངས་ལ་བརྟེན་ནས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་
མཚོའི་མཐའ་སོན་ཏེ། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གྲིང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ། །གྲགས་པ་
དོན་ལྡན་ཀུན་མཁུན་གཉིས་པར་བཟུགས། །སྲིད་པའི་ལྗོན་པ་གཙོད་གྲེ་སྡེ་བདུན་
གྱི། །ཤུགས་འདབ་དང་མཚུངས་པའི་རལ་གྱི་མཚོག། །ཉེ་བར་རྩུབ་པ་གང་གི་ཚོས་
མངོན་མངོད། །རྩུལ་བཞིན་མཐོང་ནས་ལེགས་པར་དགོལ་བར་བྲ། །

ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་རྩུང་ཟད་གྲིས་མདུན་བསུས་ཏེ་གང་བརྗོད་པར་
བྲུབ་ནི། དེ་ལ་འདིར་ཤེས་བྲུ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དམ་པའི་ཚོས་
མངོན་པ་མངོད་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུང་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་
དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟེ། ཡུལ་དེའི་སྐད་
ལ་ཨ་བ་རྩི་ཤ་རྩུང་ཆག་དང་། བེ་ཤ་ཅི་ཤ་ཟ་དང་། བྲ་གྱི་ཉི་ཟ་མལ་པའམ་རང་བཞིན་
དང་། སི་སྒྲི་ཉ་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐད་དང་བཞི་ལས། འདིར་སི་སྒྲི་ཉའི་སྐད་དུ། ཨ་རྩི་
རྩི་གོ་ལུ་ཀུ་རི་ཀུ་ཞེས་བྲུ་བ་ཡོད་ལ། དེའང་བསྐྱུར་ན་རིམ་བཞིན། །མངོན་པ།
ཚོས་མངོད། ཚིག་ལེའུར་བྲས་པ་སྟེ། པོད་སྐད་དུ། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་གྱི་ཚིག་
ལེའུར་བྲས་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་འཇམ་ཞིང་མཁུན་
གཉིས་གྱི་དབལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་སྲས་རྩུལ་མངོན་གཞོན་
ཏུར་གྲུང་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྩེ་བས་འགྲུང་ཕྱག་མངོད་པའོ། །

། མངོན་གནས་དང་པོ་བཤད་པ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་། བརྟམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚོན་བརྫོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བརྟམ་པར་དམ་བཅའ་བ། བརྫོན་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་བཤད་པ། དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གང་ཞིག་སྐྱེ་མཚེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྲུང་བ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་སྟུན་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་སྦྲར་མི་སྐྱེ་བར་གཏུན་བཅོམ་ཞིང་དེས་ནི་སྦངས་པ་དང་འབྲུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་རང་དོན་སྟུན་ཚོགས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྫོགས་ཀྱི་བྱས་རང་གི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འདིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། དུས་བསྐྱེལ་ཤུ་འདི་བྱས་ཁང་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟོན་ཐར་ཆ་བསྐྱེད་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྟོན་པས་ཤུ་འདི་བྱ་ཞོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སམ་ཞེས་བཀའ་བསྟུལ་བ་ན་མ་འཚལ་ཏོ། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་དབྱེ་ནི། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བཞིན་ལོ། །ཉན་ཐོས་པས་ཉོན་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་འདྲ་དང་། ཤེས་སྐྱེ་བ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་

ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་གྱིས་མིག་ལ་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སློངས་ཤིག་དང། དེ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་གྱིས་མིག་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་བརྒྱུད་མར་འཁོར་ཞིང་ཆགས་ཏེ་གྱིང་བའི་གནས་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱལ་དགོས་པ་འདུལ་ལྟ་བུ་ལས་འགྲོ་བ་དངས་བར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་འབྱུང་དང་དམ་པ་སྦྱིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་བཞིའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤངས་ཏོགས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ལྷག་འཚལ་ནས་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་ན་རང་སྦྱིའི་མཚན་འཛིན་པས་ཚོས་སྤང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང། ཡང་ཡང་མངོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དང། བས་རྒྱལ་མངོན་པར་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དང། མདོའི་དོན་མངོན་པར་ཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་དང། ཐེལ་གཞོན་ཏོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཚོས། ཞེས་སོ། །མངོད་གྱི་སྤྱོད་བཤད་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། འཕྲུ་ཞེས་འཕྲ་ས་ན་འཚོས་པ། ལྷ་ལྷ་སྤྱོད་པས་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང། །རན་འགྲོའི་སྤིད་ལས་སྤྱོད་པས་བ་གང་ཡིན་ན། །འཚོས་སྤྱོད་པས་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །ཅེས་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་མངོད་ཅེས་བྱ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ནི་མངོང་བསྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གྱི་རྗེ་མ་མེད་པ་རྗེས་འབྲང་སྤང་པོ་ལྷའམ་བཞེར་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་

གཏན་ས་ལྷག་ལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་བརྟེན་ན་སྤང་པོ་ལྷ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་
གཟུགས། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ། དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས། དངོས་གཞི་བྱུང་བར་ཅན། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་བཏང་སྟོམས་
ཡིན་པས་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་འབྲལ་མི་
ཤེས་སུ་ཡོད་དོ། །ལམ་སྤེལ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་བ་
གཟུགས་མེད་པས་སྤང་པོ་བཞིའོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་
ཀྱང་གཙོ་འཁོར་འཚོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གཙོ་
སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་བརྒྱལ་ཆེ་བྱུ་བ་གཙོ་བ་བཞིན་ལོ། །དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་
པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་
བཅས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་དུང་དེ་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡོད་རྗེས་འབྲང་གཟུགས་ནི་མེད། གཟུགས་ཀྱི་
སྒྲིམ་བྱུང་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྤང་པོ་ལྷའོ། །

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞི་པའོ། །འདོད་ཁམས་ན་སྒྲོམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་
ཁམས་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་
ནི་རབ་གི་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་
ན་མེད། མིར་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་
མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་ཅེན་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྡེ་བདུན་དང་། བྱེ་བྲག་བཤའ་
མངོན་ཀྱི་མངོན་པ་དེ་དོན་དུ་ཡང་དུག་པར་ཏེ་གཅེས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཕྱིར་རུ་སྟེ་
འོར་དུ་གང་དུ་བཞག་པའི་གནས་སྟེ་བྱུང་ལ། ཡང་ན་འདི་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་

མངོན་པ་དེ་ཡིན་པས་མངོན་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་མངོན་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་
ཡིན་པས་ན་ཚོས་མངོན་མངོན་ཅེས་བྱའོ། །ཚོས་མངོན་ལ་དབྱེ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་འབྲས་བུའི་ཚོས་མངོན་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་བཞི་རྒྱུའི་ཚོས་མངོན།
བསྟན་བཅོས་ནི་གཞུང་གི་ཚོས་མངོན་དང་གསུམ་མོ། །སྲ་མ་དངོས་དང་། ཕྱི་མ་
དག་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་དང་། བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པས་དབྱེའོ། །

གསུམ་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་
དག་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དགོས་པ། དེ་མེད་པར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཅ་བ་
དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞེ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་
ལ། །ཞེས་བ་དེའི་ལྗོགས་སྤྱོད་ནས་ཉེར་ཞིའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་དང་
འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། དེ་དག་ཉེ་བར་མ་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་པས་ལས་བསགས་
ནས་ཀྱང་འདྲི་གཏེན་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་ཉེར་ལེན་སྤང་པོ་
སྲ་འབྲེལ་པས་བརྟུང་དུ། རྒྱ་མཚོན་དེ་བས་ཉོན་མོངས་སྤང་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པ་
དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་སྲེ་བཏུན་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟུས་སོ། །ཞེས་
བྱེ་སྲུ་རྣམས་ཟེར་རོ་ལོ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཀྱི་འདུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྦྱིད་ཀྱིས། །ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་རིའི་
བྱས། །གངགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་ལུ་གལ་བྱས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་གསུམ་
པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །ཞེས་དཔེར་ན་ཚོས་སྐྱོབས་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོས་བཞེན་དུ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། དང་
པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པར་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་

མི་རྣམས་པས་སེལ་བྱུང་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིས་བསྐྱུས་སོ་བཟེལ། མདོ་སྤེལ་པས་དེ་མི་
འདོད་དེ་འདུས་མ་བྱས་རྗེས་སྐྱབ་འདོད་པ་སོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་
བས་སོ་བཟེལ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། སྣང་
སྣང་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་
པོ། བཛོད་བྱ་བསྐྱུ་ན་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཉེ། དེ་ལས་གཞན་
སྤང་གསུམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤང་ཁམས་
སྤྱི་མཚེད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་བཤད་པ་དང་།
ཟག་མེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་འཕགས་གསུམ་གྱི་ལས་
བདེན་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱུག་ཀུན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་
པ། གང་གི་སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་དེ་དྲག་ལ་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་གཉིས་སུ་
བསྐྱོམ་དུང་མོད་ཀྱི་འདིར་སྤང་སྣང་གི་འཕ་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་དུང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་ཟག་པ་ནི་ཙ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་གནས་ཐོང་
པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའམ། ཟག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་དང་པན་ཚུན་འཕྲོད་
ཅིང་མ་ཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་བཏུས་སུ་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བས་ཟག་
བཅས་སུ་གསུངས་པ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཙ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་
བོ། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་

དང་། དེའི་བདག་ཤེས་མིག་སོགས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་ཉེན་ཡིན་པ་
དང་། ཟག་པས་བཅེངས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས། ཟག་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཟག་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་
མ་ལུན་པ་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་མིན་པར་དེ་ལ་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟུག་མིན་
ཟག་བཅས་གྱི་དམིགས་པ་མིན་ལ། འགོག་ལམ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་བས་
རྒྱས་པར་མི་འཇུག་ཞིང་བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་སོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། འགོག་པ་གསུམ་གྱི་ཟག་ཏུ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་སོ། ཟག་མེད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དྲུག་ རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་
པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་ཅིང་པན་ཚུན་མི་འཕྲོད་པས་
རྒྱས་སུ་མི་རླུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་
སུ་བཤད་པས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཟག་མེད་ཏུ་གོ་བས་ཡང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་
ཅེ་ན། ལམ་ལ་འདས་མ་འདས་ཡོད་པས་འདིར་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་ཏུ་གོ་བའམ།
ཡང་ན་སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྣོས་པའོ། །དེ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་དྲང་
ནི་བརྟུགས་བརྟུག་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་
མ་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ཏུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚོས་བདག་
མེད་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འགོག་བདེན་ནི་བརྟུགས་འགོག་དང་།
བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་འདུས་

མ་བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་བྲལ་འབྲས་ཏེ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་
མི་འདོད་དེ། བྲལ་ཇུས་སྲུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་འདི་བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོགས་
རེག་མེད་པས་མི་སྐྱིབ་པའོ། །འོ་ན་སེམས་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། འགོག་
པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐལ་ཏེ། མི་སྐྱིབ་པས་སོ་བེད་ན། རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱིས་སེམས་གཡོ་སྔོན་ལ་སོགས་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་གཉིས་
གྱིས་སོ་སོའི་དགག་བྱ་ལ་བསྐྱིབ་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་སྐྱེའི་རང་ལུགས་ལ་ནམ་
མཁའ་རྒྱང་སོགས་སྤར་ལྷུང་ལ་རྟེན་བྱེད་པ་ཡང་སྤང་དགོས་སོ། །འབྲུང་བ་གཞན་
གྱི་གོ་ས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཀྱང་འབྲེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ལ་སེམས་བཞིན་ནོ་
ཟེར། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་
པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བའོ། །སྤང་བྱ་སོ་སོ་བཞིན་དུ་བྲལ་
ཚའི་ཇུས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་ནོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ལམ་སྤེམ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་
བས་སོ་བེད། རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་འོངས་པའི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་
རུང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གོགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་སོ་སོར་
བརྟག་པ་མིན་པས་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་དུ་དབྱེ་ཚུལ་ལ།
སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་སྤང་སོགས་སྲུ་དབྱེ་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བའི་གངས་རེས་ལ་ཚོད་པ་
སྟོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་སྤང་ལྡ་མངོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ལའང་། དབྱེ་བ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་
 སྤང་ཅིང་འདྲུས་ནས་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་དེ་དྲུག་སྟེ་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་
 འོ། །མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགྲུང་གི་ཚོས་ཅན་དེ་དང་རིགས་མ་སྟུན་
 པས་མི་འདྲོ་བ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་འོ་མ་བཞིན་ལོ་ཟླ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་འདྲུས་
 མ་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟངས་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པའི་
 སྤང་བོ་ལྟོལ། །དེ་དག་འདྲུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། རྒྱེ་སྐྱེས་སྤང་བོ་རྗེས་ཐ་
 དང་དུ་འདོད། མདོ་སྟེ་པས་སྤང་བོ་བཏགས་བ་དང་། གཟུགས་སེམས་རྗེས་ཡོད་དེ།
 གཟུགས་སྤང་གཞི་ཐ་དང་པའི་བསྐྱེ་བ་ལྟས་སྤྱིན་གྱི་རིལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་འདོད།
 གཉིས་པ་ལ། སྤང་ལྔ་སྤྱིའི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྒྱེ་ཟག་ཟག་སྤང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས།
 དང་པོ། སྤང་བོ་དེ་དྲུག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། གཏམ་གཞི་སྟེ་ཞེས་པས་
 བརྗོད་བྱ་དང་། འདྲུས་མ་བྱས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བའམ་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་
 རྒྱུར་བྱས་ནས་མི་སྐྱེ་བས་དེར་མ་བཞག་གོ། །འདྲུས་བྱས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་དེས་
 པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཉེ་ལམ་བདེན་ཡང་སྤངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུའམ་
 གཞི་དྲང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ། རྒྱེ་ཟག་ཏུ་འདྲུས་བྱས་གྲང་དྲུག་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་སྤང་བོ་འང་ཡིན་ཉེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དེ་སྤང་
 བས་རྣམས་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་ནས། སྤང་བོ་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བའི་
 སྤྱིར་འབྲས་སུའི་ཤིང་བཞིན་ནས། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་"རག་ལས་པས་རྒྱལ་
 པོའི་མི་བཞིན་ལོ། །ཡང་ཟག་བཅས་དེ་དྲུག་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པས་འཐབ་བ་

༡ །མ་སྐྱེ། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱུ་དཔེ་དེ་བ་སོག་ངོས་༡༡ནམ། རག་ལས དཔལ་ལྷོ། འ་ནམ། རགས་ལུས།

ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲུ་ལོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་
ལྡན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱུར་རྒྱུར་ལས་འབྲས་བུར་རྒྱུར་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འདྲི་བ་པའི་རྟེན་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་། ཟག་བཅས་
འདི་ལ་བདག་ལྷ་སོགས་ལྷ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུར་བས་ལྷ་གནས་ཞེས་བྲ། དེ་ཡང་།
དབྱ་བཅོས་པའི་ཕྱང་པོ་ཐ་མ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བས་
སོ། །གལ་ཏེ་ཟག་བཅས་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ལྷ་བ་
ཁོ་ནའི་གནས་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚེ་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་བརྟན་པར་འདྲིན་པས་སོ། །མ་རིག་པ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚེ་ཡིན་ཀྱང་ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་མིན་པས་མཚུངས་
ལྡན་ཀྱི་ཆགས་སོགས་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བརྟན་པར་
འདྲིན་པ་མིན་པས་སོ། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྤྱི་དུ་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
དེ་དུག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཟུགས་སྤང་བཤད་པ། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་
གསུམ་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་སྤང་དངོས་
བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་
བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། གཟུགས་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དྲུང་གཟུགས་
སོགས་དོན་ལྷ་དྲུང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཞན་དུ་བཅོ་
ལྷ་བཤད་པ་ནི་རིག་བྱ་བཞི་པོ་གསུ་བྱེ་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་དྲུང་
བའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་དྲངས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་

སོགས་ཀྱི་རྟེན། ཟང་མའི་མེ་ཉོག་གི་གྲོ་གའི་འཛེར་བྱ་གཞུག་ལ། ཟངས་ཁབ་གཤིབ་
ལ། རྩ་བ་བཀས་ལ། བྱ་རེག་འཇམ་གྱི་ཕགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་བཤད་ལ།
འབྲས་བུ་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་གཞུགས་དང་། རྒྱ་འབྲུང་བའི་གཞུགས་གཉིས། དང་པོ་
ལ་གཞུགས་སྦྱི་དང་། རྣམ་པར་རིག་མེན་གྱི་གཞུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། འད་གི་
སྦྱི་མཚེད་གྱི་གཞུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་སྦྱི་མཚེད་གྱི་གཞུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མིག་
སོགས་སམ་གཞུགས་སོགས་དེ་དུག་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་
བ་མིག་ལ་སོགས་གཞུགས་ཅན་དུང་བ་རྣམས་དབང་པོའོ། །

གཉིས་པ། མིག་ཡུལ་གཞུགས་ལ་དབྱིབས་ཁ་དོག་རྣམ་གཉིས་དང་སྤེལ་
རྣམ་པ་ཉི་ཤེས། ཅ་བའི་ཁ་དོག་སྡོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སྦྱིན་
དང་དུ་བ། རུལ་དང་། ལྷག་སྒྲ། ཉི་མ། སྤིབ་མ། སྤང་སྤུན་ཉེ་ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་
བརྒྱད། རིང་། ལྷང་། ལྷམ་རྒྱུ་མཚོ། དམའ། ལྷལ་བ། ལྷལ་བ་མིན་པ་སྟེ་དབྱིབས་
གཞུགས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ལྷམ་པ་གྲུ་བཞི། རྒྱུ་པོ་ཉི་རིལ་བུའོ། །སྡོ་དམར་འདུས་
པ་ནག་སོ་སོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་གནས་སྡོན་དང་ཉེར་གཅིག་ཟེར། ལྷན་
བུས་སྤེལ་ཉེར་ལྷ་བཤད། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྤེལ་བ་སོགས་ཀྱིས་
གཞུགས་མིན་ནམ་སྟམ་པ་བརྗོད་ཆེད་དོ། །མདོ་སྟེ་པས་དབྱིབས་རྣམས་སྤེལ་
པར་འདོད། བྱེ་སྦྱས་དེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་སྤེལ་བཞི་འདོད་དོ། །སྤྱི་ཉི་རྣམས་པ་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་དང་། མ་ཟེན་པའི་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས། དེ་
དེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་ལ། དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མིན་པ་གཉིས། དེ་
དེ་དེ་ལ་སྟུན་མི་སྟུན་གཉིས་ཉེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་མ་ཟེན་པའི་རྒྱ་བྱུང་སེམས་ཅན་

༡ །མ་གྱི་སོག་པོས་ཀྱམ་ཀྱོ། དུང་དཔལ་རི་པོ་བཞུ། དང་།

དུ་སྟོན་པ་ལྟའི་རྩ་སྐྱོད་ལྟ་བུའོ། །རྟོ་ཞི་མངའ་། སྐྱུར། ལན་མོ། ཚ་བ། ལ་བ། བསྐྱེ་བ་
 སྟེ་རྣམ་པ་དུག་གི་ནི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གཉིས། དེ་དེ་དེ་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཏེ་
 རྣམ་པ་བཞིའོ། །མཉམ་པ་དེ་ཞིམ་དང་ང་བ་གཉིས་ཤས་རྒྱང་ལ། ཅིག་ཤོས་ཆེ་
 བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། ཇི་ཞིམ་པ་དང་། ང་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལྡན་དང་
 གསུམ་དུ་གསུངས། ཆ་ལྡན་ལ་མི་མཉམ་མཉམ་གཉིས་སྟེ་བ་ལེགས། དེག་བྱ་བ་རྩ་
 གཅིག་བདུག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེན། རྒྱའི་དེག་བྱ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི། འབྲས་
 ལུའི་དེག་བྱ། འཇམ་རྩལ། ལྷི་ཡང་། གང་བ། བཤེས་སྟོམ་བདུན་འོ། །གང་བ་རྩ་རྒྱང་
 ཤས་ཆེ་བ་ལས་རྩོ་བ་འདོད་བའོ། །བཤེས་པ་སོ་ནང་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བས་ཟས་འདོད་པ།
 སྟོམ་པ་མེ་ཤས་ཆེ་བས་སྟོམ་འདོད་བའོ། །དེ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་སྟོམ་པ་ནི། རྒྱ་ལ་
 འབྲས་མིང་བཏགས་བའོ། །ཡུལ་ལྔ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་རོ་བཤེས་སྟོམ་མེད་
 དོ། །ཡུལ་དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་དང་གཟུགས་ལ་སྐྱ་བཞི་
 ཡོད། གཞན་གསུམ་ལ་མེད། དེ་བཞིན་མིག་སོགས་བཞི་དེལ་པོས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད།
 ལུས་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་ཟེད། ལུས་ལྟའི་དབང་པོ་གཅིག་ཆར་ཡུལ་
 དང་འཕྲད་ན། ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱར་བསྐྱེད་ལ། མཉམ་ན་ལུས་ལས་
 ལྷེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཟ་བར་འདོད་པའི་རྒྱུད་གཏང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་དེག་མིན་ནི། ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་སེམས་
 དང་། དེས་ནི་དེག་གྲེད་ལས་ཁྱད་པར་གྲེད། སེམས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་དང་འགོག་
 སྟོམས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་གྲེད་པ་དང་། དེས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅོད། ཡང་སྐྱས་
 མ་ཡིངས་སེམས་བཅས་བརྒྱད་འོ། །རྡོ་བོ་དགེ་དྲང་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་པ་སྟེ།

དེས་མིག་སོགས་ལྷུང་མ་བསྟན་བསལ། གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་རྒྱན་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་གང་། འབྲུང་བ་ཆེ་རྒྱས་སྤྱིད་ཉེན་གནས་འཕེལ་གྱི་རྒྱུར་བྱས་ནས་སློབ་
 བ། དེས་སློབ་བ་བསལ། ལྷུང་བར་གསུམ་ལྟན་དེ་ནི་རྒྱས་བར་རིག་གྲེད་མིན་པའི་
 གཟུགས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་གྲེད་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་ཡང་། ལུས་དག་གི་ལྷན་འཛུགས་བ་སོགས་རྒྱས་རིག་བཞིན་དུ་རང་ཀྱན་ནས་
 སློང་གྲེད་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་གྲེད་པས་སོ། །འདི་ལ་སུ་བཞི། གཟུགས་ཡིན་ལ་
 ལས་དང་རིག་གྲེད་མིན་པ་མིག་སོགས་དང་གཟུགས་སྐྱེ་པལ་བ་ལྟ་བུ། ལས་ཡིན་
 གཞན་གཉིས་མིན་པ་སེམས་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ལུས་དག་གི་རྒྱས་བར་
 རིག་གྲེད། གཟུགས་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་གྲེད་པས་
 རིག་མིན་ཞེས། །འདུན་བཟང་ན་རེ། འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་
 དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྐྱེ་སྐྱུག་བརྗོད་ལྷུང་བར་བུ། །བྱ་བ་ལྷུང་བར་མ་བྱས་
 སོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་ལོ། །

གཉིས་བ་རྒྱ་འབྲུང་ལ་དབྱེ་བ། ལས། མཚན་ཉིད། འདིག་ཉེན་ཐ་སྙད་དུ་
 འདོགས་པའམ་ས་དང་ས་ཁམས་ཀྱི་ལྷུང་བར་བསྟན་བ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱ་
 འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། རྒྱ་དང་མེ་དྲང་རྒྱུང་ཁམས་རྒྱས་ལ།
 དེ་ལ་ཁམས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་འབྲས་སུའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཕྱིར་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོག་མེད་འཁོར་བ་ནས་ནས་ཡང་མ་བྱུང་མ་སློང་
 བས་ན་འབྲུང་བ། ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལ་གས་ཆེར་འཇུག་པའོ། །སློབ་ཉན་གྱིས་
 རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་པས་བཞེན་བ་གཏོས་ཆེ། གཟུགས་

འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཡོད་པས་ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། གནས་པ་ཐ་གྲུ་ཆེ་སྲིད་
ཆེན་སོ་ཞེས་བྲམོ། །བྱེ་སྐྱས་འབྲུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་
འདོད། མདོ་སྡེ་པས་གང་སྤང་བ་མངོན་གྲུང་མི་སྤང་བ་ས་པོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཟེར་
རོ། །གཉིས་པ། སས་གཞི་འཛིན་པ་དང་ལ་སོགས་གྱི་སྐྱས་ཚུལ་རྒྱུད་གིས་རིམ་
བར་སྤྱད་སྒྲིབ་རྒྱས་པའི་ལས་སྤུ་བྲུ་བོ། །གསུམ་པ། ས་སོགས་རིམ་བར་སྤུ་
གཤེར་བྱོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དོ། །བཞི་པ། འཛིན་གཉེན་གྱི་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་
ནི། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་སོགས་བརྗོད་དོ། །ས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཚུ་དང་མེ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་ཡང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་གྲགས། རྒྱུ་ཚོགས་
པའི་རིག་བྱའི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་གྲགས་ལ། སྤུ་མ་དེ་དྲང་འདྲ་བ། མདོག་
དབྱིབས་ལ་གྲགས་པའང་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་སྤྱད་བྱེ་ཚུལ། དབང་པོ་སྤྱད་དོན་སྤུ་པོ་དེ་
དྲག་ཁོ་ན་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཚེད་སོགས་དྲང་ནི་མིག་གི་ཁམས་སོགས་བརྒྱུ་འདོད།
ཁོ་ན་ཞེས་པས་རིག་མིན་བསལ་ཏོ། །གཉིས་པ་སྤྱད་པོ་བར་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་གང་དུ་བསྐྱུ་བར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ།
ཚོར་བ་རང་སྟོབས་གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤོང་བཤོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོན་ནས་གསུམ་
མམ་ལ། ཉེན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས། ཡང་ན་རྒྱལ་ཏུ་འདོད། སེམས་སེམས་བྱུང་
གཞན་ལ་སྤོང་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་གྱང་ཚོར་བར་འབྱུང་ལ་མེད་ན་རིག་པ་ཅམ་དུ་མི་
འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་སྟོབས་གིས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདུ་
ཤེས་ནི་སྤོ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་མང་ཡོངས་སྤུ་གཙོད་ཅིང་འཛིན་པའི་བདག་

ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྡོ་སོགས་ལ་འཛིན་པ་དང་། བ་སྣང་
ལ་སྦྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་སོགས་དང་། རྟེན་གྱི་སློན་ལས་འདུ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་
གོ། །ཡང་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུད་། གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ། གཟུགས་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་ཚད་མེད་པའོ། །དམིགས་པའི་སློན་ལས་ཀྱི་བུས་ལས་ཀྱིས་སོགས་
བཤམ་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་མོད་གྱི་བདག་གཉིས་
གྱི་མཚན་མ་ལས་གོལ་བར་བཤམ་ཟེར་དོ། །འདུ་བྱེད་གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་
ཤེས་གྱི་སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་སྲུང་ཐམས་ཅད་དོ། །

དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །སེམས་སེམས་རྣམས་ཁ་གཅིག་གིས་གཅིག་དང་། ལ་ལས་ཐ་
དད། ལ་ལས་འདུ་ཤེས། ཚོར་བ། དེག་བ། སེམས་པ་བཞི་སེམས་ལས་ཐ་དད་ལ།
གཞན་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་སོ་ཟེར། སེམས་སེམས་རྣམས་གཅིག་
ན་སྤང་པོ་ལྟ་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་སོགས་གྱི་
དབྱེ་བ་ལ་སློན་ཞི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཏུ་ཐལ་བ་
དང་། མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་དོ། །སེམས་དང་སེམས་རྣམས་དག་ཡུལ་དབང་སོགས་བྱེད་རྒྱལ་གྱི་བྱེ་བྱལ་
མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སེམས་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་
གསུངས་པའི་མདོའི་ལྷང་འགལ་གྱི་སློན་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་གྱི་དོ་བོ་མི་དགེ་
བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་སོགས་གྱི་སློན་
ཡོད་ཟེར། གཉིས་པ། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་

རིག་བྱེད་མེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྣམས་བཅས་པ་དེ་བདུན་པོ་དག་ལ་
ཉི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལའང་།
དངོས་དང་། དེ་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་སུ་འདྲིལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཉི་
ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་བྱུག་དང་།
རྣམ་འབྲོར་སྐྱོད་པ་བས་བརྒྱད། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་གྱིས་རྗེ་མེད་ཀྱི་ཡིད་
དང་དགུ་ཟེད། དགའ་བོ་དང་། ལྷའི་སྟེ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ཉི་ཡིད་རྣམ་དང་
རྗེས་གཅིག་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་སྟོ་སོ་སོ་ནས་མངོན་པས་བྱུག་ཏུ་སྣང་ཟེར་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་མཚེད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཉི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། ཁམས་བདུན་སྟེར་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ། དེ་ཉི་མེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དྲུག་ཏུ་འང་འདྲོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བྱུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །གཉིས་པ། རྣམ་ཤེས་བྱུག་པོ་སྤྲ་མ་འདུས་མ་ཐག་
པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བཛོད་དོ། །གཉིས་པ་གངས་ངེས་
ཀྱི་དོགས་སྤངས་ལ། ཁམས་ཉུང་བར་ཐལ་བའི་ཚོད་སྤང་དང་། མང་བའི་ཚོད་སྤང་
གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པར་མི་མ་ཐུན་པའི་ཉུང་བ་དགལ། རིགས་པར་མ་ཐུན་
པའི་ཉུང་ཏུར་བསྐྱེ་ཚུལ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། བྱུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྟེན་ཉི་
རབ་ཏུ་བསྐྱེབ་པའི་བྱིར་ཡིད་ཀྱང་བཤད་པས། ཁམས་ཉི་བཙོ་བརྒྱད་དྲུག་ཏུ་མངོ་
ལས་གསུངས་པར་འདྲོད། དེ་ཡང་གོས་དམར་སྟེ་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཉི་
སྟེར་གི་རོ་བོར་འདྲོད། དེ་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་ཡོད་པར་འདྲོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་

བསྐྱུ་བ་དང་། རི་ལྷར་བསྐྱུ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དྲུ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་དྲང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་རིག་མིན་པ་ལན་གཉིས་བསྐྱུས་ཟེད།

གཉིས་པ། བསྐྱུ་བུ་སོ་གཉིས་བསྐྱུ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡང་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པས་
བསྐྱུས་པ་བཞིན། རང་མིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་དྲང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོས་
ཡུལ་འཁོར་བསྐྱུ་བ་ལྟ་བུ་ལིན་ནོ། །གཉིས་པ་མང་བར་ཐལ་བ་ནི། འོན་མིག་ན་
སྣ་དག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཕྱིར་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞེན། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་
པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་པོ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་རིགས་འབྲ་
ཞིང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། སྐྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱ་འབྲ་བ་དང་། འབྲས་
བུ་གཟུགས་སོགས་སྤྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་
ཉིད་ཏུ་བགྱང་ངོ། །འོན་གཉིས་གཉིས་དགོས་པ་མེད་ཅེན། ཉེན་ལུས་མཛེས་བྱའི་
ཕྱིར་ན་སླེད་པས་ལས་བསགས་པས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་
གི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས།
དང་པོ་ལ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་སྤང་སོགས་སྤྱིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྤང་སོགས་ཀྱི་མིང་
ཅན་གཞན་དེར་འདུ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཞི་སྟེ། སྤྱོད་ན། དགོས་པ། ལོ་
རིམ། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའི་ཚོད་སྤོང་ངོ། །དང་པོ། སྤངས་དྲང་ཞེས་ཚོས་

དུ་མ་སྤྲུངས་པའི་དོན་ནི་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཞུགས་གང་ཡིན་
 པ་ཅི་ཡང་རྒྱང་། འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་རྒྱང་བའམ། འང་གིའམ། སྤི་
 ཡིའམ། རགས་པའམ། སྤ་བའམ། རན་པའམ། སྤ་ལོ་མ་པའམ། ཐག་རིང་སོ་ན་ཡོད་པ་
 གང་ཡིན་པའམ། ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་
 གཞུགས་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་ཤེས་གྱི་བར་
 དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་མདོའི་དོན་འདས་སོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་
 པའི་གཞུགས་དང་། འང་རང་རྒྱད་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་སྤི་ཡིན་
 འོ། །ཡང་ན་འང་དང་སྤི་ཡི་སྤྱེ་མཚེད་གྱི་གཞུགས་སོ། །རགས་སྤ་ནི་ཐོགས་བཅས་
 ཐོགས་མེད་དམ། ཡང་ན་རྒྱལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །རན་པ་དང་སྤ་ལོ་མ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། རིང་བ་འདས་མ་འོངས་དང་། ཉེ་བ་ད་ལྟོའོ། །ཞེས་བྱེ་
 སྤུས་ཟེའ། དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱད་བར་འདི་ཡོད་
 དེ། ཡིད་སོགས་རགས་སྤ་ནི་དབང་སོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་བའམ་ཡང་ན་ལས་ལས་
 རིགས་པར་བྱའོ་ཟེའ། བཅུ་ན་པ་ནི། འདས་སོགས་རང་མིང་གིས་བསྟན། སྤ་རགས་
 དབང་ཡིད་གྱིས་བསྡུང་བྱ། རན་སྤ་ལོ་མ་ཡིད་མི་འོང་དང་། ཡིད་འོང་། ཉེ་རིང་ལུལ་
 སྤང་མི་སྤང་ཟེའ། ཚོར་བ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། སྤང་སོ་སྤ་པ་ལས་
 འོ། །དང་སོ་གསུམ་དུས་དང་། སྤི་ནང་རྒྱད་དང་། སྤ་རགས་རྣམ་པ། རན་སྤ་ལོ་མ་འགྲོ་
 བ། ཐག་ཉེ་རིང་ལུལ་སོ། །སྤྱད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ལ། སྤ་བའི་ཁྱད་ཁྱིར་རྣམ་དང་། སྤང་
 པོར་ཡོངས་སུ་ཚད་བའི་དོན་ཚང་བས་སྤང་སོ་ཡིན་འོ། །ཡང་ན་སྤང་སོ་བཏགས་
 པ་ཡིན་པས་དེ་རེ་རེ་སྤང་སོ་མིན་པར་ཡང་འདོད་དེ། སྤང་སོ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་

རྒྱལ་གཟུགས་ཕྱང་མིན་པ་དེའི་སྲོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྗེས་ཡོད་ཡིན་ན་དེ་ཕྱང་པོ་
ཡིན་ནོ། །བདག་དམིགས་ཀྱི་རྒྱེན་ལྷག་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོ་གྲུབ་
པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་ནི་རིགས་ཀྱི་དོན་
ཉེ། ཕྱང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱང་སོགས་སྤྱིར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཚོར་འདུ་བྱེ་བལ་
ཏུ་དབྱེ་བའི་དགོས་པ། ཞར་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཕྱང་པོར་མི་འཛོག་པའི་འཐད་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ། དགོས་པ་སྐྱོད་པ་གསུམ་བཞེད་པ་དང་དབང་པོ་གསུམ་
དང་། འདོད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བཟུན་ཉེ། དེ་ལ་
སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རིམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྒྲོག་ཕྱིར་ཕྱང་ལྡན་ཉེ། དེ་ལས་
སེམས་ལ་བཞིན་དབྱེ། གཟུགས་ལ་དེ་སྒྲོག་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད། གཉིས་ཀ་ལ་དེ་སྒྲོག་
ཕྱིར་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བར་གང་སྐྱེལ་གྱིས་དང་པོ་སྐྱོད་པ་
ཚབ་ཚུང་སྟེ། དངོས་པོ་སྤྲ་བ་དང་རིགས་མ་སྐྱུན་ལ་སྐྱོད་ས། གཉིས་པ་སྐྱོད་པ་ཚབ་
འབྲིང་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་པ་དང་། རིགས་མ་སྐྱུན་ལ་སྐྱོད་ས། གསུམ་པ་སྐྱོད་པ་ཚབ་
ཆེ་སྟེ། དངོས་པོ་སྤྲ་རགས། རིགས་མ་སྐྱུན་མི་མ་སྐྱུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོད་པ་པས་སོ་
ཟེད། དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་ཕྱང་ལྡར་བསྐྱུས་ཉེ་བཟུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འབྲིང་ལ་སྐྱེ་
མཆེད། རྒྱལ་པོ་ལ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་བཤད་དོ། །ཡང་ཞི་གནས་སྐྱོད་པ་ཚིག་
བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞི་སྟོན་གཉིས་སྐྱོད་འབྲིང་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷག་མཚོང་
སྐྱོད་པ་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བར་འདོད་དོ་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོར་འདུ་གཉིས་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་བྱིས་འདོད་པ་

དང་ལྟ་བུ་ལ་ཚོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དྲང་། ཚོར་བས་ཆགས་ལྡན་གྱིས་ལས་སོག་
 ཅིང་། དེའང་འདྲ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དྲང་། འདྲ་ཤེས་གཉིས་ནི་
 ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤང་བོར་བཞག་པ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ། སྤང་བོ་དྲག་ཏུ་འདྲུས་མ་
 གུས་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་ཏུ་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདྲུས་མ་
 གུས་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བསྟན། སྤང་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི། སྤང་ལུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་
 མེད་པས་དེ་རེ་རེ་ནས་མ་བསྐྱུས་ལ། སྤང་བོ་དྲག་པར་ཡང་མི་བཞག་སྟེ་ཏུ་མ་སྤངས་
 པའི་དོན་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་
 ལྟ་དང་། ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཤེས་ཕྱིར་སྤང་བོ་བསྟན་ལ། འདྲུས་མ་གུས་དེ་
 གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་མི་རྩུང་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྐྱེ་སྐློང་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ལ། སྤང་བོའི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་
 གཉིས། དང་བོ་གོ་རིམ་ནི། རོག་མར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་རོགས་བཅས་ཡིན་
 པས་ཀུན་ལས་རགས་པས་དང་། དེ་ནས་ཚོར་བའི་རྒྱ་བ་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཉེ་རགས་ལྗེའི་གོ་རིམ་དང་། རོག་མེད་ནས་སྐྱེ་བོ་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་དགལ། དེ་
 ལས་བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ལ་རོ་སྤོང་བས་ཆགས། དེ་ལས་གཙང་བདེ་སོགས་འདྲ་
 ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདྲ་བྱེད། དེས་སེམས་
 ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ན་

སྐྱོད་དང་སོགས་པས་ཟས་དང་ཚོད་མ་བྱུང་པོ་ཟ་སོ་དང་མ་སྐྱུན་པའི་དོན་གྱིས་ཉེ་
 གཟུགས་ཚོར་བའི་རྟེན། ཚོར་བ་ཟས། འདྲུ་ཤེས་ཚོར་བ་གསལ་འདེབས་པ་ཚོར་
 ལ། སེམས་པས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ་འདྲུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་གཏོད་ཕྱིར་བྱུང་པོ་སྟེ་
 ཟས་སྟོབ་པ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོར་བས་པན་འདོགས་པའི་ཟ་བ་པོ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་སོགས་ཁམས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདོད་
 ཁམས་གཟུགས་ཀྱིས་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་
 ཁམས་ཚོར་བས་ཉེ། དང་པོ་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ། གཉིས་པར་ཡིད་བདེ། གསུམ་
 པར་སེམས་བདེ། བཞི་པར་བཏང་སྟོམས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་འདྲུ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྟེ་ལ། མིན་ཅེ་འདྲུ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྟེ་སྟེ་དེས་ཆེ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱད་ཁྲིར་འཕེན་
 ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དེ་དག་གི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། དུ་སྐྱེད་དོན་འདྲིན་སྐྱེད་སྐྱེད་མཆེད་དང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེན་ལ་བསྟན་ལ།
 ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་དང་དུས་མིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་སྐྱེར་
 ཕྱིས་བཤད་དོ། །སྐྱེ་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེད་པའི་དོན་འབྲས་གཟུགས་
 ཁོ་ན་འདྲིན་སྐྱེར་མིག་སོགས་དང་པོ་བཞི་བསྟན། ལུས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པས་ཕྱིས་བཤད། བཞི་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་གཞུན་མིག་ན་གཉིས་ནི་ཆེས་རྒྱུར་
 རིང་པོ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱེར་བསྟན་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མིག་རྒྱུར་རིང་ལ་འཇུག་པས་
 སྐྱེར་བཤད། ལྟ་སྟེ་ལྟ་ལྟ་སྐྱེད་ནས་ཉེ་བའི་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིས་བཤད་དོ། །སྐྱེ་
 བེ་སྟེ་བས་ཆེས་སྐྱེར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེར་སྐྱེར་བསྟན་ལ། ཡང་ན་ལུས་ལ་རྗེ་སྐྱེར་
 མིག་སོགས་གནས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་ཉེ། མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས། ལུས་

ཕྱིར་པལ་ཆེར་འོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ཕྱིར་
ཡང་བྱུང་སྟེ། དུལ་ཅན་གྱིས་ལུལ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་དེས་བྱུང་
སྟེ། ལྷུང་གོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བ་ཅེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཆར་གཟུགས་
ཡིན་ན་མིག་གི་ལུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྫོང་ཅེ་ན། མིག་གི་ལུལ་
དེ་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅུ་པོ་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། བསྟན་ཡོད་ཚོགས་
བཅས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ལས་མིག་
གི་ལུལ་ཁོ་ནར་སྐྱི་སྐྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲུང་བ་དང་། གཞན་རང་མིང་གིས་གོའོ། །ཐམས་
ཅད་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་བདུན་ལ་ཚོས་ཟེར་བ་མིང་མེད་མིང་དུ་གྲུར་པ་ལྟར་
གཞན་སོ་སོ་རང་མིང་གིས་ཤེས་ལ། འདི་ལ་སྐྱི་སྐྱ་ཐོབ་པས་སོ། །ཡང་ན་ཚོར་
སོགས་ཚོས་མང་པོ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་སྤང་འདས་འདིས་བསྐྱུས་པའི་
ཕྱིར་ན་རིམ་བར་མིག་གི་ལུལ་གཅིག་ཉི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས། ཡིད་
ལུལ་གཅིག་ཉི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱེ་བ་བར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤང་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་གྱིས་བ་ལ། ཚོས་སྤང་གི་བསྐྱུ་བ་
དངོས་སུ་བཤད། དེས་མཚོན་ནས་གཞན་བསྐྱུ་བར་གདམས། ཁམས་གཉིས་ལ་
འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྐྱུ་བ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་
ཚོས་སྤང་གི་ཚད་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་དུག་ལག་
ནམས་ལྷུང་བས་གསུངས་དེ་དུག །མདོ་སྟེ་བས་ན་བའི་ལུལ་གྲུར་སྐྱུ་རང་མཚན་
པའི་ཚིག་གསུམ། བྱེ་སྐྱུས་ཡིད་ལུལ་ལྟན་མིན་མིང་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ཉི་

སྣ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང། ལྷི་མ་ལྟར་ན་འདྲེ་བྱེད་དྲག་ཏུ་འདུས་སོ། །

གཉིས་ལ། ཚོས་སྤང་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལྷ་འདྲེ་བྱས་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཚད་ཅམ་དེ་ཡིན་ཅེས་ཟེའ། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྷག་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཚོས་
སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་དུང་སྤྱད་ཐག་བཞི་དང། ལྷེ་བ་སྐག་བརྒྱད་དུ་
འགྱུར་རོ། །བམ་ལོ་ས་ཡ་སྐག་གཅིག་ལྷག་འཁུམ་བརྒྱད་ཁྲི་ལོ། །ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་
པ་ཚིགས་བཅད་རྐང་པ་དེ་ལ་ཚིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཞེས་བཤད་པས་ཤོད་ཀྱི་ཚིགས་
བར་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་སྤང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་ཁམས། ལྷེ་
མ་ཚེད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སྟེ་ཚན་དེ་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་དེ་དེ་ཚོས་
སྤང་དེ་ཡིན་གྱི། ཤོ་ལོ་ཀའི་གངས་ངེས་མེད་ཟེའ། ཚགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་
པ་སྟོན་པ་ཐ་དང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་འདྲེ་དེ་དང་
མ་སྐྱུ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
ཅི་རིགས་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཟད་པར་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྟེ་མ་ཚེད། ཁམས་
མང་པོའི་མདོ་ལས་ཁམས་ལྷག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྣམས་ནི། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ལེགས་པར་དབྱེད་དེ། ཇི་སྟེད་བཤད་པར་སྤང་ཁམས་སྟེ་མ་ཚེད་དེར་བསྐྱེ་བར་
བྱའོ། །དེ་ཡང་ཟག་མེད་སྤང་ལྷེ་བྱེ་སྟེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཟུགས། ཉིང་འཇིན་ཤེས་
རབ་གཉིས་འདྲེ་བྱེད་དང། རྣམ་གྲོལ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་མོས་ལ། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་སྟེ་མ་བཞི་འདྲེ་བྱེད་དོ། །རྟེན་བཤགས་ཡི་རངས།
གསོལ་གདབ་ཀྱི་སྤང་པོ་འདྲེ་བྱེད་དེ། འགྲོད་དང་དད་དང་འདུན་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དག་ངེས་པ་སོགས་གསུམ། སྤང་པོ་སྤྱས་བསྐྱས་པའོ། །ཟད་

བར་བཅུའི་དང་སོ་བརྒྱད་མ་ཚགས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས།
འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱིས་སོ། །ཟེལ་
གཞོན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེ་ཚུལ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་སོ་བརྒྱད་དང་འབྲེལ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་
གཟུགས་མེད་དེ། ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ། ཁམས་ལྷག་གི་ས་སོགས་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ། ཁམས་ལྷག་གི་
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་
ལས་བྱེ་བྲག་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐོ་དང་སྐར་ཁུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བུ་ནི་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིན་མོ་སྤང་བ་དྲང་མཚན་མོ་སྟུན་པ་དག་
ཡིན་པས་གཟུགས་ཡིན་ཅོལོ། །བྱེ་སྐྱེས་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་ཉེ་འཁོར་
ཉེ་གཟུགས་ཡིན་ཅོལ་། མདོ་སྤེ་བས་སྤང་སྟུན་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་སྤྱིར་ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཟེར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཚོས་ཁམས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཁམས་མིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཟག་
བ་དྲང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིད་
བར་སྐྱེ་བའི་ཉེན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་
ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་བ་དང་། གཞོད་སེམས། རྣམ་འཛེ་
ངེས་བར་འབྱུང་བ། གཞོད་སེམས་མེད་བ། རྣམ་བར་མི་འཛེ་བའི་ཁམས་དང་ལྷག་
ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །བདེ་བ། ལྷག་བསྐྱེལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་
སྟོམས། མ་རིག་པའི་ཁམས་ཉེ་ལྷག་ནི་དང་སོ་ལྷ་ཚོར་བ་དང་། ཐ་མ་ནི་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་རྗེས་ཚོར་འདུ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་ནི།

ཚོས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ནི་རིམ་
 བར་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་དང་། རི་རོ་སྣ་སྤྱེའི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས་བཅུ་བཞི་
 དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་ཁམས་
 གསུམ་ནི་ཁམས་བཅུ་བཞི་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་སོ། །དུས་གསུམ་དུ་
 ལྷུང་བའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་
 སོ། །དེ་རྗེས། དན་པ། བར་ལ། གྲུ་ལོ་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་པོ་
 ཡིན་ནོ། །དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། དང་པོ་གཉིས། གཟུགས་སྒྲ། ཚོས་
 དང་སེམས་ཁམས་བདུན་གྱིས་སོ། །ཐ་མ་བཙེན་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །སློབ་མི་སློབ་
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་དང་། ཐ་མ་
 བཙེན་བརྒྱད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་དང་།
 ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས། འདུས་བྲས་འདུས་མ་བྲས་གཉིས། དང་པོ་བཙེན་བརྒྱད་
 དང་། ཐ་མ་ཚོས་ཁམས་གཅིག་ལུས་བསྟུས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁམས་བཙེན་བརྒྱད་དང་
 དེ་ནས་དུག་ཚོན་གསུམ་དང་བཞི་ཚོན་གཅིག་གསུམ་ཚོན་དུག་དང་གཉིས་ཚོན་
 གཉིས་བཙེན་ཁམས་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཉེ་དེ་དག་ལ་མཁས་ན་ཁམས་ལ་མཁས་པར་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ༡ ་།
 ཐོགས་བཙེན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ༢ ་། ལུང་བསྟན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། ༣ ་།
 ཁམས་གསུམ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ༤ ་། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་
 པར། ༥ ་། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཙེན་མ་བཙེན་གྱི་ཁྱད་པར། ༦ ་། དམིགས་བཙེན་ཡིན་

མིན་གྱི་བྱང་པ་༡༧༽ ཟེང་མ་ཟེང་གྱི་བྱང་པ་༡༨༽ འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུང་ཡིན་
 མིན་གྱི་བྱང་པ་༡༩༽ རྒྱལ་མཉམ་བསགས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པ་༢༠༽ གཙོང་
 གྱེད་གཅད་བྱུང་བྱུང་མ་བྱུང་གྱི་བྱང་པ་༢༡༽ བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བྱང་པ་༢༢༽
 རོབ་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་བྱང་པ་༢༣༽ སྤྱི་བད་གི་བྱང་པ་༢༤༽ རྟེན་བཅས་
 དེ་མཚུངས་གྱི་བྱང་པ་༢༥༽ སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱང་པ་༢༦༽ ལྷ་བ་ཡིན་
 མིན་གྱི་བྱང་པ་༢༧༽ དུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པའ་ཚུན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་བྱང་
 པ་༢༨༽ དབང་པོ་དུས་ལུལ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པ་༢༩༽ རྟག་མི་རྟག་གི་བྱང་
 པ་༣༠༽ དབང་པོ་ཡིན་མིན་དུ་དབྱུང་བ་༣༡༽ རྟེ་རྟེ་བས་ཉེར་གཅིག་སྟེ། རྟེ་
 དང་པོ་ལྡན་མི་ལྡན་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྟེ། བོང་དུ་དམིགས་བསལ་དུ་
 འཚན་ན་བདེ་ཞིང་། མིང་ནི་ཉེར་གཅིག་དོན་གྱི་ཉེར་གཅིག་ཡིན་འོ། །

དང་པོ། མིག་གི་ཤེས་པས་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོང་བ་འདྲིར་ནི་གཟུགས་
 གཅིག་སྟེ་གཞན་བཅུ་བདུན་བསྟན་མེད་དོ། །གཉིས་པ། པན་ཚུན་སྤྱི་བ་པས་ཐོགས་
 པ་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། སྤྱི་བ་པས་ཐོགས་པ་ནི་གཅིག་གི་གོ་སར་
 གཅིག་མི་འཇུག་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མིག་སོགས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་ལ་
 མི་འཇུག་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་ཡུལ་
 ལ་འཇིག་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཇིག་པའོ། །ཡུལ་དང་སྤྱི་བ་ཐོགས་གཉིས་ལ་སྟེ་བཞི་
 སྟེ། ཡུལ་ཐོགས་སྤྱི་བ་མི་ཐོགས་ནི། སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཁམས་གྱི་
 མཚུངས་ལྡན་འོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ལ། གསུམ་པ་དབང་ལ། བཞི་བ་ཚོས་ཁམས་གྱི་
 མཚུངས་ལྡན་མ་གཉོགས་པའོ། །མིག་ལ་ཡུལ་ཐོགས་ལ་ཚུ་དང་། རྟེ་ཉེན་མཚན་

ལ་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་ལྷ་བཞི་ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོགས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་
དོ། །གསུམ་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ། གང་ཞེན་
གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དེ་དྲུག་ཉིད་ལས་གཟུགས་སྟོ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་
དོ། །གཞན་ཏུ་བཅུ་ཉི་དགོ་མི་དགོ་ལྷང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་མོ། །

བཞི་ལ། འདོད་ཁམས་སྤྱ་གཏོགས་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞི་དོ། །གང་ཞེན་ ཡུལ་རྗེ་དྲང་རོ་དྲང་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་དྲང་ནི། ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་དོ། །གཟུགས་མེད་
ཏུ་གཏོགས་པ་མ་བྲལ་བས་དེའི་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཡིད་དྲང་ནི། ཚོས་དྲང་།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཉེ་གསུམ་མོ། །ལྷ་ལ། ཚོས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་དེ་གསུམ་ཟག་
བཅས་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་ཡིད་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྲལ་ཟག་མེད་དང་། ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྷ་རྣམས་
ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་སྐོམ་སྤང་ཡིན་པས་
སོ། །དབེས་སྟོན་པས་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་དང་སྟོན་ཟག་པའི་རྟེན་དང་གཉེན་
པོ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་མི་སྲིད་དེ་སྤང་
གསུམ་མེད་པས་སོ། །དབེས་སྟོན་པས་ལུས་ཤིན་སྤངས་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གིས་
བསྟུས་པའི་རེག་བྱ་དང་། ལུས་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཏུ་འདོད་པར་བཤད་དོ། །

བྱུག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་དགོས་ཆེད་གཉིས། དང་པོ། ཅིང་བར་རྟོག་
དྲང་ཞེན་པའི་དཔྱོད་དྲང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
སྤྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཅིང་ཞེན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་མ་ཚོས་སོགས་

གསུམ་ལྷོ། གཉིས་བཅས་རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་གཉིས་མེད་དེ་བསམ་གཏན་ས་པ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་བཅུ་པོ་རྣམས་ལྷོ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་
སོ། །

གཉིས་པ། མྱོ་ལྷ་རྟོག་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུམ་ལས།
དེས་པར་རྟོག་དྲུང་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གི། །ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་སེམས་རྩུང་ནང་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་
པོ་དེ་དྲག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ལུལ་ལ་གཡེང་བ་དེ་
དེས་རྟོག་དང་། གཡེང་ཞེས་བསམ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྐྱེས་
ཐོབ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིང་ལ་མི་སྟོས་
པར་དོན་བྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྗེས་བྲན་གྱི་རྟོག་པ་ཉིད་
དོ། །བདུན་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་
སྤྱེད་སེམས་རྩུང་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་བཅས་སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་སྤྱེད་དང་བཅུ་
གཅིག་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

བརྒྱད་པ། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བས་མ་ཟིན་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དམིགས་བཅས་སུ་
བཤད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དྲག་རྣམས་དྲུང་སྤྱོད། ཟིན་པ་ནི་ཟིན་གྱིང་སེམས་ཀྱིས་བརྩུང་
ནས་“གཟུང་བྱ་ལ་ཕན་གོད་བྱས་ན་སེམས་ཀྱིས་ཚོར་བའོ། །དེས་ན་སེམས་དང་
བཅས་པའོ། །མིག་སོགས་ལྷ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རོ་རེག་དགུ་པོ་གཞན་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་
རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ། དབང་ལྷ་འདས་འོངས་མ་ཟིན་པ། ད་ལྟ་བ་ཟིན་པ། གཟུགས་
སོགས་བཞི་ད་ལྷ་བ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟིན་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་

༡ །མ་ཕྱི་སོག་ཚོས་པ་ལྷ་ན། བརྒྱད་ དཔལ་རི། ༡་བཤན། གཟུང་ *གཟུང་

རྒྱུད་བསྐྱེད་དུ་ལྷ་བ་ལ་ཡང་རྩ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་སོ་སོཅན་བཤད་གཅི་
མཆིལ་སྐྱབས་ཁྲག་སོགས་དང། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་སོགས་མ་ཟེན་
པའོ། །དགྲུ་ལ། དེ་ག་བྱ་འབྱུང་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་
བཞི་འབྱུང་བ་དང། འཇམ་སོགས་བདུན་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷག་མ་
གཟུགས་ཅན་དགྲུ་པོ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཚོས་ཁམས་སྤོགས་གཅིག་རྣམ་
རིག་མིན་པ་དག་གྱིང་འབྱུང་འགྱུར་དང། ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

བཅུ་པ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་བསགས་པའོ། །གཞན་བརྒྱུད་དེ་མིན་
ནོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་དངོས་དང། ཞར་བྱུང་བསྐྱེད་འཇམ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་
པོ། གཙོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཙོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས།
གཟུགས་ཇི་རོ་རེ་ག་བཞི་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བཅད་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་
འབྲེལ་རྒྱུག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་འོད་ལྷར་བྱངས་པས་སོ། །སྤྱིར་ཅེ་མོ་བཅད་
པས་རེ་ག་བྱ་འཇིན་པ་ནི་དུམ་བུས་མི་འཇིན་པས་དེ་འབྱུང་བ་ན་དབང་ཅན་གྱི་ལུས་
དང་འབྲེལ་བས་རྒྱས་བྱུང་གིས་དབང་པོ་སྦྲར་སྦྱེས་པའོ། །མིགས་བྱ་སོགས་ཀྱི་
མཇུག་མ་བཅད་པ་འགྲུལ་བའང་རྒྱུད་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དང་སེམས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་
གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དབང་པོ་གཙོད་བྱེད་གྱིང་མིན་ཏེ་བྱངས་པས་སོ། །རྒྱ་
ལ་རྒྱུན་མེད་པ་དང། ཚོས་དང་སེམས་ཁམས་ལ་ལུས་མེད་པས། འདུས་པར་མི་
གནས་པས། གཙོད་བྱེད་བཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང། འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ།
ལྷ་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་གཙོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་མེས་བསྐྱེད་

བར་བྱ་བ་དང་། སྲང་གིས་འཇུག་བར་བྱེད་པའང་དེ་བཞིན། །གཉིས་པ། སྲེག་དྲང་
གཞུག་ལ་མི་མ་སྐྱུན་བར་སྐྱེ་སྒྲེ། །ཁ་ཅིག་སྲེག་བྱེད་མེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རེག་བྱ་དང་།
གཞུག་བྱ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའང་རེག་བྱ་ཡིན་ཟེའ། །ཁ་ཅིག་རེག་བྱ་ཁོ་ན་མིན་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེའ།

བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ། བྱུང་བ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡིན་མིན་དེས་པ་བཤད་པ་དང་།
མ་དེས་པ་བཤད་པ། རོགས་མེད་བརྒྱད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ། དག་མི་དགའི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དྲང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ནང་གི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྒྲེ། མི་དག་བ་དང་དག་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་པོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པའི་
རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། ཟས་དང་། བསྐྱེ་མཉེ་དང་རིལ་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་།
གཉིད་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཚངས་སྟོན་དང་ལྷ་ཟེར་ཡང་། དེ་མི་གཞོད་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་བྱེད་མིན་ནོ། །སྐྱེ་ནི་ཚད་ནས་མཚམས་སྟོར་བ་དང་། བརྗོད་
འདོད་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའུབ་བས་རྣམ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རྣམ་སྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དག་སྟོང་
སྐྱུན་པ་བཟང་ལྡན་གྱི་ང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་གི་མཚོད་ཉེན་ལ་བྱིལ་བུ་བཏགས་པའི་
རྣམ་སྐྱེན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཉེ། ལས་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་དེ་
ལས་ཚངས་དབྱུངས་ཉེ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མཐུ། ལས་ལས་འབྱུང་བ། དེ་ལས་རྒྱས་
བྱུང་། དེ་ལས་རྒྱ་མཐུན། དེ་ལས་གསུང་དབྱུངས་འབྱུང་བས་ལྷ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེའ།
དེ་དག་ལས་བརྒྱད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དཔོན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་

འདྲོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འབྲུང་བ་དང་། ཚད་ནས་མཚམས་མི་སྐྱོད་བར་ཐལ་བའི་
སྐྱོད་རྒྱུ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། བརྒྱུད་པ་གསུམ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ་
ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱོད་འདྲོད་དཔྱད་འབྲུང་བས་དང་། ལུས་ཚོར་འགའ་ཞེག་མི་
འདྲོད་བཞིན་འབྲུང་བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྐྱོད་པ་རྒྱས་ལྟར་དང་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ཀ་
ཡོད་ཟེའ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་ལྟར་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་སྐྱོད་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་སེམས་ཁམས་བདུན་ཚོས་དང་བརྒྱུད་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་མཉམ་དང་
ཀུན་འགྲོའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ། །

གཉིས་པ། ཁམས་ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་འི་རོ་རེག་བཞི་འི་རྒྱ་མཐུན་སོགས་
རྒྱ་མ་བ་གསུམ་སྟེ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ཀ་དང་། སྤྱི་རོལ་རྒྱ་
མཐུན་ལས་སོ། །གསུམ་པ། རྣམ་ལ། རྣམ་བཟན་གྱི་རྣམ་དང་། དོན་བྱེད་ལུས་པ།
རང་རྒྱུད་དུ་ལྷུ་བ་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བཞི་ལས། རྣམ་བཟན་གྱི་རྣམ་དང་ལྷན་
པ་གཅིག་སྟེ། ཚོས་གྱི་སྤོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཚོས་སོགས་ཁམས་ཐ་
མ་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་གྱི་སྐྱོད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས་ལྟར་
བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་འདུས་
བྱས་རྒྱ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐྱོད་ཅིག་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རྒྱུ། །རྣམ་ལྷན་གཅིག་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སྐྱོད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ཐོགས་པ་
མེད་བརྒྱུད་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱུ་གསུམ་པ། མིག་དང་ནི། དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་གཉིས་སོ་དྲག་སོ་སོ་
དང་ཞེས་པས་སྤྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། མིག་དབང་ཐོབ་ལ་མིག་ཤེས་མ་ཐོབ་པ།

འདོད་བར་སྐྱེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་
མཉམ་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བའི་ཐོབ་པ་སྤར་ནས་ཡོད་
ཟེན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་དུ་
སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་། དབང་པོ་
གསར་དུ་ཐོབ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མིག་ཤེས་མི་ལྡན་པ་ལྡན་པ་ཐོབ་ལ། མིག་དབང་མ་ཐོབ་ལ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་བུའམ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་ཤི་འཕོས་ནས། འདོད་བ་དང་དང་པོའི་བར་སྲིད་དུ་
ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚེ་ནའོ། །དེ་གཉིས་མིག་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱུ་གསུམ་
པ། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། འདོད་
དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་
ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས། མིག་ཤེས་དང་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་བཞི། དེ་བཞིན་ན་བ་སོགས་ལ་སྤྱར་པོ། །ཡང་སྤྱིས་མིག་དང་མིག་
ཤེས་སོ་སོ་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་ལྡན་པ་ཡོད། ཅེས་ཟེའ། བསམ་གཏན་གོང་མ་
གསུམ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་སྤྱུ་དང་པོ་དང་། དང་པོ་དང་འདོད་རྟེན་མིག་མ་ཐོབ་པ་
དང་། དེ་བཏང་བ་གཉིས་པ། དེའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་མ་བཏང་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་
པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་བཞི་པ་ཡིན་
ནོ། །དབང་པོ་སྤྱུག་མ་ན་བ་ལའང་སྤྱར་ཞིང་། ལྟ་བུ་ལ་སྤྱུ་བཞིའི་གཉིས་སྤྱར་དུང་
པོ། །ལུས་ཤེས་ཐོབ་ཚུལ་སྤྱུ་བཞི་འདྲ། ལྟན་སྤྱུ་གཉིས་པས་འཛོལ་འདྲ། ཡིད་ལ་

གསར་ཐོབ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །

བཙུ་བཞི་ན། རྒྱ་གར་གྱི་ས་བསྐྱུས་པའི་ཁམས་བཙུ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞེ་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ཕྱི་འཁམས་དུག་མ་གཏོགས་ཚོས་ཁམས་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བཙུ་ལྔ་པ་ལ། དངོས་དང་།
 དེའི་ངོས་འཛིན་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་བཙུ་བརྒྱུད་ལས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། རྒྱ་ཏུ་རྟེན་བ་དྲུང་བཙུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 བ། འཕགས་པ་འམ་སོ་སྐྱེ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་
 བར་བརྟེན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱི་དུ། དེ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ཡུལ་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 མཚུངས་ལྷན་རྣམས་མ་གཏོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲུང་ལ། རང་
 རིག་འདོད་ན་དེ་ཡང་འགྲུང་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྒོམ་པའི་དམིགས་པར་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་འགྲུང་བའོ། །འོ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཙུ་བ་ཏེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཡུལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་མི་
 བྱེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་སོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཙུ་བ་དུན་ནི་རྟེན་བཙུ་བ་དང་ཡང་དེ་དྲུང་
 མཚུངས་པ་དུག་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་པར་ནི། ཁམས་གང་ཞེ་ག་རང་གི་
 བྱེད་ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས། བྱེད་པ་རྟེན་བཙུ་བ་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་དབང་གིས་
 གཟུགས་ལ་བལྟས། བལྟ་བ། ལྟ་འགྲུང་རྣམས་རྟེན་བཙུ་བ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་
 མཚུངས་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས། འགག་བཞིན། འགག་
 འགྲུང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཆེ་བས་ཟེར། ལུ་བ་སྐྱོགས་པས་

མི་སྐྱེའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ལྷ་བྱ་རྣམ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་པ་
སོགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་མི་ལྡན་པ་གཉིས་སྟེ་སྟེ་ལྡང་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་
ཁམས་ལྡ་ལའང་མཐོང་། མཐོང་འགྲུར་སོགས་སྐྱར་དོ། །སེམས་ཁམས་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ན་རྟེན་བཅས་སུ་དེས་པ་དང་། དུལ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། མི་སྐྱེ་བ་དམིགས་
པ་མི་འཛིན་པས་དེ་མཚུངས་སོ་ཟེར། མིག་སོགས་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་ཡིན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བཅས་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་གཉིས་སོགས་མིག་གཅིག་གིས་མི་བལྟ་
བས་སོ། །གཟུགས་སོགས་བྱུག་ནི་དུལ་སྐྱེན་མོང་ཡིན་པས། དུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་
སྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་ཡིན་བྱུང་དོ། །དེ་སོགས་ཀྱང་སྤང་ནས་འཛིན་མོད། གཅིག་ལ་
སྤང་བའི་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་སྐྱེའི་ནང་གི་སྲིན་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་
ཤེས་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བས། གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསྐྱོན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་པའི་སྲིད། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་དེ་དང་འབྲེལ་
བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །མིག་ཤེས་སོགས་ལྷ་ཡང་སྐྱོན་སྤང་ཡིན་ལ།
ཁམས་བྱ་མ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟར་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་དེ་དག་དང་
མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་བཅས་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་
སྤྲུག་མ་སྐྱོན་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་ལ། འདིར་
གནས་མ་བྱ་སྟེ་ན་དེ། སོ་སྐྱེ་དང་རན་སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ།
མཐོང་ལས་སྐྱེས་ན་སོ་སྐྱེ་འགགས་པའི་སྲིད་དང་། མདོ་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་

དབྱ་སོང་གི་འགོ་བ་འགོག་པར་གསུངས་པས་སོ་བཟེ། དེ་མིན་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པས་ན་མཚོང་སྤང་མིན་ལ། གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན།
 འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སོ་སྐྱེ་མིན་པའམ། དེ་དགོ་བ་ཡིན་ན་དགོ་ཅ་ཆང་
 པ་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །དབྱ་
 སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་པས་དེས་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་
 རྟོག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཐོབ་པའང་མིན་པས་མཚོང་སྤང་མིན་ནོ། །སོ་སྐྱེ་དང་དབྱ་
 སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་གཉིས་ཀའང་རྒྱག་པ་ཡིད་ཤེས་མིན་པ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་
 མཚོང་སྤང་མིན་ནོ། །མཚོང་སྤང་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
 བས་ཐུབ་པོ། །དབྱ་སོང་གི་ལུས་དག་གི་ལས་ནི་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་འདོད་
 དོ། །གཟུགས་དང་དབང་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་མཚོང་སྤང་མིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་སོ་སྐྱེ་མཚོང་སྤང་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐལ་ཚོས་བཟོད་ཚེའང་སོ་སྐྱེར་འགྱུར་
 དོ། །མཚོང་ལམ་གྱི་ཚེ་དེ་སྤོང་བ་བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ལ། སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་མིག་གི་ལྷ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་
 ཐོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤང་གཉིས། དང་པོ། མིག་དང་ཚོས་གྱི་ཁམས་གཉིས་
 ཀའི་སྤོགས་གཅིག་མིག་རྟེན་བཅས་དང་། ཚོས་ཁམས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་གཅིག་
 བོ། ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་ཡུལ་ལ་དེས་བར་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཚོས་ཁམས་གྱི་སྤོགས་གཅིག་ནི། འཇིག་རྟེན་སོགས་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། སྐྱོབ་པའི་ལྷ་བ། མི་སྐྱོབ་པའི་ལྷ་བ་དང་གསུམ་སྟེ་རྟམ་པ་
 བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལྷ་ཉོན་མོངས་ཅན། ། འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྷ་བ་དགོ་བ་ཟུག་

བཅས། ༡ ོོ་བ་བ་སྐོ་སྐོ་སྐོ་དང་བཅས་པ། ༢ ོོ་སྐོ་བ་བ་དེ་མེད་པའོ། ༣ ོོ་
ཚུ་ལ་ཡང་། རིམ་བར་མི་གསལ་བ་སྐྱིན་བཅས་དང་། ༡ ོོ་ ཅུང་ཟད་གསལ་བ་ ༢ ོོ་
སྐྱིན་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ། འིན་ཏུ་གསལ་བ་ ༣ ོོ་དང་ཆེས་འིན་ཏུ་གསལ་བ་ ༤ ོོ་ཉིན་
མོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འདྲི་གཉེན་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡང་ཡིད་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་
རབ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ལྟ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཅིའི་སྲིང་མ་ཡིན་སྟུང་ན། རྣམ་ཤེས་ལྟ་
དུང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནི། རང་ལྷལ་ལ་
ངེས་ཉོན་མེད་སྲིང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་མིག་གྲང་ལྟ་བར་མི་འགྲུང་ཞེ་
ན། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚན་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་
ཞེ་ན། ཉེན་བཅས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ནི་མིན་ཉེ།
གང་གི་སྲིང་ན་ཅིག་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་བ་ཡི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་
པའི་སྲིང་ཞེས་ཟེད། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་དེ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་བར་
ཚོད་གྲང་མཐོང་དགོས་ན་དེ་མིན་པའི་སྲིང་རོ་ཟེད། ལོ་ཞེས་བ་ནི། མདོ་སྐྱེ་བས་དེ་
ཚོག་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཡང་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐོང་
བའི་རྒྱ་མ་ཚང་བས་སོ། །ཚང་ན་ཤེས་དང་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་ཚོད་གྲང་མཐོང་བས་སོ་
ཟེད། མིག་ནི་གཉིས་ཀྱི་དག་གིས་གྲང་མཐོང་སྟེ། གཉིས་ཀས་མཐོང་བ་ནི་གསལ་
བར་མཐོང་བའི་སྲིང་རོ། །ཉེན་གཉིས་སུ་ཚད་བས་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་
ཚད་བར་ཐལ་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་ལྷལ་ན་མི་གནས་
པས་སོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ་ལ། དབང་ལུལ་རྟེན་རྩལ་དང། དབང་ཤེས་རྟེན་རྩལ། ཞར་ལ་
དེ་གསུམ་ལུས་དང་བཅས་པ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དབྱུད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ།
དབང་ལུལ་སྲད་མ་འཕྲད་དང། མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། མིག་དྲུང་ཡིད་
དྲུང་རྣ་བ་གསུམ་ནི། རང་གི་ལུལ་དྲུང་མ་འཕྲད་པར་འཇིན་ལ། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་
གཞན་དུ་སྟེ་སྲད་ནས་སོ། །

གཉིས་པ། ལྷ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི། ལུལ་ནི་དབང་
པོ་རང་གི་རྩལ་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཡི་ལུལ་གྱི་རྩལ་འཇིན་པར་འདོད། ཡིད་ལུས་
ཅན་མིན་པས་ཚད་མེད་ལ། མིག་རྣམ་རེས་འགའ་དབང་པོ་བས་ཆེ་བ་དང་རེས་
རྒྱུད། རེས་མཉམ་པར་འཇིན་པའོ། །དེ་དག་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་རྩལ་
སྲན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང། དེ་གཉིས་སྲན་མིན་
གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཞམས་དེ་དག་གི་ཐ་མའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དྲག་རང་དང་
དུས་མཉམ་པ་ད་ལྟ་བ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པ་འདྲ་ཡིན་ལ། འང་ཞེས་ཡིད་འདས་པ་འང་
ཡིན་ཞེས་སོ། །འདིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཡིན་མིན་སུ་བཞི་
སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་རྟེན་ཡིན་པ་དབང་ལྷ། ཅིག་ཤོས་སེམས་སེམས་བྱུང་
འདས་མ་ཐག་པ། གཉིས་ཡིན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་ལྷ་སུ་
བཞི་པའོ། །ཡིད་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་སུ་དང་པོ་མེད། ལྷ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་འབྲ།
གསུམ་པ་ཡིད་སྲ་མ་གཉིས་ཀའོ། །གཉིས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་
མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་སོགས་མི་བརྗོད་ཟེར་ན། དབང་པོ་དེ་

དྲག་གྲུང་པ་ས་ཤེས་པའང་འགྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ། དབང་པོ་འགྲུང་ན་པའ་གཞི་ད་
ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འགྲོ་ཞིང་དབང་པོ་གསལ་ན་ལུལ་མི་
གསལ་ཡང་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་པ་གསལ་ལ། དབང་པོ་མི་གསལ་ན་ལུལ་གསལ་
ཡང་ཤེས་པ་མི་གསལ་བས་སོ། །རྟེན་རླུང་མིན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
ཕྱིར་རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དྲག་གི་སྐྱེས་ནི་རྣམ་ཤེས་
བརྟེན་ཉེ་རྒྱུ་དང་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་བཞིན་ལོ། །ལུལ་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་གཉིས་
ཀའི་རླུང་མོང་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ། ཡང་ལུས་གང་ལ་གནས་ཉེ་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་བས་
ཉན་པ་སོགས་ལ་ལུས་མིག་གཟུགས་ཤེས་བཞི་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཟེར་ན། ཐ་
དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་
ལ། ལུལ་སྐྱ་གཟུགས་རེག་གསུམ་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྔ་
པའོ། །མིག་ན་ལུས་ཤེས་གསུམ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནའོ། །འི་རོ་སྐྱ་
སྟེའི་ཤེས་པ་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་རང་སའི་མིག་གིས་གཟུགས་
ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་སའོ། །འདོད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་གིས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའང་གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ས་ཐ་དད་
པའོ། །ཞེས་སྐྱེར་གོ་བར་བྱས་ནས། གོང་མའི་ལུས་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འོག་མའི་མིག་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཉེ་རང་ས་ན་མིག་མཚོག་ཡོད་པས་སོ། །འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་
མའི་གཟུགས་མཚོང་བ་མ་ཡིན་ཉེ་སྐྱ་བས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཞེས་ས་འོག་
མའི་མིག་ལ་གོང་མའི་ཤེས་པ་མཚོག་མི་བརྟེན་ལོ། །གོང་མའི་མིག་ལ་འོག་མའི་རྣམ་

ཤེས་བརྟེན་པ་སྲིད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་གཟུགས་ལ་ལྟན་དང་སོའི་
མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་བས་སོ། །

དང་སོ་བས་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་ནི་མི་རྟེན་ཉེ་དགོས་པ་མེད་བས་སོ། །མིག་
ཤེས་ཅམ་སོ་དེ་ཡི་ས་རང་ས་དང་། ལོང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་མཚོང་སྲིད་དེ།
དང་སོའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལོང་མ་གསུམ་དང་འདོད་པའི་གཟུགས་མཚོང་བས་ཡིན་
གྱི་འདོད་བས་ལོང་ས་མི་མཚོང་ངོ་། །རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་
མཚོང་བར་མ་ཟད་རྟེན་ལུས་ཀྱི་འུང་། ལོང་ལོག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཤེས་ས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཅི་རིགས་པར་མཚོང་རྟེན་བྱེད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ས་ལྔ་
ཡི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྔ་སོའི་གཟུགས་མཚོང་རུས་བས་སོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་
ལྟར་རྣ་བའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ལ་ལོག་མའི་རྣ་བ་མ་ཡིན་སོགས་
སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྣ་སྟེ་ལུས་དབང་གསུམ་དུ་གཞི་སྟངས་འཛིན་བས་ཡུལ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཅེས་སྦྱིར་བལྟན་ནས། དམིགས་བསལ། ལུས་དང་
རེག་བྱ་ལུས་དབང་གསུམ་རང་ས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་གྱིས་རེག་
བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལོག་མ་བསམ་གཏན་དང་སོའི་ས་པ་དྲུང་ནི། འདོད་
པ་དང་བསམ་གཏན་དང་སོས་རེག་བྱ་འཛིན་ན། རང་གི་སའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་
ཏོ། །ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་ས་པ་དེས་ཉེ་ཅི་རིགས་
ཡོད་པར་གནས་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པར་ཡང་འཆད་ངོ། །བརྒྱད་པ་དང་དེ་ལྟར་
གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྦྱི་ཡི་ཡུལ་སྟེ་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་བརྒྱ་གསུམ་ནི་
ཡིད་ཤེས་གཅིག་ལུས་ཤེས་བྱའོ། །

ཉི་ཤུ་པ། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཁམས་ནི་སྐད་ཅིག་
མ་མིན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་རྗེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་འདྲ་དགོད། ཉེར་
གཅིག་པ། ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་སོག་དང་དད་སོགས་དང་ཚོར་སོགས་དྲང་། ཟག་མེད་
གསུམ་དང་བརྟ་བཞི་སྟེ་ཁམས་གང་དག་ནི་བརྟ་གཉིས་ནང་གི་ཡིན་པར་བལྟ་བ་
དེ་རྣམས་དབང་བོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་དང་། གཟུགས་སོགས་ལྟ་དབང་
བོ་མིན་པར་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་མཚན། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་
ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་བོའི་འགྲེལ་བའོ། ། །།

། མཚོ་ད་གནས་གཉིས་པ་བཤད་བ། །

༥ གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ལས་གལ་ཆེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དབང་པོའི་
 གནས་འཚད་པ་ལ། གནས་དང་། ལེ་ལུའི་སྐབས་བསྐྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདུས་
 བྱས་ཀྱི་བྱང་གི་གཙོ་བོ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་བཤད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་པོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། གངས་
 དེས། སྐབས་སྐབས་པའི་ངོ་བོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ། མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱི་དབང་དུ་མཚོ་ད་གནས་དབང་པོ་
 ཉེར་གཉིས་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལུས་བར་དང་། ཡིད་དང་། མོ་དང་། སོ་དབང་
 དང་། སློག་དང་། བདེ་སྐྱབས་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། མི་བདེ་དང་། བཏང་སྣོ་མས་དང་།
 དད་སོགས་ལ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ལུས་མཛེས་
 པར་བྱེད་པ། ལུས་ཡོངས་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་བཅས་
 བསྐྱེད་པ། རང་ལུལ་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་ཐ་སྐྱད་ལུན་མོང་མིན་པའི་དོན་བཞི་ལ་དབང་
 བྱེད་དོ། །བསྐྱེད་ཚུལ་མིག་རྣམས་མཐོང་མོས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་སྐྱེད་པ། གཞན་གསུམ་
 ཀྱིས་ཁམ་ཟས་ལ་ལོངས་སྐྱེད་པས་སོ། །མོ་མོ་སློག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་བོ་རྣམས་
 དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། མོ་མོའི་དབང་པོས་ནི་འདི་ནི་པོའོ། །མོའོ། །ཞེས་
 སེམས་ཅན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྱུད་པར་དུ་པོས་མོ་ལས་རྱུད་པར་ལ་
 དབང་བྱེད་པ་དང་། མོས་དེ་རྣོག་སྟེ་གཉིས་སོ། །

སྟོན་དཔོན་གཞན་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་སྟོན་

མིན་མཚམས་མེད་དང། དགེ་རྩ་གཙོད་པ་དང། གྲོམ་པ་འབྲས་ཐོབ། ཆགས་བྲལ་
 གྱི་གཞིར་བུང་གི། །ཟ་མ་མ་ཉིང་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར།
 སོག་དབང་གིས་རིས་མ་སྐྱབ་པར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དང། དེའི་རྒྱུན་གནས་པ་
 གཉིས་ལ་འོ། །ཡིད་གྱིས་ཡང་མིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དང། ཡིད་གྱི་དབང་
 གིས་ལུས་སོགས་དགེ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པས་དབང་པོའི་རོ་བོ་དང་མ་སྐྱབ་པར་
 དབང་བྱེད་དོ། །ལོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པ་ལ་མ་རངས་པ་སྟེ། ལུས་མངོས་པ་དབང་
 ཉེན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། བསྐྱེད་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་མིན་དབང་ལེས་གྱིས་དང།
 གཟུགས་ཁམས་ལྟ་དང། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མིའང་པོ་ཡིན་པ་དང། སོག་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་པས་དེ་མཚམས་སྐྱོར་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོར་བ་ལྟ་
 དྲང་དད་སོགས་ལྟ་དང་ཀུན་བྱེད་སོགས་གསུམ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་
 པར་ཀུན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང། རྣམ་བུང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་ལྟས་ཆགས་
 ལྡང་མོངས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང། ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་དད་སོགས་ལྟ་རྣམས་བྱང་
 གི་རྒྱ་དང། མཐོང་ལམ་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམས་བྱང་གི་རོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། མངོན་སྟེ་བས་མིག་སོགས་རང་གི་དོན་གཟུགས་སོགས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་ཡིད་ནི་ལུས་གྲམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དབང་པོ་དུག་གོ། །གཟུགས་སོགས་གྱིས་རྣམ་ལེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་མོད་ལྷག་
 པར་དབང་བྱེད་པ་མིན་ལོ། །ལོ་དབང་རུ་མ་ཆེ་བ་སོགས་དང་རོ་རྒྱུང་བ་བསམ་
 པ་ཞན་པ་པོ་ལ་སེམས་པ་སོགས་མོ་ཉིད་དང། མོ་དབང་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མོ་ཉིད་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དབང་ལས་བྱེ་བྲག་རུ་མོ་དྲང་མོ་དབང་དྲག་དབྱེ་བ་

དང་། སྲོག་གིས་རིགས་མ་སྐྱེན་དུ་གནས་པ་དང་། ཚོར་བས་ཀྱུན་ལྡན་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར་སྲོག་དྲུང་ཚོར་བ་རྣམས་
 དྲུང་ནི་དྲུང་སོགས་དབང་བོ་ལྟར་འདོད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདུས་ཐོབ་
 པ་ལ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དག་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོ་བ་
 པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་
 དུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་བོར་བཞག་སྟེ། རང་གི་གོང་མ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་
 བོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་བོ། གོང་མ་ཀུན་ཤེས་
 ལྡན་པའི་དབང་བོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་བོ། ལྷག་མེད་གྱི་
 ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་བོ། དེ་བཞིན་ཞེས་
 མིག་སོགས་ནས་དད་སོགས་བར་དབང་བོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་བསྟུགས་པར་
 གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །སོགས་སྐྱུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་བོས་
 བློ། མཐོང་སྲང་སྲོང་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་སྒོམ་སྲང་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་མཐོང་ཚོས་
 བདེ་བར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གངས་ངེས་ལ། བྱེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ། དབང་བྱེད་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཡིན་ན། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། །ལ། ལག་རྒྱུང་། ལྱུག་
 འདོམ་སོགས་དབང་བོར་འཇུང་ཉ། ཚིག་སྐྱུ་བ་ཟམ་ལེན་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་བོ་ཉིར་གཉིས་ནི་དགོས་པའི་གངས་ངེས་ཉ། ཀུན་ཉོན་དང་། ལྷ་
 བྱང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོ་འཇམ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་གྱི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་མིག་སོགས་

རྒྱལ་དང་། སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་འབྲེད་པ་པོ་མེད་པའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སེམས་
ཅན་དེ་གནས་པ་སྟོན་དང་དགུ་ལྷི་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ལྡ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྟན་ནོ། །དད་སོགས་ལྡ་
ཚོགས་སོགས་བྱེད་པས་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་། ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་
རྣམ་པར་བུང་བར་བྱེད་པའམ། རྣམ་བུང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྟན་ཉེ། དེ་ལྟར་
ན་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བུང་གི་གཞི་དང་ངོ་བོའི་གྲངས་རྩི་སྟེད་པ་དབང་པོ་དྲག་ཀྱང་དེ་སྟེད་
དུ་བྱེ་བས་ཉེར་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ན་སྟེ་པ་གཞན་དག་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་དབང་དུ་
མངོན་ནས། འཇུག་པའི་ཉེན་དབང་པོ་རྒྱལ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྱི་གཞི་ཡིན་
པས་དྲང་། བར་དེའི་སྐྱེ་མཚེད་རྒྱལ་ལ་བཞེན་ནས་ནི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྤྱིར་བས་སོ། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་པོ་མེད་པའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པས་
སོ། །བརྒྱས་སྐྱེས་ལ་མེད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་དྲང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་བྱེད་
སྟོན་དྲང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་ལས་ཚོར་བ་ལྡ་སྟེ། འཁོར་
བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མངོན་ནས་དབང་པོ་བརྩམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
འཁོར་བ་ལས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་། ཉེན་དད་སོགས་ལྡ། རྣམ་བུང་ཉིད་དུ་དང་པོར་
སྐྱེ་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་བུང་བ་གནས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ། རྣམ་པར་བུང་བ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་
སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་གཞན་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ངོ་
བོ་མེད་པ་སོགས་རྒྱལ་དང་པོ་མེད་པའི་སྟེ་བརྒྱད་བཤད་ཟེན་ལ། དད་སོགས་ལྡ་

དང། མོག་དབང་དང་འཇམ་ལོག་གསལ་འཆད་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ཚོར་བ་ལྡན་དང་
 ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསལ་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་འཆད་པ་ལ། ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་གང་དེ་ནི་སྤྲུལ་བསྟེན་གྱི་དབང་པོ་ལོ། །དེ་ཡང་མིག་སོགས་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ལྷའི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་གསུང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་རོ། །དེ་དག་གི་འཁོར་
 དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་
 གསལ་བ་ན་སེམས་གྱི་སིམ་པ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྐྱེས་ལྷའི་རྣམ་
 ཤེས་མེད་པས་ལྷན་ཚོར་མེད་པའི་སྤྱིར་དང། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 རས་སིམ་པ་དེ་ཡིད་བདེའང་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པོ་འདོད་པ་སྟེ་གཞན་ན་སེམས་གྱི་སིམ་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་
 པའི་སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཁྲུང་པར་
 བྱི། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་རྟོག་ཅམ་
 གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་ན་བརྟན་གནས་ཡིད་སིམ་
 བྱི་སེམས་བདེའོ། །སེམས་ཏེ་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་བདེ་སྤྲུལ་བར་མའོ། །བཏང་སྟོམས་
 ལ་ལྷན་སེམས་གཉིས་སུ་མི་སྤྱེ་བར་གཉིས་ཀྱི་དེ་བསྐྱེས་ནས་གཅིག་ཏུ་བཅེས་
 པ་ཡིན་ཏེ་ཅའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཚོར་རྣམ་རྟོག་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་ལྷན་གྱིས་མིན་
 ལ། ལྷན་བདེ་སྤྲུལ་ནི་ལྷན་ལ་མན་གཞོན་གྱིས་བྱུང་བས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ལ། བཏང་

སྟོམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བན་གཞོན་མེད་པར་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་
རྟོ། །མངོང་བསྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་བདེ་
བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དགུ་ལ་ནི་ཀུན་གྱི་དུས་ཀུན་ཤེས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
དབང་སོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏུན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི་ལུས་བདེ་མིན་ཏེ་སྟོ་ལྗོངས་ཤེས་པ་ལམོར་བཅས་ཟག་བཅས་སྲུ་
ངེས་པས་སོ། །ཚོར་བ་དེ་དག་ས་སོ་སོ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་མིན། ༡ ་ རྣམ་སྟོན་ཡིན་མིན། ༢ ་ རྣམ་སྟོན་
དང་བཅས་མ་བཅས། ༣ ་ དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ༤ ་ ཁམས་གང་དུ་
གཏོགས་པ། ༥ ་ སྤང་བྱའི་ཁྱད་པར། ༦ ་ རྟེན་གཏོང་གི་ཁྱད་པར། ༧ ་ འབྲས་བུ་
བཞི་སོ་རེ་རེ་དབང་སོ་དུའི་ཐོབ་དབྱུང་པ། ༨ ་ ལྡན་པའི་ཚུལ་དང་། ༩ ་ རྣམ་པ་དགུ་
ལས། དང་སོ། ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ནི་རྗེ་རྗེ་མ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་
དང་། སྟོག་དྲང་རྒྱལ་བསྐྱེད་གཉིས་སོ་དྲག་བསྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་
དྲང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་གསུམ་དད་སོགས་ལྟ་ཡིད་དང་དགུ་ནི་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་།
གཞན་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཀུན་བདུས་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་དང་སོ་གཉིས་
གྱི་གངགས་གཞི་ཡིད་མི་བདེ་འདྲ་ཡིན་པས་བརྩུར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། སྟོག་ནི་རྣམ་སྟོན་ཏེ། མཐོ་རིམ་ན་དག་བ་ཟག་བཅས་དང་། བན་
སོང་ན་མི་དག་བས་འཕང་བས་སོ། །འོ་ན་དག་བཅོམ་པ་སྐྱེ་ཆེ་བཏང་འཛོག་གྱིད་
པ་ཅི་ཞེ་ན། ཚེའི་འདུ་གྱིད་ནི་སྟོན་ནས་འདིའི་ལས་བསྐྱུར་དགོས་སེ་ཟེད། །ཁ་ཅིག་

བཏང་འཇོག་ནི་ཉིང་འཇིག་གིས་བྱེད་པས། དེ་ཚམས་སློན་མིན་གྱི་འདིར་སློན་འཇོག་དབྱེད་ཀྱིས་སོ་བཟུང་།

བཏུ་གཉིས་ལ་ཚམས་སློན་མིན་མིན་གཉིས་ཡོད། བཏུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། དབང་སོ་སོ་ལ་དགོ་དབང་བཏུ་དྲུག་ ཡིད་མི་བདེ་ལ་གཏོགས་པ་སོགས་དབང་ལས་གཞན་པ་ཚམས་ཉེ། ཐམས་པ་བཏུ་དགོ་བ་ཡིན་པས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་འདྲེད་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་དེས་པས་སོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་རྒྱུ་བྱུང་ཚམས་སློན་མིན་ལ། ཚམས་སློན་ལས་བྱུང་ཚམས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་བཞི་དགོ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན། གཞོ་གནས། སློན་ལམ། སྐྱུ་སེམས་ཚམས་ཚམས་སློན་མིན་ལ། ཚམས་སློན་ལས་སྐྱེས་ཚམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོག་དང་གཟུགས་ཅན་བདུན། བདེ་འཇོག་དགོ་བའི་ཚམས་སློན་དང་། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། བཏང་སློམས་གསུམ་དགོ་བའི་དང་། སྐྱུ་བམལ་མི་དགོ་བའི་ཚམས་སློན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་ནི་ཚམས་སློན་མིན། འོ་ན་ཡིད་མི་བདེ་སློང་འཇུར་གྱི་ལས་བཤའ་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་སློང་འཇུར་གྱི་ལས་ནི། མཚུངས་ལྡན་སློང་འཇུར་ལ་དགོངས་གྱི། ཚམས་སློན་སློང་འཇུར་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་ནི་མཉམ་གཞན་མིན་ཅིང་། མི་འདོད་པ་སོགས་ལ་རྟོག་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཚམས་སློན་མིན་ལ། དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་དུ་དེས་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་པས་ཚམས་སློན་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། བཏུ་ལ་ནི་ཚམས་སློན་གཉིས་ཉེ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་ཡིད་མི་བདེ་ལ་གཏོགས་བཞི་དང་དྲུག་སོགས་ལྟ་སྟེ་བཏུ་ལ་མི་དགོ་དང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཚམས་སློན་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ཚམས་སློན་མེད་པ་གཉིས་སོ། །ལྟག་མ་གཟུགས་

ཅན་བདུན་དང། མོག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་
པ། གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་མ་མ་བརྒྱད། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་
དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་ཞུན་བཞི་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་
ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན། མོག་དང་བརྒྱད་
ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ། ཇི་མེད་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་དགུ་ནི་འདོད་པར་
གཏོགས་ལ། དེ་དག་ལས་པོ་མོའི་དབང་པོ་དྲུང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དྲུག་མ་
གཏོགས་བཙོ་ལྷ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་འབྲིག་པ་ལ་
ཚགས་པ་བྲལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་བྱེད་མྱིར་པོ་མོའི་དབང་པོ་མེད། མཉམ་བཞག་
གི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད། ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་མྱིར་བསྐྱེད་སོགས་སྐྱེལ་
རྒྱུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད། མི་དགེ་བ་མེད་མྱིར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད། རྒྱུད་
ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྒྱན་མྱིར་དང། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་མེད་པའི་
མྱིར་ཡིད་མི་བདེ་འང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་པོ་དབང་མེད་ན། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས།
མོ་ཚངས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མེད་པར་དང། པོ་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་ཡོད་གསུངས་
པ་ཅི་ཞེ་ན། པོའི་མཚན་ཉིད་ང་རོ་དང་གསང་མཚོ་སོགས་གཟུགས་ནའང་ཡོད་པས་
སོ་ཟེར། དེའི་སྟེང་གཟུགས་ཅན་ལྷ་དྲུང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་འང་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་
བརྒྱད་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་སོ། །

དྲུག་པ། ཡིད་དྲང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་
ནི། མཚོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཚོང་སྤང་དང། མློམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་

སྒྲོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤང་བྱ་མིན་པ་སྟེ་རྣམ་
 བ་གསུམ་མོ། །འདི་སྐབས་བདེ་བའང་གསུམ་པའི་དེ་ཡིན་གྱི་ལུས་བདེ་སྒྲོམ་སྤང་
 ཁོ་ནའོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གཉེས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་སྤང་བྱ་གཉེས་ཀ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན། སོག་སྦྱལ་བལྟལ་དང་དགྲ་
 ཉི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་སྟེ་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཤིང་། རྣམ་པ་ལས་མ་སྦྱེས་ཤིང་
 མཐོང་སྤང་མིན་པས་སོ། །

ལྷ་པོ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་
 ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བདུན་
 བ་ལ་རྟེན་ཚུལ་དང་གཏོང་ཚུལ་གཉེས། དང་པོ། དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོའི་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་
 འདོད་བས་དྲང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན། སྦྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དང་
 པོར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་ལུས་སོག་གཉེས་གསར་དུ་རྟེན་དེ། ཡིད་སོགས་རྣམ་
 སྤྲིན་དུ་མ་ངེས་པས་དང་། མིག་སོགས་མེད་པས་དང་། ཁ་ཅིག་སྤང་ཡོད་པས་
 སོ། །“རྣམ་ཏེ་སྦྱེ་བས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མིན་ཏེ། “རྣམ་སྦྱེས་དེ་”ཡི་ས་”རྣམ་གསུ་
 ཉེ། མཚན་མེད་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་སོགས་ལྟ་བུས་མིག་སོགས་ལྟ་སོག་དང་
 རྣམ་པོ། །མཚན་གཅིག་པ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་རྟེན་
 པོ་མའི་དབང་པོ་གང་དུང་དང་བདུན་ནུལ། མཚན་གཉེས་པ་རྣམ་སྦྱེས་ངན་སོང་
རྣམས་ན་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ན་བརྒྱད་གཅིག་ཆར་གསར་དུ་རྟེན་དོ། །གཟུགས་རྣ་

༤ །མ་ཕྱི། འོག་འོས་༧༧༧༧༧ །རྣམ་ དབལ་ལྡི། ༥༥༧༧༧༧༧ །བརྣམས།
 ༥ །མ་ཕྱི། འོག་འོས་༧༧༧༧༧༧༧ །རྣམ་ དབལ་ལྡི། ༥༥༧༧༧༧༧ །བརྣམས།
 ༦ །མ་ཕྱི། འོག་འོས་༧༧༧༧༧༧༧ །ཡི་ས་ དབལ་ལྡི། ༥༥༧༧༧༧༧ །ཡིས།

མིག་སོགས་ལ། སོག་དང་རྒྱག་གོ། །ཤོང་མར་གཟུགས་མེད་པར་སོག་དབང་
གཅིག་གསར་དུ་རྗེད་དོ། །རྣམ་སྤོན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་ས་དེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དོ། །གཉིས་པ། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ན་ས་དེས་བསྐྱས་པའི་སོག་དང་
ཡིད་དྲང་བཏང་སྟོམས་དང་གསུམ་ཉིད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགགས་པར་འགྱུར་
དོ། །གཟུགས་ན་མིག་སོགས་ལྟ་དང་། སྤར་གྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད། འདོད་པར་
རྣམ་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་གཅིག་ཆར་འཆི་བ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན། སོག་
སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་འགག་བའམ། མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུ་འམ། མཚན་
མེད་པ་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགགས་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དྲག་ལ་ལུས་
སོག་བཏང་སྟོམས་ཡིད་དང་བཞི་གཅིག་ཆར་འགགས། དེ་དག་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་
བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དགོ་སེམས་གིས་འཆི་
འཕོ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱག་པོ་ཐམས་ཅད་དྲག་ཏུ་དད་སོགས་
ལྟ་བུ་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་བརྒྱད་གཅིག་ཆར་འགགས་པ་སོགས་
སོ། །ཟབ་མེད་རྣམ་སྤོན་མིན་པ་དང་། འཆི་སེམས་ཀྱང་མིན་ལ། འཆི་བ་དེ་དག་
གི་གཏོང་རྒྱ་ཡང་མིན་པས་འཆི་ཆེ་འགགས་པར་མ་བཤད་དོ། །

བརྒྱད་པ། འགྲན་བུ་ཤོང་ལོག་གི་བུ་མ་རྒྱན་ཆགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ཉི་
དབང་པོ་དགུ་དགུ་འཕོ་བ་སྟེ། རྒྱན་ཆགས་དག་བཅོམ་གཉིས་ལ་དད་སོགས་ལྟ་
དང་ཡིད་གཞིར་བཞག་ལ། རྒྱན་ཆགས་ལ། འགགས་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་
མི་སྟོབས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་མན་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་།
བརྒྱ་རྒྱག་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཕོབ་འཕྲེན་བ་དྲང་། ལྷས་

གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྱམས་ཐོབ་འཇིག་པས་སོ། །དགྲ་བཙུག་པས་མ་གཏོག་དང་སོ་གཉིས་
 པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་གསུམ་པའི་བདེ་བ། ས་གཞན་གྱི་བཏང་
 སྟོམས་གང་ཅུང་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྫོང་ཉིང་ཀུན་ཤེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཀུན་ཤེས་ལྡན་ཏེ་དགུའོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་དད་སོགས་ཡིད་དང་རྒྱལ་གྱི་
 ལྟེང་། སྤྱིར་འོང་མཐར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་
 བོ། མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་བདུན་དང་། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དང་
 སོགས་ལ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པས་དེ་དང་བརྒྱད་དུང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་
 གིས་མཐོང་ལམ་དུ་སྤྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱད་ལྟེང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་
 དགུས་འཐོབ་ལོ། །སྤྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་
 གྱིས་འཐོབ་ན། ལྡར་གྱི་རྒྱལ་སྟེང་། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་
 མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་བདུན་ལོ། །

ཡང་མཐར་གྱིས་དབང་རྣམས་འདས་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ན་དེ་སྟེང་ཀུན་ཤེས་དང་
 བརྒྱད། གལ་ཏེ་དབང་རྣོན་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་ཡིད་
 བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཀྱང་བརྒྱད་ལོ། །དབང་རྣོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན། བཏང་
 སྟོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་མེད་ཚེ་ཀུན་ཤེས་དང་དགུས་ཐོབ་ལོ། །ཡང་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གང་ཅུང་དང་། ཀུན་
 ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགུས་ཐོབ་ལོ། །བརྒྱ་གཅིག་དྲུག་གིས་དགྲ་
 བཙུན་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱིད་སྤྱིར་བལྟ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་དགྲ་བཙུན་པ་དབང་སོ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་ཐོབ་

བར་བཤད་པ་ནི། མི་སྟོབས་མེད་དམ། བཞི་པ་ཡན་གྱི་བཏང་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྩོམ་པ་ཉམས་ནས་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་རྩོམ་པ་སོར་
 ཚུད་པར་བྱེད་ན། བདེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་ཕོ་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སོར་ཚུད་ན་ཡིད་བདེ་སྟེ། སྤར་གྱི་དགུ་བསྟོམས་པས་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་
 ལས་མང་མི་སྲིད་དེ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་
 བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ལན་གཅིག་ཉམས་ན་བཅུས་ཀྱང་ངོ། །སྤྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་
 ལ་མི་མཚུངས་ཏེ་དབང་རྗེན་མི་ཉམས་ལ་རྩལ་པོས་ཉམས་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་
 བདེ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྡན་ལ་མ་ཉམས་པས་བྱུང་ལ། ཉམས་ལ་དེ་མེད་པས་བྱུང་
 སྟེ། འདོད་ཉོན་སྤོང་བ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སྟོས་པས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 སོང་གི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་བཞི་པ་ཡན་ལས་ཉམས་པ་ལའང་། བདེ་ཡིད་བདེ་སྲིད་པས་
 བཅུ་གཅིག་གོ་བེར་ན། དེ་ཉམས་མི་སྲིད་དེ། ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱས་པས་
 སོ། །དགུ་པ་ལ། དེས་ལྡན། སྲིད་ལྡན། མང་མཐའ་མང་མཐའི་ལྡན་ཚུལ་གསུམ། དང་
 པོ། བཏང་སྟོམས་དང་ནི་སྟོག་དང་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་ལ་དེས་བར་དེ་གསུམ་འབྲལ་
 མེད་དུ་ལྡན་པས་བྱུང་ལ། འོ་ན་འགོག་སྟོམས་དུས་གཞན་གཉིས་མེད་པས་སྟོག་
 ཀྱང་མེད་དམ་བེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཡོད་པས་ལྡན་ནོ། །

གཞན་ནི་ལྡན་པར་མ་དེས་ཏེ། དེ་ལྡན་ལ་ལུས་དང་ཚོར་གཞན་ལྡན་པས་མ་
 བྱུང་པ་གསུགས་མེད་བཞིན་དང་། མིག་སོགས་ལྡན་པར་མ་དེས་ཏེ་རྒྱར་རྒྱར་ཕོ་
 བཞིན། ཕོ་མའི་དབང་པོ་དང་མིག་ཉམས་སོགས་བཞིན་དང་། དེས་གྱིས་འཆི་
 ཚོའོ། །སྤྱི་བ་བལྟལ་དང་ཕོ་མའི་དབང་པོ་མི་ལྡན་པ་གསུགས་ཁམས་བཞིན་དང་།

ཟག་མེད་དང་མི་ལྡན་པ་སོ་སྤྲེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྲར་མ་ཐོབ་པ་དང་བཏང་ཐེན་སོགས་
 སོ། །དད་སོགས་ལྡན་པར་མ་དེས་པ་དགེ་རྩ་ཆད་པ་བཞིན་ལོ། །ཡིད་མི་བདེ་འདོད་
 བ་ཆགས་བྲལ་ལ་མི་ལྡན་ལོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་ལྡན་ལ་སྲར་གྱི་གསུམ་དང་རང་
 རང་བཞི་དག་དང་ལྡན། དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ལུས་མི་ལྡན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཟག་
 མེད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་དང་། དམ་བཅོམ་གཟུགས་མེད་པར་སྤྲེས་
 པའོ། །ལུས་ལྡན་འདོད་གཟུགས་པའོ། །ལུས་ལྡན་མིག་སོགས་མི་ལྡན་པ་ནི་མིག་
 སོགས་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པའོ། །མིག་དང་སོགས་པས་རྣ་སྣ་སྤྲེ་ཡི་དབང་སོ་ལྡན་
 པ་ལ་སྲར་བཤད་ལུས་སོགས་བཞི་དང་། རང་རང་དང་ལྷ་དྲུང་ལྡན་ལ། ཡིད་བདེ་
 བའི་དབང་སོ་དང་ལྡན་པར་ཡང་སྲར་གྱི་གསུམ་སྤྲེང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རང་དང་
 ལྷ་ལྡན་ལོ། །དེ་ལ་བདེ་ལྡན་ཡིད་བདེ་མི་ལྡན་པ་གསུམ་པའི་བྱིས་པའོ། །ཡིད་བདེ་
 ལྡན་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱིས་པའོ། །

གཉིས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ལུས་བདེ་དང་ཕོ་
 མན་ཆད་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤང་བས་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པས་སོ་
 ཟེར་ན། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ནའང་ཡོད་དེ། ལོང་མའི་
 ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བས་བདེ་དང་ལྡན་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་འོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དབང་ལྡན་
 འདོད་པ་སྤྲེ་དེ་ལ་ཀུན་ཁྲབ་གསུམ་དང་། ལུས་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་
 དང་བརྟུན་དྲུང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་འདོད་པ་ཆགས་བྲལ་ལ་མི་ལྡན་ལོ། །ཚོར་
 གཞན་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ལྡན་ལོ། །མོ་ཡི་དབང་སོ་དང་
 སོགས་ཁོངས་ནས་སོ་དབང་ཡིད་མི་བདེ། དད་སོགས་ལྡན་པ་ལ། སྲ་མ་གསུམ་ལ་

བདུན་སྟེང་རང་རང་སྐགས་པ་དང། མྱི་མ་དང་སོགས་ལྷ་ལྷན་ལ་ཀུན་ཁྱབ་གསུམ་
 དང་བཅས་བརྒྱད་དྲུང། ཀུན་ཤེས་དང་ཀུན་ཤེས་ལྷན་པ་ཡི། དབང་པོ་གཉིས་པོ་
 ལྷན་ལ་རང་ཉིད་དང་ཟག་མེད་དབྱ་སློག་དང་བཅུ་གཅིག་པེས་པར་ལྷན། མྱིར་མི་
 འོང་དང་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཐོབ་སྲིད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་མཉན་ན་བཅུ་གཅིག་ལྷན་གྲང། བཞི་པ་ཡན་ཚད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་
 སློབ་པ་ལ་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་ས་ན་མེད་ཅིང། ས་འཕོས་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མེད་གྲང་སྲར་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད་
 ལ། དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱེད་སོགས་ཀྱིས་བཏང་ཡང་གསར་པ་མི་གཏོང་བས་དེས་
 པར་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལྷན་པ་འདོད་ཉེན་
 མཛོད་ལམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་དང། ཡིད་སློག་ཤུམ་དབང། ཡིད་བདེ་བདེ་
 བ། སྐྱག་བསྐྱེད་བཏང་སློམས། དད་སོགས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་དག། དད་ལྷན་པ་ཡིན་
 བོ། །མཛོད་ལམ་པ་པོ་མའི་དབང་པོ་གང་རུང་ལྷན་དགོས་གྲང་དེས་ལྷན་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། །

གཉིས་པ་སྲིད་ལྷན་འདོད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པ། དགོ་ཅ་མེད་པའི་ནད་ལྷ་དབང་
 པོ་ཉུང་ཤེས་དང་ལྷན་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྷ་སློག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིས་པ་སོ་སྐྱེའད་དེ་བཞིན་བརྒྱད་དེ། བཏང་སློམས་སློག་ཡིད་
 དད་སོགས་དགོ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་པས་སོ། །གསུམ་པ། མང་པོར་ལྷན་ལ་བཅུ་
 དབྱ་སྟེ། དྲི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་གཉིས་སམ་
 ཡང་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་གི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཉེ། དེ་ལ་པོ་མའི་མཚན་

གང་རྒྱུད་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་བྱེད་ལ་རྗེ་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དང་།
ཀྱན་ཤེས་ལ་རྗེ་མེད་པོང་པོག་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ལོ། །

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་བྱ་བེམ་
ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་ལྡན་མིན། སྐྱེ་ཚུལ་
བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྦྱིར་ཤེས་བྱ་བམས་ཅད་གཞི་སྤར་འདུས་པ་ལས།
འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ། དེ་ལ་
གཟུགས་སྤུང་རྒྱལ་སྤར་བ་དང་། རགས་པ་དབང་དོན་ལ། སྤར་བགས་གཉིས་མིན་པ་
རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །སྤར་བ་ཚ་མེད་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་འདོད། སྤར་ལྷན་སོགས་
ཉེ་བས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འགྲོས་འགགས་པས་གཞོད་པ་དང་སྦྱིབ་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཆ་
སྤང་བས་མ་ཡིན་པ་དང་། བན་ཚུན་མ་སྦྱས་མི་གྲེས་པར་འཛིན་པས་ཞིག་པར་མི་
འབྱུང་། ར་དང་དབྱུག་པ་མ་སྤང་གྲང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་རྒྱུད་འདུས་ནས་སྤྱ་འབྲིན་ཟེད།
ཡུལ་དབང་རྒྱལ་སྤར་གྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་ལ་བསགས་པས་སོ། །ཡུལ་
རྣམ་མེད་དེ་སྤང་བ་འདི་དོན་མིན་ན། མི་སྤང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་སྤྱབ་བྱེད་མེད་
ཅིང་། རགས་སྤང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རགས་སྤང་རྒྱལ་སྤར་བསགས་པ་མིན་པར་ཐམ་
ཟེད། རྣམ་ཤེས་རང་ལ་རང་རིག་པ་འགལ་ཟེད། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོང་བ་རྒྱུད་ཟང་
བརྗོད་ནས། ཚིག་གི་དོན་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པ་
དང་སྤྱ་མེད་པའི་བསགས་རྒྱལ་སྤང་རྒྱུད་ལ་བཞེ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱ་བུ་ལ་འབྱུང་བཞི་
དང་གཟུགས་རྗེ་རོ་རིག་ཉེ་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱུད་དེས་པར་ལྡན་ཅིག་སྟེ། ལུས་དབང་

ལྷན་ལ་དེ་དང་རྩལ་རྗེས་དགུ་ལོ། །དབང་པོ་མིག་སོགས་གང་རུང་གི་རྗེས་གཞན་
 ལྷན་ན་དེ་དང་རྗེས་བཅུ་ལོ། །དེ་དག་སྐྱུར་བཅས་སུ་སྐྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཉེན་རྩལ་
 ལ་བསགས་མིན་སྲ་རབ་སིལ་བུ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ཡང་བྲེ་སྐྱས་སྐྱེན་སྲད་ན་ལྷགས་
 ག་ཤེར་བ་སོགས་མཐོང་བས་ཤས་ཆེ་ཚུང་གིས་དམིགས་མི་དམིགས་ལས་འབྱུང་
 བ་ཀུན་ལ་ཀུན་ཡོད་དེ། རང་རང་ལ་སྲ་སྐྱུད་སྐྱེན་གཡོ་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྡེ་
 བས་ཁམས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་སུ་མེད། དངོས་སུ་ཡོད་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད།
 རྣམ་རིག་པས་འབྱུང་བ་རེ་རེ་དང་། བཞི་ལྷན་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ཀྱང་གཅིག་གཉིས་
 སོགས་སོ་སོར་འདོད། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱར་བྱས་གསུངས་པ་ཚང་བ་སྲིད་པ་ལ་
 དགོངས་ཟེར་ཀྱང་དབྱེད། རྩལ་བརྒྱད་ཅེས་པ་རྗེས་ལ་ཡིན་ན་ཉུང་སྟེ་དབྱིབས་
 སོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་མང་སྟེ། འབྱུང་བཞི་རེ་ག་བྱ་
 ཡིན་པས་སོ་སྐྱེས་ན་གཉིས་ཀའི་ཡང་རྩལ་དེ་གོ་ས་གཅིག་བཤམ་འདབ་འཕྱོར་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ཐོགས་བཅས་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་སོགས་ལ་བྱངས་མེད་
 ཡོད་པས་བརྒྱད་དུ་མ་ངེས་སོ་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཐོགས་བཅས་
 བེ་རིགས་མ་ལུན་ཁོ་ན་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ན་རེ་ག་བྱ་སོགས་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་
 ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་འདབ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་མང་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེར་མི་
 ངེས་ལ་བརྒྱད་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཟེར་འཐད་གསུངས། གཟུགས་ཁམས་
 བ་བྱི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མེད་པ་དུག་སོགས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་
 ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱི་དང་བྲེ་བྲག་སེམས་བྱུང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་

དང་སེམས་བྱུང་དེས་པར་སྣམ་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་
སོ། །འདྲུ་བྱས་ཐམས་ཅད་འདྲུ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་སྣམ་ཅིག་
ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཐོབ་བུའི་ཚོས་དང་། ཐོབ་པ་སྣམ་ཅིག་
བའམ། འགོག་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐོབ་བུ་མི་སྐྱེ་བའང་ཡོད་ཕྱིར་
འམ་ཞེས་འདམ་པའི་སྒྲུའོ། །

གཉིས་བ་ལ་སེམས་བྱུང་ས་མང་ལྗོངས་འོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་
བཞག་གཞན་བསྣན་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྣན་བ་འདད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སེམས་
བྱུང་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་སྐྱེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་དང་ལ་སོགས་པས་དག་བའི་ས་
མང་། ཉོན་མོངས་ས་མང་། མི་དག་བའི་ས་མང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་པ་ཞེས་
པའི་སྐྱེ་ཚན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འོ། །གཉིས་བ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་སོགས་
ལྷ་པོ་རིམ་པར། དེ་ལ་ཚོར་བ་བའདད་བེན་བ་དང་། མེད་པའི་རྟེན་གྱིད་པས་
ལས་ཅན་འོ། །ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡུལ་རྒྱལ་ལ་གཡོ་
བའོ། །བྱེད་ལས་ལྷུས་རག་གི་ལས་ཀྱང་ནས་སྒོར་བའོ། །འདྲུ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་བའདད་
བེན་དང་། བྱེད་ལས། ཐ་སྣད་འདོགས་པའོ། །ཡུལ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་གཉེར་
འདུན་བ་སྐྱེ། དེ་ལ་འདས་པ་ལ་སྤང་བ། ད་ལྟ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བ། མ་འོངས་དོན་གཉེར་
འདུན་བ་གསུམ་དང་། ལས་བཅོལ་འགྲུས་བཅོལ་བའོ། །རིག་བ་གསུམ་འདུས་ནས་
ཡུལ་གྱི་འགྲུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བའོ། །དབྱེ་བ་ཚོགས་རྒྱལ། བྱེད་ལས་ཚོར་བའི་
རྟེན་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི་སྐྱོ་སྐྱོས་ཏེ་
ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དབྱེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་སོགས་གསུམ་དང་བཞེདོ། །ཡང་

མ ། [མ་གྱི་སོག་གྲངས་༡༡ན་ན། ལས་ དཔལ་རི། ༣༣ན་ན། པའི]

ན་རིགས་པ་དང་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པ་སྟེ་གསུམ། བྱེད་ལས་སོམ་ཉི་ལྗོན་གྱི་ལོ། །སོམ་ཉི་ལྗོན་ལ་ཤེས་རབ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཤས་ཚུང་བས་སོམ་ཉི་མེད་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྡན་གྱི་ཚུ་བ་ཚུའི་རྒྱ་མཚོར་འབྲེས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་ཁོ་བོ་ལྡན་པའི་སེམས་
ལ་འདུན་པ་དང་། གཡེང་བའི་སེམས་ལྡན་ལ་ཉིང་འཛིན་སོགས་དེ་བཞིན་ལོ་
ཟེད། སྟེ་བ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་འདུན་སོགས་རང་རང་གི་ཡུལ་
སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འདོད་དོ། །དུ་བ་པ་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་
བའོ། །དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མིན་གཉིས། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་
གཡེང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་བའོ། །དབྱེ་ན་
ཚུལ་ཚུལ་མིན་གཉིས་དྲང་། ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བའོ། །ཚོས་བ་
དམིགས་པ་ལ་འདོད་པའམ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་བའོ། །

དབྱེ་ན་ཡང་དག་པར་མོས་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་ལས་དམིགས་
པ་ལས་མི་འགྲོག་པར་བྱེད་བའོ། །ཉིང་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
བའོ། །ལས་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད། དབྱེ་ན་ས་དགུ་དང་འདས་པའི་ཉིང་འཛིན་
དང་བརྟེན། །བརྟེན་པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་སེམས་གྱི་ས་མང་
པོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲོན་སྤྲོལ་ཚོགས་འབྲེས་པའི་རོ་བཞིན། ལྷུང་དང་རྗེས་དཔག་གིས་
ཤེས་པ་ལས་བརྟེན་པོ་མངོན་སུམ་དམིགས་མི་རུས་སོ། །དད་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟོགས་པ་བྲངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་འདུན་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་བའོ། །དབྱེ་ན་
ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས། དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་“བྲང་བ། བདེན་བཞི་ལ་སྤང་

༡ །མ་གྱི། ལོག་པོས་༥༣༧༡༣། བྲང་ དཔལ་ལྡི། ༣༣བ༥༣། དང་།

སྐྱེས་འདྲོད་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དང་སོགས་དགེ་ཚོས་ལ་གཅེས་སྐྱེས་སུ་བྱེད་ཅིང་
བསྐྱོམ་པའམ། ཟག་པའམ། ཟག་པའི་གནས་ལས་སེམས་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ།
བྱེད་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་
ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱོམ་
པའི་བག་ཡོད་པ་བཞིའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་
པའི་ལས་རུང་ངོ། །ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སེལ་བའི་བྱེད་པ་ལས་སོ། །

དབྱེ་ན་སྐོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བྱུང་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་
བྱུང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་གཉིས། ཡང་ན་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ལུས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་
བ། རྟེན་པ་གསེར་གྱི་ཉོང་ཆེ་བ་ཅེགས་པ་ལྟར་མཉམ་པ་སོགས་ལུས་ཉིད་ལས་
རུང་ཡིན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དེས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་དེ་དང་མ་ཐུན་སྤིང་དེ་ལའང་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་མདོ་ལས་དགའ་བ་
དང་། དགའ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་རྣམས་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་བཞད་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་ཁོང་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞོན་སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉོག་པ་ཚོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ཡང་། དེ་དག་མ་ཐུན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །འདྲུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ནི། སེམས་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ།
ལས་ཟག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་མི་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་དང་པོར་དེས་འགའ་བྱིང་
གོད་འབྱུང་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྣལ་

དུ་གནས་པ་དང། ཐ་མར་དོགས་པ་མེད་པའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །ངོ་ཚ་
ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི་འཚད་པར་འགྲུང་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ཉེས་སྲོད་སྲོམ་
བའོ། །རྩ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་ཚགས་མེད་པ་དང། ཞེ་སྤང་མེད་པ་སྟེ། གཉི་ལྷན་མེད་
པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་འདིར་མ་བཟོད་དོ། །

དགག་ཚིག་ནི། མེད་པ་དང། གཞན་པ། གཉེན་སོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་
འདིར་གཉེན་སོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ངོ། །དེ་དག་གི་ལས་སྲོལ་
གཙོད་སོགས་ཉེས་སྲོད་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚུ་བ་ནི་སྣང་བ་ཅེ་བ་སྟེ།
སེམས་ཅན་ལ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐོ་མི་འཚམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་ན།
སེམས་ཅན། ཚོས། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང། བརྩོན་འགྲུས་དགེ་བའི་བྱ་
བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྲོལ་སྟེ། ལས་དགེ་བ་རྗེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་དགེ་བ་
ལ་སྲོལ་ནི་ལེ་ལོ་ཁོ་ནའོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཆ། སྲོལ་བ། ལྷིང་མི་ལྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
གསུམ་མོ། །འདི་དག་ཉུག་ཏུ་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་དགེ་བའི་ས་
མང་བའོ། །གལ་ཏེ་དད་བཅེ་གཉིས་དགའ་གདུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་
གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རི་ལྷང་འབྱུང་བེད་བ་དང། དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་རྩོལ་བཅས་དང།
བཏང་སྲོམས་རྩོལ་མེད་དང། འདོད་ཁམས་པ་གཡེང་བ་བཅས་པས་ཤིན་སྤངས་རི་
ལྷང་འབྱུང་བེད་ན། དེ་དག་གས་ཆེ་རྒྱང་མ་གཏོགས་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་
བར་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །སྟེ་བ་གཞན་དག་གིས་འདི་རྣམས་ངོ་ཐོ་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་
དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་མིན་ཞེས་སོ། །རྫོངས་པ་ལས་འབྲས་དྲང་བདེན་
པ་དཀོན་མཚོག་སོགས་མི་ཤེས་མི་གསལ་བ་སྟེ། རྫོངས་མ་རིག་གཉི་ལྷན་རྣམ་

གངས་སོ། །ལས་ནི་ཚ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ཉེན་གྱིད་པའོ། །བག་མེད་ནི། བག་ཡོད་
གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས། དག་བ་མི་བསྐྱོམས་ཞིང་ཟག་བཅས་ལས་སེམས་མི་སྲུང་བ་
སྟེ། ལས་ཉེས་སྟོད་དམ་མི་དག་བ་འབེལ་བའོ། །ལེ་ལོ་བཙུན་འགྲུས་གྱི་མི་མ་ཐུན་
སྟོགས། ལས་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་བ་དང་། མ་དད་བ་ནི་དད་པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
སེམས་མ་བྱང་བའོ། །ལས་ལེ་ལོའི་ཉེན་གྱིད་པ་དང་། ལྷགས་བ་ལུས་སེམས་
སྟེ་ཞིང་དམིགས་བ་མི་གསལ་བའི་སྐྱོང་སྐྱོང་པོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལས་སྲུ་མི་དུང་
བའོ། །ལས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་གྱི་གྲོགས་གྱིད་པ་དང་། དབྱེ་ན། ལུས་
སེམས་སྟུགས་བ་གཉིས་སོ། །

ཚོད་བ་སེམས་མ་ཞི་བར་དམིགས་བ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཞི་
གནས་ལ་བར་དུ་གཙོད་དོ། །དུག་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཚན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་
ལའོ། །རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ངོ་། །ཚོད་སྟུགས་གསལ་མི་
གསལ་སེམས་གཅིག་ལ་འབྱུང་ཚུལ་སྲ་མ་བཞིན་ནོ། །མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལས་སྟུགས་བ་མི་འབྱུང་ལ། བརྗེད་ངས། རྣམ་གཤེད། །ཤེས་བཞིན་མིན་པ། ཚུལ་
མིན་ཡིད་གྱིད། ལོག་བར་མོས་པ། རྫོངས་བ་ལ་སོགས་བ་ལྟ་སྟེ། བཅུ་འབྱུང་བའི་
སྲ་མ་ལྟ་འདིར་མི་འཆད་བ་ཅི་ཞེ་ན། གྱེ་སྐྱེས་སྟུགས་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་གྱིར་མ་སྐྱོས་ལ། བརྗེད་ངས་ལ་སོགས་བ་བྲན་བ་ལ་སོགས་བ་ལ་བཏགས་
བ་ཡིན་གྱིར་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ་ཞེས་འདོད་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ནི། ལྷགས་བ་འང་ཚོད་བ་
དང་འདྲ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མི་མ་ཐུན་བས་འདིར་སྐྱོས་སོ་ཞེས་སོ། །གང་ས་མང་
ཡིན་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་བ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཀུན་འགྲོ་

༧ །མ་ཕྱི་སོགས་གངས་པ་༡༣༧༩། བྲང་ དཔལ་མི། ༣༥༧༩། དང་།

ལྷ། གཉིས་པ་མ་དང་སོགས་ལྷ། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་ལུའ་ངེས་
གྱི་^{༡༠} རྫོག་^{༡༠} རྫོགས། བཞེ་བ་དེ་ལས་གཞན་ལོ། །མི་དགེ་ལ་ཉི་ཁྲིལ་མེད་དང་རོ་ཚ་
མེད་པ་གཉིས་པོས་ཁྲུབ་ལ། རོ་བོ་ཉི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་ཉི་ཉོན་མོངས་དང་
ཉི་ཉོན་གྱི་གོགས་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་རྒྱུར་དུའི་ས་པ། ཁྲོ་བ་གཞོན་བྱེད་མངོན་
འགྱུར་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་དྲང་། རོ་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །ཁྲིས་
པའི་རྒྱན་རྒྱོང་བ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལས་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དྲང་། གཡོ་དང་
ཉི་སྟེ་རང་གི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་བྱ་གྲུ་པ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་
རྟེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །སྤྲུག་དོག་ཉི་གཞན་གྱི་ལུན་ཚོགས་ལ་མི་
བཟོད་པ་སྟེ་ལས་རྫོ་མི་བདེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཚིག་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པའོ། །སྤང་བོ་ལྷ་པ་ལས་ཉི་འཚིག་པ་གང་ཞེན་ཚིག་བརྒྱུང་བོས་ཞེར་འདེབས་
པ་ཞེས་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་དོ། །

ལས་ཉི་ངག་གི་ཉེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བསོད་
ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྫོ་བརྟན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
འགྲོགས་པར་དགའ་འདོ། །ཞེས་སོ། །འཆབ་པ་ཉི་ཉེས་པ་སྤྲེད་ཅིང་གསང་བ་སྟེ། ལས་
ཉི་འགྲོད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟེན་ཅན་ལོ། །སེད་སྟེ་ཉི་ཚོས་དྲང་བུ་མེད་དང་
མཁས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་
སྟེ། ཡོ་བྱད་མི་བསྐྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། ལྷ་ཉི་རྟེན་བཀུར་སོགས་ལ་
ཆགས་ནས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལྟར་འཚོས་པ་སྟེ། ལས་ལོག་འཚོའི་རྟེན་
ཅན་དང་། རྒྱགས་པ་ཉི་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ཉི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་

༡༠ །མ་གྱི་སོག་ངོས་༥༥༣༢། རྫོག་ དཔལ་ལེ། ༣༥༧༩། རྫོག།

དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རོ་འཚམས་
 པའི་ལས་ཅན་ལོ། །དེ་རྣམ་བཅུ་ཉོན་ལོངས་རྒྱུད་རྩེ་ས་པ་རྣམས་ཏེ། ཅུ་ཉོན་མ་རིག་
 ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན། སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཁོ་ན། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །ཞར་ལ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་
 དང་ཁོང་ཁོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་
 མིན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ས་མང་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་པོ་བཞེད་ནི་མ་དེས་པ་དང་།
 རྒྱུད་རྩེ་ས་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སྤུམ་ཆར། འགྲོད་པར་དང་པོ།
 གཉིད་ལ་དང་པོ་གཉིས། ཆགས་སྤང་ལ་ཐ་མ་གཉིས། ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་
 མེད་པས། མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཅམ་དང་ཡིད་ཅམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ། སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་དབྱང་
 བ། །ཁམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱུང་བ། སེམས་བྱུང་ལས་རྟོགས་དཀའ་
 བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ། །ཞར་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་དང་
 བཞེ་ལས། དང་པོ། འདོད་ན་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་མ་འདྲེས་དང་། མི་དགོ་འདྲེས་
 པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱིབ་མ་སྦྱིབ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ལས། དང་པོ། འདོད་པའི་དགོ་
 བའི་སེམས་ལ་ནི་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། སྡེ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །འདོད་པའི་དགོ་སེམས་ཐམས་ཅད་
 ལ་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོད་པ་དགོ་བའི་སེམས་ལ་ལ་དག་ཏུ་མི་དགོ་བ་ལ་
 འགྲོད་པ་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཡིད་

ལ་བཅགས་པ་ཡིན། ལས་ནི་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད། མི་དགེ་བ་ནི་ཅ་
ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་དེག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ། སེམས་ཀྱི་བཟུ
ཉོན་མོངས་དུག་མི་དགེ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུ་དང་། འདྲེས་ལའང་ལྟ་
བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བ་མིན་པས་ལྟ་བ་སྤི་མ་གསུམ་དང་ལྡན་
ལའང་དེ་ལྟར་ཉེ་ཤ་འབྱུང་། མ་དེག་པ་རང་ཉིད་མི་སྣོས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་སར་
བགྲངས་ཤིང་། ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་རྗེས་གཞན་མེད་ལ། དགེ་བའི་ས་
བ་རྣམས་མི་སྲིད་པས་དངོས་སུ་མ་སྣོས་སོ། །

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་། ཁོ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུའི་ས་བ་དང་། འགྲོད་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་
རང་རང་གྲགས་ཉེ་ཉི་ཤ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ཅ་ཉོན་བཞི་དང་ཁོ་སོགས་མ་དེག་པ་ཅམ་
ལས་ཆགས་སོགས་དེ་གའི་ནང་པན་ཚུན་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། འདི་
དག་ཆེག་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། མ་དེག་ཉོན་མོངས་ནང་དུ་བགྲངས་ཟིན་
པས་སོ། །འདི་ག་མཐར་ཉེ་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སེམས་བཅུ་ཉོན་མོངས་དུག་རྟོག་
དཔྱོད་དང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གཞན་མ་སྤྱི་བ་ལ་སེམས་བཅུ་དང་
རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད། །གཉིད་ནི་རྒྱ་ཉམས་རྒྱུང་བ་
དང་ངམ་བ་དང་ལུས་ལྷི་བ་དང་སྐྱུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཁ་ཟས་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འཛིན་མི་རྣམས་པར་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་དབང་པོ་དང་
སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པ་སྟེ། ལས་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དེ་ཀུན་སྤོང་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀུན་ལ་མི་འགལ་

བར་འབྲུང་མིད་མྱིར། དགེ་སོགས་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་གཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཉིད་དེ་
བསྐྱེད་ཅི་སྟེ་བགང་ངོ། ཉི་ཤོག་གེ་བྲག་པས་འགྲོད་པ་ལའང་གསུམ་ག་ཡོད་པར་
འདོད་དོ། །ངས་ཁང་བར་མེ་མོ་ཅེས་མ་བྲིས་སྟུང་པ་སོགས་འགྲོད་པ་ལུང་མ་བསྐྱེད་
དང། དེ་དང་མཚུངས་སྟུང་གི་ཡིད་མི་བདེའང་དེ་ལྟར་ཟེར་ཡུང། ཁ་ཆེ་བས་ཆགས་
བྲལ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད་ནི་མེད་དོ་ཟེར།

གཉིས་པ། ཁམས་གོང་མ་ལ་འདོད་སེམས་དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་དང་མི་
དགེ་བ་མི་དགའི་ས་མང་གཉིས། མ་རེས་བའི་ཁོང་ཁྲོ། གཡོ་སྐྱ་རྒྱལ་གསུམ་མ་
གཏོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་པ་བདུན་སོ་ལྔ་མས་བསམ་གཏན་དང་སོ་དག་རྒྱ་
མེད་དོ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ཡུང་རྣམ་སྟེན་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འབྲིན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་
ཉེས་སྦྱོད་མི་སྦྱོང་བས་ཁོ་སོགས་མེད་དོ། ཉོག་པའང་བསམ་གཏན་དང་སེམས་དངོས་
གཞི་ལྷན་པར་ཅན་ན་མེད་པ་དང། དེ་ཡི་གོང་གཉིས་པ་ཡན་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་
ལ། ཡང་ཞེས་པས་གཡོ་སྐྱ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཏོ། །གསུམ་པ། འབྲུག་པ་ལ་འོ་ཚ་
ཞེས་མེད་གཉིས་འཇོམ་མེད་དུ་གཅིག་གམ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་
མ་གུས་པ་འོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཞེས་མེད་པ་ནི་སོག་གཅོད་སོགས་ཁ་རྒྱ་མ་གྲོ་བ་ལ་
འཇིགས་པར་མི་ལྟོ་བ་ཡིན་ལོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་དད་པ་
ཡིན་ལ། ལྷ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་བ་འདོད་ཆགས་ཡིན་ལོ། །དགའ་དང་ལ་
ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞི་སྟེ། བདེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ལ་དད་ཡིན་དགའ་
བ་མིན་པ་སོགས་དང། ལྷ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་ལ་དགའ་ཡིན་དད་མིན་སོགས་
སོ། །གུས་ཉིད་ནི། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་འོ་ཚ་ཞེས་པ་ཡིན་

ནོ། །དགའ་གྲུས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དག་ལྟ་ཡོད་ཅེས་པ་གང་
ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་ལོ། །རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་ཕྱིང་བ་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་
གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བདེ་བ་ལ་རེག་པ་དང་། རེག་པར་མི་གནས་པའི་ཉེན་བྱེད་ཟེར་
སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་བྱུང་བས་ཉ་ཅང་མི་ཕྱིང་མི་ཞིབ་ཚུ་ནང་གི་མར་ལ་ཉི་
འོད་ལོག་པ་བཞེན་ཟེར། ལྡེ་པ་གཞན་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིང་ཞིབ་
རྣམ་པ་འགལ་སྱེར་སེམས་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འབྲུག་པར་ཚོལ་བ་ངོ་བོ་དང་འབྲུག་པར་བཛོད་པའི་དག་ཀུན་ནས་
སློང་བ་སྟེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཚིག་ཏུ་སྦྲེལ་པ་བརྟགས་མ་དཔྱད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྗང་རྒྱན་ལས་སམ་ས་ལས་ཡིན་གྱི་སྐད་
ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ད་རྒྱལ་པ་རོལ་ལས་གང་ཡང་རྒྱུང་བའི་འབྲུག་
པར་བརྟགས་ནས་རང་སེམས་མཚོག་ཏུ་ཁེངས་པ་ཡིན་ལ། ལས་ནི་སྒྲ་མ་སོགས་
ལ་མི་གྲུས་པ་དང་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་ཉེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་
ནི་རང་གི་རེགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པ་འཕམ་ཟད་པའོ། །ལས་དེར་ཟད་ཚོག་ཤེས་པའོ། །རྒྱལ་རྒྱགས་དེ་གཉིས་
རང་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲུག་པར། གཏུགས་པ་རང་གི་དེ་ལ་ཆགས་
ནས་སེམས་དགེ་ལས་སྱེར་ལོག་པ་ཞེས་འདུན་བཟང་འཆད། །ཁ་གཅིག་རེགས་

སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བར་འདོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགའ་བ་
 མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས་མི་འཐད་ཟེད། བཞི་བ། མདོ་ལས། སེམས་
 དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་
 ཏེ། དག་སོགས་འབྱེད་པས་སེམས། གཟུགས་སོགས་ཤེས་པས་ཡིད། དམིགས་
 པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་སོ། །མདོ་སྤེལ་ས། བག་ཆགས་བསགས་པས་
 སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ཡིད། བརྟེན་པར་གྱུར་པས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་
 འོངས་པ་ནི་སེམས། འདས་པ་ཡིད། ད་ལྟར་ཤེས་པ་བཟེང་འོ། །ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 དུ་རྣམ་ཤེས་སོགས་སོ་སོའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅམ་པས། སེམས་ཀུན་
 གཞི། ཡིད་ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་གོ། ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་སེམས་དང་
 སེམས་ལྷུང་གཉིས་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་བཅས་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་གཅིག་
 ལྟེ། སེམས་སེམས་ལྷུང་དབང་པོ་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟོ་སོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚུངས་
 ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །དེའང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟེན་ཏེ། དབང་པོ་
 རྟེན། དུལ་དམིགས་པ། ལྟོ་སོགས་རྣམ་པ། དུས་སྡུལ། རྩས་རེ་རེ་བར་འབྲེལ་པོ། །

གསུམ་པ་ལྡན་མིན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། སེམས་དང་མི་
 ལྡན་པ་ཡི་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བརྟེན་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་གཅིག་ །མ་ཐོབ་པ་དང་
 གཉིས། གླུ་མཉམ་དང་གསུམ། “འདི” ཤེས་མེད་པ་བ་དང་བཞི། ལྟོ་མས་པར་
 འདྲུག་པ་གཉིས་དང་ལྟེན་དུག། ལྟོ་གྲོ་དང་བདུན། ལྟོ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམ་བཞི་

༡༡ ལྟོ་སྐྱེས་སོགས་༦༠ན་དང་། དཔལ་འདི འདི དཔལ་སྐྱེས་༧༠ན་ལྟོ་ འདྲུ

དང་ནི་བརྒྱད་དགུ་བཅུ་བཅུ་གཅིག །མིང་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གཉིས། ལ་སོགས་
བས་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་བཅུ་གསུམ། ཡི་གའི་ཚོགས་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་སྐྱུས་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བཤོ། །

རྣམ་འབྱོར་སྲོད་པའི་གཞུང་ལྗས། ལྷ་འབྲས་ལྷུན་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པའི་འཇུག་པ། ༡ ་ ལྷ་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
གི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ལ་བཏགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ། ༢ ་ ལྷུན་འབྲས་ལོངས་
སྲོད་ལུན་ཚོགས་རྗེས་སུ་མ་ལུན་ཞིང་འཚམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པ་འབྱོར་པ། ༣ ་ ལ་ཅིག་ལས་འབྱོར་འབྲེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། ལྷ་
འབྲས་བུར་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་མཁྱོགས་པ། ༤ ་ ལྷ་
འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་
ལ་བཏགས་པའི་བོ་རིམ། ༥ ་ ལྷ་འབྲས་བུང་ནས་འགགས། མ་བུང་བ་དང་། བུང་ལ་
མ་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་དུས་དང་། ༦ ་ ལྷ་འབྲས་གཟུགས་
ཅན་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཡུལ། ༧ ་ འདུ་བྱེད་
སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་གྲངས། ༨ ་ འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་
ལྷ་ལྷུན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོགས་པ་སྟེ་དགུ་དང་ལྔ་དང་
"༩" ་ བསྐྱོམས་པས་ཉེར་གསུམ་ཡོད། གཞན་ཡང་། གནས་བཅུ་བཅུན་པའི་མདོ་
ལས་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་བདུན་བརྒྱ་བཤད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཟུགས་དང་
ཤེས་པ་གཉིས་མེན་པའི་འདུས་བུས་ལྡན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་

༡༡ [མ་གྲི། འོག་ངོས་༦༡ནམ། ༤ དཔལ་ལྷི། ༣༤ནམ། -༤]

བའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་སྟེ། རོབ་བཤམ་། ར་ཐོབ་བཤམ་། སྐལ་མཉམ་། ར ། འདྲུ་ཤེས་
མེད་བཤམ་། ལ ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག ། ༥ ། འགོག་སྟོམས་། ༦ །
སྟོག་། ༧ ། མཚན་ཉིད་། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་སྟེ་སྐབས་དགུ་ལས། ༨ ། དང་པོ་ལ།
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ལྡན་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་སོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། གསར་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྐྱད་ཅིག་གཉིས་
བ་པའི་ཚད་རྒྱུན་ལྡན་པའོ། །ཐོབ་པ་རྟོག་པ་ལ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ལས་རྟོག་པ་ཟུག་མེད་
རྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་རྟོག་ཐོབ་ལྟ་བུ། རྣམ་ཉམས་རྟོག་པ་བསམ་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་
གཉིས་ཀའི་རྒྱུན་ལྡན་གཉིས་དང་། སོ་སྟེ་ལ་སྲིད་ཅེད་ཉོན་མོངས་ཡེ་ལྡན་ཏེ། མདོར་
ན་ལྟོ། །

གཉིས་བཤམ་། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར།
དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྟོབ་སོགས་ཡིན་
མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྤར་བྱ་ཡིན་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པ་སྤར་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་བདུན་ལས། དང་པོ། ཐོབ་དྲང་མ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་
བ་ཡི་ཚོས་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོ་སྟེ་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱུད་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་
དུ་མ་གཏོགས་པའི་མིན་ལོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་ལ།
རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་བ་ལུང་མོང་ཡིན་པས་དང་། ཐོབ་པ་གང་ཟུག་གི་ལུང་མོང་མིན་
པས་སོ། །རྒྱུད་དུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་ཟུག་གི་རྒྱུད་དུ་
འབྱུང་སྟེ་དགག་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །གཉིས་པ། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དུས་གསུམ་
བ་ཡི་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཤམ་སྟེ། ཚོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཚོས་

འདས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འང་ཡོད་པ་སྲིད་ལ། དེ་བཞིན་ད་ལྟར་
གྱི་གསུམ། མ་འོངས་པའི་གསུམ་མོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཅན་གྱུན་
མ་འོངས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ལོ། །ཐོབ་བྱའི་ཚོས་སྟོབས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་
གསུམ་པ་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྤྱིར་དུས་གསུམ་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ། ཐོབ་བྱ་དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ཐོབ་
བའང་དགེ་ལ་སོགས་སུ་ངེས་སོ། །བཞི་པ། ཚོས་ཁམས་དེར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཐོབ་བའང་རང་ཁམས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཚོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་པ་
ཡང་འདོད་པ་དང་། བོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་ན་དེའི་ཐོབ་བའང་ཁམས་དེ་གཉིས་
སུ་གཏོགས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཚོས་ནི་སྤྱིལ་
སེམས་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་ཐོབ་
བའང་དེ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པས་སོ། །ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འགོག་ལམ་
རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་
ཡིན་ཀྱང་འདྲ། ཐོབ་པ་རང་འདོད་པར་ཐོབ་ན་འདོད་སོགས་གང་ཐོབ་དེའི་ཁམས་སུ་
གཏོགས། བརྟགས་འགོག་འཛིག་རྟེན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དང་། འདས་ལམ་ཟུག་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་
ཟུག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། རྒྱུའམ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །བརྟགས་འགོག་
འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཟུག་བཅས་ཟུག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་
བདེན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་མི་གཏོགས་ཟུག་མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ཚོས་སྟོབས་

ཆེ་བས་སོ། །

ལྷ་བཀྲ་སློབ་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་
 ལམ་བདེན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འགོག་
 གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ།
 ཟག་བཅས་དང་བརྟགས་མིན་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་འབགས་པ་མིན་པས་ཐོབ་
 པ་རྣམས་ནི་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། བརྟགས་འགོག་སློབ་པས་ཐོབ་པ་འདས་
 ལམ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པ་འདས་ལམ་སྲིད་ཅེ་སྲོང་ལ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པས་ཐོབ་པ་
 མི་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟུག་བཀྲ། ཡང་མཐོང་སྲང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྲང་དང་། སློམ་སྲང་
 གི་ཐོབ་པ་སློམ་སྲང་ཡིན་ནོ། །སྲང་བྱ་མིན་པ་ཟག་མེད་ལ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
 པའི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟགས་འགོག་འབགས་མིན་གྱིས་
 ཐོབ་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སློམ་སྲང་དང་། བརྟགས་འགོག་འབགས་ལམ་
 གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྲང་བྱ་མིན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་
 ལྷ་འདོད་དོ། །བདུན་བཀྲ། མ་སློབ་ལུང་བསྟན་མིན་པ་དབང་པོ་སོགས་གྱི་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་སླེས་པ་ཡིན་གྱི་སྲ་སྲིར་མི་སླེ་སླེ་ཚོས་དེ་རྣམས་སློབས་རྒྱུང་བས་
 སོ། །དེ་ལ་འདྲ་དམིགས་བསལ་ལྟའི་མིག་ནའི་མངོན་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་
 དང་སྐྱུལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་གསུམ་སྲོར་བ་བྲག་པོས་
 སྐྱབ་དགོས་པས་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་འདྲ་སླེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་བཟོ་དང་སློད་
 ལམ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པར་སླེ་བ་སྲིད་དོ། །སློབ་པ་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་རིག་བྱེད་གྱི་འདུང་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་གོ། །དེ་འདྲ་སློབ་ལུང་མ་

བསྟན་གྱི་གཟུགས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཐོ་ན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་བས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལོ། །ཀྱན་སྐྱོང་མེད་བས་ཁམས་
དང་ས་གཞན་ན་མེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ནའོ། །འདོད་པ་རྒྱ་དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་ཡིན་
མིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་མེད་ལ།
དེ་བཞིན་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྤྱི་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་མཛོང་ལམ་དང་། མངོན་
ཤེས་དང་ཚད་མེད་ལྟ་བུ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་།
ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བས་ཐོབ་པ་ལེ་ཆེ་བ་རྣམས་ལའང་སྤྱི་སྤྱོད་མེད་དོ། །

དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྷན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། དགེ་
བ་རྣམས་དང་གཟུགས་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་། མི་ལྷན་
པའི་འདུ་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱ་དང་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུང་
ཚད་མར་སྟོན་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་ཚོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐོབ་ལ།
ཀྱན་དུ་ལྷན་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པས་ཟེད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་འཕགས་པ་
དག་དབང་འབྱོར་བས་ལྷན་པར་བཤད་ཀྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཁོར་
སྤྱིར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་
བས་སྣང་རྱང་མ་དམིགས་པས་ཉོག་བཏགས་དང་། སྤྱིད་བྱེད་དང་རྣམ་འཛོག་གཉིས་
ཀར་མི་རྱུང་བ་དང་། ལུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུ་ས་ཐོན་དང་། དབང་ནི་ས་ཐོན་མངོན་དུ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་
རྒྱ་ནི་ཚོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་གསུམ་སྤྱོད་འཕགས་ལ་ལྷན་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་།

མི་ལྡན་པ་ལ་མ་ཐོབ་ཅེས་གདགས་ཀྱི། རྗེས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། མ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་དང་འགོག་གཉིས་
དང་མི་ལྡན་པའོ། །མ་རྙེད་པ་སྤར་ཐོབ་ཉམས་པ། གསལ་དུ་མེད་པ། མི་ལྡན་པ་དེའི་
རྒྱུན་མི་ལྡན་པའོ། །ཡེ་ནས་མི་ལྡན་པ་ནི་ཐོབ་མ་སྤོང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་
མཐའ་གཅིག་དུ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།
ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་འདས་པའང་མ་སྐྱེས་
པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་ད་ལྟ་བ་
ཡིན་ན་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བུ་འགལ་བས་དེ་མེད་ལ། འདས་འོངས་ཡོད། བསྐྱེས་ན་
བརྒྱུད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།
མ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཚོས་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་གང་གི་ཉེན་
ལ་མ་ཐོབ་པ་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པར་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་སར་གཏོགས་པ་དང་། དེ་མེད་ལམ་དང་འགོག་
གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་
མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་
ཁམས་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་གཏོགས་སྟུང་ན་དེ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མ་ཐོབ་པའང་ལམ་གྱི་
མ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ཡིན་གྱི་ལམ་རང་
མིན་པས་སོ། །འགོག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཟག་བཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་
མིན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་བརྟགས་མིན་འགོག་

བ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་མ་
 ཐོབ་པ་དེ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་སོགས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཟག་བཅས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡེ་
 ཤེས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་འང་ཟག་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་མཚུངས་པས་མ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་
 པ། འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པས་གཏན་ཉམས་དང་། ས་འཕོས་ནས་ནི་ས་དེའི་སོ་སྐྱེ་
 གྲེ་བྲག་བ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ། སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་
 དང་དེའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲ་བའི་སྤྱི་ལོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པས་སྤྱིའི་ས་ལུ་སོགས་
 ལ་སྐལ་མཉམ་མི་འདོད་དེ། །སྤྱིའི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་།
 གྲེ་བྲག་མི་དང་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འབྲ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་སྤྱང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ། །དེ་མེད་ན་
 སེམས་ཅན་དང་ཚོས་ལ་སྐྱ་མ་སྐྱུན་པར་མི་འཇུག་ཟེར་གྱང་། ས་ལུ་སོགས་ལའང་
 མཚུངས་ཤིང་། གྲེ་བྲག་པའི་སྤྱི་དང་འབྲ་བས་མི་འཐད་དོ། །འབྲ་བ་ལ་བརྟགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་རྗེས་ནི་མེད་དོ། །

བཞི་བ་ལ། རོ་བོ། དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཚུལ། ས་གང་ན་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱད་ལ་མ་འོངས་པའི་སེམས་
 དང་སེམས་སྤྱང་རྣམས་ཚུ་ཡོན་གྱིས་ཚུ་ལྟར་དེ་ཞིག་འགོག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་
 པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་དེའི་སྣོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་
 སྤྱང་མིན་ཏེ། གསུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སེམས་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྤོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ལྷ་ཡིན་

བས་གནས་གཞན་མེད་དོ། །

ལྷ་པ་ལ། རོ་བོ། རྟེན། བསམ་པ། དག་སོགས་གང་ཡིན། འབྲས་བུ་ནམ་
 རློང་། གང་ཟུག་སྤྱི་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད། རོབ་བ་ནམ་བུ་བདུན་པོ་རིམ་བས། འདུ་
 ཤེས་མེད་པ་བ་སེམས་སེམས་བུ་འགོག་བ་དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོ་མས་
 འཇུག་ཀྱང་སྣོ་མས་འཇུག་ལས་མ་ལང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བུ་འགོག་པའི་
 རྣམ་སྤྱི་འདོད། དེ་ནི་ས་བསམ་གཏན་ཐུག་བཞི་བར་གཏོགས། བསམ་པ་འཁོར་
 བའི་སྤྱི་བ་བསམ་ལས་དེས་བར་འབྱུང་བའི་ཐར་བ་འདོད་པས་འཇུག་ལ་དེའི་སྤྱི་
 ཀུན་སློང་གིས་བསམ་གཏན་སམ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བདེ། །འདུ་ཤེས་མེད་སྣོ་མས་
 རོབ་བ་དེ་ལ་འགོག་བ་ཐར་ལམ་དུ་དེས་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་གྲུས་བས་ཉམས་བཤང་
 སོར་ཚུད་བར་བུས་བས་ན། མ་དེས་བ་དང་། ལྷང་འཇུར་གཞན་མེད་བར་སྐྱེས་
 བས་རློང་འཇུར་གྱི་དགོ་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་
 རྟེ། རང་ས་ལ་སྣོ་མས་བས་སོ་བེར་ཀྱང་། གཞན་དག་རློང་བར་མ་དེས་བཤང་ཡོད་
 བར་འདོད་དེ། ཉམས་སམ་མ་ཉམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་དང་སྤང་ནས་སློབ་དུ་བལྟ་
 བ། དེ་ལ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱེད་པ་སོ་ནི་བྱིས་བ་ཁོ་ནས་འཇུག་གི་འདི་
 ལས་སྐར་ལྷ་ཚེ་རིང་སོར་འབྱུང་བས་དེར་མི་ཁོ་མས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་ལྷང་
 བའི་གནས་སྤྱི་བ་གཞིགས་བ་དང་། སྤིད་པ་ལ་ཐར་ལམ་མིན་བར་མཚོང་བས་འཕགས་
 བས་འཇུག་བ་མ་ཡིན། དུས་འདས་འོངས་མི་རོབ་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་གཅིག་སྤྱི་བའོ་
 རྟེ། སེམས་མེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་དང་སོ་ལ་ད་ལྟ་བ་རོབ་ལ་མ་བཏང་བར་རོབ་
 བ་འདས་བ་དང་ཡང་ལྡན་ཉེ་སོ་ཐར་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲིས་བ་ཡིན་ཀྱང་འབད་བ་

ཚེན་སོས་སྐྱབ་དགོས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་
ལ་བཏགས་ཀྱི་འགོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་གཞན་ནི་མེད་དོ། །འབྲུག་པ་ལ། རོ་བོ། རོན་ཅི་
སྐྱད་འཇུག་པ། སེམས་རྟེན། དགེ་བ་ཡིན་མིན། བས་སྐྱོང་། རྒྱུན་ཅིས་ཐོབ། ལུས་
རྟེན་བཅས་བདུན་རིམ་པས། འགོ་བོ་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་ཅེས་བའང་སེམས་སེམས་
བྱུང་འགོ་བོ་པའི་རྗེས་སུ་གོང་མ་འདུ་ཤེས་མེད་སྣོ་མས་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་
འབྲེལ་ཡང་། ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་མི་འབྲས་ལྟེ། བསམ་པ་འགོ་བོ་སྣོ་མས་འདྲི་ལོ། འདུ་
ཤེས་དང་། ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་ཏུ་འཇུག་གི་དེས་པར་འབྱུང་བས་མིན་
ལ། ས་ནི་སྲིད་ཅེའི་མཇུག་ཐོགས་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ས་གཞན་ལ་
མེད་དོ། །རོ་བོ་ཀུན་སྐོང་གིས་དགེ་བཤོ། །

སྐྱོང་འགྲུང་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་སུ་སྐྱོང་འགྲུང་དང་།
སྐྱོང་བར་མ་དེས་བ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཛོད་ཚོས་མེད་དེ། འདིའི་རྣམ་སྤྲིན་སྲིད་
ཅེའི་མིང་བཞིའི་སྲུང་པོ་ཡིན་པས། འདོད་གཟུགས་བ་དག་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྲུང་ནི་འདོད་པའི་འཕགས་བ་དག་
དེ་ཐོབ་ནས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་འགོ་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྲུང་ནི་
འདོད་པར་དེ་ཐོབ་བ་ཉམས་བ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་ཅེར་འགོ་
བཤོ། །སྐྱོང་བར་མ་དེས་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་གཟུགས་སུ་དག་བཅོམ་བ་ཐོབ་
པཤོ། །དེ་ཕྱིས་པས་བསྐྱེད་མི་ལུས་ཏེ། འདི་ལ་ཞི་གནས་སྲིད་ཅེ་མན་གྱི་སེམས་
བརྒྱུད་ཐོབ་བ་དང་། ལྷག་མཛོད་ནི་སྲིད་ཅེའི་མཛོད་སྲུང་སྲུངས་པའི་འཕགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་མེད་པར་མི་ལུས་ལ། ཕྱིས་པས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བདག་

བཀའ་བཀའ་བཀའ་ཆད་དུ་དོགས་པས་འདི་ལ་གཡང་སའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བས་སོ། །དེར་
ཡང་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དང་། སྤྱིར་མི་འོངས་ཁ་ཅིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་བས་
འདི་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་ལ། སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་
དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་
ལ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་ཡན་ཆད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་ལ་འཇུག་རུས་
སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་འཐོབ་ཀྱི་ཆགས་
བྲལ་ཅམ་གྱིས་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སོར་སྦྱོམ་བཞིན་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་འཐོབ་ཀྱི་འདས་
མ་འོངས་མི་ཐོབ་སོ། །འདོད་པར་ཁམ་ཟས་ཀྱིས་རུས་པ་གཏུགས་པས་ཞག་བདུན་
ལས་མི་འཇུག་ལ། བོང་མ་ཇི་འདོད་དུ་འོ། །

འོ་ན་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོར་བས་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེན། ལྷན་
པའི་བདེ་མཆོད་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩོམ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ལྷན་བས་འགོག་
སྦྱོམས་བརྟེན་གྱི་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་མིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྦྱོམས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་ལས་མི་
གྲོལ་བའི་སྤྱིར་ཞེན། ཁ་ཆེ་རུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་
ཤིང་བྱུང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་
སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་སྦྱོམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་

བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྲིད་ཅེའི་སྐོམ་སྤང་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་
ཤེས་པ་མངོན་དུ་མངོན་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་ན་དེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དང་པོར་འགོག་
སྐོམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བཅུ་
དུག། །སྐོམ་ལམ་སྲིད་ཅེའི་དགུ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཙོ་
བརྒྱད་དེ་སྤྲད་ཅིག་མ་སྐྱེ་ཙུ་ཙུ་བཞི་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་དོ། །འོག་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྐོམ་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཚགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་འདིར་མི་བསྐྱེད་དོ་ཟེར་དོ། །

འགོག་པའི་གོགས་བྲལ་བས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ཞིང། བསམ་
བ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་འགྲུང་བས་རིམ་ཅན་དུ་མིན་ལོ་ཟེར། ལུབ་ཕྱོགས་པས་འགོག་
པས་བར་ཚོད་ཀྱང་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་དུ་མི་འགྲུང་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས། ཇི་སྲིད་
ཟག་ཟད་མ་ཐོབ་བར་སྐྱེལ་གྱང་མི་བཤེགས་པར་དམ་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་
ལས་མི་ལྡང་བར་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །སྐོམས་འདུག་
གཉིས་ཀྱི་འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་མ་
ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་སྐོམས་བསམ་གཏན་བཞི་
པས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་རགས་པས་སྐྱོ་བ་ཡིན་
ན་གཟུགས་མེད་ཞི་བར་གནས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱོ་བ་མེད་པས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་
སྐྱོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། འགོག་
སྐོམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འགོག་པ་སྤང་མ་ཐོབ་པ་
དགག་གིས་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིའི་ནང་དུ་ཡིན་ཏེ་སྤང་མ་འདྲིས་པས་བསྐྱེད་

དགའ་ལ་མི་སྒོ་གསལ་བས་སོ་ཟེའ། དེ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དག་གིས་སྤྱིས་གཟུགས་
 ཁམས་སྤྱུང་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། གང་སྤེལ་གྱིས་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ་སྟེ་སྟོན་སོ་དང་།
 འཆད་སོ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དུ་མིན་ཏེ་ཉེན་མེད་
 པས་སོ་གསུངས། འདྲུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་དང་སོ་གཟུགས་སྤྱུང་བསྐྱེད་དེ། འཁོར་
 བར་ཐོག་མེད་ནས་འདྲིས་པས་སོ་ཟེའ། འགོག་སྟོམས་ལས་ཉམས་ན་འབགས་པ་
 ལ་ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བེར་ན། བྱེ་སྦྱས་འདོད། མདོ་སྤེ་བས་འབགས་ལམ་ལ་
 ཉམས་པ་མེད་གྱི་མདོའི་དོན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ལས་ཉམས་པར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །རྗེས་གྱི་སེམས་ནི། བྱེ་སྦྱས་
 འདས་པ་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལས་དང་། མདོ་སྤེ་བས་ལུས་ལ་སེམས་གྱི་ས་
 བོན་ཡོད་པ་ལས་སྦྱེ་བེར་ཡང་། དང་པོ་ལྟར་ན། འདས་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་
 མཚུངས་ལྡན་མ་བཀག་པ་དང་། མེད་ན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལའང་། ས་བོན་སེམས་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་མ་བཀག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། སེམས་མིན་ན་བེམ་སོ་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བས་གཞོན་པར་ཐལ་
 བ་སོགས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་བྱུང་མེད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལུས་
 ལ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ་ཟེའ་ན། མདོ་བྱེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་
 གྱུར་ཀུན་སྒོར་དང་། དང་པོ་སྦྱེ་ཚུལ། ཁམས། ས། གང་ཟག་རྣམ་སྦྱིན་སྒོར་འགྱུར་ལ་
 བྱུང་ཡོད་པས་སོ་ཟེའ། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ལྟར་ན། ཚོགས་བྱུག་འཁོར་བཅས་དང་
 ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་བྱུང་པར་པོ། །བདུན་པ། སྟོག་ནི་ཁམས་
 གསུམ་པོའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་གྱི་བྱོད་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉེན་གང་

ཡིན་པའོ། །སློབ་མེད་པ་ལ་རྟོན་མ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་རིས་མ་སྐྱེན་པར་གནས་
ཅམ་ལ་གདགས་པས་སོ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་གང་རུང་བད་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་བད་ནས་འཆི་བ་དང་། བར་མ་དོར་འཆི་བ་དང་བཞི། བདག་གཞན་གྱིས་འཆི་
བ་ལྷ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཆི་ལ། གཞན་གྱིས་མི་འཆི་བ། སངས་
རྒྱས་དང་འདོད་ལྷ་ཅེད་སྤྱོད་དང་ཡིད་ལྷ་གྲུག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མའི་མངལ་
ན་གནས་པ་དང་། སྐོང་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་ཀས་འཆི་བ་འདོད་སྤྱོད་པལ་
ཆེད། །གཉིས་ཀས་མི་འཆི་བ་དཔྱལ་བ་ལ། སྐྱ་མི་སྐྱ་ན། མཐོང་ལམ་དང་། འཇམས་པ་
དང་། སེམས་མེད་པའི་སྤྱོད་མས་འཇུག་གཉིས་ལ་སྤྱོད་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་
པོའི་བྱང་སྤོང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་ཉ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ། སྤིང་བ་ཐ་མ་ལ།
དེའི་མ་སྐྱེས་བཞིན་དང་། འཁོར་སྐྱུར་དང་། དེའི་མ་སྐྱེས་སྐྱབས་དང་ཁམས་གོང་
མ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྱང་སྤོང་སྤོན་འཁོར་སྐྱུར་ཡིན་པ་གྲིས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་འཆི་བ་ནི་ལྷེ་བ་ནས་འཆི་བ་སོགས་དང་། གཞན་གྱིས་
འཆི་བ་ན་གསོད་པའོ། །

བརྒྱན་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཡན་ལག་གི་དེ་གཉིས། དང་པོ། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་ཚོས་ནམས་སྐྱེ་
བྱེད་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ཉིད་བྱེད་ཀྱ་བ་དང་། གནས་བྱེད་གནས་པ་དང་། འདིག་བྱེད་
མི་རྟག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་ཡིན་མོད། མདོ་ལས། གནས་པ་མི་
བརྟན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཀྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པོ་ཟེའ། གཉིས་པ། སྐྱེ་སོགས་
དེ་དག་ལ་འང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་ཀྱ་

༡༡ །མ་གྲི། འོག་ངོས་༡༠ན། འཇུག དཔལ་ལྷི། ༤༥བ་༣ན། འཇུགས།

བའི་རྒྱ་བཀ་གནས་པའི་གནས་པ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང། ཚོད་སྲོང་གཉིས། དང་པོ། ཅུ་བའི་བཞི་པོ་དེ་ནི་རང་
མིན་བདུན་དང། བྱ་ལུལ་བྱམ་སོགས་མཚན་གཞི་དང་ཚོས་བརྒྱད་ལའང་འཇུག་
བ་དང་རྗེས་མ་སྐྱབ་བཞི་པོ་རེ་རེས་ཅུ་བའི་ཚོས་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་
སྐྱེད་པས་སྐྱབ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་འོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་གྱིས་འདུས་བྱས་སུ་
མཚན་པར་བྱེད་ཅེས་འདོད། དེ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་ན་རིགས་བ་དུ་མས་མི་འཐད་
ལ། ལྷན་ལ་བཏགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། དུས་གཅིག་དུ་མཚན་ཉིད་
བཞི་ཚང་ཡང་། གནས་འཛིག་དུས་གཅིག་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་བ་ཚོས་
མ་འོངས་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། ད་ལྟ་བའི་ཚོས་ལ་གནས་བ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པས་དུས་
ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཡང་མ་འོངས་བ་གཅིག་ཚར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེན་མི་སྐྱེ་སྐྱེ།
རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་མེད་པར་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་མིན་ཟེར་གྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དགོས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དེ་རྒྱར་འདོད་པས་ཅི་བྱ།
འདི་ཡང་རྗེས་སུ་བྱུབ་པར་སྐྱོ་བཏགས་སོ། །དགུ་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས།
དང་པོ། མིང་གི་ཚོགས་དང། ལ་སོགས་པས་བརྒྱད་བ་དག་དང། ཡི་གེ་དག་ནི།
དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིང་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་
བ་དག་གམ་ཚོགས་སྟེ། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་ཅེས་བ་ལྟ་བུ་དང། དེ་དག་གི་ཚོས་
གཞི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཉེ་ཀ་ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མིང་སོགས་སྐྱ་སྐྱི་ལ་རྗེས་
སུ་ཞེན་པའོ། །མདོ་སྟེ་བས། མིང་དག་གྱང་བརྗེས་མཚན་མ་བཅད་ན་དོན་རྫོང་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་སྐྱ་རང་མཚན་དང། མིང་ལ་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་བཅས་

༡༥ །མ་གྱི་སོག་ངོས་ཡ་ཕན་ཕན། བས དབལ་མི ༤༦ནུན། བ།

བས་ཉོག་ལུལ་རྗེས་སུ་མེད་ཟེམ། བྱེ་སྐྱེས་ཉོག་ལུལ་རྗེས་སུ་ཡོད་བར་ཞེན་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཁམས་གར་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་སོགས་བཞི་
པོ་རིམ་བ་ལྟར། མིང་སོགས་དེ་དག་གྲང་འདོད་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་ཀྱི།
གཟུགས་མེད་ན་བན་ཚུན་ལུལ་མིན་པས་རྗོད་བྱེད་མིན་འོ། །རྒྱུད་གཏོགས་ཚོལ་
བྱུང་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་འོ། །སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་བས་
བྱུང་བ་གསུམ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མིང་སོགས་རྒྱལ་བསགས་པ་མིན་ཕྱིར་
རྒྱས་བྱུང་མིན་ལ། འདོད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་རྣམ་སྐྱེན་མིན་འོ། །དགོ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་ལྷུང་བསྟན་མིན་ཏེ་དགོ་ཅ་ཆད་བ་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་རྣམས་
ལའང་ལྷན་བའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་རབ་དབྱེ་གཞན་ལ། རྒྱ་མཐུན་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ། ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་མཉམ་གྲང་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ནི་
རྣམ་བར་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སོགས་རྣམ་བར་སྐྱེན་པའི་སྐྱལ་
མཉམ་དག་སྟོན་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འོ། །ཁམས་ནི་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ།
གཟུགས་མེད་ནའང་དེ་ཡོད་པས་སོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་
བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་རྣམས་གྲང་དེ་བཞིན་བྱུང་གཉིས་དང་ཁམས་
གསུམ་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཀ་དང་། དགོ་མི་
དགོ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་འོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྷན་པ་མ་ཐོབ་
པ་དག་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རྒྱས་དང་རྣམ་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་མེད་
དེ། དེ་གསུམ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དགོ་བ་དང་། མི་

ལྷན་པ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འབངས་པ་མིན་པར་ཞར་ལ་བྱུང་བས་སོ། །གཉིས་
 པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱ་ཡི་རྣམ་བཞག་ །འབྲས་བུའི་རྣམ་
 བཞག་ །རྒྱུ་གསུམ་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བརྟན་བཤའ་གཉིས། དང་པོ།
 རྟེན་པའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་པ་
 དང་། གུན་ཏུ་འགོ་དང་། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ལྷོ་རྣམ་པ་རྟུག་ཏུ་ཚོས་མདོན་པ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་རྟུག་གི་དོ་བོ་བརྟན་བཤའ་དང་། དེ་དག་ཏུས་
 དུ་ཡིན་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་རྒྱ། ལྷན་འབྱུང་། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་
 ལྷན། གུན་འགོ། རྣམ་སྤྲོད་རྟུག་ལས། དང་པོ། འདུས་བྱས་རང་ལས་གཞན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལྟེན་རྒྱའི་རྒྱ་དང་། འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱ་ལྡེ་ཡང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དེ་
 ཡང་། རྟེན་རྒྱ་ལ་རུས་བཅས་དང་། རུས་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩུ་གྲུ་ལ་ས་བོན་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟེན་རྒྱ་མཚོན་ཉིད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩུ་གྲུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ལ་དཔྱལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་གོགས་མི་ལྟེན་པ་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བོས་ཁྲལ་
 མ་བྱས་པ་ལ་བདེ་བར་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱུད་ནས་ཅི་
 དེགས་པར་འདུས་མ་བྱས་དང་དཔྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་དམིགས་ཚུལ་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་རུས་ལ། དེ་ལས་དགེ་མི་དགེ་དང་། དེ་ལས་དེམ་གྱིས་སྣོད་ཀྱི་འདིག་
 ཉེན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བོ་སོགས་སྐྱེ་བས་སོ་ཟེར། ལྷན་པ་ལ་ལྷན་སོགས་
 གོགས་ལྟེན་པ་ལྟེན་རྒྱུར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུར་རང་ལས་གཞན་པ་ལྟེན་རྒྱུར་མི་རུང་
 དོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་གོགས་ལྟེན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟེན་མི་རུས་

བས་དེ་དག་གྲང་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱུང་མཐའ་ལོ། །ཡང་སྤང་བས་སྐྱབ་པ་རྣམས་
རྒྱང་དུ་བསྐྱེད་ལ་གཤམས་སྤྱ་འདོད་ན་དེ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་པ་མེད་པ་དང་
འཇིག་པ་དེས་བྱས་པ་མིན་པས་སོ་བཟེང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དཔེར་མཚོན་པ་གཉིས། དང་པོ།
སྐྱབ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ནི་པན་ཚུན་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །གཉིས་
པ་ལ་སྤྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ། དེ་ཡང་
ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་
བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། སེམས་ཀྱང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་
བཞིན་དང་། འདུས་བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་
བཞིན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ནི་མེད་
ཀྱི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྲས་པ་སྟེ། རྗེས་མཐུན་མཚན་ཉིད་བཞིས་རྩ་བའི་གཅིག་
ལུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དངོས་སྤྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཉིང་གཡོག་གིས་
རྒྱལ་པོ་ལ་དངོས་སྤྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དོས་བཟུང་བ་དང་དེ་རྗེས་སྤྱ་འཇུག་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ཚོས་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ནམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དང་། སེམས་དང་།
དེའི་རྗེས་འཇུག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ། ཅིའི་
སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་སེམས་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་
ནི་འབྲས་སོགས་གཅིག་པ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་དུས་

ཅམ་གཅིག་སྟེ། སེམས་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་དེ་དག་གྲང་གྲུབ་པས་སོ། །ཁྱད་པར་སྦྱེ་
དུས་གནས་དུས་འཇིག་དུས་གཅིག་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་པ་བཞི་དང་། བདག་འབྲས་ཅི་
འདིར་མ་ཟད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྦྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བལ་
འབྲས་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་ཅམ་གཅིག་པ་དང་། སོགས་སྦྱས་རྒྱུ་མ་ཐུན་དང་རྣམ་སྦྱིན་
འབྲས་གྲང་གཅིག་པར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྦྱིན་འབྲས་དང་རྒྱུ་མ་ཐུན་འབྲས་
ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ཡང་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་གསུམ་དང་། སེམས་དགེ་
སོགས་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་རྣམས་གྲང་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་འབྲ་བ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་བརྩམ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་བཤད་དོ། །

དགེ་སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་ཡང་དག་པར་ན་བརྒྱད་
དོ། །བརྒྱད་གྲང་མང་མཐའ་བརྩུང་བ་སྟེ་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟལ་མེད་ལ་
རྣམ་སྦྱིན་འབྲས་མི་སྲིད་ལ། མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་དུས་ཅམ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་
སྦྱེ་སོགས་གསུམ་གཅིག་པ་མི་སྲིད། སེམས་འཁོར་ཉུང་བ། བསམ་གཏུན་གཉིས་
པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འཁོར་ཀུན་འགོ་བརྩུ་ལས་མི་འབྱུང་
བས། ཁོས་མར་ལ། ང་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་དེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་
བརྩ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་བརྩ། སེམས་རང་གི་མ་ཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་
དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལོ། །སེམས་རང་ལ་ཚུར་ང་བཞིས་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་བྱེད་དེ། རང་གི་མ་ཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་སོ་མ་གཏོགས་པས་
སོ། །ཉི་འོག་པ་རྣམས་སེམས་ལ་བརྩ་བཞིས་བྱེད་དེ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་གྲང་རང་གི་མཚན་གཞི་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱུང་བས་སེམས་ལ་མི་བྱེད་ཟེར་

དོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། འདིག་ལྟའི་རྒྱ་ཅན་དང་། རྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ། དང་པོ་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་རྒྱ་མིན་ལ། འདིག་ལྟ་དང་དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་པའི་སྤྲུལ་
བདེན་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ཉེ། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སེམས་ཀྱི་
ལྡན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་འདིག་ལྟ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཉེ།
མཚན་ཉིད་རྣམས་དེ་ཡི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་ལ། ལྡན་འབྱུང་
རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྲུང་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལྟར་འདིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་འདིག་ལྟའི་ལྡན་འབྱུང་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཕྱིར་སེམས་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཟེས། ཉི་འོག་པ་
རྣམས་དེ་རྟེན་ཏུ་རབ་བྱེད་མི་འདོན་གྱི་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སོགས་
འདོན་པས་མི་སྐྱོན་ཟེས། ཁ་ཆེ་བས་མི་འདོན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་གདོན་པར་
བྱུང་ཟེས། དེ་ལ་འདིར་རྒྱ་རྒྱག་ལས་བྱེད་རྒྱ་རུས་མེད་མི་བཅེ་སྟེ། བཏགས་པ་བ་
ཡིན་པས་སོ། །རུས་བཅས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟའི་ཁོངས་སུ་འདུལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
རྒྱུ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་། རྣམ་སྐྱེན་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་མི་
གཟུང་སྟེ། འདིག་ལྟ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་

མི་འབྲུག་པ་སོ། །འཇིག་ལྷ་བྱལ་བ་མིན་ཞིང་བྱལ་རྒྱུ་ཡང་མིན་པ་སོ། །བདག་
འབྲས་ཀྱང་མི་བཅེ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་འབྲས་ཡིན་སྲིད་རམ། ཡང་
ན་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱན་འབྱུང་། སྐལ་མཉམ།
མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་མཐུན་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་
གཉིས་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྲུ་བཅེ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རབ་བྱེད་ལས། བདེན་
བཞི་ལས་"རྩོམས" ⁹⁴ ཉམས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞི། ཉམས་མཁའ་བཟླ་
མིན་བཅས་པ་ལ་བཅེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲུ་བཞི་བ་སྟོན་ལ་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས། བདེན་
བཞི་ལས། འཇིག་ལྷའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། འགོག་ལམ་བདེན་བ་དང་། ཉམས་
མཁའ་བཟླས་མིན་འགོག་དང་། སྲུག་བདེན་གྱི་སྟོམ་སྲང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་བ་
རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇིག་ལྷ་ལ་མན་ཚུན་རྒྱ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་མི་
སྲིད་པས་སོ། །

འཇིག་ལྷའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་སྲུ་གཉིས་བ་མི་སྲིད་དེ། འཇིག་
ལྷའི་རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། ཉོན་མོངས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྷའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །འཇིག་ལྷའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྲང་བུ་རིས་ལྡེ་ལས། སྲུག་བཟུལ་མཐོང་སྲང་གི་སྲ་
རྒྱས་བཟུལ་ལས་འཇིག་ལྷ་རང་ཉིད་དང་། གཞན་དགུ་ལས་མ་རིག་བ་མ་གཏོགས་
བ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པས་འདས་ད་ལྷར་གྱི་འཇིག་ལྷ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་དང་།
འཇིག་ལྷའི་རྒྱ་ནི་མིན་ཏེ། མ་འོངས་བ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མིན་པའི་

94 །མ་གྱི་འགྲོ་བའི་མ་འོངས་པ་ལྟར། ཉམས་ དཔལ་ལྷོ། ༩༤བ་ནས། བརྒྱུ་ལས།

གྱིར་དང་། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཅེ་ཉོན་པན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་གྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤང་བུ་རིས་ཐ་དད་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་
 མཚུངས་ཀྱིས། འཛིག་ལྷའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་རྒྱ་མིན་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་འགོ་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་མིན་ཏུ་ང་ལ། རིས་ཐ་དད་པས་སྐྱེས་བའི་མཉམ་
 མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་ལྡན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 ཀུན་འགོ་མིན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འགོག་
 ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་ལྷ་ཀུན་འགོའི་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་དག་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་མིན་ཞིང་སྐལ་མི་མཉམ་ཞིང་། རིས་ཐ་དད་
 པ་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ལ། ལྡན་འབྱུང་ཡང་མིན་པས། འཛིག་ལྷ་དེ་དག་གི་འབྲས་
 བུ་མིན་ལོ། །དེ་བཞིན་འཛིག་ལྷ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་
 གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་ལྷ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་རྣམས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འཛིག་ལྷ་འདས་དང་
 ད་ལྟ་བའི་སྐྱེས་མཉམ་ཀུན་འགོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མིན་པའོ། །རྒྱ་
 འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཚོན་པ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤྲ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདས་ད་ལྟ་མཚུངས་ལྡན་
 བཅས་པ་ནི། འཛིག་ལྷའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅུ་པོ་སྐྱེས་མཉམ་ལས། འཛིག་ལྷ་བྱུང་
 པ་དང་། བཅུ་པོ་འདྲ་འཛིག་ལྷའི་སྐྱེས་མཉམ་དང་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས། དེ་
 དག་གི་ལྷ་བ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་རྣམས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དེའི་ཀུན་འགོའི་རྒྱ་འདྲ་ཡིན་པས་

སོ། །རྩ་ཉེན་ལས་མ་རིག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདིག་ལྟ་
 དང་མཚུངས་ལྟ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། འདིག་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་དག་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་བཞི་ལས་བྱུང་བེད། འདིག་ལྟའང་མཚུངས་ལྟ་འདས་ད་
 ལྟར་གྱི་རྒྱ་བཞི་དང་། མ་འོངས་པའི་ལྟ་མཚུངས་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་ཀུན་འབྱུང་མཚོང་སྤང་ཀུན་འགྲོའི་འདས་ད་ལྟ་བའང་འདིག་ལྟའི་ཀུན་འགྲོའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བེད། འདིག་ལྟའང་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་
 ལུའོ། །འདིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་སེམས་
 བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་། འདིག་ལྟའི་སྐལ་ཀུན་ལྟ་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་
 རྒྱུ་ལ། འདིག་ལྟའང་དེ་དག་གི་ལྟ་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་རྒྱུ་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 ཁ་ཆེ་བས་འདོད་ལ། ཉི་འོག་པས་ནི་འདིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་འདིག་ལྟའི་རྒྱ་
 མིན་པས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མིན་པའི་ལུའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་
 རྒྱུ་ལྟའི་བྱུང་མཐུན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་མིན་ལོ། །

འདིར་གྲེ་རྒྱས་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟ་ཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་ལ།
 ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ས་མ་ཁུབ་སྟེ། མ་ལྟར་པའི་མཚན་
 ཉིད་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མིན་ལ། མ་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
 ཀྱང་ནང་པ་ཚོན་རྒྱ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ་ཟེར། དེ་བཞིན་རུལ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུགས་བྱི་རོ་
 རིག་བཞིའོ། །མདོ་སྟེ་པས་ལྟ་ཅིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་མིན་ཉེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འབྱུང་སོགས་ཚོགས་པ་སྤྲུམས། ལོ་ས་གཅིག་ཏུ་འཕངས་པ་ནི། མཚོ་

མའི་སྐྱེན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འདོད། མདུང་གྲིམ་གནས་པ་དེ་རྣམ་པར་འདོག་པའི་རྒྱུ་འཕྲུག་གཅིག་མེད་གཅིག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བཞག་འདོག་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་མོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་རབས་ལྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་དགོ་ཉོན་འོངས་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གསུམ་དུ་འབྲུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་རང་རིས་དང་ས་དགུ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི་རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤང་སྐྱེས་ཟེན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་དག་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་འདས་པས་ནི། འདས་དང་ད་ལྟ་བའི་གོ་འབྱེད། ད་ལྟ་བས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་གོ་འབྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་ལྟེ་དབྱེ་བ་མེད་པས་སྐལ་མཉམ་མི་བཞག། །དེའང་སྐལ་ཀུན་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་མ་འོངས་པ་མ་བཞག་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་ཟེར་གྲང་། གཞན་དང་དེས་པར་མཚུངས་པས་མི་འཐད་ཟེར། ལྷན་པའི་མཐའ་ལས་མིག་མིག་གི་སྐལ་མཉམ། ལྷིའི་ས་ལུ་ས་ལུའི་སྐལ་མཉམ་འདོད་པའི་ཚོས་འདོད་པའི་སྐལ་མཉམ་སོགས་རང་གི་ས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། འོ་ན་རང་གི་ས་དང་རིས་ཁོ་ནར་དེས་སམ་སྐྱེས་ན། ཟག་བཅས་ལ་དེས་གྲང་། ཟག་མེད་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བཟློགས་དང་། ལྷན་པར་ཅན་བཅིས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ས་དགུའི་ལམ་བདེན་ནི་ས་མི་མཚུངས་གྲང་པན་ཚུན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་ས་དེར་སྤོ་བྱུང་དུ་

འོང་གི་བདག་གིར་མ་བྱས་པས་ཁམས་སྲུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་པན་ཚུན་
དུ་ཞེས་གོང་འོག་པན་ཚུན་ཏེ། གོང་མས་འོག་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་སྲིད་དེ། བསམ་
གཏན་བཞི་བའི་དབང་རྒྱལ་དབང་སོ་སྐྱེད་མ་ཏེ་གསུམ་པ་མན་གྱི་དབང་རྣམས་ཐོབ་པ་
ལྟ་བུའོ། །འོག་མ་དམན་པས་གོང་མའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་སྟེ། དང་འབྲང་ནི་ཚོས་
འབྲང་དང་མོས་མཐོང་ཐོབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་གྲོལ་བར་
བྱུག་གི་རྒྱ་དང་། ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་དང་། རང་ལས་འབྲུད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་གྱི་དམན་
པས་ནི་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་དུ་མ་བཟོད་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མཉམ་པ་དང་འབྲུད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་
བྱུང་རང་དང་སྲི་མ་གཉིས་དང་། བསམ་བྱུང་རང་དང་སྲི་མ་གཅིག་དང་ལ་སོགས་
པའི་སྐལ་བསྐྱོལ་བྱུང་རང་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་
སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་མིག་སོགས་ཉེན་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་མཚུངས་
པ་ལྟ་བུར་འོ། །དེ་ཡང་ལྡན་འབྲུང་གི་རྒྱ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནི་
བྱེ་བྲག་གོ། །ལྟ་བུ། གུན་འགྲོ་ཞེས་བྲུ་བའི་རྒྱ་ནི། གནས་ལྟ་བུར་འཆད་འབྲུང་གི་
སྦྱུག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མཚོམ་དང་མ་རིག་པ་དང་བདུག། གུན་འབྲུང་
མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་འདྲིན། ལོག་ལྟ། ཐེ་ཚོམ། མ་རིག་པ་དང་བཞི་སྟེ་བཅུ་
གཅིག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་དེ་སྤང་ཏེ་སྤ་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་
མ་གཏོགས་པའི་གཞན་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་གུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྦྱུག་མིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་

རང་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱིས་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ལ། རིས་གཞན་ནི་རིས་གཞན་གྱི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱལ་ཀུན་མཛོད་སྤང་ཉོན་མོངས་རིས་ལྡ་ཆར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་འཐད་པས། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་སྤང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་འབགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཀུན་ཉོན་རྣམས་རྒྱ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན། རྩེ་སྐྱས་དེ་དག་འདས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་རེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་རིས་གཅིག་མི་དགོས་པས་སོ། །འབྲུག་པ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འཕེན་ལུས་གྱི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྡན་སྲིད་པའི་ཚུན་དང་བཅས་པས་སོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་བཅད་དེ། དེ་དག་ནི་ས་བོན་རུལ་བ་དང་། ཚུན་བྲལ་གྱི་ས་བོན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དུས་དུ་ཡིན་ནི། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི། འདས་ད་ལྟ་བུའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་མེད་ལ། གཞན་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེད་རྒྱའི་འདུས་བྲས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྲས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་རེས་བར་མ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ངོ་བོ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྐྱེན་དང་རྒྱ་དང་བདག་གསུམ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་བྱེད་སྟེ་བྱེད་བཞི་འདུས་བྲས་ལ་ཐོབ་ལ། འདུས་མ་བྲས་ལ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྲལ་འབྲས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་བྱེད་གཉིས་ཐོབ་པས་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

འོན་པར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། བཏགས་འགོག་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་
 འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱུང་བས་འདུས་བྲས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྲས་
 གཞན་ལ་དོན་དུ་ཀྱང་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཚད་པ་ལ་
 བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེད་ཀྱི་དངོས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ལོ་སྐྱོན་སྐྱོན་
 དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་རོ་བོའི་སྐྱོན་སྐྱོན་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་སྐྱེན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ཐ་མ་རྣམས་སྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལོ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི།
 དང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེད་མཉམ་དང་ཀུན་
 ཏུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་ནི་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་དེས་
 པའི་ཕྱིར་བཞག་གི་དེ་གཉིས་ཁོ་རའི་འབྲས་བུ་རེ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་དང་། རྣམ་
 མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱུ་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྐྱེན། རྒྱ་མ་ཐུན། བྲལ་བ། བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་ལྟ་
 ལས། དང་པོ། རྣམ་སྐྱེན་འབྲས་བུ་ནི་བྱེད་པར་བཞི་སྟེ། མ་བཞེད་ལྷན་དུ་མ་བཞེད་
 པའི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ཅམ་ཕྱིའི་འབྲུང་བ་འབྲུང་འབྲུང་ལའང་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་སུ་བརྗོད་ལ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་
 མ་ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ཕྱིར་རྒྱ་ལྷན་བཞེད་པ་དགེ་མི་དགེ་
 ལས་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་ཉིང་དེ་འཇོན་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་སྐྱེད་པའི་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་
 དེ་བསལ་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་སྐྱེན་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལས་གྱི་རྣམ་
 སྐྱེན་ཡང་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་

དྲུང་འབྲུག་བློ། ཟག་བཅས་ལ་ངོ་བོ། རིས་ས་འབྲུག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་ངོ་བོ་འབྲུག་
བའི་ཕྱིར་ནོལ། །གསུམ་པ། བྲལ་བ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི་སློང་ཡིས་ཉེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་
བྱ་ཟག་བཅས་ཟད་པའོ། །བཞི་པ། རྒྱ་གང་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྟེས་
པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་སྟེས་བུའི་བྲུང་བ་ལས་སྟེས་བུའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ནི་འབྲུག་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་རོ། །འདི་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱའི་དེ་མ་ཟག་གམ་ཅིག་ཚར་བྱུང་བ་
ལ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ས་འོག་མའི་སྒྲོར་བས་གོང་མའི་ཉིང་འཛིན་དང་། ཚོས་མཚོག་
གི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷན་འབྲུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ་ཅིག་ཚོད་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་བྲེད་འབྲས་འབྲུང་སྟེ། ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་
ཉོག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཉེ། འདི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེས་བུའི་བྲུང་འབྲས་
ཀྱིས་ཁྲབ་པར་འདོད་ཀྱང་། རང་གིས། གང་གིས་སྟོབས་ཞེས་པས་རྒྱན་ལྟ་བུ་མིན་
པར། རྒྱ་མ་འགགས་བཞིན་གཅིག་ལ་མན་འདོགས་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ་སྟུང་མོ། །ལྟ་
པ། སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་དུས་མཉམ་མམ། བྱིས་བྱུང་གི་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི། འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་
བུ་མེད་པས་ཁོ་ན་ཞེས་“སྟོས”¹⁶སོ། །དེའང་འདུས་བྱས་བདག་འབྲས་ཞེས་གཞི་
གཅིག་གིས་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་སྟེས་བུ་བྲེད་འབྲས་ལ་ཁྲུང་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྲེ་
སྟེས་བྲེད་འབྲས་བྲེད་པོ་ཁོ་ནའི་དང་། བདག་འབྲས་བྲེད་པོ་གཞན་གྱི་འང་ཡིན་
པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟེས་བུ་བྲེད་འབྲས་ནི། བཟོ་རྣམས་བཟོ་བའི་སྟེས་བུ་བྲེད་
པ་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱལ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་
བྲེད་བདག་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་སྟེས་བུ་བྲེད་འབྲས་མིན་

16 །མ་གྱི་ཤོག་ངོས་པ་33ན་ན། སྟོས་ དཔལ་ལྷི། 13བ་པ། སྟོས།

མོ། །ཞེས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བདག་པོ་ནི། དེ་དག་གྲང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
གྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱིབ་པར་གནས་
པས་སོ་བཟེང་གྲང་གུན་¹²བཏགས་¹³ཏེ། དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་གྱི་བདག་འབྲས་སྐྱེའང་
ཐལ། འོན་ཀྱང་བདག་འབྲས་སྐྱི་ལ། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དེ་
ནམས་སྐྱེ་ཚུ་ལ་ལ། དུས་གང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་བ་དང་། རྒྱ་དུས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་ཚུ་ལ་
གཉིས།

དང་པོ། རྐྱེད་རྒྱ་ལས་གཞན་ལྟ་བུ་ལོ་ནི་རང་དུས་དྲ་ལྟར་འབྲས་བུ་ས་བོན་ནས་
རུས་པའི་ཚུ་ལ་དུ་འདྲིན་ལ། ལྟན་མཚུངས་གཉིས་ནི་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་
འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དྲ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་དྲ་འདས་པ་ཡི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ནི་
སྐལ་¹⁴གུན་གྱི་རྒྱ་དག་སྟེ། སྐལ་གུན་འདས་པས་བརྒྱད་ནས་དང་། ད་ལྟ་བུ་རང་
གི་མཚུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། །ནམ་སྐྱིན་
གྱི་རྒྱ་གཅིག་ལྟ་བུ་སྤར་འདས་པས་འབྱིན་པར་འགྲུང་གྱི་ད་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་ནས་
ཡང་མི་འབྱིན་ཏེ། །དེའང་ནམ་སྐྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདྲིའི་རྒྱ་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྲུབ།
སྐལ་གུན་ལ་བར་མ་ཚོད་པ་ཅེས་ལ་བསམ་གྱི་གཞན་དུ་ད་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་
མཉམ་པ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་འབྲས་
བུ་འདྲིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་སྐྱེ་བའི་སྟེ། འདྲིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་དགོ་ཅ་
གཙོད་པ་ན་དགོ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་བུ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཆེ་དགོ་ཐོབ་
དང་པོ། གཉིས་ཡིན། དགོ་ཅ་མ་ཆད་པའི་སྐབས་ལྟག་ལ། གཉིས་མིན། དེ་དག་མ་

12 [མ་ཕྱི་ཤོག་ངོས་པ་337པེ། བཏགས་ དཔལ་ལྡི། 1ཇུན་པེ། བཏགས།
13 [མ་ཕྱི་ཤོག་ངོས་པ་337པེ། གུན་ དཔལ་ལྡི། 1ཇུན་པེ། མཉམ།

གཏོགས་པ་སྟེ། བོང་ས་ལས་ཉམས་པའམ་དགེ་ཅ་ཚད་པའི་སྐབས་སོ། །མངོན་པ་
བཀའ་ཅིག་རྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་དཀྱིལ་རྒྱུང་ལ་རྟེན་སོགས་དང། སྒྲོང་འབྲས་ལམ་སྟེ་
མས་སྟེ་མ་སྐྱེད་སོགས། བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་གྱི་བྱེ་བག་གོ། །

གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་༡ །རྣམས་དང་ཞི་རྣམ་
སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་༡༢ ། ལྷག་མ་རྣམ་༣ །སྤྲིན་སྐྱེས་མིན་པའི་མ་བསྐྱེབ་ལུང་
མ་བསྐྱེད། བཟོ་སྒྲོན་ལམ་སྐྱེས་སེམས་སོགས་དང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་
གཞན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང། དྲང་པོ་འཕགས་པ་༤ །སྟེ་ཟག་མེད་སྐྱེས་བསྐྱེད་
ཚོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་བོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་
༡ །མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་མིན་ལ་རྣམ་
སྤྲིན་འབྲས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་༢ །མ་གཏོགས་པ་
ལྷག་མ་ལྷ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་དེ་གཉིས་
༣ །མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པས་སོ། །རྣམ་ཀུན་དེ་གཉིས་དང་སྐྱེས་མཉམ་དང་གསུམ་མ་གཏོགས་
ལྷག་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྟེ་༤ །༥ ། དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་སྤོན་དུ་
མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་
གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་
དང་གཟུགས་སོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཅེས་
པ་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྟོམ་པ་དེ་དག་

༡༧ །མ་གྱི་སོག་ངོས་༤༤ན་ལོན། ༤ དམ་ལ་མི། ༤༤བུན། -༤]

གི་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུན་བཤམ་པ་ལ།
བསྟན་བཤམ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུན་ཉི་རྒྱུ་རྒྱུན་སོགས་པའི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། དེ་
ལ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱུན་ལྡོག་མི་ལྡོག་དང་འབྲས་བུ་
ལ་སྐྱབ་མིན་དང་སྐྱབ་མོང་གི་སྐོ་ནས་པན་གདགས་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལོ་ཞེས་དང་། ཉེ་
རྒྱུན་རྒྱུ་དང་། རིང་བ་རྒྱུན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུན་ལོ་དམིགས་པ་
ཚམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་གྲང་། དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པར་གདུལ་བུའི་མོས་པའི་དབྱེ་བ་
ཚམ་དུ་ཟད་དོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚན་ས་བརྗོད་གྱི་དོན་ལ་
ཐ་དད་མེད་དོ། །དེས་ན། རྒྱུ་ རྒྱུན། གཞི། རྒྱུ་མཚན། རྟགས་རྒྱུ། འབྲས་གནས་ཞེས་
བུ་བ་རྣམས་གངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་བའི་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་རང་གི་དོ་པོ་བསྟན་པ། རྒྱུན་དེས་འབྲས་བུ་ལ་བུ་
བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུ་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། དམིགས་
རྒྱུན། བདག་རྒྱུན་ལོ། །དང་པོ། རྒྱུ་རྒྱུན་ཞེས་བུ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྟ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དམ་ཞེན་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཀའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་བ་མ་མིན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་སེམས་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་གཅིག་
དང་ཚོར་བ་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ། རྣམས་མཚུངས་པས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་
པས་སོ། །གསུགས་ནི་མི་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་རྣམས་མི་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་

མཚུངས་བའང་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་བའང་ཡིན་ནོ། །མི་མཉམ་པ་ཞི་གཟུགས་རྒྱས་
བྱུང་གཅིག་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གཅིག་འབྱུང་བ། ཟས་དང་ལེགས་བྱས་གཉིས་
ཀས་རྒྱས་བ་དུས་མཉམ་དང་། ཡང་སོག་མ་ལས་ཐལ་བ་དང་། ཅུ་བོ་རྒྱའི་ས་བོན་
ལས་ཡལ་ག་སོགས་བཞིན་མང་ཉུང་འཚོལ་བས་སོ་བཟེད། འབྲེལ་བས་སོར་སྣོན་
འདོད་པའི་གཟུགས་རྗེས་བསམ་གཏན་ཐག་མེད་འབྱུང་བས་འཚོལ་ཞེས་གསུངས།
དེ་སེམས་ལ་མཚུངས་ཕྱིར་མི་ལེགས་ཟེར་ཀྱང་དབྱུང། མ་འོངས་བ་ལ་དེམ་པ་མེད་
བས་དེ་མཁུན་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཟེར་ཀྱང་མི་འཐད། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་ལ་མ་
འོངས་བ་མེད་ན་འདས་བ་ལ་ཡང་ངེས་བར་མཚུངས་ལ། དེ་ལ་ཡོད་ན་ཀུན་སྐལ་མ་
འོངས་བ་མེད་བའང་བཀག་བར་དཀའ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་མཚུངས་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལ་སྲུ་བཞི་སྟེ།

དང་པོ། སེམས་མེད་སྣོན་ལས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་དང་། སྣོན་ལས་
འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ། མཚུངས་ལ་སྣོན་ལས་འཇུག་
གིས་བར་ཚོད་བས་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། སེམས་མེད་སྣོན་ལས་
འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེ་སོགས་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། སེམས་
བཅས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ཐོབ་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ། སྣོན་ལས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སེམས་བཅས་སྐྱད་
ཅིག་བར་མ་ཚོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་སྣོན་ལས་འཇུག་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་སོགས་དང་། ལྡང་
སེམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་བ་དེ་མ་ཐག་དང་། སྣོན་ལས་

འདྲ། གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་དང་པོ་དང་འདྲ། བཞི་པ་གཉིས་པ་དང་
འདྲའོ། །གསུམ་པ། དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་
བས་སམ། འགའ་ཞིག་གིས་མི་དམིགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་སྲིར་
དོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་
པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པས་སོ་ཟེར་ན། བྱེ་སྐྱེས་འདོད་མོད་ཀྱི་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་
རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྟག་པར་ཁས་སྲུངས་པས་སོ་གསུངས། དེས་ན་འདུས་
མ་བྱས་དོ་བོ་མེད་པའི་སྲིར་དམིགས་ལུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་
མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །

འོ་ན་དམིགས་བདག་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཁྱད་ཅི་ཡོད་
ཟེར་ན། སེམས་རང་དང་ལྷན་འབྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་དམིགས་པ་མིན་ལ་བདག་རྒྱུ་
ཡིན་པ་དང་། ཡང་དམིགས་རྒྱུ་དམིགས་བཅས་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་དང་། སེམས་སེམས་
བྱུང་རང་གི་ལུལ་ཁོ་ན་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ལུལ་མིན་ལ། བདག་རྒྱུ་
རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །ལྷན་མཚུངས་བདག་རྒྱུ་ཡིན་
ཡང་དམིགས་རྒྱུ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ། དུས་གང་
གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་
པོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྷ་ལས་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འབྲས་བུ་འགགས་པ་ལ་

མངོན་པར་སྤྲོགས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །སྐལ་ཀུན་ལྷན་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ནི་སྐྱེ་
 བ་ལ་མངོན་སྤྲོགས་མ་འོངས་པ་ལ་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་དེ་མ་ཐག་དང་དམིགས་
 པའི་རྒྱན་གཉིས་པོ་དག་གོ་རིམ་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་
 སྤྲོགས་མ་འོངས་པ་དང་། དམིགས་རྒྱན་ད་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་
 བ་སེམས་སེམས་བྱུང་དག་འདས་འོངས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་དམིགས་ཉེ།
 དམིགས་རྒྱན་དང་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་པས་སོ་ཟེར་ན་གྲེ་སྐྱས་འདས་འོངས་རྗེས་
 སྐྱེ་འདོད་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་བའང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཟེར།
 མདོ་སྟེ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པས་མ་འོངས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟ་བུ་ལ་མི་
 བྱེད་ཟེར། ལྟན་མཚོངས་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་གསུངས་བའང་རྒྱན་ལ་ཡིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་
 ལ་རྒྱར་རྒྱར་བ་མིན་ལ། འོ་ན་སེམས་མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་གི་སེམས་ལ་ཚོར་
 བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་བས་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། འདས་འོངས་མེད་པས་དེ་ལ་
 དམིགས་པ་དམིགས་རྒྱན་མིན་ལོ། །བདག་རྒྱན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱིབ་པ། དེ་དག་
 ལས་གཞན་དུ་མེད་སྲིད་ལོགས་སྐྱེ་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་གཟུགས་སྐྱི་ལ་རྒྱན་དུ་འགྲུར་ཚུལ་དང་། གྲེ་བག་
 བེམ་པོ་ལ་རྒྱན་གྲེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱན་གྲེད་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལོག་ཉོག་གཞན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། རྒྱན་བཞི་ཡིས་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེད་བར་བྱེད་དོ། །རི་རྩ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་སོགས་
 འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་རི་བོང་དང་རྩ་ལ་སོགས་བའང་ཁ་ཡར་དུ་ཡོད་
 བས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། གྲེ་སྐྱས་རི་རྩ་སོགས་མིང་མཚན་མ་རྗེས་སྐྱེ་ཡོད་པ་དེ་

དག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་བྱིན་ཅི་ལོག་དག་དམིགས་
 རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ། མ་ལོག་པ་རྣམས་དམིགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ་དེ་ལེགས་
 གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་ལོ་ཅི་རིགས་སོ། །དམིགས་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་སྐྱེ་སྐྱེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་
 ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་འབྱུང་དང་ས་མཚུངས་པའི་དགོ་བའི་ཕུང་ལོ་ལྷ་ལྷ་བའི་ལོ། །འདི་
 ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་
 སྟོམས་འཇུག་འདི་གཉིས་ལོ་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བས། སེམས་
 ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་གྱི། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་གོ། །རྒྱུ་ལོ་ལྷ་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་
 སོ། །དམིགས་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །

དེས་ན་བྱེ་སྐྱེས། གཞུགས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་འདོད་ཀྱི་མཚུངས་
 ལྷན་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལོ་ལྷ་འདོད་དེ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་ལྷན་འདུ་བྱེད་
 བེམ་ལོ་ལོ་ལྷ་ལས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་སྟོན་ལས་ཀྱིས་འབངས་པས་ངང་གིས་
 འཇུག་པ་ལོ་ལྷ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་མ་བཟོད་དོ། །དེ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་གཞན་གཞུགས་ལྷོ་
 བདག་རྒྱུ་གཉིས་ལོ་དག་ཅི་རིགས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ། ལྷོད་བཅུད་འདི་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོད་ལ་དེ་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐྱེ་ཡི་དབང་
 ལྷག་སོགས་རྒྱུ་ལྷག་པ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་སོགས་
 པས། ལྷག་དུས་རྣམས་གསུམ་རེས་འགའ་བ་སོ་སོ་སྐྱ་ཚོགས་ཐ་དང་ལོ་ལྷ་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་སྟེ་གཅིག་ཉམ་གཤིས་བསྐྱེད་ན་ལུལ་དུས་རྗེས་གསུམ་ཁྱད་མེད་བར་ཡོད་པའམ།
མེད་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལུལ་དུས་རྗེས་གསུམ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་དེས་རྒྱ་
གཅིག་ཕུ་མི་འབྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བཅས་སོ་ལ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཚན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྲེ་
བལ་དུ་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ཡིན་ན། ལྷན་སྟེན་རྣམས་པ་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། རིས་མཐུན་ལྷན་པས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་ལྷན་པས་མཉམ། གཞན་གསུམ་དང་
ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དུས་མཉམ་པ་ནི་སྟེན་འབྲུང་དོ། །འབྲུང་བས་འབྲུང་བ་ལས་
གྲུང་པའི་གཟུགས་གཞན་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱེད་ན། བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱ་ཁོ་ན་རྣམས་པ་
སྟེ་བྱེད་དོ། །རྒྱ་རྒྱུན་མེད་དོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་གཟུགས་སྤར་མ་བྱུབ་པ་གསར་
དུ་སྐྱེད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་སློབ་མ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་བྱེད་པ་དང་། རི་མོའི་ཅིག་པ་བཞིན་རྒྱུན་གནས་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་
ལ་ཁ་བས་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ལོང་ནས་ལོང་དུ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་ན་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་གསུམ་དུ་ལོ། །སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་ཉེན་དང་
ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འཕེལ་བ་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་སྟེ་བྱེད་རྒྱུའི་ཤེ་བྲག་ཡིན་
པས། འབྲུང་བས་འབྲུང་འབྲུང་ལ་བྱེད་ན་རྒྱ་བྱེད་གྱི་གཞན་མིན་ཏེ། ལྷན་པ་མི་
མཉམ་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་འབྲུང་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཀུན་འགྲོ་མིན་
པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་སྟན་པ་དང་། འབྲུང་བ་དག་དགེ་མི་དགེར་འབྲུང་མི་སྲིད་
པས་སོ། །འབྲུང་འབྲུང་གྱི་གཟུགས་གྱིས་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ན། ལྷན་
ལྷན་རྣམས་སྐྱེན་རྣམས་གསུམ་ཅི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་པན་ཚུན་དུ་སྐྱེ་ནའོ། །ལྷན་འབྲུང་

འཇུག་བཞི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བས་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་པའི་
 སྐྱོད་བདུན་པོ་དག་པན་ཚུན་ཡིན་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་མིག་སོགས་
 དང་། དེའི་ཡུལ་ལྷ་དང་པོར་སྐྱོན་སོགས་ཉི་མིན་ལོ། །སྐྱེ་བ་ཉམ་དགེ་སོགས་
 རིགས་མཐུན་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་སྐྱེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་
 དགེ་བ་ཟག་བཅས། མི་དགེའི་ལུས་དག་གི་ལས་དག་གིས་མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་
 གི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འཇུག་
 འཇུག་དེ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་དག་གི་རིག་རིག་
 མིན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་བ་དག་གིས་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་
 པའི་འཇུག་བ་སྐྱེ་བ་པའི་ལོ། །བྱེད་རྒྱུ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ཉི་བྱེ་བའམ་མེད་པར་
 འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉམ་ཏུ་མི་བགང་ངོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འཇུག་ངོ། །གཟུགས་
 ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའདྲ་ཡོད། འཇུག་བས་
 འཇུག་བ་བཞི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། དེ་ལའང་བྱེད་རྒྱུས་ཁྲུབ་པས་སོ་
 ཞེས་རང་གིས་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱེ་བའམ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་འཇོག་
 གི་གཞི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་
 སེམས་གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ། སྤྱིར་ཡང་ཉི་ལུང་དབྱེས་
 བས་རྗེས་གཏོང་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་
 དང་། སྐྱིབ་ལུང་མ་བརྟན་པ་དང་ནི་མ་སྐྱིབ་པ་ལུང་མ་བརྟན་དང་བཞི། གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་མི་དགེ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་ཏུ་བ། ཟག་མེད་

སྟོབ་མེ་སྟོབ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྒྱ་
གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །

དེ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འབྱུང་བའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རང་ས་དང་། གཞན་
ས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ། ས་མཚུངས་འབྱུང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་
སྟོམས་བར་འཇུག་པ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ། སྟོམས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བ་དང་གནས་སྐབས་ཤུག་ཡོད་ལ། སྟོམས་
འཇུག་ལ་འཇུག་ལྡང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྐྱལ་སེམས་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་
ལོགས་སུ་བཅིས་ན་བརྒྱད་དེ། སྐྱལ་ལ་འཇུག་པ་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་དང་།
སྐྱལ་ལས་ལྡང་བ་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་པ་རིས་
འདྲ་རྒྱུན་ཚགས་པ་དགེ་བ་ལས་དགེ་སོགས་སོ། །ས་མཚུངས་རིས་མི་མཐུན་གྲང་
འདོད་པ་སོགས་ས་འདྲ་ན། དེ་ནི་རང་སའི་དེ་མ་ཐག་པར་རང་སའི་འདོད་པའི་
སྐྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །སྟོམས་
འཇུག་ཆེ་ལོག་མའི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་དང་ཐག་
མེད་གཉིས་འབྱུང་བའོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན། གོང་མའི་དགེ་བ་སྐྱོར་བྱུང་
དང་ཐག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ནི། འདོད་པའི་
དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཞམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་
ངེས་སོ། །སྐྱལ་བ་ལ་འཇུག་ཆེ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟར།
གཟུགས་དགེ་སྐྱོར་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྐྱལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱལ་
སེམས་ལྷུང་མ་བརྟན་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །སྐྱལ་བ་ལས་ལྡང་ཆེ། སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་

མཁུག་ཐོགས་སྤྱ་གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་འབྱུང་སྟེ། སྤྱལ་བ་ལས་ལངས་ནས་ཀྱང་
 བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་བས་སོ། །ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚེ་འཆི་སྲིད་
 ཉན་བར་སྲིད་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ཏེང་མཚམས་སྐྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་
 ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་། བཟོ་གནས་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་
 རང་སའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་། སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་
 སྐྱེས་དང་། སྐྱོད་ལམ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་ཡིན་ལ། སྐྱེས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་བ་ཉོན་
 མོངས་ཅན། ཞེས་དང་། འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། ཞེས་འབྱུང་བས། བཤ་
 དུ་སྐྱེས་པའི་ས་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་ཡིན་ཟེར། སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་།
 མི་དགོ་བ་གཉིས་སོ། །

འོག་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་ཚེ་འཆི་སེམས་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན།
 རྣམ་སྒྲིབ་སྐྱེས་དང་། སྐྱོད་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་གོང་ན་མི་དགོ་མེད་ཟེར་སྐྱིབ་
 ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །གོང་ནས་འོག་སྐྱེ་ན། འཆི་སེམས་གོང་དང་འབྲ། སྐྱེ་སེམས་
 འདོད་བར་སྐྱེ་ན་སྐྱིབ་མི་དགོ་ཅི་རིགས་གོང་མར་སྐྱིབ་པ་ཁོ་ནའོ། །རང་སའི་རང་ས་
 ཉན་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་སྤྱལ་བཟོ་མ་གཏོགས་པའི་རང་ས་ན་བཤ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་འཆི་
 སེམས་དང་། སྐྱེ་སེམས་འདོད་ན་གཉིས། གོང་ན་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །ཟག་
 མེད་གཉིས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་གཉིས་ཀར་མི་གཏོགས་ཏེ། དེ་སྲིད་པའི་གཉེན་ཕོ་
 ཡིན་བས་སོ། །སྐྱོམས་འཁུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་ཚེ། གོང་མའི་སྐྱིབ་ལུང་
 མ་བསྟན་ལས་འོག་མའི་དགོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་
 འདོད་དགོ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་

འདོད། །དོན་དེ་དག་སྐོལ་བཞག་ནས་དེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སེམས་བཅུ་གཉིས་ལས་དགུ་འབྱུང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་ཆེ་འདོད་དགེ་རང་ས་མཚུངས་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་སོགས་གཞན་གསུམ། ལྷོམས་འཇུག་གི་ཆེ་འདོད་དགེ་སྦྱོར་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱུང་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཆེ། འདོད་དགེ་སྦྱེས་ཐོབ་ལས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་སོ། །འདོད་དགེ་ལས་གཟུགས་མེད་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་སོགས་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདོད་པའི་སྦྱུལ་སེམས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན་པས་རྟེན་རིང་བ། རྣམ་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཞི་བར་མི་ལྟ་བུས་དང་། དམིགས་པ་དེས་འདོད་ལ་མི་དམིགས། གཉེན་པོས་རིང་བ་དེས་འདོད་གཉེན་མི་བྱེད་པས་ཉེ། འདོད་སེམས་དགེ་བས་ཀྱུན་ནས་སྦོང་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་ནའང་བར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཚོད་པས་སོ་བེད། འདོད་སེམས་དགེ་བ་རང་དེ་ནི་བརྒྱུད་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཉེ། རྒྱུན་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། ལྷོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་དགེ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་ལ་སྦོམས་པར་འཇུག་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་དགེ་སྦྱོར་བྱུང་གི་རྗེས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ལྷོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་ཆེ། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱིབ་སེམས་ལས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་གསལ་བས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པའི་ཡིན་གྱི་སྦྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །འདིར་ས་མཚུངས་ལ། འདོད་དགེ་ལས་མ་སྦྱིབ་འབྱུང་བར་བཞད་པ་ནི་སྦྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་ཡིན་གྱི། སྦྱུལ་སེམས་ནི་རང་དང་གཟུགས་དགེ་

སྐྱོད་ལྷན་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་གི་འདོད་དགོ་སོགས་ལས་མི་འཇུག་དོ། །དེ་བཞིན་འོག་
མ་རྒྱུན་སྐྱོད་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་མི་འཇུག་
བཞི་ཆོའུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོད་དོ། །

འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་ནི། ཟག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་བརྟུ་པོ་དག་
ལས་འཇུག་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་སའི་བཞི།
ཉིང་མཚམས་སྐྱོད་ཆོའུག་འོང་འོག་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པར་སྐྱོ་
བ། གཟུགས་དགོ་སྐྱོད་ལྷན་དང་། སྐྱུ་ལ་སེམས། གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྐྱོད་ལྷན་
མ་གཏོགས་བ་ལ་འཆི་སེམས་སྲིད་པས། དེ་དག་གི་སེམས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སྐྱོ་
འཇུག་བས་སོ། །འདོད་པའི་མི་དགོ་བའི་སེམས་དེ་ལས་བཞི་འཇུག་སྟེ། རྒྱུན་དང་
ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོའུག་སེམས་མ་གཏོགས་བ་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འོང་མའི་སེམས་ལྷན་
དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་སྐྱོ་མས་པར་འཇུག་སེམས་མིན་པ་དང་།
མི་དགོ་ལས་འོང་མར་ཉིང་མཚམས་སྐྱོད་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྣམ་ཡང་རྒྱུན་དང་ས་མི་
གཅིག་པས་སོ། །འདོད་པའི་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རི་ལྷང་འདོད་པའི་
མི་དགོ་བའི་སེམས་བརྟུ་ལི་རྗེས་སྐྱོ་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འཇུག་བར་བཤད་པ་
དེ་བཞིན་གྲུབ་མེད་པར་བཅི་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་མ་སྐྱོ་བ་ལྷན་དུ་མ་བསྟན་
པའི་སེམས་ནི་སེམས་སྐྱོ་དག་ལས་འཇུག་སྟེ། རྒྱུན་དང་། ས་མཚུངས་རང་ས་བཞི།
སྐྱུ་ལ་པར་འཇུག་ཆོའུག། འདོད་པའི་སྐྱུ་ལ་སེམས་གཟུགས་དགོ་སྐྱོད་ལྷན་ལས་འཇུག་
བས་སོ། །མ་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལ་བསྟན་དེ་ལས་མཇུག་སོགས་སེམས་བདུན་ཏེ། རྒྱུན་དང་།
ས་མཚུངས་ཀྱི་རང་སའི་བཞི། སྐྱུ་ལ་པ་ལས་སྐྱོད་ཆོའུག། གཟུགས་དགོ་སྐྱོད་ཀྱིང་།

མཚམས་སྐྱོར་བ་ན། རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་
 བ། ཁམས་གོང་མའི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །གཟུགས་ལྷན་སྐྱོད་པའི་སེམས་
 དགོ་བ་ལས་ཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྤྱི་བ་ལྷུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་སེམས་
 བཅུ་གཅིག་གོ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་ན་རང་སའི་གསུམ་སྟེ། སྐྱོར་བྱུང་
 ལས་མ་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ཀ་དང། སྐྱེས་ཐོབ་ལས། སྐྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་
 དང། སྤྱི་བ་པ་ཞི་དགོ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་
 བ་ན། གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ལས། འདོད་དགོ་གཉིས། སྐྱུལ་པར་འཇུག་བ་ན་
 གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ལས། འདོད་པའི་མ་སྤྱི་བ་ལྷུང་མ་བསྟན་སྐྱུལ་སེམས་ཁོ་ན་
 དང། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འདོད་པའི་མི་དགོ་སྤྱི་བ་
 གཉིས་དང། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དང། སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས། གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་
 དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བས་སོ། །

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྤྱི་བ་ལྷུང་མ་བསྟན་གཅིག་ལྷན་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་ཆེ་
 ཇུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་དགོ་སེམས་དེ་ཞི་དགུ་
 ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱན་དང་ས་མཚུངས་ན་རང་སའི་གསུམ་སྟེ། དགོ་
 བ་སྐྱོར་བྱུང་སྐྱུལ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་དང། སྐྱེས་ཐོབ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱོད་ལམ་པ་གཞན་
 གཉིས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་ན་འདོད་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་
 གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱིས་གཟིང་ཆེ། གཟུགས་མེད་སྤྱི་བ་རྗེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང། སྐྱུལ་པ་

ས་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་སྐྱེན་དང་སྐྱོད་ལམ་པ་གཉིས་
ལས། འདོད་པའི་མི་དགོ་དང་སྐྱེ་བ་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་པའོ། །གཟུགས་མེད་
ཀྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བརྟན་པ་འདྲ། རི་ལྗང་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལོ་སྟེ། རང་ཉིད་རྒྱུན་དང་ས་
མཚུངས་ཀྱི་རང་པའི་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་ལས་ལ། ཉིང་མཚམས་
སྐྱོར་བ་ན། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གཟུགས་སྐྱེ་བ།
རྒྱུན་ཚེ། རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་རང་། ས་མཚུངས་ན་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱེ་བ་
འབྱུང་བས་རང་པའི་གསུམ་སྟེ་འབྱུང་ཁོ་ནའོ། །

གཟུགས་མེད་དགོ་བའི་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་
དགོ་བ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ན་དགོ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེ་བ་
གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་རང་པའི་གསུམ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་ཚེ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་
ལས་ཟག་མེད་གཉིས། ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྗང་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་
ལས། གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚེ་གཟུགས་མེད་དགོ་བ་སྐྱེས་
ཐོབ་ལས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་དགུ་གོ། །དེ་ཉི་
འབྱུང་གི་རྗེས་སུ་སྟེ། རྒྱུན་ཚེ་དགོ་གཉིས་པན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ན། སྐྱེ་བ་ལས་
དགོ་བ་གཉིས། མ་སྐྱེ་བ་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་ལས། དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་པའི་
གསུམ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ཚེ་གཟུགས་དགོ་སྐྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རང་
སྐྱོར་བྱུང་། ལྷོ་མས་འཇུག་ལྗང་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལས་སོ། །གཟུགས་མེད་
སྐྱེ་བ་པའི་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ན།

རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚེ། གཟུགས་སྐྱེ་བ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གཉིས། ལྷོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་པས་གཟེར་ཚེ། གཟུགས་དགོས་སྐྱོར་བྱུང་
 རོ། །དེ་ལས་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་
 སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ཚེ། འདོད་གཟུགས་དགོས་བསྐྱེས་ཐོབ་གཉིས།
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བཟླ། ལྷོ་མ་སྐྱོད་སྐྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
 ལུ་བྱུང་བས་སོ། །སྐྱོབ་པའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་ཏེ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་ཚེ། །ཁམས་
 གསུམ་ཀྱི་དགོས་བསྐྱོར་བྱུང་གསུམ་དང་། ལྷན་ཚེ་སྐྱོབ་པ་རང་ལས་སོ། །དེ་ལས་ལྷ་
 རྟེན། ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྡང་ན་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་གསལ་བས་དེ་དང་སྐྱོར་བྱུང་
 གཉིས་ཀ། །ཁམས་གོང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་མི་གསལ་བས་ལྡང་སེམས་མིན་པས་
 སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་འབྱུང་བས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དགོས་བསྐྱེས་དང་། ལྷན་ཀྱི་ཚེ་རང་
 དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་ཚེ་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་ཉིང་ལས་མི་སྐྱོབ་ཟད་ཤེས་སོ། །

མི་སྐྱོབ་པའི་སེམས་ནི་ལྷ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་ཚེ་ཁམས་
 གསུམ་ཀྱི་དགོས་བསྐྱོར་བྱུང་གསུམ་དང་། སྐྱོབ་པ་རྣམ་ཉིང་གི་རྗེས་དང་། ལྷན་ཀྱི་
 ཚེ་རང་ཉིང་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ་འབྱུང་སྟེ། ལྷོ་མས་
 འཇུག་ལྡང་ན་ཁམས་གསུམ་དགོས་བསྐྱོར་པའི་འདོད་པའི་གཉིས་དང་། གོང་མའི་སྐྱོར་བྱུང་
 གཉིས་ཏེ་གསུམ། ལྷན་ཚེ་མི་སྐྱོབ་རང་འབྱུང་བས་སོ། །ཉམས་ཚེ་སྐྱོབ་པ་མིན་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་པས་བར་ཚོད་ཟེར་གྲང་། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱིབ་གསུམ་དང་
 བདུན་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། མི་སྐྱོབ་ལས་མ་ལྡང་ན་མི་ཉམས་ལ། ལངས་ན་དགོས་སེམས་ཀྱིས་ལངས་

དགོས་པས་བར་དགེ་བས་ཚོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ། བཅུ་གཉིས་ཏེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་
དགེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་དགེ་བ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་སྦྱོས་པར་བར་སྲིད་དམ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཆེ་ཐོབ། སྦྱོར་བྱུང་ཐོས་པས་མ་སྐྱོམ་
གསུམ་ཅི་རིགས་ཉེ་སྦྱོར་བ་གོམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤར་གྱི་བཅུ་གཉིས་སྟེང་དུ་
དགེ་བ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པས་བཙོ་བྱ་དེའི་སྟེང་རྣམ་སྐྱིན་སྐྱེས་དང་སྦྱོད་
ལམ་པ། བཟོ་ཡི་གནས་དང་། སྐྱལ་པ་དང་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་ལུང་བསྟན་མིན་
བ་རྣམས་བཞེད་དབྱེ་བས་བཙོ་བྱ་དང་། གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་མ་
བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྐྱིན་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་རང་
གིས་འབྱུང་བས་སྦྱོར་བ་མེད་ལ། སྦྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོའི་སྦྱོར་བ་ནི་དབང་ཤེས་
ལྟ་སྟེ་མཐོང་ཐོས་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྐྱིན་པ་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་ཤེས་པ་ཚོགས་ཏུ་གཤམ་ཡོད། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྦྱོད་པ་སོགས་གཟུགས་
རོ་བྱི་རིག་བཞེད་དང་། བཟོའི་གནས་པའི་སྐྱེད་ལྟ་ལ་ཅི་རིགས་དམིགས་སོ། །ཉོག་
པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དགོས་པས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་། སྐྱལ་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའོ། །སེམས་དེ་བཞེད་མ་འདུས་པའི་ལུང་མ་
བསྟན་གཞན་ཡོད་དེ་གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་ཞེས་སོགས་དང་། དག་
བཙོམ་ལྟག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྦྱོད་ལམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡིན་ཉེ་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གཉིས་བྱུང་ཆེ། ཉི་ཤུར་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ། ཁམས་གསུམ་

གྱི་དགོ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེས་དང་། སྐྱོད་ལས་པ་ལ་འཆེ་སེམས་ཡོད་
གྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་། ལུང་མ་བརྟན་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་སོགས་ཤེས་ཆེད་ཡིན་
ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྐྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་སེམས་ཡོད་གྱི་
གཞན་ལ་མེད། འདོད་གཟུགས་གྱི་སྐྱུལ་སེམས་གཉིས། རང་དང་གཟུགས་གྱི་དགོ་
བ་སྐྱོར་བྱུང་གཉིས་ལས་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་། སྟོམས་འདུག་ལས་ལྡང་སེམས་ལ་
འདོད་པའི་དགོ་གཉིས། བོང་མའི་སྐྱོར་དགོ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་ཆེད་དོ། །

སེམས་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྙེད་པ་ལ་དབྱུང་ན། ཁམས་གསུམ་པ་ལི་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནི། འདོད་པར་མི་དགོ་བ་དང་། སྐྱིབ་པ་གཉིས། བོང་མ་གཉིས་ན་སྐྱིབ་པ་
གཉིས་ཏེ་བཞི་ལས། འདོད་པའི་དེ་ལས་ལྷན་རྒྱུ་རྙེད་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་དེ་ལས་
ལྷན་དང་། གཟུགས་མེད་དེ་ལས་གཉིས་རྙེད་དོ། །དེ་ཡང་བོང་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་
དང་། འོག་ནས་བོང་མ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། ས་ལས་ཆགས་བྲལ་དང་།
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱིས་དབྱ་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་
དང་། དགོ་ཅ་སྐྱོར་བ་དང་ལྷ་ནི་སྤར་མི་སྤྲོད་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ལ། འདོད་པར་
སྤར་ལྷོག་ནས་སྐྱེས་ཆེ། མི་དགོ་སྐྱིབ་གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་
གྱི་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་དགོ་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཐོབ་པ་འབྱུང་། འདོད་ཁམས་སུ་དགོ་ཅ་
ཆད་པ་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་ན་སྐྱེས་དགོའི་ཐོབ་པ་དང་།
འདོད་པའི་མི་དགོས་དབྱ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ན། ཁམས་བོང་གཉིས་གྱི་སྐྱིབ་གཉིས་
དང་། སྐྱོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ་ལྷན་འབྱུང་། དེ་ལྷན་གཅིག་“ཆར་^{༡༠} རྙེད་པ་མིན་
ཏེ། འདོད་ཉོན་གྱི་སེམས་ལས་སེམས་ལྷན་གྱི་ཐོབ་པ་འཕེན་རུང་གི་མང་མཐའ་ཡིན་

༡༠ །མ་གྱི། འོག་མོས་༤༤ན། ཆར་ དཔལ་མི། ༤༤ན། ཅན།

གྱི་ཚེ་སོ་སོར་དབྱེད་ན་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་སོ། །

གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་མངོན་
དུ་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོ་སྐྱེས་དང་། ཚོལ་པ་སྲར་སྐྱེས་ཡོད་པས་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སེམས་དང་བཞིའི་ཚོལ་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱིབ་ཀྱིས་དབྲུ་བཅོམ་
ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་བ་དང་། སློབ་པའི་ཚོལ་པ་དང་དུག་འབྱུང་། གཟུགས་
མེད་ཉོན་མོངས་པས་དབྲུ་བཅོམ་ཉམས་ན། གཟུགས་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
སློབ་པ་སྟེ་གཉིས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་དངོས་
གཞིའི་དགོ་བ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་གསུམ་འཛོལ་སྟེ། གཟུགས་དགོ་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཚོལ་པ་འབྱུང་བ་དག་གོ། །སློབ་པའི་
སེམས་མངོན་གྱུར་ལ། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ན་སློབ་པ་དེ་
ཉིད་དང་། འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་ལ་མི་སྟོབས་མེད་གྱིས་ཆགས་པ་བྲལ་ཚེ།
རྣམ་གྲོལ་དགུ་པར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སེམས་གཉིས། ས་དུག་གང་དུང་
ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་གཟུགས་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་ན་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་དགོ་བའི་ཚོལ་པ་འབྱུང་བས་བཞིའོ། །གཟུགས་དགོ་རིགས་ཅམ་སྲར་ཤོད་ཚོལ་
པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། སློབ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་ཚོལ་མིན་པས་མི་བགང་ངོ། །དུག་པོ་
དེའི་སྟུག་མ་འདོད་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་སློབ་པ་དང་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་སྟེ་སེམས་དུག་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོལ་པ་འབྱུང་གི་
གཞན་ཀྱི་ཚོལ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལ་ལ་སྲ་ནས་ཚོལ་ལ། ལ་ལ་དེ་ཚེ་མི་འཛོལ་བས་
སོ། །ཞར་ལ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ཚུལ་ཡང་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་
ལས་དབང་པོ་བསྐྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྡེ་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །།

། མངོན་གནས་གསུམ་པ་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་པ་སྤང་སྤང་གྲེ་བཤད་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བུ་རྣམ་བུ་སྤྱོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཀུན་ཉོན་སྤྱོད་པ་གི་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བདེན་གྱི་གཞི་སྣོད་བཅུད་གི་འཛིག་ཉེན་
བཤད་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་གི་
འཛིག་ཉེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགྲེ་བ། ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དགྲེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟར་དགྲེ་
བ་གཉིས། དང་པོ། དཔྱུལ་བ་ཡི་དུག་ས་དུད་འགྲོ་དང་། མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་རིས་
དུག་སོ་དག་སྣོད་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དཔྱུལ་བ་ཚ་དཔྱུལ་
བརྒྱད་དང་། སྤིང་བཞིར་དགྲེ་བ་ལས་ཉེ། གང་དཔྱུལ་དང་ཉེ་འཁོར་ནི་ཚ་དཔྱུལ་
གྱི་འཁོར་དང་། ཉེ་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། སྤིང་བཞི་རྣམས་སྤིང་གི་འཁོར་ཡིན་
པས་མ་བཅུས་སོ། །ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་འདོད་ཁམས་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པའི་
འགྲོ་བ་ལྟར་འདུས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ངན་སོང་གི་གནས་བཅུ་དང་། མཐོང་རིས་བཅུ་
སྟེ་འདོད་ཁམས་ལ་དེ་རིས་ཉེ་གྲེལ། །དེ་འང་སའི་དངོས་གཞི་ལས། གང་དཔྱུལ། ལྷ་
མིན། སྤིང་བརྒྱད་སྟེ་བས་སོ་དུག །དུད་འགྲོ་ནི་ལྷ་མི་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བས་དེ་དག་
གི་གནས་ལོགས་སུ་མི་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དག་དཔྱུལ་བ་བཅོ་བརྒྱད།
ཡི་དུག་ས་དུད་འགྲོ་ལ་བྱིང་གནས་ཁ་འཐོར་གཉིས་གཉིས་སྟེ་བས་བཞི། མི་བཅུ་
གཉིས། ལྷ་མིན་སྐྱ་གཅན་སོགས་བཞི། ལྷ་དུག་བཅུས་པས་ཞེ་བཞི་ཟེར། འདོད་པ་

ལས་ཡོན་ཏན་དང། གནས་གཞན་གྱིས་གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི་གཟུགས་
 ཁམས་ཡིན་ལ། ཁམས་དེར་སོ་སོ་ཡི་བསམ་གཏན་དང་སོ་གསུམ། སོ་སོའི་ས་སྟེ་རྒྱ་
 ལྷོ་མས་འཇུག་ནི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གནས་ཚངས་
 རིས། ཚངས་པ་མདུན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། འོད་རྒྱང་ཚད་མེད་འོད། འོད་
 གསལ། དགོའམ་དགོ་རྒྱང། ཚད་མེད་དགོ། ཡིད་བདེ་ལ་དགོ་བར་བཏགས་པས་དགོ་
 རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་སོ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ས་ནི་སྟེ་རྒྱ་ཟུག་བཅས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང།
 དེ་ཟུག་མེད་སྟེལ་བ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་ཉིན་ཏུ་ཆེ་དང། ཆེས་ཆེ་དང་ལྷ་སྟེ་བརྒྱད་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིས་རིམ་བུ་ལྟར། འབྲས་བུ་གནས། སླིན་མེད་འོད། བསོད་ནམས་སྟེལ། འབྲས་བུ་
 ཆེ། མི་ཆེ། མི་གདུང། གྲཞོམ་སྤང། ཉིན་ཏུ་མཚོ། འོག་མིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བས། ཚངས་
 ཆེན་གཙོ་སོ་གཅིག་བུ་སྟེ་གནས་མདུན་འདོད་ལས་ཐ་དང་མེད་པས་བཅུ་ལྷུག་འདོད་
 ལ། ཉི་འོག་བ་དང། མཛོ་སྟེ་པས་གཞན་ཡིན་པས་བཅུ་བདུན་ཟེར། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་
 གནས་གཙང་འདས་པ་ན་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ས་བཅུ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འོངས་སྐྱའི་ཞིང་འོད་ཟེར་དབང་བསྐྱུར་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་དང། དབང་
 ལྷུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

མདོ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་བཞི་བཞི་བཤད་
 པའི་དང་སོ་སྟེ་མིང་དུ་མངོན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་གཞན་ཐ་དང་
 པ་མེད་དོ། །འོ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གིས་འབྲས་
 བུའི་བྱུང་པར་མི་འབྲ་བར་སྟེ་བ་ལས་ནི་རིས་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་འོ། །ཤོས་དམར་

བ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ག་ཟུགས་མེད་ན་ག་ཟུགས་སྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དམན་
བ་ལ་དགག་སྒྲ་ཡིན་ཟེེད། གནས་ཀྱང་འོག་མིན་གྱི་སྡེད་དུ་བ་ཅེགས་པར་འདོད་
དོ། །ག་ཟུགས་མེད་དེར་ཉི་རིམ་མ་ཐུན་པ་དང་། སྲོག་ལ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཉི་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཞེས་ལས་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་བཤད་པ་དེར་ཉི་དཔུལ་བ་དང་སོགས་པས་ཡི་
དུགས་དུད་འགོ། མི་སྣ་སྡེ་འགོ་བ་ལྟ་ཡིན་པར། སྲིད་པ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་
ལས། རང་གི་མིང་གིས་བརྟན་པ་དེ་དག། རང་གི་དོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྲིབ་པའང་
མིན་ལ། ལུང་བརྟན་དགོ་མི་དགོའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་དང་དགོ་
ཅ་ཚད་པ་འགོ་བས་མ་བསྐྱས་པར་འགྱུར་དོ། །འགོ་བ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྲིད་ཉི་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་ཉི་
བདུན་ཏེ། དཔུལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་
དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ་
ཞེས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། གདགས་པ་ལས། སྡེ་གནས་བཞེས་འགོ་བ་
སྒྲ་བསྐྱས་ལ། འགོ་བ་སྒྲས་དེ་བཞི་མ་བསྐྱས་ཏེ། གང་ཞེན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་
དང་། དེ་སྒྲ་སྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། ལས་ཀྱི་
སྲིད་པའོ། །དེས་ན་འགོ་བ་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བརྟན་དུ་བྱུབ་པོ། །གཞན་ཡང་སྣ་མིན་
ནི། དམ་ཉེར་ལས། ཡི་དུགས་དང་དུད་འགོར་གཏོགས་པ་སྟེ། དང་པོ་བདུད་ཀྱི་རིས་
དང་རྩ་འགྲུལ་ཆེ་བའི་ཡི་དུགས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚོ་གཏིང་གི་ས་གཞི་རི་
རབ་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྡེའི་ནང་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། ཡོན་

ཉན་འོད་ཀྱིས་སྒྲ་དང་ཡི་དྲུགས་སྐྱོད། །ལ་ལར་རིགས་དྲུག་ཉུང་བཞེད། རི་ཟ་ནི་
 བར་སྲིད་དང་། ལྷའི་རོལ་མོ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་འགྲོ་བམ་མ་བསྐྱུས་ལ། ཕྱི་མ་
 བེ་སྐྱོད། །གྲུལ་བྱམ་དང་ལུས་སྐྱུལ་པོ་ཡི་དྲུགས་ཤེས་ཆེ་ལ་སྐྱུར་གཏོགས་བཤང་
 ཡོད། ལྷ་མ་ཁའ་ལྲིང་མིའམ་ཅི་སྣོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དུད་འགྲོར་གཏོགས། ཤ་ཟ་སྐྱོ་བྱེད་
 བརྗེད་བྱེད་མ་མོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་ནི་ཡི་དྲུགས་སྐྱོ་གཏོགས། སྲིན་པོ་མིའི་
 བྱེ་བྲག། །གཞོན་སྐྱེན་སྐྱོགས་སྐྱོར་འཛིག་རྟེན་སྐྱོར་བདུད་རྣམས་པལ་ཆེར་སྐྱ་སྐྱུ་དང་
 ཡི་དྲུགས་སྐྱོ་གཏོགས་བཤང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། རྣམ་ཤེས་
 གནས་པ་བདུན་གྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགའའི་ཁྱད་པར། རྣམ་ཤེས་
 གནས་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར། བཞི་དང་བདུན་ཡིན་མིན་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་བཞི་ལས། དང་
 པོ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདིར་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། དང་
 པོ་ལུས་དང་འདྲེ་ཤེས་ཐ་དད་ནི། མི། འདོད་ལྷ། བསམ་གཏུན་དང་པོ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་ཉེ། ལུས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་རྟགས་དབྱིབས་དང་། འདྲེ་ཤེས་བདེ་སྐྱུག་བཏང་
 སྐྱོམས་ཐ་དད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདྲེ་ཤེས་གཅིག་པ་ཆོངས་རིས་ན་དང་པོར་སྐྱེས་
 པ་སྟེ། ལུས་ཆེ་ཆུང་ཁ་དོག་སོགས་ཐ་དད་ཅིང་བདག་ཅག་ཆོངས་པས་སྐྱེད་དོ་འདི་
 དག་ནི་བདག་གི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་འདྲེ་ཤེས་གཅིག་པས་སོ། །དེ་དག་
 གོང་ས་མི་དམིགས་ཟེར་ན་རང་སའི་སྐྱེས་ཐོབ་སྐྱོན་གནས་བྱུང་བས་སོ། །གསུམ་
 པ། རྫོགས་པ་ལུས་གཅིག་འདྲེ་ཤེས་ཐ་དད་ནི་འོད་གསལ་སྐྱ་སྟེ། ལུས་འོད་ལ་རྟགས་
 དབྱིབས་སོགས་འདྲེ་བ་དང་། བསམ་པ་ཡིད་བདེ་དང་ཉེར་བསྐྱོགས་གཉིས་གཅིག་

རྣམས་ཉེ་དགུ་ལོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་
 བཤང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སློབ་ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་བཤང་
 བཟུང་ཟེད། འདྲུ་བཟང་འདྲུ་ཤེས་མེད་མ་གཏོགས་བཞི་བ་གཞན་གནས་པ་མིན་
 ཉེ་གོང་དུ་བསྐྱོད་པར་འདོད་པས་སོ་ཟེད། ངན་སོང་རྣམས་ནི་ལས་གྱིས་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ་བཟུང་ནས་གནས་པའི་སྲིད་སྲུང་གྱི་གནས་དགུ་ལས་གཞན་ངན་སོང་བ་
 རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་མིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །རང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་
 བ་གནས་ཡིན་ཉེ། སེམས་གནས་པའི་གནས་སྲུང་བས་སོ། །ངན་སོང་ནི་རང་
 རང་ལས་དབང་གིས་དེ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་གནས་པས་གནས་མིན་ཀྱང་ལས་གྱིས་
 བཟུང་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ་སྣང་སོ། །

གསུམ་པ། གནས་པ་དགུ་ནི་གཞན་ཡང་བཞི་སྟེ། ཟག་དང་བཅས་པའི་
 གཟུགས་ཚོར། འདྲུ་ཤེས། འདྲུ་བྱེད་གྱི་སྲུང་ལོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་
 གནས་པ་གཟུགས་སྲུ་ཉེར་འགྲོ་དང་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
 ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ས་གཞན་དང་ཟག་མེད་ནི་མིན་ཉེ། ས་གཞན་ནི་ས་གཞན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་གྱི་ཉེན་དུ་མི་འབྲང་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམ་ཤེས་གྱི་གཉེན་ལོ་ཡིན་པས་
 སོ། །རྣམ་ཤེས་རང་འབྲུ་ཞིག་གནས་པ་ལོ་ཡིན་པས་གནས་པར་མ་བཤད་
 དོ། །བཞི་པ། བསྐྱེད་སྲུ་ནི་བཞི་སྟེ། བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་བཞིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་
 གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །བཞིས་བསྐྱེད་ལ་བདུན་གྱིས་མ་
 བསྐྱེད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཟག་བཅས་དང་། མིན་ཅེའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་
 པའི་སྲུང་ལོ་ལོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་དུ་གཏོགས་པའི་སྲུང་

པོ་བཞི་པོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་དན་སོང་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྲིད་ཅེ་འི་རྣམ་
ཤེས་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་འོ། །གསུམ་པ་དང་བཞིན་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་པོ་དང་
འཇུག་ཚུ་ལ། བར་དུ་གནས་ཚུ་ལ། མཐར་འཕོ་ཚུ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གང་དུ་
འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་གང་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་གནས་འཆི་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ནི། ཁམས་གསུམ་
པོའི་གནས་དེར་ནི་སྐྱོང་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་
དག་ཏུ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞི་ཀ་ལ་འཕགས་ཚོས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འཕགས་
པ་ཉན་དང་སྐྱོང་དང་ཐོད་གཤེར་དུ་མི་སྐྱེ་བེད། རྣམ་ཐོད་མངལ་སྐྱོང་རིམ་བས་
དམན། རྣམ་སྐྱེས་སྤང་པོ་བཞི་ལྟ་ཅི་རིགས་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་སྤང་ལྟ་ཅན་འོ། །

གཉིས་པ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི། དམུལ་བ་རྣམས་དང་
འདོད་གཟུགས་གྱི་རྩ་རྣམས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་རྣམ་ཉེ་སྐྱེ། རྣམ་སྐྱེས་
སུ་མ་ཟད་ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་ཉེ་འདི་ལྟར་མི་སྐྱོང་སྐྱེས་གནས་
བཟན་བྲག་དང་ཉེ་བའི་བྲག་དང་། རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་བྱ་སོ་གཉིས། རྒྱལ་
པོ་ལྟ་ལེན་གྱི་བཟོན་མོ་ལྟ་ཆེན་ལ་སྐྱོང་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བ་རྣམས་
སོ། །མངལ་སྐྱེས་ད་ལྟའི་མི་རྣམས་དང་། ཐོད་གཤེར་སྐྱེས། རྒྱལ་པོ་བསྐྱེན་གནས་
པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ལས་ལྷ་ལྷ་བྱ་དང་། དེའི་བྲག་བ་གཡས་ལས་སྐྱེས་པ་
མངོས་པ། གཡོན་ལས་ཉེ་མངོས། བརྒྱ་གཡས་མངོས་ལྟ་། གཡོན་མངོས་ཅན།

བྱང་ལས་བྱ་མོ་ཐེ་བའི་ཐྱེད་བ་ཅན། ཨ་"སྐྱེད་^{༡༧} སྐྱོད་པོ་ལས་སྐྱེས་བ་ཨ་"སྐྱེ་^{༡༩} སྐྱོད་
མ་ལ་སོགས་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩལ་སྐྱེས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་དང་། འབགས་བ་ལྟ་
དང་། མཚོ་སྐྱེས་ལྟ་བུའོ། །དུད་འགོ་རྩལ་སྐྱེས་སྐྱེ་དང་མཁའ་སྐྱེད་ལ་ཡོད་བར་
གདགས་བ་ལས་བཤད། ཡི་དྲགས་མངལ་སྐྱེས་ནི། ཡི་དྲགས་མོས་ཉིན་མོ་བྱ་ལྟ།
མཚན་བྱ་ལྟ་སྐྱེས་ནས་ཐོས་ཀྱང་མ་ཚིམ་ཞེས་མོའུ་གལ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པས་སོ། །སྲིད་
མཐའི་བྱང་ལེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ། ཉེ་དུ་ཚོས་ལ་གཟུང་
བ་དང་། འཁོར་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བཀྱར་བ་
དང་མི་དང་རྗེས་མཚུར་མཛད་པའམ་ཡང་ན་མིས་ཀྱང་བྱུབ་པ་འདི་ཐོབ་ཅེས་དང་།
ལྷ་སྐྱེགས་པས་ཁ་ཟེར་བའི་སྐྱེ་མར་རྟོག་བ་སྤངས་བ་དང་། སྐྱ་གཏུང་དང་རིང་བསྐལ་
བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ། རོ་པོ། སྐྱབ་བྱེད། ལྷན་པར། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྐྱེ་སྲིད་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། གང་གིས་
འཇུག་པའི་བར་སྲིད་ནི་འདས་འོངས་ཀྱི་བར་འདིར་སྤང་པོ་གང་ཞིག་འཚི་སྲིད་དང་།
སྐྱེ་བ་ཡི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འཇུང་བ་དེ་ནི་སྲིད་བ་བར་མའོ། །འདིར་ཞེས་དང་། གང་
ཞེས་བ་འོག་གི་བར་དུ་དང་། འཇུང་བར་སྐྱར་རོ། །གཉིས་ལ། གང་དུ་ལས་ཀྱིས་
བཟོད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཚམས་སྲིན་གྱི་སྤང་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་བ་
བར་མ་ལས་བྱང་བའི་སྲིད་བ་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ཏེ་བྱང་བ་ནི་ཚམས་སྲིན་གྱི་སྤང་པོ་བྱུབ་
ཟིན་སྲོན་དུས་སྲིད་བ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་ཁམས་ཀྱི་ས་གཉིས། སས་ལྟ། གནས་

༡༧ །མ་གྱི། འོག་ངོས་༡༠༤༣༡༤ན། སྐྱེད་ དབལ་ལྟེ། ༤༤ན། མའི།
༡༩ །མ་གྱི། འོག་ངོས་༡༠༤༣༡༤ན། སྐྱེ དབལ་ལྟེ། ༤༤ན། མ།

གཞན་གྱི་སོ་བདུན། རབ་འབྲིང་གིས། སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱལ་འཁོར་སྐྱེད། དེ་ལས་
གཞན་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་རིགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དང། ལུང་གི་སྐྱེད་བྱེད་
གཉིས་ལས།

དང་པོ། བལ་ཆེན་སྡེ་པས་སྐྱེ་འཆིའི་བར་ན་སྲིད་པ་མེད་དེ། བར་ཆད་པ་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཀུན་པོའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། བྲམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཁྱེད་ཟེ་ཀ་བ་དང། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་བྱང་དུ་
ཕྱིན། །བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང། །ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱལས་ཀྱང་ནི་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་
མེད་པར་བཤད་པ་དང། བདུད་སུན་འབྲིན་བྱེད་བྱ་བས་སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་གི་
ཉན་ཐོས་མཁས་མགུ་ཞེས་བུ་བའི་སྐྱེད་དུ་ཁྱེད་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལས། དེས་མ་རངས་
པའི་སྐྱེད་སྤང་བ་དང། སྐྱེད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རང་ལུས་ཁོ་ནས་མནར་མེད་དུ་སྤང་བར་
བཤད་པས་དང། མདོ་ལས་མཚན་མེད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པས་སོ་བཟེད། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་པོན་ལས་སྐྱེ་གུ་སོགས་འབྲུ་ཡི་རྒྱུ་སྐྱེ་
བ་དང་ཚོས་མ་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཆིའི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་བར་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་
བྱང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་བར་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བར་ཆད་ན་
རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འད་བར་སྲིད་མི་འབྱུང་སྟེ། འཆི་བ་དང་
སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་དོ་བཟེད་ན། དཔྱལ་
བ་དང་ལྷ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོ་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་དེར་བསྐོད་པ་ལ་སྐྱེད་ཅིག་ཅན་
མེད་ན་མི་རུང་ལ། འདི་ནས་དེ་གྲུབ་ན་ཡུལ་འཚོལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་

ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བར་ཚོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། བྱང་ལས་མེ་མོང་
སོགས་སུ་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ་ཟླ་རྣམས་ཀྱི་དུང་བའི་སྤྱིར་ལྷན་པ་དང་། བསྐྱབས་བྱ་
བ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་བྱེད་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ལྷན་པ་འཕྲོད་པ་དང་། བསྐྱབས་བྱ་
དང་མི་མཚུངས་པ་འཕམ་མི་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་ལྷན་བར་ཚོད་པའི་བར་སྤྱིད་མེད་པའི་དཔེ་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཡིན་ཏེ་གོ་ས་གཅིག་ལྟར་དུས་ལྡན་ཅིག་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་གཉིས་
འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལྷན་པ། །དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གོ་ས་གཅིག་ལྟར་ཐོགས་བཅས་
མིན་པར་ཐལ་ལ་མེ་མོང་གི་ཡུལ་ལས་གཟུགས་བརྟན་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་
སོ། །མེ་མོང་ཉིད་བྱུང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ། ལུང་ན་གནས་པས་
མཚོང་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་བརྟན་ནི་སྤྱི་ཡོད་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་
བུ་མིན་ཏེ། རྒྱུན་སྡོམས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་སྤང་བ་སྐྱབས་བརྟན་བཞིན་ལོ། །རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ལོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱུན་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལས་གཞན་བྱུང་དང་མེ་མོང་གཉིས་མ་
འགག་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བས་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱེ་སྤྱིད་ནི་རྒྱུན་
དང་། འཇིག་སྤྱིད་དང་། གཞན་ཞིག་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་བྱུང་སྟེ། གསུམ་ཀ་མཉམ་
དུ་ཡོད་པར་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤུང་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མགྲུང་ནས་སྤྱིད་པ་བདུན་བརྟན་
པ་ལས། སྤྱིད་པ་བདུན་གསུངས་སྤྱིར་བར་སྤྱིད་ཡོད་དོ། །མདོ་དེ་མི་འདོན་ཞེ་ན།
ལོ་ན་མངས་འཇུག་གི་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མདོན་དུ་བྱུང་བས་མའི་མངས་

དུ་བྱ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྒྱུད་ཞིང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། པ་མ་ཆགས་
 ཤིང་སྤང་བ་དང་། ཨི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནས་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་བར་
 སྲིད་ལས་གཞན་པའི་ཨི་ཟ་མེད་དོ། ཨི་ཟ་ཞེས་མི་འདོན་གྱི་སྤྱད་པོ་ཞེས་པ་ཉེ་བར་
 གནས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་འདོན་ཞེ་ན། བམ་ཟེ་རྟ་ལེན་གྱི་བྱ་ལ་ཁྲོད་ཀྱི་མཆིས་བྲང་
 ལ་ཨི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་རིགས་སམ། ཤར་སྟོ་སོགས་ནས་འོངས་པ་ཤེས་
 སམ་གསུངས་པས་སྤྱད་པོ་ཞེས་པ་མེད་དགག་ལ་རིགས་སོགས་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ལྷང་སྤྱོད་ཆེགས་ལས། དགའ་པོ་ཨི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་སྲིད་པ་བར་མའི་ཆིག་
 རྒྱ་བྲགས་སོ་ཞེས་དང་། བར་མ་དོ་དང་། སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་སོགས་ཕྱིར་མི་འོང་
 རྟེན་གསུངས་ན་བར་སྲིད་མེད་ན་རི་ལྟར་བྲངས། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་
 གསུངས་པའི་མདོ་ལས། མེ་སྟག་གི་དཔེས་བར་མ་དོར་སྤྱང་འདས་ལ་སྤྱར་བུལ་
 གསུམ་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །ཀྱང་ཞེས་གཞན་ཡང་དོ། །བམ་ཟེ་ལ་བར་ན་
 གནས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་འདི་དང་། ངན་སོང་གི་བར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་མེད་
 པ་དང་། མཐོང་ཚོས་མེ་འབར་ཤི་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་དགོངས་ལ། མཚམས་
 མེད་ནི་སྐྱེ་གཞན་བར་མ་ཚོད་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ནི། བར་སྲིད་དེ་ནི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་མ་འོངས་འགྱུར་འགྱུར་དེའི་སྤྱ་ཚུགས་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དུས་སྲིད་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་རྣམ་ཅིག་མའི་སྲིད་པའི་
 སྟོན་རོལ་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཚད་ཀྱི་བར་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་འཆི་བར་
 དོ། །སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་བཞེ་ལས།

གཉིས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང། གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་ནི་བྱུང་བའམ་
སྟོན་དུས་ཉེ་བྱུང་ཟེན་པའོ། །འོ་ན་ཁྱི་མོ་སོགས་ཀྱི་མངལ་གནས་ཤི་ནས་དཔྱལ་བར་
སྐྱེ་ན་འབྱུང་འབྱུང་བྱུབ་པས་མངལ་སོགས་འཆིག་གཤམ་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ལས་
ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པ་དང། བར་སྲིད་དྲུངས་པས་རེག་དུའང་མི་རུང་ངོ། །འཇམ་
སྲིད་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་སྲིད། འཇམ་སྲིད་དུ་བྱུབ་པའི་སྐབས་མེད་པར་
གསལ། བར་སྲིད་གང་དུ་ཤི་བ་དེར་བྱུབ་པ་ལ། འོག་མིན་པའི་ལུས་དཔལ་ཚད་ཁྱི་
རྒྱལ་སྟོང་ཡིན་ཞིང། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་སྲིད་ལུས་རྫོགས་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་
ལ། འཇམ་སྲིད་དཔལ་ཚད་རྒྱལ་སྟོང་དང་ལྗེད་དང་བཞི་ལས་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན།
ནམ་མཁའ་ཡངས་ཤིང་ཉེན་འོད་སྣང་དྲུངས་པས་འགང་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པས་
སྟོན་མེད་ཅེས་གསུངས། དེའི་ཁ་དོག་ནི་དཔྱལ་བ་སྟོང་དུ་མ་ཆིག་པ། དུང་འགོ་དུ་བ།
ཡི་དྲགས་ཚུ། མི་དང་ལྷ་གསེར། གཟུགས་ཁམས་པའི་དཀར་པོའི་ཟེར། བྱང་སེམས་
སྲིད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མི་ལམ་སྟེ། དངོས་སུ་གཞོན་ལུའི་རྣམ་པའི་
ཟེར། བར་སྲིད་དེ་ཡང་ལྟའི་བར་སྲིད་སོགས་རིགས་མཐུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
དང། སྟོམ་བྱུང་གི་རྩ་མིག་སྟོན་བཅུ་གཅིག་གིས་དག་པས་མཐོང་གི་སྐྱེས་ཐོབ་
ཀྱིས་མིན་ལོ། །དེ་ལ་སྟའི་མིག་རྣམ་དག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང། ལུས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན། རྒྱགས། གཉིད་ལོད། བཙོན་འགས་པ། སེམས་ཡ་ཡོ་པོ་དང། བག་
ཚོ་བ་དང། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས། སྐྱ་བ་མང་བ། ཏ་ཅང་སྟོམ་འགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྟོན་བཅུ་གཅིག་ལྟར་བའོ། །དེའང་སྟའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་འགོ་བ་ལྟའི་བར་སྲིད་མཐོང་
བ་ནས། དཔྱལ་བས་རང་ཁོ་ནའི་བར་སྲིད་མཐོང་བའི་བར་དང། རིགས་མཐུན་

དང་ལྷ་མིག་དག་པ་གསུམ་གྱིས་མཛོད་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད། དེ་ནི་སྲོན་ལས་གྱིས་
བསྐྱེད་པས་གང་ལྟར་བསམ་པར་བྱིན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གིན་ཏུ་མཚོགས་པའི་ཤུགས་
དང་ལྷན་ལ། སྲིད་པ་ཚོའི་བསམ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་དེ་གྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པ་དང་ལྷན་ཏེ། མའི་མངལ་དང་། རྫོང་གདན་མ་གཏོགས་མི་ཐོགས་པར་འཚད།
སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མངལ་སྐོན་པ་འཇུག་གི་སྟོ་བ་བརྗོད་ཏེ་འཇུག་པ་མིན་པས། མཚེ་
མ་ལས་གང་བྱིས་བྱུང་བ་སུ་པོ་དང་སྲུང་བྱུང་བ་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གྲུབ་པ་དེ་
ལས་སྲིད་པ་གཞན་ཏུ་མི་སྒྲོག་སྟེ། དགེ་མི་དགེས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྲུབ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ཏུ་དགེ་ཅ་རྣམས་ནི་དཔྱལ་སོགས་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུང་བ་
དང་། དེ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ཡིན་ཟེད། ཀུན་བཏུས་ལས་ཅི་སྟེན་ལྡོག་གོ། །དེ་ན་གནས་
པ་ཡང་ལས་སོགས་སོ་ཞེས་གསུངས། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ནི་སྐྱེལ་བ་བཟང་
ངན་གྱིས་དྲི་ཞིས་མི་ཞིས་བ་བཤོ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁམས་ཟམས་ལ་ཚགས་པ་བྲལ་
ཕྱིར་དྲི་བ་བ་མིན་ལོ། །གནས་ཡུན་ཞག་བདུན་དང་། དེས་མེད་དང་སྲུང་དུར་འདོད་
པ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལས་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གིས་
ཐག་རིང་ན་གནས་པའི་རང་སྐྱེ་བའི་གནས་མཛོད་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་སྐྱོ་
ནི་པོར་སྐྱེ་ན་སོ་ལ་ཚགས་པོ་ལ་སྲུང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པས་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་མའི་མངལ་ལ་ཅེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མངལ་
དུ་འགྲོ་ཞིང་། མ་ནིང་ཀྱང་དང་པོ་ཕོ་ཕོ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཀུན་ཚོར་
ཡིན་ཕྱིར། དེ་ཞུགས་ནས་ཕྱིས་མ་ནིང་གི་ཡུལ་འཛིན་ཟེད། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་

༡༥ །མ་ཕྱི་སོག་ཚོས་༡༡༠༣༡༤། གང་ དམལ་མི་ ༡༡བཟུ། གང་

ལས་གཞན་ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སླེ་ལམ་བཞིན་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསལ་
 ལོ། །གང་ལྟར་ཡང་སྲིད་པས་དངས་ཏེ་འཁོར་བར་འབྱམས་པས་སོ། །དབང་པོ་ནི་
 ལྷ་ལྷག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བའམ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་གཞན་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་
 འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ས་མའི་ལྷ་ལྷག་ཉེར་ལེན་རང་གི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་
 རྣམ་ལས་སོ། །དོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་དེ་དང་རྣམ་སྐྱེས་ནི་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་
 པས་འགོ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་གནས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དབྱིབས་ནི་དམུལ་
 བ་ཡི་བར་སྲིད་ནི་མི་འདོད་བཞིན་སྐྱི་འུ་ཚུགས་སུ་སྣང་བའམ་གཤེན་རྗེའི་ཞགས་
 པས་བཏབ་སྟེ་འཁྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཡི་དུགས་དུད་འགོ་སྐྱས་ལས་འབབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 མི་ཡི་ནི་ཐང་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུ། ཡི་དུགས་ཀྱི་ནི་རྒྱལ་ཀྱིས་འགོ་བར་བའགད་དོ། །ལྷ་ཡི་
 བྱི་སྟན་ལས་ལྷང་བ་ལྟ་བུ་ཤེན་དུའོ་ཟེད།

གཉིས་པ། བར་སྲིད་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཅིག་ནི་དང་
 པོ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །གཞན་ནི་འཇུག་པར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས་
 ལ། གཞན་ནི་འཇུག་པར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས་ལ་གཞན་ནི་འབྱུང་བའང་སྟེ་
 གསུམ་ཀ་ཤེས་སོ། །གཞན་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱོད་
 ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གསུམ་ཀ་ལ་རྟུག་ཏུ་རྫོངས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་མ་འོངས་
 པའི་མིང་གིས་བསྟན་བ་སྟེ་སྟེ་འཐག་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་སོགས་མི་ཤེས་
 པ་སྐལ་དམན་ཆར་རྒྱང་སོགས་ཀྱིས་བདས་ནས་རྣའི་སྤྱི་ལ་པོ་སོགས་སུ་ཞུགས་
 པ་དང་། གནས་པ་དང་། འབྱིན་པའི་སྣང་བ་ཤེན་ཅི་ལོག་དང་། སྐལ་བཟང་དག་
 ཁང་བཟང་སོགས་ལ་ཞུགས་གནས་འབྱིན་པའི་སྣང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་མའི་

མངལ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་འཇུག་གནས་འབྱུང་བར་ཤེས་པས་དེ་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་འདྲུ་ཤེས་དང་མོས་པ་མེད་དོ། །རྗེ་འཇུག་པ་ཉུ་ལྷགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་ཀྱང་དེར་འདྲུ་ཤེས་པས་ན། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པར་འཆད་ལ། གཞན་དག་རང་དང་རིང་བའི་སྐབས་ཆགས་སྡང་དང། རང་དང་ཉེ་བའི་སྐབས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་ཅེར་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དེས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །ཡང་འཇུག་པ་ཤེས་ལ་སྲི་མ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ། གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་དང། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་དག་སྟེ་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་ནི་དང་པོ་དང་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འཁོར་སྐྱུར་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ། རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་དངོས་པོ་དུག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། སངས་རྒྱས་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྲིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །འཁོར་སྐྱུར་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་མིང་རོ། །འོ་ན་རང་རྒྱལ་སྐོང་སྐྱེས་ནམས་ཅི་ཞེ་ན། འདི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་དེ་བསེ་དུ་ལྷ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྐོང་སྐྱེས་དེ་དག་ནི་ཚོགས་སྐོང་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་འགྲེལ་དང། གང་གིས་གནས་པ་ཟེས་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་སྲིད་པ་བཞེར་བསྐྱུས་ནས་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་དང་ཁམས་གང་ན་ཡོད་དུང་བ་དང་གསུམ་པས། དང་པོ། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་འཆི་སྲིད་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་

མཚམས་སྐྱོར་བ་བར་སྲིད་མིན། བདག་ཉལ་བ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེམ། སྲིད་
བ་གཞན་དུ་འགོ་བའི་བདག་ཉལ་བ་ནི་མེད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་སོགས་ལས་གཞན་དུ་བདག་
མ་དམིགས་ལ་དེ་དང་གཅིག་ལ་མི་ཉལ་བ་དུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

འོན་ཀྱང་སྲིད་ནས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡུང་པོ་ཡི་རྒྱུན་ཅམ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷུང་ན་སྤྱི་མའི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུས་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྲིད་བ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
མངལ་དུ་འགོ་སྐྱེ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར། མངལ་དུ་འགོ་ཞེས་པས་སྐྱེ་གནས་གཞན་
ཡང་མཚོན། བར་སྲིད་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཕོ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མང་མེ་སྐྱད་ཅིག་མ་
ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་ལུལ་གཞན་དུ་འགོ་བ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གནས་མངལ་དུ་
འགོ་བའི་དཔེ་འདིས་ཁ་ཐོན་མེ་ལོང་སོགས་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱོན་གྱི་
ལས་ཉོན་གྱིས་རི་ལྷུང་འཕངས་བ་བཞེན་དུ་ལུང་ལུང་། མེར་མེར། ལྷུང་ལྷུང་། བོར་
བོར། མཁའ་འགྲུང་སོགས་འཕྲི་སྐྱེ་རྒྱུན་གྲས་པའི་བར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡང་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་འདིག་རྟེན་པ་འོལ་དག་དུ་འགོ་བའོ། །དེ་ལྷུང་ཡང་ཡང་འཁོར་
བའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྲུང་བའི་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཁོར་ལ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་སོ། །རི་ལྷུང་ན་ཚེ་སྐྱོན་
མ་འཕྲི་བ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་སྤྱི་མཐར་སྐྱེ་བྱ་སྤྱེ་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་
དུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་གནས་དང་ཕོ་གཉིས་ཚེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་དང་ལྷན་བ་
ལའོ། །རྒྱས་སྐྱེས་དང་བར་མ་དོར་འཆི་བ་དང་། ཁམས་བོང་མ་གཉིས་ལ་དེ་ལྷུང་མ་
འཕྲི་བས་སོ། །རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྐྱད་ཅིག་འེ་འེ་ལ་གཞན་རྣམས་རྒྱུན་ཆགས་

བའོ། །མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་བཞི། གཟུགས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་བའོ། །

གཉིས་བ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རོ་པོ་ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་
སྐྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་སྣང་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྲོད་པ་སྟེ་བ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟོ། །འདྲུ་བྱེད་དག་ནི་སྟེ་བ་སྟོན་མར་དག་སོགས་ལས་སྲོད་པའི་སྤྲུག་
བཟུལ་གྱི་སྤང་བོ་ལྟོ། །ནམ་ཤེས་ནི་སྟེ་བ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྲོད་
བའི་སྐད་ཅིག་གི་སྤང་བོ་ལྟོ་པོ་ཡིན་ཞིང་། མིང་དང་གཟུགས་ནི་མཚམས་སྐྱར་བའི་
སྐད་ཅིག་དེ་ལན་ཚད་དང་། སྟེ་མཚད་དུག་དོད་ཀྱི་བར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་
དང་པོ་བཞི་ཚུན་ཚད་དོ། །སྟེ་མཚད་དུག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་
ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཚུན་ཚད་དོ། །གསུམ་འདུས་ནས་རིག་པ་འཛོག་སྟེ།
གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིད་འོང་མི་འོང་^{༡༥} སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནས་ཤེས་རྟུས་པ་ཚུན་ཚད་དོ། །ཡུལ་
ཡོངས་སྲོད་རྟུས་ནས་ཚོར་བ་འཛོག་སྟེ། དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གཅོད་རྟུས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་ལ་སྲོད་མི་རྟུས་པ་ཚུན་ཚད་དོ། །ཞེས་དངོས་སུ་མི་སྲོད་པའི་
བར་གྱི་སྤང་བོ་ལྟོ། །སྟེ་བ་ནི་ཡོངས་སྲོད་དང་འཁྲིག་པ་ལ་སྲོད་རྟུས་ཤིང་དངོས་
སུ་མ་སྲོད་པར་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་
ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོངས་སྲོད་ནམས་ཐོབ་པར་བྱ་སྲིད་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གཅོད་སྤྱད་པའི་
སྤང་བོ་ལྟོ། །དེ་ཡིས་ཡང་སྟེད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་འབྲུང་བའི་ལས་

༡༥ །མ་གྱི་སོགས་༡༡༩ན༡༣། འོང་ དམལ་ཤི། ༡༩ན༩། འོངས།

མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལྡ་ལས། དང་
 སོ། གལ་ཏེ་སྤྱིའི་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་སོགས་འབྱུང་བའང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། སེམས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་སོགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཅི་ལ་སྟོན་ཞེ་ན། བདག་སྟོན་
 མ་བྱུང་དང་། སྤྱི་མཐའ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དང་། ད་ལྟའི་བར་དགུ་ལ་བདག་རི་ཉ་བྱ་
 ཞེས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་སྒོ་དང་། དེའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་སྐྱོངས་
 པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྒོག་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ། གསུམ་དུ་བསྐྱུ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 མ་རིག་སྲིད་པ་ལེན་པ་གསུམ་སོ། །ལས་འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་སོ། །ལས་ཉོན་གྱི་
 རྟེན་ནམ་གཞི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་འོ། །བདུན་པོ་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་འབྲས་
 བུའང་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་གཞི་བདུན་པོ་ནི་ལས་ཉོན་ཡང་ཡིན་ལ། མདོར་ན་སན་
 ཚུན་ཡིན་པར་བརྟན་ཏོ། །དེས་ན་མ་རིག་ལ་རྒྱ་དང་ཀ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བཅུ་
 གཉིས་སུ་མ་རེས་ལ། མེད་ན་སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྲོག་མཐའ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་
 ཞེན་མི་འབྱུང་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཀ་ཤི་ཡིན་ལ། ཀ་ཤིའི་འབྲས་བུ་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པས་སོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱུག་གཉིས་པོ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི།
 ཉོན་མཐའ་དང་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཉོན་མཐའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་
 བས་ཚོར་བའི་བར་དེའི་འབྲས་བུ། མེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་གྱི་མཐའི་རྒྱ། རྐྱེ་ཀ་དེའི་
 འབྲས་བུའོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་པ་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་
 ཚན་ལས་སུ་བསྐྱས་ཏེ། ལས་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་བ་
 ལ་ཁྱད་མེད་བཞིན། སྤྱི་མའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ལ། སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་

བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བར་མའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་
རྒྱ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། ལྷ་མའི་རྒྱ་ལའང་གསུམ་དང་། ལྷ་མའི་འབྲས་བུ་ལའང་
ལྷ་ཡོད་པར་རྗེས་སྐྱོད་བཀའ་བ་ལས་ཤེས་ཀྱིས་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མའི་རྒྱ་ལའང་བཞིན་
དུ་བར་མའི་རྒྱ་ལའང་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པའི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཡིན་གྱི་དོན་
གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །ཀྱི་ཤི་ནི་ཚོར་བའི་བར་ཡིན་པས་དེ་ལས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་
ལ་བར་མ་ཆད་པ་རྒྱུན་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་རོ། །

བཞི་པ། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱ་དང་ཀྱི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་མི་ངེས་
ལ། མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
སྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་འབྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལེན་པ་ལས་བྱ་བ་
སྟེ་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞི་རྣམས་སྐྱེ་སྟེ་འདུ་བྱེད་ལས་
རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །གཞི་དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་
ཤི་སོགས་གཞི་འབྱུང་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་
ཤི་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ཚོར་བ་ལས་སྲིད་པ་དང་། ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀྱི་ཤི་
ཡིན་ལ་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཀྱི་ཤི་ལས་མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་སྟེ་
བར་མེད་པ་འདྲི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བའི་ལུགས་སམ་རྩལ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་ཐོལ་ཏེ།
མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཀྱི་ཤི་ཡིན་ལ་ཀྱི་ཤི་འབྲས་བུ་འང་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་
བའི་ཚོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱེད་བཅོས་ལས་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་གྱི་

ནམ་གངས་སུ་བབཔ་ཡང་། འདི་ནི་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་འདི་
ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུང་བ་ཞེས་པ་དེས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་
ཡིན་པར་འདོད་དེ། །རྒྱ་ལས་བྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོ་སོ་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་བབཔ་པ། གཞན་འདིར་འཆད་
མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་སོ་ལ། མ་དེག །མིང་། དེག །ཚོར་བཞི་ལས།
དང་སོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་སོ། མདོ་
སྡེ་བ་སོགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལྷུང་སོ་ལྷུང་བ་མིན་ཏེ། མ་དེག་པ་སྡོན་མཐའ་མི་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་དང་པར་གསུངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་སོགས་ཁོ་
ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་ཆེ་བའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྡོན་
པར་ཐལ་བས་སོ། །ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡང་སྡོན་དུས་མ་དེག་པ་དང་། འདིར་སྐྱེད་པ་ཤས་
ཆེ་བ་སོགས་མི་འཐད་པས་སོ། །རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ནི་འདོད་གཟུགས་ན་
ཁྱད་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བརྟན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་
འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲུང་གི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་དེ་མ་བརྟན་
པས་སོ། །དེས་ན་མ་དེག་སོགས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞད་ན་ཞེས་པ་རྒྱ་ན་
ཆགས་པའི་རྟེན་འགྲེལ་བཞད་ན་ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དེགས་པའི་མི་
མཐུན་སྡོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་བདེན་པ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཚོངས་པའི་
སེམས་བྱུང་ནི་མ་དེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེག་པ་མེད་ཅམ་དང་། དེག་པ་མིན་པ་
ཅམ་དངོས་མེད་དང་བེམ་པོའང་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་དཔེར་ན་མི་མངོན་
ཞེས་པ་མངོན་པ་མེད་པ་དང་། མིན་པ་ཅམ་ལ་མི་གོ་བར་དགྲ་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་

བཞིན་མི་བདེན་པའང་རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་དང་སོགས་སྐྱུ་ཚོས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་
དང་། བྱ་བ་མིན་པ་བྱ་བ་ངན་པ་དང་། རོན་མིན་པ་རོན་ལོག་པའི་རོན་ལ་གོ་བ་བཞིན་
ལོ། །རིག་པ་མེད་ཅམ་མིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་སྣོར་འཆིང་བ་ལ་
རྒྱས་ཚུ་སྣོར་སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་བསྟན་
པའི་ཆོག་གིས་བསྟན་དོན་ཡིན་དགོས་པས། མེད་པ་ཅམ་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་ནམ་
ཡང་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཞེས་
པའི་སེམས་བྱུང་ལོགས་སུ་བཞུགས་པའི་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ངན་པ་ལ་དམན་པར་དགག་སྐྱ་
སྐྱར་ཏེ་བྱ་ངན་པ་ལ་བྱ་མེད་དོ། །བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་
མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་དང་མ་རིག་ཅ་ཉོན་དང་
རྒྱ་བོ་སོགས་སུ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་ཤེས་རབ་མ་
རིག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྟར་དུ་བསྟན་པས་
ན་ལྟ་བུ་མ་རིག་གཉེས་ཀ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམས་གཉེས་མཚུངས་ལྟར་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་མི་འདག་གོ་ཞེས། ཤེས་རབ་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་
ཅན་དུ་བསྟན་ན། རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དཔལ་ལེན་མ་
རིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མིང་དང་། ཚོས་སྣོར་བ་¹⁶ ངོ་སྟོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་
པ། ཚོས་གྲགས་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་བསལ་ཟེར་གྱང་། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་
པར་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་གཉིད་མ་ཐུན་འདྲའོ། །

16 །མ་ཕྱི་སོག་ངོས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་ལོ། སྣོར་ དཔལ་རི། ལྟ་ན་ལ། སྣོར།

གཉེས་པ། མིང་ནི་མིང་ལྟར་ཐོགས་མེད་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཚོར་སོགས་ཀྱི་
ལྷན་པོ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་ཁྲངས་གཞན་བཤད་པ་གཉེས།
དང་སོ། རེག་པ་རྒྱག་ནི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་
པ་རྒྱུད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་རྒྱག་གོ། །ཁ་ཅིག་གིས།
གསུམ་འདུས་ཙམ་ལ་བཏགས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གསུམ་འདུས་ལས་རྒྱུད་བའི་ཡུལ་
ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱག་ཚན་རྒྱག་གི་མདོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་མཚེད་
རྒྱག་དང་། རྣམ་ཤེས་རྒྱག་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉེས་པ། རེག་ཚུལ་མིག་སོགས་དང་སོ་སྟེ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་བས་སོ། །རྒྱག་པ་ཡིད་རེག་ནི་ལྷ་རྒྱགས་
མིང་ངམ་ཚིག་གི་རེག་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལྷ་རྒྱགས་ནི་མིང་སྟེ་ཡིད་ཀྱིས་གཅོ་བོར་མིང་
ལ་དམིགས་པས་སོ། །མིག་གིས་སྟོན་བོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་བོའོ་ཞེས་སུ་མི་ཤེས་ལ་
ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉེས་ཀ་ཤེས་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོ་ལྷ་ཚིག་ལ་མ་སྟོས་
བར་དོན་འཛིན་ལ་ཡིད་ཤེས་ཚིག་གིས་དབང་དུ་བྲས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས། དེ་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རེག་པའང་གྲོགས་ཀྱིས་བྲེ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་གང་འདི་ནི་མིག་
སོགས་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་གི་སྟོན་པས་ཡུལ་
གཅོད་པས་དེ་གཟུགས་མིན་པ་ལ་མིང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡང་དབྱེ་ན་
རེག་པའི་རེག་པ་དང་མ་རེག་པའི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉེས་ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་
ཞེས་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་དམ་རྗེ་མེད་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་རེག་པ་
དང་། གཞན་སྟག་མ་དགེ་དང་། མ་སྟོབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རེག་

བཤོ། །མ་རེག་པའི་རེག་པ་ལ་འང་གཞོན་སེམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་
བ་དང་མཚུངས་བར་ལྷན་པའི་རེག་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་ན་བདེ་བ་
སྟོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྟོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་དང་།
བཏང་སྟོན་སྟོང་འགྱུར་གྱི་རེག་པ་གསུམ་སོ། །

བཞི་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གངས་གཞན་གཉིས། དང་སོ། རེག་པ་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་རྒྱན་ཚོར་སོགས་དུག་གོ། །གཉིས་
བ་ལ་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཙུག་དུ་དབྱེ་བཤོ། །དང་སོ། ལྷ་ནི་
དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བཤོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་
མིག་སོགས་ལས་གཞན་ཡིད་གཅིག་དུ་ལ་བརྟེན་པཤོ། །ཡང་རེག་ཚོར་གཉིས་དུས་
མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་ལ། མི་མཉམ་ན་རེག་ལྷན་ལ་
ཚོར་བ་མེད་ན་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་སོ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། མཉམ་ན་བསྐྱེད་
བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འབྲད་ཟེད། དེ་ལ་བྱེ་སྐྱེས་དེ་དག་ལྷན་འབྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་
དུས་མཉམ་སྟེ། མང་མེད་འོད་དང་། ལྷ་གུའི་གི་བ་མ་བཞེན་ལོ་ཟེད། མདོ་སྟེ་པས་
རེག་རྗེས་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ་མན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་གསུངས་བ་དང་། ཚོར་བ་
ས་མང་སོར་བཞད་བ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ས་སོགས་གསུམ་དང་། དགེ་
སོགས་གསུམ་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཚོར་བ་ཡོད་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོར་བས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་དོ། །བཅུན་བ་
དཔལ་ལེན་ན་དེ། རེག་ལྷན་སེམས་ལ་རེག་པ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་
བ་ཡོད་པས་ན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཟེད་ཡང་། སེམས་

མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་དེ་མེད་པས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་རྟོན་གྱི་ཉེད་དུ་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་རེག་ཚོར་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་སྣོན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ཉེར་རྒྱའི་ཚོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། ཁམས་གང་གི་ཚོར་བ་ལ་གང་གི་ཡིད་རྒྱ་རྩུལ། ཞར་ལ་དེ་ཀྱང་ཐག་བཅས་ཡིན་པར་བརྟན་བ་གསུམ། དང་པོ། སེམས་ཚོར་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དུལ་ལ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་དམིགས་པ་དུལ་དུག་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ་དེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་བདེ་སོགས་རོ་བོ་གསུམ་རེ་སྦྱར་བས་བཙོ་བརྒྱད་དེ། ཡིད་བདེ་བའི་ཉེར་རྒྱ་དུག་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་ཚོར་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མིན་ཏེ། ཡིད་ཉེར་རྒྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ལ། ཅིག་ཤོས་དབང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །

བཙོ་བྲ་དུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་ལ། ཚོས་ཡིད་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའད་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་མིན་ཏེ་བརྟེན་པར་གནས་པས་སོ། །བྱེ་སྦྱས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་དུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་པས་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཡིད་དུལ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། འདོད་ན་བཙོ་བརྒྱད་སོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གོང་སར་དམིགས་ན་མི་ཚང་ངོ་། །འདོད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱའི་སྟོན་དུལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ན། དེ་རྩོ་མེད་པས་བརྟེན་གཉིས་སོ། །གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་དུལ་ལྟ་མེད་པས་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་

སའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྣོམས་གསུམ་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་ལོ། །བསམ་གཏན་ནི་དང་མོ་
 དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་འཇུག་མེད་པས་ཉེར་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའང་
 འདོད་པར་ཡིད་རྒྱ་ལོང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རང་ས་ལ་དམིགས་ན་
 བྱི་གཟུགས་སྐྱ་རེག་ཚོས་ལ་དམིགས་སའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྣོམས་དག་ཡོད་
 པས་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཚོས་ལ་དམིགས་སའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྣོམས་
 གཉིས་གྱི་ལོ། །བསམ་གཏན་མི་མ་གཉིས་ན་ཡིད་བདེའང་མེད་ཅིང་སེམས་པ་དེ་ནི་
 ཡིད་ཉེར་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་བཏང་སྣོམས་གྱི་འཇུག་གོ། །འཇུག་གི་དམིགས་སའི་ཉེར་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་སའི་དབང་དུ་ལོ། །རང་ས་ལ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་
 རེག་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་སའི་བཏང་སྣོམས་གྱི་ཉེར་རྒྱུ་བཞི་ལོ། །གོང་མ་གཟུགས་
 མེད་ན་ཚོས་ལ་དམིགས་སའི་བཏང་སྣོམས་གྱི་ཉེར་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་སའི་ཡིན་
 འོ། །གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་ཉེ་བར་བསྐྱོགས་ན་ནི་རགས་པར་ལྟ་
 བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བཞི་ལ་དམིགས་སའི་བཏང་སྣོམས་བཞི།
 དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་དམིགས་སའི་ལ་འགྲོ་བའོ། །གོང་མར་ཞི་བ་གཟུགས་མེད་ལ་རྒྱ་
 བའམ་འགྲོ་བ་ན་ཉེར་བསྐྱོགས་ལའང་ཚོས་ལ་དམིགས་སའི་གཅིག་དང་། དངོས་གཞི་
 བཞི་ན་ཡང་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་རང་སའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཅན་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ། བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲིད་པ་འཕེལ་
 བས་ཟབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་གྲེ་སྒྲུའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྲིད་པ་ལ་རྒྱ་བ་
 གྱིས་མ་སྐྱོགས་སའི་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་སའི་བདེ་སོགས་ལ་བཤད་གྱི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་ཟབ་བཅས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདིར་བཤད་མི་དགོས་

ཚུལ། འདིར་མ་རིག་མིང་གཟུགས་རིག་པ་ཚོར་བ་རྣམས་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་
མི་སྟོན་པ་ཅེ་ཞེ་ན། གཟུགས་རྣམས་ཤེས་སྡེ་མཆེད་དུ་གཞི་ཁམས་བསྟན་པར་བཤད་
ཟིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གནས་བཞི་པ་དང་། སྲིད་ལེན་ལྟ་བུར་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ཡིས་གཞན་སྐབས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྐྱུར་བ། རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་མོངས། ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་
བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། ས་བོན་ལས་སྡོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དུ། རྟེན་མོངས་ལས་རྟེན་མོངས་དང་ལས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་འགྱུར་
བས་དང་། ལྷ་གནས་པའི་མཚོ་མི་སྐམ་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་མོངས་པའི་ལྷ་གནས་པའི་
སྡེ་བའི་མཚོ་མི་སྐམ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་མོངས་ལ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་
སྡེ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་མོངས་པའི་རྩ་བ་མ་སྐྱུར་ན་འགྲོ་བའི་སྡེ་བ་སྐྱུར་སྡེ་བས་དང་།
སྡོན་ཤིང་གིས་དུས་སྐབས་འབྲས་བུ་སྡེ་བ་བཞིན། རྟེན་མོངས་པས་ཀྱང་ལན་གཅིག་
མིན་པར་ལས་རྟེན་གཞིའི་མེ་འབྲས་སྡེ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་འབྲས་ཀྱི་ཕྱུན་པ་
བཞིན་དུ་སྡེ་ དཔེར་ན་ཕྱུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་སྐྱུག་པོ་ཆེ་རྣམས་སྡེ་ལུས་ཀྱི་
ཕྱུན་པ་དང་བུལ་ན་སྡེ་མི་ལུས་པ་ལྟར་རྟེན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཕྱུན་པ་དང་བཅས་
པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལྷ་གྲ་སྡེ་བར་འདོད་པས་སོ། །ལས་ནི་ཕྱུན་བཅས་ཀྱི་
འབྲས་དང་འདུ་སྡེ་རྟེན་མོངས་པའི་ཕྱུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་སྲིད་པའི་ལྷ་གྲ་
སྡེ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྐྱུན་གྱིས་ནད་གཅིག་བསལ་ནས་
ལུས་པ་ཞི་བ་ལྟར། ལས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྲིན་གཅིག་སྐྱུར་ནས། གཉིས་པ་མི་འབྲིན་
པས་དང་། དེ་ཡང་རང་འབྲས་ལས་གཉིས་པ་ཞེས་གོ་དགོས་སོ། །

ཡང་མེ་རྟོག་བཞིན་སྟེ་མེ་རྟོག་འབྲས་བུའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྣམ་
 སྲིན་གྱི་ཉེ་རྒྱའོ། །སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་གཞི་བདུན་པོ་ནི། མོངས་སྦྱོང་མ་རག་པའི་བཟའ་
 བཏུང་གཡོས་ཟེན་པ་བཞིན་ཏེ། མོངས་སྦྱུང་བྱར་བྱུང་ཟེན་པ་བཞིན་དང་། མོངས་
 སྦྱུང་ནས་སྦྱར་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ས་པོན་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་སྲིད་པ་
 བཞི་པོར་དོན་བསྐྱུས་ནས་དེ་ལ་དབྱུང་བ། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྦྱེ་བའི་སྲིད་
 པ་ནི་གཅིག་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྲིན་སྦྱེས་པ་ཉོན་མོངས་ལ་
 ལྟོས་པས་ས་དེའི་སྲིད་སོགས་ཀྱིས་བྱངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་དགུས་ཆེག་རྒྱ་
 ཟུབ་པ་མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན། སྤག་དོག་སེར་སྦྱ་ཁོ་འཆབ་བཞི་དང་། གང་
 སྟེལ་གྱིས་འགྲོད་པ་དང་ལྷ་བཤད་དེ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །དེ་
 བཞིན་བར་སྲིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་པོ། །དེ་ཡང་ས་གཞན་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས། རང་གྱི་ས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སོ། །ས་དེར་སྲིད་པ་སྦྱིང་རྗེས་བཟུང་ན་ནི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་
 བཞིན་ལོ། །སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ། ཐེག་
 ཆེན་པས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་འཆི་སེམས་ལ་སེམས་རགས་པ་གསལ་ཆེ་སྟོན་
 བརྟེན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནི་མི་ལུས་ཏེ།
 འཆི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྲིད་མེད་པས་
 སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་། ཟས་དེས་སྲིད་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་

བཤད། འཕྲོས་དོན་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། འཕྲོ་
བ་རྣམས་ནི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁམ་ཟས་བཤད་པ། ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་དངོས་དང་། ལོག་ཉོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤ་རགས་ཀྱི་ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་
འདོད་པ་ཁོ་རྟུ་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ནི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་ལྡེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་བས་སོ། །ཁམ་
ཟས་སྤ་བ་བར་སྲིད། འདོད་ལྷ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ནི་བ་བས་
དང་། བྱེ་མ་ལ་ཉིལ་མར་སྐྱགས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་འཇུ་བས་རྒྱ་མཐུན་མེད་
བས་སོ། །ཡང་ན་བྱིས་པ་དང་བོད་གཤེད་སྐྱེས་སོགས་སེམས་ཅན་སྤ་ལོ་རྣམས་
ཀྱི་ཟས་ནི་སྤ་ལོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ནི་རགས་བཤོ། །ཁྱུས་བསྐྱེ་མཉེ་སོགས་ལུས་
གནས་བྱེད་དག་ཀྱང་ཟས་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་གྲིབ་མ་ཉི་མ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རེག་བྱ་
རི་ལྟར་ཟས་ཡིན་ན། འདི་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་སྟེ། དེ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད།
འདིས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པལ་ཆེར་ཁམ་ཟས་ཡིན་གྱི་ཉི་གྲིབ་སོགས་པལ་ཆེར་
ཁམ་དུ་བྱེད་བར་མི་སྟོན་ལོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འབྲས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཁམ་དུ་བྱས་ནས་མིད་བས་ཁམ་ཟས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམ་ཟས་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིད་པའི་ཆེ་སྐྱེ་མཆེད། དེས་རད་གི་དབང་པོ་མིག་ལ་དང་། དེའི་
ཉོན་འབྲུང་བ་ལ་མི་བན་ན། གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོས། བཀའ་བས་ཉོན་པ་ཟས་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་པན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བ་སྟོང་འབྲུང་གི་རེག་པ་
ཟས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་

གྲིས་ཟས་མཚོང་བ་ཅམ་གྲིས་ཚིམ་པར་འགྱུར་ན། འདོད་ཉོན་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་
རྣམས་ལ་མི་མན་པའི་སྲིད་དང། ད་ལྟ་ཡང་རེ་བྲལ་གྱི་ཟས་མཚོང་བས་མི་མན་པས་
སོ། །གང་སྐྱེལ་གྲིས་གཟུགས་ཁམས་ཟས་མིན་ཏེ་སྲད་ནས་འདྲིན་པའི་དབང་པོའི་
ཡུལ་མིན་པས་སྐྱབ་ཞིན་ལོ་གསུངས། མན་པ་ནི་རེག་པའམ། སེམས་པ་ཟས་སྲུ་སོང་
བ་ཡིན་ལོ། །གཞན་དབང་པོ་སོགས་ཟས་མིན་ལོ། །

གཉེས་བ་ལ་དངོས་དང། དེ་ཁམས་ཀྱི་ན་ལོད་པར་བསྟན་བ་གཉེས། དང་པོ།
བྱེ་སྐྱེས་རེག་པ་དང་སེམས་པ་རྣམས་ཤེས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཟས་ཡིན་ལ། རེག་
སེམས་ཤེས་གསུམ་ཟག་མེད་ནི་ཟས་མིན་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དོན་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་སྲིད་པ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གཉེས་པ། དེ་གསུམ་
ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ན་ལོད་དོ། །

གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། ཟས་རྣམས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་བ་རྣམས་གནས་
པར་བྱེད་པ་དང། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་མན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལོ། །གསུངས་པའི་གྱུང་བའི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། སྲིད་པ་ཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། པ་
མའི་མི་གཙང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡིད་གྲིས་རྣམས་ཏེ་སྐྱེ་བྱིར་ཡིད་ལས་གྱུང་བ་དང།
སྲོན་དུས་མམ་སྐྱེ་སྲིད་ཚོལ་བའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྲིད་པ་ཚོལ་བ་དང། ཟས་
སྲུ་བྱི་སྲུ་བ་ཟ་བའི་སྲིད་བྱི་བ་དང། འཚི་དང་སྐྱེ་བའི་བར་ན་གནས་སྲིད་སྲིད་པ་བར་
མ་དང། སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་སྐྱོགས་པའི་སྲིད་མདོན་པར་འགྱུབ་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་
བྱེད། །དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། མདོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཀྱང་
སྲོད་སྲངས་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀྱང་སྲོད་མ་སྲང་བ་སོགས་སྲུ་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་

སྲིད་མི་འོང། འོག་མ་གཉིས་ལས་ཆགས་བྲལ་དང། གཉིས་པ་བར་མ་དོར་ལྷུང་ན་
ལས་འདའ་བ། གསུམ་པ་དག་བཅོམ་པ། བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་
བྱུང་བ་དག་བཅོམ་དང། སྲིད་པ་ཚོལ་བའི། སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཟས་ཡིན་ཚུལ། ཆེ་འདྲི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟེན་ནམ་གནས་
དབང་པོ་བཅས་པའི་ལྷུས་རྒྱས་པའི་དོན་ཁམ་ཟས་དང་ལྟོ། བརྟེན་པ་སེམས་སེམས་
བྱུང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ། ཟས་དང་པོ་གཉིས་ཆེ་འདྲིའི་སྲིད་པ་གསོ་བ་མ་མ་
ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པའི་དང་སྲིད་པ་སྲི་མ་འབྲུབ་པ་ཡི་དོན་དུ་
རྣམ་ཤེས་ཏེ། མ་ལྟ་བུའི་ཟས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཟས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འདི་
དང་སྲི་མ་གསོ་བ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁམ་རེག་གིས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་སྲི་
མའི་སྲིད་པར་འཕེན་ཏེ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེས་ལས་སོགས་པས་སོ། །མདོ་
ལས་དགེ་སྤོང་ཟས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནད་དང། འབྲས་དང། ལྷག་རྩའི་ཅ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཀ་ཤིའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འབྲས་ནི་མ་འབྲས་སམ་སྣམ། སྲི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཐལ་རྒྱལ་རྩམ་པར་བསྐྱོམས་
པས་མ་ཤི་བ་སེམས་པའི་དང། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ལྷུས་དང་སེམས་བྱུང་ཡང་
རྒྱས་པས་སོ། །སྐོང་སོགས་པའམ་མས་རང་གི་བྱ་བྲན་ན་འཚོ་གསུངས་པ་རྟེན་
འབྲེལ་འབྲས་ལྟེ་གཞན་དུ་གཞན་གྱི་ཟས་སུ་ཐལ་ཡོ། །ཡང་ན་སྐོང་རང་གིས་བྲན་པར་
གསུངས། གཏན་དབབ་བསྐྱུ་བ་ལས། ལྷུས་ཚོར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པའམ་
བྲན་ཉེ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་ངེས་པར་འདོད། ཁམས་དང་ཟས་ལ་སུ་བཅི་
ན། རྩ་ལྷུས་འབར་བ་སོགས་ཟ་འཇུག་གཉིས་ཀའི་ཆེ་པན་མི་འདོགས་པ་དང། གཉིས་

བ་རེག་སོགས་གསུམ། གཉིས་ཡིན་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པའི་ཁམ་ཟས་གང་ཡིན་པ་
དང་། གཉིས་མིན་སྐྱེད་དང་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་
བཞིན་རེག་པ་དང་། ཟས་ལའང་སྐྱེ་བཞི་རིམ་བར། རེག་པ་ཟག་མེད། ཟས་གསུམ་
རེག་པ་ཟག་བཅས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཟས་གཞན་ལའང་དེ་འདྲའི་
སྐྱེ་བཅིངོ། །ཤེ་སྐྱས་ཟས་ཟ་འཇུག་གཉིས་ལས་ཐོ་ལུམ་སོགས་ཟ་ཆེ་བཤེས་སྐྱོམ་
འཛོམས་ལུས་པས་ཟས་སྐྱེ་བཤད། བསྐྱེད་བཅོས་ལས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཟས་ལ་
དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་བ་མཐར་འཕོ་ཚུལ་ལ། སེམས་གང་འགགས་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་
དུ་འགགས་བ་དང་། གནད་གང་གིས་གཅོད་བ་དང་། འགགས་ནས་རི་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ་
བཞི། དང་སོ། དག་ཅེ་འཚད་བ་དང་དེ་མཚུངས་སྐྱོར་བ་དང་། ཁམས་དང་ས་ལས་
འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། བར་སྲིད་དང་
སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་དུག་པོ་རྣམས་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོག་བཅས་དང་། ཁ་ཅིག་
མཉམ་གཞག་དང་། ཁ་ཅིག་མི་གསལ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་རྟེན་འདོད་
དེ་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པས་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་ཀུན་གཞི་
ཡིན་པར་འདོད། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཚོར་བ་བཏང་སྐྱོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད། བཏང་
སྐྱོམས་ལས་ཚོར་གཞན་གསལ་བས་མི་འོང་ངོ། །དེའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་
ན་ཉེར་བསྐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཆི་སེམས་ཡོད་ཅེས་གང་སྐྱེལ་འཚད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་
ཡང་ཅེ་གཅིག་པའི་མཉམ་བཞག་དུ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་མི་སྲིད་དེ། མཉམ་གཞག་
དང་རིས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉིང་འཇིན་མཛོན་པར་

འདྲ་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བྱུང་ཡིན་པས་གསལ་ཞིང་ལུས་ལ་པན་འདོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན་འཆི་སེམས་དེ་ལས་སྡོག་པས་སོ། །སེམས་མེད་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རང་
ལ་འཆི་བ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་གནས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་མི་རུས་པས་དང། འཆི་བ་
ན་སེམས་འཕོ་ཞིང། སྐྱེ་བ་ན་སེམས་གཞན་དུ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་
དེ་མེད་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་སྐྱེ་དང། འཆི་དུས་
སེམས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

ཡང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཡིད་ཤེས་དག་སོགས་གང་གིས་
འཆི་འཕོ་ན། དག་བཅོམ་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདུང་བ་ན། སྐྱོད་ལམ་པ་དང། རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་སོ། །དེ་ཡང་དག་སོགས་
གསུམ་གྱི་དམིགས་བསལ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདུང་ན། འདོད་ན་རྣམ་སྒྲིན་
བཏང་སྟོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་སྒྲིན་སྐྱེས་དང། སྐྱོད་ལམ་པའི་ལུང་མ་
བསྟན་གཉིས་གང་རུང། མེད་པ་ལྟར་ན། སྐྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་
གནས་ནས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་སྟོབས་རྒྱུང་བས་སེམས་རྒྱན་འཆད་པར་མ་ཐུན་
ལ་གཞན་གསལ་བས་མིན་ཟེད། གང་སྟེལ་གྱིས་ཟག་མེད་གྱིས་འཆི་སེམས་མི་
བྱེད་ལ། མི་དག་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དག་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་པས་དེ་
ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྐྱོགས་པས་དག་བ་མེད་ཟེད། གཞན་དག་རིམ་གྱིས་འཕོར་བ་སྤངས་
ཉེ་འདོད་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བས་མི་དག་དང། མིན་ཅེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བས་སྐྱིབ་
ལུང་མ་བསྟན་དང། ལུང་འདས་སེམས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་
དག་བ། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པས་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྤང་བས་སོ། །གཉིས་པ་

འཆི་དུས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་གས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འགགས་ཟེར་ན། འོག་འཇ་སོང་གསུམ་
དང་། མི་དང་ལྟར་འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་ལུང་འདས་རྣམས་
ནི་རྣམ་སྐྱེས་ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་འགགས་པས་མ་དེས་ཀྱང་། རིམ་
གྱིས་འཆི་ན། དེ་སོང་རྐྱེད་པ་དང་། མི་ལྟེ་བ། ལྷ་དག་བཅོམ་གཉིས་སྦྱིང་ག་ནས་
ཡིད་འཆི་འཕོའོ། །

ཁ་ཅིག་དག་བཅོམ་སྐྱི་ལོ་ནས་འཕོ་ཟེར་དོ། །ཡིད་དབང་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཀྱང་
དོ་བསྐྱེད་ལ་ལ་རྒྱ་བཏབ་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་
ལ་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཞེས་སོ། །ལ་ལས་དོད་སྤྱད་སྤྱོད་གས་མ་གཏོགས་མཐར་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྦྱིང་ག་ནས་ཀུན་གཞི་འཕོ་བར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ། སྤྱོད་ག་གནད་གཅོད་པ་ནི།
རྒྱ་དང་མེ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་སོ། །དེ་
ཡང་གང་དུང་འབྲུགས་པས་ཆོར་བ་མི་བཟད་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཉམས་པར་བྱས་པས་
མཚོན་བཏབ་པ་འདྲ་བར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དེར་བཏབས་ཀྱི་ཤིང་བཅད་པ་ལྷ་བྱ་ནི་
མིན་ནོ། །སེམ་མི་གཅོད་པ་ནི། ཉེས་པ་གསུམ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་
སྦྱོད་འཇིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཟེར། དག་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། གཞན་གཞན་དུ་
མི་བསྐྱུན་པ་དང་། ལྷ་སོགས་ཅིག་ཆར་འཆི་བ་ལ་གཞན་གཅོད་མེད་དོ། །བཞི་པ།
ཤི་ནས་ཅིར་འགྱུར་ན། འདགས་པ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་པར་
ཡང་དག་པ་མཐོ་རིམ་སྐྱེས་ནས་ཐར་པར་དེས་པ་དང་། འོག་པ་འཇ་སོང་ཉིད་
དུ་དེས་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་དེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱོད་ཀྱི་འཇིག་ཉེན་
ལ། གཞལ་བྱ་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇལ་བྱེད་ཆོད་གཉིས། དང་ཕོ་སྦྱོད་ཀྱི་

རིམ་པ་དང་ཚད། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་པ་དང་ཚད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། རྟེན་ས་དཀྱིལ་སོགས་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་རི་མཚོ་སྤིང་གསུམ་བཤད་
པ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ས་དཀྱིལ་སོགས་
བཞི་པོ་རིམ་པར། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཏུ་རྩྭ་གས་དང་། སྤྲེལ་ཞི། རྟེང་
གཡོགས་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་མེད་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་
བཟང་གི་ཞིང་ལྷ་བྲ། ཁ་ཅིག་བྱང་རྩལ་གྱི་ཤིང་ལའང་སྟོང་གསུམ་འདིའི་ཚད་ཅམ་
ཡོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདིར་མི་མཐེད་འདིའི་རྣམ་བཞག་ནི། དེ་ལ་སྟོད་
གྱི་འདིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གནས་པར་གྱུར་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི་རྩྭ་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་སྟེང་འོག་གི་རམས་སྤྱི་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ་ཡོད་
ལ། རྒྱུར་ནི་གྲངས་མེད་དོ། །

དེ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཞེས་སྟོད་གྱི་འདིག་རྟེན་གནས་པ་ནི། ལྷུ་འཇུག་
པས་རུས་སྤལ་གྱི་སྟེང་ན་གནས་པ་དང་། དབང་སྤྲུག་པས་དབང་སྤྲུག་གི་འདོད་
པ་ལས་འདིག་རྟེན་གནས་པར་འདོད་པ་སེལ་ལོ། །མིང་འཇམ་པོ་ཟེར་དབྱིབས་ནི་
རྒྱུ་པོ་ལོ། །ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གས་སམ་སྟོ་སྐྱར་འདོད། ཡོན་ཏན་ནི་ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་
དོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པས་བརྟེན་པ་རྣམས་འདེགས་པ་དང་། རོ་པོ་ས་
སོགས་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུང་གས་ཆེ་བས་དེ་སྐྱད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་
འདྲའི་རྒྱུང་དེ་ཡི་སྟེང་ནས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་ཞེས་བྲ་བ་འབྲིགས་
པ་ལས། ཚར་རྒྱུན་ལོ་མང་པོར་བབས་པས་རྩྭ་དཀྱིལ་ཆགས། རྩྭ་དཀྱིལ་དེའི་ཚད་
ནི་རམས་སྤྱི་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྩུ་གཅིག་དང་། རྟོད་སྤྲུག་དུག་ནི་ཉི་ལྷོ་ཡོད་པའོ། །རྩྭ་

དེ་རྒྱུད་གི་ས་དགུགས་པ་ས་ཕྱི་ས་ནི་རྩམས་སྐྱེ་འབྲུམ་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་མཚོར་
གྱུར་ལ། དེ་ཐད་ཀར་མི་འཕོ་བ་ལས་ཀྱིས་བརྒྱད་བ་སྟེ་བཟའ་མ་ཞུ་བར་ཡོང་ཀར་སྟོང་
བ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ན་སློབ་གནས་པའི་རྒྱུད་གིས་སོ། །ལྷག་མ་འབྲུམ་གསུམ་སྟོང་ཉི་
ལུ་དགུ་ནི་མཚོ་སྟེང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་དོ། །རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ནི་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སྟོང་སྐབས་
གསུམ་དང་བརྒྱ་སྐབས་ནི་སྟེད་དང་ལྷ་ཞུས་ཁོ་རྟེན། །ཁོར་ཡུག་སྟེ་མཐའ་སྟོར་དུ་
ནི་སྐབས་འབྲུར་དོ། །དེས་ན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ས་ཡ་སྐབས་གསུམ་ལྷག་འབྲུམ་ཁྲི་དང་སྐབས་
བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱའོ། །རྒྱ་དང་གསེར་ནི་སྲིད་བཞིའི་འོག་གཞི་ལ། རྒྱུད་སྟོང་གསུམ་འོག་
གཞི་ཡིན་པས་ཚད་མེད་དོ། །དེའི་སྲིད་སྲིད་བཞིའི་འོག་གི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཚད་ས་རྒྱ་
དང་འབྲའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འོག་གཞིའི་རྒྱ་ས་ལའང་ཚད་མེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཞི་འདབས་ཆགས་ལ། རྒྱ་དང་གསེར་ནི་བེམ་
པའི་བེགས་པ་ལྟར་དུས་བྱུང་ཆགས་པས་ཚད་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་གི་བར་ན་སྲིད་
བར་གྱི་སྐབས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ། མཚོ། སྲིད་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་
རྗེས་ནས་མཁའ་ལ་ས་བོན་ནས་ཁམས་སྐྱ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སྲིན་འཁྲིགས་ནས་ཚར་
ལོ་མང་དུ་བབས་པས་མཚོ་ཚེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། ཚད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཅམ་
ཞིག་ལོ། །དེ་ལ་ཁམས་རབ་སྐྱད་ཅིང་འབྲེད་པའི་རྒྱུད་གིས་བྱུ་བཞིར་དགུགས་པ་
ལས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དེ་ལ་སྐྱུན་པོའི་རི་ཆགས་ཏེ། བརྗེད་ཚེ་བས་སྐྱུན་པོ་སོགས་
སྐྱུ་སྐབས་ལ། དེ་ནས་ཁམས་འབྲིང་སྐྱད་འབྲེད་རྒྱུད་གིས་བྱུ་བཞིར་དེ་དེ་ལ་བསྟོར་
ཏེ་དགུགས་པའི་དེ་སྲིད་རང་དབྱིབས་འབྲེད་པའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱུན་པོ་དེའི་སྲིད་པ་དུ་

རྩམས་སྐྱེད་སྟེ། ཞེད་ནི་ཚུ་ཡན་གྱི་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་སྟེ་རི་རབ་བརྒྱད་ཁྲི
 གཉམ་ཤིང་བཞི་ཁྲི་སོགས་སོ། །གཉིས་ལ། རི་རབ་ནས་ཁོར་ཡུག་དེ་དག་གི་བར་
 བདུན་ན་སྐྱེས་རྒྱལ་རྩམས་རོལ་ཞིང་ཅེ་བའི་མཚོ་བདུན་ཡི་ནུ་ཉ། དེ་དག་ནི་བསེལ་བ་
 དང་། ཞེམ་ས་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་ས་དང་། དྲངས་ས་དང་། རི་ར་མེད་ས་དང་།
 འཕྲུང་ན་ལོ་བར་བྱམས་ས་དང་། མཁྱིན་པར་མི་གཞོད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་
 ཚུས་གང་དོ། །སྐྱེ་བརྒྱད་ནི། དགའ་བོ། ཉེར་དགའ། ཉམ་ཀུལ། བཏར་བཟུང་། གཟི་
 ཅན། ཡུལ་འཁོར་སྐྱེད། ཉག་པོ་ཆེ། ཨེ་ལའི་འདབ་པོ། །དེ་དག་གི་ཟབས་སྐྱེ་བརྒྱད་
 ཁྲི་བར་མཉམ་ལ། དང་པོ་རི་རབ་ནས་གཉམ་རིའི་བར་གྱི་མཚོའི་ཁ་ཞེད་དུ་དཔག་
 ཚད་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་པོ། །འདར་ལུབ་ཉུ་ནི། ཉེས་འབྲུམ་བཞི་ཁྲིའི་དཔག་ཚད་ཡོད་
 དོ། །ཁད་གི་མཚོ་ལ་གཟུང་སྐྱར་སོགས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་ཚུའི་གཉེར་
 ཡིན་ནོ། །རོལ་མཚོ་དང་པོ་ལ་སོགས་བ་བདུན་པོ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ནད་གི་རྒྱ་
 མཚོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་སྤྱོད་ས་རེའི་རོས་རེ་ལ་འདར་ལུབ་ཉུ་གཞུག་ན་སྐྱེས་འབྲུང་རོ་
 སྟེ་དཔག་ཚད་ཉེས་འབྲུམ་བཞི་ཁྲིའོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་གྱི་ཁ་ཞེད་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་
 རྩེད་རྩེད་དོ། །དེ་དག་གི་རོས་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་བས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བདུན་
 ལས་ལྷག་མ་སྐྱེ་ལྷན་འཛིན་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ཚུ་རྩམས་ནི། ལྷིའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ཉ། དེའི་ཚད་སྐྱེ་ལྷན་འཛིན་གྱི་ཐེལ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེལ་གྱི་བར་དུ་
 དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྟག་གསུམ་དང་སྟོང་སྟག་ནི་ཉི་ཤ་གཉིས་སོ། །

མཐའ་བསྐྱོར་དཔག་ཚད་ས་ཡ་སྟག་གསུམ་དང་ལྷག་འབྲུམ་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་
 བཅུ་པོ། །དེ་ལྟར་བཅེས་པས་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་རིའི་མཐའ་བསྐྱོར་ས་ཡ་སྟག་གསུམ་

ལྷག་འབྲམ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔའོ། །སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རྒྱས་གང་
 རོ། །ལལ་ཆེན་ལས་སྤྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་གླིང་འདི་ནས་རྒྱ་རྒྱུང་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་བཅུ་
 གསུམ་དང་། ལྷང་འདས་ལས་རྒྱ་ལོ་ས་ཡ་དབྱུས་ནས་ཐིག་བཏབ་བ་བཞིན་འབབས།
 ལྷང་ན་སྟོང་བཅུ་ ལྷུ་བ་ན་སྟོང་ལྔ། ཤར་ན་སྟོང་ཕྱེད་བརྒྱད་བབས་ལ། དེ་བས་ཀྱང་
 ལྷ་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བཅུ་པའི་སྤྱིན་ལས་ལྷང་བའི་རྒྱ་མང་རོ། །དེ་ཐག་ཐིག་བརྒྱད་
 ཅུར་བསྐྱེས་པའི་ལྷའི་རྒྱལ་འོད་སྤྱིན་ལས་ལྷང་བའི་རྒྱ་ལས། ལྷ་གངས་ཅན་མཚོའི་
 ལྷ་རོམ་ལྷའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྱིན་ལས་ལྷང་བའི་རྒྱ་མང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་
 གངས་ཅན་མཚོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིན་ལས་ལྷང་བའི་རྒྱ་མང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 ལས་གངས་ཅན་མཚོའི་གནས་ནས་འབབས་པའི་རྒྱ་ལོ་བེ་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཆེས་མང་རོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གྲེས་ལས་མི་འདའ་འོ་ཞེས་
 བཤད། གཞན་ཡང་རྒྱ་རྒྱལ་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་རོ་དང་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 མི་འགྲོགས་པ་དང་། འབྲུང་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྲུང་གནས་བལྟ་
 བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཚངས་བ་བྱུང་བར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ན་
 རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་གཞན་
 ཏུ་མ་འཕོས་ན་བསྐྱལ་བ་འཇིག་པའི་མེས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འབྲི་
 མི་རུས་པར་བཤད། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་ཐད་ཀའི་ཚད་ལས། ཁོར་ལུག་
 གི་ཚད་རྒྱུད་བ་ཅི་ཟེར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་ཁོར་ལུག་གི་སྤྱི་རོམ་དུ་རྒྱ་དང་གསེར་
 ཚད་དེས་ལྷག་པར་འདོད་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་གཞན་དག་འི་ཐམས་ཅད་འབྲུའི་སྤང་པོ་

སྒྲིབ་གནས་ཀྱི་ཟང་ཡག་མེན་པས། རི་ཁོང་ཡུག་སོགས་ཀྱི་ཚད་དེ་དག་རྣམས་སྲུ་
 འཕང་དང་མཉམ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཁོང་ཡུག་གི་རྩ་བས་
 རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་གསེར་ཁྲུབ་པར་གནས་ཟེར་རོ། །གསུམ་ལ། མཚོ་དེ་ཡི་
 བར་ལ་ནི། ཤིང་རྩམ་བྱས་མཚན་པའི་སློང་སྟེ། རོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་
 སྟེ། གཉིས་སོ། །ཤིང་རྩམ་དབྱེ་བས་སྒྲིབ་ཁོང་ཡུག་ལ་བསྟན་པའི་རོས་གཅིག་ལ་
 དཔག་ཚད་སྟེང་དང་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་མཐའ་བསྐོར་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟེ། གསུམ་དང་
 སྟེང་བཞིའོ། །དེའི་དབྱུས་སྲུ་དོ་རྩེའི་གདན་གྲུབ་ལོ། །ཤིང་ཀྱི་ལྷན་འཕགས་པོ་ནི་
 དབྱེ་བས་སྐྱོ་གས་འདྲ་སྟེ། བཅད་ཁམ་ནི་དེ་རབ་ལ་བསྟན་པའོ། །རོས་གསུམ་འཇམ་
 སློང་འདྲི་དང་འདྲ་བར་སྟོང་གཉིས་དང་རྒྱང་ཤོས་ཁོང་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་
 དཔག་ཚད་སྟེང་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་བཟུང་། ཁང་དུ་བསྟན་ཡང་ཟེར་རོ། །

དེའི་མཐའ་བསྐོར་དུག་སྟོང་སྟེང་དང་བཞི་བཟུང་། སློང་དེ་གཞན་བས་ཤིང་ཉ་
 ལ་བདུན་སྟེང་གིས་འཕགས་པའམ་དེར་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ལུས་ཆེ་བས་སོ། །བ་
 ལང་སྟོང་ཅེས་པའི་སློང་དབྱེ་བས་ནི་རྒྱུ་པོ་སྟེ། མཐའ་བསྐོར་སྟོང་སྟེང་དང་
 བཟུང་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབྱུས་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟེང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །སློང་
 དེར་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཙོ་བོ་བཤང་ལ་མོངས་སྟོང་བས་སོ། །སྐྱེ་མི་སྟན་རོས་འེ་ལ་
 དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་དང་། མཐའ་བསྐོར་སྟོང་སྟེང་བཟུང་འཕོང་ཉེ་གྲུ་བཞིར་མཉམ་
 མོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་མི་ཁྱོད་ཞག་བདུན་གོང་དུ་འཆིའོ་ཞེས་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་ནས་མཐའ་
 ལས་ཐོས་པས་སམ། བེ་གཅི་ཉ་འདྲེའི་སྐད་དུ་སྐྱ་བས་སོ། །སློང་གི་དབྱེ་བས་བཞིན་
 མི་རྣམས་ཀྱི་གདོང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲའོ། །སའི་

དངོས་གཞི་ལས་ལྗོངས་མིང་གཉིས་ལ་ཚད་མི་མཐུན་པ་གསུངས་སོ། །སྤིང་དེ་ཡི་
བར་གྱི་སྤིང་ཐོན་བརྒྱད་ཀྱི། འཤང་གི་ལྗོན་ལུས་དང་། འཤང་ལུས་འཕགས།
འཤང་གི་འཤེན་མི་སྟོན། ལུབ་ལྗོན་མི་སྟོན་གྱི་ལྷ་དང་ཀྱི། འཇམ་སྤིང་གི་ལུབ་ལ་
རྩ་ཡབ་དང་ཀྱི། འཤང་རྩ་ཡབ་གཞན་དང་། བ་ལང་སྤོད་ཀྱི་འཤང་གཞོན་ལྟོ་དང་
ཀྱི། ལྗོན་ལས་མཚོག་འགྲོ་རྣམས་ནི་སྤིང་གཞོན་གྱི་ལོ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྩ་ཡབ་ལྷོན་
པོ་གནས་སོ་ཟེས། དེ་ཡང་མི་ཡིན་སྤིང་ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དབྱིབས་ནི་སྤིང་གཚོ་པོ་དང་འབྲེལ། ཚད་མངོན་པ་ལས་མ་གསུངས། དུས་འཁོར་
ལས་སྤིང་གཚོ་པོའི་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བཤའ་པ་ལ། འདི་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་པ་དང་། ལྗོངས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བཏགས་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། འཇམ་སྤིང་གི་འཤང་པར་བཤའ་པ་དང་། ལྷ་གནས་ཀྱི་འཤང་པར་གཉིས།
དང་པོ་ལ་སྤིང་འདིར་གནས་པའི་འཤང་པར། འདིའི་འོག་ཏུ་གནས་གང་ཡོད་པ། འདིའི་
སྤིང་དུ་ཡོད་པ་ཉི་ལྔའི་འཆར་ལུབ་བཤའ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུལ་དབྱུང་མ་ག་
རྩ་འདི་ནས་འཤང་དུ་རི་ནག་པོ་གསུམ་གསུམ་དགུ་འདས་པ་ན། གངས་རི་དཔལ་
དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་འདས་ནས་ནི་འཤང་ངོས་ནས་སྤོས་དང་ལྷང་བའི་རི་
ཡོད་ལ། དེའི་རྩ་མོ་གངས་རི་དང་། བར་ན་ཐབས་དང་རྩ་ཞེད་དུ་ཡང་དཔལ་ཚད་
ལྷ་བརྩ་ཡོད་པའི་མཚོ་མངོས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་མ་ངོས་པ་གནས་པའི་
མཚོ་མཐོང་སྐོར་དཔག་ཚད་གཉིས་བརྒྱུས་འཁོར་བའི་བྱ་བཞི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་སྤྱུག་
པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་རྒྱས་གང་བ། ལྷུང་པ་སོགས་ཀྱིས་གང་བ། དེའི་ནང་ནས་

གསུམ་སོགས་ཚུ་ཐོན་ལྡོག་བརྒྱ་བཅས་མ་ཐོས་པ་ལས་གཤམས་སྤོགས་སུ་བསྐྱོར་ནས་
ཤར་སྤོགས་ནས་སྤང་པོ། ལྟོར་ལྷུ་མཚོག། །འུ་བ་ཉ། འུར་སེང་གའི་ཁ་ལྟ་བུའི་བྲག་
ལས་བབས་ཉེ་རིམ་པས་ཤར་སྐྱོ་འུ་བ་འུར་གི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ། གསུ། "སི་རྩུ"^༡།
བ་ལྟ། སི་ཉ་རྣམས་ཚུ་གསལ་ཞིང་བཟང་བ་ཡིན་ལ་རྩུ་འཇུལ་ཐོབ་བ་མིན་པས་
བཟོད་དཀའ་བར་གསུངས། སྤོགས་བཞིར་དུལ། གསེར། བེ་རྩུ་རྩ། རོ་རྩེའི་ཁ་དོག་
ཅན་གྱི་བྲག། སྤང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཁའི་སྐོ་དཔག་ཚད་ཅམ་ནས་བབས་ཉེ་རིམ་པར་
གསེར་དུལ་བེ་རྩུ་རྩུ་རོ་རྩེའི་བྲེ་མ་འདྲེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྲེ་མ་ལ་གནས་ནས་མ་
ཐོས་ལ་ལན་བདུན་གཤམས་བསྐྱོར་གྱིས་སྤོགས་བཞིའི་མཚོར་འགྲོའོ། །

གཤམས་སུ་བསྐྱོར་བའི་བར་སྤིང་དེ་དག་ལྟ་རྩས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གིས་མངོས་པ་
དང་། མ་ཐོས་པའི་ས་གཞི་ཡང་རིན་པོ་ཆའི་གསེག་མ་བདེལ་ཞིང་། རོས་ཀྱང་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྟར་གནས་པར་གསུངས། མཚོ་དའི་གཤམས་ན་འདིག་
རྟེན་ཆགས་ཆེ་ཁམས་སྤིང་པོ་བྱུང་གི་མཚོག་ལས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུབ་
བ་ཤིང་ཆེན་བཞིའི་ཡ་བྲུལ། ཤིང་འཛུམ་བྲུ་བྲུ་བ། འབྲས་བུ་མངར་བོ་རྩ་མ་ཅམ་
ལྟན་པ་སྤིན་པ་ཚུ་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ལས་འཛུམ་བུ་ཞེས་པའི་སྤྲ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། དེ་
སྤྲ་རྒྱལ་རྣམས་ཉ་རུ་སྤྲུལ་ནས་བ་བར་བྱེད་དོ། །མ་ཐོས་པ་ཚུ་ནང་དུ་སྤྱང་བ་མ་ཐོས་
པའི་ཚུ་དང་ཐུད་པས་འཛུམ་བུའི་ཚུ་གསེར་དུ་འབྱུར་དོ། །རི་སྐོས་དང་སྤང་གི་བྱུང་
དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན། བྲག་གསེར་གྱི་བྲུ་སྤྱི་བས་ཅན་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རོས་
ཞེས་བྲུ་བ་རོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐོར་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བ།
སྤིང་དུ་བྱེད་བཞི་འབགས་པ། བྲག་གཡོག་བྲུ་སྤྱི་བས་བརྒྱ་སྤོང་དང་བཅས་པ། ལམ་

༡༥ །མ་ཐོ། སོག་རོས་ཉ་༤༥ན་ཉ། སི་རྩུ་ དཔལ་ལྡོ། ལྟ་བུ་ན། སི་རྩུ།

སྲང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ། ཞེང་དུ་བྱེད་གཉིས། བྲག་དེའི་བྲང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་
 འདས་པ་ན་ཤིང་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་པ། སྤྲ་ལའི་སྲང་བ་རིམ་པ་བདུན་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ཅུ་བ་འདོམ་བཞི་བཅུ་སྲུང་དུ་རྒྱགས་པ། རིམ་པ་དང་པོའི་ཅུ་བ་
 འདོམ་བཅུ་གསུམ་ནས་བདུན་པ་བདུན་སྲུང་དུ་རྒྱགས་པར། སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོའི་ཡལ་
 འདབ་གྱིས་སྤྲ་ལའི་དང་པོའི་སྲང་བ་ལ་ཐུག་པ་ནས་བདུན་པའི་ཡལ་འདབ་གྱིས་
 བས་མཁའ་ཁྲབ་བའོ། །ཤིང་དེའི་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་འདས་པ་ན། རྗེང་བྲང་དཔ་
 འབབ་ཅེས་ཅུ་ཞེང་ལྷ་བཅུ་པ། མཐའ་སྐོར་ཉིས་བརྒྱ། རྗེང་གཡོག་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཡུལ་འོར་སྐྱོད་པའི་སྲང་པོ་རབ་བརྟན་སྲང་གཡོག་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་
 དཔུན་རྩེ་བཞིར་བྲག་གསེར་གྱི་བྲ་སྦྱིབས་དང་། དབྱིད་རྩེ་བཞིར་སྤྲ་ལའི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་བརྟན་གྱི་བྲང་དང་། དབྲང་རྩེ་བཞིར་རྗེང་བྲང་འབབ་འགྲམ་དུ་གནས་སོ། །

སྲང་པོའི་ལུས་ཚད་སྲིད་དཔག་ཚད་བྱེད་གསུམ། ཞེང་དུ་གཅིག །མཐའ་བདུན་
 གྱིས་འཁོར་བ། འཕང་དུ་བྱེད་གཉིས། ལུས་དཀར་མགོ་སྡོ་བ། མགོ་དབུས་དམར་
 བ། མཆེ་བ་དུག་ལྷན། གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཐ་མལ་བའམ། ལྷའི་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་
 གང་དུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་སྲང་པོ་དག་གི་མཚོག་ལ་ཞོན་ནས་སིལ་སྣོན་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 བྱེད་ཅིང་འགྲོ། དེར་གནས་པ་ན་འཁོར་རྣམས་གྱིས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་སྤྲ་ལའི་སྲང་
 བ་རིམ་བདུན་གྱི་ས་ལ་བརྒྱའི་ཅུ་བ་བའོ། །སྲིང་འདིའི་ལུབ་ན། ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་པོ་བྲང་ན་རིག་འཛིན་རྣམས་གྱི་གནས་དང་། ལྷོ་སྤྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྲིང་ན་གྲུ་
 འཛིན་ལ་ཅེ་མོར་སྤྱོན་གཟིགས། ཅུ་བར་སྐྱོལ་མའི་གནས་དང་། ཤར་རི་པོ་ཅེ་ལྷན་
 འཇམ་དཔལ་བཞུགས་གནས་དང་། བྲང་ན་ཤར་ལ་རིགས་ལྷན་སྤྲུལ་གནས་དང་།

དབྱུང་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་བ་ལྷགས་གནས་དོན་མེད་པ་དཔེ། མེ་ཚུ་རྒྱུད་གིས་
འཇིག་པར་མི་འགྲུང་བའོ། །ཤེད་ལང་མོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་ལྷག་དང། འཇམ་སྤིང་
འདི་ན་མཐའ་འཁོབ་ན་མོ་ཀོར་དུ། རྒྱ་ལུལ་དང། ལུ་ན་དང། ལུ་ན་དང། གཤམ་པོ་ཅེ་
དང། ལཱ་ཁ་དང། སྤལ་ཁ་དང། ཁྱི་གདོང་དང། མ་གདོང་དང། གྱི་བ་ལི་འི་གདོང་
དང། གནམ་གདོང་དང། ལྷིང་ལྷིང་གདོང་དང། གཤོག་མོག་དང། གཅེར་བུ་
དང། སྐྱུས་ཉེ་འཕྲོ་བ་དང། ལྷ་མེད་དང། ལྷག་ཀྱི་སོགས་ལུལ་ཆེན་བཅུ་ལྷག་ །ལུལ་
མན་སྟོང་། མི་རིགས་མི་འབྲ་བ་སྤུམ་བུ་ལྷག་ལྷག་སྐད་རིགས་མི་འབྲ་བ་བདུན་བརྒྱ་
ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །

གཉིས་པ། འཇམ་སྤིང་འདི་ལོག་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྱི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ མནར་མེད་
པའི་གནས་ཀྱི་ཡ་ཐོག་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ལྷོགས་རེར་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྱི་
ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་གནས་པས་དེ་ཅུ་མ་མོ་ཞེས་འདོད་ལ། མནར་མེད་པའི་ལོག་གཞི་འདི་
ནས་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱ་ན་ལྷིས་རི་རབ་ཀྱི་ལོག་ཟེར། མནར་མེད་དེ་
ཡི་སྟེང་ན་དཔྱལ་བ་བདུན་ཉེ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། ཚ་བ་དང། ལུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང། ལུ་
འབོད། བསྐྱུས་འཇོམས། ཐེག་ནག །ཡང་སོས་རྣམས་ལོག་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་
མར་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་མནར་མེད་ཀྱི་སྟོན་གནས་སོ་ཟེར། སའི་དངོས་
གཞི་ལས། འདི་ནས་སྤུམ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ལོག་ན་ཡང་སོས་ནས་མར་བཞི་སྟོང་རེའི་
བར་བྱུང་གིས་གནས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་མནར་མེད་ཀྱི་ལོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
ལ་གནས་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་། ཡང་སོས་པན་ཚུན་མཚོན་ཆས་བསད་ནས་
ཡང་སོས་པས་འཐབ་པོ། ཐེག་ནག་སྟོང་གཤགས་ཆེ་སྟེང་སོས་པ་དང། བསྐྱུས་

འདྲིམས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བས་བརྟུང་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རི་ལྷག་གི་གདོང་བ་འབྲ་བས་
འདྲིམས་ཤིང་འཆིར་བ་ལྷིང་བའི་ཆེ་སོས་པ་དང་། ཅུ་འབོད་ལྷགས་འབར་གཞིར་
འདྲིགས་ཏེ་ནགས་ཐིབ་པོར་ལྷགས་པ་ན་ཡང་འབར་ལ། ལྷེར་ཚོས་པ་དང་། ཅུ་
འབོད་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིས་འགྲུང་ཆེ་བ་དང་། ཚ་བ་ལྷགས་བྱམ་སྤམ་
རིམ་གྱི་ནང་ཅུ་བསྐྱེགས་པ། རབ་ཚ་དེ་ལས་ཉིས་འགྲུང་ཆེ་བ། མནར་མེད་ལྷགས་
ཁང་ནང་ལུས་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབར་རོ། །

དེ་བརྟུང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རིམ་པར། མི་གསོད་ཁོན་འདྲིན་ཞེ་སྒྲང་ལས། ༡ ་།
མཚོག་གསུམ་"པ་མ་ཉན་རང" ་སྒྲང་། འུ་བ་མིན་པ་ལ་བསྐྱལ། རྩུབ་སྤ་མ་གཡོ་སྐྱེ་
ལྷེད་པ། ༢ ་། ལྷག་རི་དྲགས་གསོད་པར་དགའ་བ། ལུས་མི་དགོ་གསུམ་ཤས་ཆེར་
སྐྱོད་པ། ༣ ་། སྐོག་བཅད་ཁྲག་འཕྱང་དགའ་བ་དང་། གཞལ་ལ་སྐྱེ་ལྷེད་པ། ༤ ་། ལྷ་
རན་འདྲིན། ལྷེད་ཆེན་སྐྱེ་ལྷེད་པ། ༥ ་། དགོ་སྐྱོང་བྲམ་ཟེ་པ་མ་སེམས་ཅན་མང་པོ་
ལ་གཞོད་པ། ༦ ་། མཚོད་འོས་གསོད་པ། ༧ ་། ཚོས་ལ་ཚོས་མིན་ཏུ་སྐྱེ། ཚོས་མིན་
ཚོས་སྐྱེ་སྐྱེ། ལྷེས་འུ་དམ་པར་སྒྲང་བ་དང་མེད་པར་སྐྱེ་བའོ། ༨ ་། ཚ་དཔུལ་བརྟུང་
པོ་ཀུན་ལ་འད་ལྷག་པའི་གཞོད་པར་ལྷེད་པའི་འཁོར་བ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཚ་དཔུལ་
དེ་དག་གི་ནི་རོས་བཞི་ན། མེ་མ་སྐྱུང་འོབས་སུས་ལུབ་ཅམ་དང་། རོ་སྐྱགས་མི་
གཅང་འདམ་ཤེ་ལུབ་ཅམ་སྐྱེན་སུ་མཚུ་ཚོན་གྱིས་ཟ་བ་དང་། སྐྱེ་གྱི་འི་གཏམས་པའི་
ལམ་དང་སོགས་པས་རལ་གྱི་པོ་མའི་ནགས་ཚལ། ལྷི་སྐོ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན།
ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་འི་སྐྱོང་པོ་ཆེར་མ་རྒྱོ་བ། ལྷེད་ན་འུ་ལྷེད་འདབ་འདྲིག་ཅེས་པ་
ལྷགས་མཚུ་ཅན། དེ་དག་མཚོན་ཆའི་སྐོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་རོ། །ཤལ་ཚོན་གྱི་

༡༧ [མ་གྲི། འོག་སོང་༡༣༤༡༡༣། པ་མ་ཉན་རང དཔལ་ལྷི། ༤༤ན་པ། ཉན་རང་པ་མ།]

རྒྱ་ལོ་རབས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱར་དོལ་བ།
སོ་འཐམ། ཨ་རྒྱ། གྱི་བྱད། ལྷ་ལྷལ། བརྒྱ། བརྒྱ་ལྷ་ཆེད་གས་བ་རྣམས་ཉེ་གང་བའི་
དམུལ་བ་བརྒྱད་ནི་ཚ་དམུལ་ལས་གཞན་ཡིན་ལོ། །གནས་ནི། ཚ་དམུལ་ཐད་ཀའི་
བྱང་འབྲུག་རྩམ་ནང་ན་གནས་སོ་ཟེད། གཞན་ཡང་གནས་ལ་འདོད་པ་མང་ངོ། །ཡི་
དྲགས་འཇུ་མི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོག་དབག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ཡི་དྲགས་
ཀྱི་གོང་ཁྱེད་སེར་སྐྱ་ཞེས་པར་གཤིན་རྗེས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། དེའི་འཁོར་
ན་ལྷོ་གྲག་སོགས་ཡི་དྲགས་རིས་སྐྱམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་མིའི་
གནས་སོགས་ན་མང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་སྐྱིབ་པ་ཅན་སོགས་རིགས་གསུམ་དུ་བསྐྱ་བ་
སོགས་གསུངས་སོ། །དུད་འགོ་བྱིང་གནས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁ་འཐོར་གནས་མ་རེས་
བའོ། །ལྷ་མིན་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མས་མན་ལ་རིས་པར་སྐྱ་གཅན་དང་། མགྲུལ་སྐྱེད་
དང་། མེ་ཉོག་སྐྱེད་དང་། རབ་སྐོ་ཐགས་བཟང་རིས་རབ་དགོད་གསུམ་གནས་གཅིག་
སྟེ། དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྷ་དང་འབྲུག་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། ཉི་ཟླ་ལྷན་པོའི་སྤྱད་གཉའ་ཤིང་རིའི་ཅེ་མོ་ནུའོ། །རྒྱ་བ་ཐད་ཀར་
དབག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཉི་མ་ང་གཅིག་དང་བཅས་མཐའ་སྐྱམ་འགྲུང་རོ། ཉི་རྒྱའི་
འོག་མེ་དང་རྒྱའི་ཤེལ་ལས་གྲུབ་བའོ། །བྱང་དུ་ནམ་སྤྱད་པ་དང་། འར་དུ་ཉི་མ་
རྒྱབ་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་སྤྱད་དང་། ལྷུབ་ཏུ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ཡང་
མཉམ་པའི་དབང་དུའོ། །དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་ཐ་མའི་ཞེས་
དཀར་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་བའི་མགོ་བཅས་ལ། དགུ་ན་རྣམས་
ཀྱི་ནི་རྒྱ་བ་བཞི་པ་ལ་ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རླུང་དུ་རྒྱུང་རོ། ཉིན་མོ་

དེ་ལས་རྒྱུ་སྟེ་རིང་ངོ། །དེ་ཡང་དུས་ལ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། དགྲུན་ར་ནས་
 བརྩམས་ཏེ་རྒྱ་བ་བཞི་བཞི་དང། གཅིག་དང། ཞག་གཅིག་དང། ཞག་གཅིག་ཆད་
 པའི་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ། རིམ་པར་དགྲུན། དམིད། དབྱར། དབྱར་ཐུང་དུ། དབྱར་རིང་
 བོ་སྤྲོད་དང། དགྲུན་དམིད་དབྱར་གསུམ་དང་དེ་དེ་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱས་པའི་
 དུས་ཚིགས་རྒྱལ་སོགས་གསུངས། དགྲུན་ནི་རྒྱ་བ་དགྲུ་པའི་ཚེས་བཅུ་རྒྱལ་ནས་
 བརྩམས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ་རེར་བཅིངོ། །ཡང་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིར་དགྲུན་དམིད་
 དབྱར་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་འདིས་ནི་དེ་བཅིངོ། །མཚམས་ལས། བརྒྱད་
 པའི་བཅུ་རྒྱལ་ནས་དགྲུན་དང་པོ་ཅི་བར་གསུངས། དེའང་སྐར་མ་གང་གིས་ཉ་བའི་
 སྐར་མ་དེའི་བཅུ་རྒྱལ་ནས་རང་རྒྱ་ཐོབ། དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་
 རིང་བ་མཐར་ཐུག་ལུང་ཚམ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཐང་ཚམ་རེས་ཉིན་
 ཚད་ལ་བྲིངོ། །འདི་དཔེ་བཛོད་པ་ཚམ་སྟེ། དབྱར་བརྒྱད་ལ་ལོག་པ། དགྲུན་བཅུ་
 རྒྱལ་ལ་ལོག། དེ་བཞིན་རུར་ནས་ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་དབྱར་ལྗོག་གི་ཤུལ་ལ་ལན་
 གཅིག་འཁོར་བས་ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་དག་ལ་ལྗོག། །ལྷ་འགྲུང་དག་གིས་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞེས་འདིག་ཉེན་ལ་གྲགས་ཞེས་ཟེར་ཏེ་རྒྱལ་རྒྱ་ལ་ལྗོག་པ་འདི་ཡུལ་དབྱས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྟུམ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་ཚད་ཅི་ཚམ་ཞིག་གིས་ན། ཉིན་
 མཚན་རིང་བ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། །དེ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགྲུ་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་སྟེ།
 དུས་འཁོར་ལྟར་ན་དབྱུགས་ཉེར་བཞི་ཚུ་སྤང་བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་པས་
 སོ། །ཅི་ཚམ་རིང་ཐུང་བྱེད་ཟེར་ན། ཉི་མ་ལྗོད་དང་བྱང་དུ་འགྲོ་ཆེ་འཕམ་དེའི་ཡུན་དུའོ། །
 འདིར་དབྱར་དགྲུ་ལ་ལྗོག་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགྲུ་ལ་

སྡོག་ན་དགུན་བཙོ་ལྷ་སྟེ། རྒྱལ་རེས་སྲིར་བྱུར་བས་ལོ་གསུམ་ན་དགུ་ལ་སྡོག་པ་
སོར་ཚུད་ཟེད། སྲིར་བཞིར་སྡོག་མཉམ་དུ་འདོད་དེ། མ་གྲུ་ཆེན་ལོ་ལས། མཚོན་ཆའི་
འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཟེད། དབྱུར་སྟེང་ནས་ཐང་ཀར་འབབ་པས་ཆ་
བ་དང་དགུན་ཐང་ནས་མིན་པར་རྒྱུར་ནས་སོག་པས་མི་ཆ་ཟེད། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་ལ་
ལས་དེའི་འོད་ཟེར་སོག་སྟེ་པར་སྟོགས་སུ་ཅིག་སྐྱབ་ཀྱི་རང་གི་གྲིབ་མས་འབབ་
པས་ལྷ་བ་མ་ལུས་པར་འགྲིབ་པར་སྤྲང་ལ། ཉི་མ་དང་རིང་བ་ལས་རང་གི་གྲིབ་མ་
ཚུང་བས་ལྷ་བ་སྤྲང་བ་ཆེ་བར་འགྱུར་དོ། །སོགས་མེད་ཀྱིས་བཞུར་ཚུ་ལེས་སྤོག་
དུ་འདྲུལ་གསུངས་པ་སྤོག་ནི་པར་ཚུར་ལ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲིབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྲི་དང་། ཞར་བྱུང་གནས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་
བར་འགའ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། སུམ་ཚུ་ཅ་གསུམ།
ལྷ་གནས་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དི་རབ་འདྲི་ལ་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ།
དེ་དེའི་སྟེང་འོག་གི་བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་སྟེ་བཅུ་དང་། བར་རིམ་དང་པོ་དི་རབ་
ལས་སྟོང་སྟེ་སྟེ་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་། གསུམ་པ་བཞི་དང་།
སོག་མ་གཉིས་སྲིར་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དི་རབ་ཚུའི་སྟེང་ནས་དཔག་ཚད་
སུམ་ཁྲི་སྲིར་སྟོམས་ལ། སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་འདས་པ་ན་པར་པར་སྤ་
སྟེ། དཔག་ཚད་སྟོང་བཅུ་དྲུག་གིས་ཞུས་པ་དང་པོ། དེ་ལས་སྟེང་སྟེང་ནང་དུ་བསྐྱམ་
སོགས་ཟེད། ལྷ་མ་དག་ཚུ་སྟེང་དི་རབ་བགས་ཀྱིས་སྐྱམ་དུ་སོང་སྟེ་དཔག་ཚད་ཁྲི་
འཕགས་པ་ན་ཞུས་པ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟེ་སྟེ་འདྲུག་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །ཤར་ལྟར་

༡༠ །མ་གྲི། འོག་འོས་༡༩༡༣། མས དཔལ་ལེ། ༢༠༡༦། ལ།

སྲིར་འཕགས་པ་ནི་དེ་རབ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཡིན་ནོ། །འདུན་བཟང་ནི་བཅུ་དྲུག་
 སོགས་རིམ་བས་ཞུས་བས་དེ་རབ་མཚོད་རྟེན་ལྟར་ཟེ་སྲུང་སོང་བར་འདོད་ལ། དེའི་
 དོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་པ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཚད་དུ་འདོད་ཟེར་དོ། །བང་རིམ་དུ་ལ་ལག་
 ལུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་བ་ཐོགས་པ་དང་། མེ་ཉོག་གི་སྲེང་བ་ཐོགས་པ་དང་། ཉི་རྒྱུན་
 ཚང་གིས་རྟག་དུ་སྲོམ་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྣ་རྣམས་
 གནས་སོ། །བང་རིམ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གནས་པ་དེ་བཞིན་རི་ནི་བདུན་པོ་
 དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་སྣ་གནས་སོ། །ཡང་སྐྱུས་ཁོར་ཡུལ་དང་སྤྱིང་རྣམས་
 གྱི་རི་དང་། ཤིང་དང་། རྩ་སོགས་ལའང་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལྡའི་རིས་དེ་ནི་འདོད་ལྡ་
 གཞན་ལས་མང་དོ། །ཞེས་སོ། །གདགས་པ་ལས། གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྤྱིང་དོས་
 རྩོགས་བཞི་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་པོ་བྲང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་རབ་བང་རིམ་
 གཉིས་པ་ལ་ལག་ལྟར་སྲེང་ཐོགས་གྱི་གནས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞོང་སྲིང་དང་ལྡ་གནས་གྱི་སྲིང་ཚོས་འགའ་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ། ལྡུན་པོའི་ཅེ་ཅེ་སོ་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོར་ལྡ་བརྒྱད། དག་པོ་བཅུ་
 གཅིག་ ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། བ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས་ཉེ་དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་སོ་གསུམ་
 གྱི་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རམ། རྣམ་བར་མཉམ་འཕྲུལ་དང་། རབ་འབབ་སོགས་
 གནས་འཛམ་སྤྱིང་ལ་བསྐྱབ་དུ་རུང་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ། །དྲན་ཉེ་
 ལས། ཚོས་བཟང་དང་མཐོང་བ་དང་རི་ཅེ་སོགས་གནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་བཤད་
 དོ། །དེ་ཡང་། རྩ་དང་རྩ་བ་བཟན་པ་དང་། །འཛིན་སྲིང་རྒྱུང་དང་མེ་དང་ནི། རྣམ་
 ལངས་ཡོད་སྲིང་ཅེས་བྲ་བ། །བརྒྱད་པོ་རོར་གྱི་སྣ་ཞེས་བྲ། །མ་སྐྱེས་རྟེན་གཅིག་

འཕེལ་དང་བསྟོད། །དག་པོ་དང་མི་བཙོན་འགྲུས་ལྡན། །འཕྲོག་གྲེད་དེ་ནས་བདེ་
 འབྱུང་དང་། །སྤྱོད་གསུམ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །དབང་ལྡན་དང་མི་ས་གསུམ་
 ལ། །དག་པོ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པར་གྱ། །དབང་པོ་གྲེད་པོ་ལམ་ས་དང་། །ཆར་འབེབ་
 བསྟོད་གྲེད་སྟོན་མིན་འཕགས། །མིག་གཟུགས་ཁྲབ་འཇུག་འོད་ཅན་དང་། །རྩ་
 བདག་གཤིན་རྗེའི་ཞེས་བྱ་བ། །ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་གྲགས། །ཚོགས་བདག་
 དང་སློན་འགྲུག་གི་བྱ་བེ་བ་སྐར་གྱི་གཞོན་ལུ་གཉིས་སོ། །དེ་རབ་དེ་ཡི་ངོས་ལེ་རེ་ལ་
 དཔག་ཚད་བརྒྱད་ལྷི། མཐའ་བསྐྱོར་སུམ་འབྲུམ་ཉི་ལྷོ། །འདུན་བཟང་ངོས་རེར་
 ཉི་ལྷི་ཡོད་པས་མཐའ་སྐྱོར་ན་བརྒྱད་ལྷི་ཡིན་ལ། ལྷང་ལས་བཤད་པ་རྩ་མཚམས་
 གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཟེར་གྱང་བརྒྱད་ལྷི་སྟེང་ཡིན་ནས་དབྱད། དེ་རབ་དེ་ཡི་སྟོགས་
 མཚམས་གྲ་བཞི་ན་ཁང་ས་བཅེགས་ས་བཞི་པོ་ལ་ནི་ལག་ན་དོ་རྗེ་གནས་སོ། །

དེ་ཡང་། གདགས་པ་ལྟར་ན་ངོས་རེར་བརྒྱ་ཉེར་ལྷ་མཐའ་སྐྱོར་ལྷ་བརྒྱ། འཕང་
 ཏུ་འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱར་བཤད། གདགས་པ་ལྟར་ན་དཔག་ཚད་
 ལྷེད་ལྷ་གྲེན་ཏུ་འཕགས་པའི་ཅིག་ས་བཞི་ལ་གཞོད་སྤྱིན་ལག་ན་དོ་རྗེ་གོས་སྟོན་
 ཅན་བྱ་བ་གནས་ཏེ། དེས་བག་མེད་པའི་ལྷ་སྤྱང་བའི་ལྷིར་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་ལ་
 གསང་བདག་དེའི་ཆ་ལུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་དོན་གྲེད་གྱི་འདིའི་སྟེར་གཏོགས་པ་མིན་
 འོ། །དེ་དག་ནི་གདགས་པ་ལས། ལུ་བསྟོ་ཤར་གྱང་རིམ་བཞིན། དུལ་གྱི་རྒྱུ།
 ཤེལ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཟེད། དེ་རབ་དེའི་ཅེ་མའི་དབྲུས་ན་གྲོད་ཁྲེད་བལྟ་
 ལྷ་སྤྱུག་ཅེས་ས་ངོས་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོད་ལྷ་བརྒྱ་ས་མཐའ་སྐྱོར་ལྷིས་བསྐྱོར་བ།
 དེའི་འཕང་ཏུ་དཔག་ཚད་ལྷེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དབྱིབས་ལེགས་

བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་རྒྱག་ཁྲི་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྲེད་དང་
གསུམ་པས་བསྐྱོར་བ། ར་བ་དེ་ལ་གསེར་དུལ་བྱེད་ཀྱི་ལ་བཞི་ལས་བྱས་པའི་
ཅིགས་སྐྱབས་དང་། བྱེད་དང་སྐྱར་དུ་འཕང་བའི་མདའ་ཡབ། རིན་པོ་ཆེའི་སྣ་བཞིའི་
བམ་པ་བརྒྱད་མ་བཞི། འང་གི་ས་གཞི་ཚོན་སྣ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟུ་བར་བྱ་བ་
ཉེས་སྐྱར་སྲེད་པས་མཉེན་པ། མེ་ཉོག་མན་ད་པའི་ཚར་བྱས་བྱུ་བ་གསར་བ་འགྲེམས་
པ། རྗེད་པ་རྒྱུད་གིས་འདོར་བ་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྣའི་གྲོང་སྲེད་ལ་རིན་ཆེན་སྣ་བཞིའི་སྐར་པའི་གཟུགས་དང་ཟླ་
སྲེད་མེ་ལོང་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། འཕང་དཔག་ཚད་སྲེད་གསུམ། ཞེང་སྲེད་
གཉིས་ཡོད་པའི་སྐོ་སྐོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་ཡོད་པ། སྐོ་རེ་རེར་ཅ་གསུམ་
པའི་སྣ་རྣམས་སྐྱར་བྱིང་། སྐྱར་མ་གོ་བའོས་མཚོན་ཐོགས་པའི་གཞོད་སྤྱིན་གོས་
སྐོན་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་བཞེད་དེ་གནས་སོ། །ལམ་སྐང་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས།
མིད་དུ་ཉིས་སྐོང་ལྟ་བུ་པ། གསེར་སྲེ་བདའ་ཞིང་ཅན་དན་རྒྱས་ཚག་ཚག་བཏབ་
བ་ཡོད་ལ། དེའི་གཡས་གཡོན་ན་རྒྱ་བསིལ་སྐྱང་ཅི་སྣ་བྱུའི་གང་ཞིང་། མེ་ཉོག་དང་
སྐྱད་སྣན་འབྲིན་པའི་བྱ་ཚོགས་གནས་པའི་རྗེད་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་པ་གྲུ་ཅིགས་
ཤིང་ཐེམ་སྐྱས་དང་སྣན་པ། རྗེད་བྱུའི་ཉེ་འཁོར་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་
མེ་ཉོག་འབྲས་བུ་གོས་རྒྱན། རོལ་སོ། བདུད་ཅི་ཁ་དོག་བཞི་པ་སྐྱང་ཅི་དང་སྐྱང་
ཚར་སོགས་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་ཤིང་། ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་ཚོགས་
སྐྱད་སྣན་འབྲིན་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་བསིལ་སྐྱང་ཅི་སྣ་བྱུས་གང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིའི་པ་
གྲུས་བཅེགས་པ་ལ་མེ་ཉོག་དང་རྒྱས་གང་བ། གང་དུ་སྣ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ཅི་བའི་བྱ་

སྣ་ཚོགས་བཅས་པའི་འོ་ལས་ཟབས་དང་ཁ་ཁྱོན་དུ་དཔག་ཚད་རེ་ཡོད་པ་རེམ་པ་
 བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་ཉེ་འཁོར་ན་དཔག་བསམ་གྱིང་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་
 བྱ་སྣ་ཚོགས་སྐད་སྟོན་འབྲིན་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡང་ཐོག་དང་། ཁང་བཅེགས་ཁང་
 "བཟང" ³¹ བསེལ་ཁང་ལྟ་མོ་ལྟ་ས་དང་། ཟམ་པ་རྣམས་ལྟའི་བྱ་མོའི་ཚོགས་གྱིས་
 མཛེས་པ་འདོད་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དག་ན་ལྟ་རྣམས་ཅེ་དགས་རང་རང་གི་ལས་འབྲས་
 ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །ཤོང་ཁྱེར་དེ་ཡི་དབྱས་ན་བརྒྱ་བྲིན་གྱི་
 ཁང"བཟང" ³² རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་ལ་མཐའ་སྟོང་གིས་འཁོར་བ། ལྟའི་མོ་བྲང་ལས་དཔག་ཚད་
 བྱེད་ལྡེའམགས་པ་ཀ་བ་བཞི་བརྒྱའོ། །དབང་པོའི་མོ་བྲང་ལ་བ་གམ་བརྒྱད། དེ་རེ་
 རེ་ལ་ཁང་བཅེགས་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་
 ལྟའི་བྱ་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་
 སྟན་བདུན་བདུན་ཡོད་པས་བརྒྱ་བྲིན་བསུ་སྐྱེལ་བྱེད་པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞི་
 ལས་བ་གམ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ལ་ཁང་བཅེགས་སོགས་བཤད་དོ། །ཁང་བཟང་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བའི་ནང་ན་རྗེང་བྱ་ཚུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་
 བ་ཁྱད་པར་ལྷ་མ་ལྟར་ལྟར་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྟ་སྟུག་གི་སྤྱི་རོལ་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ན་གྱིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་
 དང་། ལྟོ་ན་རྩལ་འགྲུར་དང་། ལུབ་ན་འདྲེས་མའི་ཚལ་དང་། བྲང་ན་དགའ་བས་
 བརྒྱན་པའི་ཚལ་ཏེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་མཐའ་སྟོང་གིས་འཁོར་བ། གསེར་གྱི་ར་བ་

31 །མ་གྱི། འོག་ངོས་ཉེ་ལྟེན་ལྟ། བཟང དཔག་པེ། (33ན་ལྟ། བཟངས།)
 32 །མ་གྱི། འོག་ངོས་ཉེ་ལྟེན་ལྟ། བཟང དཔག་པེ། (33ན་ལྟ། བཟངས།)

དཔག་ཚང་དེ་དེའི་འཕང་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱོར་བ། དེའི་ཚིགས་སྐྱབས་སོགས་སྤར་
 བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་དེར་
 ལྷགས་ན་ཤེས་པ་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པར་ལྟའི་བྱ་བུ་མོ་དག་འདྲེས་ནས་
 སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག། བཞི་པར་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་ཞིང་ཅེ་བའོ། །དེ་དག་
 བ། རིས་པར་རྗེས་བྱ། སྣ་ཚོགས། རྩལ་འགྱུར། འདྲེས་པ། དགའ་བ་ཞེས་པ་བཞི་ཡོད་
 དེ་དཔག་ཚང་ལྟ་བུ་མཐའ་ཉིས་བརྒྱ་བའོ། །ཚལ་དེ་དག་གི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་
 བཞི་ནུ་དཔག་ཚང་ཉི་ཤུས་བར་བཅད་པ་ན། ཤར་ན་ས་གཞི་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་
 ཅན་དང་། ལྷོ་ན་རྩལ་འགྱུར་དང་། ལུབ་ན་འདྲེས་པ་ཅན་དང་། ལྷང་ན་དགའ་བ་ཞེས་
 ལྷ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། ཚལ་དང་ཚང་སོགས་མན་ཚུན་འགྲན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ན་ལྟའི་
 བར་སྐོང་ཚངས་སྤྱོད་རྣམས་ཡོད་དོ། །སྐོང་དང་ཚལ་དང་ས་གཞིའི་བར་དུ་རྒྱ་བའི་
 ལམ་སྤང་། ཞེང་དཔག་ཚང་སྤྱེད་གཉིས། རྩལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ན། རྟ་སྤང་། ཤིང་རྟ།
 རྩོགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་ལྟ་རྣམས་འགོ་བའོ། །སྐོང་ཞེས་དེའི་རྒྱང་ཤར་
 མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་ས་བཏོལ་སྤོན་པ་སྟེ། འདི་དང་ས་ལས་དཔག་ཚང་ལྟ་སྤར་
 དུ་ལྷག་ལ། ཤད་གས་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་སྤར་དུ་ལྷག། ལྟེང་དུ་དཔག་ཚང་བརྒྱ་འཕགས་
 བ། ཡལ་འདབ་གྱིས་དཔག་ཚང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་ལྷབ་པ། རྩལ་ཞེང་བརྒྱ་ལྟ་བུ་
 བརྒྱ་པ། མཐའ་སྐོར་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ། དེའི་རྗེས་རྗེ་ཕྱོགས་མིན་བར་ལྟ་བུ། རྗེ་
 ཕྱོགས་སུ་བརྒྱར་ལྷབ་ལ། འོད་གྱིས་དཔག་ཚང་བརྒྱད་རྩུར་གསལ་བའོ། །

ཤིང་དེའི་རྒྱང་ན། ལྷ་བ་དགར་པོ་ལྟ་བུའི་རྗོལ་བ་རྩལ་ཞེང་དཔག་ཚང་ལྟ་བུ།
 མཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་བའི་བྱ་བཞི་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚང་སྤྱེད་རྒྱལ་དང་དཔག་

ཚད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ། བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་བཟ་བ་མེ་ཉོག་ལུས་
 ལུ་བ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སེང་ཁྲི་དང་ཉེ་དབང་སོགས་ཀྱི་སེང་ཁྲི་བཤམས་པའོ། །དབང་
 བོ་འཁོར་བཅས་དབྱེས་ལྷ་བཞིར་དེར་འདོད་ཡོན་ལ་ཅེས། རྫོང་ཁྲིར་གྱི་སྟོ་ལུ་
 མཚམས་ནུ་འདུན་ས་ཚོས་བཟང་སྟེ། དེར་སྟུ་རྣམས་འཁོད་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་
 བ་བཟོ་བ། རྩ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟུམ་བརྒྱ། མཐའ་དགུ་བརྒྱ། ལྷའི་ཤོང་ཁྲིར་ལས་
 དཔག་ཚད་སྟེད་བཞི་གཉིས་དུ་འཕགས་པའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཤེལ་སློན་དཀར་ལྷར་
 དཀར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྟུ་བཞིའི་ལན་ཀན་དང་། དབྱས་ན་བེ་རྩུབའི་ཀ་བ་ལུར་བརྒྱད་
 བ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་གསེར་ཁྲི་ཡོད་ལ། དེར་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་
 ལྷ་རྣམས་གནས་པ་ན་དེའི་སྟུང་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་གཡོག་དང་བྱ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 བོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ལྷ་བ་སྟེད་ཀྱི་ཚེས་བརྒྱད། བཅུ་བཞི། བཅོ་ལྷ་ལ་འཇིག་
 ཉེན་ཐམས་ཅད་ཉུལ་བས། ཚོས་མ་སྟུན་མི་མ་སྟུན་སྟོགས་ཤིང་ཚོས་དང་མ་སྟུན་བ་
 ལ་བསྟོད་བ་དང་མི་མ་སྟུན་བ་ལ་སྟོད་ཅིང་ལྷ་མིའི་དོན་སེམས་སོ། །ལམ་སྲུང་དཔག་
 ཚད་བཅུ་གཉིས་བཤམ་པས། དེ་ལྷར་ན་ཤོང་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ན་ཡོད་བ་
 འདྲའོ། །ལ་ལ་ན་བྱང་ཤར་ན་འདུན་ས་དང་། ཤིང་ཡོངས་འདུ་ཞི་ཤོང་གི་ནང་ན་ཡོད་
 བར་བཤམ་ལ་སྟོགས་མ་བཤམ་དོ། །

གཞན་ཡང་གཡུལ་དོར་སྟོད་པའི་སྲུང་པོ་རབ་བཅུ། སྟེད་ཚལ་དུ་སྟོད་པའི་
 སྲུང་པོ་ས་སྲུང་གི་བྱ་གཉིས་ཀའང་དཔག་ཚད་བདུན་བ། འཁོར་བརྒྱད་སྟོང་དང་།
 སལ་ཆེར་རུབ་སྟོགས་ཀྱི་སྲིང་ཐན་ཁམ་བྱ་ཅན་ཞེས་པར་ཡོད་པ། རྩ་རྒྱལ་སློན་གྱི་
 རྟུགས་ཅན་ཞེས་པ། འཁོར་བརྒྱད་སྟོང་བཅས་པ། ལྷའི་རྩ་སྟོན་བཞི་སྟོན་པ། གྱེ་ལྷ་

ནམས་རྒྱལ། ལྷ་མེན་པམ་པར་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་ལྷ་མེན་གྱི་འཚོ་བ་ཞི་བའི་སྐྱ་འབྲུང་
བ་རྣམས་ཀྱང་རྟོ། །

གསུམ་པ། ལྷ་མེན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དེ་ཡི་སྤྲོད་ན་འཐབ་བྲལ་སོགས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
གཞུང་མེད་ཁང་མཁའ་ལ་ཆགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ན་སྤོད་པ་ཡི་སྐྱ་བྱུག་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་གནས་རིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་ཆེན་དང་ཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ནི་
གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤོར་བ་དང་། འཐབ་བྲལ་དབྱུང་པ་འབྲུད་པ་ཚམ་དང་། དགའ་
ལྷན་པ་ལག་བཅངས་དང་། འཕྲུལ་དགས་དགོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་བས་བལྟས་
པའི་སྐོ་ནས་འཁྲིག་པ་སྤོད་པ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་འཛུམ་སྤིང་གི་བྱིས་པ་
ལོ་སྐྱ་ལོན་པ་ནས། ཅུ་གསུམ་པ་ལོ་བྱུག་ །འཐབ་བྲལ་བདུན། དགའ་ལྷན་བརྒྱད།
འཕྲུལ་དགའ་ལོ་དག། གཞན་འཕྲུལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྷ་བྱུའི་བར་གྱི་བོང་ཚད་ཅན་
ཀྱི་བྱ་བུ་མོ་དེ་དག་ལྷ་ལོ་མོའི་བར་དུ་རྩུས་ཏེ་སྤྲེལ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་
བོང་ཚོད་ལུས་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་འོ་ཆ་ཞེས་མེད་སྤངས་པས་གོས་དང་བཅས་པ་
ཉིད་སྤྲེལ་བ་དང་། འཚི་ནའང་གོས་བཅས་འགགས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ལྷ་ཐམས་
ཅད་རྩུན་སྤངས་ལྱིར། བདེན་པར་སྐྱ་བ་འཕགས་པའི་སྐྱད་དུ་སྐྱ་བ་ཡིན་ལོ། །འདོད་
པ་སྤྲེལ་བ་གསུམ་པོ་མངོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱ་དང་མིར་བཅས་པ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མི་ནས་དགའ་ལྷན་གྱི་བར་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འདོད་པ་ཉེ་
བར་གནས་པ་དབང་བྱུག་གིས་སམ་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤོད་པས་འདོད་
པ་ཉེ་བར་སྤྲེལ། །འཕྲུལ་དགའ་བ་རང་གི་སྐྱུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་འདོད་པ་ཉེ་བར་
སྤྲེལ། །གཞན་འཕྲུལ་པ་གཞན་འཕྲུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཏེ། དེ་ཡང་རི་ལྷར་འདོད་

བ་བཞིན་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྐྱེལ་བ་ལ་མོངས་སྡོད་དོ། །བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་
སོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་སོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་རེ་”^{༡༡} ས་དགུ་ལ་བཤད་
བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་སོ་འདོད་པས་དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་།

གཉིས་བ་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་
གསུམ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དང་སོའི་བྱད་པར་ཅན་བཏང་
སྡོམས་ཡིན་པས་བདེ་སྐྱེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ཟེར། བོང་འོག་གི་བར་ཐག་ནི་བོང་མ་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མ་འདོད་པའི་
བར་ཐག་ཇི་སྲིད་པ། གནས་དེ་ནས་དེ་ཡི་བོང་པའི་བར་དུ་འད་དེ་སྲིད་ཡོད་དེ། ཅ
གསུམ་བ་ནས་འཇུ་སྒྲིང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་བ་བཞིན། ཅ་གསུམ་ནས་འཐབ་བྲལ་
དུ་འད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་བ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་ན་རང་རྩ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་
པའམ། དེ་ལྡན་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་པ་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་དེ་དུག་
བོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བོང་མ་མཐོང་བ་དག་མེད་དེ། བོང་མ་མཐོང་བ་དག་གྲང་སྐྱེལ་
བ་ཡིན་གྱི་དམན་ཡུལ་མཚོག་མིན་པས་འོག་མས་བོང་ག་ལྷགས་མཐོང་བ་མིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཚད་ནི་རིམ་བར་གྲིང་བཞི་བ་དང་། ལྡོང་ཚུང་དུ་
དང་། བར་མ་དང་། ལྡོང་གསུམ་ག་དང་མཉམ་མམ། ཁ་ཅིག་དང་སོ་སོགས་བསམ་
གཏན་གསུམ་ནི་ལྡོང་ཚུང་དུ་སོགས་དང་མཉམ་ལ། བཞི་བ་ཚད་མེད་དེ། འོག་གཞི་
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་བ་སྡོང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྐྱིར་བརྟན་བ་ནི། གྲིང་བཞི་བ་དང་ཉི་ལྔ་
དང་། རི་རབ་དང་ནི་རི་མཚོ་ཁོར་ཡུག་བར་དང་། འདོད་ལྷ་དུག་དང་། ཚངས་པའི་

^{༡༡} །མ་གྱི་འོག་མོས་ཀྱང་འདྲ་པོ། -ལྷོ་ དཔལ་ལྷོ། ༤༥བ་ནན། ལྷོ།

འདི་གཞེན་སྟོང་ལ་ལྷོ། སྟོང་ནི་སྦྱི་ཕྱད་ཀྱི་འདི་གཞེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
སྦྱི་ཕྱད་དེ་སྟོང་ལ་ལྷོ། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འདི་གཞེན་ཁམས་ཡིན་ལོ། །བར་པ་
དེ་སྟོང་ལ་ལྷོ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདི་གཞེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟོང་
གསུམ་སོ། །དེ་ལ་སྦྱིང་བཞི་ནས་ཚངས་པའི་བར་གྱེ་བ་སྐབས་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །སྟོང་
ཚུང་དུ་སོགས་གསུམ་ཡང་ཁོར་ཡུག་ལྷགས་རི་རེ་རེས་བསྐོར་ཉེ་གནས་སོ། །རྒྱ་
ཆེར་རོལ་བ་ལས། འོག་མིན་མན་གྱེ་བ་སྐབས་བརྒྱ་ལ་གསུངས་སོ། །སྟོང་གསུམ་པོ་
དེ་དག་མཐར་མཉམ་དུ་འདི་གཞེན་དང་པོ་མཉམ་དུ་ཆགས་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བསྟན་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས།
དང་པོ། དམུལ་སོགས་ནས་སྤོན་ཕྱི་བ་ལུས་ཚེ་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པས་ཚད་མ་
བཤད་ལ། འཛོལ་བུ་སྦྱིང་བ་ནམས་གྱི་ལུས་ཚད་ཚེ་བ་ནམས་ལྷོ་བཞི་བ་དྲུང་། ཚུང་
བ་ནམས་སྟེད་དང་བཞི་ཡིན་ལ། ལྷུང་སྦྱིང་ལྷོ་བརྒྱད་དྲུང་། བ་ལང་སྦྱོད་ལྷོ་བརྒྱ་
ལྷག་དང་ནི་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་ཞེས་བུ་བ་ལྷོ་སོ་གཉིས་ཉེ་ཉིས་འགྲུར་གྱིས་བསྟེད་
པའོ། །འདོད་བ་དང་ལྷན་པའི་ལྷོ་ཡི་ལུས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གི་
བཞི་ཆ་ནས་ལྷོ། གཞན་འཕྲུལ་རྒྱུད་གྲགས་དག་སྟེད་དང་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བསྟེད་
དོ། །འདིར་འཇམ་གྱེད་ལྷོ། འོག་ནས་འཆད་འགྲུར་ལྷུང་ཡིན་གྱི་རང་ལྷོ་ནི་མིན་
ལོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་རང་ལྷུང་བཤད་དོ། །སྦྱིང་གཞན་གྱི་ཚད་ཡང་འཛོལ་སྦྱིང་
གི་ལྷུང་དབང་སྟེ་རང་ལྷོ་ནི་བཞི་འཕྲུལ་སྟེད་ཡིན་ལོ། །གསུངས། སྦྱིང་སྟན་གྱི་མི་ནམས་
གཙོ་བོའི་སྟེད་ཅམ་ཡང་ཟེད། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅ་གསུམ་པ་རྒྱུད་གྲགས་
གཅིག་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ །དབང་པོ་བརྒྱ་གྱིན་དང་འཕྲུལ་བྲལ་བ་རྒྱུད་གྲགས་སྟེད་

དོ་ཟེང་། དེ་ཡན་བཞི་ཆ་རེས་ལྷག་གོ། །གཟུགས་ཅན་དང་ལོ་ཚངས་རེས་ནི་དབག་
 ཚད་ལྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་གོང་མ་མདུན་འདོན་ནི་དབག་ཚད་གཅིག་སོགས་ལྟེན་
 ལྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། འོད་རླངས་རྣམས་ཀྱི་ལྟེན་གཉིས་སོ། །དེའི་ལྷག་ཚད་མེད་འོད་
 ཡན་ཚད། ལུས་ནི་ཉིས་འཇུར་ཉིས་འཇུར་ཏེ། ཚད་མེད་འོད་དབག་ཚད་བཞི་ནས།
 དགོ་རྒྱུ་ལྷག་ཅུ་ཙམ་བཞི་སྟེ། འོད་ཀྱང་སློབ་མེད་དབག་ཚད་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱ་
 དང་ཉེར་ལྷ་དང། བསོད་ནམས་སྐྱེས་ལྟེན་སྲུང་བརྒྱ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ནས།
 འོག་མིན་གྱི་རྒྱག་སྟོང་བར་དོ། །གཟུགས་མེད་ལུས་མེད་ལ། དེ་ན་སྐྱེས་གཟུགས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་ཚད་རེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་བ་ལ། དངོས་དང། ཞར་
 ལྷང་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱ་མི་སྐྱ་ནུ་ཆེ་ལོ་སྟོང་
 སྟེ། ལུབ་དང་ཤར་གཉིས་ན་དེ་ལས་ལྟེན་ལྟེན་སྐྱངས་པས་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྟེན་སྲུང་
 བརྒྱའོ། །འཇོམ་སྤོང་འདྲི་ནུ་མ་རེས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ཐ་མར་ནི་ལོ་བཅུ་དང། དང་པོ་
 བེ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཅུ་
 ཐམས་པ་ལ་འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རེས་བཞི་དག་གི་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པས་རང་གི་ཞག་དེ་སྲུང་ཅུ་ལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་ལོར་བྱས་པའི་ཚུལ་དེས་ན་དེ་དག་གི་ཆེ་བའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱའོ། །

གོང་མ་ཙམ་གསུམ་པ་སོགས་ནི་ཞག་དང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཉིས་འཇུར་རྩ་སྟེ་མིའི་
 ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་ཏུ་བཅིས་པའི་ལོ་སྟོང་སྐབས་ཙམ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མི་ལོ་སྟོང་རྒྱག་
 བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་བཅིས་པའི་རང་ལོ་གྲི་རྒྱག་སྟོང་སྐབས་ལ་གཞན་འཇུག་གི་བར་
 དུའོ། །དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་བ་ལ་མི་ལོ་ས་ལ་སྐབས་དགུ་དང། གཉིས་པ་ལ་ས་ལ་སྐབས་

༡༤ །མ་གྱི་སོག་འོས་ཀྱི་ལཱ་ལོ་ལྷ་ལྷ། ལྟེན་ དབལ་ལྷི་ ༤༦བཀྲ། ལྟེན།

སུམ་ཅུ་ཅ་ཅུག་སོགས་སོ། །ཅ་གསུམ་པ་ཡན་ན་ཉི་ལྷ་མེད་ཀྱང། དུས་དབང་གིས་
 མེ་ཉོག་ཁ་ལུམ་པ། བྱ་སྐད་མི་འབྲིན་པ། གཉིད་མོ་ག། མཚན་མོ་དེ་ལྡོག་ལ་ཉིན་
 མོར་འདོག་ལ་རང་འོད་ཀྱིས་སྤང་ངོ། །ལྷ་མིན་ལུས་དང་ཆེ་ཆོད་ཅ་གསུམ་སྟེ་དང་
 འབྲ་བར་བཤད་ལ། མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་སྟོང་སྤྱ་གཅན།
 མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་ལྷ་སྟོང་མགྲུལ་སྲེད་དང་བརྟན་པས་
 ལུག་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་བྱས་པས་རང་ལོ་བརྟན་སྟོང་མེ་ཉོག་སྲེད་གིས་ལུག་
 བར་བཤད་ལ། ཐགས་བཟང་ལ་ཆེ་ཆོད་མ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 བ་ཉིན་མཚན་སོ་སོར་འབྲེད་པ་མེད་ལ། ཆེ་ནི་རང་ལུས་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལ་
 གཞལ་བའི་བསྐལ་བ་ཡིས་གངས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་བ་
 ལྟེ། དེའི་ཤོང་མ་སོགས་ནས། སྤྱིན་མེད་བསྐལ་བ་གསུམ་དོར་བར་ཁ་བསྐྱུར་བས་
 འཇུག་སོ། །དོན་དུ་བར་བསྐལ་ལ་བཅིས་ན་ཚངས་རིས་ཉི་ཤུ། མཇུག་འདོན་བཞི་
 བཅུ་སོགས་སོ། །

སའི་དངོས་གཞི་ལས། བར་བསྐལ་དེ་དག་ལ་བསྐལ་བ་རེར་བཏགས་ཏེ།
 ཚངས་རིས་སོགས་བསྐལ་བ་རེ་ལྷ་བར་བཤད་དོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་
 བསྐལ་བ་སྟོང་སྤྱ་གཉི་ཉི་ཤུ་སྤྱ་གསུམ་ལྷ་གུ་ལ་ཡིན་ཏེ། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟོང་
 སྤྱ་གཉི་ཤུ། རམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཞི་བཅུ། ཅིའང་མེད་པ་ལྷ་གཟུ། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་བརྒྱད་ཅུའོ། །བསྐལ་བ་དེ་ཡང་འོད་ཚུང་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཡན་བསྐལ་ཆེན་
 ཏེ། དེ་ཡི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་མན་ཚད་བསྐལ་ཆེན་དེའི་སྟེད་བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་
 ལ་བསྐལ་བར་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ཏོ། །ཡང་སོས་ལ་སོགས་དང་པོ་ལྷ་གུ་པོ་རིམ་

བཞིན། འདོད་ལྟོ་ཆེ་རྗེ་ཅམ་བ་དང་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་མཉམ་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་
 བཞིའི་ཆེ་ཆོད་རང་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སོས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅི་བ་ལ་སོགས་
 རང་གི་ཞག་སྟམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་བ་དེས་ལྷ་
 ཡང་སོས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆོད་རང་ལོ་ལྟ་བུ། རྟོང་ཉིས་རྟོང་སོགས་
 ལྟ་བུ་ཆུ་ལ་འདོད་བའི་ལྟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ། །རབ་ཏུ་ཆོ་བ་བར་བསྐལ་སྟེད་སྟལ་
 ལ་མནར་མེད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་གཅིག་སྟལ་བའོ། །དུད་འགོ་རྣམས་མཚོག་ཏུ་ཆེ་
 རིང་བ་རྣམས་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་སྟུ་བརྒྱད་དེ་དགའ་བོ་སོགས་སོ། །དུད་
 འགོ་ལྟོ་ཆེ་སྟུང་བ་ལུང་ཅམ་རེ་རེའི་ཆོད་ཀྱང་ཡོད་བའོ། །ཡི་དུགས་རྣམས་མིའི་
 ཟླ་རྟོད་ལ་ཉིན་ལོ་སྟེད་ལ་མཚན་མོར་བྱས་བས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་
 གངས་སྟུ་བཅིས་བས་རང་ལོ་ལྟ་བུ་འོ། །ཉིལ་གྱིས་སྦྱངས་བ་ཞེས་བ་མ་གཞིའི་བྲེ་
 ཉིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུས་གང་བ་དེའི་ཆོད་འོ། །དེའི་ནང་ནས་མིའི་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཉིལ་
 གཅིག་སྦྱང་བས་ཉིལ་དེ་དག་ཟད་པར་གྱུར་བ་ནི་ཆུ་སྟུང་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆོད་ཡིན་ཏེ།
 ཆུ་སྟུང་དོལ་སོགས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱུར་བའི་འགྱུར་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
 རིང་འོ། །

གཉིས་ལ། ལྟོ་མི་སྟུན་ཆེ་ལོ་རྟོང་དུ་དེས་བ་དུས་མིན་འཆི་བ་མེད་བ་མ་
 གཏོགས་པར་གཞན་ནི་ཆེ་ཆོད་མིན་ཀྱང་འཆི་འོ། །གཞན་ཡང་འདྲིར་མ་སྟོས་བ་
 གདགས་བ་ལས་གསྦྱངས་བ་ཆོས་གང་ཞིག་ཁམས་གོང་འོག་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་བཤེས་སྟོམ། ཟླ་མཚན་སྟུས་མ་སུ་བཅོལ་བ་སྒྲིང་བཞིན་ཡོད། ཁྱ་བ་འབྱུང་བ་
 མི་རྣམས། ལྟོ་རྣམས་རྒྱང་གཏོང་བས་འདོད་བ་སེལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་བ་འཇམ་

བྱེད་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསགས་པའི་འཇམ་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་དང་མིང་དང་དུས་གྱི་རྒྱུང་མཐའ་ནི་
 རིམ་བར་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ཡི་གེ་སྤྲིལ་བྱ་དང་། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན་མོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ཡུལ་གྱི་འཇམ་བྱེད་དང་། དུས་གྱི་འཇམ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ། སྤང་བ་གྱི་
 རྒྱལ་དང་ནི་དེ་བདུན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་བདུན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་རིམ་བར་བདུན་འགྱུར་གྱིས་སྤྲིལ་ཚུ་རི་བོང་ལུག་རྒྱལ་དང་། སྤང་དང་
 ཉི་ཟེར་རྒྱལ་དང་སྤོ་མ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་སོང་
 ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གདགས་
 པ་དང་རྒྱ་ཚེར་ངོས་པ་ལས། མིང་དང་བཅི་རྒྱལ་སོ་སོར་གསུངས་མོད་གྱི་དོན་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རྒྱུང་ཤོས་ལས་བརྒྱུས་དགོས་སོ། །སོར་སོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལ་སྤྱོད་གང་
 རོ། །སྤྱོད་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོམ་གང་རོ། །འདོམ་དེ་དག་སྤྱོད་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུང་
 གསུངས་དང་། མོང་ལས་དེ་དབག་པ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དེ། རྒྱུང་གསུངས་དེ་བརྒྱུང་
 ལ་དབག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ། དུས་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇམ་པའི་དུས་སམ། རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་པ་མེད་
 པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་མོད་གྱི། མངོན་པ་བརྣམས་སྤྱིས་བྱ་སྤོབས་ལྡན་གྱིས་
 སེ་བོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱལ་ཚུ་ཅ་སྤྱོད་འདའ་ལོ། །ཞེས་
 ཟེར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལ་ནི་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྐད་ཅིག་
 དེ་དག་གྱུང་རྒྱལ་ཚུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གོ། །ཐང་ཅིག་སྤྲིལ་ཚུ་ལ་ཡུད་ཅམ་གཅིག་དང་།

དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་དང་། དེ་སྐུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལྟེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 སྐུམ་ཅུ་འགྲུང་རོ། །ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ལོ་ནར་མི་དེས་ཏེ། ཞག་མི་སྐུམ་
 ཅེས་པ་གནས་ལྷས་ས་ལྷའི་དོད་མི་སྐུམ་པ་ཡིན་ལ། མི་རྒྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་པས། ལོ་ཐོས་མ་དབྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་དབྱེད་པའང་ངེ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེད་ཞེས་
 མཚེམས་ཚེན་ན་གསུངས། ཞག་མི་སྐུམ་པ་དུག་པོ་དང་བཅས་ཞེས་དུག་ཆད་པ་
 དང་བཅས་ཏེ་མི་སྐུམ་པ་ཆད་པ་ཡི་དོན་ཡིན་པས། དེ་འབྲེ་བའི་རྒྱ་བ་དུག་དང་སྐུམ་
 པ་དུག་བཅས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཞག་གི་དངོས་སུ་ཉིན་ཞག་སྐུམ་
 ཅུ་ཆང་བའི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་མིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ལྷ་ལྷ་ན་ལྷ་བའོལ་
 འབྲུང་ཡང་། ལོ་གསུམ་ན་འདོར་བ་ལིན་ཏུ་ཞིབ་པར་རྒྱལ་པོ་དང་མཐུན་པར་འདོར་
 ཅིག་ཅེས་བཀའ་སླུལ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་རགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་འདིག་ཆགས་གནས་སྟོང་བསྐལ་ཆེན་ལྷ་བའདད་པ་དང་། དེ་དག་
 གི་འར་རྒྱང་བའདད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆགས་གནས་འདིག་སྟོང་། བར་བསྐལ་
 བསྐལ་ཆེན་ཏེ། བསྐལ་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་བའདད་པ། དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་འདིག་པའི་
 བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་པ་ཡི་སྲིད་པ་མེད་ནས་མགོ་བཅུམས་ཏེ་སྟོད་
 ཟད་པའི་བར་དེའོ། །བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རྩོགས་རྗེས་མནར་མེད་དུ་གསར་དུ་མི་
 རྟེན། རྟེན་པ་ལས་ཟད་པ་འཕོ་ལ། མ་ཟད་པ་ཞིང་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བར་འཕོས་ནས་
 སོ། །ཚུལ་དེ་འབྲས་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་སྟོང་རོ། །འཇམ་སྲིད་པས་ཚོས་ཉིད་
 གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་དང་འདོད་ལྟ་
 ཡང་རོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་པའི་ཉིང་འདིན་ཐོབ་ནས་

གཉིས་པར་སྐྱེ་ལ། མེས་འདིག་ན་དེ་ཅམ་དང་། མིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ཡང་བཞི་བར་སོང་ནས་སྟོང་རྗེས་སྟོང་འབེན་པའི་ལས་ཟད་ནས། སྟོང་
འདིག་པ་བར་བསྐལ་གཅིག་གོ། །མེ་བདུན་ནི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རིམ་བས་བསྐྱེགས་
པ་དང་དེ་ཡང་རང་སའི་མེས་ཡིན་གྱི་འདོད་མེས་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་རང་སའི་
ཚུ་དང་། ཚུང་གིས་བཟུ་འཛོར་བྱས་ཏེ། ས་ཀུན་གྱི་ཚུ་ཚུང་འབྲེལ་ཏེ་འདིག་བྱེད་ཀྱང་
རང་ཞིའོ། །འཆགས་པ་ནི་ཞིག་རྗེས་དང་སོར་བསམ་གཏན་དང་སོའི་འོག་གཞིར་
ཚུང་ཆགས་པ་ནས་ནི་དམུལ་བ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་གཅིག་
ཆགས་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ཡང་ཐ་མར་འདིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སོར་ཆགས་ལ།
སྟོང་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཡས་ནས་མར་ཆགས་ཤིང་། ས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་
མས་ནས་ཡར་ཆགས་ལ། བརྟེན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡས་ནས་མར་རོ། །

བར་གྱི་བསྐལ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཛོམ་སྒྲིང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དབག་མེད་ནས་སྲི་
བའི་མགོ་བརྩམས་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཆེ་ལོ་བརྟེན་པའི་
བར་དུ་སྲི་བའི་མཐའ་བར་བར་བསྐལ་དང་སོའོ། །དེ་ནི་བར་བསྐལ་དངོས་སོ། །དེ་
ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་བར་སྐྱེ་ལ་མར་བརྟེན་པའི་བར་འབྲི་བའི་ལྷར་སྐྱར་བའི་བསྐལ་
པ་གཞན་ན་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་གཅིག་ཡིན་
ཏེ། ཡར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་གྱི་དེ་ལས་སྐྱབས་པར་མིན་
འོ། །དང་སོ་འབྲིབ་པ་ཡ་གཅིག་དང་། ཐ་མ་འཕེལ་བ་ཡ་གཅིག་ལ། བར་སྐྱབས་འཕེལ་
འབྲིབ་ལྷར་རེ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཚད་མཉམ་སྟེ། བར་མའི་འཕེལ་འབྲིབ་སྐྱར་ལ།
ཐོག་མཐའ་འགོ་བ་བྱལ་བས་སོ། །

སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཞི། འཕེལ་འགྲིལ་བཞི་བཅུ་ལ་གནས་བསྐྱེད་པ་བྱས་
བས། རྟོག་མཐའ་ལ་རྒྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་གཞི་ཉེན་སྲུང་ཆགས་པ་
འདྲི། བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་ཞི་གནས་སའི་བསྐྱེད་པ་ལོ། །འཆགས་པ་
དང་ཞི་འདི་གཞི་པ་དང་། ཞི་གཞི་སྲོང་སྲེ་འདུག་པ་དག་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་རེར་མཉམ་
ལོ། །དེ་ལྟར་བར་བསྐྱེད་དེ་དག་བརྒྱུ་ཚུ་ལ་ཞི་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ།
བསྐྱེད་པ་ཞི་བྱུང་པོ་ལྟས་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་ཆེན་དང་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཞར་བྱུང་། བར་
བསྐྱེད་གྱི་ཞར་བྱུང་། འདི་གཞི་བསྐྱེད་གྱི་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ།
རང་རྒྱལ། འཁོར་བསྐྱེད་འབྱུང་ཚུ་ལ་གསུམ། དང་པོ། བསྐྱེད་ཆེན་དེ་གྲངས་མེད་
གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་དོ། །དེ་ཡང་བརྒྱུད་ཁྲི་ནས་
མར་ཉི་འགྲིལ་པ་ཡི་བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་གྲངས་
མེད་ཉི་གཅིག་བཅུ་སོགས་གྲངས་གནས་དུག་ཅུའི་ཐ་མ་དེའོ། །དེའང་བར་ནས་
བརྒྱུད་ཉི་མིང་མ་རྟེན་བས། དུང་སྐྱེད་མན་ཆད་དག་ཉི་གང་ཡང་དུང་བ་བརྒྱུད་
བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ས་ལས་བསྐྱེད་ཆེན་ལ་ཉིན་མཚན་རྩ་བ་རྩ་བྱེད་དུ་
བགྲངས་པའི་ཆད་མེད་པ་ཡོད་བས། མདོ་ལས། གྲངས་མེད་མང་ཞིག་གིས་ཐོབ་
པ་དེ་ལ་དགོངས་ལ། གསུམ་གསུངས་པ་བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་ལོ་གསུངས། རྩ་
སྐྱེད་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀ་ཚོགས་ལམ་དུ་འདྲེ་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་
བ། མོས་སྐྱོད། མ་དག །དག་ས་གསུམ་ལ་སྐྱེད། བརྒྱུད་ཁྲི་ཡན་སྐྱོ་བ་མེད་པ་
དང་། བརྒྱ་མན་སྐྱེགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བས་སངས་རྒྱལ་ནམས་མི་སྐྱོན་ཟེད། དེ་ཡང་

སྟོག་རྒྱུད་པ་ཚེའི་སྟོགས་མ། ལོངས་སྟོང་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྟེ་འབྲས་བུ་རོ་བུས་
མཐུ་ཚུང་བས་སོ། །སྤྱིམ་པའི་དགོ་སྟོགས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོགས་མ། རབ་
བྱུང་གི་དགོ་སྟོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོགས་མ། ལུས་རྒྱུད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་
མའོ། །གཞུགས་སྐོར་ན་མེད་སོགས་ཉམས་པའི་རབ་སྟོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་
ཡང་བསྐྱལ་པ་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་འགའ་ཞིག་
བརྒྱུད་ཅུ་སོགས་ལས་རིང་བས་སོ། །

གཉེས་པ། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་
འཕེལ་འགྲིབ་གཉེས་ཀྱི་ལ་འབྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་བསེ་དུ་ལྟ་བུས་བསྐྱལ་པ་ཚེན་
སོ་བརྒྱལ་པ་བདེན་བཞི་ཉེན་འབྲེལ་དགོ་བཅུ་རྣམས་འི་ཉོན་པོ་ལོ་རྒྱལ་པ་ལོ་རྒྱལ་པ་
པའོ། །གསུམ་པ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བའི། མི་ཡི་ཚེ་ལོ་སྟོང་
སྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡན་ལ་ཞེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔག་མེད་
ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་མན་ཚད་དུ་བསོད་ནམས་མི་ཚུད་པས་སོ། །སྟོབས་ཀྱི་
འཁོར་བསྐྱུར་ཞི་བརྒྱུད་ཁྱི་སྤྱིན་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཀ་ཞི་ག་སོགས་སོ། །འཁོར་བསྐྱུར་
ཞི་འཛམ་གླིང་གི་ཉེན་ཅན་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་གསེར་། དདུལ། ཟངས། ལྷགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཚད་ཀྱང་འཁོར་ཡུག་དུ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་དང་
གསུམ་དང་གཉེས་དང་གཅིག་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གཅིག་
དང་། ལྟོ་ཤར་གྱི་གླིང་གཉེས་དང་། རྱང་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། བཞི་ལ་མས་
རིམ་བཞིན་དབང་རོ། །ཡུལ་གཅིག་དུས་སྟོན་ཅིག་འཁོར་བསྐྱུར་གཉེས་འབྱུང་བ་
མིན་ཏེ་འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་སོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་གཉེས་

༡༥ །མ་གྱི་སོག་ངོས་༡༥༦ན་ན། ལྷན་དཔལ་མི། ༡༠བཤན། བསྐྱུར།

འཇུག་ཆེན་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གཉིས་ལྟར་
 ཅིག་མིན་པ་འདྲེ་སྐྱོད་འཇུག་ཆེན་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་
 རྟེ། གཅིག་གིས་འདུལ་མི་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་མི་འོས་ལ། སངས་རྒྱལ་
 མཁེན་བཅེ་བྱས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །ལལ་ཆེན་སྡེ་སོགས་དེ་འཇུག་
 ཆེན་ཁམས་གཅིག་གི་དབང་དུ་སྟེ། གཞན་ཤར་སོགས་ན་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་
 བར་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། གསེར་འཁོར་ཅན་ཁམས་གྱི་རྒྱལ་ཕྱོད་རྣམས་གྱིས་
 བས་བསྐྱུ་བ་དང་། དདུལ་ཅན་ལུལ་འཁོར་དུ་རང་འགྲོ་བ་དང་། ཟངས་ཅན་གལུལ་
 བཤམས་པ་དང་། ལྷགས་ཅན་མཚོན་བརྟམས་པས་སྤོགས་ལས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ལ་གཞོན་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བསྐྱུར་ལ་ཡོ་བྱད་སུན་སུམ་ཚོགས་ལ།
 འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གྲང་པོ་དང་རྟ་དང་ལོར་སུ་དང་བཙུན་མོ་དང་
 སྤྲིམ་དག་དང་ཚོན་པོ་སྟེ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་
 ཡང་། རལ་གྱི་བགས་ལ། མལ་ཆ། ཚལ། སྤྲིམ། གོས། ལྷམ་སོ། །ལུས་སུན་ཚོགས་
 སྤྲེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། མཛོད་སྐྱུ་དང་། གཙུག་
 ཉོར་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་སོ་སོའི་གནས་སམ་གནས་ལུལ་ན་
 མ་འཚོལ་བར་གནས་པ་དང་། གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཁྱད་བར་འཕགས་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྟེ་རྒྱ་ནི་སྲུང་མེད་པའི་ས་སྤོགས་སུ་མཚོན་ཆེན་བཅེགས་ལ།
 སྤོགས་བམ་གྱི་བ། ཚོས་འཁོར་བྱེད་སོགས་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུལ་བ་འགྲིབ་ཚུལ་དང་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྲུང་
 བྱེད་བའི་མིའི་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེད་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་ཏེ། སྲུང་འཇུག་ཆེན་

ཆགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ཤིང་ཉིད་སྲོག་ཤིང་ཅམ་གྱི་ཆར་བབས་པས། ས་
ཆེན་པོ་འདི་རྩུས་གང་ལ། རྒྱང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་འཇས་པར་བྱས་པས་སའི་སྟེང་དུ་
སའི་རོའམ་བཅུད་ཁ་དོག་མར་གསར་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཚོགས་ཆགས་སོ། །བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ལ་པོ་མོ་སོགས་མེད་པས། ཐམས་ཅད་
སྤྱི་མིང་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རོ་ལ་བརྟམས་ཤིང་ཆགས་པ་ཞིག་གིས་སའི་
རོ་བསྐྱེད་ཞིང་བོས་པས། འོད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཉི་ཟླ་ལྷུང་རོ། །ཟས་མང་པོ་
དང་ཉུང་དུ་བོས་པས་ཁ་དོག་དན་པ་དང་བཟང་པོ་བྱུང་ལ། བཟང་པོར་སྐྱེམས་ཤིང་
དན་པ་ལ་བརྟམས་པས་རོ་དེ་ཀྱུ་གྱེ་དེ་ནས་སའི་ཞག་གི་རོ་སྤྲོ་མ་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་
ཀྱུ་གྱེ་དེ་ནས་འབྲས་སྤྱུ་གྱུའི་ཚལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཟད་ནས་མ་ཚོས་པའི་འབྲས་ས་ལུ་
སོར་བཞི་པ་བྱུང་། ལྷན་པ་མེད་དོ། །དེས་པོ་མའི་ལམ་དོད། མི་གཅང་བ་བྱུང་། དེ་ཆེ་
འདོད་པ་ལ་ཞུགས། བྱིས་བྱས། མ་ཚོས་པའི་འབྲས་དེ་ནས་འདོད་དུ་ལེན་ཅོ་ན། ལེ་
ལོ་ཅན་གྱིས་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བསོགས་འཛོག་བྱས་ནས་ནི་སྤྱབ་ལྷན་བྱུང་ཞིང་།
བརྟམས་ལྷུང་ཡང་མངོན་ལ། དེ་ནས་མ་མཐུན་པས་སོ་སོར་རང་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས། ཞིང་བལོས་ཏེ་གནས་པམ་ཚུན་བརྒྱ་བ་ན། དེ་
ཚར་གཅོད་སྤྱིར་ཚོགས་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཞིང་གི་དཔོན་
དུ་བསྐྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་ལོ་ཉོག་གི་རྒྱལ་ཆ་འབྲུལ་བར་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མང་
པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་མཐུན་སྤྱོད་ཤེས་པ་གཞན་མཁུ་བར་བྱེད་
པས། རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་རྣམས་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་པོངས་པ་ལས་སྤྱོད་པས་པའི་

། མངོད་གནས་བཞི་བ་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་བ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་
བའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལས་སྟོན་བའི་སྐབས་དངོས་དང་། སྐབས་བསྐྱེ
བའི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ། ལས་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཟང་པོ་སྣ་
ཚོགས་སྦྱེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་ལས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐངས་གཉིས། དང་
པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཐུན་མོང་དང་སོ་སོའི་ལས་དེ་ནི་སེམས་
བ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྟོང་སྟེ་བྱས་པ་བསམ་བའི་ལས་གཉིས་སོ། །སེམས་བ་ནི་
སེམས་བྱུང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཚེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལས་ལུལ་ལ་གཡོ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཡིད་ཀྱང་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་པར་འགྲུང་ཞེན། རིག་མིན་ནི་རྟེན་འབྱུང་བ་
ལ་ལྟོས་ལ་ཡིད་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པས་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུར་
ལྟ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྟོན་ཁོ་ན་མིན་གྱི་སྦྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གཙོ་ཆེ།
འཇིག་རྟེན་དེ་ཡང་ལུས་དང་ལུལ་ལ་ཆགས་པས་འགྲུབ་པོ། །དེས་བསྐྱེད་པ་བསམ་
བའི་ལས་ལ་ལུས་དང་དགེ་གི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་
ལ་བརྟེན་པས་དེའི་ལས་དང་། དག་ནི་དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་དང་། ཡིད་ལས་
ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ཕྱིར་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ལུས་དག་གི་ལས་དེ་དག་
ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་བསམ་བའི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལས་སྦྱིའི་དབྱེ་བ་

གཉིས། དང་པོ་ལ་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། རིག་མིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ལུས་རིག་བྱེད་བཤད་པ་དང་། དག་རིག་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱེ་སྤྲིའི་
ལུགས་བཤད་པ་དང་། གནས་མ་བྱུའི་ལུགས་དགག་པ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བརྗོད་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་སྤྲིས་ལུག་འཚལ་བ། འགྲོ་
བ་སོག་གཙོད་སོགས་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་
ཞིག་འདོད་ལ། དེ་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་དེ་དང་ཐ་དད་
ཀྱི་དགོ་མི་དགོ་ལུས་མིན་ལ། ལུག་འཚལ་བ་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ན་ལུས་
གཡོ་བའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་
གཙུག་ནས་རྐང་མཐེལ་བར་ཡོད་པ་འོད་ལྟར་དྲངས་པ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གསེབ་
ཏུ་རྒྱད་པས་ཆེ་ཞིང་ལྷོ་བར་མི་འགྲུང་ཉ། ཉགས་ལ་མེ་ལྷགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་འོ། །

གཉིས་པ། འདི་ལ་གནས་མ་བྱུའི་སྡེ་བ་ན་རེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་སེམས་སེམས་
བྱུང་སྐྱ་མེ་ལྷེ་སྐོག་དང་འབབ་རྒྱ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མར་མི་འདོད་དེ། འདིག་རྒྱ་
དང་སྤང་ན་དེ་དུས་མི་རྟག་ལ། དེ་བར་རྟག་བར་འདོད་པས། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་བྱ་
བ་ཡིན་ན་དེ་ལུས་གཡོ་བ་ལ་རིགས་ཀྱི་མི་གཡོ་བ་ལ་མིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་
པས་དབྱིབས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
ཡང་ལུས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ལུས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་
འདོད་དེ། ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་མ་ཉམས་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་
མ་འགག་པར་གཡོ་ཞིང་སྐོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་དབྱིབས་ནི་མིན་

ལོ། །དེ་ཡང་གཤོ། ལྷོ། འགྲུལ་བའི་ལུས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་པས་ལུས་
 རིག་བྱེད་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའོ་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
 ལུས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འདབས་ཆགས་ལ་འགྲོ་བར་རྣོ་མ་སྟེ་
 ལྷའི་མེ་བཞིན་ལོ། །རིག་བྱེད་མ་འགགས་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མིན་ཏེ། གང་གི་
 ལྷུང་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཉིས་པར་རྒྱ་གཞན་
 ལ་མི་སྟོས་པར་འདྲིག་པའི་ལྷུང་ལོ། །རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་འདྲིག་
 པ་ཞེས་བ་ནི་འདྲིག་པ་དངོས་པོའི་ཞིག་ཆ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང། ལུས་པ་རང་
 ལྷུང་བའི་རྒྱ་ལས་གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །སྟོགས་སྣ་ན་དེ། རྒྱ་མེད་པར་འདྲིག་
 པ་མིན་ཏེ། ལུས་སོགས་འདྲིག་པ་ཐོ་བ་དང། གང་བ་འདྲིག་པ་ཚ་བ་སོགས་ལ་སྟོས་
 པས་སོ་ཟེར་ན། འདྲིག་པ་ཞེས་བ་སྟེ་ལུས་སོགས་མེད་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 དངོས་པོའམ། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདྲིག་པ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་མེད་པ་ལ་ཐོ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་འདྲིག་རྒྱ་མིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བའོ། །མ་ལྷུང་ན་འདྲིག་པ་ལུས་སོགས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ཀྱང། རྗེ་སྤྱིའི་རང་གི་ལྷུང་མཐའ་དང་བསྟུན་
 ཏེ། འདི་ལྟར། འདྲིག་རྒྱ་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་དགོས་ན། ལྷོག་སོགས་འདྲིག་པའི་
 རྒྱ་གཞན་མེད་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཡང་འདྲིག་པ་མི་འདུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ན་
 མི་འདྲིག་ཅེས་པས་སོ། །དེ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་འདྲིག་ན། འདྲིག་པ་རྒྱ་ལ་སྟོས་
 དགོས་ཞེས་བ་ཉམས་སོ། །དེར་བྱེ་བྲག་པ་རྫོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིག་པའི་རྒྱ་ནི་རང་

རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྲི་མ་སྤྲི་ས་པས་སྤྲི་མ་འདིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གཅིག་ཆར་མེ་
འབྱུང་བས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྲིར་དང། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྤྲི་བར་མ་ལྟ་བུ་དེས་སྤྲི་
འདིག་སྤྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་སྤྲི་བའི་རྒྱ་ཡང་འདིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཡང་མེས་འབྲས་ཚན་སོགས་འཚེད་ན་མ་ཚོས་པ་དང། ཚོས་པ་དང། ཚེར་ཚོས་
སོགས་སྤྲི་མ་སྤྲི་མས་སྤྲི་མ་འདིག་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིར་སྤྲི་རྒྱ་འདིག་རྒྱར་ཐལ། དེ་ལྟ་
ན་རྒྱ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འགའ་བ་གཉིས་བྱེད་པའམ། སྤྲིས་ཙམ་ཉིད་ན་འདིག་པས་
འདུས་བྱས་རྣམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འགོ་བ་དང། རྒྱ་གཞན་ལ་སྤོས་
བ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་པོ། །བདག་གིས་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྲི་མས་སྤྲི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་རང་འདིག་པས་རང་ཡང་འདིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་ཡིན་
ན་རང་འདིག་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ། རྤྲི་སྤྲིས་རིག་བྱེད་དབྱིབས་དང། དབྱིབས་དེ་ཡང་ཁ་དོག་ལས་
གཞན་དུ་འདོད་པ། དེ་ལྟ་ན་རིང་པོ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ནི་མིག་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་
གཟུང་བྱར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་ནས་ཤེས་ཤིང། ལུས་དབང་
གིས་རེག་ནའང་ཤེས་པའི་སྤྲིར་རོ། །དེས་ན་མངོ་སྤེ་བས་དབྱིབས་རྣམས་སྤྲི་
དེ་སྤྲི་མཚེད་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ཤེས་པའོ། །དེའང་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའི་
རྒྱལ་བཞོན་པའི་ཁྲུང་པར་ལ་རྩོག་པས་བཏགས་པའོ་ཟེར། རྣམས་སུ་ཡོད་ན་སྤྲི་རྒྱལ་
ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱང། དེ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ་ཟེར་ཀྱང། དེ་ལྟ་
ན་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའང་མེད་དེ། དབྱིབས་ནི་དེ་དག་གི་ཁྲུང་པར་ཡིན་པ་དང། དེ་
དང་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤྲིར་སྤྲིར་

དབྱིབས་རྩམ་སྲུ་གཏན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའང་མི་ལེགས་གསུངས་སོ། །

གཉེས་པ། དགྲ་གི་རྣམ་པར་རིག་གྲེད་ནི་དགྲ་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོལ། །མདོ་
སྡེ་ལས་རིག་གྲེད་ནི་ལས་མ་ཡིན་པར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ།
སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉེས་གསུངས་པ། རིམ་པར་རྒྱ་དུས་གྱི་ཀུན་སྒོང་
གི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ་ཟེར། ལུས་དག་ལས་སྲུ་གསུངས་པ་སེམས་པ་དེས་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ལས་སྲུ་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེས་ལུས་དག་གྲང་
དེ་ལྟར་འགྲུར་རོ་གསུངས་སོ། །གཉེས་པ། རིག་མིན་ལ། སྐྱབ་གྲེད། རྒྱ། རྒྱ་ཚོས།
རྒྱའི་འབྲུག་པར། རོ་པོ། ཁམས་གར་ཡོད་དབྱེད་པ་དང་དབྱེད་ལས། དང་པོ། རིག་མིན་
ལུང་གིས་བསྐྱབ་ན། མདོ་ལས་གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་གྱིས་གཟུགས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱས་ཏེ། བསྐྱར་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་གྲང་ཡོད།
བསྐྱར་མེད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་དང་། བསྐྱར་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་གཟུགས་གྲང་ཡོད་ཅེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་
དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཡང་རྗེ་མེད་གྱི་གཟུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟུག་མེད་གྱི་
སྒོམ་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་དང་། ཡང་རིག་གྲེད་དང་སེམས་པ་མེད་གྲང་བསོད་
ནམས་འཕེལ་བའི་དངོས་པོ་གསུངས་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྐྱལ་གྲེད་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ལ་ཞུས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྩམ་ལས་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་བདུན་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་
སྲུང་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བདུན་ནི་དགེ་
འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལུལ་བ། དེར་གཞུག་ལག་བཅིགས་པ། མལ་ཆ་དང་སྟོན་

འབྲུལ་བ། འཚོ་བ་ནང་མར་འབྲུལ་བ། བཞོན་སློབ་འབྲོ་འོང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། ཅད་
བ་ནད་གཡོག་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། རྒྱུ་ཚར་སོགས་ཡུལ་ངན་པའི་ཚེ་གཙུག་ལག་གི་
ནད་དུ་བསོད་སྟོམས་འབྲུལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ཅི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཞིང་གང་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས་དགའ་
བ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་ཉན་ཐོས་རྒྱུར་གཤེགས་པར་
བརྩམས་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་གསུམ་མཐོང་བའི་དགའ་དད་དང་། དེ་
ལས་ཚོས་ཐོས་པ་དང་། སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་གཞི་འཛིན་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་རིགས་
ཀྱི་བྱ་སོགས་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་
བར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་བར་མ་རིག་མིན་དགེ་བ་ཡིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཡིན་ན་
ཉལ་བ་སོགས་ན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རང་
ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
སློབ་གཙོད་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་པ་རོལ་པོའི་སློབ་ཆད་པའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་
ན་རང་སེམས་པ་དང་། རིག་བྱེད་དགེ་བར་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ལམ་འབྱུང་བ་དང་
སོགས་པས། ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད། བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས། ལྷིའི་སྐྱེ་མཆེད་
བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས་
པ་དེ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་
རིགས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ན་རིག་བྱེད་མེད་པས། དག་
ལས་འཚོ་གསུམ་སྤོང་བདུན་གྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་པས་དེ་མ་ཚང་བར་ཐལ་བ་

དང་། སོར་སྒོམ་རྒྱུ་ཆགས་མིན་པ་དང་། སྒོམ་པ་ཚུ་ལོན་ལྟར་གསུངས་པས་སོ་
 ཟེལ་མདོ་སྡེ་པས། རིག་མིན་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན། བསྟན་མེད་ཚོགས་མེད་
 །ཀྱང་ཟད་པ་ཟེལ་གཞོན་མི་སྤྲུག་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་དང་། ཟེལ་པའི་ཉེན་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་ཟེལ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཏགས་
 པ་དང་། མིང་གཟུགས་རི་སྟེད་ཟེལ་བཅས་སུ་གསུངས་པ་ཟེལ་པའི་གཉེན་པོ་མིན་
 པའི་ཆ་ནས་སོ། །བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱད་
 འབྲུང་པའི་བྱེད་པར་དང་། མ་བྱས་པའི་ལས་ལམ་ཡང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་
 པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་རྒྱུ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པའི་བག་
 ཆགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལ་དགོངས་ལ། སྒོམ་པ་
 རྩན་ཤེས་སེམས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་། ཚུ་ལོན་སྤང་བྱ་ཉེ་བ་ན་རོ་ཆ་སྦྱེས་པས་ཡིན་གྱི།
 རིག་མིན་ཁོ་ནས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གོགས་བྱེད་ན་བརྗེད་པ་སོགས་ལ་ཚུལ་འཆལ་མི་
 སྲིད་པས་སོ་ཟེལ་རོ། །

གཉེས་པ་ལ་རྒྱའི་འབྲུང་བ་དུས་གང་ཡིན་དུང་པ་དང་། ས་གང་ཡིན་དུང་
 པ་གཉེས། དང་པོ། འདོད་པ་ན་གཉོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྒོམ་པ་
 སོགས་གསུམ་ནི། རྒྱུ་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་གྱི་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེ་ལ། དེ་
 ལྷན་ཆད་སྤང་འཕེན་བྱེད་འདས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་། ཉེན་བྱེད་ད་ལྟའི་ལུས་
 ཀྱི་ཚོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བས་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་གཉེས་ལས་སྦྱེ་སྟེ།
 འཁོར་ལོ་འགྲིལ་བ་ལས་སྦྱོགས་བཞིན་ནོ་ཟེལ་རོ། །གཉེས་པ། ཟེལ་བཅས་ཀྱི་ལུས་
 དང་ངག་གི་ལས་རིག་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ས་པ་འདོད་པ་ནས་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་
དག་གི་ལས་ནི་རྟེན་དབང་བཅོན་པས་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་རྩལ་ཐུན་བསགས་
གཟུགས་མིན་པས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་བན་གཞོད་ཀྱི་ཚོར་བའི་རྟེན་དུ་མ་བྱིན་
བ་དང་། ལྷལ་མཉམ་ལས་སྐྱེས་ལྱིར་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་གི་རྣམ་སྲིན་རྒྱས་བྱུང་
གཉིས་མིན་ལ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་དེའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་
སོ། །བཞི་པ་འདོད་པའི་རིག་མིན་ནི། ཀུན་སྲོང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས་པས་གཉིད་དང་།
མཉམ་གཞག་མིན་པས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཅན་ཆད་
ནས་མཚམས་སྲོར་བས་རྣམ་སྲིན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་སྐལ་
མཉམ་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །ད་ལྟའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་
འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པས་འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་
ཐ་དད་ལས་སོ། །ཉིང་དེ་འདྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རིག་མིན་ནི་རྒྱའི་འབྲུང་བ་འགོག་
སྟོམས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་བེན་འབྲུང་མེད་པས་མ་བྱིན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱིས་རྒྱས་
བྱུང་གི་འབྲུང་བ་ལས་དང་། སྲོང་བ་བདུན་ཀའང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་
འབྲུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་འབྲུང་བ་ནི་
རྟེན་གྱི་དོན་མིན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །ལྷ་པ། རྣམ་རིག་མིན་པ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེ་
ཡིན་པས་ལྷུང་བསྟན་མིན་པ་ལྷུང་མ་བསྟན་ནི་མེད་ལ། གཞན་རིག་བྱེད་དང་སེམས་
པ་དག་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

བྱུག་པ། མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་རིག་མིན་སེམས་པ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་

ནུའོ། །གཟུགས་རྣམས་ལྟར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྡོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཡོད་ལའང་
 སྤྲུལ་འདོད་ནའང་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་
 མེད་པའི་སྲིད་རྟོ། །ལུས་དག་གི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ནི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་དག་ལྟ་
 ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་ན་མེད་དེ་ཀུན་སྲོང་མེད་པས་སོ། །འདོད་པ་རྣམས་
 སྤྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དེ། གང་གི་སྲིད་ལ། འདོད་ན་སྤྲིབ་ལུང་མ་
 བསྟན་ཀྱི་སེམས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྲོང་བྱས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་
 ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཡིན་
 གྲང་། དེ་དག་ནི་མཚོང་སྤང་ཡིན་ལ། ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱིས་བདག་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པས་དེས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མིན་གཞན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱིས་བསྐངས་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་སྤྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས། ས་གཞན་གཉིས་པ་ཡན་ན་རྟོག་དཔྱོད་
 སྤངས་པས་རིག་བྱེད་མེད་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོས་གཡོ་སྤྲུལ་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་
 དག་སྤྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་སྤྲིའི་དབྱེ་བ་ལ། སྤྲི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོའི་
 དབྱེ་བ་དང་ཀུན་སྲོང་གཉིས། དང་པོ། ཐར་པ་ལྷུང་འདས་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེ་བས་མཚོག་ཏུ་བདེ་བའི་སྲིད་ནད་
 མེད་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཆ་ཞེས་ཡོད་དག་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་ཀུན་སྲོང་ལ་མི་སྣོས་
 པས་འཕྲོད་པའི་སྤྲོ་སྣང་བདག་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་དགེ་བ་

ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་ལྷ་བསྟན་པ་ནི་རྫོག་པ་མི་དགོ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མོད་དགོ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྟོན་སྐྱུར་བརྟུང་བ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མོད་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ལུས་དག་གི་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལ་སོགས་པས་ཐོབ་པ་དང་མཚན་ཉིད་དང་སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་སྟོན་དང་སྐྱུར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་ཀུན་ནས་སྟོང་བས་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཅུང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སྐྱུར་བ་དང་། ཉིང་མཚན་སྐྱུར་བ་དགོ་ཐོབ་རྣམས་དགོ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་སྟོང་བས་དགོ་བ་བཞི་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དེ་དག་གི་ནི་ཐོབ་པའི་གོགས་སེལ་བའམ། རྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་དུ་བྱུང་དེ་དགོ་བ་ནི་ཐོབ་བྱ་ཉིད་གྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དགོ་བ་དེ་ལས་རྫོག་པ་མི་དགོ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དོན་དམ་པའི་མི་དགོ་བ་དང་། མི་དགོའི་ཅུ་བ་གསུམ་དང་དོ་ཚེ་མེད་ཞེས་མེད་རྣམས་དོ་བོས་མི་དགོ་བ་ཞོ་བ་ཞོན་འཛིན་སོགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་མོད་དེ་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་པའམ། འདི་བ་ལྟར་ན་དགོ་ཅུ་གསུམ་ལས་རྫོག་པ་མིན་པས་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མི་དགོ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ལུས་དག་གིས་ལས་སོགས་ཀུན་སྟོང་གིས་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིའི་དཔེ་ནི་ནད་དང་མི་འཕྲོད་པའི་སྟོན་དང་། དེ་དང་སྐྱུར་བའི་བརྟུང་བ་དང་། དེ་དང་སྐྱུར་བའི་བརྟུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པར་ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྟན་པ་བརྟགས་མིན་དང་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྟག་ཅིང་དགོ་

མི་དགེ་ར་མི་འགྲུང་བས་སོ། །བརྟག་འགོག་དོན་དམ་དགེ་བ་དང་། ལམ་བདེན་ངོ་
 བོ་ཉིད་སོགས་སྤྱི་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་ལ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་བར་མི་དགེ་འི་སྤྱིར་རོ། །བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་པ་སྦྱུལ་སེམས་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེས་ཀྱི་
 སེམས་དང་སྤྱི་ནང་གི་སེམ་སོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། འདོད་
 བ་འདྲིག་མཐར་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དང་། བཟོ་སེམས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལུང་མ་བསྟན་
 དང་། བཟོ་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་སྦྱུལ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་
 ལས་ཀུན་སྦྱོང་གི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གཅིག་གི་ནང་གཅིག་འདུ་བ་
 བེ་ཡོད་ཀྱི་ལྡོག་བས་སྤེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་ཀུན་སྦྱོང་དངོས་དང་། ལུ་དབྱུང་བ། ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་སོ།
 ཀུན་སྦྱོང་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་རིག་བྱེད་མི་སྦྱོང་ན། ལོག་ལྟ་ལས། ལོག་རྟོག། ལོག་
 བའི་ངག་ལས་མཐའ་འདྲུང་བར་བཤད་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་སྦྱོང་ལ་རྣམ་བ་གཉིས་ཡོད་
 དེ་རྒྱ་ཡི་ཀུན་སྦྱོང་དང་ནི། བྱ་བ་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་
 གཉིས་ལས་དང་སོ་ནི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཉིས་བ་ལས་
 བྱ་དུས་མཐུན་བར་བྱེད་བས་རྗེས་སྤྱི་འཇུག་བར་བྱེད་བ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་ལ། དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ནི་ཁ་ནང་བལྟས་ཡིན་བས་
 དངོས་སུ་རིག་བྱེད་མི་སྦྱོང་ཡང་རིག་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་
 བསྐྱོམ་བས་སྤང་བྱ་ནི་རྟོག་བཅས་ཁ་སྤྱིར་བལྟས་ཀྱང་ཡོད་བས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྦྱོང་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་སོགས་ལྟ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་སྤྱིར་རྗེས་སྤྱི་འཇུག་

གྲེད་དུས་སློང་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་ལྷན་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། མཚོང་སྤང་གིས་རིག་
 གྲེད་སློང་བར་བཤད་པ་རྒྱ་ཡི་དབང་དུ་དང་། འདོད་ན་སྐྱིབ་པའི་རིག་གྲེད་ཀྱི་ཀུན་
 སློང་མེད་པར་བཤད་པ་དུས་སློང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་མཚོང་སྤང་འདིག་
 མཐར་ཕྱིས་རིག་གྲེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གྲེད་ཀྱང་དུས་སློང་སློམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་
 ཁོ་ན་ལ་སློམ་ལ། བསྐྱོམ་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱིབ་པའང་འདོད་པ་ན་མེད་པས་སོ། །འོ་
 བ་དུས་སློང་གཙོ་བོས། རྒྱ་སློང་དགེ་བས་བྱས་ནས་དུས་སློང་མི་དགེ་བའམ་ལྷུང་མ་
 བསྐྱལ་གྱིས་བྱས་པའི་སློམ་པའང་དགེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཞེས། ཀུན་སློང་གི་བསམ་
 པ་དེ་དག་མཚོང་སློམ་སྤང་བྱ་རིགས་ཟ་དད་ན། དུས་སློང་གཙོ་བོར་འགྱུར་གྱི། རིས་
 གཅིག་ལ་རྒྱ་སློང་གཙོ་ཆའོ་ཟེས།

གསུམ་པ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དེ་འདྲའམ་ཞེས། ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། རབ་དུ་
 འཇུག་གྲེད་དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་འཇུག་གྲེད་ཀྱང་དགེ་སོགས་རྣམ་
 གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེའང་རབ་རྗེས་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་སྟེ་མཚོང་
 སྤང་སེམས་ནི་རབ་འཇུག་དང་། སློ་སྤྲི་ཤེས་པ་རྗེས་འཇུག་དང་། ཡིད་ཤེས་སློམ་
 སྤང་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་པ་མེད་ནི་གཉིས་མིན་ལོ། །དམིགས་བསམ་ལ་སྐབ་པའི་
 རྒྱ་སློང་དགེ་ལྷུང་མ་བསྐྱལ་ལས་དུས་སློང་དགེ་ལྷུང་མ་བསྐྱལ་འདྲ་བའམ། ཡང་ན་
 དམན་པར་མི་འགྱུར་བས་རྗེས་སློང་ལྷུང་མ་བསྐྱལ་དང་དགེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་དགེ་
 བ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་དག་གཤེགས་བཞེངས་མནལ་བཞུགས་ནས་དུའང་མཉམ་པར་
 བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷུང་མ་བསྐྱལ་མེད་དེ་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །མདོ་ལས། སྤང་

ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་བར་གཞག་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་ངན་པ་མི་མཛད་པའམ་ཉེས་མེད་པས་སྒྲང་པོ་ཆེན་པོའོ། །ཤེ་
 སྐྱེས་སངས་རྒྱལ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་དང་། སྐྱོད་ལམ་སྐྱེས་སེམས་ཡོད་ཟེའུ། ཡིད་
 དང་སྐོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཀུན་སྐོང་དུ་བཤད་པ་རྣམ་སྤྲིན་སྐྱེས་མིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ཀུན་སྐོང་གཉིས་ཀ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ནི་མི་རྟོག་ཅིང་མཉམ་བར་གཞག་
 པས་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །དེ་གཤེད་མིན་པ་ཀུན་སྐོང་གིས་དགོ་མི་དགོར་འཇུག་རོ་
 ཞེས་པ་མི་དེགས་ཏེ། བསམ་སྟོབས་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་ཡིན་ན། དེ་གམིན་དང་ལྟན་
 ཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་། མིག་རྗེའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་དགོ་བར་ཐལ་ལ། ཀུན་སྐོང་
 གི་བསམ་པ་ནི་དེ་གམིན་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་སྐོམ་པ་ནི་སེམས་པའི་རྒྱན་ཡིན་
 པས་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ཤེ་སྐྱེས་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེ་བྲག་དེག་མིན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་དེག་མིན་
 པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གཞོད་པ་གཞིར་བཅས་སྟོམ་
 པ་དང་། གཞོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་སྟོམ་པ་མིན་པ་དང་། གཞན་
 ལྟོགས་རེ་སྐོང་བའམ་སྟོགས་རེར་ཞུགས་པ་བར་མའོ། །དེ་ཡང་གཞོད་པ་ནི་ལུས་
 ངག་གི་མི་དགོ་བདུན་དང་། གཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་གཞོད་པ་ནི་རང་
 བཞིན་གཞི་ནི་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཤེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་
 ཀ་སྐྱེན་མོང་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱི་དང་ཤེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྟོམ་པ་
 ལ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་།

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་བཤའ་པ་ལ།
 དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། མིང་གི་རྣམ་ཐངས། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཞི། དང་པོ་ལ་
 དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བཞིར་བསྐྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དག་སྐྱོང་པ་མ།
 དག་སྐྱོབ་མ། དག་ཚུལ་པ་མ། དག་བསྐྱེན་པ་མ། བསྐྱེན་གནས་སོ། །བཤེས་སྦྱངས་
 འགྲེལ་བར་དག་སྐྱོབ་མ་དོར་ནས་བསྐྱེན་གནས་ལ་གཉིས་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ།
 གང་ཟག་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་སྒོམ་པའི་རྣམ་སྐྱེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་རྣམ་ཏོ། །དེ་ཡང་
 དག་སྐྱོང་པ་མའི་སྒོམ་རྣམ་འབྲེལ། དག་སྐྱོབ་མ་དང་དག་ཚུལ་པ་མ་འབྲེལ། དག་
 བསྐྱེན་པ་མ་འབྲེལ་སོ། །འདིར་རྣམ་མཚན་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །བསྐྱེན་གནས་ལ་
 གཉིས་སྐྱེ་མ་བཤའ་པ་ལུན་གྱུང་བས་སམ། བསྐྱེ་བ་ལས་ཟ་མ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་བར་
 བཤའ་བས་སོ། །དེ་དག་བསྐྱུང་བྱ་མང་ཉུང་མི་འབྲེལ་ཡང་སྒོམ་རྣམ་ལ་བྱང་མེད་བས་
 མཚན་འགྲེལ་བ་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐར་གྱི་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་
 ཞིང་གསར་ཏུ་མི་ཐོབ་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཞར་བྱང་སྒོམ་རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་དབྱང་བ་ནི། དག་བསྐྱེན་སོགས་
 སྒོམ་རྣམ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐོབ་གཏོང་
 གི་རྒྱུ་མི་གཅིག་པས་སོ། །འོ་ན་མི་གཅིག་དག་བསྐྱེན་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་
 འགལ་ཞེན། རྣམ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒོམ་རྣམ་དེ་དག་དོ་བོ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་བསྐྱུང་བྱ་གཅིག་འགོག་པ་ལྟ་བུ་མེད་བས། རྒྱུད་ལ་
 ཐ་དད་ཏུ་ལྡན་ཚོགས་སོ། །དག་སྐྱོང་པ་གཞི་ལྟ་ནི་སྐྱོང་བ་གསུམ་གསུམ་དང་། ལྷ་

གང་སོགས་ཞི་སྤོང་བ་གཉིས་དང་། སྤོང་བ་གཞན་ནི་རེ་རེ་ལོ། །འོན་ཀྱང་གཞི་བསམ་
གྱི་འབྲུ་བར་ལས། དགེ་སྤོང་གིས་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་ཆེ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲིང་།
དགེ་བསྐྱེན་གྱི་ཚུང་རོ། །འོན་དགེ་སྤོང་དེ་ཉིད་དགེ་ཚུལ་སོགས་སྤྱི་འབྲུང་རོ། །ཞེ་
ན། དགེ་སྤོང་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་སོ། །དོན་ལ་སྤོང་སེམས་གཅིག་ལས་དུ་མ་
དུས་མི་མཉམས་པ་དང་། ཚིག་སྤྲོ་མ་མེད་པ་ལ། བསྐྱེན་རྗོགས་སྐྱེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་
དག་ནི་སེམས་པའི་འབྲུ་བར་ཁས་སྤོང་སྤོང་གིས་འཛོལ་བ་དང་གཏོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོང་མའི་འོངས་སྤྱི་འོག་མ་འདུ་བས་ན་སྤོང་བ་གསུམ་ལྡན་ཅེས་བྲམ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། འདིར་ཆེད་ཀྱང་སྤོང་དང་། ཉིད་ཐོབ་པར་
བཞག་སྟེ། སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤྲང་བྱ་བྱ་དང་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་དང་ནི་ཐམས་ཅད་
སྤོང་བ་མཐོན་པ་སྟེ། ཁས་སྤོང་བ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་གསོད་ཀྱི་འདོད་ལོག་རྩུབ་ཆང་སྟེ། ལྡོ་ལོ་གཏན་དུ་སྤོང་བ་མཐོན་པ་ལས་
དགེ་བསྐྱེན་དང་ནི། དགེ་བསྐྱེན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་ཉིད་རེས་བརྒྱད་དུ་
ཡང་འཆད། ལྡོ་ལོ་དེའི་སྤོང་དུ། ལྡོ་གང་རོལ་མའི་སྤྱ་དང་། མེད་སྤོང་གྲུབ་ཁ་དོག་
འཆང་བ་ནམས་ཏེ་གང་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞེས་པའི་དུག་ །ཁྱི་སྐྱོན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་
པོ་གཉིས་དང་བདུན། དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་ཏེ་བརྒྱད་པོ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་
སྤོང་བར་མཐོན་པ་ནི་བསྐྱེན་གནས་དང་། དེ་བརྒྱད་ལས་གང་སོགས་སྤོང་སོགས་
གཉིས་སྤྱི་བྱེ་བ་དང་། གསེར་དུལ་ལེན་པ་རྗེ་སྤོང་འཚོའི་བར་སྤོང་བར་མཐོན་པ་
ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ལུས་དག་གི་ལས་སྤོང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤོང་
བ་ཡང་དག་པར་མཐོན་པ་ལས་ནི་དགེ་སྤོང་ཉིད་དེ། སྤོང་བྱ་སྤོང་དུ་བརྒྱས་པ་ལས་

བ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ལྷང་བྱེད་ལ་སྤང་ལྷང་སུམ་ཅུ། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་
དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེས་བརྒྱ་དང་ང་
གསུམ་མོ། །གསུམ་བཤ་སྤྱི་འཇིག་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མིང་གི་བྲག་ཏུ་བཤགས་
བཤོ། །དང་པོ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་གདུང་བ་བསིལ་བས་ཚུལ་བྱིས་སྤང་
ནི། མཁས་པས་བསྐྱབས་པས་ལེགས་སྤྱད་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་
དང་། ཉེས་སྤོད་སྤོམ་པས་སྤོམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་སྤང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཅ་བ་དང་རྒྱན་དང་བྱུག་བ་དང་སྤོས་
ཞེས་གྲང་བཤོ། །

གཉིས་པ། སོར་སྤོམ་ཐོབ་བ་དང་པོའི་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པ་
ནི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྤོམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་
པོ་ནི་སྤྲིག་བ་ལས་དང་པོར་ཐར་བ་དང་། སྤོམ་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་ལས་དངོས་ཡིན་
གྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དེའི་དོན་མེད་དེ། བ་ཉི་མོ་ལྷ་ཞེས་བ་དང་པོར་ཐར་
བ་ཡིན་ན་དེ་ཐར་ཐེན་བ་ཡིན་པས་དང་། ལས་ལས་གྱི་མཇུག་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་
བཤ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། །དང་པོ། སྤོམ་བ་དེ་སྤུ་ལ་ལྷན་ན། སོ་སོར་ཐར་
དང་ལྷན་བ་དགེ་སྤོང་སོགས་བརྒྱད་དོ། །སྤྱི་འཇིག་བ་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་མེད་དམ་ཞེ་
ན། དེ་དག་ལ་སྤོམ་བ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སོ་ཐར་སྤོམ་བ་མེད་དེ་ལོག་ལྷ་སོགས་གྱིས་
ཉམས་བ་དང་། མྱིད་པའི་བྱུང་བར་ལ་ཐར་བར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྲིག་བ་ལས་གཏན་
དུ་ཐར་བྱེད་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་སྤོམ་བ་གཞན་གཉིས། གང་ཟག་
སྤུ་དང་ལྷན་ཚུལ་དང་། སྐབས་སྤུ་བབས་བ་སྤོམ་པའི་མིང་ཅན་གཞན་གསུངས་པའི་

དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣོན་པ་དང་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་དེ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ལོ། །ཟག་མེད་སྣོན་པ་ནི། འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་སྣོན་མི་སྣོན་རྣམས་དང་ལྷན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སྣོན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྣོང་སྣོན་གྱི་གཞི་མཐུན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྣོན་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཐ་མ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྣོན་པ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡོད་ལ། མ་བཞག་ན་མེད་པས་སོ། །སོར་སྣོན་ནི་གཡེང་བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་རྗེས་སྤྱུང་བྱེད་པས་མིན་ལོ། །གཉིས་པ། ཡང་སྣོང་བའི་སྣོན་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དཔ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་སྣོང་སྣོན་ཞེས་གྲུ་སྟེ། དེས་འཆལ་གྲིམས་དང་དེའི་ཀུན་སྣོང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྣོང་བས་སོ། །བསམ་སྣོན་དང་སྣོང་སྣོན་ཡིན་མིན་ལ་སྐྱབ་ཞེ་ལས། དང་པོ་བསམ་སྣོན་ཡིན་ལ་སྣོང་སྣོན་མིན་པ། མི་ལྷོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཙས་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོན་པའོ། །

གཉིས་པ། ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པའོ། །གཉིས་ཡིན་མི་ལྷོགས་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོན་པའོ། །གཉིས་མིན་ནི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་མི་ལྷོགས་མེད་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་སྣོང་སྣོན་ལ་སྐྱབ་ཞེ་འང་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གསུམ་པ། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །དག་གི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྒྲིམ་པ་ལེགས། །ཞེས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་དེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མིན་ཏེ། ལྷང་བ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་པ་དང་ནི་སྒྲིམ་པ་སེམས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དག་དང་གཉིས་ནི་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འོངས་སྦྱོད་སྤངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། ལྡན་ཚུལ། འཛོལ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། ཉེན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་མིན་དངོས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར། སྒྲིམ་མིན་བསམ་གཏུན་དང་ཟག་མེད། བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་ཞར་བྱང་བཞི་ལས། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་རྗེ་སྲིད་དུ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཏང་གི་བར་དག་ཏུ་ཉག་ཏུ་དུ་ལྷུང་གི་ནམ་རིག་མིན་པ་དག་དང་ལྡན་ལ། ལྡན་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཚད་སྒྲིམ་པ་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་སོར་སྒྲིམ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མིན་པས་གཏོང་རྒྱས་མཚམས་བཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ལྡན་ཅིག་མ་དང་པོ་ད་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་ལྡན་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། སྒྲིམ་མིན་གནས་པའང་སྒྲིམ་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། བསམ་གཏུན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ད་ལྟ་བར་མ་ཟད་ཉག་ཏུ་གཏོང་རྒྱས་བར་ཚོད་པའི་ཡང་འདས་པ་དང་། བར་མ་ཚོད་པའང་མ་འོངས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །བསམ་

གཏན་སྡོམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡང་ཆེ་གཞན་
 དང་། འདིར་བཏང་བའི་བསམ་སྡོམ་འདས་པ་ཐོབ་ལ། འོན་ཀྱང་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འཆད། འདས་འོངས་ལྡན་ཞེས་ཁོ་རང་
 གི་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །འདམགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། དང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོས་
 བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ན་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་སྡོམ་བསྐྱེད་
 མ་སྲོང་བས་སོ། །གཞན་བསམ་གཏན་སྡོམ་པ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
 འདས་འོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ད་ལྟའི་དབང་དུ་ན་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། “འདམས་ ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་སྡོམས་པར་ཞུགས་པ་
 བ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་དུ་ལྟར་བ་དང་ཡང་ལྡན་གྱི། མཉམ་
 གཞག་ལས་ལངས་ན་མིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་བུ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
 ལྷན་འབྲང་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆེ་དང་།
 གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་ཞོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །

བཞི་བ་ལ་སྤྱིའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། རྗེ་བྲག་སྡོམ་སྡོམ་མིན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ། བར་མའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་
 བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ད་ལྟའམ་བར་གྱི་དང་ལྡན་ལ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྤྱིན་ཆད་
 དུས་ནི་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡང་འོ། །གཉིས་པ། སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པ་
 བར་མའི་དགོ་བའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། སྡོམ་ལ་གནས་པ་བར་མའི་མི་དགོ་བའི་
 རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། རི་སྤྱིད་དུ་སྡོམ་མིན་ཤན་པ་

༡༦ །མ་གྱི་ཤོག་ངོས་༡༧༡༩། འཕམས་ དཔལ་འི་ ༡༡༣བཙན། འཕགས།

སོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་^{༡༢} བའི་ཤུགས་དང་ལྷན་པས་ཕྱག་འཆོལ་བ་སོགས་དང་།
སོར་སྤོམ་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་དག་པ་དང་ལྷན་པས་སྤོམ་ཆགས་གསོད་པ་
རྒྱ་སོགས་བྱེད་པར་དེ་སྲིད་དུ་དག་མི་དགའི་རིག་མེན་དང་ལྷན་པས་སོ། །

གཉེས་པ་རིག་བྱེད་ལྷན་ཚུལ་ལ། ལུས་རག་གི་རིག་བྱེད་ལྷན་ཚུལ་དངོས་དང་
འཕྲོས་དོན་གཉེས། དང་པོ། ལུས་རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི། སྤོམ་སྤོམ་མེན་
བར་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་དུ་ལྟ་བར་དང་ལྷན་ལ།
བྱེད་པ་དེ་གཏོང་རྒྱས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱིན་ཆད་འདས་
པ་དང་ཡང་ལྷན་ལ། མ་འོངས་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་དེ་རིག་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་མེན་པས་དང་། བེམ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །སྐྱིབ་ལ་ལུང་
མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་ནི། མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡི་རིག་བྱེད་དག་ལ་མ་
འོངས་མི་ལྷན་པར་མ་ཟད་འདས་པ་དག་དང་ལྷན་པའང་མེད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་
ཚོས་རྣམས་སྤོབས་རྒྱུང་ལ་དེ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོབ་པའང་སྤོབས་རྒྱུང་བས། ཚོས་
དེ་འགགས་ནས་དེའི་ཚོབ་པ་ལྷ་ཕྱིར་འཕྲེན་མི་རུས་པས་སོ། །ཚོབ་པ་ཐམས་ཅད་
སེམས་སྤོབས་ཆེ་རྒྱུང་གིས་འབྱེད་བས། སྤོམ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འབེན་རུས་
ཞིག་ལ་འདས་འོངས་ཚོབ་པར་འཁྲུལ་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་ཅན་མེན་ཀྱི་རྒྱ་
རུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་ངེས་པ་འདྲ་ཞིག་ལའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས། སྤོམ་མེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རིག་རིག་མེན་དང་ལྷན་
ཚུལ་གྱི་སྤྱོད། །དང་པོ། ལུས་རག་མི་སྤོམ་པས་སྤོམ་པ་མེན་པ་དང་། དམ་པས་
སྐད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་པས་ཉེས་སྤོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་

༡༢ །མ་ཕྱི་སོག་ངོས་༡༧༠ན་ན། བྱང་དཔལ་རི་༡༧༤ན་ན། དང་།

སྤྱི་གསལ་ཡིན་པས་འཆམ་བའི་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་ས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལས་
དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་ལས་དེའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

གཉེས་པ། འདིར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་ལུ་བཞི་སྟེ།
རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་རིག་མིན་མི་ལྡན་པ་ནི། སྤོམ་སྤོམ་མིན་གཉེས་ཀ་མིན་པའི་
བར་མ་དོར་གཞུས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་ཞན་པ་སྟེ། གུན་སློང་དག་པོ་མིན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཞན་པས་རིག་མིན་སློང་མི་རུས་
པས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ཞན་པས་
ཀྱང་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྐྱེད་མི་རུས་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་ན་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་
དགོས། སེམས་ཞན་པ་ཞེས་པས་སེམས་དག་པོས་བྱེད་ན་རིག་རིག་མིན་དང་ལྡན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་སྤྱིར་བཏང་སྟེ་དམིགས་བསལ་ནི། རྣམ་བུར་དངོས་པོ་བདུན་
དང་། སློབ་གཙོད་སོགས་ལས་ལམ་རྣམས་སེམས་ཞན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
བྱེད་ཀྱང་རིག་མིན་དང་ལྡན་ནོ། །ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཏང་བ་དང་། བྱི་
མའི་རྣམ་རིག་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིན་
པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་འགགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ལ། ཟག་
མེད་ཀྱི་སྤོམ་པའི་ཐོབ་པ་ངེས་པར་ལྡན་པས་སོ། །འདིར་སོ་སྐྱེ་དཔེ་མ་བརྗོད་བ་དེ་
བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཆེ་རྗེས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱིས་
པ་ལ་མ་ངེས་འཕགས་པ་ལ་ངེས་པས་སོ། །འཕགས་པ་བཞིན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་
དང་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཟེད། འཕགས་པ་དཔེ་བརྗོད་པས་ས་འཕོས་པའི་དབང་
དུ་སྟེ། མ་འཕོས་པ་སོ་སྐྱེས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་འཕོ་བ་ལའང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་

དོ། །གཉིས་ལྡན་སྤོམ་སྤོམ་མིན་གཉིས་རིག་གྲེད་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་མིན་གསུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྤྱེ་དང་། སོ་སྤྱེ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་ལི་ནས་རིག་གྲེད་མ་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་སྤོམ་དང་ལྡན་ལ་བར་མ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ལའང་ལྷ་ཤེས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཐོབ་ཚུལ་ལ། སྤོམ། སྤོམ་མིན། བར་མ་འཐོབ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གང་ལས་ཐོབ་པ་དང་། གཞི་གང་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན། ཟག་མེད། སོར་ཐར་ཐོབ་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ། བསམ་གཏན་ལས་སྤྱེས་པའི་སྤོམ་པ་ནི་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉེར་བསྟོགས་གང་རུང་གི་ས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཟག་མེད་སྤོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གི་སེམས་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ་ཡི་སྤོམ་པ་ནི་གཞན་མཁན་སྟོབ་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་གྲེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་གྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་མ་དགོས་པའི་སྤོམ་པ་རྣམས་ནི་དགོ་འདུན་ལས་ཐོབ་ལ། དགོ་བསྟེན་པ་མ། དགོ་ཚུལ་པ་མ། བསྟེན་གནས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་ལས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་བཅུ་བཟུང་ཕྱིར་སོགས་སྐྱ་གསུངས་པར་འདོད་དེ། བདེན་མཐོང་ཚུར་ཤོག་སོགས་སོ། །བདུན་ནི་རྗེ་སྤྱིད་འཚོ་བ་སྟོག་གི་མཐའ་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་སྟེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤོམ་པ་ཡང་དག། བར་སྐྱང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་འོག་ཏུ་སྐྱང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སྐྱལ་བ་མི་འདྲ་

བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཆེ་སྲི་མ་དེར་སྐྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་སྲིར་དང་། མི་དྲན་པས་སྡོམ་
བ་མི་སྐྱེ་བ། ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་བསྐྱེན་གནས་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཅེ་ཡོད་
ཅེ་ན། མདོ་ལས། ཞག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སྲིར་མེད་པར་ཤེས་ཟེར། དེ་མེད་པས་
མི་སྐྱེ་འམ་གདུལ་བྱས་སྲིར་མི་བྱས་པར་གཞིགས་ནས་ཡིན་ཟེར་ན། འདུན་བཟང་ནི་
དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོ་བཏགས་མི་བྱས་ཏེ། འདུལ་དོན་མཐའ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་
པའི་ལུལ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཟེར། སྡོམ་དཔོན་ནི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཉིན་
ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་མོད། རུས་ན་རི་སྲིད་འཚོ་
དང་། མིན་ན་ཞག་རེ་བཞིན་སྐྱོད་བ་ལ་དྲན་བ་གསོ་བ་སོགས་དགོས་བ་དུ་མ་ཡོད་
ཅིང་། གཞན་མི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་བ་ཡི་སྡོམ་མིན་ནི་མེད་དེ། བདག་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་ཀྱང་ཅིག་ཅེས། སྡོམ་མིན་དེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་
གཅིག་ཏུ་གནས་པ། དེ་ལྟར་ཉོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཅེས་གྲགས་སོ། །དེའི་སྲིར་སྡོམ་
མིན་ནི། རི་སྲིད་འཚོ་བར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱེ་ལ་གྲགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལེན་བ་མེད་
པས་མེད་པར་འགྱུར་ན་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་སྡོམ་མིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལས་སྐྱོད་པ་ཡིན་པས་ལེན་བ་མེད་པས་དང་། གལ་ཏེ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྡོམ་
གཅོད་པས་འཚོ་བར་བྱའོ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལེན་པར་འདོད་ན། ཉིན་ཞག་པའང་ཡོད་
པས་དང་། ཟླ་བཞེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོགས་བརྗོད་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་སྡོམ་དང་སྡོམ་མིན་
གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་ལ་སྡོམ་བ་མིན་པར་འདོད་
དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། བསྐྱེན་གནས། དགེ་བསྐྱེན་སྐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

སྐྱོམ་པ་ལེན་ཚུལ། བསྐྱར་བྱའི་ངོ་བོ། སྐྱོམ་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་དཔ
མ་གུས་པ་སྤང་བྱིར་སྟོན་དམའ་བར་ཚོགས་བྱུངས་བྱས་པ་བཅུགས་སུ་འདུག་ནས་ཐལ་
སྐྱུར་རམ་ལག་པ་བསྐྱོལ་ཉེ། དག་གིས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱས་པ་
ཡིས་ཡིན་གྱི་སྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་མི་སྐྱོས་པར་སྤང་དང་ཁ་མཉམ་སྟེ་སྐྱུས་པས་མིན་ཉེ།
དེ་གཞན་ལས་འོད་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ཁར་མ་ལས་རྒྱན་གསར་བས་མི་བརྒྱན་
པ་དང་། དུས་ནི་ད་ནས་སང་གི་ནམ་ནི་ལངས་ཀྱི་བར་དུ། ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་བར་
མར་འགྱུར་བས། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཚང་བར་ནི་འོད་དགོས་ཉེ།
སྐྱོང་བ་རྣམས་ལན་ཚུན་རག་ལས་པས་སོ། །ཁངས་པར་ཉི་མ་མ་ཤར་ཞིང་ཟས་མ་
ཐོས་གོང་དུ་དོ་ཚ་ཞེས་ཡོད་པས་ཡུལ་གཞན་ལས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་འོད་
པར་བྱའོ། །

གཞན་དེ་ཡང་འདུལ་བར་དགོས་པའི་ལས་ལེན་པར་བཤད་ལ། གནས་འཛོག་གི་
མདོ་ལས། དགོས་སྐྱོང་ངམ། བྲམ་ཟེ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་ཚོགས་པ་ཅམ་
གྱིས་ཚོགས་པར་བཤད་ལ། རྣམ་པར་གཉན་ལ་དབབ་པར་བསྐྱུ་བ་ལས། ཡུལ་མེད་
ན་རང་གིས་ལེན་པའང་བཤད་ཅིང་ཆེ་གང་གི་བསྐྱེན་གནས་གནས་གཅིག་ཏུ་ལེན་
པའང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་
སྐྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་
ལག་དང་། ཚང་འཕྲུང་ན་ཚུལ་ལྟན་ཡང་བག་མེད་པས་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཚང་
སྤང་བ་དང་། སྐྱོབ་དང་རྗེས་མ་སྐྱེན་བརྒྱུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་དང་། གཅིག་

དང་། དེ་བཞིན་གསུམ་པོ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་རོ། །གཉིས་ལ། གལ་ཏེ་སློག་གཅོད་སྲོང་བ་སོགས་བཞི་སྐྱབས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་ན་ཆང་སོགས་སྤང་བས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། ཆང་འཕྱར་བ་དེ་ཡིས་དུན་པ་ཉམས་ནས་བསྐབ་པ་འཆལ་བས་དང་། སྤྱ་གར་གྱིས་དེགས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཆལ་ཚུལ་དང་ཉེ་བས་དང་། དུས་མིན་ཟས་གྱིས་སྐྱོ་བ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གསུམ་ལ། དགོ་བསྐྱེན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་བསྐྱེན་གནས་མེད་དམ་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་སོང་ནས་ལེན་ན་གཞན་ལ་འང་བསྐྱེན་གནས་ཡོད་མོད་གྱི་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དགོ་བསྐྱེན་ལ་ལེན་ཚུལ་དང་། བསྐབ་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱོམ་པ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་དང་། སྐྱོམ་པའི་ཉེན་སྐབས་འགོ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་། དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། སྐབས་སུ་སོང་ནས་བདག་དགོ་བསྐྱེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཚིག་སྐྱ་ན་དེས་དགོ་བསྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། ཉི་འོག་པས་སྐབས་སུ་འགོ་བཤེད་ཀྱིས་དགོ་བསྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཟེར། ཁ་ཆེ་བས་དེ་ཅུ་གྱིས་མི་འགྱུར་ཉེ། དགོ་བསྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར། མདོ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་དགོ་བསྐྱེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་དགོ་བསྐྱེན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་སྐྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་སྐྱོབ་དགོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་སྟར་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ངི་སྟིད་འཚོའི་བར་དུ་སྐོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཉེ་སྐོག་གཅོད་པ་ལས་སྤང་སྐོག་པ་དེ་བཞིན། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱི་བས་ཀྱང་དུས་འདི་ནས་”འཕྱར་སྟེ་ངི་སྟིད་འཚོའི་བར་དུ་སྐོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཉེ་སྐོག་གཅོད་པ་ལས་སྤང་སྐོག་པར་

༡༥ །མ་གྱི། འོག་ངོས་༡༤༡༣༧། འཕྱར་ དཔལ་ལྷི། ༡༡༧བཤན། བཟུང།

བཟྱེད། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཁས་སྒྲང་བ་དོན་མེད་དམ་
 ཟེར་ན། སྒྲོམ་པ་ནི་དགོ་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པས་ཐོབ་ཀྱང། སོག་གཅོད་
 སོགས་སྒྲོང་བར་ཁས་འཆེས་སུ་གཞུགས་ཤིང། སྒྲོམ་པ་བསྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་ཀྱང། བསྐྱབ་པའི་གནས་
 རྣམས་བརྗོད་དགོས་པ་བཞིན་ལོ་ཟེར། གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ནི་དགོ་བསྟེན་དུ་ཁས་སྒྲང་
 བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ་དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་དགོས་
 པ་ཡིན་ན་ནི་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་སོག་གཅོད་སྒྲངས་པས་སྣ་གཅིག་སྒྲོད་པ་དང་
 སོགས་པས་དེ་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་སྒྲོང་བའི་སྣ་འགའ་སྒྲོད་དང་འདོད་ལོག་དང་
 གསུམ་སྒྲོང་བ་པལ་ཆེད་སྒྲོད། ཅ་བཞི་ཆང་ལྔ་ཆང་སྒྲོང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 དགོ་བསྟེན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ལྷ་བྱ་གསུང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེས་དང་པོ་ཁས་སྒྲངས་པས་
 ལྔ་ཆང་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་། སྤྱིས་སྐྱང་དུས་འེ་འེ་གཉིས་གཉིས་ཉམས་ནས་གཞན་དུ་
 སྐྱང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཞུ་བ་དང་བྱི་བའང་
 མི་རིགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་དང་པོ་ནས་སྣ་གཅིག་སོགས་སྒྲང་ནས་སྐྱང་བར་
 ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། མི་ཆངས་སྒྲོད་སྒྲོང་བའི་དགོ་བསྟེན་ཀྱང་
 གསུངས་ལ། བོ་མི་དང་། སྐབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། མཚན་མོ་ཙམ་
 གྱི་དགོ་བསྟེན་ཡང་ཨ་རྩ་ཡའི་གཞུང་ལས་བཤའ་དོ། །གསུམ་པ་དགོ་སྒྲོང་སོགས་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཀྱན་
 སྒྲོང་གི་ཡིད་ཆེ་རྒྱུད་ནི་ལྷ་བྱ་བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་དབྱ་བཙམ་ལས་སོ་སྐྱེའི་སྒྲོམ་པ་

ཆེ་བའང་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་རྟེན་སྐྱབས་འགོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་
 སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ན། གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 དེ། ཅི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་
 སློབ་པའི་ལམ་དང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཆོས་སུ་བྱེད་ཆོས་སུ་
 དན་ལས་འདས་པ་བརྟགས་འགོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་སློབ་
 ལམ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སུ་ཡིན་པས་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་
 ཡ་བརྒྱད་དུ་འབྲེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་འགོག་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་
 ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མཐར་ཐུག་དོས་བརྒྱད་བའོ། །འོན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་
 ལྷང་གི་མཆོག་མེད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཞུགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། དེའི་རྟེན་ལ་གཞོན་པས་སམ་གཙོ་ཆེ་བས་ཆོས་སུ་ཞེས་སློབ་ཀྱི་གཞན་དུ་
 གཟུགས་སྐྱེས་སངས་རྒྱལ་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དོན་ནི། ཀུན་
 སློང་དང་བཅས་པའི་རག་གི་རིག་བྱེད་དེ། ཀུན་སློང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་
 པའོ། །དེ་ནི་འོད་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་
 སྐྱོབས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཀུན་སློང་དང་བྲེད་པས་འཕགས་ཏེ། ལྷང་
 རྣམ་ཆེགས་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱུག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ལལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་
 ཆོལ་དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་ཀྱི། །ལྡོན་ཤིང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འགོ་
 ལྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་མཆོག་གྲུར་མ་ཡིན་ལ། །སྐྱབས་
 དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་ལས་མི་གོལ་གྱི། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་

སངས་རྒྱས་དང། །ཚོས་དང་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀྱན་འཕྱུར་དང། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་འདས་པ་དང། །འབམགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་བདེ་བ། །མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ་འཕྱུར་དང། །འབམགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
པོ་དག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་དང། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་
མཚོག་ཏུ་ཕྱུར་པ་ཡིན། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་
གྲོས་བར་འཕྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབས་བྱ་བྱེ་བྲག་པའི་དགོས་པ་ལ། །ལོག་
གཡེམ་སྤངས་པའི་དགོས་པ། །རྩུབ་སྤངས་པའི་དགོས་པ། །ཚང་སྤངས་པའི་དགོས་
པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྤངས་གཉིས། དང་པོ། དགོ་བསྐྱེན་ལ་འདོད་
ལོག་སྤོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ལོག་གཡེམ་གཞན་གྱི་རྒྱུང་མ་སྤུན་
འབྲེན་ཅིང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདི་གཞེན་ནི་ལྟ་བུ་སྤྲུག་པའི་སྤྱིར་དང། །ཁྱིམ་
བ་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤོང་ལས་དེ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་དང། །འབམགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་
བརྗེས་ནས་ཀྱང་འདོད་ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྤོང་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དང། །གཅིག་ཏུ་ཉེས་
བ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་པོ། །གཉིས་པ། དགོ་བསྐྱེན་གྱིས་རྒྱུང་མ་གསལ་བ་ལེན་བའམ་སྤྲུ་མ་
ཤིན་པ་ཡང་ལེན་ན་སྤོང་བ་ཉམས་སམ་ཞེན་མི་ཉམས་ཏེ། །སྤོང་བ་དང་པོ། །རྗེ་རྣམ་
ཁས་སྤྱད་བ་བཞིན་ཏུ་ཐོབ་སྟེ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྟུན་བར་འདོད་ལོག་སྤོང་བར་
ཁས་སྤྱད་བ་དེ་ཐོབ་ཀྱི། །རྒྱུད་འདི་ལ་མི་སྤྱོད་ཅེས་ཁས་སྤྱད་བ་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བྱུང་མེད་དེ་དག་དགོ་བསྐྱེན་གྱི་རྒྱུང་མར་མ་བྱས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ན་འདོད་
ལོག་ཏུ་འཕྱུར་གྱི་རྒྱུང་མར་བྱས་པན་ཚད་མི་འཕྱུར་ཏེ་རང་གི་རྒྱུང་མ་ཡིན་པས་

སོ། །གཉིས་པ། དག་གི་མི་དགོ་བཞི་ལས་རྒྱན་ཁོ་ན་སྤང་བར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱེད་
 པ་སོགས་གཙོ་བོ་སྤང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་སྤྱིར་བ་
 འདི་གྱུར་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱན་སྤོང་བ་མ་བཤད་ན་མ་གྱུར་ངོ་ཞེས་རྒྱན་ཏུ་སྤྱིར་བར་
 ཐམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་སྤོང་བ་བཤད་ཟེར་གྲང་དགྲ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱན་སྤྱི་
 ལོན་ཏུ་སྤྱིར་སྤྱིར་དང་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ལས་སྤོང་འགྱུར་ཁོ་ན་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་བསྤྱང་བྱས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་འདུལ་འཇོག་རྣམས་ནད་པ་ལ་འདང་མ་གཞན་བ་སོགས་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཟེར། མཛོན་པ་བ་རྣམས་བཅས་པའི་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་
 མིན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལས་ཐོབ་པ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཚུག་གསུམ། གཞི་སེམས་
 ཅན་ཡིན་མིན། དུས་གང་ལས། ཡན་ལག་དུ་ལས། རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་རེ་རེ་ལས་
 ཐོབ་ཚུལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་སྤོང་སྤོང་མིན་སོགས་ཀྱི་ལ་སྤྱིར་བ་ནི། ཐོབ་པའི་
 གཞི་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤོང་བ་སོ་ཐར་ནི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྤྱིར་
 དངོས་མཚུག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་ཏུ་སྤོང་མི་སྤོང་གཉིས་ཀྱི་
 དང་། བཅས་རང་གཉིས་ཀ་ལས་དང་། དུས་དུ་ལྟ་བའི་སྤྱིར་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་དག་
 ལས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་འདས་འོངས་ལས་མིན་ཉེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་མི་
 བཟང་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་སྤོང་བ་ནི། སྤྱིར་མཚུག་པལ་ཆེར་
 དང་། ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་དང་། འདི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ལས་
 ལམ་དངོས་གཞི་འོག་ས་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོར་སྤྱི་བས་སྤྱིར་མཚུག་པལ་ཆེར་འོག་སར་

གཏོགས་པས་སོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱི་སྐྱོར་མཚུགས་ཀྱང་མེན་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ་ཁས་སྦྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་གཉིས་ཉོན་མོངས་
དང་། དེས་བསྦྱང་བའི་ལས་སྦྱོང་ན་བཅས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་མ་དེས་
པས་སོ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཚན་མིན་པ་ལས་མི་ཐོབ་སོ། །ཞེས་སོ། །དུས་ནི་གསུམ་
སོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་སེམས་རྗེས་འབྲང་བས་སོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་ཀའང་ཡུལ་
སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཉི་ཆེ་བ་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་གང་ལས་དང་རྒྱ་
ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་དགོས་དང་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་དགོས་བསྐྱེན་
དང་བརྒྱད་ལས་བསྐྱེན་གནས་དང་བཅུ་ལས་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡང་ན་ལས་ལམ་བཅུ་
ལས་དགོས་དང་བཞི་ལས་དགོས་ཚུལ་སོགས་གཞན་རྣམས་སོ། །

རྒྱ་ནི་མ་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། སེམས་རྒྱང་
འབྲིང་ཆེ་བ་དུས་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་པས་དེ་དེ་ལས་སོ། །སྡོམ་པ་མིན་པ་སེམས་
ཚན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གྲང་ལས་ལམ་ཀུན་ལས་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་མིན་ནོ་སྟེ་ཆགས་སྦྱང་དང་ཀུན་སྦྱོང་རྒྱང་དུ་སོགས་ཅིག་ཆར་མི་སྲིད་
པས་སོ། །མདོ་སྟེ་པས་ཐམས་ཅད་གསོད་སོགས་མི་སྲིད་པས། སྡོམ་མིན་སེམས་
ཚན་ཀུན་དང་ཡན་ལག་ཀུན་ལས་མིན་ལ། གང་རུང་སྟེ་རྒྱན་དུ་བྱའོ་སྟམ་པས་ལས་
དེ་སྦྱང་པས་དེར་འགྲུང་བེད་སོ། །རང་གིས་དེའི་རྒྱན་ལ་འདི་མི་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྦྱོང་
བ་བདུན་ལས་སྣ་གཅིག་གྲང་མེད་པ་ལ་དང་། གང་རུང་དེ་ལ་འདྲ་དེ་ལྟར་མེད་པའང་
ཡིན་པར་སེམས། སྡོམ་པ་མིན་པ་ནི། བན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་སྡོམ་པ་
མིན་པར་དེས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཅོམ་ན་ཐོབ་པའམ། དེ་མིན་

བ་གཞན་གྱི་རིགས་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་རྣམས་རང་གིས་དམ་བཅས་པའམ། གཞན་ལྟར་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ལས་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤོམ་སྤོམ་མིན་གྱི་ལྷན་ལ་བར་མའི་རྣམ་
 རིག་མིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་གཞི་བདུན་ལྟ་བུ་ཞིང་དང་། ཟས་མ་ཚོས་གོང་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱག་འཚལ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅས་པ་དང་། བྱ་བ་
 དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པས་འཛོལ་བོ། །གསུམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་རིག་མིན་གྱི་གཏོང་
 ཚུལ་དངོས་དང་། འཛོལ་དོན་འདོད་ཡིད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཏོང་ཚུལ་གཉིས།
 དང་བོ་ལ་སྤོམ་སྤོམ་མིན། བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་བོ་ལ། སོ་ཐར། བསམ་
 གཏན། ཟག་མེད་སྤྲ་མ་གཏོང་ཚུལ་གསུམ། དང་བོ་ལ། སྦྱིར་གཏོང་ཚུལ་དང་བྱེ་
 བྲག་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ། མི་བདེའམ་འཛོལ་བའི་ལྷན་དུ་བསམ་
 བ་ཐག་པས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དང་། རྟེན་བོར་བ་ཤི་འཛོལ་བ་དང་། རྟེན་ཉམས་ཉེ་སོ་
 མོའི་མཚན་གཉིས་དགེ་ནི་ཅིག་ཆར་བྱུང་བ་དང་། གཞི་རྟེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་
 དང་། བསྐྱེད་གནས་ནི་གོང་མ་བཞིའི་སྤྱིང་དུ་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གཏོང་བ་སྤྱི་
 རྒྱ་ལྷན་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་རོ། །

གཉིས་པ། མདོ་སྤེ་བ་དང་། ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་
 གང་ལྟར་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་བར་སྤྱོད། །གོས་དམར་པ་སོགས་སྤེ་བ་གཞན་དག་
 དམ་ཚོས་ལུབ་པ་ན་བསྐྱབ་མཚམས་དང་། ལས་མཐའ་མེད་པས་དེ་ལས་གཏོང་བར་
 འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་མཆེད་དམ་ཚོས་ལུབ་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ལྷན་དུ་མེད་པས་
 མི་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་སྤྲ་ཡོད་མི་གཏོང་བར་བཞེད། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དེ་ལྷན་དགེ་སློང་
 སོགས་སྤོམ་སྤྱན་ཡོད་པས་དམ་ཚོས་མ་ལུབ་པར་འགྱུར་བས་སྤྲ་མ་ཉིད་ལེགས་

ཟེར། །ཁ་ཚེ་རྣམས་ནི་ལྷུང་བ་གང་རུང་བྱུང་བ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་
 ལོན་ཅན་དང་ལོར་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་སྡོམ་འཆམ་དང་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་
 ལྷུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་བཞགས་ན་ནི་ཚུལ་ལྡན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བྱ་
 ལོན་འཇམ་བ་བཞིན་དང་། འདི་ལའང་སློབ་གཙུག་པའི་རྩ་ལྷུང་གཅིག་བྱུང་ན་སློབ་
 གཙུག་སྤང་སྡོམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་
 གང་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཁོ་ནའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་
 ལ་རྣམ་འབྲེད་ལས་ཚུལ་འཆམ་ཞིག་དག་སྤོང་མ་ལ་ཚོས་འདོམས་ན་ལྷུང་བྱེད་དང་།
 རྒྱལ་ཚན་རྒྱལ་གི་མདོ་ལས། ལམ་སྲུན་འབྲིན་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་དང་། སྤོང་
 བདུན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་སྤང་བས་ཀྱུན་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་
 ཟེར། གཞན་དག་འདོམས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དན་སོང་བྱ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་དང་། ལམ་
 སྲུན་འབྲིན་པའི་དག་སྤོང་མིང་ཙམ་གྱི་དག་སྤོང་ལ་དགོངས་ལ། སམ་བ་ཅན་རབ་
 ཏུ་མི་འབྲིན་པ་དོ་ཆ་ཞེས་མེད་ཤས་ཆེན་པོས་ཉམས་པས་སོ། །གཏོང་བ་ལ་རྩ་ལྷུང་
 གཅིག་བྱུང་བས་གཏོང་ཡང་། ལེན་པ་ནི་དེ་དང་མི་འབྲས་སྟེ། སྡོམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་མང་པོས་དེ་བཞགས་ལ།
 སམ་བ་འཆབ་བཅས་གཏོང་རྒྱུར་གསོར་མི་རུང་བ་དེ་ལེགས་པར་བཞག་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཏོང་ཚུལ། བསམ་གཏན་བྱ་གཏོགས་པའི་དག་བ་
 གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ས་འཕོས་པ་ན་གོང་འོག་རང་སས་བསྐྱམས་པ་
 གཏོང་ལ་སྡོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཏོང་ཞིང་། དངོས་གཞི་མ་
 རོབ་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ཙམ་ནི་ཤི་བས་ཀྱང་གཏོང་དོ། །དེ་བཞིན་བྱ་གཟུགས་མེད་

གཏོགས་པའི་དགོ་བའང་འཕོས་ཉམས་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་འབགས་པའི་
དགོ་བ་ཟག་མེད་ནི་འབགས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་ཐོབ་པས་ཞུགས་པ་དང་སྤྱི་མ་
གཏོང་ལ། དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་སྤྱད་ས་པས་རྗོན་པོ་ཐོབ་ན་བརྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་
བ་གཏོང་ལ། འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ལས་ཀྱང་གཏོང་
ངོ། །གཉིས་པ་སྤོམ་མིན་གཏོང་ཚུལ། སྤོམ་མིན་ནི་གཉེན་པོ་སྤོམ་པ་དང་པོ་གཉིས་
གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། ཉེན་པོར་བ་དང་འབྲུགས་ཆད་པས་ཤི་འཕོས་པ་དང་། ཉེན་
ཉམས་པས་མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་གཏོང་ངོ། །

གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་ཚུལ། བར་མ་ནི་འཕེན་འབྲུགས་ཀྱི་སྤོང་བལ་པོ་
ཆད་པ་དང་། ཁས་སྐྱབས་པ་ཆད་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ཞིག་པས་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆེ་དང་
དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ཤི་འཕོས་པས་བར་མའི་དགོ་མི་དགོའི་
རིགས་མིན་གཏོང་ལ། དགོ་རྩ་ཆད་པས་བར་མའི་དགོ་བའི་རིགས་མིན་གཏོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཕོས་དོན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་གཟུགས་
མིན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་བཅས་པ་དེ་དག་ནི་དགོ་རྩ་ཆད་པ་
དང་། གནས་གོང་དུ་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་ལ་གོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་གཏོང་རྒྱ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཁས་པས་གསུམ་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་དགོ་བ་དང་སྤྱི་བ་དང་།
ཐོབ་པ་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འདས་ལམ་གྱི་རང་རང་གི་
གཉེན་པོ་སྤོམ་པས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ། །དེའི་

སྲིར་སྲིད་ཅེ་འདས་ལམ་མོ་ནས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་ལ། རྟེན་དངོས་དང་། རྟེན་གྱི་དབང་
 གི་སྲོམ་པ་སོགས་གསུམ་སོ་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་དུང་པ་གཉིས། དང་སོ། དབང་
 སོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་ནི་དབང་སོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའོ། །སྐྱེ་མི་སྐྱུ་
 དང་། མཚན་གཉིས་གཅིག་ཚར་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་
 སྲོམ་མིན་དང་། སྲོམ་པའང་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི། སྐྱེས་ནས་
 དང་། རྒྱ་བྱེད། འབྱུང་ལྔ་དང་། སྤག་དོག་ཅན། ཉམས་པ་སྟེ་སོ་མ་ཞིང་ལྔ་དང་། མཚན་
 གཉིས་པ། སྐྱེ་འདམས་པ། རྟག་ཏུ་རྒྱ་མཚན་ཟག་པ་དང་། མི་ཟག་པ་དང་། མཚན་མ་
 ཅམ་ཡོད་པ་སྟེ་སོ་མ་ཞིང་ལྔ་སྟེ་བཅུ་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་སུ་མ་ཞིང་ལྔ་བཤད་
 ལ། གཏན་དབབ་བསྐྱུ་བར་གསུམ་ཡང་བཤད། སྲོང་ཚོས་ཀྱི་རུས་པ་མེད་པ་ལ་ཟ་
 མ་མ་ཞིང་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །སྲོམ་མིན་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་སོ་ཡིན་པས་
 སྲོམ་པའང་སྐྱེ་ལ། འོན་ཀྱང་སྲོམ་པ་ནི་རྩ་ལའང་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་བར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཡང་མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་སོགས་སྲོམ་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
 མོ། །འདོད་རྩ་དྲུང་ག་ལུགས་སྐྱེས་རྩ་རྣམས་ལ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཀྱི་སྲོམ་པ་
 ཡོད་ལ། ག་ལུགས་མེད་ན་ནི་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་ག་ལུགས་མེད་ལ། འོག་མར་ཐོབ་
 པ་དག་ཀྱང་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བས་སོ། །ཟག་མེད་སྲོམ་པ་ཉིད་བསམ་གཏན་
 བྱུང་བར་ཅན་ཚངས་ཚེན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་འདོད་
 པ་དང་དག་ག་ལུགས་སྐྱེས་རྣམས་དང་ག་ལུགས་མེད་པ་རྣམས་འདས་འོངས་ལྡན་
 པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་དེ། ག་ལུགས་མེད་རང་ས་ནས་ག་ལུགས་མེད་པས་སྲོམ་པ་མངོན་
 ལྷུང་མེད་ཀྱང་། སྤར་ག་ལུགས་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་སྲོམ་པ་གཏོང་བྱ་མ་བྱུང་བར་

གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ལྡན་པའི་སྲིད་རོ། །ཚངས་པ་ནི་སྲིད་ཅེ་
ལོག་གི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་
བས་དང་། ཚངས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་སོ་བཟེལ། ཐེག་
ཆེན་བས་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་ཆེན་ལ་ཐག་མེད་མེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེར་
སྐྱུལ་བ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་སོར་སྡོམ་མེད་དེ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་
སོ། །གཉིས་པ་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།
དང་སོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཟློང་འགྲུར་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་
བའི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་སྐོང་གི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། དཀར་ནག་སྐྱ་བཞིར་
དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཉེན་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། ཟུང་ལས་གྱི་སྐོ་ནས་
དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས། རོ་བོའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་བདུན་ལས།

དང་སོ་ལ། ལས་སྤྱི་དང་། ཁམས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ཟློང་བའི་ལས་གཉིས།
དང་སོ། ལས་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་འོང་བདེ་བ་ཟློང་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་
སྐྱོབ་པ་ལྷུང་འདས་འཐོབ་བྱེད་དང་། རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་མི་འོང་མི་བདེ་ཟློང་འགྲུར་གྱི་
ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཟློང་བྱ་མི་འཕེན་པ་ནི་གསུམ་སོ་རིམ་པར་དགོ་
དང་། མི་དགོ་དང་། གཞན་ལྷུང་མ་བསྐྱེན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་
གཟུགས་མེད་གྱི་དགོ་བའང་ལྷུང་མ་བསྐྱེན་དུ་འགྲུར་ཉེ། བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་མི་
ཟློང་བའི་ལས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ས་དེའི་དགོ་བ་ནི་ཉེར་ཞེའི་བདེ་བ་ཟློང་བའི་
ལས་ཡིན་པའི་སྲིད་རལ། ཡང་ན་བདེ་བ་ཟློང་འགྲུར་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་པལ་
ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་གྲང་སྐྱ་མ་ཡེགས། རང་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ནི་རང་དང་མ་ཐུན་པས་བདེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྟན་བཤམ་གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་
མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྟོང་འགྲུང་དང་། ལ་སོགས་པས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་འགྲུང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟོང་འགྲུང་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསོད་
ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བའི་ལས་
ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་
གི་ཕྱིར་མི་གཡོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དགེ་འབྲས་རང་གི་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ་དེའི་དགེ་བའི་
ལས་རྣམས་སྐྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་མངོ་ལས་
བསམ་གཏུན་དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བར་བཤམ་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་དཔྱད་
དགའ་བདེས་གཡོ་བ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བར་བཤམ་དེ། དེ་ནི་རྣམ་
རྟོག་བསམ་གཏུན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་གཡོ་མི་གཡོ་ནི་
རྣམས་སྐྱེན་ས་གཞན་ཏུ་གཡོ་མི་གཡོ་འོ། །འདོད་པའི་ལས་ནི་ལྟར་སྐྱེ་འགྲུང་ཡང་དུང་
འགྲོ་སོགས་སུ་འདྲ་སྐྱེན་པ་ཡོད་པས་སོ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་
གྲགས་པའི་ཕྱིར་མ་བཤམ་དོ། །འདོད་ནས་བསམ་གཏུན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་
བ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་བ་སྟོང་འགྲུང་ཏེ། ས་དེ་དག་ན་ཚོར་བ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དགེ་
བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཚད་བཞི་བ་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་དགེ་
བ་ནི་སྤྱག་མིན་བདེ་མིན་ཏེ། བཏང་སྟོམས་སྟོང་བར་འགྲུང་བ་ཡི་ལས་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེལ་སྟོང་འགྲུང་གི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྟོང་འགྲུང་

གསུམ་པོ་འདྲུ་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་མེན་ཏེ་དབང་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་སྟེ་དེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་གསུམ་
 ལྷའདྲུ་བར་མ་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
 ལ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ནི་དགོ་ལས་རྣམ་སྟོན་ཡིན་པ་ལས་ཤེས་པས་སོ་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ལ་ཅིག་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སྟོན་ནི། དང་པོའི་མིག་
 ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བྱུང་བདེ་དབང་ཡིན་ནོ་ཟེར། ལ་ཅིག་དེ་ནའང་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་ཚོར་བ་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཇི་སྟེད་པ། རྒྱ་མཐུན་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 ལས། ལས་གྱི་རྣམ་སྟོན་སེམས་ཚོར་ཁོ་ནར་སྟོན་པར་འགྲུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 ཡོད་དེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལས་དགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲུར་ལ། རྟོག་མེད་གྱི་ལས་དགོ་
 བ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་
 ཆད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་
 ཅན་གྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྟོན་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སེམས་ཚོར་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་
 བསྟན་བཅོས་ལས། ལྷ་སྟེ་མེད་པར་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྟོན་སྟོན་
 པར་འདོད་པའི་སྲིར་ཡང་། འོག་འདོད་པ་ན་ཡང་བཏང་སྟོམས་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་
 ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ། ཡི་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱི་
 རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལ་སྟེ་སྲིར་མེད་པར་རྣམ་པར་སྟོན་པར་འགྲུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་
 ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྟོང་བར་འགྲུར་བ་ནི་གཞུགས་སོ། །སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་འགྲུར་ནི་

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །བདེ་བའང་མ་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་ཚྱོང་བར་འགྱུར་བཞི། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཉེ་ས་གཞན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མེད་པས་
 སོ། །ལུང་གི་དོན་ཡང་མཐོ་རིམ་གྱི་མིག་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྗེའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དབང་པོ་དང་། ལྡན་མིན་སློབ་དབང་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་བ་སྟོབས་
 རྒྱུ་བའི་དབང་དུ་སྟེ། སྟོབས་ཚེན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་བདེ་བ་ཚྱོང་བར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་དང་། མི་དགེས་བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་
 ལ་རྣམ་སྲིན་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་དགེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཚྱོང་འགྱུར་མིན་ཉེ་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་འདོད་དེ། བོང་མ་སྤྱིའི་དབང་དུ་འོ་ཟེར། །གཉིས་པ་ལ་
 སྤྱིར་ཚྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྲིན་ཚྱོང་འགྱུར་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ། གཞན་ཡང་ཚྱོང་འགྱུར་ལྟ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚྱོང་འགྱུར་ཚོར་བ་དང་།
 མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཚྱོང་འགྱུར་རེག་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཚྱོང་འགྱུར་ལུལ་དང་
 འི། རྣམ་སྲིན་ཚྱོང་འགྱུར་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་འི་ཚྱོང་བར་
 འགྱུར་བའི་ལས་ཞི་བདེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་གཞན་གཉིས་འགག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེས་
 བ་དང་པོ་བཞི་ཚོར་བ་སྤྱི་དང་། ལྟ་བ་གྱེ་བྲག་ཚྱོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་དབག་
 བ་གོང་གི་ཚྱོང་འགྱུར་ཞི་ཚོར་བ་དངོས་ལ་མིན་ཉེ་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་འབྲ་
 དཔྱེད། དེ་ལྟར་ཚྱོང་འགྱུར་རྣམས་པ་ལྟ་ལས་འདི་ཞི་རྣམ་སྲིན་ཚྱོང་འགྱུར་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་ལྷན་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྤྱིའི་འདོད་བ་དང་།
 དཔེ་སྟོན་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། བདེ་བ་ཚྱོང་

འདྲུང་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་དང་། རེས་པ་ལའང་
མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྤྱིར་འདྲུང་དང་། སོགས་པས་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གངས་
གཞན་པ་ལ་སྤྱིར་བར་འདྲུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་བར་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་གསུམ་མ་ངེས་པ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་དེ་གསུམ་སྟེང་མ་ངེས་པ་ལ་རྣམ་སྐྱེན་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་
བཅེས་པས་ལས་རྣམ་པ་ལྷུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས།
གཞན་དཔེས་སྟོན་པ་དག་གཞན་སྐབས་སྤྱིར་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་།
རྣམ་སྐྱེན་སྤྱིར་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་སྤྱི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་
སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྐྱེན་མ་ངེས་པ་ནི་གལ་ཉེ་སྤྱིར་ན་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལ་སྤྱིར་
འདྲུང་ཡིན་ནའང་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་མ་ངེས་པའོ། །རྣམ་སྐྱེན་ངེས་ལ་སྐབས་མ་ངེས་
པ། རྣམ་སྐྱེན་ནི་གདོན་མི་བ་བར་སྤྱིར་ལ། མཐོང་ཚོས་སོགས་ལ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་ཀ་ངེས་པ་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལ་རྣམ་སྐྱེན་སྤྱིར་བར་ངེས་པའོ། །གཉིས་
ཀ་མ་ངེས་པ་ནི་པོ་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལ་མཐོང་ཚོས་སོགས་ལ་ངེས་མ་ངེས་
གཉིས་གཉིས་བྱུག་དང་། མ་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་སྐྱེན་མ་ངེས་གཉིས་ཉེ་
བརྒྱད་དུ་འདྲུང་རོ། །ཁ་ཅིག་མཐོང་སྤྱིར་གི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་
སྤྱིར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་མགོ་ཚུམ་པའི་དབང་དུ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལས་ཆེ་བའི་
འབྲས་བུ་རྒྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། བྱེ་སྐྱེས་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པས་
མཐོང་ཚོས་ལ་སྤྱིར་བ་ནི། སྐྱེས་ནས་སོགས་མིན་ཉེ། དཔེར་ན་ལྷུ་མ་བ་རྒྱ་བ་སྤྱིར་
གཉིས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེན་ལ། ལས་ལྟོ་སོགས་རྒྱ་བ་བྱུག་ན་སྐྱེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་

འདོད་དོ་ཟེར་ཅེས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མ་རངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་འགྲུར་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི། བྱེ་བྲག་། ཞར་
བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིས་མ་ཐུན་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་དབྱུང་པ་དང་། གང་
ན་ཡོད་དུས་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱིས་ནས་སྲོང་འགྲུར་སོགས་གསུམ་གྱིས་རིས་
མ་ཐུན་པ་སོག་དབང་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ལ་མཚོང་སྲོང་གིས་མིན་ཏེ། འདིའི་སོག་
དབང་ཐོབ་ཟེན་ལ་རིས་མ་ཐུན་གཞན་གསར་དུ་འཕེན་ན་འདིར་སྲོང་འགྲུར་མིན་
པས་ཁྲུབ་པོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་འཕང་ཟེན་དེར་སྤྲིན་ལ་ཆེ་བསྐང་བའི་བསོད་
ནམས་སོགས་ནི་བར་ཆད་སེལ་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཟེར། རྣམ་སྤྲིན་ནི་བཞི་ཀས་ཀྱང་
འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་གང་ན་ཡོད་དང་། རྒྱུད་གང་ན་ཡོད་དུས་པ་གཉིས།
དང་པོ། གལ་ཏེ་ལས་བཞིས་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་ཁམས་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཉི་འཕེན་པ་ཡི་ལས་བཞི་
ཡོད་ལ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། དུས་ལ་བ་ན་ནི་དགོ་བའི་སྤྱིས་
ནས་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཚོང་ཚོས་ལ་སྲོང་བ་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་འོང་
མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་
དེ་ཡང་མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་བརྟན་པའི་བྱིས་པ་འང་བྲལ་རྒྱུའི་ས་དེར་སྤྱིས་ནས་
སྲོང་འགྲུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་ལ་གཞན་གསུམ་བྱེད་དེ་དེ་ནི་བྱི་མར་སོགས་ལ་གོང་
མ་ཁོ་ནར་སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་སོགས་ལས་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་བརྟན་པ་དེ་
ཡང་སྤྱིས་སྲོང་དུ་མ་ཟད་ལན་གངས་གཞན་དུ་འང་སྲོང་བའི་ལས་མི་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ས་
དེར་གཏན་དུ་བྱིར་མི་འོང་བའི་བྱིར་རོ། །མཚོང་ཚོས་དང་མ་དེས་པ་བྱེད་དོ། །བྱིས་

འཕགས་པ་དེ་དག་ཆགས་པ་བྲལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་སྐྱེས་
ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་གཉིས་ལ་སྔོང་འགྲུང་ཡང་བྱེད་དོ། །སྲིད་ཅེའི་སེམས་
ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་འང་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །འདོད་
པ་དང་སྲིད་ཅེའི་ཆགས་བྲལ་འཕགས་པ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡང་
སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྲུང་གཉིས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
ནི་སྲིད་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་
ནི། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་ངེས་པར་སོར་རྒྱན་པར་བྱེད་པས་ཐུབ་
པས་སོ། །མ་ངེས་པ་དང་མཐོང་ཚོས་སྔོང་འགྲུང་བྱེད་སྲིད་དོ། །

ཐམས་ཅད་ན་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད་ན་སྲིད་པ་བར་མ་ན་འང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཕེན་
པ་རྣམས་པ་ཉི་ལྷུ་ཙུ་གཉིས་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། ལུའ། མེའ། ལུའ། ལོའ། ལྷུའ། ལུའ།
འགྲུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། ལྷིས། གཞོན། དཔ། དར་ཡོལ། ལྷུའ་པོ་
སྟེ་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཟུ་སྟེ། དེ་བཟུ་པོར་སྔོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་
སུ་བྱེ་བའི་སྲིད་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་རང་ཉིད་ལྷུ་སྔོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཏེ་
ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་དག་སྔོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བཟུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་ཚོས་ལ་
སྔོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་བཟུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རིས་མཐུན་པ་
གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་སྔོང་འགྲུང་གྱི་ལས་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕངས་པའི་
སྲིད་པོ། །སྲིད་པ་བར་མ་མཐོང་སྔོང་ལས་གཞན་གཉིས་མ་བཤད་དེ། འདི་སྟོ་མི་
གསལ་བས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་གསུངས་ཏེ་མི་སྟོག་པར་འདོད་པས་སོ། །འདོད་

ཁམས་སྲུ་ཞེས་པ། གཟུགས་ན་བྱུར་བྱུར་སོགས་གནས་སྐབས་བརྟུ་པོ་མེད་པའི་
 སྲིར་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བར་སྲིད་མེད་པས་སོ། །སྲོང་བར་དེས་མ་དེས་ཉེར་
 གཉིས་ནི། སྲིར་བསྟན་ཏེ། རྩེ་བྲག་ལ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་འབྲེལ། །གཉིས་པ་
 རྩེ་བྲག་ལ། དེས་པར་རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མཚོང་ཚོས་སྲོང་འགྲུར་རྩེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྲོང་དེས་ཀྱི་ལས་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའམ་རབ་ཏུ་
 རྟེན་བཟུགས་པའི་ཀྱན་སྲོང་ཅན་གྱིས་བྲུས་པའི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་དྲུང་། ཀྱན་སྲོང་
 དེ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཞིང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་བྲུད་པར་ཅན་རྒྱུ་
 ལྷགས་དང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དང་། སྟོམས་འཇུག་བྲུད་པར་ཅན་འགོག་པ་
 དང་། བྲུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་
 གཞོན་བྲུས་པ་སོགས་དང་། དགོ་མི་དགོ་རྒྱུ་ཚགས་སྲུ་བྲུས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་
 དང་། བ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཞིང་བསམ་སྲོར་བ་གསུམ་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པས་དེ་སྲོང་བར་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྲི་དང་། ཞིང་རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མཚོང་
 ཚོས་ལ་འབྲས་བུ་སྲོང་བ་ཅན་གྱི་ལས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྲུད་
 བར་ལས་འགྲུར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོན་བ་མ་ཕམ་བ་ཞེས་པའི་བསྟན་བ་ལ་
 སྟོན་བ་འདི་སྐབས་པའི་བྱུར་སྐྱེས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་
 བར་གྲུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགོ་འདུན་ལ་ཚོད་བ་བྱུང་བ་དེས་སྦྲར་སྟེལ་བས། དགོ་སྲོང་
 མཛོད་སྟེ་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པ་བཏོན་ནས་ཚོད་བ་ཞི་བར་བྲུས་པ་
 དང་། སྟེ་སྟོན་གསུམ་པ་ཁྲིས་ཏེ་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་བ་ཞི་བར་བྲུས་སོ་ཞེས་

ཆེ་ག་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ཐག་བྱུང་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་མེད་དུ་
 སྐྱེས་སོ། །ཕྱིས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་དད་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་
 ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པ་ནི། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀའི་ཉུག་
 རུམ་པ་ལོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མི་ཞིག་གིས་སྐྱར་ལྟ་བུར་དེད་ནས་འགོ་
 བ་ལ་ཅི་བྱེད་ཀྱིས་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཏོ་ཟེར་བ་བདག་གིས་ཀྱང་སྔོན་འདི་ལྟ་བུ་
 བྱས་པས་ད་ལྟ་འདི་ཚོར་ལ། འདིས་ཀྱང་འདི་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་བདག་ལྟ་བུ་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཚོར་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་ནས། སྐྱར་དེ་རྣམས་ལོར་གྱིས་ཉོས་ཏེ་བསམ་
 བ་བྲག་པོས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལས་བཏང་བ་དང་། དེར་མཐོང་བའི་ཚོས་དེ་ལ་སྐྱེས་
 པའི་དབང་པོ་བྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཡང་ན་འདོད་པ་སོགས་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏུན་དུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་
 དེར་སྐྱར་མི་སྐྱེ་བ་ལུལ་འཕོ་ན་བྱ་ལོན་ལྡང་བ་ལྟར་དེར་ཚོར་དེས་གྱི་ལས་རྣམས་
 བྱི་རྣམ་སྐྱེན་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་ཚོས་དེ་ལ་ཚོར་བའོ། །གཉིས་པ་ཞིང་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བཤད་པ། འཕགས་པ་གང་དྲག་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་ལྡང་
 དང་། བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དག་བཙུན་
 གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བཏུ་གཞོད་
 བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི་འབྲལ་དུ་ཚོར་བར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་
 སེམས་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པས་ལྱང་འདས་ལས་སྐྱར་ལྟོག་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལས་ལངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་
 ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཕིན་

ཏུ་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བགོས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་དང་དབྱ་བཅོམ་ལས་ལངས་བའི་རྒྱུད་ནི་མཐོང་སྤང་མ་
ལུས་དང་། སྐོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་གནས་གྲུང་གསར་བ་ཐོབ་བའི་བྱི་མ་མེད་
བ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་ནི་གནས་འགྲུང་གསར་བ་མེད་པས་
སོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་ལུས་སེམས་གང་གི་སྤོང་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་།
འཕྲོས་དོན་དོགས་སྤོང་གཉིས།

དང་སོ། གལ་ཏེ་རྣམ་སྲིན་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་པས་དེ་སེམས་ཀྱི་འཕ་ལུས་ཀྱི་
ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་སྲིད་ཅེའི་
བར་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ནི། ཡིད་བདེ་སོགས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་
འདོད་དེ། དེ་ཡལ་ཆད་ན་ལུས་ཚོར་མེད་པས་སོ། །མི་དགོ་བའི་རྣམ་སྲིན་ནི་ལུས་
ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱིས་མིན་ཞེ་ན། ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་
སྲིན་མིན་ཞོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་སོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་ཀྱི་
དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་བྲུགས་
ལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་
སྤོ་བའི་སེམས་དེ། སེམས་གང་ལས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་འགྲུང་ཞེ་ན། རྣམ་
པར་གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བཞི་སོ་གཞན་སྤོ་བར་བྱས་པ་དང་། དུག་དང་ཆང་རླུང་པ་
སོགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་ལས་སྤྲེས་པ་དང་། མི་མིན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་པར་བྱས་
པ་དང་། མི་མིན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་། བང་གི་འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་

དབྱེ་གྲིས་དབྱུགས་པ་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱོ་བ་དེ་
སེམས་ཚོར་མི་དགེ་བར་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་
འབྲུགས་ལ། དེ་ལས་སེམས་གཡེང་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་
གྱི། མི་དགེའི་ལས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་མིན་ནོ། །དེ་ལས་
འབྲོས་ནས་སེམས་གཡེང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་སྐྱ་བཞིར་བཤད་དེ་དེ་ལ་
སེམས་“གཡེངས་”¹⁶ བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་རྣམ་སྤྲིན་མིན་ནོ། །སྐྱོ་བ་དེ་སྐྱ་
མི་སྐྱ་མིན་པའི་འདོད་བ་དང་ལྷན་བ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདོད་ལྷ་རྣམས་
ལའང་སྐྱོན་བ་ཡོད་ན་དུང་འགྲོ་དང་ཡི་དུགས་ལ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས་སོ། །སངས་རྒྱས་པ་
གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་བ་མ་སྐྱོམས་པས་སེམས་རྣམ་གཡེང་
ཡོད་ལ། ལས་དང་། འཛིགས་པ་དང་། གཞོད་བ་དང་། ལྷ་དང་གྲིས་གཡེངས་པ་
རྣམས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་གཡེངས་པ་དང་། རིམ་གྲིས་འབྲོངས་པ།
གསུང་འཛེར་བ། དབུ་སྐྱ་བ་མེད་དེ། ལས་འཛིན་ཏུ་དྲངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྣང་པོ་
ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་སྐྱོང་གི་སྐྱོན་པ་དབྱེ་ན། ཡང་གསུམ་ཚན་གསུམ་པའི་མདོ་
ལས། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་པོ་གསུམ་། ༡ ་དང་། སྐྱོན་ནམ་ཉེས་པ་གསུམ་
། ༢ ་དང་། སྤྲིགས་པ་གསུམ་། ༣ ་དགསུངས་པ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིམ་བ་ལྟར་
སེམས་བྱ་བུ་བའི་གཡོ་ལས་སྐྱེས་པ་། ༡ ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་། ༢ ་དང་། འདོད་
ཆགས་། ༣ ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །བཞི་པ་ལ་སྐྱི་དང་། རྩེ་

¹⁶ །མ་གྱི། འོག་ངོས་༡༥་ནས་༡༧། གཡེངས་ དཔལ་རི། ༡༢༤བལྟ། གཡེང་།

བཤམ་སོ་སོའི་འདོད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མངོན་ལས་དཀར་ནག་ལ་སོགས་ཀྱི་
བཤམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཀའ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་མི་དགེ་བ་
དང་། གཟུགས་དང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིའི་སྤྱི་ལས་
མི་དགེ་བ་ནི་ཁྱད་མེད་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། ལས་གནས་ལ་འབྲས་བུ་ཡིད་
མི་འོང་འཕེན་པས་རྣམ་སྲིན་གནས་པ་དང་། གཟུགས་དགེ་བའི་མི་དགེ་བ་དང་། མ་
འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྲིན་གྱང་དཀར་བ་དང་། འདོད་དགེ་བའི་མི་དགེ་བ་
དང་འདྲེས་པས་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་འདྲེས་
མར་འབྲུང་བས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་གྱི་སློབ་མཚན་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་
མེད་དེ་འགལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་དགེ་འང་འདྲེས་མར་འབྱུང་ཏེ། མི་དགེ་
དང་ལྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་འབྲུང་བས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་
པ་རང་ས་ན་གཉེན་པོ་ཉིང་ངེ་འཇིག་མེད་པས་དགེ་བས་མི་དགེ་བ་གཏན་མེད་དུ་
བྱ་མི་རུས་ལ། མི་དགེ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ལོག་ལྟས་དགེ་ཅེ་གཅོད་རུས་པས་དགེ་
བ་དང་གཏོན་མི་ཟ་བར་འདྲེ་བ་མིན་ལ། དགེ་བ་སྟོབས་རྒྱུང་བས་འདྲེ་འོག་གསུངས།
ཀུན་བརྟུས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྲིན་པ་དཀར་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བ།
འདྲེན་མ་འདོད་པའི་འདྲེན་མ་སྟེ། བསམ་དཀར་སྐྱོར་གནས་གཤམ། བསམ་གནས་
སྐྱོར་དཀར་མོ། །འདོད་པའི་འདྲེན་མ་ལས་འདོད་དགེ་དང་གཟུགས་མེད་དགེ་བའང་
དཀར་བར་བཤམ་དོ། །འབྲེ་སྐྱས་ཅིའི་སྤྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དཀར་བར་མ་
བཤམ་ཟེར་ན། གང་ན་རྣམ་སྲིན་སྐྱེ་སྤྱིད་བར་སྤྱིད་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ལུས་སོགས་

ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་ན། དེ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ་བཟེང་ཡང་། འོན་
 །ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་གསུམ་པོ་མེད་དགོ་བའང་དཀར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །ལས་
 དང་རྣམ་སྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་སློང་ཞིང་བཟད་པར་བྱེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྐྱེན་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་མི་འོང་
 གཉིས་ཀ་མི་འབྲིན་ལ། དེའི་རྒྱ་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀའང་མིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་
 དང་འཇུག་པ་འགལ་བས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཟག་མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན་
 ལོ། །འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལས་གསུམ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱེད་སྟེ།
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལས་
 ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཡི་འདས་པའི་སློམ་ལམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དེ་ནི་ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲུག་པ་མི་དགོ་བའི་ཚོས་སློང་བས་སོ། །

ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 ཟད་པར་བྱས་ཟིན་པས་སོ། །རྗེས་བཟོད་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མིན་པས་
 སོ། །འདོད་ལས་ཆགས་བྲལ་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེས་ལྷལ་ཅན་
 འདོད་ཉོན་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུའང་སྤངས་པ་ན། དམིགས་ལྷལ་དགོ་བའང་སློང་བ་དང་།
 འདོད་དགོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྲུལ་དག་ནི་འདོད་དགོའི་
 གཉེན་པོ་མིན་ཏེ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མ་སྤངས་པས་སོ། །འདིར་དེས་སྤང་ངོ་ཞེས་བའང་
 ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སློང་བ་མིན་ཏེ། ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་འདོད་

དགེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་དེ། མདོ་ལས་དགེ་སྤོང་དག་མིག་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་སྤོངས་ཤིག་དང་དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་མ་གཏོགས་སྤྲ་མ་དག་ནི་མིན་ཏེ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་དགེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉག་པོའི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་དག་གིས་སྤང་རོ། །དེ་བཞིན་དཀར་པོ་ཟད་པའང་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཀར་པོ་གཟུགས་དགའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུ་སྟེས་པའི་ཐ་མ་བཞི་པོ་དེས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་དཀར་པོའི་ལས་སུ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དེ་བཞིའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐ་མ་བཞི་ཡང་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ཡིན་འོ། །འདི་གཞེན་པའི་ལམ་ཡང་ས་འོག་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་འདིར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ནི་དམུལ་བ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་ལས་གཞན་སྟོང་འགྱུར་འདྲེས་མ་སྟེ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་ཟེར། ཡང་གཞན་ནི་མཚོང་བས་སྤང་བུ་འདོད་པའི་ལས་ནི་གནག་ལ་འདོད་པ་ལས་སྟེས་པའི་མཚོང་སྤང་ལས་གཞན་བ་སྐྱོམ་སྤང་ནི་དཀར་ཉག་འདྲེས་མར་བཤད་ལ་གཞན་སྤྲ་མ་བཞིན་འོ། །ལྷ་བ་རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ། མདོ་ལས་སྤབ་པའི་གསུམ་སྟེ། སྤབ་པའི་ལུས་དང་། སྤབ་པའི་དག་དང་། སྤབ་པའི་ཡིད་

དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པའི་ལུས་དག་གི་ལས། སློང་བའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡིད་ཉིད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཐུབ་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །སློབ་པ་དང་སོ་སྟེ་ནི་ཐུབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་མིན་པས་སོ། །སློབ་པ་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སློང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་ཐུབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པ་གསུམ་གྱི་མི་དགོ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཡང་དག་པར་བསློབ་ཐུབ་པས་སོ། །

དུག་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱུད་གསུམ་སོ་དགོ་བ་བྱས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་མདོ་ལས། ལུས་དག་ཡིད་གཙང་བྱེད་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་ལུས་གཙང་བྱེད་སོགས་དང་། དུས་རེ་ཞིག་དང་གཏན་དུ་ཉེས་སྦྱོང་གྱི་རིམ་སློང་བས་སོ། །ཐུབ་གཙང་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་མི་སྐྱེ་བར་འདུག་པ་ལ་ཐུབ་པར་བལྟ་བ་དང་། གརྱ་སོགས་སུ་ལྷུས་བྱེད་པ་ལ་གཙང་བྱེད་དུ་ལྟ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་རོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་བོ། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པས་ཉེས་པར་སྦྱུད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། འོ་ན་ཡིད་ལས་མི་དགོ་ཁོ་ན་ཉེས་སྦྱུད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། བརྟམས་སེམས་དང་ལ་སོགས་པས་གཞིན་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམས་འཆེ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་

གྱི་ལས་ནི་སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡིན་པའི་སྲིར་དང། ལས་ཉོན་ཐ་དད་ཡིན་
སྲིར་དེ་ལས་མིན་ཡང་ཉེས་སྲུང་ཡིན་པས་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྲུང་རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ན་རེ། ཆེད་དུ་བསམ་བར་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱབས་སེམས་
སོགས་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་འགའ་
ཞིག་ཉོན་མོངས་བའང་ཡིན་པ་མི་འགའ་ཟེར་ལ། འཇིགས་ལས་ཉོན་གཅིག་ཏུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་བརྒྱབས་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐོ་
ནས་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་འཇུག་པར་བཤད་པས་སོ། །ཟེར་ཡུང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོག་ཆ་
ལ་བསམ་ཚུལ་དུ་མངོན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་དག་མི་དགེ་གང་དུའང་མི་
འགྱུར་ཏེ། བ་རོལ་ལ་ཐན་གཞོད་བྱེད་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན། ཐན་
གཞོད་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཉེས་སྲུང་ལས་བརྒྱུག་པ་དགེ་བ་དག་
ནི་ལེགས་པར་སྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་ལམ་བརྩམ་པོ་དངོས་དང། ཞར་བྱུང་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འགའ་
ཞིག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལེགས་སྲུང་ཉེས་
སྲུང་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ནས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དང། མི་
དགེ་བའི་ལས་ལམ་གཉིས་པོའང་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བརྩམ་གསུངས་
སོ། །ཆེ་ལོང་ཞེས་རགས་རིམ་ཅམ་བསྟན་པ་དང། དགེ་མི་དགེའང་ཅི་རིགས་པ་
བསྟན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་མིན་ཞེས་སོ། །གང་མ་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་མི་
དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟོར་མཇུག་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་
ཚངས་སྟོད་པ་དང། བརྟེན་པ་དང། འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང། སྟོག་གཙོད་ཀྱི་

སྐྱོར་བ་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་ལྡེ་ཁྲག་འབྲིན་དང་། ཉེ་བ་ལྡེ་མཚོད་ཉེན་འཇིག་
བཤང་མ་བསྐྱུས། དག་གི་ལས་རྒྱུད་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་ལ། ཡིད་ལས་ཁོ་སོགས་
དབྱ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་སེམས་བ་མི་དག་བ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱུས་སོ། །དེ་
བཞིན་དགོ་སྤྱོད་ལའང་ལུས་དག་གི་དགོ་བ་བདུན་གྱི་སྐྱོར་མཚུག་དང་། ལུས་
དགོ་ཚང་མི་འཕྲུང་བ་དང་། ལྷི་འོ་ཁ་ཟས་སྤོང་བ་སོགས་དང་། ལྷིན་མཚོད་ལ་
སོགས་བ་དང་། དག་གིས་ཀྱང་སྐྱོན་སྐྱོབ་སྤོང་བ་སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་བ་
དགོ་བ་དང་རོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དད་སོགས་བཅུ་ཡང་མ་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། ལྷན་བར། ལྷ། རོ་པོ། རབ་དབྱེ་བཞི། དང་པོ། ལུས་དག་གི་མི་
དགོ་འདོད་ལོག་མ་གཏོགས་བ་དུག་ནི་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་རྣམ་རིག་མིན་
པའི་རང་བཞིན་ཉེ་དུག་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་རང་ལ་ལས་ལས་འབྲུང་བས་
སོ། །འདོད་ལོག་གཅིག་ལུ་ནི་རང་གིས་རིག་རིག་མིན་རྣམ་བ་གཉིས་ཉེ། ལས་དེ་
གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་མི་སྤོང་བས་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་
པས་སོ། །དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་དུས་ཤི་བ་སོགས་ལྷུང་ན་རིག་རིག་
མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྱི་ལྷིས་ཤི་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནའོ། །སྐྱོར་བའི་ཚེ་དངོས་གཞི་མ་
བྱུང་བའི་ལྷིར་དང་དངོས་གཞིའི་ཚེ་རིག་བྱེད་མེད་པས་སོ། །ཡིད་ལས་གསུམ་རིག་
རིག་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །ལུས་དག་གི་ལས་ཀྱི་དགོ་བ་བདུན་ནི་ཡང་དག་པར་
རྒྱང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ནི་གཞན་ལས་ལོད་པས་རིག་
བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་བ་རྣམ་བ་གཉིས་ཀའོ། །བསམ་ཟག་གི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྤོང་བདུན་ནི་མཉམ་གཞན་གི་སེམས་ཅམ་ལ་དག་ལས་བས་རྣམ་རིག་

མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །ལས་བདུན་པོ་དེའི་ཉེར་བསྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནི་དེས་བར་
རྣམས་པར་རིག་གྲེད་དེ་ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་གལ་
ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དག་སོའམ་རབ་དད་དག་པོས་བྱེད་པ་རྣམས་རིག་གྲེད་མིན་ཏུ་འགྱུར་
བའམ་ཀུན་སྐོང་ཞན་ན་རིག་མིན་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་མཇུག་ནི་རྣམ་
པར་རིག་གྲེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེས་པར་ཡིན་ལ། རིག་གྲེད་ཏུ་ནི་འགྱུར་
བའམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྐྱོར་བ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་གྲ་
གལ་ཉེ་ལས་ལམ་གྲུས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཇུག་པའི་ཚོས་སྐྱོད་ན་རིག་གྲེད་ཏུ་འང་
འགྱུར་ལ། མི་སྐྱོད་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་སོ། །

སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གི་ཁྱད་པར་ནི། འགའ་ཞིག་སྐྱོག་ཆགས་གསོད་འདོད་
ནས་ཁྲི་སོགས་ལས་ལངས་ཉེ། སྐྱོག་ཆགས་དེའི་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་སོགས་ནས་མཚོན་
ཚངས་ཉེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱུན་པར་བྱེད་ཅིང་དངོས་སུ་སྐྱོག་གཅོད་པར་
མི་བྱེད་པ་ནི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་བསྐྱུན་པ་གང་གིས་སྐྱོག་གཅོད་པར་བྱེད་
པ་དེའི་ཆེ་རིག་རིག་མིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྱིར་ཆད་
རིག་གྲེད་མིན་པ་དང་། བགས་པ་བཟུ་བ་དང་། འཇུད་པ་དང་། སེ་འཚོས་པ་དང་།
ཟ་བ་དང་། རྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་གྲེད་དག་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པས་འགྲོ་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱབས་
སེམས་སོགས་གསུམ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་དངོས་གཞིར་གྱུར་པས་སྐྱོར་
མཇུག་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་གསལ་བྱ་འཆི་སྤྱིད་ལ་གནས་དུས་ཀྱི་གསོད་པའི་རིག་
རིག་མིན་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནམ། སེ་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་རིག་རིག་མིན་དེ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་དུ་ཤི་བ་ལ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་ཐལ་ལ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་བསྐྱེད་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་སློབ་གཙུག་དང་པ་དེ། དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་
 བ། སློབ་གཙུག་ཅེས་པ་སྐྱོར་འབྲས་ལས་ལས་དངོས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདོད་པས་
 ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་རིག་མིན་དངོས་གཞི་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་བསྐྱེད་བཅོས་
 ལས། སློབ་གཙུག་ལ་སྐྱོར་བ་མ་འགག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་དེ་ནི་
 མཚུགས་ལ་སྐྱོར་སྐྱར་གསུངས་སོ་ཟེར། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ། རང་འདོད་དང་
 འགལ་ཉེ་ལྗེད་ཤི་བེན་ལས་ལས་དུ་འདོད་པ་ལ། དེའི་ཆེ་སློབ་གཙུག་གི་དངོས་གཞི་
 མ་འགག་པས་སོ་ཟེར། རྩེ་སྐྱེས། དངོས་ལ་སྐྱོར་སྐྱར་གསུངས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། འོ་
 བ་དེའི་ཆེ་རིག་བྱེད་ལས་ལས་དངོས་སུ་མི་འགྲུང་ཉེ། ཤི་བེན་པ་ལ་རིག་བྱེད་དེས་
 གསོད་མི་རུས་པས་སོ་ཟེར། རྩེ་སྐྱེས། དེ་ལྟར་ན་རིག་མིན་ལའང་མཚུངས་ཟེར།
 དེས་ན་དེའི་ཆེ་མི་རུས་ཀྱང་རིག་མིན་ལས་ལས་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཀྱང་
 དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཤི་བེན་ལ་དངོས་སུ་བྱས་ན་དངོས་ལ་སྐྱོར་སྐྱར་དང་། འཆི་བ་ལ་
 བྱས་ན་མཚུགས་ལ་སྐྱོར་སྐྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལས་ལས་གཞན་གྱི་སྐྱོར་
 མཚུགས་གཞན་གྱི་དངོས་སུ་སོང་བའང་ཡོད་དེ། འགལ་ཞེས་བསམ་དུས་ལྟར་གཞན་ལོར་
 འཕྲོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱང་མ་ལ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་། རུན་སྐྱབ་བསོགས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་གཉིས།
 དང་པོ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཉེ། ཤི་བསོགས་ལ་སྐྱེད་ནས་གསོད་པ་ལ་ཆགས་པས་དང་།
 མཐོན་གྱི་གསོད་པ་སྤང་བས་དང་། གཉི་ལུག་མཚོད་སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ལོག་པའི་

༤༠ །མ་གྱི། སོག་ངོས་༥༠༧༡༡། གཙུག་ དཔལ་ལྡི། ༡༣༣བ། བཅད།

ལམ་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་སོ། །གཞན་ལས་གཉི་ལྷན་ནི། བསྟན་བཅོས་ངན་པ་
དང་། ལོག་ལྟས་བསྐྱང་བའོ། །བརྟམས་སེམས་ཁོ་རང་ཀུན་སྐོང་ཡིན་པས་རྩ་བ་
གསུམ་ལས་རི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱུ་ལ། ཆགས་སོགས་གསུམ་སོ་དེ་ཡི་མཚུག་ཐོག་ལས་
བྱུང་བྱིང་བརྟམས་སེམས་སོགས་གསུམ་སོ་འང་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བ་དངོས་གཞི་དང་སྐྱོར་བ་དང་མཚུག་བཅས་རྣམས་ནི་
ཆགས་སྣང་གཉི་ལྷན་མེད་ལས་སྐྱེས་པའོ། །གསོད་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཆིག་
རྩལ་སོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་འདོད་བ་དང་རྩལ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ཞེ་སྣང་
གིས་ནི་མཐར་སྐྱེན་པར་བྱེད་དོ། །ལོག་གཡེམ་དང་བརྟམས་སེམས་དང་མ་བྱིན་
ལེན་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། ལོག་པར་ལྟ་བ་གཉི་ལྷན་
གིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷན་པ་རྩུན་སྤྲོ་མ་དག་འཆལ་རྣམས་ཆགས་སོགས་
གསུམ་གྱིས་ཅི་རིག་པར་རྫོགས་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ལོག་གཅོད་པ་སོགས་ཞེ་
སྣང་གིས་རྫོགས་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། “གསོད་” གྲུ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་
ཡིན་ལ། ཆགས་པས་མཐར་སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རེག་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་
སྐྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་དང་། གཟུགས་ཉེ་སྤང་སོ་སྣ་ཆར་ལ་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པས་སོ། །རྩུན་སོགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དག་ཡིན་ལ་དག་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ན་ཆིག་རྩལ་གྱི་གཞི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་རྩུན་སོགས་གསུམ་གྱི་འང་ཡིན་ལ།
གསུམ་གྱི་གཞི་མིང་ཡིན་པ་ལྟར་ཆིག་རྩལ་གྱི་འང་མཐོན་ནོ་ཞེས་པར་ཚུན་མཚོན་
པའོ། །འདིར་གཞི་སྐྱ་རྟེན་ནམ་ལུལ་ལ་བརྗོད་དོ། །

༡། མཁུ་གྱི་སོག་ངོས་པོ་༡༠༩༡། གསོད་ དཔལ་ལྡི་ ༡༣༩༡། གསལ།

གཉེས་པ་ཞར་བྱུང་དངོས་གཞི་ཐོབ་མི་ཐོབ་དབྱུང་པ་ནི། རང་གསུང་བྱི་སྟེ་
 དང་དམ། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཉི་ལེ་ལ་སློབ་བས་རེག་གི་ལས་ལམ་དངོས་དང་མཉམ་གཅིག་
 འབྱུང་བ་མེད་དེ། “གསོད་” གྲུ་མ་ཉི་བར་སློབ་གཙོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་འབྱུང་
 ལ། ཉི་བ་ན་གསོད་བ་པོ་འང་ཉི་སྟེ། སློབ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
 བུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་སློབ་ཚད་ཚེ་སློབ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ལས་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
 ལུས་གཞན་སྟེ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་ཉེ་གྲོས་མ་ཐུན་པས་དམག་དང་རི་བྲགས་
 ཀྱི་ཡིངས་ལ་སོགས་པར་གསོད་སོགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སློབ་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལས་དངོས་དང་
 ཐུན་ནོ། །ལམ་ཉེ་དམག་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ན་ཡོད་ཀྱང་རང་སློབ་ལ་བབ་ཀྱང་མི་
 གསོད་སྐྱམ་ན་སྟེ་ལ་མི་འབྱུང་གསུངས་ལ། གསོད་པའི་སློབ་བ་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 ཞུགས་ན་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་རོ་བོ་ནི་མི་དག་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་རྫོགས་པ་དག་
 བ་ལྟགས་ལས་འབངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མི་དག་བ་གསུམ། དག་གི་བཞི།
 ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཤའ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སློབ་གཙོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་
 ལོག་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སློབ་གཙོད་པ་ནི། འདི་བསའ་དེ་སྐྱམ་དུ་བསམ་བཞིན་
 དུ་གསོད་འདོད་དང་གཞན་མ་ཞོར་བར་ནི། རང་ལས་གཞན་བ་བསའ་པའི་ཡན་
 ལག་གསུམ་དང་ཐུན་པའོ། །གཅེར་བྱ་བས་བསྐྱེད་པར་མ་བསམ་ཀྱང་མི་ལ་རེག་ན་
 འཚིག་པ་ལྟར། རྐང་ལོག་ཏུ་སློབ་ཚགས་ཉི་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་
 པར་ཉིང་སོགས་བཅད་པ་སློབ་གཙོད་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་སེལ་ཕྱིར་བསམ་
 བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ནད་པ་ལ་དབྱུང་ཉེས་པ་སོགས་དང་། ཞོར་བ་དང་། རང་

༡༩ །མ་བྱི་སློབ་ཚོས་མོ་ལོ་ལོ་ལོ། གསོད་ དཔལ་ལོ། ༡༩༩༧ལོ། གསུང་།

བསད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དངོས་མེད་དོ། །མེ་ཚོམ་ཟ་ནས་གང་ཡིན་གྱང་
 བསད་དོ་སྐྱམ་ནས་བསད་ནའང་དངོས་འོང་ངོ། །གཉིས་པ་མ་གྱིན་ལེན་པ་ནི་གཞན་
 གྱིས་བདག་བརྒྱུད་གི་ལོར་མ་སྐྱེ་འཕེལ་དབང་གིས་འགྲོག་པ་དང་མ་ཚོར་བ་འཇབ་བྱས་
 བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་མངོན་གྱུར་ལ་ཐོབ་སློ་སྐྱེས་པའདྲེས་གཞིར་
 འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་བསམ་བཞིན་མ་ལོར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉེར་དང་
 མཚོན་ཉེན་གྱི་དགོར་དང་ལི་བའི་རྗེས་གྱང་། དུལ་བདག་དང་དགོར་སྤང་དང་། ཉེ་
 དུའམ་དགོ་འདུན་གྱིས་བདག་བྱས་པས་མ་གྱིན་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ།
 བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམས་བཞིན། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་སྐྱོད་པའི་
 སྤྱིར་ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམས་བཞིན། བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་
 ལག་མིན་པ་དང་། དུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མིན་པར་བཟོད་པའོ། །

དང་པོ་གཞན་གྱིས་བརྒྱུད་བའི་བྱུང་མེད་རྣམས་དང་། མ་དང་བྱ་མོ་དང་། ས་
 མ་དང་བདུན་བརྒྱད་དུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་སྐྱོར་མ་རྣམས་ནི་དུལ་གྱི་
 བདག་པོས་བརྒྱུད་བ་དང་། གཞོན་ཏུ་མ་རྣམས་གང་ལ་གྱིན་པ་དེ་ཡིས་དང་། གྱིན་
 པ་མེད་ན་པ་མ་དང་མིང་པོ་སོགས་དང་། སྤང་བ་གཞན་མེད་ན་ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གྱང་ངོ། །བྲན་ཉེ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཞིང་དུད་འགྲོ་སོགས་གྱང་བཟོད་
 བྱ་མིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཁ་བཤང་ལས་སོགས་མའི་སྐོ་གཞན་དུ་ཚོམ་
 བའོ། །དེ་དག་གྱང་རང་གི་རྒྱུར་མ་ཡིན་གྱང་འདོད་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ན་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་
 སྐོས་སོ། །ཚོན་ནི་ལྷ་ལས་ལྷག་པའང་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་དེ་དུས་མིན་པ་བསྐྱུས་
 གྱང་བྱུང་ངོ། །གསུམ་པ་སྤང་བཅས་དང་། མང་པོའི་མངོན་སྲུལ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་

པའི་ས་འབར་འབྱུང་ཅན་དང་། སྲུབ་མོ་སོགས་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་། གཞུག་ལ་ག་
ཁང་དང་། པ་མ། སློབ་དཔོན། ལྷ་མ། དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་རང་གི་རྒྱང་མཁའ་
ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ལུ་ལོ་འབྱུང་བ་དང་། བད་སྐྱེད་མི་
བྱུང་བས་ཐེབས་པ། ལྷ་དན། ཡིད་མི་བདེ། ཉིན་པར་བསྐྱེད་གནས་ལ་སོགས་པའི་
དུས་སྐུལ། །འདི་ཡང་བསམ་པ་དང་མ་ཞོར་བར་སྐྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩལ་སྐྱེ་བ་
ཚིག་རྩལ་དག་འབྲུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བདེན་རྩལ་གྱི་ཐ་
སྐྱེད་བཅུ་དྲུག་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ། རྩལ་ཚིག་ནི་སྐྱེ་བོ་རང་གིས་དོན་སྐྱེ་བ་གང་
ཡིན་པ་ལ་པ་རོལ་པོ་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའི་བསམ་པས་མི་བདེན་པ་སྐྱེས་
པའི་ཚིག་དང་དོན་བདེ་འཕྲད་ནས་མདོན་པར་གོ་བཤོ། །འདིར་ཡང་བསམ་པ་དང་
མ་ཞོར་བར་སྐྱུར་རོ། །ཚིག་དོན་མདོན་པར་གོ་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་ལའང་སྐྱུར་ཉེ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། འོན་པར་ཚིག་བརྒྱད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་དང་འཕགས་
མིན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་བརྒྱད་བརྒྱད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ། མཚོང་ཐོས་རྟོགས་ནམ་ཤེས་
དང་བཞི་ལས། མཚོང་སོགས་ལ་མ་མཚོང་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཚོང་
བ་སོགས་ལ་མཚོང་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་གྲེས་པའི་ཐ་སྐྱེད་དེ་རྩལ་དུ་
འགྱུར་རོ། །མཚོང་ལ་མཚོང་ཐོས་ལ་ཐོས་སོགས་དང་། མ་མཚོང་བ་ལ་མ་མཚོང་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འཕགས་པའི་ཐ་སྐྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་སྐྱོང་བ་དང་།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྲོང་བ་དང་། ལྷ་ལྷེ་ལུས་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་སྲོང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ། མཛོད་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
 ཡིན་ཏེ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མ་གྱི་རོ་རེག་གསུམ་མ་སྐྱེ་བ་ལུང་
 མ་བསྟན་ཡིན་པས་རྣམ་སྐྱེན་མི་འབྱེན་པར་ཤི་བ་འདྲ་བར་རུས་པ་རྒྱུད་བས་རྟོགས་
 བར་བཤད་དེ། རྟོགས་སྐྱས་ནི་ཤི་བའང་འདྲེན་པས་སོ་ཟེལ། ཁ་ཅིག་ནི་རོ་ལྷར་དེ་
 གསུམ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇུག་པས་སོ་ཟེལ། དེ་ཡང་མཚོད་བྱེད་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་
 ལུས་པའི་མདོ་ལས། དུལ་དུག་དང་། དབང་པོ་དང་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་ནས་རྗེས་སུ་
 མཛོད་རྟོགས་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ལ། མིག་རྣ་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལུས་ཤེས་པ་རང་
 མིང་གིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་དོན་གྱིས་གོའོ་ཟེལ། འདུན་བཟང་ནི་ལུས་དང་སྤྲད་པ་
 ལ་རྟོགས་པར་བཞག་ཟེལ།

ཁ་ཅིག་ལུས་ལྡ་དབང་ལྡ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 བ་མཛོད་བ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་ཏེ་དུག་ཆར་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་། བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་རིག་པའི་རྗེས་སུ་དབགས་ནས་ལུས་དུག་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཆད་
 བ་མདོའི་དོན་ཡིན་ཟེལ། རྣམ་འགྲུང་སྲོད་པ་རྣམས། མིག་གིས་མཛོད་། རྣ་བས་
 ཐོས་སམ་པ་རོལ་ལས་འོང་བ་གཉིས་ཐོས་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་རྟོགས་
 པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྐྱོམ་སྐྱོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཟེལ། གལ་
 ཏེ་སྐྱོག་གཙོང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། དང་སྲོང་ཁྱོས་པའི་ཡིད་
 དང་། གཞན་བསྐྱོས་དག་གིས་གསོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

མེད་པའི་ལུས་བདུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་དག་གཤམ་ཞེས་ཅི་ན་ཤེས་
 བཞིན་མི་མཐོལ་ན་ཡིད་རླུན་ཞེས་བྱེ་སྦྱས་ཟེད། སྦོལ་དཔོན་གྱིས་ཡིད་ཁྲོས་པས་
 དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་རླུན་གཉིས་ལ་རིག་བྱེད་མེད་ན་རིག་མིན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
 ཉེ་འདོད་པའི་རིག་མིན་རིག་བྱེད་དེ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པས་སོ་བཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ཁྲོས་
 པ་ལ་རང་ལ་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བའི་མི་མིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལས་དང་།
 གསོ་སྦྱོང་དུས་ཅང་མི་སྦྱ་བས་དག་པར་གོ་བའི་རིག་བྱེད་དག་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེའོ་
 ཟེད། ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་རིག་མིན་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ལ་སྟོས་དགོས་པར་མ་ངེས་
 ཉེ། ལྷ་སྤེལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆེ་རིག་བྱེད་མེད་ཀྱང་སོར་སྦོལ་སྦྱེས་པ་བཞིན་ནོ་བཟེད།
 དག་གིས་སྟོག་བཅད་པ་དང་། ལུས་བདུས་རླུན་ཀྱང་དངོས་གཞི་ལུས་དག་གི་ལས་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ། སྤྲ་མ་པ་རོལ་དག་མི་མཇའ་བར་དབྱེ་བའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་ཆོག་སྦྱ་བའོ། །དེ་ལ་བདེན་པར་བརྗོད་ན་སྤྲ་
 མ་ཅམ་དང་། མི་བདེན་བརྗོད་ན་རླུན་དང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ། ཉོན་
 མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་བོ་ནི་མི་སྦྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་
 ལ། འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་རླུན་སོགས་ཀུན་ནི་ཀྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་བཤད་
 དོ། །གཉིས་པ། གཞན་ནི་དག་རླུན་སོགས་གསུམ་པེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་ཆོག་གང་ཡིན་པའོ། །དཔེར་ན་དག་སྦོང་ལོག་འཆོ་ཅན་ཁ་བས་གསྦྱ་བ་
 དང་། ཆགས་པས་སྦྱ་དང་། གཞན་མགུ་སྤྱིར་རྫོས་གར་མཁན་དག་ཀྱལ་ཆོག་འདོན་

བ་བཞིན་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཁ་ཉོན་
 གྱེད་པ་དང་འདྲ་འཛིའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ། བརྟམས་
 སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྷ་གསུམ། དང་སོ། བརྟམས་སེམས་ནི་པ་རོལ་མའི་
 དེ་བདག་གི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་ནས། མ་ཐུའམ། འང་བ་བྱའམ་གཞན་
 གྱི་ཡང་རུང་སྟེ་ལོག་པ་མི་རིགས་པས་བདག་གིར་གྱེད་འདོད་པས་གཞན་གྱི་ལོར་
 ལ་ཆགས་པའོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་ནི་འདོད་པ་ན་སློད་པའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་
 བརྟམས་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཚུམ་ཁྲིམས་ཕྱང་པོའི་མདོ་ལས། སྤྱི་བ་པ་ལྷ་བསྟན་པའི་
 སྐབས་སུ། འདོད་པའི་ཚབ་ཏུ་བརྟམས་སེམས་བསྟན་པས་སོ་གསུངས། ཁ་ཅིག་དེ་
 ལྟར་ན་འཁོར་བསྐྱར་དང་སྐྱ་མི་སྟན་ནའང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་འདོད་སྲིད་ཐམས་
 ཅད་བརྟམས་སེམས་ཡིན་ཡང་དེའི་གྲེ་བྲག་ལོག་པས། གཞན་ལོར་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་
 བ་ལས་ལམ་ཡིན་གྱི་བརྟམས་སེམས་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ་འདིར་ཉེས་སྤྱད་ཆེ་ལོར་
 བསྟམས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། གཞོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱད་བ་སྟེ་གཞོད་པར་ཞུགས་
 པའོ། །གསུམ་པ། ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་མེད་པར་ལྷ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྷ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་འཕགས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའང་ལོག་ལྷ་ཡིན་
 མོད་འདིར་ཆོག་བཅད་ཏུ་མཚོན་པའི་དོན་ཏུ་དང་པོ་སྟོས་པའོ་ཟེར་རོ། །བཞི་བ་
 རབ་དཔྲེ་ལ། ལས་དང་ལམ་གྱི་དཔྲེ་བ། དགོ་ཅ་གཙོད་མི་གཙོད་གྱི་དཔྲེ་བ། ལས་
 ཏུ་དང་སེམས་པ་སྟན་ཅིག་འབྱུང་སྲིད་ཚུལ་གྱི་དཔྲེ་བ། ཁམས་གང་ན་ཡོད་དཔྲེ་བ།
 འབྲས་བུ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དཔྲེ་བ་ལས། དང་སོ། མི་དགོ་བཅུར་བཤད་པ་

འདྲི་ལ་ཡིད་གྱི་གསུམ་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མིན་ཉེ་དེ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་
དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འཇུག་པས་སོ། །ལུས་
དག་གི་བདུན་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་པ་འང་བདུན་
པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་གི་ལམ་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་བརྟེན་སེམས་མེད་
སོགས་དགོ་བཅུ་ལ་འང་ལེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོང་མཇུག་ནི་དངོས་དེའི་དོན་དུ་འཇུག་
པ་དང་། དངོས་དེའི་རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་འདིར་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་པའི་ལས་ལམ་
དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་བ་སོགས་བརྟེན་སེམས་ལས་སུ་འདོད་བ་དེ་ལྟར་ན།
བདེ་འགོ་དང་དན་འགོའི་ལས་དང་ལམ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་པན་རྒྱན་གཅིག་གིས་
གཅིག་འབྲེན་རྒྱས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་དགོ་བ་གཅོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མེད་
པར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་
གཅོད་དོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དགོ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་བ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ན་དང་
པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགག་ཟེར་ན། དེ་ལོག་ལྟས་
མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ལ་དེས་གཅོད་པས་དངོས་སུ་མེས་བསྐྱེད་གས་
ཀྱང་ཚོམ་རྒྱན་པས་གྲོང་བསྐྱེད་གཅེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གང་གཅོད་
པ་དང་། གང་གིས་གཅོད་པ། ཇི་ལྟར་གཅོད་པ། ཉེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཅོད་པ།
བཅད་པའི་ངོ་བོ། སྐྱར་མཚམས་སྒྲོང་ཚུལ་དང་དུག་ལས། །དང་པོ། གཅོད་བྱ་འདོད་
པར་གཉོགས་པའི་དགོ་བ་སྐྱེས་ནས་རྫོབ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་གཅོད་པའི་ལོག་

ལྟ་ཅན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་དགོ་བ་མི་ལྡན་བས་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་དགོ་ནི་ལོག་
ལྟ་རྒྱུར་དུའི་དུས་སུ་ཉམས་པས་སོ། །འོ་ན་གདགས་པ་ལས་བསམ་བཞིན་པ་མ་
བསད་ནས་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་ལོག་པར་ལྟ་ཞིང་འགྲོད་པ་རྒྱུར་ཟད་མི་སྦྱེན་འདི་
ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུད་དེ་དེའི་སྦོད་མིན་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་པའི་ཚོབ་པ་
ཐག་བསྐྱང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ། གཙོད་ལྱེད་ནི་ལེགས་སྦྱད་ཉེས་སྦྱད་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་
འདེབས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་
བས་གཙོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་བཅས་སྦྱག་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐལ་མཉམ་
ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་གཙོད་ཀྱི་ཟག་མེད་འགོག་ལས་དང་། སྐལ་མི་མཉམ་
པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབགས་པར་སྦྱར་བ་སོགས་གྱིས་
མིན་ལོ་ཟེད། རྩེ་སྦྱས་སྐལ་མཉམ་མི་མཉམ་ཁམས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་
པའི་ལོག་ལྟ་དེ་ཀུན་གྱིས་གཙོད་ཟེད། ཀུན་འདི་ཐམས་ཅད་ཚང་དགོས་སམ་སྦྱར་
སོ། །གསུམ་པ་རིམ་གྱིས་ཞེས་བསམ་བཞུན། ཁ་ཅིག་དགོ་ཅ་དགུ་ཅིག་ཚར་གཙོད་
དེ། བདེན་པ་མཚོང་ན་མཚོང་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེ་སོགས་དགུ་ཅིག་ཚར་སྤོང་བ་བཞིན་
ལོ་ཟེད། ཁ་ཅིག་“བསྐྱོམ་”སྤང་བཞིན་ཆེ་རྒྱུད་དགུས་དགོ་ཅ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་
ཟེད། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱུན་བཅོས་ལས། ལྷ་མོ་ནི་དགོ་ཅ་གཙོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་
མར་འདོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་བས་དགོ་ཅ་ཚང་པའི་གངས་སུ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ལེགས་པར་དྲང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞེ་བ། མིའི་ནུང་ཁོ་ན་ཉིད་དུ། ཉེན་སྦྱེས་པ་

༤༩ །མ་གྱི་སོག་ལོས་༡༡༣ན། བསྐྱོམ་ དབལ་ལི། ༡༣༤བ། ལྷོས།

ཅ་ཆད་པ་དང་། མོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་ལས། དང་པོ་འོད་སྤང་རྫོགས་
བྱེད་སོགས་སྟོན་པ་ལྷག་། གཉིས་པ་མ་སྐྱེས་དག། གསུམ་པ་སྣམ་གྱིན། བཞི་པ་
གཞན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་དུ་དང་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ལོ། མི་དགོ་བཞི་གཅིག་
ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཆར་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་གི་དག་དང་བརྒྱ་
དང་སེམས་པ་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་དང་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་
སོག་གཅོད་སོགས་ལས་གཞན་མེད་པར་བརྒྱབས་སེམས་སོགས་སེམས་གཅིག་
མངོན་དུ་གྱུར་བའམ། སེམས་པ་དགེའམ་མ་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་འདོད་ལོག་པ་
གཏོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལས་གང་རྒྱུད་བྱེད་ནའོ། །གཉིས་གཞོན་སེམས་
སྟོན་པས་སོག་གཅོད་པ་སོགས་ནའོ། །

གསུམ་གཞོན་སེམས་སྟོན་པས་དུས་ཅིག་ཆར་གཞན་གྱི་སོག་ཆགས་འསོག་
ཅིང་གསོད་བའམ་བརྒྱབས་སེམས་མངོན་གྱུར་གྱིས་སོག་གཅོད་པ་དང་། མ་གྱིན་
ལེན་གཞན་ལ་བཅོལ་ནའོ། །བཞི་དང་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་གཞོན་པ་རྣ་བ་གང་རྒྱུད་གིས།
དགེ་སེམས་སྟོན་པས་རྩལ་ནམ་ཚིག་རྩལ་སྤྱི་བའམ། བརྒྱབས་སེམས་སོགས་གང་
རྒྱུད་སྟོན་པས་སོག་གཅོད་སོགས་ལས་གསུམ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་
སྤྱི་བའམ་བརྒྱབས་དང་སྟོན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་ནི་རང་བརྒྱབས་སེམས་
སོགས་གང་རྒྱུད་མངོན་དུ་གྱུར་བས། ལུས་དག་གི་རྩལ་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་
ལོག་རང་ཉིད་གྱིས་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་
བའོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཆེ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་གང་རྒྱུད་བཅོལ་བས་
རྫོགས་ན་གཅིག་དང་། གཞོན་སེམས་གྱིས་སོག་གཅོད་བའམ། བརྒྱབས་སེམས་

གྱིས་མ་གྱིན་ལེན་ནམ། ལོག་གཤེས་མམ། ཚིག་ཀྱལ་བ་སྐྱོན་གཉིས། ཡིད་གྱི་
གསུམ་གང་རྒྱུ་གིས་རང་ལོག་པར་གཤེས་ནས་དྲུག་གཞན་ལ་བཙོལ་བས་འབྲུག་
ན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་རོ། །ཡིད་གྱི་གསུམ་ལོ་གཉིས་དང་། གསུམ་ལྷན་ཅིག་
འབྲུང་བ་མེད་པས་དགྲ་དང་བཅུ་དང་མིན་ལོ། །དགོ་བ་ཅི་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་།
སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་སྦྱིར་བཏང་ལ། དམིགས་བསམ་ལ། ལས་ལམ་གཅིག་
དྲུང་། བརྒྱུད་དང་ལྷན་དང་མིན་ཏེ། དགོ་བ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་སེམས་
པ་དགོ་བ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་མི་འབྲལ་
བ་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་དང་ལྷན་འབྲུང་སྐྱོ་ལྡེ་ཤེས་པ་དགོ་བ་ལ་གནས་ཚེ་དང་། གཟུགས་
མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྐྱོ་ལྡེ་
ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་ལོ་ལྷ་མིན་ཞེས་བསམ། དེ་དག་ལ་ཡང་
དག་ལྷ་བ་མེད་ལ། དགོ་བ་ཡིན་པས་གཞོད་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་
པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཅེས་སྒྲོམས་པ་འི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པ་
ཡོད་པས་སྐྱོང་བདུན་ཡོད་པར་བསམ་པའོ། །གསུམ་ནི་ཡང་དག་ལྷ་དང་མཚུངས་
ལྷན་ཡིད་ཤེས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་དགོ་གསུམ་འབྲལ་མི་སྦྱིད་པས་སོ། །བཞི་
དང་ལྷན་འབྲུང་ནི་སེམས་མི་དགོའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་དང་
དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟེ་སྐྱོང་བཞི་འབྲུང་བས་སོ། །ལྷ་དང་ལྷན་འབྲུང་
མེད་དེ། སེམས་དགོའམ་གནས་པས་དེ་ལེན་ན་བདུན་ནམ་དྲུག་དང་། དགོ་སྐྱོང་
ནི་སྐྱོང་བདུན་ཡིན་པས་སོ། །དྲུག་དང་ལྷན་འབྲུང་ནི་མིག་སོགས་ཤེས་པ་ལྷ་དགོ་

བར་གནས་པས། དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་བསྐྱེན་ལེན་ན་བརྒྱབ་གཞོད་མེད་པ་གཉིས་
དང་སྤོང་བཞིའོ། །བདུན་ནི་ཡིད་ཤེས་དགོ་བས་དེ་ལེན་ནའམ། ཡང་ན་སེམས་མི་
དགོའམ། ལུང་མ་བརྟན་གྱིས་དགོ་སྤོང་སྤོམ་པ་ལེན་ནའོ། །བརྒྱད་ལྟན་མེད་དེ། སྤོང་
བདུན་སེམས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ལེན་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དགུ་ནི་སྤོང་ལྗེད་
ཤེས་པ་དགོ་བར་གནས་པས་དགོ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་ལེན་ནའམ། ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་དང་
མཚུངས་ལྟན་ཡིད་ཤེས་གྱིས་དགོ་སྤོང་སྤོམ་པ་ལེན་ན་དང་། བསམ་གཏུན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནའོ། །

བརྒྱུ་བ་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བའི་ཡིད་ཤེས་དགོ་བས་དགོ་སྤོང་གི་
སྤོམ་པ་ལེན་པ་དང་། ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་མ་གཏོགས་བསམ་ཐག་གི་སྤོམ་པ་དང་ལྟན་
ཅིག་འཇུག་བའི་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
དགོ་ལས་གཞན་བའི་སེམས་གྱིས་ཡན་ལག་གང་རུང་ལེན་པ་དང་། དགོ་བའི་ཡིད་
ཤེས་གྱིས་ཅིག་ཆར་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྟན་ལེན་པ་ན། གཅིག་དང་ལྟན་དང་། བརྒྱད་
དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་འཇུང་བ་བར་མའི་དགོ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ཁམས་
གང་ཡོད་ལྟན་ཚུལ་མི་དགོ་བརྒྱུ་ལས་དབྱུང་བ་ན་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱེ་སྤྱགས་
འདོན་བས་ཀྱལ་བ་དང་། མི་སྣུན་བརྗོད་བས་ཚིག་རྒྱབ་དང་། གཞོད་སེམས་གསུམ་
ནི་ལྟན་པ་དང་མངོན་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ནས་ཡོད་བས་སོ། །གཉིན་པོ་མ་
སྤྱེས་བས་དང་། ཡིད་ཡོད་གི་དངོས་པོ་མེད་བས་བརྒྱབ་སེམས་དང་། ལས་འབྲས་
མངོན་དུ་གྱུར་བས་ལོག་ལྟ་ལྟན་པས་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་མིན་ཏེ། ལས་མ་ཟད་ན་
བསད་ཀྱང་མི་འཆི་ལ། རྣས་དང་བྱད་མེད་ཡོངས་བརྒྱད་མེད་ཅིང་བདེ་སྐབས་མེད་

བ་དང། དགོས་པ་མེད་པ་དང། སུམ་ཚུལ་སྣོད་དུ་མི་སྤྲུག་ཅིང་ཉལ་ཉུ་ཤེ་ཐེན་བས་
 སོག་གཙོད་མ་བྱེན་ལེན། འདོད་ལོག། །རྒྱལ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་མེད་བས་
 སོ། །སྤྱོ་མི་སྤྲུག་ལྷ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྷན་བས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །མངོན་གྱུར་མེད་དེ། རྣམ་བཟུང་བ་མེད་པ་དང། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང།
 མཁར་སེམས་མེད་པ་དང། སྤྲིག་པའི་སེམས་མིན་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་སྤྱོ་ལེན་བས་བདུན་ལྷ་དག་འབྲུལ་ནི་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་སྤྲུམ་
 ལྷན་པའི་སྤོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་བསྐྱུ་ལ། རྒྱུད་འཇམ་པ་དང། ཚེ་རེས་པ་དང། རྣམ་
 སོགས་བཟུང་བ་མེད་པ་དང། མ་སོགས་བགོད་བྱ་མིན་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་གིས་
 མི་སྤྱིའམ་བ་དང། དགོས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་གཞན་མེད་དོ། །དཔྱུལ་བ་
 དང་སྤྱོ་མི་སྤྲུག་དེ་གཉེས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་གཞན་ལྷ་མི་དགོ་བ་ཅུ་མངོན་ལྷན་
 གཉེས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །

ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་ནི། ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ན། རྣོད་དང་མངོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྤོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་རྣོད་པས་སྤོང་བ་བདུན་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་ནི་མིན་ཏེ། གཟུགས་
 མེད་འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤོ་མ་བ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་
 བས་སྤོང་བདུན་འདས་འོང་གི་ཐོབ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་འདང་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྤོང་བདུན་ཀྱི་ཐོབ་བ་དང་ལྷན་ཀྱི་མངོན་གྱུར་
 མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་པ་དང། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་
 སེམས་མེད་པས་སོ། །དེ་གཉེས་ཀྱི་སྤྲུག་མར་བྱས་པའི་ཁམས་ཀུན་ན། མངོན་དུ་

གྲུང་པའི་སྐོ་ནས་གྲུང་ཡོད་ལ། དམིགས་བསལ། དམུལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་མི་
སྐྱ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་དུད་འགོ་དང་ཡི་དུགས་ན་སྐོ་མ་པས་བསྐྱས་པ་མེད་
གྲུང་བར་མས་བསྐྱས་པ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ན་བསམ་ཟབ་གི་བསྐྱས་པ་ཡོད་ལ། མི་
ཅམས་ལ་སྐོ་མ་པ་གསུམ་དང་བར་མས་བསྐྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་འདོད་ལྟ་ལ་
སྐོ་མ་པ་གཉིས་དང་བར་མས་བསྐྱས་པ་ཡོད་དོ། །དགོ་བ་སྐོང་བའི་སེམས་ལ་འཛོག་
དགོས་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པ་ཅམ་དགོ་བ་ཡིན་ན་རྗོ་ཡི་དུམ་བུ་ཡང་དགོ་བར་ཐལ་
བས་སོ། །

ལྷ་པ་འབྲས་བུ་འབྲིན་ཚུལ་ནི། མི་དགོ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོ་
དང་། ལྷ་མ་ཐུན་དང་། ཅམ་སྐྱེན་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྲིན་པར་འདོད་དེ། མི་
དགོ་བཅུ་པོ་དེ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གིས་དམུལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགོར་སྐྱེ་བ་“སྐྱོ” ། མདོ་
ལས། མི་དགོ་བ་བཅུ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པ་དང་། ལོ་མས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་
དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམུལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །འདི་ནི་དེ་དག་གི་
ཅམ་པར་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་ཀུན་བརྟེན་ཏེ་སྐོར་བ། ལོ་མས་བྱས་ནི་དངོས།
ལན་མང་ནི་མཇུག་སྟེ། དེ་གསུམ་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཆེ། གཉིས་ཚང་འབྲིང་། གཅིག་
ཚུང་དུ་ཞེས་བཤད་ལ། ལས་གདགས་པ་ལས། ཆེན་པོ་ཀུན་བརྟེན་དང་། ལོ་མས་
པ་དང་ལན་མང་བྱས་སོགས་གསུངས་པ་ཀུན་དཀྱིས་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་དོ། །དེར་
ཚུང་དུས་ཡི་དུགས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཚུང་དུས་དུད་འགོར་གསུངས། ལྷ་
མ་ཐུན་ལ་བྱེད་པ་ལྷ་མ་ཐུན་ནི་མི་དགོ་བ་དེ་ལ་ལོ་མས་ལངས་ཅན་དང་། ལྷོང་བས་
མིར་སྐྱེས་ནའང་། ལྷོག་བཅད་པས་ཆེ་བྱང་། ལྷ་བས་ལོངས་སྐྱོད་ལོངས་སོགས་

༡༧ །མ་གྱི་སོག་ངོས་༡༡༧། ལྷ་ དཔལ་ལྷི་ ༡༧༩༣༣། ལྷ་ *སྐྱོ།

སོ། །བདག་འབྲས་ལུལ་ངན་བ་རྣམས་སྲུ་སྲེ་སྲེ། འདི་ལྟར་གསོད་བས་གཟི་བརྗིད་
 ལྡང་བ། བརྒྱས་བས་ལོ་རྟོག་ལ་སེར་བ་སོགས་མང་བ། འདོད་ལོག་གིས་རྒྱལ་
 འཁྲིགས་ཅན་དང་། རྩལ་གྱིས་རྗིད་བ། སྤ་མས་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། རྩལ་མོས་
 ཚ་སློ་ཅན་འབྲུ་མི་སྲེ་བ། དགོན་དུང་སྟེ་རྩ་མེད་བ་དང་། བ་ཚད་ནི་སླ་སློའི་ལུལ་
 སོགས་སྟིག་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་བ་མང་བའོ། །ཀྱལ་བས་དུས་ལོག་
 བས་ཚར་དུས་སྲུ་མི་འབབ་བ་སོགས་དང་། བརྒྱབ་སེམས་འབྲས་བུ་སྤ་བ། གཞོད་
 སེམས་འབྲས་བུ་ཁ་བ། ལོག་ལྟས་འབྲས་བུ་རྩལ་བའམ་མེད་བའི་ལུལ་དུ་སྲེ་འོ། །དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག །ལས་གཅིག་སོདེ་ལ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད་ཟེད། ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བས་ངན་
 སོང་དུ་སྲེ་ལ། དངོས་གཞིས་ཚེ་སྤང་བ་སོགས་སྲུ་འབྱུང་རོ་ཟེད། དེ་དག་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་ལ་སྟོན་བ་རྣམས་སྟོན། ལྷི་རོལ་ལ་སྟོན་བ་བདག་འབྲས། རིས་མ་ཐུན་སྲེ་བ་རྒྱ་
 མ་ཐུན་འབྲས་ཡིན་འོ། །དགོ་བ་ལ་བྲལ་འབྲས་ཀྱང་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་སྲེས་བུ་
 ལྷེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་
 དག་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོག་གཅོད་བས་པ་རོལ་པོ་
 རྒྱལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་སྟོག་དང་སྐལ་ནས་བསད་བའི་ཕྱིར་དང་། བསད་ནས་
 གཟི་བུན་མེད་བར་བྱས་བའི་ཕྱིར་རིམ་བར་རྣམས་སྟོན་ངན་སོང་གི་རྒྱལ་བསྐྱལ་སྦྱོང་
 བ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་བ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་འོ། །འབྲས་ལ་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་
 རིགས་འདྲ་ཅི་རིགས་མ་ལྷན་ལེན་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། །དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་རྣམས་བརྗོགས་སྦྱེ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་བ་ཞར་བྱང་ལ། ལོག་འཚོ་བ་གད་བ། ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་

བཅས་ཚུལ། རིགས་རིགས་མིན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བྱུང་བར། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་
 བར་དང་བཞི། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ལོག་པའི་དག་དང། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་
 མཐའ་དང། ལོག་པའི་འཚོ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། སྤང་རྫོངས་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དག་ནི་ལོག་པའི་དག་པོ། །དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལོག་པའི་
 ལས་སོ། །ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སློབས་གཅིག་ཏུ་ལོག་འཚོ་བ་སྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི་གཉེན་
 བོས་སྤང་དགའ་བའི་ཕྱིར་སྤང་རྫོངས་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་
 ཏོ། །གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དག་གི་ལས་ཁོ་
 བ་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི། ཡོ་བྱད་ཆགས་བསྐྱང་གི་ལས་མིན་བ་གཞན་དགའ་ཕྱིར་
 གླུ་གར་སོགས་བྱེད་བ་ལོག་འཚོ་མིན་ཟེར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་མདོ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། དེ་ལས་དགོ་སྤོང་སོགས་དད་པས་བྱིན་བ་ལོངས་སྤོང་
 བས་སྤང་བོ་ཆེ་འཐབས་པ་དང་དཔག་ལྟ་སོགས་ལྟ་མོ་སྣ་ཚོགས་བལྟ་བར་ཚོམ་པ་
 སྤོང་བ་ཡིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་སྤང་པོའི་སྣ་སོགས་ལ་སྤྱད་ནས་གཟུགས་སྣ་ལ་ཆགས་
 བས་ལྟ་ཉན་སོགས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་ལོག་འཚོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 པོ། །དེས་ན་སྤོང་དཔོན་གྱིས། ཏྟག་ཏུ་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ཁྲིམ་པས་ལྟ་བ་སྤྱང་བར་
 དགལ། །འཚོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི། །དགོ་སྤོང་གིས་ནི་འཚོ་བ་ཉིད། །ཅེས་
 སྤྱང་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཟླེར་བཅས་སམ་ཟག་བཅས་སྤོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཛིག་ཉེན་པའི་
 ལོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི། རྣམ་སྟོན་སོགས་ལྟ་ཡི་འབྲས་བུར་

བསྟན་བསྐྱེད་ལ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་སྟེ། དེའི་རྒྱ་
 མཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྲ་བས་ཀྱུན་འགྲོ་མི་དགེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་
 གིས་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་འདིག་མཐར་རྣམས་སྐྱེད་བར་བཟུང་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །ལུང་བསྟན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་སྐྱེས་
 བ། རྣམ་བྲལ་རྒྱ་གསུམ་མི་སྲིད་བས་བྱེད་བདག་དེ་དག་གཉིས་དང་། སོགས་བས་
 ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་མི་དགེ་ལ། བྲལ་རྣམ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་དང་།
 འདིའི་རྒྱ་མཐུན་ནི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་འདིགས་མཐར་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་
 སོགས་མི་དགེ་བ་སྐྱེད་བ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འབྲ་བས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་
 གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ལ། རྣམ་བྲལ་མ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་མོ། །འདས་
 པའི་ཚོས་ཟག་བཅས་གྱིས་དུས་གསུམ་སྐྱེད་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་
 མ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་འདས་བས་འདས་བ་བསྐྱེད་བའང་བཞི། འདས་བས་ད་ལྟ་བསྐྱེད་བ་
 ལའང་བཞི། འདས་བས་མ་འོངས་བསྐྱེད་བའང་བཞི་ག་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་འདས་བས་
 བསྐྱེད་བ་ཡིན་ན་བཞི་ཀ་ཚང་བས་བྲལ་བ་མིན་ནོ། །བྲལ་འབྲས་དུས་གྱིས་མ་བསྐྱེད་
 བས་དེར་མི་གཏོགས་སོ་བེད། བར་མ་ད་ལྟ་ཡིས་ནི་མ་འོངས་བ་སྐྱེད་བའང་སྤ་མ་
 དང་འབྲ་བས་བཞི་ལོ། །དེས་བར་མ་ད་ལྟ་བསྐྱེད་བ་ལ་བྲལ་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་མི་སྲིད་
 བས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་བ་སྐྱེ་བ་ལ་
 བྲལ་རྒྱ་གཉིས་མི་སྲིད་དེ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤར་སོང་ཁས་ལེན་བས་སོ། །དེས་
 བ། བྱེད་བདག་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཞན་ལའང་འབྲ་བས་འཐད་དཀའ་བར་

བཤད་ཐོབ་ལ། ཇུག་མེད་སྐྱོད་དང་ལྟ་བུ་ལས་རང་མ་སྐྱེས་གོང་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མི་
སྲིད་དོ། །ཟག་བཅས་རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱིས་རང་གི་ས་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་ན་བྲས་
འབྲས་མ་གཏོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཞན་བས་གཞན་གྱི་ས་པ་སྐྱེད་ན་ཟག་མེད་ས་དགའི་ལས་འི་སའ་ཚུན་ཏུ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཇུག་མ་ཐུན་ཡང་ཡོད་པས་བྱེད་བདག་ཇུག་གསུམ་དང་།
ཟག་བཅས་ལ་དེ་མེད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་སོ། །སློབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སློབ་པའི་
ཚོས་བསྐྱེད་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་སློབ་པས་མི་སློབ་པ་དང་། སློབ་པས་སློབ་མི་
སློབ་གཉིས་མིན་པ་བསྐྱེད་པ་ལའང་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་བྲས་ལྷན་སྲོང་
བ་སྟེ་བྱེད་བདག་ཇུག་གསུམ་དང་། ལྷི་མ་ལ་ལྷན་ཇུག་གཉིས་མི་སྲིད་ལ་བྲས་འབྲས་
སྲིད་པས་གསུམ་ཡོད་པའི་ལྷིང་དོ། །མི་སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། སློབ་པ་ཡི་ནི་
ཚོས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་བདག་འབྲས་གཅིག་ཏུ་སྟེ་བྲས་ལྷན་ཇུག་གསུམ་སྟེ་ཅི། མི་
སློབ་ལས་ཉམས་ཚེ་འདྲ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་བར་ཚོད་པའི་ལྷིང་། མི་
སློབ་པའི་མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཟག་གས་ཅིག་ཚར་ཏུ་སློབ་པ་འབྱུང་བ་མིན་པས་བྱེད་
འབྲས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །གང་དག་བྱེད་འབྲས་ཚོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་
ན་གཉིས་དང་། སོགས་པས་མི་སློབ་པས་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་ན་བྲས་ལྷན་མིན་
པ། བྱེད་བདག་ཇུག་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྐྱེད་ན། ཇུག་ལྷན་བྲས་
གསུམ་མི་སྲིད་པས་བྱེད་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་སློབ་མི་སློབ་
གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་སོགས་ཡིན་ན། ལྷན་ཇུག་བྲས་གསུམ་མིན་
པས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སོགས་པས་དེ་འབྲས་མི་སློབ་པ་ལའང་དེ་བཞིན་

བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། གཉིས་མིན་འབྲས་གཉིས་མིན་ལ་ལྟ་ཆར་སྲིད་དོ། །མཛོད་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོད་སྤང་དེ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མཛོད་
 སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་བཤམ་གཏོགས་བྱེད་བདག་རྒྱ་གསུམ་དང་། སོགས་བས་དེའི་
 འབྲས་བུ་སྐོམ་སྤང་ཡིན་ན་བཤམ་འབྲས་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། དེ་འབྲས་སྤང་བྱ་
 མིན་ན་བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བསྐོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་མཛོད་སྤང་དང་སྐོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན་དེམ་པ་བཞིན་དུ། མཛོད་
 སྤང་ལ་རྣམ་རྒྱ་བཤམ་གསུམ་མི་སྲིད་བས་བྱེད་བདག་གཉིས་དང་། སྐོམ་སྤང་ལ་བཤམ་
 འབྲས་མི་སྲིད་བས་བཞི་དང་། སྤང་བྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱ་རྣམ་གཉིས་མི་སྲིད་བས། བྱེད་
 བདག་བཤམ་གསུམ་སོ། །སྤང་བྱ་མིན་པའི་ལས་འབྲས་མཛོད་སྤང་དང་སྐོམ་སྤང་
 སྤང་བྱ་མིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ན། མཛོད་སྤང་ལ་རྒྱ་རྣམ་བཤམ་བྱེད་མི་སྲིད་བས་བདག་
 འབྲས་གཅིག་ལུ་སྟེ། སྤང་བྱ་མིན་པ་འགོག་ལམ་མཛོད་སྤང་གི་བདག་པོའི་རྒྱར་
 སོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེ་ལས་གང་དུ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །སྐོམ་སྤང་ཡིན་
 པ་ལ་བྱེད་བདག་གཉིས་ཏེ་ཟག་མེད་ལས་ལངས་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ་སྐོམ་སྤང་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་འབྱུང་བས་བྱེད་འབྲས་དང་བཅས་སོ། །སྤང་བྱ་མིན་
 པའི་འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་མིན་པ་ལ་རྣམ་སྲིན་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་གོ་དེམ་
 བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསུམ་
 གསུངས་པ་ལ། དང་སོ། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་མི་དགོ་དང་སྒྲིབ་སྐྱེད་ལ་བསྟན་ཏེ། ལྷུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 སྐྱེད་པོ། །སྒྲིབ་གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ནི།
 འགྲོ་བ་དང་། གནས་པ། བཟའ་བ་དང་བལྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་ཉེན་ན་འདི་ལྟར་
 བྱའོ། །ཞེས་གྲགས་པའི་ཚོ་གཞུང་གི་ལས་ཉམས་ནས། དེ་དང་མི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་
 ཡིན་འོ། །དེས་ན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ནར་མ་ཟངས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའང་
 དེར་འདུ་བེད། རིགས་བསྐྱེད་ནི་ལས་དགོ་བ། ཁ་ཅིག་དེར་མ་ཟངས་ཚོ་གཞུང་གི་ལས་
 བའང་ཡིན་ཞེས། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །

བཞི་པ། འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་
 འཕེན་ནས། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནས།
 འོན་ཏེ་དུ་མས་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་ཞེས། གྲེ་སྐྱ་བ་ན་དེ། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་མ་གཏོགས་དུ་མ་མི་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་སྐྱེ་བ་གཅིག་མི་འཕེན་ཏེ་རིས་
 མ་སྐྱེད་དུ་མ་བྱུང་འཕེན་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ལྷོང་འགྱུར་སོགས་སྐྱབས་འཚོལ་བས་
 སོ་བེད། འོ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། མ་འགག་པ་བདག་
 མར་ཁ་སིར། སྐྱེས་བྱ་དབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ན། རང་སངས་རྒྱས་སྣང་
 གནས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྐྱི་གཟུགས་མེ་ཏོག་ཏུ་ཀ་ར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསོད་སྟོམས་
 ལུལ་ཏེ། དེ་གཅིག་ལུས་ནས་བར་སྐྱེན་པས་ལན་བདུན་པར་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷན་ནས་
 དང་། ལན་བདུན་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་རྒྱུར་བ་ནས་ད་ལྟ་བུ་གྲུའི་ལྷགས་པའི་
 རིགས་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་འོ་ཞེས་པ་དང་འགག་པོ་ཞེ་ན་མི་འགག་ཏེ། བསོད་
 བསམ་དེས་བདེ་འགྲོའི་འགྲོར་བ་རྣེད་ནས་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཏེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱས་པས་

ཏེ། རྡོ་ཚེ་གཅིག་ལན་དུ་མང་བསྐྱར་བས་སྐྱགས་པོར་གྱུར་བ་ན། རྡོ་ཚེ་གཅིག་གིས་སྐྱགས་པོར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་བསོད་སྟོམས་སྐྱལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་དང་ཡི་རང་སོགས་སེམས་པའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ་ཟེར། འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་འབངས་པས་རིས་མ་ཐུན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་རིས་རི་མོ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་སྟོབས་འབྱོར་སོགས་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་རྫོགས་དགེ་མི་དགའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་བྱེད་དགེ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བ་ནི་མི་དབྱུང་པོ་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ཚོས་རྒྱལ་གཤེན་རྗེ་དང་། གསུམ་པ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་། བཞི་པ་མནར་མེད་ལྟ་བུའོ། །

མདོ་སྤེ་བ་དང་ཐེག་པ་པོང་མ་དག་ནི། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་འདོད་དོ། །སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་འཕེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ནི་སྟོབས་རྒྱུད་བས་ཚེ་རིང་ལྷ་སོགས་དེའི་འཕེན་བྱེད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སོ། །རང་གི་སྟོམས་འཇུག་ནི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེས་དེ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །དགེ་མི་དགའི་ཐོབ་པའང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ནི་མིན་ཏེ། ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་ལ། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་པས་ཞར་བྱུང་དང་། སྤིང་གི་འུན་པ་ལྟར་ལས་དང་ཐོབ་པ་ཐ་དད་པས་སོ། །འོན་

གྲང་དགེ་མི་དགེའི་སྐོབ་པ་ཟག་བཅས་དེ་རྫོགས་གྲེད་ཡིན་ཅོད་ཞེས་གྲེ་སྤྲིའི་འདོད་
པའོ། །དེ་བཞིན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལས་དང་། སྤྲོད་ལམ་བཞིའང་རྫོགས་
གྲེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོད། །

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ལ། སྤང་བྱ་སྤྲིབ་པ་བཤད་པ། སྤང་བྱ་བསྐོད་ནམས་བཤད་
པ། ཞར་བྱུང་ལས་ལམ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྲིབ་གསུམ་སྤྲིར་
བསྟན་པ། ལས་སྤྲིབ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤྲིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ་
ལ། མ། བ། དམ་བཅོམ་བསད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྤྲོ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྲིན་པ་སྟེ། སྤྲེ་བ་བྱི་མ་ཁོ་ནར་དཔུམ་བར་འགོ་བ་
ལ། ལས་དང་། འགོ་བ་གཞན་གྱིས་བར་རམ་མཚམས་བཅད་པར་མི་རུས་པས་
མཚམས་མེད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེན་པོ་
ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ཅོད། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་བཤད་པ་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ཏུ་ལས་འཁྲིང་
དང་། འཁྲིང་ལས་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར། གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་སྐྱབས་མི་རྟེན་
པས་སྤྲིབ་པར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྤང་སྤྲིར་
སྤྲིབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སོ། །ངན་འགོ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྤྲེ་མི་སྤྲོད་དུ་སྤྲེས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིབ་པ་
སྟེ། སྤང་གྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ངན་པར་འཕངས་པས་སོ། །དེ་སྤྲོད་ན་སྤྲིབ་པ་ནི་གསུམ་
དུ་འདོད་དེ། འཕགས་ལམ་དང་། རྫོང་སོགས་འཕགས་ལམ་གྱི་སྤྲོད་པ་པ་བཤྲིབས་

བས་སོ། །འོ་ན་ལམ་ཐུན་པ་དང་། སོར་ཐེང་དང་། དགའ་བོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་
 བོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལའང་རྗེ་སྲིད་
 སྐྱབ་པ་དེ་མ་སྐྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་
 བོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ལམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཡིན་ན། ཚངས་ཆེན་འདུ་ཤེས་
 མེད་སྟོམས། སྐྱོད་སྐྱེས་བོད་གཤེར་སྐྱེས། ལུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཟ་མ་སོགས་
 དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྲིད་པ་བརྒྱད་པར་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་ཐལ། མཚམས་མེད་འཕགས་ལམ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་ལས་སུ་བཞག་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་
 སྐྱབ་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མཚམས་མེད་འོ་ན་རྟོན་པ་ནི། གཞི་འབྲས་སུ་སོགས་ཀྱི་
 མོ་ནས་གཞན་ལ་བརྟན་སྲ་ཞིང་རང་གིས་ཐ་སྐྱད་གདགས་སྲ་བས་དེ་གསལ་བོར་
 སྐྱར་བཏུབ་པས་སོ་ཟེར། ཉོན་སྐྱབ་ལས་སྐྱབ་ནས་སྐྱབ་སྐྱེ་གསུམ་སྲ་མ་སྲ་མ་
 ཐ་ལལ་ཉེ། སྐྱི་མ་འཁྲེན་པ་དང་། འདི་དང་སྐྱི་མ་ལ་ཡང་བསྐྱབས་པས་སོ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་མེད་པ་ལྷ་བཤད་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་དུ་དེ་
 དང་ཉེ་བ་ལྷ་བཤད་པ་ལོ། །དང་བོ་ལ། སྐྱི་དང་། བྱེ་བྲག། ཞར་རྒྱུད་གསུམ། དང་བོ།
 གནས་ཉེན་གང་དུ་ཡོད་དུས་པ་ནི། མཚམས་མེད་ནི་བྱང་མིན་པའི་སྲིད་གསུམ་
 དག་ན་ཡོད་ལ། སྲིད་གསུམ་གྱི་ཡང་བྲ་མ་དང་སོགས་ཀྱིས། མ་ཞིང་དང་མཚན་
 གཉིས་ལའང་མཚམས་མེད་འགྱུར་བར་མི་འདོད་དོ། །ཅིས་ན་པ་མས་དེ་དག་ལ་
 དབང་བོ་མ་ཚང་བར་སྐྱེད་པ་དང་། བྱམས་པ་རྒྱུད་བས་བན་པ་རྒྱུད་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ངན་པ་ཞིང་ཚ་སྟོ་ཅན་ལྟར། དེ་དག་པ་མ་ལ་རྟོ་ཚ་ཞེས་ཡོད་རྒྱུ་

བ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐྱེད་པར་མཉམ་མེད་པར་སྐྱབ་བསྐྱེད་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བུ་
བར་འགྲུང་རྟོ། །

གཉིས་པ། དབྱེན་གྱིས་མཉམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མཚན་མེད་གཞན་གྱིས་དཔྱུལ་
བར་སྐྱེ་བའི་ཀྱང་མཉམ་མེད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཟེར། འོ་ན་མཚན་མེད་གཉིས་
སོགས་བྱས་ན། དཔྱུལ་བར་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལས་ཆེ་ཆུང་བྱུང་མེད་དུ་
འགྲུང་ལ། ཆེ་གཉིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་མཚན་མེད་དང་། སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུང་ཁོ་
ན་མིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེས། མཚན་མེད་ལྷག་པའི་གྲངས་བཞིན་ལུས་གཉིས་
འགྲུང་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱབ་བསྐྱེད་གོད་པའི་ལྷག་པར་འགྲུང་ལ། སྐྱ་མ་འཕེན་
བྱེད་དང་གྱི་མ་རྗེས་བྱེད་དོ་ཟེར། མདོ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཉམ་མེད་དུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་
ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་བར་མ་ཚོད་པ་དང་། མདོ་ལས་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འགྲུང་དུ་གསུངས་
པ་ནི། དང་པོ་རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ། འབྲེད་པོ་འད་དགོ་སྤོང་
ཡིན་པས་ལྷ་བ་སྤྱད་པ་ཚུལ་གྱིས་དང་ལྷན་པས་འབྲེད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲེད་པོ་གྱིས་
པ་དང་། མེད་པ་སྤྱད་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་
ཡིན་པས་དང་། དབང་པོ་རྩོམ་པས་དང་། དེ་དག་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཆོག་
བཅོན་དགོས་པས་སོ། །ལྷ་པ། གང་དུ་ན། སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་ལོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་དབྱེ་བར་མི་བཟོད་
དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟེ་བཟོད་མི་བཟོད་པས་སོ། །དུག་པ་གྱིས་བ་རྣམས་ཞེས་པས་
བསྐྱབ་ཏེ། འབྲེད་བྱ་གྱིས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལས་འཕགས་པ་དབྱེ་མི་རུས་ཏེ།
ཚོས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུང་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དང་པོ་འཕྲོ་བ་པས་སོ། །ཁ་

ཅིག་བཟོད་ཐོབ་ཀྱང་དབྱེ་མི་བྱས་ཟེར་རོ། །བདུན་པ་དབྱེ་བའི་ཚད། དཔེར་ན་གོ་ཀ་
མི་ཀ་རྒྱ་མཚོ་བྱིན་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་ལ་
སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་ལས། གཞན་ལོ་མ་
མི་སྦྱད་པ་དང་། འགྲུབ་པ་དང་། ལན་ཚུ་ལོངས་མི་སྦྱད་པ་དང་། ལོ་ས་མ་དྲས་པ་
བལོ་བ་དང་། སྲོང་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཚིག་
ལྟ་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོར་རྟེན་དེ་དེ་ལྟར་རོ་སྟེ་
སྟེ་དང་དུ་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་ན་བྱེ་བའོ། །

བརྒྱད་པ། བྱེ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་གནས་
སོ། །དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། རི་སྤིང་དུ་དགོ་འདུན་བྱེན་པ་
དུས་པ་དེ་སྤིང་དུ་སྤེའི་རྒྱད་ལའང་ལམ་མི་སྦྱེ་བས་སོ། །དེ་མཚམས་མེད་ཡིན་ཀྱི་
དབྱེན་གཞན་མཚམས་མེད་མིན་ནོ། །དགུ་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་
པོ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་བཞུགས་པ་འཇམ་
བུའི་སྤིང་ནའོ། །གང་ཟག་དགུ་སོགས་ཡན་ཚད་ཀྱིས་དབྱེན་རུང་སྟེ། དགོ་འདུན་
ནི་དགོ་སྤོང་བཞི་ཡན་ཚད་ཡིན་ལ། རྩང་མཐའ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་འབྲེད་པོའི་
ཚོགས་གཉིས་སུ་བཞི་བཞི་དང་འབྲེད་པོ་དང་དགུ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་བྱང་མིན་པའི་སྤིང་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། དེར་བསྟན་པ་ཡོད་པས་
སོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་དེ་ནི་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་སོ་ཐར་གྱི་ལས་གཞི་གསོ་སྦྱོང་
སོགས་མི་མ་ཐུན་པར་སོ་སོར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དགུ་ཡན་ཚད་
ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ་འབྲེད་པོ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པས་སོ། །བརྒྱ་པ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་

དེ་དུས་ནས་འབྲུང་ན་དེ་ལང་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་དང་པོ་
 ལྷོ་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྲུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་རབ་དགས་སྟོ་
 མ་ཐུན་པས་ཤག་ཅིག་པས་དང། ལྷ་ཚེའི་མཐའ་མ་ལྷ་དན་འདའ་བའི་ཚེའང་མིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ལ་དཀོན་འཛིན་དང། མི་ཉག་པས་སྐྱོ་བར་ཡིད་མ་ཐུན་པས་སོ། །རི་
 སྲིད་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལ་དུའང་མིན་ཏེ་བསྟན་པ་སྐྱོན་
 མེད་ཡིན་པས་སོ། །མཚོག་ཟུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྤྱོད་ལ་དུའང་མིན་ཏེ། རྩེ་བ་རིང་
 དུ་མི་གནས་ཤིང། དེ་དག་གིས་བསྟུམ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྟུམ་བུའི་མེད་པས་སོ། །སྟུབ་
 བ་ལོངས་པ་ན་འང་མེད་དེ། གང་ལ་འབྲན་ལུལ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་
 དྲང། མཚམས་ཆེ་ཚུང་སོ་སོར་མ་བཅད་བ་དག་ཏུ་ཡང་མིན་ཏེ། མཚམས་གཅིག་
 ཏུ་དགོ་འདུན་སྟེ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་དུག་པོ་དེར་
 འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྲུང་ངོ་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ལ་འབྲུང་བ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལུས་ཏེ། ལྟོན་
 བ་འདིས་སེམས་དཔའ་ལྷུང་བ་ན་དང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཞིག་གི་འཁོར་སྟེ་
 བའི་རྣམ་སྲིན་སྟེ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་དེ་དགོངས་པས་བཤད་བ་ཐེག་ཆེན་
 བ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལ། མཚམས་མེད་སྟེག་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན། མཚམས་
 མེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱུང་བ། མཚམས་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ།
 ཞར་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་དགོ་སྟེག་སྟོབས་གང་ཆེ་བར་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ན་པ་མ་བསད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གསོད་

བ་གཞན་མིན་ཞེ་ན། བ་མས་རང་ལུས་ཐར་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་བས་མན་
འདྲོགས་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དག་བཅོམ་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་
ཏན་ཞིང་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ལ་དེ་བསམ་བས་སྦངས་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་བཤོད་བར་མི་ལུས་ཀྱང་བསམ་བས་སྦངས་
ཤིང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱ་བར་བརྟམས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། གཤམ་ཏེ་མ་མ་མཚན་འགྲུར་བ་བསད་ན་མ་མ་བསད་པའི་མཚམས་
མེད་དུ་འགྲུར་རམ་མི་འགྲུར་ཞེ་ན། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྲུར་ཀྱང་
མཚམས་མེད་དུ་འགྲུར་ཏེ་རང་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་མ་མའི་བྱ་བ་བྱས་
ཟེན་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡང་མིན་ལ་དག་བཅོམ་བ་མིན་པའི་སྦྱེས་བྱ་
ཞིག་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཉེས་བས་ཤེག་པར་འགྲུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་
ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྲུར་བ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཤད་བ་
སོགས་སོ། །སྤྱན་གྱིས་སྤྱན་མངག་སྤྱེ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་མ་མ་སོད་ཅིག་ཅེས་པར་བརྗོ་
ཞིང་། དེའང་བསད་ན་གཉིས་ཀ་མཚམས་མེད་དང་དེས་གཞན་ལ་གསོད་དུ་བརྟལ་
ན་སྤི་མར་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་ལ་སྤྱེ་མར་མི་སྐོབ་ཅེས་སོ། །མ་གྲུང་
མེད་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་བས་བསད་ན་དག་བཅོམ་བ་མིན་ན་མཚམས་མེད་མིན་
ཟེར། གཤམ་ཏེ་བྱུང་མེད་གཞན་གྱི་ལུང་ལུང་སོ་གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྤྲུག་ནས་གཞན་
དེའི་མངལ་དུ་སྤྱེ་ན་དེ་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྲུར་རམ་ཞེ་ན། དང་སོ་
གང་གི་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་བས་
སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཅེས་གཙོ་བོ་མིན་ཡང་གསོ་ཞིང་སྐྱེད་བས་མ་དང་འདྲ་བར་མ་ལ་

ལྷ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལྷ་དགོས་སོ། །པ་མ་ལ་གསོད་པའི་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་གཞན་
 བསད་བ་དང། གཞན་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་མ་བསད་པ་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
 ཉེ། མཚམས་མེད་གང་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་སོ་རྫོགས་དགོས་པས་
 སོ། །མཚོན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་བསད་ན་མཚམས་
 མེད་དང་སློག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མཚམས་
 མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར། དབྱངས་སློགས་
 བ་དེ། རིག་བྱེད་རྩལ་སྐྱབས་བསགས་པ་ཡིན་པས་རྩལ་ལ་ལ་མཚམས་མེད་ལ་ལ་
 སློག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པའི་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་པའི་འདུ་
 ཤེས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་བསད་ཀྱང་མཚམས་མེད་ཡིན་ཉེ། འདི་བསད་དོ་སྐྱུམ་དུ་རྟེན་
 དེས་པར་བརྩུང་བས་སོ། །པ་དགྲ་བཅོམ་སོགས་བསད་ན་རྟེན་གཅིག་ཡིན་པས་
 མཚམས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཟེར། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་བུ་སྐྱ་ཅན་གྱིས་པ་
 ལྷ་ཏ་ཡ་ན་དགྲ་བཅོམ་བསད་པ་ལ། “སོང་”ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་
 བྱས་ཉེ། པ་བསད་བ་དང། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། །ཞེས་སློབ་ཤིག་ཅེས་པས་
 སྤྱིང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་བྱས་ཞེས།
 ཡང་ན་སློ་གཉིས་ནས་སྐྱོས་པ་ཡིན་གྱི་མཚམས་མེད་གཅིག་ལས་མེད་ཟེར་ཀྱང་
 དབྱུང། སངས་རྒྱལ་བཟོད་འདོད་མིན་པར་བརྟེན་པར་སེམས་པས་མཚོན་བསྐྱུན་
 པ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཉེ་སློག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བསྐྱུན་དུས་དགྲ་བཅོམ་མིན་ལ་དེ་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་
 བས་ཐོངས་ཀྱང་དེ་ལ་མཚམས་མེད་མིན་ཉེ་དེས་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་

༤༦ མཁུ་སྤྱི་སྟོན་པོ་མ་ལ་ལ་༡༣༧༩། སོང་ དཔལ་ལྷོ་༡༤༡༧༩། སང དཔལ་སྐྱུངས་༡༤༦༣༩། སོང་ *སོང་།

དོ། །གསུམ་པ། མཚམས་མེད་ཀྱི་དངོས་ལྷ་ཅི་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་དེ་མ་སྤང་བར་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་དགོ་སྐྱོར་གི་ཚུལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །མཚམས་མེད་མིན་པའི་ལས་ལམ་གཞན་གྱི་སྐྱོར་བ་
 བྱས་པ་ལ་འབགས་ལམ་སྟེ། འབགས་ལམ་སྟེས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དེའི་ལས་ལམ་མི་
 སྟེ་སྟེ། རྩོམ་པས་འཚོ་བའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་
 བས་མཚམས་མེད་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གོགས་
 སུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །ཞེ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་བ་ལྟར་ན་མཚམས་མེད་བྱས་པས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། མ་སྟེས་དག་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

བཞི་བ་འབྲས་བུ་གང་སྟེ་ན། དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་སྟེ་བ་
 དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། ཚོས་སྐྱུ་ལ་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
 བ་སྤང་མ་འདུམ་པར་མཐོ་རིས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ། ཆགས་བྲལ། ཟག་ཟད་
 རྣམས་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་དང་ཁ་ཉོན་དང་སེམས་
 པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འདུག་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་སྟོལ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་ཕྱིར་
 ལྟར་བཅས་འདི་ག་ཉེན་འཁྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་བྱ་
 བ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྲིན་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་མེད་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་རྗེས་ཁྲག་འབྱིན། དག་བཅོམ། མ་པ་གསོད་པ་རྣམས་རིམ་བཤུ།
 མཛོ་ལས་ཉེས་གསུམ་ནང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟ་སྟེ་
 བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་སྲིན་གྱི་དབང་དུ་དང་། ཡིད་ལས་
 ཉེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་། དགོ་ཅ་གཙོད་ཕྱིར་ལོག་ལྟ་དང་། ཡང་ན་དབྱེན་དང་།

ཡིད་ལས་དང་། ལོག་ལྟ་རྣམས་ནི་རིམ་བར་མཚམས་མེད་དང་། སློ་གསུམ་གྱི་ལས་
དང་། ལྟ་བ་ལྟའི་ནང་ནས་ལྷི་བར་བཤད་པས་མི་འགལ་ཟེར་རོ། །འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་
དགོ་བ་ལ་འི། སྲིད་ཅེ་འི་སེམས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེས་རྣམ་སྲིན་བསྐལ་
ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིར་སྤྱད་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་འཕེན་ལུས་པ་དེ་ལས་གོང་གྲུང་
མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེ་བ་ལྷ་བཤད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་
པའི་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་ངོས་བརྒྱབ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་
བྱུང་། གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་བ་གཉིས། དང་
པོ། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་སྤྱད་བར་བྱས་
པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་། འཕགས་པ་
སློབ་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་གསོད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འཇམ་འདུ་བའི་ཉེན་
ནས། སློ་ནི་འཕྲོག་པ་དག་རིམ་བར་མ་དང་། བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དགོ་
འདུན་དཔེན་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་དང་ཉེས་པ་ཆེ་འདུ་སྟེ། འདི་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པའམ་ཐ་མ་ཁྲག་འབྲིན་དང་ཉེ་བ་ནི།
ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མཚོད་ཉེན་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཉེན་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །འདུ་བའི་སློ་འཕྲོག་པ་ལ་དབྱིག་བཤེས་ནར་མ་འདུ་
བ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་གང་སྟེལ་ནི། གང་གིས་དགོ་འདུན་
འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཞལ་དུ་གསོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད། དུན་ཉེ་ལས།
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལས་ཚུང་དུ་ཞིག་སྤངས་ནའང་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཉེ། དེ་དག་ལ་

རིས་མ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་དང་ཚོས་ཀྱིས་མི་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགོ་
འདྲེན་གྱི་ནི་ཚོར་བ་མ་སྐྱོང་བར་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞིང་ལྷོ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་
དགོ་འདྲེན་གྱི་ཞལ་དུ་འདྲེ་བའི་སྐོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དཔལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ལ། ཞལ་
དུ་འདྲེ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་མཉམ་མེད་པའི་ཁོར་ལུག་ལྷན་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་
སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཆ་འདྲ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་གསལ་ན་
དཔལ་བ་ཁོ་ནར་སྲིན་གྱང་། བར་མེད་པ་ཁོ་ནར་མིན་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བར་མེད་པར་
སྐྱེས་གྱང་དུས་དང་རྣམ་སྲིན་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པས་མཚམས་མེད་དང་མི་འདྲ་ཟེར། །

གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་སྲིན་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་
བཤའ་དེ། ལུས་འདོར་བ་ན་ལུ་ལོན་ལྡང་བ་ལྟར། བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངན་སོང་དྲང་།
ལྷིང་མི་འོང་ལ་མཐོང་ཚོས་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདོད་པར་སྐྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་དང་།
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཁམས་གོང་མར་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གོགས་
ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་དག་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མ་སྲིན་ན་སྐྱེར་མི་སྐྱོང་ཞིང་སྐྱོང་ངེས་མི་
བསྐྱེ་བར་སྲིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ས་མཚམས་གང་ནས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བྱང་
ཚུབ་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བསྐྱེད་སྐྱེ་མཚན་སོ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་ལས་བསགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ན་སངས་རྒྱལ་འཕྲོབ་པར་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་ཅི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་དེ་ནི་
དེ་ལན་ཆད་བདེ་འཕྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གྱང་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྐྱེ་ལ་ཆེན་

མོ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་གས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཚང་བ་
དང་། མོར་གྱུར་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེ་རབས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་
པ་བརྒྱན་སངས་རྒྱས་འཕྲོད་པར་ངེས་པས་སྲིད་མི་སྲོག་པ་དང་ལྷན་བ་སྟེ་བྱུང་བར་
བྱུག་དང་ལྷན་པའོ། །

དེ་ནི་མཚན་བཟང་གི་ལས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོ་གསལ་བས་འཛམ་གླིང་གི་མོར་གྱུར་
ཉིད་ཅེས་བ་ལས་སོག་པར་ཉེན་གྱི་བྱུང་བར་དོ། །དེ་ཡང་མངོན་སྲུང་དུ་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་བ་ཞིང་གི་བྱུང་བར། ལས་ཀྱི་དོ་བོ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་
སེམས་བ་ཞེས་བ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བ་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། མཐོ་
རིས་དང་། ཐར་བ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བ་དམིགས་པ་དང་། རོ་
བོའི་བྱུང་བར་དེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཐོས་བྱུང་མིན་ཉེ་དམན་བས་
སོ། །བསྐྱོམ་བྱུང་མིན་ཉེ། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་གོང་མའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་
བྱང་སེམས་འདོད་པར་སྐྱེས་པས་སམ། ཡང་ན་སྐོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལ་གཉིས་ཉེ་
སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་བ་སྲི་དོལ་པའི་སྐོམ་བྱུང་སྲིད་ཅེ་ཐོབ་ཀྱང་མཚན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་
ཞིང་། ཐར་བ་ལ་བརྟེན་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་སྟོན་དང་བསེ་བུ་
བྱང་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་ཉེན་གཅིག་ལ་ཀུན། ཞེས་སྟན་གཅིག་ལ་སྐྱེད་
པས་སོ། །དུས་ཀྱི་བྱུང་བར། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཚེན་པོ་བརྒྱ་ལྷན་པ་དག་ཏུ་
ལས་དེ་དག་སོག་པའམ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་
ལྷན་པ་ན་འཕེན་མི་སྲིད་ལ་རྒྱུང་དུ་ལྷན་པ་ན་འཕེན་སྲིད་དེ། ལྷ་ཀྱང་ལྷན་པས་བསྐྱེད་
པ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་ལྷན་པ་ན་ལས་དེ་འཕང་བར་བཤད་དེ། མདོ་ལས། རྩོང་

དཔོན་ངས་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དགུ་བཅུ་ཙམ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཡང་དག་
 བར་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི། ཟས་སྒྲིབ་པར་སྟེར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིམ་འགའ་ལའང་མི་
 བདེ་བའམ། གཞོན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་མཛོན་པར་མི་མཚུན་ཏོ། །ཞེས་
 བའི་ལུང་འདིས་བསྐྱེད་པ་དགུ་བཅུ་ཙམ་གཅིག་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། མཚན་གྱི་ལས་
 སོག་པ་མན་ཚད་ཆེ་རབས་བྱེད་དགོས་པས་སོ་ཟེད། སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་པ་
 དང་སོ་ཚང་ཕྱིན་པའི་བྱང་སེམས། དེ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་། རིགས་དམའ་བ། དབང་
 བོ་མ་ཚང་བ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བཞི་ནི་རྫོག་ལ། ཆེ་རབས་
 བྱེད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ནི་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཚུན་ཚད་བྱང་
 སེམས་ངེས་གནས་ཡིན་ཟེད། མཚན་སོ་གཉིས་དེ་དེ་དེ་འདྲ་བ་སོད་ནུམས་བརྒྱ་
 བརྒྱ་དག་ལས་སྐྱེ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་དེ། དེ་དེའི་ཚད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ངེས་
 གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
 བསོད་ནམས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་སོ་ཟེད།

ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ལས་གྱིས་སྟོང་གསུམ་ཚགས་པ་དེ་སྟེན་བ་དེ་ཅམ་
 དང་མཉམ་ལ། དེ་དག་བརྒྱ་ཡིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་ནས་སོ་གཉིས་བར་དེ་
 འདྲ་ཟེད། གཞན་དག་བསོད་ནམས་དེའི་ཚད་སངས་རྒྱས་གྱིས་མཚུན་པར་ཟད་གྱི་
 གཞན་དག་གིས་དབག་དཀའ་འོ་ཟེད། བརྒྱའི་གྲངས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་
 བུའི་སྐྱེ་མཚན་སོ་གཉིས། ཚོས་སྐྱེ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ། བདག་གྱང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་
 སྟེ་བརྒྱུད་འདོད་དོ། །

གཞན་དག་འདོད་པ་ན་གནས་ཉི་ཤུ་དང་གང་དཔལ་བརྒྱད། གཟུགས་ཁམས་
བཅུ་དྲུག །གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་གང་སེམས་སྟོང་རྗེ་དེ་སྟོང་སྟེ་ལ། དེ་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་འདི་ལས་སེམས་
ཅན་དགོལ་ལོ་སྟམ་པ་གཅིག་དང། བདག་གིས་དགོལ་སྟམ་པ་གཅིག་སྟེ་ལྷ་བཅུ་
ཡིན་ལ་དེ་ལན་གཉིས་ཡིད་ལ་གུས་པས་བརྒྱ་ཡིན་ནོ་ཟེས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་
ནི་དགོ་བཅུ་དེ་ལོང་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ལྷན་པ་སྟེ། ལས་ལམ་དངོས་
ཡོངས་སུ་དག་པ། ཉེར་བསྟོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་སྦྱད་པ།
འན་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་དང། ལྷང་འདས་ལ་བསྟོས་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བཅུ་ལ་
དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྷ་བཅུ་དང། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱ་ལས་ལམ་ལྷ་བཅུ་
པོ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ལྟར། བདག་གྲང་རྒྱ་ལྷ་བཅུས་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུང་ཅིག་ཅེས་
སྟམ་པ་ལྷ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱ་ཡིན་ཟེར་གྲང། འདིར་ནི་མཚན་འགྲེལ་པའི་བསོད་ནམས་
དེ་ལོང་བརྒྱ་པར་འདོད་པས་ན་དེ་དག་ཀུན་བཏགས་ཅམ་མོ། །སྟོ་སྟོས་མི་བྱད་པ་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྟེ་པོ་དང། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་
ནམས་བཅུ་འགྲུང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྦྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་དང། བ་སྦྱའི་ཁྱད་བྱ་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྲུང་གིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་དང། དཔེ་
བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྲུང་གིས་མཛོད་སྟེ་
དང་གཙུག་ཉིར་མ་གཏོགས་པ་མཚན་སྟམ་ཅུའི་གང་རུང་གཅིག་དང། མཚན་སྟམ་
ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱི་འགྲུང་གིས་མཛོད་སྟེ་དང། མཛོད་སྟེ་
འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འགྲུང་གིས་གཙུག་ཉིར་འགྲུབ་པ། དེ་འགྲུབ་པའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་བ་ཐལ་འབྲུམ་འབྲུར་གྱིས་གསུང་ཚོས་གྱི་དུང་འབྲུབ་པར་གསུངས་
 ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲོད་ལུལ་གྱི་ཐབས་གྱི་ལུལ་ལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་བསྟོན་
 པའི་མདོ་ལས་ལྟོ། སྲོད་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ལུས་ཐོབ་ནས། ཐམས་
 ཅད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་
 དག་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་གཅིག །བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་ཐམས་
 ཅད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་
 ལོ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱད་དང་། གཞུག་ཉོར་
 ལས་གཞན་སྤུམ་ཅུའི་གང་དུང་གཅིག །མཚན་སྤུམ་ཅུ་ལོ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་
 བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་མཛོད་སྤྱ། དེ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འབྲུར་གྱིས་གཞུག་
 ཉོར། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་པའི་མཚན་དང་ལྷན་པས་ན། ལྷར་
 བཅས་འཇིག་རྟེན་ནང་ན་བསོད་ནམས་གཉེར། །མཛོད་དང་ཐོས་དང་གཞུས་པ་མཛོད་
 པས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མན་བ་མཛོད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །རིན་མོལ་དང་
 བྱང་ས་ལས་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ལས། གཞན་སློ་བྲོས་མི་ཟད་བ་དང་འདྲ། རྒྱ་མཚོའི་
 སྤྱིན་ལོ། བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་འཇོམ་གྱིང་ལ་བྱ་བེར་ལོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཤུག་སྤུབ་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིད་གཅིག་ལ་བསྟེན་
 བཀའ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྤྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོགས་བསགས་པ་
 གཉིས། དང་པོ་བསྐྱེད་བཟང་ལྟར་ན། ང་ནི་སློབ་ཚེ་དམན་པར་གྱུར་བ་ན། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཤུག་སྤུབ་པ་ལ། །འཇུག་གང་ཞིག་ནི་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོ་
 བྱང་ཆུབ་ཉུན་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་བད་དཀར་ལས། བམ་ཐེ་རྒྱ་

མཚོའི་རྩལ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
བར་གསུངས་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། གཞོན་ལྷ་བཙུན་ལྟུང་སྤྱུང་
སྡོད་ཅེས་བྱ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལས། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་རི་མ་མེད་པའི་དབྱུང་པ་
ཞེས་བྱ་བས་འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་དགོ་སྤོང་ཚོས་སྐྱ་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བར་བཤད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་སྣ་ཚོགས་
འབྱུང་ཡང་། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན། ལུང་སྐྱབ་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡོན་
རྒྱལ་པོ་འོད་ལྷན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་བར་འདོད་དོ། །

འདིར་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྡོན་འདས་དུས་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་
ཐུབ་པ་ཞེས་སྡོན་བ་འདི་བཞིན་ཚོད་དུས་བྱུང་བ་ལ། སྡོན་བ་འདི་རྩ་མཐའ་གྱི་ཁྱེུ་
སྣང་གྲེད་དུ་གྱུར་པ་ན། འབྲས་པོར་གང་དང་མཆིལ་སྐྱམ་དང་། །རས་གྱི་ཁ་ཚར་
དག་ལྷལ་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱ་ཅི་འདྲ་སོགས་ཀྱི་སྡོན་ལམ་བཟུང་
བོ། །ལུང་སྐྱབ་གྱི་གཞི་ལས། རྩ་མཐའ་ཡངས་པའི་འོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཤྱུག་ཐུབ་པ་
བསེར་མའི་སྐྱབ་གྱིས་བེན་པ་ལ། ཚུ་འཇམ་པོས་ཁྲུས་གསོལ་ཉེ་མར་དང་ཉིལ་མར་
གྱིས་བྱུགས་ནས། བྱང་ཚུའི་བརྱུང་བ་དང་བས་སྐྱབ་གྲོལ་ནས་དེ་དད་དེ། བདག་
ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱིན་པ་འདི་ཡིས་ཤྱུག་རིགས་སྐྱེས་པ། །ཡོན་ཏན་རིགས་དང་དུས་
དག་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་
བར་གྱི་ཉམ་ཐག་འཆི་བ་ཡི། །པ་རོལ་ཞི་བ་རྒྱ་ཆེན་འཛིགས་པ་མེད་པས་སྡོལ་བར་
ཤོག་ཅེས་སྡོན་ལམ་བཟུང་བོ། །དེ་ནས་བརྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་

དང་མར་མེ་མཛད་དང། སྲིན་ཚེན་གཙུག་ཏྲུང་ཅན་རྣམས་རིམ་པ་སྣང་གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་ལ། དེ་རྣམས་གྱི་དང་པོ་ནི་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་
པའི་ཐ་མར་གཞུང་གི་པོ་རིམ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ། སྲིན་ཚེན་གཙུག་ཏྲུང་ཅན་ལྷོན་པ་དང་
གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནས་གངས་མེད་གཉིས་པར། བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟེང་ལ་བསྟེན་
བཀུར་མཐར་མར་མེ་མཛད་དང། དེ་ནས་གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་
སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཐར་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་སྟེ་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་
སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་གསུམ་ནི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་མར་བྱུང་བར་
འདོད་ལ། གངས་མེད་དང་པོ་བརྒྱམས་པ་ནི་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཚེན་
པས་གངས་མེད་རེ་རེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དབག་མེད་ལ་བསྟེན་བཀུར་པར་འདོད་
དོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྲི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྟོང་མངོན་མཐོ་ལ་
མི་རེ་བར་སྟོང་རྗེ་ཡིས་སྲིན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དེར་སྲིན་པའི་པར་སྲིན་རྫོགས་
ལ། ཆགས་མེད་སྟོང་རྗེས་སྲིན་པ་སྟེ་སྐྱེས་རབས་སུ་བལྟོ། །ལྷུང་གཞི་ལས་བྱང་
སེམས་སྲིན་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་སྲིན་པའི་པར་སྲིན་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །གང་
གི་ཆེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། སེམས་
མི་འཇུག་པས་བཟོད་བ་དྲང་། ལུས་དག་གི་ཉེས་སྡོད་སྡོམ་པས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་
པར་སྲིན་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་སྐྱེ་བའི་རབས་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་བྲས་
ཐེའི་ཁྲིའུར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཤྲུག་ཅིག་ན་མེ་ཁམས་ལ་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མཛོད་ནས། ཀྱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྲེང་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་
བར་དུ། སྐྱེས་བུ་ལྷ་མཆོག་ཁྱེད་འདྲའི་དགེ་སྦྱོར་སོགས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟོད་པས་བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་ཤིང་། བསྟོད་པ་དེས་བསྐྱེད་པ་དགུའི་
ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་མོ། །བྱང་ཚུབ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མཐའི་དོར་ཉིང་ལ།
རྟེན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི། ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་། བརྟེན་པ་སྣམ་མཛོད་དོ་རྗེ་
ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་སྟོང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཚོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དགེ་
བ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་
བཞི། ཚ་མ་ཐུན་གསུམ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྐྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་གསུངས་པ།
དེ་དག་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་བྱ་
བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་སྦྱོང་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་
ཡང་ཡིན་ཏེ། དབེན་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ། ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པ་
བཞིན་མོ། །དེ་ཡང་སྐྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་
བྱ་བ་དང་གཞི་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་
ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཚོར་སོགས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ནའོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུམ་ཀའོ། །བསྐྱོམ་བྱུང་
བྱམས་པ་བསོད་ནམས་དང་གཞི་གཉིས་ཀ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་
འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མོ། །དེ་དང་ལྡན་འབྱུང་གི་སེམས་པ་དང་། བསམ་ཐག་གི་སྟོམ་པ་

ཅི། བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །བྱམས་དང་ལྷན་འབྱུང་ཚོར་སོགས་བསོད་
ནམས་ཁོ་རྣམས། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་བསྐྱེད་མྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཚོམ་བས་
ན། གསུམ་པོ་ལ། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་གཞི་ནི་རྒྱུའི་དོན་
ཏོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ན། སེམས་བ་དགེ་བ་
ཡིན་ལ། སྦྱིན་སོགས་གསུམ་སེམས་བ་དགེ་བ་དེའི་གཞི་ཡིན་ཅོལ་བེར་པོ། །

གཉིས་བ་ལ་སྦྱིན་སོགས་རྒྱས་བཤད་དངོས་དང། ཞར་བྱུང་གང་གཙོ་དབྱུང་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། སྐྱོམ་བ་བཤད་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
སྦྱི་དང། བྱེ་བྲག་དོགས་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། འབྲས་བུ། གང་གི་ཕྱིར་སྦྱིན་
ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིན་བ་པོ་གང་གིས་
དགེ་སེམས་ཀྱིས་བདོག་བ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་འོ། །གཉིས་
པ། ཀུན་སྦྱོང་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཚོན་པར་འདོད་པ་དང། རང་མཉམ་མམ་དམན་
བ་ལ་པན་གངགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་སྦྱིན་གྱི། ལན་ལ་རེ་བ་དང་འདིགས་སོགས་
ཀྱིས་མིན་པའོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་རྒྱ་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་སེམས་
བ་མཚོངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །སྦྱིན་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སྟེ། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱིལ་པོ་ཞེས་བ་
བཞིན་ནོ། །འོག་མ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱིན་ལས་
ལུང་པོ་ལྷ་པའོ། །གཉིས་པ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི་ལོངས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། བདག་ཅག་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་འབྲགས་པ་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་
བའམ། སོ་སྦྱིས་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མཚོན་རྟེན་ལ་སྦྱིན་

བ་ལ་བདག་ལ་པན་གྱི་མཚོད་རྟེན་ལ་མི་པན་པས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་སྲིད་སྲིད་པ་
འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྲིད་པའོ། །དེ་ཡང་ཁོང་འདོད་
བ་ལས་འདས་ཤིང་སྲིད་པའི་རྣམ་སྲིད་འདོད་པས་བསྐྱུས་ལ་གཞན་ལ་པན་པང་ལ་
མི་པན་པས་སོ་བཟེན། །གཉིས་ཀའི་དོན་སྲིད་སྲིད་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་
སམ། སོ་སྐྱེས་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྲིད་པའོ། །

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་པའི་སྲིད་སྲིད་པའི། མཐོང་སྲོང་མ་གཏོགས་འཕགས་
བ་འདོད་ཁམས་ཆགས་བྲལ་བས་མཚོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་སྟེ། དེ་བཟུང་སྟེ་དང་བྱས་
བ་གཞོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དཔུལ་བའི་སྲིད་པོ། །གཉིས་པ་སྲིད་པ་ཁྱད་པར་བ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བརྟན་བཤད་གཉིས། སྲིད་པ་དེ་ཡིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ནི་སྲིད་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ་གསུམ་གྱིས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྲིད་བདག་གི་ཁྱད་པར། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་
གསུམ། དང་པོ། སྲིད་བདག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི་དྲན་བ་དང་སོགས་གྱིས་བཟུང་
བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་འཕགས་པ་ཞོར་བདུན་དང་འདོད་པ་ཚུང་བ་དང་ལྡན་པས་
སོ། །ཚུལ་ནི་གུས་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་རང་གི་ལག་ནས་དང་། ས་རོལ་
ལ་མཁོ་བའི་དུས་སུ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྲིད་པ་སྲིད་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་
ལས་དམ་པའི་སྲིད་པ་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་གུས་བ་དང་རང་ལ་གནས་དང་། དུས་སུ་
དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་སྲིད་པ་དང་ལྟར་གསུངས་སོ། །གཞན་ལ་མི་
གཞོད་པ་ཡང་། བརྟན་པ་དང་། ཤན་པ་ལ་ལྷག་གིན་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་བྱེད་དང་། དུག་དང་
མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གཞོད་པ་མིན་པའོ། །

གཞན་ཡང་ཡང་སྲོང་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་སོ་གཉིས་སྦྱངས་
 ཉེ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱངས་པར་གསུངས་པ། འདི་རྣམ་གཏོར་བ་པོ་སྦྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་རྟེན་ཞིང་མ་དད་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བན་བཏགས་ལན་དུ་པན་འདོགས་
 སྦྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། དམན་པ་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱལ་མེ་དང་མེ་སྤེལ་སྦྱིན་པ་
 དང་། རྩ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྦྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་
 དང་། འཛིགས་པའི་སྦྱིར་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དུག་སྦྱིན་པ་དང་།
 མཚོན་ཆ་སྦྱིན་པ་དང་། སྲོག་ཆགས་བསད་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བག་མེད་རྣམས་ལ་
 ཆང་སྦྱིན་པ་དང་། འདི་བདག་གིར་འགྲུང་ཉེ་བདག་གི་རིམ་འགོ་བ་དང་། མཚོད་པར་
 འགྲུང་རོ་སྦྱེས་དུ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛོལ་སྦྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། རང་ལ་བསྟོད་
 པའི་རྫོད་པ་དང་སྦྱང་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྦྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། གར་སྦྱུ་བཞད་
 གད་ཅེད་ལོ་གཏམ་དང་དགའ་སྦྱིར་རོལ་ལོ་མཁན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གཟའ་སྐྱར་གྱི་
 མཚན་པའི་སྦྱིར་སྐར་མཁན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཉོར་མཛེས་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཞིང་ངམ་འགྲུའི་སྤྱང་པོ་ལ་རི་དྲགས་དང་བྱ་ཟ་བ་ལ་དགའ་མགུ་
 རྐྱེད་པ་དང་། བཟོའི་སྦྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ལུས་མི་བདེས་འཛིགས་པས་སྦྱིན་པ་ལ་
 སྦྱིན་པ་དང་། སྲོང་བ་ལ་སྦྱོས་བརྒྱད་དེ་ཚིག་པ་ཟ་བར་བྱས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་
 འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་འགྲོད་ཅིང་གཏུང་བ་དང་།
 བྱིན་ནས་བདག་ལས་ཁྱེད་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཆེ་སྦྱི་མ་ལ་སྦྱིར་བདག་ལ་སྦྱིན་པར་
 འགྲུང་རོ་སྦྱེས་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་འབྲས་བདག་གིས་སྦྱུད་
 གྱི་གཞན་ལ་མ་གྱུར་ཅིག་སྦྱེས་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལང་ཚོ་ལ་བབ་

བས་སྦྱིན་པ་དང་། གན་འཆི་བའི་ལྷ་དཔེ་དུ་གྲུང་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་དགའ་དད་མེད་
བར་ཅ་ལག་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྦྱིན་གནས་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དུལ་གཞན་
དུ་གཤམ་སྦྱིན་པ་དང་། ཁ་ཟས་གཏོང་མི་མོད་པ་ལ་འདིག་རྟེན་པ་མི་དགའ་
བར་མཛོང་ནས་སྦྱིན་མོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འདིག་རྟེན་གྱིས་བཟོད་དོ་སྟུམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་
དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ལུ་མེད་པས་བདག་གིས་ཐག་རིང་བ་ལ་བཏང་
བར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བྱིན་པས་བ་རོལ་དུ་རྟེན་བསམས་ནས་
སྦྱིན་པ་དང་། དུལ་ལོ་བོར་ནས་སྤྱག་ལོ་ལ་སྟེར་བ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་སྦྱིན་
མེད་པ་མིན་གྱི་ཚུ་སྟོའི་ཞིང་ལ་ས་བོན་དན་པ་བཏབ་པ་སྟུལ། ཞིང་དང་ས་བོན་ཉེས་
བས་འབྲས་བུ་དན་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བཙུག་ལུགས་འགའ་སྟུང་། དེའི་སྦྱིན་གུས་
བར་བྱིན་པས་རང་ལ་རྟེན་པ་བཀུར་སྟེ་བཅས་པ་དང་། རང་ལག་གིས་བྱིན་པས་
མོངས་སྟོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་འབྲུང་ཞིང་རང་དབང་འབྱོར་བ་དང་། དུས་
སྤྱ་བྱིན་པས་རང་ལ་དགོས་དུས་སྤྱ་རྟེན་པ་དང་། མི་གཞོན་བར་སྦྱིན་པས་རང་གི་
མོངས་སྟོད་ལ་དག་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་དངོས་པོ་ནི། ཁ་དོག་དང་ལ་སོགས་པས་ཇི་རོ་རེག་བྱ་སྤྱན་སྤྱམ་
ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་སྦྱི་མར་མཛོག་གིས་གཟུགས་བཟང་བ་
དང་། ཇིས་སྤྱན་པའི་གཤམ་པ་དང་སྤྱན་པ་དང་། རོས་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་
དུ་གཞོན་སྤྱ་ཅན་དང་། རེག་བྱས་བྱུང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་། གང་པའི་ཆེ་ལྷོ་རྩོ་བའི་
ཆེ་གང་། ཐ་མལ་པའི་ཆེ་ཐ་མལ་པར་འདུག་པས་དུས་སྤྱ་རེག་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་ཐོབ་པར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ཞིང་ལ་
 འགྲོ་བ་བཟང་བས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གོ་ཏུ་ཉ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར། དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་སུ་སོང་བའི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན་སྐར་ལྷོ་སྤྱིན་
 བརྒྱ་འགྲུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་འཆལ་མི་ལ་སྤོང་འགྲུར་དུ་རེ་བ་བྱ་བར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤུག་བཟུལ་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ནི། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིའི་ནང་ནས་ནད་པ་ནད་གཡོག། གྲང་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་
 བྱིན་པར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྤྱུགས་པོ་ལས་དབུལ་པོ།
 དབུལ་པོ་ལས་ཡི་དུགས། དེ་ལས་འཇུར་གོགས་ཅན་ལ་ཐེགས་པ་བསྐྱོས་པ་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་འདོགས་པ་ནི་པ་མ་དང་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དོམ་དང་རི་
 དུགས་སོགས་སུ་སྤྱེས་པའི་རབས་བཞིན་རང་ལ་ཕན་འདོགས་པར་རོ། །ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་ཞིང་ནི་གོ་ཉ་མའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ལྡན་ལ་བྱིན་ན་ལྷོ་སྤྱིན་འབྲུམ་འགྲུར་དུ་རེ་
 བར་བྱའོ། །རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་ལྷགས་ལ་བྱིན་ན་ལྷོ་སྤྱིན་ཆོད་མེད་དོ། །དེ་བས་
 གྲང་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ལ་ཆོད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རིགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཟང་ཟང་གི་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ། ཁམས་གསུམ་ལས་
 རྫོལ་བས་རྫོལ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐོ་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་དག་བས་སོ། །ཡང་
 བཟུང་ཞེས་པས་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དབུལ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བའི་
 སྤྱིར་དུ་སྤྱིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་ཡང་། རྫོགས་བྱུང་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེན་པས་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་
སྦྱིན་པ་དང་། འདིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་བྱེན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་
ལ་བྱེན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། ལྡོན་བདག་གི་པ་དང་མེས་ལོ་དག་གི་སྦྱིན་པ་
བྱེན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་
པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་གྱི་མཚོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་བྱེན་པའོ། །

སྦྱིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན། བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡང་མཚོག་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ནི་ནམ་ཉེ་
བར་ལྷག་པ་དག་ལ་སྦྱིན་པའི་ཟེང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འབྲུག་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་ལྷག་། དོན་མཚོག་
ནི་དགྲ་བཅོམ་བའམ་ལྷང་འདས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིར་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་
འཆད། གང་སྤེལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་བཞི་རིམ་པས། དད་སོགས་ཉོར་
འདྲེན་པ་དང་། སེར་སྒྲིབ་བྱི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་
པ་དང་། ལྷང་འདས་འདྲེན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། ས་ལས་དོན་མཚོག་ནི་ཟང་
ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་མཚོག་ལྷང་འདས་འཐོབ་པར་བསྐྱོས་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་ཚོགས་ནི་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་
ལུས་སམ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཚེག་བོར་ཡང་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་དེ་བཞི་ལ་མོས་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་
ལམ་གསུམ་མཐུ། མོས་སྤྱོད། མ་དག། དག་ལ། མཐར་ལམ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ལ།

སྲ་མ་བདུན་ནི་རིམ་བས་ལེ་ལོ་དང། འདི་ཕྱིར་དབུལ་འཇིགས་དང། ལྷག་པོ་འདོད་
བ་དང། འདས་ལ་ལྷ་བ་དང། མ་འོངས་ལ་དགའ་བ་དང། སྤྱིན་གནས་བརྟམ་བ་
དང། མཐོ་རིས་དང། གྲགས་བ་འདོད་བས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དམན་པར་བཤད་དོ། །

གཉེས་བ་བྱེ་བྲག་ནི། འབགས་བ་མིན་ཡང་རང་གི་པ་མ་དང། བདུ་བ་དང་ནི་
ཚོས་སྤྱོ་བ་དང། སྤིད་བ་ཐམ་པའམ། སྤྱོ་བ་ཐམ་པའམ་མཐའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
སྤྱོ་སྤྱོ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱ་བ་དོན་གྲུབ་ལྷ་བྱ་ལ། སྤྱིན་པའི་བརྟ་ཡོན་ནི་བསོད་
ནམས་གཞལ་དུ་མེད་བ་ཡིན་ནོ། །གཉེས་བ་ཞུང་བྱང་ལ། ལས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱང་པར།
བྱས་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉེས། དང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ལ་
རྒྱན་དུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་དང། ཞིང་གིས་ཆེ་བ་དང། གཞི་ནི་ལྷས་ཀྱི་ལས་ལ་སོག་
གཚོད། ངག་ལས་ལ་རྒྱན། ཡིད་ལས་ལ་ལོག་ལྷ་ཆེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་ནི། སྤྱོད་བས་ཆེ་
བ་ལྷས་ངག་གིས་དངོས་སུ་དང་དགའ་བཞིན་སོགས་དང། རྫོགས་པའམ་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བ་དང་ཀུན་སྤོང་གི་བསམ་བ་ཆེ་བ་སྤྱོ། མཇུག་སོགས་
བྲག་པོ་དེ་དག་རྒྱུད་དང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ལ་བྲག་
ཀ་ཚང་ན་ལིན་དུ་ཆེ་བའོ། །

གཉེས་བ་ལ། ཡང་མདོ་ལས། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་དང། བྱས་ལ་བསགས་
བ་མ་ཡིན་བ་གསུངས་བ་ལ་དེ་ནི་རྫོ་སྤོན་དུ་མ་བཏང་བ་དང། བབ་ཚོལ་མིན་
པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བྱས་བ་དང། ལས་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྫོགས་པར་བྱས་བ་དང། བྱས་བ་ལ་བྱིས་མི་འགྲོད་པ་དང། ལོག་ལྷ་དང་
འཆག་བ་སོགས་ལས་དེ་ལ་གཚོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་བ་དང། རྫོགས་སུ་ཡི་རང་

སོགས་སྐྱོད་མཚུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྐྱོད་བར་ངེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཚུག་ལས་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་
བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པའི་ལས་སྟུ་བལྟོ། །དེ་བཞིན་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་
དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོང་ལས་ལྡོག་པ་ཚུག་མ་ཚང་
བ་སོགས་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། །བསགས་ལ་མ་བྱས་པའི་ལས་ནི། གང་ལུས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེ་སེམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་
ཚིག་ཏུའང་ལས་འདི་བྱའོ་ཞེས་སྦྱས་ནས་ལས་དེ་མ་བྱས་པའོ། །མ་བསགས་མ་
བྱས་པ་ནི་ལས་གང་ཆེད་དུ་མ་བསམ་པར་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དོགས་སྤང་བལ་ཆེན་སྤེའི་བྱེ་བྲག་ཤར་ལུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྤེལ་
སོགས་པ་ན་རེ། ཆགས་བཅས་གྱིས་མཚོན་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་བདག་དོན་གྱི་སྦྱིན་པ་
ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཚོན་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་
འབྱུང་ཏེ། ལེན་པ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །ཟེར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
དག་ལ་ལེན་པ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་། སེམས་དད་
སོགས་ཀྱི་མ་སྤུས་མཚོན་རྟེན་ལ་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ལེན་པ་དང་། བན་པ་མེད་ཀྱང་
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བན་ཡོན་འབྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱིན་བྱུང་བསོད་ནམས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སྐྱོད་པ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། བཏང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚོན་རྟེན་ལ་སྤུལ་བ་སོགས་ནི་བཏང་བའི་

རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ལུ་ཡོད་དོ། །ཆགས་བཅས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་
འདོད་ཁམས་པ་ལ་བྱིན་ན་གཉིས་ཀའོ། །གལ་ཏེ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཞིང་བཟང་
སོ་ལ་བྱིན་འབྲས་རྣམ་སྲིན་ཡིད་འོང་དུ་རིགས་ན། དུང་འགོ་སོགས་ཞིང་རན་པ་ལ་
བྱིན་པས་རྣམ་སྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་
རྣམ་སྲིན་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད། རན་པའི་ཞིང་ལ་
བཏང་བ་ལའང་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་རན་པས་ཞིང་མཚོག་ལ་
ལྷོས་ན། རྣམ་སྲིན་རྒྱང་ཞིང་སྲིན་འབྲས་བུལ་བ་ནི། ཞིང་རན་པ་ལ་བཏང་བའི་འབྲས་
བུ་བཞིན་ནོ། །ཟེང་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། སྲིད་དང་། རྩེ་བྲག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་སོ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མི་དགའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་
བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། འཆལ་ཚུལ་དེ་སྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྲིག་པ་མིན་ཡང་དུས་
མིན་གྱི་ཟས་སྲོང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པའམ་བཀག་པ་རིག་རིག་
མིན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་
དག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྲོན་
མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་འཕེན་ཏེ་སྲོན་མ་བྱུང་བ་དང་།
འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་སྲུང་བྱེད་པའི་བྲན་ཉེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐྱོས་
པས་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། བསྐྱུ་ན། མི་མཐུན་སྲོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བྲལ་དང་།
མཐུན་སྲོགས་རྣམ་བུ་གི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལྡན་ནོ། །གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་

དག་རྒྱ་ལྷ་དང་ལྷན་ཉེ། སྲོག་གཙོད་སོགས་ལས་དངོས་ཀྱིས་དག་པས་དང་། དེའི་
 སྐྱོར་བ་ཉེར་བསྐྱོག་གིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་རྣམ་
 རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་འཕེན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལུས་འབྲེལ་ཉེར་བཞག་གིས་བརྟེན་པར་
 བྱས་པའམ་འབྲེལ་པས་ཟེན་པས་འབྲེལ་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་འབྲེལ་འདས་
 པར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ལོ་ཟེེད། གཞན་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་
 པ་དང་། ཚད་པ་དང་། འབྲེལ་འདྲིམས་ནས་སྤྱང་བ་འདྲིམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 མིན་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱོད་དང་བཀྱར་སྟོལ་ཆགས་ནས་སྤྱང་བ་ལེགས་སུ་སྐྱོན་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྤྱང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས། རི་མ་མེད་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱོམ་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་དགོ་བ་ཉིང་འདྲིན་མཚུངས་ལྷན་
 དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ན་ཉིལ་མར་དང་མེ་ཉོག་གི་རི་ལྟར་སེམས་ལ་དགོ་བའི་
 བག་ཆགས་བགོ་ཞིང་གོམས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གང་གཙོ་དབྱེད་པ། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་མོ་
 ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་
 བཞི་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཚོས་སྐྱེའི་གདུང་མི་ཚད་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་སྦྱིན་བཤམ་པ་གཉིས། དང་པོ།
 ཡང་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་དེ། མ་བྱས་པའི་
 ས་སྦྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་མཚོན་ཉེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་
 ཟག་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 སྦྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཅེགས་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་བསྐྱེལ་བ་དང་། བྱམས་པ་
 ཚད་མེད་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚངས་པའི་བསོད་
 ནམས་ནི་ཚངས་པ་མདུན་འདོན་གྱི་ཚེ་ཚད་དང་མཉམ་པ་བསྐྱེལ་བར་ཉེ་བར་བསྐྱེལ་
 བཞི་བཅུར་མཐོ་རིས་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཉེན་
 བཅེགས་སོགས་བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
 སོ། །བྱེ་སྐྱེས་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མཚན་ལྡན་བར་སྦྱིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་
 ཉེ། དེས་གནས་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོངས་སྦྱོང་
 གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ལོ་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་ཚངས་པའམ་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའི་བསོད་
 ནམས་དང་འདྲ་བས་བཏགས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཚེ་མཐུད་ཅིང་
 བར་བསྐྱེལ་བཞི་བཅུར་བདེ་བ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལོ། །

ལ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་བཏགས་ཟེར།
 འདི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། བྱེ་སྐྱེའི་མིན་ཉེ་ཚངས་པའི་དགོ་
 མཉམ་མཐོ་རིས་ཆེ་མི་སྲིད་དབྱེད། བསམ་འཕེལ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། དེའི་ཞར་
 ལ་པན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་སྦྱིན་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཉེད་བཀུར་སོགས་ཉོན་

མོངས་ཅན་མེན་པས་བསྟན་བྱ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་དོན་མ་ཞོར་བར་
ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་ནི། འཁོར་
བར་རྣམ་སྐྱེན་ཡིད་འོང་འཕེན་པའི་ལས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། ཚོགས་
ལམ་དུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པའི་དགོ་བཅི་ལྷུང་འདས་སམ་ཐར་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྟེན་ན་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་སུ་འགྲུང་
བའོ། །དགོ་བ་དེ་ཡོད་རྟགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བརྗོད་པ་ན་དད་ལྷགས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་ལྡང་བ་སོགས་སོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བཅི་ཤོ་བ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་སྟེ། དེས་པར་འབྲེད་པའི་འཕགས་ལམ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་
ལུའི་དགོ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ལས་པལ་བ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་དགོ་
སྟེན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་པའི་རིགས་པའམ་
ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ལས་ནི། འདི་ལྟར་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་
པ་གསུམ་ཀུན་སྟོང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བོ་ལྡེ་ལི་རང་བཞིན་ཡིན་
འོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀ་སོགས་ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་འབྲི་བ་དང་། ལྟ་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་
ཀྱི་རྒྱ་བརྗོད་པའི་ལས་ཀྱི་ལས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་སོགས་བཟང་བ་དང་བཅས་
པའི་སྟུན་དག་ནི་དག་གི་ལས་དང་། བརྒྱ་བརྒྱ་སོགས་གྲངས་བསྐྱོམས་ཏེ་འཛིན་པ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞུགས་ཏེ་ལེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་
དེའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེས་ཟེན་བའམ་དེས་བསྐྱམས་པའམ་དེས་བྱེད་དུ་
བརྟུག་པའི་ལས་ནི། ཡིག་འབྲི་སོགས་ལ་རང་རང་གི་ཐབས་རིགས་པས་བརྟུག་པ་

ལལ་བ་དང་མི་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ། བཟང་བ་དང་སྟོན་
དངགས་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་དག་ལས་ཡིན་གྱི་གཅིག་མིན་པ་འདྲ་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཞར་ལ་དགོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཉོན་མོངས་པས་
བཀའ་པས་སྐྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པས་གཞག་ཅིང་འཕགས་པས་
བོར་བས་ངན་པ། ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་ཅིག་འདུག་པས་ཁ་རྒྱ་མ་སོ་བ་དང་བཅས་པ་
ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མེད་
སྟེ་ཟག་མེད་དགོ་བ་ནི་དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་གྲུ་ལོ་མ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་
བྱས་ཀྱི་ཚོས་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་རྒྱུད་ལ་གྲུས་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་དགོ་དང་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་བྱ་མིན་ནོ། །མི་དགོ་བ་དང་། སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་བྱས་མ་སྐྱིབ་
ལུང་མ་བསྟན་དང་། དགོ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་
མ་བྱས་མ་བསྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་སྐྱི་མ་སྐྱི་མ་སྐྱི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྐྱིན་ཡིད་མི་འོང་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། རྣམ་
སྐྱིན་ཡིད་འོང་ཅན་དང་། ཟག་བཅས་མིན་པ་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་
དགོ་བས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱི་མར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐར་
པ་ལུང་འདས་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷན་འཕགས་གཞན་
མེད་པས་སྐྱི་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་
བྱས་གང་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་མཚོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་

བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་མཚན་ནི། ཚོས་མངོན་པའི་མངོན་གྱི་ཚིག་ལེ་འུར་གྲས་པ་
ལས། ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །།

། མངོན་གནས་ལྡེ་བ་བཤད་པ། །

༥ གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འི་ཀུན་འབྱུང་མ་རྒྱུས་འཆད་པའི་སྐབས་ལ། གནས་
 དང་གནས་ཀྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱ་མ་རྒྱུས་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་སྤང་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་དང་། མངོན་བསྟན་བཙུག་ལས་འབྱུང་
 བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་། གྲེ་བྲག །རབ་དབྱེ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
 རྩ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩ་བ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།
 དེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུར་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་
 པོ་མོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་མ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་པར་འབྱུང་
 གྱི། དེ་མེད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མི་སོག་པས། སྤྱི་དབྱེ་རྩ་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུས་བྲག་
 ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གང་སྤེལ་སྤྱི་དབྱེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དབྱེ་ལ་འདོད་
 ལ་དེའི་རྩ་བ་མ་རྒྱུས་ཏེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ།
 རྒྱལ་སྤེལ་ཀྱིས་སྤྱི་དབྱེ་ལ་ཡང་སྤྱི་དབྱེ་དང་ལས་སྤྱི་དབྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་།
 དེའི་རྩ་བ་མ་རྒྱུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ན་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རྩ་བ་བརྟན་པར་
 གྱེད། ཐོབ་པའི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གྱེད་པ་སོགས་བཅུ་གྲེད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། དེ་
 མ་རྒྱུས་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱུས་སུ་རུང་བ་དེ་
 ལ་ཁོང་ཁོ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུས་སུ་རུང་བས་སོ། །ཡིད་མི་འོང་ལ་རྒྱུད་ཁོང་ནས་ཁོ་བ་
 དང་། ད་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་བྲག་ཡིན་ལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་
 ལྷག་མ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བྲག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་སྤྱི་དབྱེ་པའི་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །རི་ལྗར་དབྱེ་བ།
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་ཡང་ཡང་སྲིད་འཕེན་
པའི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། ལ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་
རོ་སྤོང་དུ་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཉིང་
འཛིན་དེར་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་འཕེན་
བྱེད་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཐར་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཤད་
བའོ། །སྐབས་འདིར་འདི་དབྱེད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་སྤྲ་རྒྱས་སམ།
དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། འདི་ན་ལ་ལ་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་སོགས་ནས། དེས་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དེའི་མ་གྲུས་ཡང་དག་པར་འཛོམས་ཤིང་སྤྲ་རྒྱས་
དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅེས། ཀུན་དགྱིས་དང་སྤྲ་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལ། ལྷོགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྤྲ་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་འགྲུང་ལ། དེ་མི་ལྟར་འདུ་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མངོན་པ་ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་བདེ་
ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱེས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་སྤྲ་རྒྱས་སུ་འདོད་པས་མངོན་པ་ལས་
བཤད་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཆགས་
སོགས་དང་། རྗེས་འབྲེལ་ཉོན་མོངས་གཞན་ནས། ཡང་ན་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་ནས་

གསུངས་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་སྐྱེས་སྐོབ་པ་ཀུན་དགེས་གཉིས་ཀ་མིན་གྱི་བག་
 ཉལ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་དགེས་སྐྱེས་མདོ་ལྷུང་ཡིན་ལ། བག་ཉལ་ནི་སྐྱེས་ས་
 བོན་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མཚོན་ཉིད་པ་“ལས” བསྟན་བཅོས་
 ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོན་ལོ་ཟེར། གནས་མ་བྱས་སྐྱེས་ལྡན་མིན་སོབ་པ་ལ་འདོད་
 དོ། །གསུམ་ལ། མདོན་པ་ལས་སྐྱེས་བཅུར་བཤད་དེ་རི་ལྷུང་ན་ལྷ་བ་ལ་ལྷ་སྤུ་སྤུ།
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ལོག་ལྷ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་མཚོག་
 འཛིན་དང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ལྷགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མིན་ལྷ་
 སྤུ་བཅུ་ལོ། །འཛིག་ལྷའི་རྗེས་ལ་མཐར་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཚོགས་བཅད་གྱི་དབང་
 གིས་ལོག་ལྷ་སྤོན་དུ་བྱས་པ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དབྱེ་དགོས་ཤིན་མེ་
 མཚུངས་ཏེ། ལྷ་བ་རྣམས་བྱེད་ལས་ཐ་དད་ལ། ང་རྒྱལ་ཁེངས་རྣམ་གཅིག་དང་བྱེད་
 ལས་ཀྱང་གཅིག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཟེར་ཀྱང་དགོས་དབང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། སྐྱེས་
 བཅུ་པོ་དེ་དག་འདོད་ཁམས་ན་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་འབྲས་བུས་གྱི་ཉིང་ལེན་
 ལྷུང་པོ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་
 བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྷ་བ་གསུམ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་འགོག་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་ལོག་པར་མི་འཇུག་པས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལོག་
 པར་མི་འཇུག་པས་བརྒྱུད་དེ། དེ་ལྷུང་ན་ཀུན་འགོག་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་
 མ་སྤེལ་གསུམ་དང་། ལམ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་འདོད་ན་
 ཡོད་པ་གཉིན་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚོན་

༡༢ །མ་གྱི། འོག་དོས་པ་༤༡༣༧། ལས དཔལ་ལྷོ། ༡༦༦ན་༣༧། ལ།

མཚོན་བས་རིམ་བཞིན་སྐྱོད་བར་གྱེད་དོ། །དེས་ན་འདིག་མཐར་སྐྱབ་བསྐལ་མཚོན་
སྐྱར་གཅིག་གྲུས་སྐྱོད་བས། སྐྱར་བྱ་རིམ་གཅིག་གི་སྐྱོ་ཅན་ནས། འདོད་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་
རིག་པ་བཞིན་ཞི་བསྐྱོམ་པས་སྐྱར་བྱུང་ཡིན་པས་ལྷ་ཡི་སྐྱོ་ཅན་གྱི་བར་དུའོ། །འདོད་
པའི་སྐྱ་རྒྱས་སོ་དུག་ལས་ཁོང་ཁྱོད་ཞི་ཁམས་གོང་ན་མ་གཏོགས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་
ན་རྒྱུད་ཞི་གནས་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཀུན་ནས་མཐར་མེམས་གྱི་དངོས་པོ་དགུ་
མེད་པས་སོ། །དེ་ནི་བདག་ལ་གཞོན་པ་གྲུས་སོ། །གྱེད་དོ། །གྱེད་པར་འགྲུང་རོ་
གསུམ་དང་། བདག་གི་མཛེས་པོ་ལ་དེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགུ་ལ་པན་བཏགས་
སོ་སོགས་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །ཁོང་ཁྱོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་མཚོན་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱར་
བྱུང་དག་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་མཚོན་སྐྱོམ་གྱི་སྐྱར་བྱ་
འདོད་ཁམས་དེ་དང་འབྲེལ། །

དེས་ན་འདོད་ན་མཚོན་བསྐྱོམ་སྐྱར་བྱ་སོ་དུག །གཟུགས་ན་སོ་
གཅིག །གཟུགས་མེད་ན་སོ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱར་བྱ་བསྐྱོམས་
ན་དགུ་བརྩེ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ནི་བདེན་པ་མཚོན་བ་ཅམ་
གྱིས་སྐྱོད་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི། བདེན་པ་མཚོན་ཅམ་གྱིས་མི་སྐྱོད་ཡང་རིང་དུ་གོམས་
པས་སྐྱོད་དོ། །སྐྱར་བྱ་གོ་བརྒྱུད་དེ་ཁམས་དང་ས་དང་ནམ་པའི་སྐྱོན་ས་སྟེ་ན་ཉིས་
བརྒྱ་ར་གཉིས་སུ་འགྲུང་རོ། །མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་
ཡོད་པས་སྐྱོམ་སྐྱར་དུ་འབྲེལ་བཞེད། ཉོན་མོངས་བརྩེ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་ཁྱད་
མེད་དུ་འཇུག་པས། འདོད་ན་མཚོན་སྐྱར་བཞི་བརྩེ་སྐྱོམ་སྐྱར་དུག །ཁམས་གོང་མ་
ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འབྲེས། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྐྱོམས་པས་སྐྱར་

བྱ་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། བསྐྱོད་སྤང་བཅུ་དྲུག་ལ་ཁམས་དང་སའི་དབྱེ་
བས། བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་འགྲུང་ཟེར་རོ། །གཏུག་དབབ་ལས། བདེན་པ་སྤྱི་མ་
གསུམ་ལ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འདི་དང་འབྲ་བར་བཤད།
འདི་སྐོར་གལ་ཆེ་ཞིང་སྤང་བས་ལོགས་སུ་བྲིའོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཉིན་པོ་གང་གིས་འཛོམས་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་མཐོང་སྐྱོད་གྱིས་
སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རང་གི་གཉིན་པོ་ཁོ་ནས་སྤོང་བས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན།
བྱུང་མི་བྱུང་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་བའི་ཅེ་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
མཐོང་སྤང་ལ་སོགས། སྤྱི་སྤྱི་གང་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
བཞི་ཡིས་གཞོན་པར་བྱ་བའི་མཐོང་བས་སྤང་བུ་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྱི་ཅེ་སྤོང་བྱེད་
འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤྱུག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
མན་ཆད་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐོང་སྤོང་རྣམས་ནི་འབགས་པས་མཐོང་ལམ་ཚོས་རྗེས་
བཟོད་ཅི་རིགས་དང་། འཛིག་ཉེན་པས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྐོམ་
ལམ་གཉིས་གྱིས་སྤང་བས་སོ། །བཟོད་པས་གཞོན་བྱ་མིན་པ་ནི། འདས་པ་འདས་
གྱི་སྐོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །དེ་ལ་མདོ་སྤེ་བ་དང་། ལལ་འབྱོར་
སྤོད་པས་སོ་སྐྱེས་མཐོང་སྤོང་བ་མི་སྤྱི་དེ། དེ་འཛིག་ཉེན་པའི་བསྐྱོམ་ལམ་
གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏུག་ལྡན་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་འདོད་པར་དམིགས་པའི་ལོག་
ལྷ། ཉུག་ལྷ། ལྷ་མེད་ལྷ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱོམ་སྤང་གི་ས་བོན་
འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་མི་བྱས་པས་སོ་བྱེད། རྒྱུ་སྐྱེས་མདོ་ལས། བསམ་
གཏུག་མཛོན་ཤེས་ལྡན་པས་སོགས་གཙོད་སྤང་བ་ཤི་ནས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་

བ་ན། ལྟའི་མིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ལོག་པར་བརྒྱུད་བ་ལས་འབྲས་མེད་དམ་སྟེ་པ་
སྟེ། ལྟས་བྱིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲུགས་ལས་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱུ་གསོལ་སྐབས་རྒྱ་འབྲུལ་
ཉམས་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་དང་ལྟ་བར་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པ་
ལ་དགོངས་ལ། ཉོན་མོངས་ས་བོན་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་འཛིག་ཉེན་ལམ་གྱིས་
སྲོང་ཡང་བྱིས་སྐྱེ་བ་འདས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པས་ཟེར་གྲུང་མི་འབྲེད་འདྲ། སྲུང་བ་འདི་
རེ་ཞིག་མེད་པ་ལ་བསམ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། འཛོམ་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་གཞན་བཤའ་བ་
གཉིས། དང་པོ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཡིན་པར་འབྲེལ་དང་། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཉེ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལྟ་ལ།
རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་དང་། གཞན་བཞི་དབང་བསྐྱུར་བྱའི་བདག་གི་བའམ། ཡང་ན་
མིང་བཞི་ལ་བདག་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་གི་ད་ལྟ་བུ། །བདག་དེ་ལ་དམིགས་
ནས་ཉྱལ་ཆད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལོག་ཞུགས་ཐམས་ཅད་
ལོག་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། མཐའ་འཛིན་ཆད་ལྟའི་ཆའང་སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་མོད། མར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་ཆེ་ཡང་མར་ཀྱི་ང་ཆེ་བ་ལ་མར་བྱི་ང་ཟེར་བ་ལྟར། འདི་རིལ་གྱིས་
སྐྱུར་འདེབས་ཡིན་པས་བདེན་བཞི་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་ལས།
ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱ་མི་མངོན་པར་བྱས་སོ་
གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཉེར་
ལེན་གྱི་སྤྱང་ལྟ་འཕགས་པས་སྲུངས་པས་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་གཙང་

སོགས་མཚོག་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་དམ་པར་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཕྱུག་སོགས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱུར་བལྟ་བུ་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོ་རིམ་གྱི་རྒྱ་
 མིན་ལ་རྒྱུར་བལྟ་བུ་དང་། འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆ་བྱད་དང་
 ཚུལ་དང་ལུས་དག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་དང་། གངས་
 ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ལ། སྤྲིག་པའི་རྗེ་མ་དག་པ་དང་། འཆིང་བ་
 ལས་གྲོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྲིན་པའི་ཐར་ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་
 དེར་ལྟ་བུ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་མཚོག་འཇིན་ཞེས་གསུངས་
 ལ། བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་གསུགས་སུང་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་
 སུང་པོ་གཞན་ལ་མཚོག་འཇིན་གྱང་ཡིན་པས་སུང་པོ་ལྷ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་
 ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་ལས་ནི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དབྱ་
 མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དག་ཅ་གཅོད་ཅིང་མི་དགོ་ལ་དམ་དུ་འཇིན་པ་
 དང་། ལྟ་དན་ལ་མཛོན་ཞེན་དང་། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

གཉེས་པ། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱུར་བལྟ་བའི་ཚུལ་བརྟུལ་
 ཞུགས་མཚོག་འཇིན་ཅིའི་སྲིང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་སོ་ཟེར་ན། དབང་ཕྱུག་དང་། རྒྱེ་དགའི་བདག་པོ་
 དང་བདག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱུར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་རྟུག་པར་ལྟ་བུ་
 དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྲིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །རྒྱ་མཚོན་དེའི་
 སྲིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཇིན་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྟུལ་མཐོང་བས་
 "སྲིང་" གྱུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་པས་བདག་དག་པར་བྱ་སྲིང་སུང་པོ་ལ་

༡༥ །མ་གྱི་སོག་ཐོས་པ་༡༥༠༧། སྲིང་ དཔལ་ལྷོ། ༡༦༠༥༡༧། སྤང་།

དག་འཛིན་དང་། ཉག་པ་མེད་པ་མཐོང་བས་ཉག་པའི་དབང་ལྷག་སོགས་ལ་ཞེན་
བ་ལྡོག་གོ། །དེས་ན་སྣ་མས་སྤངས་ཟེན་ལ་སྤྱི་མས་སྤོང་། །དུ་མེད་དོ་ཞེས་རང་
གིས་སྣམ། གཞན་ཟེར་མིན། བཏགས་དབྱེད་ན་མི་འཐད་པས་རྣམ་འབྱོར་སྤོང་པའི་
ལྷགས་ཉིད་བཟང་བར་བཤམ། ཉག་བདག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཉིས་སྤྱི་མ་ཟད་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཙང་བདེ་ཉག་བདག་བཞི་དང་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་འདུ་
ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

འདིག་ལྟ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །མཐར་འཛིན་སྤྱིད་ཆ་ནི་ཉག་པར་ལྟ་
བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་ནི་གཙང་བདེར་ལྟ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེས་ན་
མཐར་འཛིན་སོགས་ལྟ་བུ་སྤྱིད་དང་གསུམ་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་བཞག་ལ།
དེ་དག་ཁོ་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སྤྱིན་
ཅི་ལོག་པའི་སྤྱིར་དང་། དེས་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱོད་དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་ཚང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་གི་
ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་སྤྱི་རྒྱས་གཞན་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་བཤམ་དེ། དེ་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་མ་ཚང་བས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་འཛིན་སྤྱིད་ནི་ཆད་ལྟ་སྤྱིར་འདེབས་ཡིན་པས་
སྤྱོད་དོགས་མེད་ལ། ཚུལ་བརྟུལ་ལ་ཚུང་ཟད་འདག་བ་སྤིད་པ་ལ་བརྟུང་བའང་ཡོད་
པས་མཐའ་གཅིག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་ལ་དེས་པར་རྟོག་པ་
མ་ཚང་བས་སོ། །སྤྱིན་ལོག་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་
བཞི་ནི་གྲོགས་དེའི་དབང་གིས་སོ། །ཁོ་ན་ཚོར་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སོགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་
མེད་ཅེ་ན་འདིག་རྟོག་ན་མ་གྲགས་པས་སོ་ཟེར་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་སམ་སྣམ། སྤྱིན་

༤༧ །མ་ཕྱི་སོག་ཚོས་པ་༢༤༡ནེན། མྱོང་ དཔལ་སྤྱིད་སྟེ། ༢༠༡༣ནེན། མྱོང་།

ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་གྲེ་སྐྱས་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་མཐོང་སྲང་
ཁོ་ནར་འདོད་ལ། གཞན་དག་རྒྱུན་ལྷགས་རྣམས་ལ་འང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་སྐྱེ་མི་རིགས་པས་སྐྱོམ་སྲང་
ཡང་ཡོད་ཟེད། གྲེ་སྐྱས་འཕགས་པ་ཆགས་སྐྱེ་ནི་འགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྟར་ཡུང་
ཅམ་འཇུལ་གྱི་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མིན་ཟེད་རོ། །

གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་གང་གིས་སྲང་བསྟན་བ་གཉིས། དང་
བོ། ལྟ་བུ་ལ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ལ་འང་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་བདུན་ཡོད་
དེ། ཚུང་དུ་བས་བདག་བྱུང་འཕགས་སྐྱམ་པའམ་མཉམ་པ་དང་མཉམ་མོ་སྐྱམ་པ་
སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ། མཉམ་པ་བས་བདག་འཕགས་མཚོག་དང་མཉམ་སྐྱམ་
པ་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། བྱུང་འཕགས་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྐྱམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་
ཀྱང་ང་རྒྱལ། ཉེར་ལེན་སྲང་ལྟ་བུ་བདག་དང་བདག་གིར་སེམས་ཁེངས་པ་ངའོ་སྐྱམ་
པའི་ང་རྒྱལ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་
པ་ལ་ཐོབ་པར་རྫོམས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆེས་བྱུང་འཕགས་པས་བདག་ཅུང་
ཞིག་གིས་དམན་ལོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། གསོད་
ལ་དཔའ་སོགས་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་རྫོམས་པས་སེམས་ཁེངས་པ་
ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལྟོས་བདག་ལ་སྐྱབ་
པར་རྫོམས་པ་ནི་དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མཚོག་གོ། །མཉམ་པ་ལ་བདག་
དང་འདྲའོ། །མཚོག་ལས་བདག་དམན་ལོ། །བདག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྐྱབ་
པར་རྫོམས་པ། མཚོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཚོག་ཡོད་དོ། །མཉམ་པ་ལ་

དམིགས་ནས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་
དམན་པ་ཡོད་དོ། །བདག་ལ་སྣོས་ནས་གཞན་ལ་དགག་པར་རྫོམས་པ། མཉམ་པ་
ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་མཚོག་མེད་དོ། །དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །མཚོག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་བས་དམན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་བཤད་པ་ནི། འདྲིང་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་གསུམ་པོར་འདུ་སྟེ་ཐོག་མར་
ངོ་སྣམ་དུ་བདག་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བས་ན་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་
རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ང་རྒྱལ་དགུའི་ནང་གི་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་གསུམ་
ནི་ང་རྒྱལ་དུ་འདུ་ལ། གསུམ་པ་བཞི་པ་དགུ་པ་གསུམ་ནི་ཅུང་ཟད་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་
དུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་དང་ལྷག་པ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བདག་བས་
དམན་པ་མེད་དོ་སྣམ་པ་རི་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོག་གི་ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་
བདག་དམན་གྱི། བདག་ཤར་བཟང་པོ་ཞེས་ཁེངས་པ་སྟེ། ལྷ་གྲུལ་དུ་མི་གཟུགས་
བཟང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་། རྩེ་བྲག་ །ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་པོ་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཤར་ཤུན་བཏགས་མཐོང་ལམ་དྲང་། ལྷན་སྦྱེས་བསྟོམ་པས་ཟད་པར་བྱ་
བའོ། །ཡང་ན་རྩེ་སྦྱ་ལྟར་ན། མཐོང་སྲང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་སྲང་དང་། ལྟོམ་སྲང་
ལ་དམིགས་པ་ལྟོམ་སྲང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟོམ་སྲང་རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཅི་
འཕགས་རྣམས་སྟོམ་སྲང་མ་སྲང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱོད་དམ་ཟེར་ན་མ་ངེས་ཏེ། དད་
སོགས་ཟག་བཅས་དང་གཉིད་དང་མིག་དབང་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དབང་པོ་རྣམས་མ་

སྤང་ཡང་སྐྱོད་ལ། བསྐྱོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་གསོད་བ་དང་སོགས་བས་ལྷུས་དག་གི་སྤང་བདུན་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་རྣམ་དགེས་པ་ཡིས་བསྤང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་སྤང་གི་ཚོས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤངས་བས་སྐྱེད་བ་བཅད་པའི་མི་སྤང་མི་རྣམས་པ་བཞིན་མ་སྤང་ཀྱང་མི་སྐྱོད་ལ་ཞེས། །

འོན་འདིག་ལྟའང་དེར་ཐལ་ཟེར་ན། དེ་སྐྱོམ་སྤང་ལའང་དམིགས་མོད། དེ་ཁོ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་བས་སོ། །དེ་བཞིན་འདིག་བ་ལ་སྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེད་བའང་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་ཆད་ན་སྐྱམ་པའི་འདིག་སྐྱེད་འཕགས་བ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། འོག་ལྷ་སྤངས་བས་སོ། །བདག་དབང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་ན་སྐྱམ་བ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེད་བ་མེད་དེ་ཉལ་བདག་སྤངས་བས་སོ། །གསུམ་བ་དེ་འཕགས་བ་ལ་མཛོན་ཏུ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། འཕགས་བ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བ་དགུ་དང་སོགས་བས་གསོད་སོགས་དང་སྐྱེ་འདིག་གི་སྐྱེད་བ་དང་དེ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། སྐྱོམ་སྤང་དེ་དག་ལྷ་བས་རྒྱས་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གསོད་སོགས་ཀུན་དགེས་ཅན་ལོག་ལྷས་རྒྱས་སོ། །མི་དགའི་རོ་བོར་གྱུར་བའི་འགྲོད་པའང་ངན་བར་བྱས་བ་བསྐྱོམ་སྤང་གི་ལྷས་དག་ལ་དམིགས་བས་བསྐྱོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སྐྱོང་བས་འཕགས་བ་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་རབ་དབྱེ་ལ། རྒྱད་བར་གོ་རིམ་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དམིགས་པའི་འབྱུང་བ་ར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་འབྱུང་བ་ར། རོ་བོའི་འབྱུང་བ་ར། དུལ་གང་དང་ལྡན་ཚུལ་གྱི་འབྱུང་བ་ར། དུལ་ལྷུང་ཅན་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ར། རྒྱ་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ལྷུང་སྤང་བྱ་ལྷ་རུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་འབྱུང་བ་ར། དམིགས་ལྷུང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་མི་

དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་རང་ས་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བོད་སར་འགྲོ་
 བ་གཉིས། སྤྱུག་བསྐྱེད་མཛོད་བས་སྤང་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། རྩུ་ཀུན་འབྱུང་མཛོད་བས་
 སྤང་བར་བུ་བུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བུ་བརྟུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 མཛོད་བས་སྤང་བུ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ལྟ་བུ་
 ཅིག་མཚུངས་ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་དང་། ཅ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་
 གཉིས་གང་ཡིན་པ་སྤྱུག་ཀུན་མཛོད་སྤང་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་རྒྱུས་བཅུ་གཅིག་
 པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སོགས་སྐྱལ་མཉམ་ཀྱི་སྤང་བུ་རིས་
 ལྟ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པས་
 སོ། །ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྟ་བུ་མ་རིག་ནི་ཀུན་འགྲོ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བསགས་
 པས་བརྟན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་མཛོད་སྤང་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཅིང་།
 ལྟོམ་སྤང་བཞི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་མི་རུས་སོ། །

འོན་དེས་རིམ་མཐའ་ཅིག་ཆར་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱང་
 ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདག་
 པར་འཛིན་པ་སོགས་མི་སྲིད་པས། ཚུལ་བརྟུལ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པར་འགྱུར་
 ཞེ་ན། རྩུ་མ་ལུས་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྤང་རིས་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
 འདག་འཛིན་སོགས་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་སྲིད་དང་། དེ་ལ་མཚོག་དང་
 ལྟོམ་རྒྱུར་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་ཡང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བུ་
 སྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་

ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་བས་སོ་ཟེར་ན། རྩེ་སྐྱེས་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ང་
རྒྱལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་བསལ། སྤྱི་བ་མིའི་ལ། ཀུན་འགྲོམ་རིས་ལྡ་ཆར་ཅིག་
ཆར་དམིགས་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་ཆགས་བ་དང་ང་རྒྱལ་མཚོང་སྤང་བ་དམིགས་
བ་མཚོང་སྤང་། སྐོམ་སྤང་ལ་དམིགས་བ་སྐོམ་སྤང་ཞེས་འདོད་དོ། །སྐོབ་དཔོན་ཅི་
མཚོང་སྤང་ལྷ་བའི་དབང་གིས་ལྷགས་བའི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མཚོང་སྤང་ཡིན་
ལ། སྐོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་བའི་དབང་གིས་ལྷགས་བ་སྐོམ་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས།
ཡང་ན་མཚོང་སྤང་ལ་དམིགས་བའི་དེ་གཉིས་མཚོང་སྤང་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེན་མར་
དམིགས་བ་སྐོམ་སྤང་ཞེས་འདོད་དོ། །

གཉིས་ལ། སྤ་རྒྱས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དགུ་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་བ་མི་
མཉམ་བར་ཡང་དམིགས་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འགྲོའོ། །འདིག་མཐར་གྱི་ལྷ་
བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཏེ། རང་སྤྱང་ལ་བདག་ལྷ་དང་། དེ་ཏྲག་ཆད་དུ་ལྷ་བས་
སོ། །ཚུལ་བརྒྱལ་ཅི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡང་འཇུག་བས་སོ། །འདོད་བ་བས་ཚངས་བ་
ལ་སེམས་ཅན་དུ་དང་། དེ་ཏྲག་བར་ལྷ་བ་དེ་ཅི་ཚངས་བ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་
མི་འདྲིན་བས་འདིག་མཐར་མིན་ལ། འདིག་ལྷ་མེད་བས་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལྷ་
བ་ལྟར་མི་བགྱང་ཟེར། སྤ་རྒྱས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་དང་ནི་སྣུན་ཅིག་བ་སེམས་
སེམས་བྱང་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་བ་གང་ཞིག་འཇུང་བ་དེ་འདྲེ་འདྲེ་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་
ལ། དམིགས་བསལ་ཐོབ་བ་ཅི་མ་གཏོགས་ཏེ། སྤ་རྒྱས་དང་ཐོབ་བ་ཅི་ཅུམ་སྐོན་དང་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དང་། རྒྱ་
ཀུན་འགྲོ་ལ་སྤ་བཞི། དང་པོ། མ་འོངས་བའི་སྤ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ། གཉིས་བ་འདས་ད་

ལྷ་མོ་མ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་རྒྱལ་མོ། །གསུམ་པ། འདས་ད་ལྷ་མོ་མ་
རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོ་རྒྱལ་མོ། །བཞི་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
དང་ཐོབ་པ་སོགས་སོ། །དེས་ན་མ་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་ལས། ལྷ་མོ་ལོ་ན་ཉེ་བ་བདུན་
དེ་མིན་པ་རེ་ལྷ། ལྷ་མོ་རྒྱལ་མོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་
བར་ཞུགས་པས། དངོས་སུ་ལོ་ག་ཞུགས་དང་། ལྷ་མོ་མིན་པ་རྒྱལ་མོ་མཚན་ཉིད་
དང་དངོས་སུ་མི་འགལ་བས་ལོ་ག་ཞུགས་ལ་ལོ་ག་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད། ལོང་
མ་པ་དག། ལྷ་མོ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ། བདེན་པ་ལ་དངོས་
སུ་དང་། ཚགས་རྒྱལ། ལྷ་མོ་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི། ལྷ་མོ་དང་པོ་གསུམ་ལ་མེད་
ཅིང་ཁེངས་ལ་མཚོག་དང་། དག་ལོ་ལྷ་མོ་རྒྱུད་ལས་ལོ་ག་པ་ལ་ལོ་ག་ཞུགས་
དང་། ལོང་ལོ་རང་དང་ལྷ་མོ་མི་མ་རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་མོ་ལ་ལོ་ག་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ལོ་ག་
ཞུགས་ཞེས་གསུམ་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟུག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་དམིགས་
ལུལ་གྱི་ཟུག་མེད་ས་གང་གི་ཡིན་དུ་དང་། དུག་པོ་ལས་གཞན་པས་མི་དམིགས་
ཚུལ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་
ལོ་ག་ལྷ་གཉིས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྷ་མོ་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་འབའ་ཞེས་ཞེས་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དབྱེ་ནི་ཟུག་མེད་
ལ་དམིགས་པའི་སློད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ལ་གཞན་བརྒྱུད་ཅུ་ནི་ཟུག་བཅས་ཀྱི་ཚོས་
ཀྱི་སློད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབྱེ་གིས་ཟུག་མེད་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་
བདེན་པ་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེ་ན། མ་རིག་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་

ལམ་དེ་ཡང་དག་པ་ཚོས་ཀྱང་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ལ། ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་དམན་
 པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བར་དུ་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 ཚུལ་བརྒྱལ་དང་། ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་པ་
 རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བརྟུག་ཉེས། ཟག་བཅས་
 ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་ཟུ། །གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་
 མ་རིག་པ་རྒྱག་གོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། རྒྱགས་ལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་
 རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་
 རྣམས་ལོག་ཞུགས་ལོག་ལྟ་སོགས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ལོག་ཞུགས་ལ་ལོག་
 ཞུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའོ། །གོང་མ་བ་དག་རྒྱག་པོ་དེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་ཡིད་
 གྱིས་བརྟགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་གྱི་དངོས་སུ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
 དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ་གསུངས་སོ། །གཏན་དབབ་བསྐྱབ་པ་ལས་དམིགས་པ་བསྐྱབ་
 ལྟ་སྟེ། ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པ། རང་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 མིང་ལ་དམིགས་པ། རང་གི་རང་གིས་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ་
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་སྤྲོས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་མ་
 དེས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱལ་འཛིན་བཞེན་ནོ་བེད་པོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་
 གཉིས། དང་པོ། ལྟ་བུ་མཚོག་གོ་བརྒྱད་ལས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཞེན། ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་རང་

གི་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ལོ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་ལ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རིས་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་
 གཞན་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མཚོང་སྤང་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཚོང་
 སྤང་ཁོ་ན་ལ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དོ། །ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པས་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་ས་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 འོག་མས་བདག་ལྟ་དང་སྲིད་པས་བདག་གི་རྩམ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱུན་འཁེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་
 རྩ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་ས་སྐྱལ་བ་མཉམ་པ་དང་
 མི་མཉམ་པ་གཉིས། ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་
 སོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་མཚུངས་
 ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་རྒྱན་བཅས་སྤྱ་གྲུ་ལྟར་གང་ལ་བདག་ལྟ་དང་སྲིད་
 པ་འཇུག་པ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །འདོད་པས་ས་གོང་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 དགོ་བ་ལ་འདུན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ། རྩ་རྒྱས་གང་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་སྤང་ས་མང་ལ་སོགས་པ་
 གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་གྲོགས་དེར་ཏེ། དེ་དག་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་
 དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱོད་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཆར་
 གིས་དུག་གི་ལྷན་པ་འཁེལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་རྩ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་ལས་ཟག་མེད་
 ལ་དམིགས་པ་བརྟུ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། འགོག་ལམ་

མཛོད་སྤང་གི་མ་དེག་པ་རྒྱག་དང་། ཁམས་ལོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཙོ་བརྒྱད་
དེ་ཉེར་བཞི་ནི། དམིགས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་སྟོས་
ནས་དམིགས་མཚུངས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ཅི་དེགས་དང་། ལྷག་མ་དེ་གཉིས་
ནི་རྒྱས་འགྲུང་གཉིས་ཀར་དེས་ལ། དམིགས་པས་རྒྱས་པ་ལ་མཚུངས་ལྷན་གྱིས་
རྒྱས་པས་བྱས་པས་དམིགས་རྒྱས་ཞོན་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ལར་ལམ་དམིགས་ལོག་
ལྷ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་ན། དེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཐར་པར་ལྷ་བ་
སུ་ཡང་མེད་ལ། ལམ་འདི་ལས་གཞན་དག་པར་ལྷ་ན་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་
རྒྱག་མཛོད་སྤང་བྱར་འགྲུང་ལ། ཡང་ན་ཚུལ་བརྒྱལ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་འགྲོག་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ཐེ་ཚོམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་
དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་འགལ་
ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གསུངས་ཀྱང་རང་བཞིན་རྣམས་འགྲོར་སྟོད་པར་གསལ་ལོ། །གསུམ་
པ་ངོ་པོ་ལ་བསྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བའི་བྱང་པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། ཞར་
ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མིང་ཅན་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཁམས་གོང་མ་
ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཉ། ཉོན་མོངས་ནི་ཡིན་
མོད་རྒྱད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བརྒྱལ་བས། ཉོན་མོངས་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་
འོང་འབྲིན་མི་རུས་པས་མི་དགེ་བའང་མིན་ཉ། དེ་ན་གཞོན་སེམས་སོགས་མེད་
པས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པར་ཚད་མ་སྐྱབ་པ་དང་དགེ་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེས་
ན་སྐྱབ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ན་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་མཐར་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མ་དེག་

བ་དང་གསུམ་ནི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལོ། །རི་ལྷོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་སྐྱིབ་
 ཚུལ་སོགས་དགོ་བ་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་ལ་ཆད་ལྟ་ཡང་ཐར་བ་དང་མཐུན་
 ཉེ་བདག་མེད་བར་འདོད་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་
 ཅམ་ལ་ཚོངས་པ་ལས་གཞན་ལ་གཞོན་བར་མ་ཞུགས་པས་མི་དགོངས་མིན་ཟེར་
 གྲང་། །ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་ན་མཚོ་རིས་ལ་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། རའོ་སྐྱེས་
 པའི་ར་རྒྱལ་གྲང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ཉེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་རི་དྲགས་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཉེ། བབ་
 ཅོལ་དུ་སྐྱ་ཚོས་པས་སྐྱགས་པའི་རྒྱུར་འགྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་
 ཉུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དགོ་བར་འདོད་ལ། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ར་རྒྱལ་ཡང་ལྟན་
 སྐྱེས་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཀུན་བརྟགས་མི་དགོ་བར་འགྲུང་ལ། །ཁམས་གོང་ན་
 མཚོང་སྲང་ཀུན་བརྟགས་མི་དགོ་བ་ཡོད་པའམ་མེད་ན་མཚོང་སྲང་མེད་བར་ཐལ་
 བ་འདི་སྲང་དགོས་སོ། །འདི་ནམས་གྲང་སྐྱི་རིགས་ནས་བསྟན་ན་མི་འགལ་ལམ་
 ལྟམ། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་རྒྱས་ལྟམ།
 མ་ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་མི་དགོ་བའོ། །དེའི་སྤྱིར་གཏན་དབབ་ལས། མང་
 དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ནི། །སྤོད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་དང་ཡང་། །ཁ་ན་མ་ཚོ་བུལ་
 འབྲས་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལ་
 བྱུང་བར་བརྒྱུད་དམ་བཅུ་བཞད་འོ། །

གཉིས་བ་རྒྱུ་ལ་མི་དགོ་བའི་རྒྱུ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ།
 འདོད་ན་སྲང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་ནི་ཅ་བ་གཉིས་དང་།

འདྲིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོངས་པ་མ་གཏོགས་
པའི་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་རྣམས་ལོ། མི་དགེ་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལྷང་
མ་བསྟན་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་འདྲིན་པ་ལོ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དེ་
ལོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་རོ་སྲིད་དང། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སྲིད་
པ་སོགས་ཁམས་གོང་མའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དང། མ་རིག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ། འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང། ལྟོ་
ཤེས་རབ་སྟེ་དེའི་རོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང། འདོད་ན་རྣམ་སྲིན་སྲེས་སོགས་
སེམས་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དང། ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང། གོང་ན་ཉོན་མོངས་
དང་མཚུངས་ལྡན་དང། རྣམ་སྲིན་སྲེས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་
རབ་ཐམས་ཅད་དོ། །

ཐེ་ཚོམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཡོ་བས་མི་བརྟན་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་
མཛོད་འདུག་པའི་སྲིད་ཅ་བ་དུས་ཀུན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་གཉིང་ན་གནས་པ་དང་
མི་མ་ཐུན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་མིན་ལ། དེ་ལས་
གཞན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་མིན་ཏེ་གོང་ན་ཁོང་ཁྱོ་མེད་ལ། འདོད་ན་ཡོད་པ་
ནི་མི་དགེ་ལོ། །ཞེས་ཁ་ཆེ་བས་འཆད་དོ། །ལུགས་གཉིས་པ། བརྟན་པ་དང་གཉིང་
གནས་ཅམ་འདིར་ཅ་བའི་དོན་མིན་ལ་འདིར་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་བ་མཛོད་པས་དེའི་ཅ་བ་
བཞིའོ་ཞེས་ཉེ་ལོག་གྲེ་སྲེ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །དེ་དག་གྲང་ཁམས་གོང་མའི་སྲིད་
པ་དང། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང། འདོད་པའི་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང། གོང་མའི་ང་

རྒྱལ་དང་། མོངས་པ་སྲར་བཤད་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཡང་ལྟ་སྲིད་རྒྱལ་ཤམ་ཆེ་
 བའི་བསམ་གཏན་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་སྲོང་མཚུངས་ལྡན་བསམ་གཏན་སྲིད་ཤམ་
 ཆེ་བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉག་ལྟ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཤམ་ཆེ་ལ། བདག་
 བསམ་གཏན་ཐོབ་ལ་གཞན་མིན་ཞེས་རྣོ་མས་པ་རྒྱལ་ཤམ་ཆེ་ལ། དེ་གསུམ་མ་
 རིག་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལམ་ཡིན་ནམ་མིན། བདག་
 འདས་སོགས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཤམ་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡོད་པར་བཤད་
 ལ། བསམ་གཏན་མཚོན་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་ལུང་མ་བསྟན་དང་
 འདོད་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཅེས་སོ། །རྩ་བ་དེ་དག་ཚང་
 དགོས་པ་མིན་ཏེ་ཅི་རིགས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་བྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འོ་ན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
 འདི་ལས་གཞན་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། བྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལ་སྐྱེར་བྱི་བ་ལ་ལན་བཏབ་ཚུལ་བཞི་སྟེ། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་བ་དང་
 བྱི་རྣམས་པར་འབྱེད་དེ་ལུང་བསྟན་བ་དང་། བྱི་བར་བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་བ་དང་།
 བཞག་པར་ལུང་བསྟན་བ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ། མགོ་གཅིག་ཏུ་འཇམ་སྐྱོགས་གཅིག་
 ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་ཞེ་ན་འཆི་ཞེས་ལན་
 གདབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའམ་ཞེ་ན་རྣམས་པར་བྱས་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་མེད་པར་མི་སྐྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གསུམ་པ། མི་འདི་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དམན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་
 ལ་ལྟོས་ནས་སམ། ངན་སོང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་བྱིས་ཏེ་ལུང་སྟོན་པ། ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་

ཟེར་ན་དམན་ལ་སོགས་ལན་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

བཞི་པ། ཅི་བདག་ལྟ་བུ་ལོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན་ལ་སོགས་པས་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་སོགས་གང་དུ་འང་ལན་མི་གདབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ལྟང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་བརྒྱུད་དོ། །ལྟང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ལོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་འདྲིར་བྱི་བ་ལྟང་མི་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྒྱམས་པའི་བྱི་བ་ཡིན་པས། བདག་མ་གྲུབ་པས་སྐྱུས་པ་ལྟར་དུ་ལྟང་བསྟན་ན་དོན་ལ་མི་གནས་པས་སོ། །བདག་མེད་པར་བསྟན་ན་སྣོད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ལྟང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟེན་སོགས་བཞི། མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞི། ལུས་དེ་ཉིད་སོག་ཡིན་ནམ། སོག་གྲང་གཞན་ལ་ལུས་གྲང་གཞན་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལྟང་བསྟན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་ལྟང་མི་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཞག་པར་ལྟང་བསྟན་པའི་བྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཞི་བ་ལྡན་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྡན་ཚུལ་དང་། མོངས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱི་བ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལྡན་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། ལ་དངོས་དང་། དུས་གཉིས། དང་པོ། ལྡན་ཚུལ་སྐྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་ཁྲོ་སྣེ་མས་གསུམ་སྟེ། འདོད་སྣེ་མས་བདེ་སྲོང་དང་། ཁྲོ་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་སྲོང་འགྱུར་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་མེ་ཚོམ་མོངས་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་སྐྱག་བཏང་སྣེ་མས་གྱི་ཡུལ་གསུམ་

གཤམ་ཅི་རིགས་པར་དམིགས་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ལྷན་ཚུལ་ནི། འདས་པ་དང་།
 ཉེ་བར་གནས་པ་ད་ལྷ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ད་རྒྱལ་དགལ་གྱི་ས་ནི་
 གང་ཟག་གང་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྐྱེས་ནས་མ་སྤངས་པའི་ལུལ་གྱི་
 དངོས་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཤེས་གང་གི་འཁོར་
 ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་སྤང་བུ་ཐག་བས་སུར་བ་ལ་བཏགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་དེ་དང་
 ལུལ་དེ་ལྷན་པར་བྱེད་བས་སོ། །ལྷན་ཚུལ་ནི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པ་ཡིན་
 གྱི་ལུལ་ཐོབ་ལྷན་མིན་ཏེ་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ལྷན་པ་མེད་བས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཆགས་སྤང་ནི་སྐོ་ལྡེའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི་ །ད་རྒྱལ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་
 འཁོར་དུ་ལོ། །སྐྱེས་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལུལ་འགའ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་སྤིང་ལ། གཤམ་
 ཏེ་དང་པོར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་ན་མི་ལྷན་པས་དེ་གཉིས་གཅོད་པའོ། །དཔེར་ན་ཁྱི་པག་
 ཟི་ཆེན་ལ་སྤོད་པ་ལྷ་བུའོ། །འདས་ད་ལྷས་ལུལ་དང་ལྷན་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་ཏོ། །

གཉིས་པ་དུས་ལ་ཡིད་ཤེས་དབང་ཤེས་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་ཀྱི་ཆགས་
 སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་བས་ནི། འདས་ད་ལྷ་མ་འོངས་པ་ཀུན་དང་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ནི་དུས་གསུམ་པའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་
 བས་སོ། །མ་འོངས་དེ་ལའང་མ་སྤང་བ་སྐྱུར་བེར་པོ། །གཉིས་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་
 གཞན་སྐོ་ལྡེའི་འཁོར་བྱུང་ཆགས་སྤང་མ་འོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དུས་མ་
 འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པར་བྱེད་དེ། སྐོ་ལྡེའི་འཁོར་བྱུང་གིས་འདས་
 འོངས་ལ་མི་དམིགས་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
 ཚོགས་དུག་གི་འཁོར་བྱུང་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་ཡང་

མི་སྐྱེ་ན་རང་དུས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མ་དེས་པས་སྐྱེ་འགྲུར་ཡིན་
པ་མ་སྤང་ན། དུས་གསུམ་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་དང་དམིགས་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ཟེད་
དེ་ཡང་དམིགས་རུང་དུ་ལྡན་གྱི་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་དག་མེད་པས་
སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་ཡོད་རིགས་ལ་མ་འོངས་པའང་ཡོད་དགོས་ལ།
དེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའང་མིང་གིས་གདགས་རུང་དེ་ཡིད་
ཡུལ་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ཡིན་པས་སོ། །མ་
འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་རིས་ཆད་མེད་
པས་སམ་དབྱུང་དོ། །གཉིས་པ། ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་སྟེ་སྤྱི་བ་གསུམ་པོ།
འདས་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་འདས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡན་དང་ལྡན་
པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྡོམ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་
པ་དང་། ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་རྗེས་
ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ། དེ་ལ་ནང་གསལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་ལ་ཚོད་པའི་ལན་བསྟན་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ། དུས་གསུམ་ལ་འདས་མ་འོངས་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རྟག་
པར་འགྲུར་ལ། མེད་ན་སྐྱེ་བུ་དེས་ལྡན་བྱལ་རི་ལྟར་འགྲུར་ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱས་འདས་
འོངས་རྗེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་ལྡན་པས་
སོ་ཟེད། དེས་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་གསལ་བར་དམ་བཅའ་འོ། །རྗེས་
སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་ལྟར་རིགས་གཉིས་ཀས་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྤོང་

བ་ཡིན་པར་གང་སྟེལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་དག་ལ་དབྱེ་བ་
རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པར་ཁྱད་མེད་གྱང་།
དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཅུན་པ་ཚོས་སྐྱབས་ཏེ། དེས་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་
ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཕོ་འཇུག་བྱེད་པ་
ན། གཟུགས་སོགས་རྗེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་དག་གཞན་
དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱུར་བ་ན། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ཞིང་ད་ལྟར་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་ལ། ད་ལྟ་འདས་པར་གྱུར་བ་ན། ད་ལྟའི་དངོས་པོ་འདོད་ལ་འདས་
དངོས་ཐོབ་པས་སོ། །

དེས་ན་དུས་དེའི་དངོས་པོའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། གསལ་སྟོང་ཞོམ་ནས་སྟོང་གཞན་
དུ་བསྐྱར་བ་ན་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་ཡང་། སྟོང་དབྱིབས་
ཚམ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོ་མ་ཞོར་གྱུར་བ་ན་རོ་རུས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཚམ་འདོད་ཀྱི་རྗེས་མདོག་མི་འདོད་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དང་། བཅུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་
མཚན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྟོན་བྱེད་
དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་
ཐ་དད་པའི་སྐོར་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་གི། དེ་ལ་དུས་གཞན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
གཏན་མེད་པ་དང་། རྗེས་ཐ་དད་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་ཚན་བྱུང་མེད་གཅིག་
ལ་ཆགས་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཆགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ལོ་
ཞེས་དང་། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་གནས་སྐྱབས་གཞན་འགྱུར་སྟེ་བཞི། གནས་
སྐྱབས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྟོན་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་དུས་རྣམས་སུ་འཇུག་

༥༠ །མ་གྱི་སོག་ངོས་པ་༣ན༣༡ན། བསྐྱར་ དཔལ་ལྡི། ༡༡།༤ན༣ན། ལྷོར།

བ་ན། ཚོས་དེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱས་ནས་འགགས་སྐབས་གསུམ་ལ།
 མ་འོངས་ད་ལྟ་འདས་ཞེས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་སྐབས་དེ་དང་དེར་བྱིན་པ་ན། དེའི་མིང་
 རོབ་སྟེ། སྐབས་དེར་མིང་ཅམ་འཇུག་གི་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་ཏེ།
 རིལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་
 ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་དེའི་མིང་རོབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེད། བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷན་
 གཞན་དང་གཞན་འཇུག་སྐྱེ་བ་ནི། སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དངོས་གཅིག་
 དུས་རྒྱུས་སུ་འཇུག་པ་ན། འདས་ད་ལྟ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་འོངས་དང་། ད་ལྟ་དང་མ་
 འོངས་ལ་ལྟོས་འདས་པ། འདས་དང་མ་འོངས་ལ་ལྟོས་ད་ལྟར་བཞག་སྟེ། བྱེད་མེད་
 གཅིག་ཉིད་བྱ་མོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་། མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་མོར་འཇུག་བ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་བྱའོ་ཟེད། གསུམ་པ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་འཇུག་རྣམ་གཞན་ལ་ཚོས་འདོར་
 ལེན་བྱེད་པ་གངས་ཅན་པའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་འཇུག་ནི་དུས་རེ་རེ་
 ལ་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་དུས་འཚོལ་བར་འཇུག་བ་དང་། དཔེ་
 དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྐོན་དུ་འཇུག་ཞིང་། གཞན་དང་གཞན་འཇུག་ལ། འདས་དུས་
 ལའང་སྤྱི་དབྱུང་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་དག་རིམ་བར་དུས་གསུམ་འཇུག་དགོས་
 པས། འདས་དུས་གཅིག་ལའང་དུས་གསུམ་ཅིག་ཆར་ཐལ་བའི་སྐོན་ཡོད་བྱིད།

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འཇུག་བ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་
 དང་། བྱས་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱི་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
 པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཟེད། དེས་ན་དེ་ཅུང་ཟད་བཟང་ཡང་མཐར་གཏུག་
 བ་འདྲ་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་འཇུག་ཞེ་

ན། མི་སྐྱོན་ཉེ་བྱ་བས་བཞག་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུ་མིག་དེ་མཚུངས་ད་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བུ་
མིན་པར་ཐལ་ཟེར་ན། རྒྱ་མ་ཐུན་འཛིན་པ་དང། བྱེད་འབྲས་འབྲིན་པས་མི་སྐྱོན་ལོ་
ཟེར། འོན་ཀླས་ཀུན་རྣམ་སྤྲིན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲིན་
བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ད་ལྟ་བུར་ཐལ་ཟེར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བུར་འབྲས་བུ་འཛིན་
འབྲིན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་བུ་དུས་གསུམ་དུ་བྱ་བས་བཞག་
པས་དེ་དག་ལ་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་འགག་པའི་ཚན་པ་འདས་པ། འབྲིན་པའི་
བྱ་བ་དང་ལྡན་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བར་
ཐལ་ཟེར། གཞན་ཡང་དགག་པ། འདས་འོངས་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ད་ལྟར་རྗེས་
སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་སྤྱོད་ཞིག་གིས་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་
རྟག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚོགས་པས་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་
ཁས་སྐྱོང་བས་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཚོགས་པ་མི་འབྲང་བས་སོ། །བྱ་བ་དེ་ཡང་
འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་
ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་དེ་རྩི་ལྟར་འདས་སོགས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་
ལྟར་ན། བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཞན་ཡོད་ན་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱ་བ་
འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཉེ་དུས་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་དངོས་པོ་
ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་བྱ་བས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་བཞག་པར་
མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདས་འོང་གི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་འོང་གི་དངོས་པོ་འདོད་ན། ཅིའི་

ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཡོད་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དངོས་སོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་སོ་བཞིན་དུ་ཡོད་
བར་འགྱུར་རོ། །གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། ཉག་པར་མི་འགྱུར་
ཞེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་ཚིག་ཅམ་སྟེ། དངོས་སོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་
མི་རུང་བས་སོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་བར། རང་བཞིན་ཡང་ནི་ཉག་ཏུ་ཡོད། །དངོས་སོ་ཡང་ནི་ཉག་
མི་འདོད། །རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་དངོས་མི་གནས། །དབང་ཕྱག་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་
གསལ། །ཞེས་བཤད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདས་འོངས་ཡོད་པར་གསུངས་
པ། འདས་པ་སྐར་བྱང་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་ན་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཡོད་པའི་སྐྱར་གསུངས་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་ཡོད་ནི་མིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་གྱི་རྣམ་
ཤེས་ཚོས་དང་ཡིད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཡིད་ནི། སྐྱ་མའི་རྗེས་ཐོགས་
སུ་འབྱུང་བའམ་ཉོན་ཡིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལུལ་
འདས་འོངས་བཤད་པ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྒྱུན་ནི་
མིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཐོར་ཚུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། ལས་འདས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། འགག་པ་དང་། བྲལ་བ་
དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རྒྱུད་
དེ་ལ་སྟོན་ལས་དེས་ཀུན་ཏུ་བྱངས་ཤིང་བཞག་པའི་རྣམ་སྐྱེན་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་འདས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ད་ལྟ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པས་

སོ། །གཞན་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་གྱི་མདོ་ལས། དག་
སྟོང་དག་མིག་ནི་སྟེ་བ་ན་འད་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ལ། འགག་པ་ན་གང་དུ་འད་སོང་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དག་སྟོང་དག་མིག་ནི་མ་གྱུར་བ་ལས་གྱུར་ནས་
ཀྱང་སྦྲར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདིར་གྱེ་
སྦྲ་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མི་གཞོད་དེ། ཚོས་རྣམས་གྱི་ཚོས་
ཉིད་དག་ནི་ཟབ་བ་ཡིན་པས། རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་
འདེབས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ། སྦྲས་ཀྱང་ལྷན་པའམ། སྦྲ་ལྲོལ་གྱི་ཁྱད་
པར་ནི། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་ཉིད་སྦྲས་ཀྱང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་སྦྲར་བས་ཡུལ་ཡང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གང་
ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྲལ་སྦྲར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྲལ་བ་ཡུལ་ཅན་སྦྲས་པ་དང་སྦྲར་བ་
ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་དང་བྲལ་ན་དེས་དངོས་པོ་དེ་སྦྲར་བ་ཡིན་ཀྱང་།
སྦྲས་ཀྱང་མ་བྲལ་བ་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སྦྱེས་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་
སྦྱེས་པའི་ཚེ། ལྷག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྦྲར་གྱི་ཐོབ་བཅས་སྦྲས་པ་ལྷན་ཀྱང་། ལྷག་
བསྐྱེད་མཐོང་སྦྲར་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འཕྲོ་སྦྱག་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྦྲར་རྣམས་
གྱིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་དུ་བྲས་ནས་དེ་དང་ལྷན་པར་གྱེད་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་སྦྲོམ་སྦྲར་དང་པོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཅེ་རིགས་སྦྲས་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་
ཅན་ཉེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱི་མ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱག་
མ་གང་མ་སྦྲས་པ་རྣམས་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་པར་གྱེད་དོ། །འདིར་

ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ལྟན་ཅམ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མ་སྤངས་པས་ཡུལ་རང་གི་
 རོ་བོ་སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ལྟན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། རོ་བོ་སྤངས་ན་ཅི་ཞིག་
 ལྟན་ཏེ་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བསམ་ཐེན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཟུ་བྱུག་པོ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་དབྱེད་པ་ལ། དངོས་དང་།
 ཞེས་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། འདིར་ཚོས་གང་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དབྱེད་པ་ལ་
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བུ་རིས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཙེ་ལྷ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཟུ་
 བྱུག་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་བཟུ་བྱུག་པོ་ །དེ་གང་གི་ཡུལ་གང་འགྱུར་བ་
 ལན་ཚུན་དབྱེད་ནས་ཤེས་ན་དམིགས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་པ་ཤེས་ཕྱིར་དེ་དབྱེད་ན།
 དེ་ཡང་མཚོང་སྤང་སྤང་པོ་བཞི་དང་། སྟོན་སྤང་སྤང་པོ་ལྷས་བསྐྱེས་སོ། །

རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་མཚོང་བ་དང་ལམ་གོམས་པ་ཡིས་སྤང་བར་
 ལུ་བ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའམ་གཏོགས་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་སྟེན་འབྱུང་
 རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་ལ་སེམས་སྤངས་དམིགས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གསུམ་
 དང་། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྟོན་སྤང་སྟེ་གཅིག་ །འདི་མེད་ནམ་ཤེས་དང་ལྷའི་
 སྟོན་ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཀུན་འགྲོ་རིས་གཞན་ལའང་དམིགས་ལ། དེ་མིན་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱིས་རང་རིས་ལ་དམིགས་ཤིང་། སྟོན་སྤང་དགོ་བས་གསུམ་ཚར་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཀྱི་སྟོན་སྤང་གིས་དམིགས་ཏེ། །བསམ་གཏན་
 དགོ་ཡུལ་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། གཞུགས་སུ་སྐྱེས་པ་འདོད་པའི་སེམས་
 ལ་སྟོན་བ་དང་། འདིར་སྐྱེས་པ་ཆགས་བྲལ་འདིག་ཉེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་
 ལ་དམིགས་པས་སོ། །འདི་མེད་ནི་རྒྱལ་ཀུན་ལ་ཚོས་ཤེས་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་

ནམ་ཤེས་དང་ལྗེའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་གྱིས་དམིགས་མི་རྣམས་པ་ནི།
འགོག་ལམ་མཛོད་སྤང་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ཁོ་
ན་ལ་དམིགས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
པ་ཀུན་འགོ་མིན་པ་དང་། ལོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་
མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་དགོ་བཤང་འདོད་པ་ལ་རིང་བ་བཞིས་རིང་
བས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་གསུམ་ནི་རང་གི་གསུམ་དང་། འོག་
མ་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་ཏེ་འདོད་པའི་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་
འགོ་སྤྲུལ་ཀུན་སྤང་བྱ་དང་སྐྱོམ་སྤང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བས་སོ། །ལོང་
མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་གྱིས་རགས་པར་སྟོབ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་མེད་ཀྱི་འད་སྟེ། རེས་ཤེས་སྤོགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་
ལོ། །གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཤེས་
པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ནི་རེས་ཤེས་སྤོགས་མཐུན་ཏེ་བཅུའི་སྟོང་
ཡུལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀུན་མཛོད་སྤང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་
ཁམས་ཀུན་འགོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོམ་སྤང་དགོ་
བས་ཀུན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །འགོག་དང་ལམ་མཛོད་བས་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་
ཀུན་ནི་སྤང་གྱི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་སྐབས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། ལྗེའི་
སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་ལྟག་དང་། དགུ་དང་། བཅུ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་
ཡང་མཛོད་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་

ལྷན་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྷན་ནི་མིན་
ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཟག་མེད་བརྟགས་འགོག་
དང་ལམ་བདེན་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་གསུམ་
གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལོག་ལྟ་སོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་
ལྷན་སྤང་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་། སྐྱོན་སྤང་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱི་དང་། ཟག་པ་མེད་
པའི་ཚོས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་བཅུའི་སྤྱོད་ལུལ་སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷན་མཁའ་ཁབ་
དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་སྐྱོན་སྤང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཁོ་ནའི་
དམིགས་པའོ། །

དེ་བཞིན་སེམས་བརྟུན་གྱི་ལོ་རེ་རེའི་ལུལ་དུ་ཚོས་བརྟུན་གྱི་ལོ་དུ་འགྱུར་
དབྱེད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་དང་། སྐྱོན་སྤང་སེམས་
གྱི་ལུལ་དུ་ནི། རིམ་བཞིན་བཙོ་ལྷ་གཉིས་བརྟུན་གྱི། བརྟུན་དང་གཉིས་དང་བརྟུ་
ལྷན་དང་། །ལྷ་དང་གཉིས་དང་བརྟུ་གཅིག་འགྱུར། །ཟག་མེད་ལུལ་དུ་བརྟུ་ལྷན་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདྲིར་ལུལ་དེ་ཚོས་གང་དུ་གཏོགས། དེ་སེམས་དུའི་ལུལ་
དུ་འགྱུར། ལུལ་ཅན་སེམས་དེ་སྤྱ་རྒྱས་ཡིན་མིན། སྤྱ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ལུལ་དེ་ལ་
རྒྱས་མི་རྒྱས་དབྱེད་པ་བཞི་ལས། གཞུགས་སྤང་ལ་མཚོན་ན། འདོད་གཞུགས་གྱི་
སྐྱོན་སྤང་དང་ཟག་མེད་གསུམ་དུ་གཏོགས་ལ། འདོད་པའི་སྐྱོན་སྤང་གི་གཞུགས་
རྒྱད་བསྐྱུས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རང་སའི་བདེན་པ་དང་ལོ་གཉིས་
གྱིས་ཀུན་འགོ་གཉིས་དང་སྐྱོན་སྤང་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བརྟུན་དང་སྐྱོན་ལམ་
ཟག་མེད་དང་། སེམས་ལྷའི་ལུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྷ་ལས་དང་ལོ་གསུམ་སྤྱ་

རྒྱས་དང་། ལྷི་མ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤྲ་རྒྱས་མིན་
པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་དང་། སྒྲོམ་སྤང་བཞི་
སྟེ་སྤྲ་རྒྱས་བཅོམ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཞོ་ན་རྒྱས་པ་
སོགས་ཤེས་པར་གྲུའོ། །

གཉིས་པ་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ལ་དབྱུད་པ་ནི། སེམས་གང་སྤྲ་རྒྱས་དང་
བཅས་པ་དེའི་སྤྲ་རྒྱས་དེ་སེམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྒྱས་འགྱུར་
དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་མ་སྤང་ལ་དམིགས་པ་ཡང་
མ་སྤང་བའི་སྤྲ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ།
སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ། སེམས་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེ་མིན་གཉིས་ལས།
དང་པོ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱས་མི་རྒྱས་
རྣམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སོ་སྐྱེའི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ཆགས་སོགས་
མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་རྒྱས་ཤིང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་
པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ། ལྷུག་
བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། ཞེས་
སོགས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དག་བཅོམ་པའི་འདས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུག་པ་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ཉེ། དེ་དག་བཅས་པ་

ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འདྲིལ་པ་
 བློ། སྤར་མ་སྤང་བའི་དུས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བ་
 མཐའ་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །སེམས་ལ་སྤྲ་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་ལ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་དམིགས་པ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་
 དེ་དག་རང་དབྱེས་བར་མི་བྱས་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དམིགས་པས་རྒྱས་
 འགྱུར་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་བཅས་ཏེ། མི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་མིན་ལོ། །མཚུངས་
 ལྡན་ནི་མི་རྒྱས་ཀྱང་སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲ་རྒྱས་དང་བཅས་
 པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དང་། དམིགས་
 པས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་བཅས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། རང་སའི་སེམས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྤྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་
 རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་སྤྲ་རྒྱས་བཅས་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་
 རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་བདེན་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་མོངས་པ་ལས་བདེན་
 བཞི་ཡིན་མིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ནི། དེ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་ལོག་ལྷ་
 དང་། དེ་ནས་བདེན་པའི་ལྷོག་སྤོགས་འདྲིལ་ཚོགས་ལྷ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 ཉུག་ཆད་དུ་ལྷ་བའི་མཐར་འཇིག་པའི་ལྷ་བ་དང་། དེ་ནས་ནི་གང་ལ་མཐར་བཟུང་བ་
 དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཚུལ་གྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཇིག་དང་། དེ་
 ནས་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་རང་ལྷ་དེ་ལ་མཚོག་འཇིག་དང་། རང་གི་ལྷ་བ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་རྒྱུ་དང་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ལ། གཞན་ལྷ་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་

བས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་བར་བསྟན་ནོ། །སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ་མཛོད་སྐྱང་
ལྷ་མས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་གྱིར། ཞེ་སྐྱང་གྲང་གཞན་
ལྷ་ལ་ཞེ་སྐྱང་བའི་མིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱར་བཟུང་བའི་ལྷ་བ་ལོ་རང་རྒྱ་དེ་ལ་ཞེ་སྐྱང་བའོ་
ཟེར། འདིར་སྐྱང་གྲུའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མཛོད་ལམ་སྐྱ་བས་དེ་ཡིས་སྐྱང་གྲུའི་
གོ་རིམ་གཅིག་གི་དབང་དུ་གྲུས་ནས་བཞག་ལ། གཞན་དུ་གང་གི་མཚུགས་ཏུ་གང་སྐྱེ་
མ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱའི་སྟོབས་དང་། རྒྱུན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་མ་བཅད་
ཅིང་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས། སྤ་རྒྱས་སྐྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུལ་གྱི་སྟོབས་དང་
དམིགས་རྒྱུན་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་གྲུར་
པ་དང་། སྐྱོར་བའི་སྟོབས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་
གསུམ་ལས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇི་
སྐྱས་དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྟོབས་མེད་གྲང་
ངེས་འགའ་ཡུལ་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འགྲེལ་བར་གྲག་གོ་ཞེས་
པ་ནི། རྒྱ་མ་ཚང་ན་ནི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ་ཞེས་འཆད། སྤ་རྒྱས་སྐྱང་བ་
མིན་པ་ཞེས་པ་མདོ་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་། འཇི་སྐྱས་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་
དོ། །གཉིས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོ་ལས་བྱུང་
བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཐག་པ། རྒྱ་སྐྱོབ། ཉེར་ལེན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཐག་པ་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཁམས་གསུམ་

གྲི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཆར་བསྐྱེམས་པའི་སྤ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་དང། དེ་སྤྱིང་ཀུན་དགེས་
བཅུ་བརྒྱན་པའི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལ། དགོས་དབང་གིས་ཟག་པ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ། རྩ་
སྤྱིང་དང་ཉེར་ལེན་བཞི་བཞིར་སྤེ་བ་ལས། འདོད་ལྷ་གཏེ་ལུག་ལྷ་པོ་མ་གཏོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་སོ་གཅིག་དང་དེ་སྤྱིང་ཀུན་ལྷ་སྤྱིས་བ་བཅུ་དང་བཅས་ཏེ། ཞེ་
གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པའི་ཁམས་ལྷ་མ་
རིག་བཅུ་མ་གཏོགས་པའི་སྤ་རྒྱས་ད་གཉིས་པོ་ཁོ་ལྷ་སྤྱིད་པའི་ཟག་པའོ། །ཁམས་
གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཙོ་ལྷ་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །

འོན་པོང་མ་གཉིས་ན་སྤྱུགས་ཚོད་གྲི་ཀུན་དགེས་ཡོད་པས་དེ་དང་ད་ལྷག་ཏུ་
འལྱར་ཟེར་ན། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་ལེ། ཁམས་གོང་མའི་སྤྱུགས་ཚོད་ཆགས་སོགས་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས། རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་ཀྱང། འདོད་
པའི་རོ་ཆ་མེད་པ་ཁྲིལ་མེད་སྤྱུགས་ཚོད་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཟག་མིན་པར་འལྱར་ཏེ།
ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་རང་
གི་འཇུག་པ་ཤས་རྒྱང་བས་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་འདོད་གྲི་ཆགས་སོགས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ཟག་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱིད་ཟག་ཅེས་འདོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བསྐྱེབ་
ལ་ལྷང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དང། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་སྤྱིད་ཟག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་ཐར་བའི་འདུ་ཤེས་བརྗོད་
པའི་སྤྱིར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ལྷ་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཙོ་ལྷ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པར་བསྐྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཚུ་མོ་བཞི་དང་། ལྷོར་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་
འཛོག་པའི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚུ་མོ་བཞི་དང་ལྷོར་བ་བཞིའང་སྤྱི་ཁོག་དེ་
བཞིན་དུ་འཛོག་པ་དེ་ལས་ལྷ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཡོ་ཞིང་
གསལ་བའི་སྤྱིར་ལོགས་ཤིག་དུ་བསྟན་པས་འདོད་པའི་ཚུ་མོའམ་ལྷོར་བ་ནི་ཉེར་
དགྲ། མིན་པའི་ཚུ་ལྷོར་ཉེར་བརྒྱད། ཁམས་གསལ་པའི་མ་རིག་པ་བཙོ་ལྷ་མ་རིག་
པའི་ཚུ་ལྷོར། ཁམས་གསལ་གྱི་ལྷ་བ་སོ་ལྷག་ལྷ་བའི་ཚུ་ལྷོར་དོ། །དེ་ཡང་གསལ་
བས་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་ལ་ཆགས་ཁོ་སོགས་ལོགས་སུ་སྟོན་
རིགས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་མི་འཐད་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་བ་ལ་ལྷོས་ནས་ཞེས་
འཆད་དོ། །

གཉིས་པ། ཟག་པར་ནི་ལྷ་བ་རྣམས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་
བཞག་པའམ་ཟག་པ་ལ་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་ན། ལྷ་བ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་རྒྱང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་རམ་འཛོག་པའི་མིང་དོན་དང་རྗེས་སུ་མི་མ་སྟན་
པའི་སྤྱིར་ཟེད། ལོ་སྤྱི་ནི་འཛོག་པའི་དོན་འཁོར་བར་དངོས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྤོར་
བ་ལ་འདོད་ན། མ་རིག་པའང་ཟག་པར་མི་འགྲུང་ཏེ་དངོས་སུ་སྲིད་པ་ཁོ་ནས་ཉིང་
མཚམས་སྤོར་བས་སོ། །ཀུན་སྤོང་ཅམ་ལ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་འཁོར་བ་འཛོག་པས་ལྷ་བའང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་འདིའང་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གི་འོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདོད་དང་སྤྱིར་པའི་ཟག་པ་གཉིས་དངོས་
སུ་དང་། དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་མི་འགལ་ལམ་སྟམ། ཚུ་ལྷོར་ལ་
གཞན་གསལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ལ། ལྷ་བའང་འཁོར་བའི་ཚུ་མོར་དབང་མེད་དུ་བྱང་བ་ལ་

སོགས་པའི་སྤྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་
 ཚུལ་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཚུ་སྦྱོར་རྗེ་སྐད་
 བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཉེར་ལེན་རྣམས་
 ཉེ། ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་དང་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྤྱིར་བཞི་ཚང་
 བར་འགྲུང་རོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་བཤད་ཉིད་ཅེས་འདོད་སྲིད་ཚུ་སྦྱོར་གཉིས་ཁོ་ན་པ་
 གོ་བ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་བཅས་ཚུ་དང་། ལྟ་བུ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་བཤད་
 པའི་དོན་ཐོབ་པོ་ཞེས་རང་གིས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པ་
 བྱི། གངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། ཚུར་འདུག་པ་སོགས་
 ཀྱིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པས་ཁྲིམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ལོགས་
 ལོགས་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 སོ་བརྒྱད། བམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
 ལུགས་མཚོག་འདྲིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དུག །སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་པས་ནི་འཁོར་བར་འདྲིན་པར་
 བྱེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདྲེས་པས་འདྲིན་པ་ཉོན་མོངས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཡིན་པས་འདོད་སྲིད་ཉེར་ལེན་དང་བསྐྱེས་ཉེ་ལོགས་སུ་མ་བྱེས་སོ། །ཉེར་ལེན་ནི་
 འཁོར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི། འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཁོ་
 བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་འདྲིན་པར་བྱེད་
 པ་མིན་པས་དེ་མ་བཤད་པ་མིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་ནི་འདུན་

པའི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་དངོས་སུ་འཁོར་
བར་སྐྱོར་བ་དང་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདོད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་ཉེར་ལེན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་སྲིད་
པའི་སྐྱོར་བ་དེ་གོང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་མངོ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དེ། མངོ་ལས་འདོད་པའི་སྐྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་
སྲིད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དད་ཆེ་དང་། འདོད་པས་བརྒྱལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ཞེན་
པ་དང་། འདོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འཇུགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདིའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཏེ་གནས་
པ་འདི་ནི་འདོད་པའི་སྐྱོར་བའོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་པ་
དང་། སོགས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་
ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ལ། སྤྱིར་སྤྱུས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་། རྗེ་བྲག་ཟག་
སོགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཞུགས་ཅན་
མིན་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དགའ་བས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་བོན་ནས་
ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་མི་ཉོགས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། དམིགས་མཚུངས་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཡང་
རྒྱད་ལ་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱན་སྤོགས་རྗེས་སུ་འབྲུང་བས་ཡང་རྒྱས་པ་

སྒྲིག་ དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲིག་ལྟ་སྐྱོད་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཆགས་པ་དང་མ་གྲུབ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་དང་། སྒྲིག་ཅེ་ནས་མནར་མེད་བར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྗེས་སྒྲིག་ལྟ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་དང་། འཁོར་མཚོར་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ཚུ་བོས་འབྱེད་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའམ་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱོར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲིག་། རིམ་བར་བཟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཚུ་བོ་སྐྱོར་བ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཚིག་ཡིན་ལོ། །སྐྱོབ་དཔོན་ཅི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་འཛོལ་བར་བྱེད་པས་བཟག་པ་དང་། ཚུ་བོ་ལྟར་ཉོན་མོངས་འབྲུགས་ཆེན་བོས་འབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོར་གས་ལ་སྐྱོར་བའམ། རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡང་སྐྱོར་བས་སྐྱོར་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྐྱེ་སྐྱོད་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་དང་སོགས་པས། འཆིང་བ་སྐྱེ་ཉེ་ཉོན་ཀུན་དགིས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྟར་མདོ་དང་མདོན་པ་ནས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་སྐྱོར་འཆིང་བ། ཉེ་ཉོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཀུན་སྐྱོར་དགུ་བཤད་པ། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལ། བོད་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱོད་ལ་བཤད་ཐེན་ལ། གཞན་དག་རིམ་བར་འཆད་པའི། དང་པོ་ཀུན་སྐྱོར་ནི་དགུ་སྒྲིག་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བཤད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་

དང་། མཚོག་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སེར་སྒྲའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལུལ་དང་སྐྱེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྐྱོར་བས་སོ། །དེ་
 ལ་ཆགས་སོགས་ཁོང་ཁོམ་གཏོགས་དང་པོ་རྒྱག་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་དང་། ཕྱི་མ་
 གཉིས་དང་ཁོང་ཁོའི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནའི་ལོ། །དེས་ན་དབྱུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་
 སྐྱོར་རྣམས་སྐྱིབ་བ་ཡིན། ཆགས་པས་སྐྱོར་བ་དང་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་བས་དང་། དེ་
 ཁོ་ན་ནི་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་མ་
 རིག་པས་དེའི་གཞི་དང་། ལྟ་བས་འགོག་དང་། མཚོག་འཛིན་ལམ་དང་དཀོན་མཚོག་
 ཐེ་ཚོམ་དང་། རྟེན་པ་སྤག་དོག་གིས་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་དང་། ཡོ་བྱད་སེར་སྐྱས་བསྐྱང་
 བ་ཡོངས་ཤེས་ལ། སྐྱིབ་ཅེས་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལྟ་
 བའི་ཀུན་སྐྱོར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྐྱོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤ་མ་གསུམ་ལ་རྩས་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་
 མ་གཉིས་བསྐྱོམས་ན་རྩས་བཙོ་བརྒྱད་པར་འདྲ་བས་རྩས་ཀྱི་དབང་དུ་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
 ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་། གོང་མ་གཉིས་
 བའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྒྱག་དང་། ལོག་ལྟ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་
 སྤང་བྱ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཏུ་གཉིས་པོ་བསྐྱོམས་པས་བཙོ་བརྒྱད་ལ། ལྟ་བ་སྤ་བ་དེ་
 ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་གཉིས་རྒྱག་དང་།

བཞི་བ་ཁམས་གསུམ་ན་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཏུ་གཉིས་བསྐྱེན་
 པས་བཙོ་བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་སོ་ཟེད། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་རིས་བཏུ་གཉིས་
 པོའི་སྟེང་ནས་ཕྱེ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ལོགས་སུ་འཛོག་པ་ནི། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་ལྟ་བ་

སྤྲུམ་གསུམ་ལ་མཚོག་དང་དག་པར་འདྲིན་པས། སྤྲུམ་གསུམ་ནི་གཟུང་བྱ་དང་།
 སྤྲུམ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པར་འདྲུ་བའི་སྤྲུམ་ན། སྤྲུམ་སྤྲུམ་གཉིས་
 སྤྲུམ་པའི་ཀུན་སྤྲོད་ལས་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་པ་གཞན་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་
 དགེས་བརྒྱད་ལས། སྤྲུམ་དོག་དང་སེར་སྤྲུམ་ཁོ་ན་སྤྲོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན།
 གང་གི་སྤྲུམ་སྤྲུམ་དོག་སེར་སྤྲུམ་གཉིས་ཀུའང་གཅིག་ཏུ་ཉི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་
 རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རང་དབང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྤྲུམ་སྤྲུམ་དོག་
 སེར་སྤྲུམ་གཉིས་ནི་དོ་ཚེ་མེད་སོགས་ཀུན་དགེས་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་
 ཀུན་སྤྲོད་གཉིས་སྤྲུམ་བཤད་དོ། །དོ་ཚེ་མེད་དང་ཞེལ་མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་
 དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་དབང་ཅན་མིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །

འགྲོད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་དགེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་དགེ་བའང་ཡོད་པའི་
 སྤྲུམ་དོ། །རྒྱགས་ཚོད་གཉིད་ནི་དགེ་བའང་ཡོད་ཅིང་། སྤང་མ་བསྟན་ཡང་ཆགས་
 སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྤྲུམ། གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་མ་རིག་ཅམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་རང་དབང་བ་མིན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྲེ་སྤྲུམ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། གཞན་དག་ཀུན་དགེས་བརྒྱུར་
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁོ་འཆབ་ཡང་མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་སྤྲུམ་ཀུན་སྤྲོད་ཏུ་
 འཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར། སྤོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་ལ་ཀུན་
 དགེས་བརྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུམ་དོག་དང་སེར་སྤྲུམ་ཡིས་བདེ་འགོ་ན་སྤྲུམ་པར་འཚིང་བས་
 ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་དང་ཡང་ཡང་འབྲང་བའི་སྤྲུམ་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་པར་དབང་དང་

མོངས་སྐྱོད་རྩལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ་ཟེའ། རྒྱལ་སྐས་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བར་
ཀུན་ཏུ་གཏུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་ཏུ་དགའ་དང་ལྷན་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གཉིས་དང་། ལྷ་ལྷ་མིན་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པར་འཆིང་བས་སོ་ཟེའ་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལས་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ། ཡང་མདོ་ལས་ཐ་མའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་རྣམ་པ་ལྷ་སྤང་བས་
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདི་གཞོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འདོད་ལ་འདུན་
པ་དང་། གཞོད་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་
ཁམས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ། མི་དགོངས་འགྲོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིད་
མི་བདེ་དང་ཉོན་མོངས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་དམན་པ་ལ་ཐ་
མའི་སྐྱ་སྐྱར་བའོ། །དེའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་པ་ནི། ལྷ་པོ་འདི་དག་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྷ་ད། འདུན་གཞོད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་
ཁམས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་ཁམས་གོང་ན་མེད་པས། སྐོ་བས་བཅོལ་བསྐྱུང་བ་ལྷར་
འདོད་ལས་མི་འདུའ་བར་བྱེད་ལ། འདི་གཞོགས་སོགས་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ལན་ཅིག་
བཅོལ་རནས་ཐར་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཕྱིར་བཞོག་པ་ལྷ་ད། གོང་མར་སྐྱེས་ཀྱང་
ཕྱིར་ཞོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེའ་ཀྱང་དེ་ལྷ་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་ཅ་ཉོན་གཞན་ལྷ་
བ་ལྷ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་རྟུག་ཆར་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་ལྷར་ན་ཅི་
ཡང་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཀྱང་། དང་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་ན། དང་པོ་གསུམ་

གྲིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སྤྲེད་དང། རྱི་མ་གཉིས་གྲིས་ཁམས་གྱི་ཐ་མ་འདོད་ལས་
མི་འདའ་སྟེ། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་མ་སྤངས་ན་འདོད་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བས་
སོ། །དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་གཙོ་ཆེ་བས་སོ་ཟེད།

གཉིས་པ། ཡང་འཕགས་པ་རྒྱུན་ལྷགས་གྲིས་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་
བ་ཡིན་ན། ལྷོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལས། ལྷ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ལེ། །འདིག་
ཚོགས་ལྟ་དང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་དང། །ཐེ་ཚོམ་དང་འི་ཉོན་མོངས་གསུམ་
བོ་དག །ཅིག་ཆང་“སྤངས་”ཉེ་འཕགས་པའི་བདེན་བ་མཐོང། །ཞེས་དང། མིང་
ཆེན་གྲིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང། འདིག་ལྟ་སོགས་གསུམ་བོ་སྤངས་པས་རྒྱུན་
ལྷགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་བ་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་བོ་འདིས་མཐོང་སྤང་རྣམས་གྱི་
སྡོ་བསྐྱས་པ་དང། རྩ་བས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འདིག་ལྟ་འི་སྤང་བུ་སྡོ་གཅིག་བ་
སྟེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བུ་ལོ། །དེ་སྤང་བར་བསྟན་པས་མཐར་ལྟ་ཡང་སྤང་
བར་བོ་སྟེ་སྡོ་གཅིག་བར་འདྲ་བས་སོ། །ཚུ་ལ་བརྟུལ་སྡོ་གཉིས་བ་སྟེ་སྐྱབ་བསྐྱལ་
དང་ལམ་གྱི་མཐོང་བའི་སྤང་བུ་ལོ། །ཐེ་ཚོམ་བདེན་བའི་མཐོང་སྤང་སྡོ་བའི་བ་སྟེ། དེ་
སྤངས་པས་ལོག་ལྟ་དང། ལྷ་བ་མཚོག་འདིན་སྤང་བར་བོ་སྟེ་སྡོ་བའི་བར་འདྲ་བས་
སོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་བར་བ་གསུམ་སྡོ་ཡི་སྡོ་ནས་བསྐྱས་ཟེད། ཡང་དེ་དག་སྤངས་པས་
ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་སྤང་བར་བསྟན་ཉེ་ཆགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་
སོ་ཞེས་འགྲེལ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །འོ་ན་སྡོ་འདྲ་བ་གཞན་མཐར་ལྟ་མཚོག་འདིན་
ལོག་ལྟ་གང་རུང་དེ་སྐྱས་ཀྱང་ཚོག་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཅ་བའང་
བསྐྱས་བ་སྟེ་མཐར་ལྟ་འདིག་ལྟའི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་མཚོག་འདིན་འི་གང་

༥༡ [མ་གྲི། ༡༩༠ན་ཞ། སྤང་ དམལ་མེ། ༡༧༤འཇ། སྤངས་ *སྤངས།]

གིས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པས་རྩུལ་བརྟུལ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་
 ཡིན་ལ། ལོག་ལྷ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་གསུམ་ཏུ་བརྟན་ཟེར་ལ། སྒོ་བ་
 དཔོན་གྱིས། འདིག་ལྷས་བདག་ཆད་དོགས་གིས་ཐར་པ་ལ་འགོ་མི་འདོད་པ་དང་།
 སོང་ཡང་རྩུལ་བརྟུལ་གྱིས་ལམ་ལོར་བ་དང་། ཕྱི་མས་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཇི་ཅམ་ཡོད་
 པ་དེ་སྟེད་ཅིག་ཐར་པར་བསྟོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་
 པས་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་ཁོ་བ་སྤང་བར་བརྟན་ཏོ། །གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། བོང་
 མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་ཉིད་སྤངས་པས་འཕགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་
 དང་། བོད་པ་དང་ད་རྒྱལ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤོངས་པ་ནམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་
 དག་མ་སྤངས་པར་ཁམས་བོང་མ་ལས་མི་འདའ་བས་དང་། སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་
 སོ། །བོང་མ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་བྱས་ལ། བོང་མ་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་སོ། །བོང་ཁོ་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་
 ཡང་ཁམས་བོང་མ་ན་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡང་མདོ་ལས། འཆིང་བ་གསུམ་སྟེ། འཆིང་བ་འདོད་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་དང་། ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་། གཉི་སྟག་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བའི་དབང་གིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་ནས། དེས་
 འཁོར་བར་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་གསུམ་ཏུ་བཤད་དེ། ཚོར་བ་གསུམ་ལས་དུག་
 གསུམ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་བརྟུས་
 ལས་ནི། དུག་གསུམ་གྱིས་རིམ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟག་བསྟུན་དང་། འདུ་བྱེད་

གསུམ་ལ་འཆིང་བས་ན་འཆིང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་
ཅི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་ཀས་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཅི་དམིགས་པའི་སློབ་སྐྱེས་
སོ། །བཅུང་སློབས་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀའང་རྒྱས་མོད་ཀྱི། གཉི་ལྷག་དང་དེ་
གཉིས་མི་གསལ་བར་མ་སྤུང་བས་སྤྲུག་སར་རྒྱས་ཞེས་གང་སྤེལ་འཆད་དོ། །

གསུམ་བ་ཉེ་ཉོན་ལ། སྤྱི་བ་སྤྲུག་བ་དང་། རྩེ་བག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ།
ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་བ་ཙན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་འང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་
ལ་ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་སམ་ཉེ་བ་མ་སྤྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ་ཙ་བ་མིན་
བས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཉེ་བར་འདྲུག་བས་ན་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
དག་ཀྱང་ཀུན་དགེས་དང་། རི་མ་དང་། གཞི་སྤོང་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་མི་དགའ་བ་དང་།
སྤེལ་བྱེད་བ་དང་། སེམས་ལྷུང་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་བོད་མི་ཟེན་བ་དང་། ཐ་
དད་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཉེར་བཞི་སྟེ། རིན་སྤེང་དང་གཞི་བསྐྱབ་བ་ལས་ཤེས་སར་
བྱའོ། །གཉིས་བ་ལ། ཀུན་དགེས་བཤད་བ་དང་། རི་མ་རྒྱལ་བཤད་ལ། སྤུང་མོང་དུ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཙ་ཉོན་གང་
གིས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རོ་ཚ་མེད་བ་དང་། ཞེས་མེད་བ་དང་། སྤྲུག་དོག་
དང་། སེར་སྤྲུང་དང་། རྒྱུད་བ་དང་། མི་དགའའི་འགྲོད་དང་། ལྷགས་བ་དང་། མི་དགའའི་
གཉིད་དང་བརྒྱད་ནི། ཀུན་ནས་དགེས་བ་ནམ་བ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། རྩེ་སྤྲུག་དེ་སྤེང་ཚོ་
བ་དང་འཆབ་བ་བསྐྱུན་ཉེ་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་རོ་བོ་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། འདི་དག་གིས་
སྤིང་པའི་བཙོན་རར་ཀུན་ནས་འབྲི་བའམ། འདི་དག་ཡོད་ན་སྤྱོད་བ་ངན་བ་དག་ལྡང་

བས་ན་ཀུན་དགེས་སོ། །གཉིས་པ་ཅ་ཉོན་གང་གིས་བསྐྱེད་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངོ་
ཚོ་མེད་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། སེང་སྒྲ་གསུམ་བསྐྱེད་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ཚོས་ལ་
ཆགས་པས་གཞན་ལ་མ་གུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་སེམས་འཕྲོ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོ་བྱང་ལ་ཆགས་པས་དམ་དུ་འཛིན་པས་སོ། །

འཆབ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ། ལ་ལས་གཉི་
ལྷག་དང་། གཞན་དག་གཉིས་ཀས་སྐྱེད་པར་འདོད་དེ། ཉེས་པ་བྱང་བར་ཤེས་པ་
ནམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་། བྱང་བ་མ་ཤེས་པས་གཉི་ལྷག་ལས་བྱང་ཞེས་མི་
མ་ཐུན་པར་ཚོད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཉམས་པར་དོགས་ནས་འཆབ་
པས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འཐད་གསུངས། མ་རིག་པ་ལས་སྐྱབས་དང་གཉིད་
དང་ཞེལ་མེད་གསུམ་སྐྱེད་དོ། །དེ་རིམ་པར། དམིགས་པ་གསལ་བར་འཇུག་པ་
ལ་སྐྱབས་གཉིད་མེད་པས་དང་། སྤྲིག་འབྲས་སྐྱབས་བཟུལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་
སྤྲིག་པ་ལ་མི་འཛིགས་པས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་འགྲོད་པ་མི་དགོ་བ་འབྱུང་སྟེ། དགོ་
འབྲས་བདེ་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པས་སོ། །ཁྱོ་
བ་དང་སྐྱག་དོག་ནི་ཁོང་ཁོའི་རྩ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེ་སྣང་ལས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་སྤུན་ཚོགས་ལ་སེམས་འཇུགས་ནས་མི་བཟོད་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ལའང་དངོས་དང་། དེ་ཅ་ཉོན་གང་ལས་བྱང་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ།
གཞན་ཡང་མདོ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་རྒྱལ་གསུངས་ཏེ། ལྷ་དང་། གཡོ་དང་།
རྒྱལ་ས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཛིག་པ་དང་། ཁོན་འཛིན་དང་། ལྷ་འཛོལ། །དེ་དག་ངོ་
བོ་ནི་བཞད་ཐེན་ཏེ། །གཉིས་པ། ལྷ་དང་རྒྱལ་ས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ།

མཚུངས་པར་ལྷན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དེ་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་འཇུག་པ་རང་ཉིད་
གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་གཞན་ལ་མི་སྣོས་ལ། མ་རིག་ཅམ་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་ཡང་མ་རིག་སློབ་པའི་སྲིར་འཇུག་གེད་མིན་ནོ་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད། མི་
དགེ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དབང་ཆེ་ཡི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཆགས་སོགས་གྱི་
དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐོམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ། ཀུན་དགེས་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་བདུན་དང་བྱི་མ་དུག་པོ་རྣམས་འདོད་
བ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་དགོ་བ་ཡིན་ལ། ལྷགས་ཚོད་གཉིད་གསུམ་ནི་གཉིད་ལ་དགོ་བ་ཡོད་
ཀྱང་འདིར་ཀུན་དགེས་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་སྲིར་མི་དགོ་དང་།
སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེ་ཉོན་
རྣམས་ནི་སྐྱིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཡང་ཉེ་ཉོན་དེ་དག་
ཁམས་དང་ས་གང་ན་དུ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན། འདོད་པ་དང་དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་
དང་པོ་རྣའང་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དེ། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྤང་བོའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་ཏྲ་
སྤུལ་གྱིས་ཚངས་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གང་དུ་འགག་པར་
འགྱུར་ཞེས་ངེས་པ་ན་ཚངས་པས་དེ་མ་གཤམ་པར་བདག་ནི་ཚངས་པའོ། །ཚངས་པ་
ཆེན་པོའོ། །དབང་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པ་བོའོ། །སྤུལ་པ་བོའོ། །འབྲིན་པ་བོའོ། །འབྲིན་བྱེད་
དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་བར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་གཡོ་སྒྱུས་གཏམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་
འཕགས་པ་ཏྲ་སྤུལ་འབྲིན་པར་བཤད་པའི་སྲིར་དོ། །སྤུལ་ཏྲ་སྤུལ་གྱིས་ལག་བཞག་ས་

མིང་ནས་སྟོན་པ་བརྒྱགས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འདྲི་བར་སེམས་སམ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་
ལུས་པ་དང་། དེ་ཞེས་གཟུགས་མེད་པར་འགགས་ལ། མཐར་ལྷུང་ན་ལས་འདས་
པར་འགག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉོན་མོངས་བའི་ས་བ་ཡིན་པས་སྐྱབས་ཀོད་རྒྱགས་པ་གསུམ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པོ་དེ་དང་གཡོ་དང་སྐྱབས་གཉིས་ཉེ་ལྷུ་ལས་གཞན་བཅུ་
གཅིག་པོ་དག་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ། ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་"བྱ"ལྟར་ཐམས་ཅད་དང་མཐོང་སྤང་མིན་
སྟོན་སྤང་ཡིན་ཡང་། གཉིད་དང་དུ་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བ་ཡིན་ཉེ། རྟོག་བཅས་དང་མི་གསལ་བས་ཡིད་ལས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་
བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་ཀུན་དཀྱིས་སྤྲི་མ་ལྷ་
དང་བྲི་མ་རྒྱག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་སྟོན་སྤང་ཡིན་མོད་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་ཡིད་
ཀྱི་ས་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་སྟོན་སྤང་གི་མ་དེས་
བའི་ཆགས་སྤང་གཉིས། མི་དགོ་བའི་ས་བ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བ་ཆེན་པོའི་ས་བ་
རྒྱག་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་ཅན་གྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་འོ། །ལྷ་པ་ལ། ཅ་ཉོན་
དང་། ཉེ་ཉོན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་
དག་དང་འདོད་ཆགས་སྤུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཉེ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་འརྒྱལ་བས་
སོ། །དེ་ཡང་ལུས་བདེ་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན་སྟོ་ལྷའི་ཤེས་བའི་འཁོར་དུ་
བྱུང་བའོ། །ཞེ་སྤང་སྟོ་བའི་རྣམ་པར་འརྒྱལ་བས་ཆགས་པའི་ཚོར་བ་ལས་བཞེད་
པའོ། །དེ་ཡང་སྟོ་ལྷ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་རིམ་བསྐྱེད་སྤྱི་བསྐྱེད་དང་

༥༡ །མ་གྱི་ཤོག་ཐོས་༥༤༥ན། ལྷ དཔལ་མེ ༡༤༣ན། ལ།

ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སོ། །སྤང་བྱ་རིས་ལྡ་དང་འདྲེས་མ་འདྲེས་
གྱི་མ་རིག་པ་དག་ལྟེ། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ།
རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པས་སོ། །

བདེན་བཞི་མེད་པར་ལོག་པར་ལྟོ་བ་ལྟེ། སྤྲིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱས་
པ་རིམ་བས་དེ་འབྲས་མི་འབྲུང་བར་བསམ་ནས་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གཉིས་པོ་དང་ལྡན་ལོ། །ཁང་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་འཇུག་ཆེ་བེ་ཚོམ་ཟེན་ཡིད་
མི་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་བེ་ཚོམ་སོ། །དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཉོན་མོངས་ལྟོ་བ་བཞི་དང་རྒྱལ་དང་ལྡ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་
དག་ཡིད་གྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པས་སོ། །ཆད་ལྟོང་
དགའ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེ་རྣམས་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་ན་ཁོང་ཁོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཏང་སྟོམས་
དང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཀུན་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་པ་
ན་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ནས་འཆད་དགོས་པས་སོ་བེད། ས་གོང་མ་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་གྱི་རང་ས་ན་ཚོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་རྗེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་
དང་མཚུངས་ལྡན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། ཉེ་ཉོན་འགྲོད་པ་དང་སྤྲུག་
དོག་དང་ཁྲི་བ་དང་། རྣམ་འཆེ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་རྒྱག་པོ་
ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཡིད་གྱི་ས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་
འཇུག་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སེར་སྣ་དག་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་

ཆགས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བས་ན་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པ་ཡིན་ལོ། །གཡོ་དང་སྐྱ་དང་འཆབ་པ་དང་གཉིད་རྣམས་ནི་གཡོ་སྐྱ་བཅས་པའི་བྱ་
 བ་བྱུབ་མ་བྱུབ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་བདེ་དང་མི་བདེར་འགྱུར་བ་དང་། འཆབ་པའང་དེ་
 དང་འབྲེལ་གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀྱི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལོ། །དགའ་
 བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས། གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་དང་།
 གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དག་དང་། རྒྱགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་བཞི་པ་
 ཡན་ཆད་ན་དེ་མེད་པས་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལོ། །ཅི་ལྟར་མ་
 རིག་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ལའང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ་ལྟར། བཏང་
 སྟོམས་ཀྱང་ས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ་ཞིང་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་རུང་ངོ། །བཏང་སྟོམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
 རྒྱུར་ཁོང་ཁྲོས་བཏང་སྟོམས་ལ་བསྐྱིབ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་
 བྱ་བས་མི་སྐྱོན་ནམ་རང་སྣམ། །ཀུན་དགུས་གཞན་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཞེལ་མེད་
 རྒྱགས་ཚོད་བཞི་པོ་གཞན་ནི་ཚོར་བ་ལྟ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་སྲིད་དེ། དང་
 པོ་གཉིས་མི་དགའི་ས་པ་དང་། ལྷི་མ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུག་ཆར་གྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དུག་ཆར་ལ་མི་དགའ་དང་
 ཉོན་མོངས་པའང་སྲིད་པའི་བྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་སྐྱིབ་པ་ལྟ་ནི། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་
 སེམས་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཚོད་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དག་

སྐྱེ་བ་པ་ལྟར་གསུངས་ན། འདུལ། གཞོད། གཉིད། འགྲོད་རྣམས་འདོད་པ་བ་ཡིན་མོད་
 གྱི་ རྒྱུགས་ཐེ་ཚོམ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་གསུམ་ཅར་གྱི་གཟུང་
 དམ་ཞེན་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ལྷོམས་
 འཇུག་ལ་བསྐྱེབས་པས་དེ་ལ་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ནུ་སྐྱེ་བ་པ་ལྟར་ལོད་
 དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟ་མི་དགེ་བའི་སྤང་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱུགས་གཉིད་
 གཉིས་དང་། རྒྱུད་འགྲོད་གཉིས། སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
 པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། རྒྱུགས་གཉིད་གཉིས་ཟས་མིན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིན་
 བོ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་དང་། རྒྱས་བྱེད་ཟས་ནི་བཞི་
 རྟེ། རྒྱ་བ། མི་དགའ་བ། འུ་རྒྱུད། ཁ་ཟས་ཀྱི་བོད་མི་ཟེན་པ་སེམས་ལྷུང་བ་དང་ལྟུང་
 དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ལ། གཉིས་པོ་དེས་སེམས་ལྷུང་བའམ་ནད་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་
 འུ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འགྲོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ། ཞི་གནས་ནི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་ཏེ་གཉིས་ཀའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ལ། ཟས་ནི་བཞི་རྟེ། ཉེ་དུའི་རྣམ་རྟོག་ །ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་རྟོག་ །མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་ །སྡོན་བཤད་ཅེས་དགའ་མགྲུང་སྤྱད་པ་རྣམས་རྗེས་
 སུ་བྲན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་འུ་བ་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

དེས་ན་གཉིད་རྒྱུགས་སོགས་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་
 པ་ཡིན། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་
 བོ་བསྟན་ཞེ་ན། འདུན་གཞོད་གཉིས། རྒྱུགས་གཉིད་གཉིས་ཏེ་
 གསུམ་པོས། དེམ་པར་ཚུལ་ཁྲིམས། ཉིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་གཞོད་
 པར་བྱེད་པས་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཉིང་ཤེས་དང་

བདེན་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ན་ལྷུང་རེས་སོ་ཟེམ། གཞན་དག་ཉིང་འཛིན་
གྱི་སྐྱོར་དངོས་མཐུག་ལ་བར་དུ་གཙོད་བས་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷུང་གྲངས་རེས་པ་ཉིད་དོ་
གསུངས། གཉིས་པ་སྤང་བུ་དེ་སྐོང་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅི་ལྟར་སྐོང་ཚུལ་དང་། དེ་
ལྟར་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྐོམ་གྱིས་སྐོང་
ཚུལ་སྐྱི་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་དང་། སྐོམ་ལམ་
གྱི་སྐོང་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་གྲུ་བརྒྱད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་འདོད་བར་
དམིགས་པ་སྐྱེལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མིན་བས་
ཆགས་ཁོ་རྒྱལ་གསུམ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ཆགས་
སོགས་དེ་དག་ཉིད་དེ་བརྒྱད་དང་། ཁམས་ཤོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པ་
སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དགུ་དགུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དྲུག་དྲུག་སྟེ་སྐྱེས་ཚུ་
དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་
ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ལྷ་བཅུ་པོ་
རྣམས་ནི། དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་བས་ན། མོང་ཤེས་བས་
མིར་འཛིན་ལྟོག་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་རང་
མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྐོང་བ་དང་སྟེ་རྣམས་པ་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་དག་ལས་དགུ་ཤོང་དུ་དམིགས་ཞེས་པའི་འདོད་པའི་སྐྱུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྐྱེལ་
བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་དགུ་པོ་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་
པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་

ཟད་པས་སྤོང་བ་སྟེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་འགྲོའི་དམིགས་པ་ནི་སྐལ་
བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འདི་ནི་འདོད་པ་ལ་བསམ་
གྱི། བོང་མའི་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བའོ་ཞེས་སོ། །གལ་
ཉེ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་བར་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། དུལ་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་
ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་སྤྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་རྣམས་
དམིགས་པ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱད་ཀྱི་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་གྱིས་རྒྱ་འདོད་པའི་སྐལ་
བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་རྣམས་སྤངས་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་
མི་སྲིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཛོད་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་
དམིགས་པ། འོག་བར་འོག་ལྷགས་འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཛོད་སྤང་བཞི་དང་།
ལམ་མཛོད་སྤང་ལྗང་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་མ་གཉོགས་པ་བདུན་
བདུན་ཉེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རྣམས། དེ་དག་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དངོས་སུ་འོག་
ལྷགས་འགོག་ལམ་མཛོད་སྤང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
སྤངས་པས། དུལ་ཅན་ལྷ་བ་མཚོག་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་
འོག་པ་ལ་འོག་ལྷགས་ཟག་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་འཇུག་ཏེ། འགོག་ལམ་ལ་
ཚོས་བཟོད་ཤེས་རྗེས་བཟོད་ཤེས་གྱིས་དུལ་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་
འོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་ཤེས་པས་སྤང་བ་ན་དུལ་མེད་པའི་ཡུལ་
ཅན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཛོད་སྤང་གི་མ་དེག་པ་དུག་

ཞི། དངོས་སུ་ལོག་ལྷགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ལྷགས་
ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་བུ་ལྟར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་།
དམིགས་པ་ཡུལ་སྤང་བས་སྐྱོང་ངོ། །

དེ་བཞིན་ཁམས་གོང་གི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་སྤང་ཞིང་བདེན་པ་ཅིག་ཆར་
མཐོང་བས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་
ཡུང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤང་ལ། སྤང་བ་འདྲ་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་དགའི་སྐལ་
མཉམ་ཀུན་འགོའི་ཆ་རྣམས་ཡུང་དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྐྱོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་
ཅད་ཡུང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགོ་རྣམས་ཡུང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་ཤེས་པས་
ཡུལ་ཅན་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགོ་རྣམས་སྤང་བས་སྐྱོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་
པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཡུང་། འགོག་ལམ་
ཤེས་པས་དམིགས་པ་ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྤང་བའི་སྣོབས་གྱིས་སྐྱོང་
བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་ནི་མི་སྤང་ལྟེ།
སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་རྣམས་གྱིས་དམིགས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཡིན་ལ། གོང་མ་གཉིས་ནི་སྤྲུལ་ཀུན་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་
པ་ན། སྐལ་མི་མཉམ་ཀུན་འགོ་རྣམས་ནི། སྤང་འདོད་པའི་སྤྲུལ་ཀུན་ལ་ཚོས་བཟོད་
ཤེས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཟེན་བས་སོ། །དེ་བཞིན་འགོག་
ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གྱིས་དམིགས་པ། ཟག་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས།

༥༩ །མ་ཕྱི། ༣༠༠ན་༧༠ན། སྤང་ དབལ་སྤངས། ༩༧༩བ་༣ན། སྐྱོང་།

སྤྱུག་ཀྱུན་ལ་ཚོས་དང་། རྗེས་བཟོན་ཤེས་གྱིས་ཤེས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་མི་སྤོང་སྟེ། དེ་དག་
འགོག་ལམ་མཚོང་སྤང་ཡིན་པས། སྤྱིས་འགོག་ལམ་ལ་ཚོས་དང་རྗེས་ཤེས་བཟོན་
གྱིས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པས་ན་ཡུལ་སྤོང་བས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་མཚོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་
གཞན་རྒྱུད་གྱི་མཚོང་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི། གང་ལ་དེ་སྤྱེས་མ་སྤང་བའི་ཞེས་སོགས་
ལྟར་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཀྱུན་འགོ་རྣམ་གཉིས་སྤོང་བ་ཁོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སྤོང་ཚུལ་བཞི་པ་བསྐྱོམ་སྤང་རྣམས་
ནི། ས་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་གྲས་ཏེ། ཚེན་པོའི་ཚེ་སོགས་གང་
གི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱེས་པས་ཉོན་མོངས་དེ་ཟད་ཅིང་
སྤང་བར་འགྱུར་གྱི། མཚོང་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱོམ་
སྤང་མི་སྤོང་བས་དམིགས་པ་ཤེས་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་
དེའི། ཞེས་སོགས་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཟད་པས་ཀྱང་མིན་ལ། དམིགས་ཡུལ་བསྐྱོམ་
སྤང་སྲ་མ་བརྒྱུད་སྤངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་སྤྱི་མ་དགུ་པ་མི་སྤོང་བས་དམིགས་ཡུལ་
སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་
ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཅན་ཟད་
པས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཉེན་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སྤོང་བའི་
གཉེན་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཙོད་པ་ཚོས་བཟོན་སོགས་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། གཉིས་པ་གཞི་ཡི་གཉེན་པོ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་བྲམ་
ཐོབ་འཇིན་པ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པས་ཚོས་ཤེས་སོགས་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་ནི་
 སྲོང་གཉེན་ཡིན་གྱི་གཞི་གཉེན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ནི།
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་ཁྱད་
 བར་ལམ་སྟེ། ཐོབ་པ་ཐག་སྲིང་བས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་པར་ནི་སྤྱན་འབྲིན་པའི་གཉེན་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་གང་གིས་དམིགས་
 པ་དེ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྲིན་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པ་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྲོང་བ་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱན་འབྲིན་པའི་གཉེན་
 པོ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐེམ་སྐྱས་གྱི་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེ་རིམ་དང་
 མཚན་ཉིད་སྤྱད་པ་ལ་བཞག་ནས། དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྲོང་ལམ་དོད་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དབྱུ་ཐམས་ཅད་
 དང་། གསུམ་པ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་དང་པོ་ནས་གཞི་
 ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཐག་སྲིང་བའི་གཉེན་པོ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། སྤྱི་མ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་དོ། །གོ་རིམ་འདི་ཆེས་ལེགས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འཛོམས་དོན་ལ།
 དམིགས་མཚུངས་གང་ལས་སྲོང་བ། ཐག་སྲིང་བའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད། སྲང་བ་དང་
 བལ་ཐོབ་གྱི་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་གསུམ། དང་པོ། གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལས་
 སྲོང་ཞེན། དམིགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱང་བ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྱང་བྱུང་འདོད་
 གྱི། སྤང་གཉེན་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་པན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བར་སྐྱེས་པས་རང་གི་ཚོགས་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་དང་། དམིགས་པ་ལས་

དབྱེ་རྒྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་
དང་། བྲལ་ཐོབ་སྐྱེས་ཆེ་སྤང་བའོ། །རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་མ་སྐྱེ་བ་ལྷུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདུན་པའི་
འདོད་ཆགས་སྤང་བ་ལ་དེ་སྤང་བའི་ཐ་སྟོན་གྲེད། དེ་ཡང་མཐོང་སྤང་ཅིག་ཅུ། སྐྱོམ་
སྤང་རིམ་པས་སྤོང་ལ་མཐོང་སྤང་ཡང་གྲིས་པས་སྤང་ན་རིམ་གྲིས་སྤོང་ཟེར་རོ། །

གཉེས་པ། ཐག་བསྐང་བའི་ངོ་བོ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་པ་
གཅིག་ན་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཐ་དད་པས་རིང་བ་དང་། མི་མ་སྐྱུན་
ཚོགས་དང་གཉེན་པོས་རིང་བ་དང་། བན་ཚུན་ཡུལ་རྣམས་པར་ཆད་པས་རིང་བ་དང་།
དུས་ཀྱིས་རིང་བ་སྟེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་སོགས་འབྲུང་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། ཚུལ་
འཆལ་དང་ཚུལ་གྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། འཤར་བུ་ཀྱི་སྐྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་
དང་ནི། དུས་གཉེས་རིང་བ་ཉིད་ནི་འདས་འོངས་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ཡང་འདས་འོངས་ད་
ལྟ་ལས་རིང་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིག་དང་མ་ཐོབ་དང་། ད་ལྟ་བས་བར་དུ་
ཚོད་པས་རིང་བར་བཞག་པ་མི་འཐད་པས་དེ་གཉེས་ངོ་བོ་ཞིག་དང་མ་འཐོབ་པས།
ཚོས་རང་མཚན་གྲིས་དངོས་པོ་ལས་རིང་བར་སློབ་དཔོན་གྲིས་བཞེད་རོ། །གསུམ་
པ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤང་གཉེན་སྤོང་ལམ་གང་ཡིན་དེས་སྤངས་འཤིང་། ཐོབ་
པ་ཆད་པས་སྤང་བ་ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ལན་དུ་མར་སྤང་དུ་མེད་ཀྱང་འོན་ཏེ་ཉོན་
མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་དུ་འགྲོ་འོ། །གང་དུ་ན་
དུས་བྲལ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབང་བརྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུན་

ལྷགས་སོགས་དག་སྐྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་
ལས་རྣམས་ཐོབ་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་རྣམས་སྤྱོད། །བྲལ་ཐོབ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བལ།
དབང་རྣམས་ཡིན་ན་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པས་དུས་ལྡར་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་པོ། །དེ་ལ་
གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་བྲལ་ཐོབ་དང་སྐྱེན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམས་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེ་བྲལ་ཐོབ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་སྲོགས་ཅམ་ལས་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་
པས་སོ། །བྲལ་བ་དེས་གནས་སྐྱབས་དེ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་འཐོབ་པོ། །

གཉེས་པ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལ། ཡོངས་ཤེས་དགའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉེས། དང་པོ། དེ་ལ་སྦྱིར་ཡོངས་ཤེས་ནི། ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་
ཟག་མེད་རྣམས་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
བརྟགས་འགོག་གོ། །དེ་གཉེས་ལས་འདྲིར་བྱི་མ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པ་
ནི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའམ། འབྲས་བུ་སྤང་བ་ལ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
བརྟགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤང་བུ་སྤོང་བའི་སྐོར་ནས་
དཔྱེན་རྣམས་པ་དགུ་སྟེ་འདྲི་སྟེ། འདྲོད་པ་རྒྱ་བཞེན་པ་དང་པོ་རྣམས་པ་གཉེས་གྱིས་
མཐོང་བས་སྤང་བུ་གཉེས་ཀ་བདུ་བལ། འདྲོད་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་
མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་གཉེས་ཟད་
ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉེས་སོ། །འདྲོད་པར་མཐོང་སྤང་
སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གསུགས་དང་
གསུགས་མེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་ཡང་གསུམ་ཉིད་དོ། །དེ་

སྤྱད་མཛོད་སྤྱད་སྤྱད་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་དང་། མཛོད་སྤྱད་སྤྱད་ས་པའི་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བསྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་སྤོང་བའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། ཟག་པ་ཀྱུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱད་སྤྱད་ས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ། བསྐྱོམ་སྤྱད་གི་དེ་ཐ་དང་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱེ་ཞེ་ན། བསྐྱོམ་སྤྱད་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ས་དང་ས་ན་བསྐྱོམ་སྤྱད་དགུ་དགུའི་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ། མི་སྣོགས་མེད་སོགས་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཐ་དང་བའི་སྤྱིར་དང་། མཛོད་སྤྱད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རྗེས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཛོད་སྤྱད་གི་ཡང་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན། འཛོལ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ལ་ཤེས་བཟོད་གང་གི། ས་གང་གི། ཚོས་རྗེས་ཤེས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་དུས་དཔེ་གསུམ། དང་པོ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་དྲུག་ནི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་མཛོད་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བཟོད་འབྲས་མིན་ཏེ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྗེ་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་པོ་ཞེ་ན། ཡོངས་ཤེས་བཟོད་པའི་འཁོར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་བཟོད་གཉིས་འབྲས་བུ་གཅིག་པས་ཤེས་འབྲས་ལ་བཟོད་

འབྲས་བུ་ལྟར་པོ། །རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་ཞེས་བཟོད་
བ་བཞིན་ལོ་ཟེར། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་བཟོད་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་
གཙོ་བོ་ཤེས་འབྲས་ཡིན་ཡང་འཁོར་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་ལྟར་བཟོད་འབྲས་སུ་
བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་གང་སྟེལ་འཆད་དོ། །ཡོངས་ཤེས་ལྷག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་སློམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བསློམ་ལམ་ལ་བཟོད་
བ་མེད་པས་སོ། །

གཉེས་བ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྲིད་ཚུལ་དང། རྒྱེ་
འཕགས་གྱི་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཚུལ་གཉེས། དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཉེར་
བཟོད་གས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་སྲིད་པས་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྲིད་དོ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་
རྣམས་གྱི་རང་སའི་ལྷའམ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་
གྱིས་ཁམས་གོང་མའི་མཚོང་སྤང་གསུམ་དང། སློམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
ཕྱི་མ་གཉེས་ཏེ་ལྟོ། །དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོའི་དབང་དུ་ལོ། །འམ་ཞེས་བ་ནི་
ལྷགས་ཐ་དད་སྡོན་བ་སྟེ། དབྱངས་སློགས་གྱིས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་འབྲས་
བུ་བརྒྱད་དེ་འདོད་པའི་མཚོང་སྤང་གི་གསུམ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
འོང་གིས་མཚོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སློབས་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རྟེན་
པས་སོ་ཟེར། ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་མི་ལྷོགས་མེད་འབྲས་
ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཚོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
ཤེས་དང་གཅིག་ཏུ་འདུའོ་ཟེར། བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱཏོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་
བསྐྱོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་བརྒྱུད་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་ཤེས་འདི་ཐོབ་པ་
སྲིད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་
ཤེས་ཟག་ཟད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ནི་ཟག་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ་མཐོང་སློམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པའི་སློམ་
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་ལས་ཆགས་བྱལ་སྲིད་པས་སོ། །གསུམ་པ། སློམ་
ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་
ལ། “བསློམ་” ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཚོས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསློམ་པའི་ལམ་
ལ་འགོག་པ་འཇམ། །ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡིན་ལོ། །ཚོས་ཤེས་དེའི་སློགས་
མཐུན། ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལྷག་
སྟེ། དང་པོ་འདོད་པའི་གསུམ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཚོས་ཤེས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སློམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སླུག་ཀུན་ཤེས་པས་
བསྐྱུས་པ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྲུངས་བའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ལུ་ཡིན་ལ། འགོག་
ལམ་ཤེས་པའི་ནི་ཡོངས་ཤེས་སུ་མ་ཅང་ཡིན་ལོ། །རྗེས་ཤེས་དེའི་སློགས་མཐུན།

༥༧ །མ་གྱི་ཤོག་ངོས་༣༠༦ན༣༠༧། བསློམ་ དཔལ་ལྡི། ༢༠༠༧༥༧། སློམ།

འདུས་པས་སོ། །གསུམ་པ་སུ་ལྟན་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་
སོ། །ཡོངས་ཤེས་གང་དག་གང་ཟག་གང་ལ་དུ་ལྟན་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོངས་ཤེས་
གཅིག་ཀྱང་ལྟན་པ་མིན་ལ། སོ་སྐྱེར་མ་ཟད་སྤྱི་བ་སྤྱི་ལ་ཚོས་བཟོད་ནས་བཟུང་སྟེ་
ཀུན་འབྱུང་ཚོས་བཟོད་བར་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟ་ལ་གནས་པ་འདྲ་རྒྱ་གཉིས་ཀུན་
རུ་མ་བཅོམ་སྲིར་ཡོངས་ཤེས་དང་མི་ལྟན་ནོ། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་མཛོད་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་བར་དང་
ཡང་དག་པར་ལྟན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་གཉིས་ལ་
གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ཚོས་
བཟོད་ལ་ཡོངས་ཤེས་སྣ་མ་དང་། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཀུན་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྟན་ལ། འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ལ་སྣ་མ་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་འགོག་པ་མཛོད་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་
ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་ལྟན་ནོ། །འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཚོས་བཟོད་ལ་གསུམ་
པོ་དེ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་མཛོད་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་བཞི་
དང་། ལམ་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་འདོད་པའི་ལམ་མཛོད་སྤངས་
སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ་ལྔ་དང་ལྟན་ནོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པས་
མཛོད་ལམ་འདིར་མི་གཏོགས་སོ། །བསྒྲོམ་ལམ་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འདོད་པ་
ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བ་བསྒྲོམ་སྤངས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་ལ་གནས་
པ་ཡང་སྤར་གྱི་ལྔ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཛོད་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
དང་རྟུག་དང་ལྟན་ལ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ནའང་རྟུག་པོ་དེ་དང་

གཉིས་པ་མེད་པས་སོ། །གཞན་དག་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་སོ། །བཞི་པ་གཏོང་
འཛོལ་ནི། ཡང་ཡོངས་ཤེས་ཏུ་ཞིག་གཏོང་བའམ་ཐོབ་ཅེ་ན། ལ་ལ་སྟེ་དག་བཅོམ་
ལས་ཉམས་ན་ཐ་མ་གཅིག་ཏུ་དེ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པ་མ་
བྲལ་བའི་འཕགས་པ་སྲིར་མི་འོང་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཉམས་ན་བདུན་པ་གཅིག་
ཏུ་གཏོང་ལ། ལ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྲིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་འདོད་ཉོན་གྱིས་
ཉམས་པའམ་དེས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་གཏོང་ཞིང་། ལ་ཅིག་
ལྷ་གཏོང་སྟེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དང་པོ་ལྷ་གཏོང་
ངོ་། །དེ་ལ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་མི་གཏོང་
མོད་ཀྱི་སྤང་ཁམས་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་སྲིར་དང་། འབྲས་ཏུ་ཐོབ་པའི་སྐོན་ནས་ཐ་
མའི་ཆ་མ་ཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བསྐྱམས་པའི་སྲིར་དེ་ལས་ཐ་དང་
ཏུ་བཤད་ཏུ་མེད་དོ། །ལ་ལ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་འཕགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་འདོད་པ་ལས་
ཆགས་པ་བྲལ་བ་ན་སྤྲ་མ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་བདུན་པ་ཐོབ་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་འཛོལ་བ་ནི་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་འཛོལ་བ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་ཐོབ་
པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཤེས་པ་ནའོ། །དེ་བཞིན་
ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ན་བདུན་པ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་ལ། མཐར་གྱིས་
པས་ཀྱང་འདོད་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ན་བདུན་པ་གཅིག་ཏུ་དང་།
དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་འང་ཐ་མ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ལས་
ཆགས་བྲལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་ན་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་འཛོལ་
བ་ལྷ་བུའོ། །དྲུག་ནི་མཐར་གྱིས་པ་སྲིར་མི་འོང་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་དྲུག་ཐོབ་པ་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སློན་འགོ་བ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལས་ཉམས་ན་དང་པོ་ལྟ་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་སློབ་ཅེ་ན་དེ་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་
སོ། །དེས་ན་ལྟ་སློབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཅིག་ཆར་སློབ་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་ཟེན་པ་ནི་གསར་
དུ་སློབ་པ་མིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གནས་གྱི་མིང་། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཆེ་གཤམ་ལེ་ལྷུར་བྱས་པ་
ལས། ལྟ་རྒྱས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྟ་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

། མངོན་གནས་བླག་པ་བཤད་པ། །

། གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱ་རྣམས་བྱང་སྤྱོད་གསུམ་ལ། རྒྱ་ལམ་བདེན་དང་། འབྲས་བུ་ཡི་
 ལེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་དང་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་ལྷུལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། བདེན་པ་མངོན་
 རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་རོ་བོ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུལ་ཅན་ལམ་གྱི་རོ་བོ་བསྟན་པ་དང་།
 ལྷུལ་བདེན་པ་དངོས་སུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 དང་། མཐོང་དོན་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གང་བཤད་
 པ་དེ་ཡང་བསྐོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་
 རྟོན་པའི་བསྐོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་དང་། འདས་
 པའི་བསྐོམ་ལམ་བདེན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་བདེན་པ་མཐོང་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ཟག་པ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞུང་བྱང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གོ་
 རིམ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་བ་དང་གོམས་བྱའི་བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་མདོ་དང་
 བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 སྤྱི་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་བདེན་བཞི་རང་གི་རོ་བོ་ནི་འདིར་གནས་དང་པོར་
 རི་རྒྱན་བཤད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས་བྱུང་རོ། །

གསུམ་པ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་དེ་དྲག་དང་པོ་ནི་རི་ལྟར་

མདོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་མཐོང་
 ལམ་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཉེ་རྒྱུད་སྐྱེ་ལ་ལས། བདེན་ཤེས་བྱ་བ་དང་གྱི་རྒྱ་ལི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་
 གནས་ཐོབ་བྱ་སྟེན་ལི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་
 དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་དེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས། ཚོགས་སྦྱོར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་
 སྤང་སྐྱེ་བར་ངེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ནི། མི་རྟག་སྤྱད་
 བསྐྱེད་སོགས་འཕགས་པའི་དོར་བདེན་གྱི་བྱིས་པའི་དོར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་དོ། །དེས་ན་འདིར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུའི་ཆ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་
 རྒྱར་ཆ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལམ་ཟག་
 མེད་འདུས་བྱས་མཐོང་སྐོམ་མི་སྐོབ་ལམ་གསུམ་སོ། །སྤྱད་ཀུན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མིང་
 གི་སྐོ་ནས་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་བྱེ་བྲག་མེད་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཡང་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱད་བདེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཉེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི་ཚོར་སྤང་
 གི་སྐོགས་གཅིག་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་འོང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཚོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བཏང་སྐོམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཚོར་
 རྒྱུད་མིན་ཉེ་དེའི་དབང་གིས་སྐོར་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འང་ཡིད་འོང་སོགས་ཀྱི་
 མིང་ཐོབ་སྟེ། དམིགས་མཚུངས་བདག་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་

ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་པོ་
 ཅི་རིགས་དང་མི་ལྷན་པ་མེད་པས་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལོ། །དེ་ཡང་
 ཡིད་འོང་ནི་འགྲུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ། ཡིད་མི་འོང་ངོ་ལོ་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་དང་།
 འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཏང་སྟོམས་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
 དབང་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མ་ལྷན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་
 ཅི་རིགས་ཞེས་པ། འདོད་པ་ན་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་མན་ཚད་གཉིས་
 དང་། དེ་ཡན་ཚད་འདུ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཟེར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་དུ་འགྲུར་ན་ལམ་བདེན་ཡང་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ཐམས་ཅད་འགག་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་
 ལྷོག་པས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས། ལག་མཐེལ་སྤྲུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །མི་
 རྣམས་གྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་ནི། །མི་དགའ་བ་དང་གཞོན་
 བསྐྱེད་ལྟར། །བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲུ་མི་
 རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་འཇུང་། །ཞེས་པ་
 ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་སྲིད་ཅེ་དག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སློབ་འདུག་པ་དེ་ལྟར། །བྱིས་པ་
 རྣམས་མནར་མེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སློབ་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་མི་འཐད་དེ། །བདེ་བའང་ཡོད་པས་སོ་
 ཟེར་ན། །ཁ་ཅིག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དངོས་སྤྲུ་བཤད་པས་སོ་ཟེར་ཡང་

རྒྱ་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་སྐྱུག་བདེན་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་མིན་པས་མི་འཐད་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྲིད་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཟས་སོགས་སྐྱུད་དགས་པ་
 བཞིན་ཟེར་ཡང་གཞོན་པ་དང་མི་འདོད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ན། བན་པ་དང་འདོད་
 པས་བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་བས་བདེ་སྐྱོར་སྐྱེད་ན་བདེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱུག་སྐྱོར་
 སྐྱེ་བས་མན་ཚུན་མཚུངས་པ་དང་། གང་ཚོར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པའང་འདུ་
 གྲེད་འབྱུང་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། མདོ་ལས་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་
 བའང་བདེ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགའ་བ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པས་བདེ་སྐྱུག་དེ་གཉིས་དངོས་འགའ་ཡིན་པས་གཞོན་དོ། །མདོ་སྐྱེ་བ་སོགས་
 མེད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་གྱི། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་དུ་མི་འདོད་ལ། དག་
 བཅོམ་པའི་སྤང་སོ་ཐ་མ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་ཀུན་འབྱུང་མིན་པར་འདོད་དེ།
 ཀུན་བརྟུས་ལས། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་ནས་ཡིད་བར་ནི། མིག་ནས་ཡིད་བར་
 ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཁམས་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞར་ལ་གཞན་བདེན་བ་གཉིས་ནི། ཚོས་གང་ལ་གཉེན་པོས་བཅོམ་
 པ་དང་། སྐྱོ་ཡིས་གཞན་ཡིན་པ་བསལ་ན་ཚོས་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པ་གུམ་པ་
 དང་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་གཞན་ནི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་ས་སོགས་བསལ་ན་རྒྱའི་སྐྱོ་མི་འཇུག་པ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་ཟེར་ཀྱང་དབྱུད། དཔེ་གཉིས་བཞོད་པ་ནི། འཛོམས་པས་འཛིག་པ་དང་། སྐྱོས་
 འཛིག་པ་གཉིས་སམ། དབྱིབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཚོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་

སམ། ཀུན་རྫོང་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྗེས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོང་གཉིས་
ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཀྱི་ཀྱ་བྱེད་དག་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུན་དང་རྒྱུས་པ་ནི་ཀུན་
རྫོང་གོ། །རྒྱལ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་དོན་དམ་མོ། །ཐེག་པ་པོར་མ་དག་གིས་སྲོགས་
ཆས་བསལ་ན་དབྱུད་མི་བཟོད་པའི་རང་འཛིན་གྱི་སློ་འདོར་བས་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོང་
གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་ཉེགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། བསྐྱབ་གསུམ་སྦྱིའི་གོ་རིམ་
དང་། བསྐྱོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཐོས་སོགས་ཀྱི་
ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱ་སོ་ཐར་རིས་བདུན་
ཀྱི་ཚུལ་གྲིམས་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་མི་སྐོངས་པའི་རྒྱ་བདེན་མཐོང་དང་མ་ཐུན་
པའི་ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་དེའི་དོན་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། འབྲལ་བའི་རྒྱ་དོན་དེ་བསྐྱོམ་པ་ཉིང་འཛིན་ལ་ནི་
རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཐོས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་
དང་སྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློ་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ཐོས་བྱུང་ནི་ཡི་གེ་དང་མིང་ལ་
དམིགས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བསམ་པ་ནི་དེས་འགའ་ཡི་གེས་དོན་འདྲེན་ལ།
དེས་འགའ་དོན་གྱིས་ཡི་གེ་འདྲེན་པས་གཉིས་ཀྱི་དང་། སྐྱོམ་པ་ཡི་གེ་ལ་མི་སྦྱོས་
པར་དོན་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་མ་ལོ་བས་པ་
དང་། ལུང་ཟེད་ལོ་བས་པ་དང་ལེགས་པར་ལོ་བས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་ལེབ་ལ་སོགས་
པའི་འཇུ་བྱ་ལ་སྦྱོས་པ་དང་། དེས་སྦྱོས་དེས་མི་སྦྱོས་པ་དང་། ཡེ་མི་སྦྱོས་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་འདོད། དེ་ལྟར། བསམ་བྱུང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས། བདག་

རྒྱུན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང། རིགས་པས་དབྱེད་པ་དང། ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་གསུམ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་
དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང། ཅི་ལྟར་
བསྐྱོམ་པའི་རྒྱལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང། དེའི་མི་མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་དང་
མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། བསྐྱེད་གཉིས་ལྡན་ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཉེ།
ལམ་སྐྱོམ་པ་པོ་ནི་བསྐྱེད་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཉེ། གཅིག་ལྟར་གནས་
པས་ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་བསྐྱེད་བ་དང། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྐྱེད་སྤེ་མི་དགོ་
དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་བཤད་པ་དང། མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་བཤད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚོགས་མི་ཤེས་
པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གོས་སོགས་
གྲུ་ལོམ་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡ་སྟེད་པ་ནི། ཚོགས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྟེན་པ་
ལ་འདོད་ཅིང་བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ལོ་ཟེར་ཡང་ཚོས་གོས་སོགས་ཡང་
ཡང་རྟེན་ལ་སྟེད་པ་དེ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ལ་སྟེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གྱི་མར་ཐལ་བས་
ན་ངན་ཉུང་རྟེན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་དང། བཟང་མང་མ་རྟེན་པ་ལ་
འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ལོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སྐྱོན་མ་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པ་འདོད་ཆེན་
དང། རྟེན་ནའང་དེ་བས་བཟང་མང་འདོད་པ་ཚོགས་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་མོ་
ངོས་བཟུང་བ་དང། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་བསྐྱོགས་
པ་འདོད་རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཤེས་ནི་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་དག་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་དང།

ངོ་སོ། མིང། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། དགོས་པ་དང་རྒྱག་དང་སོ། གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་
ལ་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་དམ་སྡི་མེད་དང་བཞིར་ཡང་
ཡོད་དོ། །དེས་སྤང་བྱ་གཉིས་ནི། ཆགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཁམས་པ་ཁོ་
ནའོ། །གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ། དེ་
དག་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་
བའི་སྤྱིར་ལོ། །

བཞི་པ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་ལས། འཕགས་པའི་རིགས་ནི་
བཞི་སྟེ། ཚོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མལ་
ཆ་དང་སྟན་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྤོང་བ་དང་སྤོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་དག་ལས་དང་སོ་གསུམ་ནི་ཚོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་
པའི་རིགས་བཞི་པ་རྗེ་ལྟར་ན་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཚོག་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཞི་པའང་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་རྒྱབ་
གྱིས་སྤོགས་པའི་སྤྱིར་མ་ཆགས་པའི་རྣམ་ཅན་སྟེ། སྤོང་བ་ནི་འགོག་པ་དང་སྤོམ་
པ་ནི་ལམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ། དང་སོ་གསུམ་གྱིས་ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤོད་པའི་
ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐ་མ་བྱ་བའི་ལས་བསྟན་ཏེ། མངོན་ལས་འཕགས་པའི་རིགས་དང་སོ་
གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བཅས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ལས་བཅས་ཏེ། བྱེད་ཅག་ཚུལ་འདིས་
ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་སོར་མི་ཐོགས་པར་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། གོས་ཟས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་རང་གི་ཚུལ་དང་།

རིམ་བར་འདོད་ཆགས་སྟག་བར་སྤྱད་པའི་དང་རྣམ་རྟོག་སྟག་བར་སྤྱད་པ་རྣམས་
ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུག་ཅིང་སྐྱོམ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་མདོག་
དབྱེབས་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་
ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་པོས་མདོག་དབྱེབས་སྣ་ཚོགས་ལ་
འཇུག་ཅིང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྣམ་རྟོག་འབྲེལ་བས། དེའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཀྱང་
ཆགས་གཉེན་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ། མི་སྤྱག་པའི་གཙོ་བོ་ཀུང་རུས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
དང་། དབྱུགས་འབྲུང་རུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་གཉེས། དང་པོ་སེམས་འཛིན་དངོས་
དང་། མི་སྤྱག་པའི་བྱང་བར་བཤད་པ་གཉེས། དང་པོ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བཞི་སྟེ།
ཁ་དོག །དབྱེབས། རེག་བ། བསྐྱེད་བཀྲུང་གི་འདོད་ཆགས་སོ། །དང་པོའི་གཉེན་
པོ་རྣམས་བསྐྱོ་བ། གནག་བ། རྣམ་པ་དམར་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱག་
པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །གཉེས་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་བར་ཚོས་བ། འཚོར་
བ་གཉེས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པའི་
གཉེན་པོར་རྣམ་བར་འབྲུས་གཞིག་པ་དང་། རྒྱུ་པས་བྱང་བྱེད་དུ་སྟེལ་བའི་ཀུང་
རུས་གཉེས་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །བཞི་པའི་
གཉེན་པོ་ཤི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱོམ་བར་
བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་སྤྱག་པའི་ནང་ཚན་ཀུང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་བར་
དབྱེབས་མདོག་སོགས་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུགས་པས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་སོ། །ཀུང་རུས་ལ་མདོག་སོགས་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་མེད་

བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་སྤྱི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་རྣམས་པ་དགུའོ། །འདི་གཟུགས་ལུང་གི་
 རྩོགས་གཅིག་མདོག་དབྱིབས་ཉི་ཚེ་བ་བརྟགས་ནས་བསྐྱོམས་པས། ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་པར་གཞོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏན་ནས་སྤོང་བ་ནི་མིན་ལོ། །མི་སྤྱི་བའི་བསྐྱོམ་
 པའི་རྣམས་འཕྲོང་དེ་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མཐེ་བོང་ངམ། དཔལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་ནས་ཤེས་པ་མཐེ་བ་གང་
 རྩལ་གྱི་རྩལ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་
 རིམ་བོ་དང་། གནས་ཁང་དང་། མཐར་གྱིས་ཕྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི་ཀེང་རུས་སུ་
 སྤོ་ཞིང་སྟེ་ཁྱེད་པར་བསམས་ལ། ཡང་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་མཐེ་བ་ནས་རང་གི་
 ལུས་འབའ་ཞིག་རུས་པ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་སྤྱད་པའམ་བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱོམས་པས་
 ལས་དང་བོ་བའི་རྣམས་འཕྲོང་ཉེ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤོང་བ་སྤྱད་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཁྱེད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པའི་རུས་པ་རྣམས་བོང་ཞིང་། ལུས་ལྷག་པ་
 རུས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནས་ལུས་ཕྱེད་དང་། དེ་ནས་ནི་ཐོད་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་
 རུས་པར་བཏང་ཞིང་བོར་ནས། ཐོད་པའི་ཕྱེད་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཇིག་
 པས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་བྱས་པའི་རྣམས་འཕྲོང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཐོད་པ་ཕྱེད་
 གང་རུས་པ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་བོར་ནས་སྤྱད་པའི་ཐོད་སྤོང་བ་ལ། མི་ལྟ་
 མ་གཉིས་པའི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེ་བ་གང་ཅམ་ལ་སེམས་འཇིག་པས་ན་ཡིད་ལ་
 ཕྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རྣམས་འཕྲོང་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱོམས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་ས་གང་བརྟེན། དམིགས་པ་ཁམས་གང་གཏོགས། ཉེན་གང་
 ལ་བརྟེན་བཞི་བོ་རིམ་བར། མི་སྤྱི་བའི་རོ་བོ་མ་ཆགས་པའི་དགོ་བ་དང་། འཁོར་

དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྷའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཉེར་བསྟོགས་བཞི་དང་བཅས་པས་དགུ། འདོད་པར་བརྟེ་
དང་། དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྤང་བའི་ཚོས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་
པའོ། །རྟེན་ནི་གང་ཟག་སྤིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ནས་སྤྱེད་དེ།^{༥༢} བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན་སྟོན་
པས་དང་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་
ནའང་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པའོ། །དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྤྲུག་པ་
འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་
ལ་དམིགས་པའོ། །མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་ཟག་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ། རོ་བོ། ས། སྤྱོད་ལུལ། ཉེན། དབྱེ་བ། གནས་
གང་གི་ཡིན། སེམས་དང་ལྡན་མི་ལྡན། ཟེན་མ་ཟེན། རྒྱ་གང་ལས། ལུལ་ལུལ་ཅན་
ལ་ས་ཐ་དང་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་བརྟེ་པོ་རིམ་པར་དབྱུགས་རྒྱུ་པ་དང་དབྱུགས་(མི་
དེ་བས་ཀྱང་ནང་བའོ།) དབྱུང་བར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ནི། འབྱུང་རྒྱུ་རི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་བྲན་པའི་སྟོབས་གིས་འབྲས་
བྱ་ཤེས་རབ་སྤྱེད་ཅིང་འཇུག་པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་བྲན་པ་ཉེ་བཞག་
བཞིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་
གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ས་པ་དང་ལྷ་སྟེ། འདི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་
དང་མ་ཐུན་པས་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚོངས་པར་ལྡན་བྱིར་ཉེར་བསྟོགས་
གསུམ་གྱང་བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡིད་
བདེ་སོགས་ཡོད་ལ། བཞི་བ་ཡན་ཚད་རྒྱང་རྒྱ་བ་མེད་པས་སོ། །

༥༢ །ས་བྱི་ཤོག་ངོས་ ༣༡༤ན། ༣༡༤ན། སྤྱེད་དེ། དཔལ་རི། ༥༠༥བ་ན། བསྐྱེད་དེ། ལྷ་ར་ཤ། ཤོག་ངོས་ ༡༠ན། ༡༠ན། བསྐྱེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་བཏང་སྟོན་པས་དང་
མཚུངས་ལྡན་སྲིད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྟོན་ཡུལ་ཉེ་དམིགས་
པ་ནི་རྒྱུད་དོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཉེ་རྣམ་རྟོག་མང་བས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གསལ་
བས་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་དོ། །ཚོས་འདི་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཉེ། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་
མེད་པའི་ལྷ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་ཕྱི་པ་སྟེ་སྟེ་གསལ་པའི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། བཟང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྟེ། དེ་ལ་
བཟང་བའི་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་སེམས་རྣམས་ཏུ་འདུག་སྟེ་དབྱེད་སྐྱོད་ལྟེ་
ལ་སེམས་གཏང་ནས་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་བཟང་བའོ། །དེ་ལས་ཉུང་
ན་གྱིང་བ་དང་མང་ན་ཚོད་ཀྱིས་དོགས་པས་མི་བཟང་དོ། །

དེ་ཡང་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཚང་བར་བཟང་བ་དང་། གཅིག་ལ་
གཉིས་སུ་འཛིན་ན་ལྷག་པར་བཟང་བ་དང་། ལྷ་བ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་ལ་ལྷ་བ་
པར་བཟུང་ན་འཚོལ་བར་བཟང་བའི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཉེ་བཟང་བའི་ཡང་དག་
པར་བཟང་བའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་དག་འཇུག་པ་ན། རྟོག་མ་དང་། ལྷིང་ག་
དང་། ལྷེ་བ་དང་། ལྷེད་པ། བརྒྱ། ཀར། ལྷིན་པ། ཀར་མཐེལ་དང་། ས་ལ་སྟོན་ས་
ཆེ་རྒྱུད་གིས་འདོམ་གང་དང་། མཐོ་གང་གི་བར་ཏུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ། །འབྱུང་བ་
ན་ཀར་མཐེལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟེ་ལྷ་བས་ཆེ་རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་ན་མཐོ་གང་
དང་། ཆེན་འདོམ་གང་གི་བར་ཏུ་འབྱུང་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་པེ། འཇུག་པ་ན་རྒྱུད་དཀྱིལ་
དང་། འབྱུང་བ་ན་འཐོར་བྱེད་རྒྱུད་གི་བར་ཏུ་འཐོར་བའི་མིན་ཉེ་འདི་དེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འཛོག་པ་ནི་ལོ་རྒྱུའི་ཐག་པ་བཞིན་

དུ་སྒྲའི་ཚེ་མོ་ནས་རྐང་མཐེལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ལྟ་ཞིང་ལུས་ལ་པན་འདོགས་
བའམ་གཞོན་པའམ་ཡང་བའམ་རྩོ་བ་དག་ཅེས་རྟོག་པའོ། ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་དབུགས་
འབྱུང་རྒྱལ་འདི་རྒྱུང་འབའ་ཞིག་ནི་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གི་
གཟུགས་རྗེས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
གི་ཚོས་དང་བཅས་ན་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཉེ་བར་རྟོག་པའོ། །བསྐྱུར་བ་ནི།
རྒྱུང་ལ་དམིགས་པའི་སློབ་སྐྱུར་ནས་རྩོ་བ་ནས་ཚོས་མཚོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགོ་ཅ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱུར་བའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་
མཛོད་སློབ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལ། བསྐྱུར་བ་ནི་བརྟེན་ཉེ་ནས་དོར་ཉིང་གི་བར་དུ་ཡིན་ལ། ཡོངས་
སུ་དག་པ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་ཟེར།
དེའི་སྤྱིར་འགྲེལ་བར། དབུགས་རྒྱལ་དབུགས་འབྱུང་བར་བ་ནི། བཟང་དང་རྗེས་
འགྲོ་འཛོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམས་པ་དྲུག་ཏུ་
འདོད། རེས་སོ། །དབུགས་རྒྱལ་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་ས་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ལུས་ཀྱི་སྤོགས་གཅིག་ཡིན་པས། སེམས་གང་ལས་ཉེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་
ལུས་ས་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་ས་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ན་
འདོད་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གང་ལ་བརྟེན་ན་དེའི་ས་པ་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་
དང་། སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་པས་བྱུར་བྱུར་པོ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་
དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །སྐྱེ་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལས་

ལྷན་བཅས་རྒྱུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་དང་། འཆི་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མི་སྤྱུག་པ་དང་འཇུག་རྒྱུ་ལེ་སེམས་
 ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་བསྟུས་བའི་མིན་ནོ། །ཚོར་
 བའི་རྟེན་དུ་མ་བྱེད་པའོ། །སྐལ་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མ་ཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བས་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་ན་རྒྱུ་འཇུག་པས་
 རྒྱས་བྱུང་དང་ནམ་སྐྱེན་མིན་པས་སོ། །རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་ས་དང་གོང་མའི་
 ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི། འོག་མ་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་འཇུག་རྒྱུ་ལེ་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་
 སོ་ཞེས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་སེམས་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། འདོད་ནས་བསམ་
 གཏན་བཞིའི་བར་དུ་ས་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ལ་འོག་མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ལྷལ་སེམས་དང་། སྦོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་འཇུག་བར་འདོད་དེ། །དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་
 ཅི་སྟོས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷག་མཚོང་ལ། ཚོགས་ལམ། སྦོར་ལམ། བདེན་པ་མངོན་
 བར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
 མངོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཞི་གནས་
 ལྷན་བཅས་རྒྱུ་ལ་ཡིས་ལྷག་མཚོང་སྦྱེད་པའི་དོན་དུ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་
 བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། རོ་བོ། གོ་རིམ། དགོས་པ། དངོས་གཞི་
 བསྐྱོམ་རྒྱལ་ལ། དང་པོ་ཅི་ལྟར་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་
 ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སོ། །དེ་ལ་

ག་ལྷགས་ག་ལྷགས་སྲུ་རྩུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་མཚན་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་ཉམ། །སྲུག་བསྐྱེད། ལྷོད། བདག་མེད་ནི་བཞི་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་
མཚན་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷུས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་གནས་
ཚུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བྲན་ཉེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་
གཉིས། དང་སོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་བྲན་ཉེ། འབྲེལ་བ་བྲན་ཉེ། དམིགས་པའི་
བྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ངོ་བོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
རྩོས་སོགས་སྤྱོད་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་བས་ཐོབ་པ་ཅམ་ནི་མིན་འོ། །ཤེས་
རབ་འདིས་བྲན་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་སློབ་དཔོན་
འཆད་དོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལྷུས་དང་། ཕྱིའི་ལྷུས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལྷུས་ལ་ལྷུས་ཀྱི་རྗེས་
སྲུ་ལྷ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་བཤ། རང་ལྷུས་དང་། ཕྱི་སློད་དང་། གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་ལྷུས་སོ། །ཕྱིའི་ཚོར་བ་སོགས་ནི་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །ལྷུས་ལ་རྗེས་སྲུ་བལྷ་བ་ནི་ལྷག་མཚོད་དང་། གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་
སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལྷུས་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། བྲན་ཉེ་གཞན་
གཉིས་ནི། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་
འབྲེལ་བ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། སྲ་མ་གཉིས་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པ་ལ་ལྷུས་སོགས་བཞི་ལའང་དམིགས་པ་ལས་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་བཞག་སྟེ།
ཡུལ་ཅན་གྱིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པས་སོ། །གསུམ་པ། ལོ་རིམ་ནི། ཇི་ལྷན་སྤྱི་

བཞིའི་དབྱེ་བ། རོ་ཤོ། རོན་བསྐྱབས་ལས་ལ། དང་པོ་ལ། རོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་
 མཚོག་བཞི། དང་པོ་ལ་བསྐྱབས་བཤའ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ཐུན་ཉེ་སྤྱི་དམིགས་དེ་
 ལྟར་གོམས་པ་དེ་ལས་རྫོ་བར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་
 བ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ལྟས་སུ་བྱོད་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་ཤིང་སྟེག་གྱེད་
 འཕགས་ལམ་གྱི་སྤྱི་ལྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 གཉིས། དང་པོ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་རྒྱག་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
 ཟབ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱོད་ཅེ་གཉིས་གང་གིས་
 འཛོལ་བསྐྱབས་བ་གཉིས། དང་པོ། རོ་བ་དེ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ལས་དག་ཅ་
 གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་ཡིན་པས་ཅེ་མོ་ཞེས་བ་དེ་སྤྱེ་ལ། དེ་ཡང་དམིགས་རྣམ་བྱོ་བ་དེ་དང་
 འབྲེལ། དེ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱུང་བྱོད་དང་། ཆེ་བ་ཅེ་མོ། མི་གཡོ་རྒྱུང་བཟོད་པ། ཆེ་བ་
 ཚོས་མཚོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་དང་པོར་གང་གིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ནས་གང་
 གིས་འཕེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། རོད་ཅེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཚོས་སྤྱི་ལ་བདེན་བཞིའི་
 ལྷག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོ་
 བ་སོགས་སྤྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པས། དང་པོ་ཚོས་ཐུན་ཉེའི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་
 རྒྱུད་ལ་གཏོད་པའམ་གཏད་པར་གྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། ཕྱིས་ཡང་སྟེལ་བ་ནི་ལུས་སོགས་གཞན་རིས་ཆད་དུ་དམིགས་པ་
 དག་གིས་གྱུར་འཕེལ་བར་གྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ། བཟོད་བ་རྒྱུང་འབྲིང་
 དང་། ཆེན་པོ་བཤའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་གང་གིས་འཕེལ་བ་

གཉེས། དང་པོ། ཅེ་མོ་ཚུང་འབྲིང་ཆེར་འཕེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་
སྐྱེ། གྱིས་པའི་ཆེ་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བཟོད་ལ།
བོད་ཅེ་འི་གནས་སྐབས་ན་བདེན་པ་ལ་ཚུང་དུ་དང་། འབྲིང་དུ་བཟོད་ཀྱང་ཉམས་
བར་འགྱུར་ལ། འདིར་མི་ཉམས་པའི་སྐོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པས་
སོ། །དེ་ཡི་ཚུང་འབྲིང་གཉེས་བོད་ཅེ་ལ་དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཚོས་བྲན་ཉེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ལོ། །

གཉེས་པ་འཕེལ་བ་ནི། བོད་ཅེ་ལས་ཁྱད་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་བྲན་ཉེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ཚོས་མཚོག་
དང་ཉེ་ཞིང་ཚོས་མཚོག་མཐོང་ལས་དང་ཉེ་ལ། མཐོང་ལས་ཚོས་བྲན་ཉེའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་ཚུང་གི་འདོད་དང་གོང་མའི་བདེན་བཞི་བཅུ་
དུག་བསྐྱོམས་པས་སོ་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྲིང་གསུགས་གསུགས་
མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་མི་ནས།
འདོད་ན་སྐྱོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉེས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་
དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་འབྲིང་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་
ཆེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་རྣམ་པ་སོ་
གཉེས་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལས་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལས་བོར་ཉེ་སྐྱུག་མ་སོ་གཅིག་བསྐྱོམས། དེ་ནས་རིགས་པ་བོར་
ཉེ་སུམ་ཅུ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་ནས་གོང་མའི་འཕོག་པ་ཀུན་འབྱུང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྣམ་
པ་དང་དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རེ་རེ་ནས་དོར་ནས་སྐྱུག་མ་བསྐྱོམས་པ་དང་། དེ་

ནས་འདོད་གཉེན་ལམ་བདེན་ནས་སྤྱད་བདེན་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྲ་མ་ལྟར་དོར་
ནས་མཐར་གང་ཟག་བཞིའི་གཉེན་པོའི་དབང་གིས་སྤྱད་བདེན་གྱི་བཞི་ལས་གང་
རུང་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བརྒྱས་ཏེ་བསྐོས་པ། ལོང་མའི་གཅིག་མི་ནས་བརྒྱམས་
པའི་བཟོད་འབྲིང་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་ལོ་བདུན་ཡོད་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་ཡོད་བཞིན་རྣམ་པ་འདོར་བའི་འཐད་དེ་བདེན་
པ་དེའི་རྣམ་པ་འདོར་བ་ཡིན་པས། བརྟན་བཅོས་ལས། བཟོད་འབྲིང་སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུ་སྟེ། དང་པོ་ལོང་མའི་ལམ་པོར་ལྷག་ཉེར་བརྒྱད། དེ་ནས་འདོད་
པའི་ལམ་པོར་ལྷག་ཉེར་བཞི་སོགས་མཐར་འདོད་སྤྱད་བཞི་རྗེས་ལ་དབང་རྣོན་ལྟ་
སྤྱད་དང་། རྒྱལ་པོས་སྟེང་སྤྱད་གཉིས་ལས། དང་པོས་སྤྱད་བདེན་དང་པོ་གཉིས་
ལས་གང་རུང་གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་བསྐོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྲ་མ་གཉིས་
དོར་ནས་གྱི་མ་གཉིས་བསྐོས། དེ་ནས་ལྟ་སྤྱད་དེ་ལའང་བདག་ལྟ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་
བདག་མེད་ལན་གཉིས་དང་། བདག་གིར་ལྟ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ལན་གཉིས་
སུ་བསྐོས། སྟེང་སྤྱད་ཡིན་ན་འདོད་སྤྱད་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་
གཅིག་དོར་ནས་ལྷག་མ་དང་པོ་གསུམ་བསྐོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེང་སྤྱད་དེ་ལའང་
ངའོ་སྤྱུང་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཤས་ཆེ་གཉིས། དང་པོ་ཡིན་ན་ང་
རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་ལན་གཉིས། གཉིས་པ་ཡིན་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྤྱད་
བསྐྱེད་ལན་གཉིས་སུ་བསྐོས་པའི་བར་རྣམས་ནི་བཟོད་འབྲིང་ཡིན་ཟེར་རོ། །ཁམས་
གསུམ་སུན་འབྲིན་ན་དང་པོ་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ལ། ལྷིས་འདོད་
ཁམས་ཁོ་ན་དོར་བར་ཤེས་ཤིང་སྤང་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཞེས་འགྲེལ་

བྱེད་དག་འཆད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉེས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་བཟོད་འབྲིང་གི་མཐར་སྐྱེས་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་འབྲུག་དང་། མྱི་མ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་འང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལོ། །གཉེས་པ། བཟོད་ཆེན་དེ་ནི་སྐྱེས་ལྟར་རྒྱུན་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་མཚོག་གྲང་འདོད་སྐྱུག་ཡུལ་ཅན་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་གཉེས་དང་། བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཚོས་མཚོག་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་མཐུན་ཏེ། དེ་དང་ཚོས་བཟོད་ཤེས་འབྲུ་བས་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་གང་སྐྱུར་བ་དེ་སྐད་ཅིག་འབྲུག་ཏུ་ལོ། །གཉེས་པ་རོ་སོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉེས། དང་པོ་རྫོ་བ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་སོ་ཐམས་ཅད་གྲང་སྤྱད་སོ་ལྷ་སྟེ། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་གཞུགས་ནི་བསམ་གཏུན་སྒྲོམ་པའོ། །

གཉེས་པ། རྫོད་སོགས་ཀྱི་རྫོན་པ་ཞི་རྫོད་སོགས་སྐྱེས་གཏོགས་ལ། གཏོགས་ན་འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པས་རྫོ་བ་སོགས་མཐོན་དུ་འགྱུར་རོ་བེར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་པའི་རྫོ་བ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལོ། །ཅིའི་སྤྱིར་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྲུ་ན། མཐོང་སྤང་གི་གཙོ་བོ་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པས་བདེན་པ་ལ་དེས་པ་དང་། འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་སོགས་ནས། ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱིར། དེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤོགས་གཅིག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ཡིན་ལ། དེ་

ཉིད་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་
པ་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱ་དང་། ས་དང་། ཉེན་དང་། གཏོང་ཚུལ། ཉམས་ཚུལ། བཞུ་ཡོན་
བྱུང་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ཤེས་རབ་གསུམ་གང་ལས་བྱུང་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་
བཞི་ཚར་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ས་བ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་བྱུང་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་
ལས་བྱུང་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་ནི། དང་པོའི་མི་སྣུགས་མེད་པ་དང་། ལྷན་
པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་བྱུག་གི་ས་པའོ། །མཐོང་ལམ་དང་
མ་ཐུན་པས་དེ་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པས་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །རྫོང་
ཅེ་གཉིས་ནི། འོག་མ་འདོད་ཁམས་ནུའང་ཡོད་པའམ་ཞེས་པ་ནི། བཅུན་པ་དབྱུངས་
སྟོགས་ལུགས་ཉེ་དེ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལུས་རྟེན་ནི། བཞི་ཀ་འདོད་པའི་རྟེན་ཉེ། དེས་འབྲེད་དང་པོ་གསུམ་
ཐོག་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེད་ཅིང་སྟོན་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ནི་ལྟའི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་
དོ། །བཟོད་ཆེན་དང་ཚོས་མཚོག་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུའང་དང་པོར་སྐྱེད་དོ། །དང་པོ་
གསུམ་ནི་སྐྱེས་པས་བྱུང་མེད་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་
གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ་མན་ཚུན་མཚན་འགྲུར་བ་དང་འཚོལ་བར་སྐྱེ་
བ་ལས་སོ། །ཚོས་མཚོག་ནི། ལྷན་མེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཡང་། སྐྱེས་པས་ནི་བྱུང་མེད་རྟེན་ཅན་མིན་ཉེ། ཚོས་མཚོག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་
བྱུང་མེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་རྟེན་དམན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
པས་སོ། །ཚོས་མཚོག་གི་དེ་མ་ཐག་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་
སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་བྱུང་མཐའ་འོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ནམས་ནི་གཟུགས་

སྤྱོད་དག་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་སྐྱོན་གཟུགས་ཁམས་པའི་
ལུང་ལྷ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སྐྱུན་འབྲེན་གྱི་དང་
སྤོང་པའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པས་རྫོགས་གྱེད་ཡིན་གྱི་རིས་མ་སྐྱུན་འཕེན་གྱེད་ནི་མིན་
ལོ། །ཉམས་པ་ཆ་མ་སྐྱུན་གྱི་བསམ་གཏམ་ནི་འཕེན་གྱེད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་འབྱེད་དེ་དག་ཐོབ་པ་
ཉམས་པས་གཏོང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ས་བོར་ནས་“གཏང་”
དོ་སྟེ། དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པ་གཉེས་པར་འཕོས་ཆེ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཤི་
སྟེ་འཕོས་པས་གཏོང་གི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་མིན་ལོ། །འཕགས་པ་མིན་ཏེ་བྱིས་པ་ནི་ས་
བོར་བའམ་མ་བོར་ཀྱང་རིས་མ་སྐྱུན་དོར་བ་འཆི་བས་གཏོང་སྟེ་མ་འབྲིས་ཤིང་མི་
བརྟན་པས་སོ། །འཕགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ལ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ཡོད་མེད། ཉམས་ནས་ཐོབ་ཚུལ། ཉམས་པའི་དོན་
གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་དོན་ཅེ་གཉེས་ནི་སོ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པས་ཀྱང་གཏོང་ལ། བཟོད་མཚོག་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ངེས་འབྱེད་དེ་དག་བསམ་གཏམ་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་
དེས་ནི། དངོས་གཞིའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་ཡིད་འབྱུང་ཤས་ཆེ་བས་
སོ། །གཉེས་པ། གལ་ཏེ་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་ཆེ་སྦྱར་ཐོབ་ན་
སོར་ཕྱོམ་ལྟར་ཕྱོག་མེད་གསལ་དུ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་པ་གསལ་ཐོབ་ཡིན་པ་
ནི་འཕགས་པ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པས་ཡང་ཡང་མ་གྲོམས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་
གྱིས་མི་ཐོབ་པ་དང་། འབད་པས་བསྐྱུས་བྱ་ཡིན་པས་སྦྱོན་གྱི་རང་ས་མི་ཐོབ་པའི་

༥༥ །མ་གྱི་ཤོག་ངོས་༣༩༩ན། གཏང་ དཔལ་ནི། ༩༡༥ན། གཏོང་།

ཕྱིར་རོ། །སློན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གསོས་འདེབས་མཁུན་ཡོད་ན་འགྲོ་ནས་
སྐྱེ་ལ་མེད་ན་གཞི་ནས་སོ། །གསུམ་པ། རྣམ་ཉམས་དང་ཡོངས་ཉམས་ཏེ་ཉམས་པ་
གཉིས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ནི། ཚོས་མི་སྣུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བྱུང་ཅི་ཡང་
མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ན་དག་ཅེ་ཉམས་པ་ལྟ་
བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ནས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཉམས་བཤད་མ་ཐག་པ་
ལྟ་བུ་ཉེས་ཉམས་དང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་རྗེས་
ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉམས་པ་འང་ཡོད་པས།
ཉམས་པ་སྐྱི་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

རྒྱག་པ་མན་ཡོན། དེ་ལ་རྫོང་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་དེས་པར་བྱ་བར་
ལས་འདེབས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཐར་ཆ་དང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་བར་ཆད་བྱེད་
པ་མེད་ན་བདེན་མཐོང་ལ་ཆེས་ཉེ་བའོ། །རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་
དག་ཅེ་ཉམས་ཀྱི་ཏུ་མི་འཆད་པ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་
པས་ཉེན་སྣུག་པས་སོ། །དེ་ནི་རན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག་
ཀྱང་སྲིད་དོ། །བཟོད་ཐོབ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་ཀྱང་རྟོ་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་དེར་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་སྤངས་པས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་སློང་སྐྱེས་དང་རྫོང་སྐྱེས་ཏེ་
སྐྱེ་གནས་གཉིས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྐྱ་མི་སྣུན་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་ཏེ་
སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་དང་མ་ཞིང་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་ལུས་གསུམ་དང་། བརྒྱད་
པ་པན་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་དང་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱག་ལ་
བརྟགས་མིན་ཐོབ་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྒྱག་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཟོད་ཆུང་

རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་དང་འབྲ་བས་དེ་སངས་རྒྱས་སྲུ་
འགྲུང་བ་ཉན་ཐོས་དང་འབྲའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་བར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། སྦྱོར་ལམ་
དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དེ་ཡི་སྦྱོན་དུ་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བ་འགོ་བ་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ནམ་ཐར་ཚུལ། རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་། དེ་བྱེ་བ་དུ་
ཡོད། རྟེན་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་བཞི། དང་པོ། དེ་ནས་རི་སྲིད་ན་ཐར་ཞེན། ལྷུང་བ་
ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་ཉེ། ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། ལྷུ་གུ་སྦྱེ་བ་དང་། འབྲས་
ལུ་ཚགས་པ་ལྟར། སྦྱེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་ཆ། གཉིས་པར་ངེས་ཆ། གསུམ་པ་ལ་དགོ་
སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་ལུ་རྣམས་སྦྱེད་པའོ། །ཚེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐར་བའང་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ། ཐར་ཆ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒོམ་བྱུང་མ་ཡིན་
ཉེ། རྣམ་གཤམ་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། བྱང་པའི་སྒོམ་བྱུང་ད་རྒྱུང་མ་སྦྱེས་པས་
སོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཡིད་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་
སོ། །དེས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་
ཀྱང་ཐར་ཆ་སྟེ། ཐས་འགའ་ཅམ་སྦྱིན་པའམ་བསྐབ་པ་འགའ་ཅམ་མཛོས་པ་སོགས་
ཚུང་བད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུང་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ན་དགོ་བ་ཆེ་
ཡང་དེར་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་བ་སྤྱང་འདས་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིན་ཅིང་དེ་ལ་མ་ཐུན་པས་ན་ཐར་ཆ་ཞེས་
བྱའོ། །བཞི་པ། དེ་ནི་སྒོ་གསལ་བས་རྟེན་སྲིད་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་

ནང་འཕེན་བར་བྱེད་ལ། ལྷ་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་ཤེས་ལྡང་བ་དང་། རན་སོང་ལ་
 སྐྱོ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་གསལ་ཞིང་། སྐྱ་མི་སྣུན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་
 འཕེན་ནོ། །སྐྱོར་ལམ་མཉམ་བཞག་གི་སློང་དེ་རྣལ་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་ལ། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་ངེས་རྟོག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྣང་ཚོས་དབྱིངས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་དོན་
 རི་ལྷ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལ་དོན་དུ་རྣོ་མ་ཆ་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཡིད་
 དཔྱོད་བཅད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་ཟེར་རོ། །གསུམ་བཤད་ན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་བཤད་
 བ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་
 གཉིས། དང་པོ། འདིག་རྟེན་བ་ཡི་ཚོས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས། ཚོས་ཤེས་གྱི་
 བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ། དེ་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལའོ། །དེ་ནི་ཚོས་
 མཚོག་དང་འབྲ་བར་འདོད་པས་སྲིད་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྣམ་བཤེས་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཟེར། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་མི་
 སྤྲུགས་པས་སོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཚོས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་མཚོན་
 བས་བཏགས་ཏེ། མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་དང་སྤང་འདས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བས་ན་ངེས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །འདི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པས་སོ་སྐྱེ་བཞོག་པོ་བརྗོད་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་བཞོག་
 བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སོ་སྐྱེ་ཚོས་མཚོག་གིས་བཞོག་པར་བྱེད་

༥༧ །མ་ཕྱི་ལོག་ངོས་ ༣༣༣ན་པ། བཞོག་ དཔལ་རི། ༣༡་བ་༣ན། རྫོག།

ཟེར་ཡང་ཚོས་མཛོག་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་ལ། སོ་སྐྱེ་བརྒྱུག་པ་ལ་ཚོས་མཛོག་
དང་ཚོས་བཟོད། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་གྲང་རྣམ་
བ་འགལ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས། སོ་སྐྱེ་སྐོམ་
སྐྱར་ཡིན་པས་མཛོང་ལམ་གྱིས་མི་སྐོང་ཞེས་བྱེ་སྐྱས་འདོད་ཀྱང། བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པ་
ལྟོ། ཚོས་མཛོག་གིས་སྐྱར་ཡང་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བ་མེད་དེ། །དེ་སྐྱར་ཟེན་པ་མིན་
བས། །འགགས་པར་འགྲུར་བའི་ལམ་གྱིས་ལྟོ། །དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྐོངས། །ཞེས་
བ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐོམ་སྐྱར་ཡིན་གྲང་རན་སོང་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱུན་མ་
ཚང་བས་མཛོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགགས་པ་ལྟར། ཚོས་བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་རྒྱུན་
མ་ཚང་བས་སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སྐྱརས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མཛོང་ལམ་བ་
འཕགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་གཉེན་པོས་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་སོ། །

རྣམ་ཉམས་དང་སྐྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་ཐོབ་པ་
ཆད་པ་ཡིན་ལ། གཉེས་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཚོས་
བཟོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ན་སོ་སྐྱེའི་བརྟག་མིན་འགོག་ཐོབ་པས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
སོ། །ཚོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་ནི། འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་དང་པོ་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་
པས་ན་ཚོས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། བཟོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་སྐྱར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱུགས་པ་
བཅོམ་ཟེན་པའི་སྐྱར་རོ། །རྗེ་ལྟར་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་
ཤེས་ཟུག་མེད་སྐྱེ་བ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུག་མ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་ལ་རྗེས་

བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཚོས་ཤེས་
བའི་རྗེས་སྐྱེས་པས་རྗེས་ཤེས་དང་། ལོང་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མི་
སྐྱུགས་པས་དང་། སྐྱུགས་པ་བཅོམ་ཐེན་ལ་འདྲུག་པས་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་
ལོ། །བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་འདྲུ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་ཤེས་བཞི་བཞི་བྱེ་བ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་
འདྲི་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱུག་གོ། །

དེ་ལ་བདེན་པ་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས། དང་པོ་སྐྱར་ན་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་
རྒྱུག་འགལ་ལ། གཉིས་པ་སྐྱར་ན་སྐྱོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ལས། ལྟ་བུའི་ལ་སྐྱར་མ་
ཐག་ཏུ་ནི། །སོགས་ནས། ཅིག་ཆར་སྐྱངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་
སྐྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་སྐྱང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གནས་བཞུན་པ་དང་། ཚོས་
སྐྱང་སྤེ་སོགས་ན་རེ། ཅིག་ཆར་རྟོགས་ཀྱང་བཅུ་རྒྱུག་ནི་བདེན་བཞི་ལ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
པ་བཅུ་རྒྱུག་བཤད་པའི་དབང་དུ་ཡིན་ཟེས། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་
ཏེ། ཅིག་ཅར་སྐྱངས་ན་ཞུགས་གནས་མི་རུང་ལ། ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མངོ་
སོགས་ལས་ཁང་པའི་སྐྱང་དང་ཅིག་པ་དང་ཐེམ་སྐྱས་ལ་དཔེ་མངོན་ནས་སྐྱ་མ་མ་
སྐྱེ་བར་གྱི་མ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ་ཟེས།
ཅིག་ཆར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་མངོན་ཟེས། སྐྱུག་
བསྐྱེད་མཐོང་ན་དེས་ཀུན་འབྱུང་སྐྱང་ཞིང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་དེ་དག་གྱང་
ལམ་གོམས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདྲིར་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཤེས་
བརྗོད་གྱི་ཁྱད་པར། མངོན་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི། དང་པོ། མངོན་རྟོགས་དེ་ལ་
བརྗོད་རིགས་གྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མངོན་པ་མངོན་རྟོགས་ནི་ཤེས་
རབ་ཟག་མེད་གྱི་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་མངོན་སུམ་མངོན་བའོ། །དམིགས་
པ་མངོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་
བའོ། །བྱ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་དང་། ལྡན་པར་མིན་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོགས་བྱ་བ་བཞི་
པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་ཚར་དང་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་
མཚུངས་ལྡན་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་
རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་བཅུ་བྱུག་པོ་དེ་ནི་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་པས་བསམ་
གཏན་ས་བྱུག་ལ་བརྟེན་བའོ། །གསུམ་པ། བརྗོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་
ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་པོ་ཕྱིར་འབྲིན་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་
གྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། ལྟོ་འཕར་གཅོད་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་
བྲལ་ཐོབ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། བཅུ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་
ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྗོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་ན་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་བཅོམ་ལྷན་ནི་བདེན་པ་སྤར་མ་མངོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་བའི་ཕྱིར་མངོན་བའི་
ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུ་བཞི་པ་མན་ཆད་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མ་མངོན་བས་མངོན་

ལམ་དུ་མ་བཤད་དོ། །བཙེ་ལྷ་པ་དེ་རྫོགས་པས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་རྫོགས་ལ་བཅུ་
 ལྷག་པ་ནི་སྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་
 གྱེད་པས་སོ། །འདི་སྐོམ་ལམ་ཡིན་ན་ཉམས་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ།
 མཐོང་སྐོང་གི་སྤང་བ་འདྲིན་པས་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། ཅིའི་སྲིད་ཤེས་
 པ་བདུན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཟེར་ན། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྫོགས་པས་ན་
 བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མར་གྱུར་པའི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་བཅུ་ལྷག་པའང་ལམ་ལ་ངེས་
 པར་འབྲིན་པའམ་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་སྲར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་སྲིད་མཐོང་ལམ་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་མ་མཐོང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི།
 རྣམ་པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷེ་མ་ཉག་གཅིག་མ་བཟམས་ཀྱང་ཞིང་མ་བཟམས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་མཛོན་རྫོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཞུགས་གནས་
 བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་འཛོལ་བྱ་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 དཔྱེ་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་དང་། མཐར་གྱིས་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ།
 དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ། ལྷན་ཅིག་བཙེ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་སྤང་ལ་བཞེན་ནས་དང་
 པའི་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དང་། རང་ཉིད་མཛོད་སོགས་ཚོས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བས་ན་དད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སོ། །མཐོང་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྲར་མ་མཐོང་བ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ནི་སྤང་བོ་བཞི་འམ་ལྷའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའོ། །རྣམ་

འགྲོར་སྐྱོད་པ་བས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་
བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ། སྲིར་འོང་ཞུགས་པ། སྲིར་མི་འོང་ཞུགས་
པ་གསུམ། དང་པོ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པའི་དད་པ་
དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དེ་ཡང་བསྐྱོམ་པས་སྲྲང་བར་བྱ་བ་སྣ་གཅིག་གྲང་མ་སྲངས་
ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་ཡིན་པ་དེར་མ་བཟང་དེ་
གཉིས་སྲར་འདིག་རྟེན་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྐོམ་སྲང་རྣམ་པ་ལྷ་འབྲིང་པོའི་འབྲིང་
པོ་བར་བྱ་གང་རྒྱང་བཙོམ་པའང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། འབྲས་
བུ་གཉིས་པ་ལན་གཅིག་སྲིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བྱུག་པ་ནས་དགུ་བ་རྒྱན་ཆད་རྟེ་
བརྒྱད་པའི་བར་བྱ་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདུ་བ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། དེ་གཉིས་སྲར་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའམ། ཡང་ན་
གོང་མ་གསུགས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བར་གང་རྒྱང་ལས་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་བ་ནི། གསུམ་པ་སྲིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་ཞུགས་སོགས་
ཀྱི་ལ་སྐྱ་ནི་སྐྱ་སྐོ་ལས། ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་བ་དང་། བདུན་པ་སྲྲད་དང་སོགས་དོན་
བརྒྱད་ལ་འབྲུག་པར་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཞིང་ལ་རྒྱ་འབྲེན་ལྟ་བུ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཡིན་ནོ། །དག་བཙོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྐོན་སོང་མེད་དེ། མིད་ཅེའི་གཉིན་པོ་འདིག་
རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པས་སོ། །རྒྱན་ཞུགས་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྐོན་འགོ་མེད་དེ།
འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་

བཙོ་ལྷ་མཁ་ལ་ལྷ་པའམ་བརྒྱད་པ་དང་། བརྒྱ་ལྷ་པ་ལ་ལྷ་པའམ་དགུ་པ་སྟོང་
བའང་མེད་དེ། བཙོ་ལྷ་མཁ་ཆད་ཞི་གནས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་ལྷ་པ་ཡང་
བརྟེན་བས། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་བས་སོ། །

དེས་ན་ཆགས་བྲམ་སྟོན་སོང་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཁོ་བོའོ། །བརྒྱ་ལྷ་པ་
ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་ཞུགས་པའི་བར་དུའང་ཤེས་བར་བྱའོ། །རྒྱན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་ན་ཞུགས་གནས་
གཉིས། ཞུགས་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པ་གནས་བས་
བཙོ་ལྷའོ། །དེ་དེ་དེ་ལའང་ཆགས་བྲམ་གྱིས་ལྷ་ལྷེ། སྟོན་སྟོང་མ་སྐྱད་བ་ནས་ལྷ་
པ་སྟོང་བའི་བར་དོ། །དེ་དེ་དེའང་གཉིས་གཉིས་ཉེ། དད་འབྲང་ལ་དེགས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ནས་རྟོགས་སྐྱལ་ཅན་བར་ལྷ་དང་། དེ་དེ་དེའང་དབང་པོས་
གསུམ་དང་། དེ་དེ་དེའང་རྟེན་གྱིས་དགུ་དགུ་སྟེ་མིང་གསུམ་དང་ལྷ་ལྷེ་གོ། །དེ་
ལྷར་བརྟོམས་བས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྷ་བརྟེན་ལོ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྗེས་འབྲང་
ལ་དེགས་བྱེད་མེད་བས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུའོ། །འབྲས་གནས་ལ་དད་
མོས་ནི་གཞན་དད་འབྲང་དང་འབྲ་ལ། ལམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་དེ། བརྒྱད་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་མཐོང་ཐོབ་ནི་གཞན་ཚོས་རྗེས་འབྲངས་དང་འབྲ་ལ། ལམ་དབྱེ་མེད་བས་བརྒྱ་
དེ་གཉིས་སོ། །ཆགས་བྲམ་སྟོན་འགྲོའི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ།
དད་འབྲངས་གཞན་རྒྱན་ཞུགས་དང་འབྲ་ལ་ཆགས་བྲམ་གྱིས་གསུམ་སྟེ་བཞི་སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷ་ལྷེ། ཆགས་བྲམ་སྟོན་འགྲོ་དད་རྗེས་འབྲངས་ལ་འབྲམ་ཉི་ཁྲི་དགུ་
སྟོང་ལྷེ་བརྒྱའོ། །དེ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་སྤྱི་དང་། འབྲས་གནས་ཅམ་དང་། གོང་མ་ལ་ཞུགས་
པ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ། དད་ཚེས་རྗེས་འབྲངས་གང་ཞིག་
འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་ལ་ཞུགས་པ་མཚོང་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི། སྐད་ཅིག་
མ་བཅུ་བྲག་པ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་
དེ་ཡི་ཚེ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དག་ཞུགས་པ་དང་། དད་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་མིན་ཉེ།
འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐེན་པས་དད་པས་མོས་པ་དང་མཚོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྲམོ། །

གཉིས་པ། ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་འདོད་པའི་སྐོམ་སྤྱང་ལྟ་བུའི་བར་དུ་སྤངས་ཀྱང་
སེམས་བཅུ་བྲག་པ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཁོན་ཞེས་བྲམོ། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ལ་
ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྐྱམ་ན། གང་གི་སྤྱིར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་
ཐོབ་ཀྱང་། སེམས་བཅུ་བྲག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱིར་
འོང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེ་ཡི་སྤྱིར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་
དེ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་མི་བཅོན་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་
མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཀྱང་གོང་མའི་ཚེད་དུ་
ལམ་ལ་མི་བཅོན་པ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ལ་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ཅམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་སྐོམ་སྤྱང་སྤོང་ན་གྱིས་བ་སྤྱང་མི་སྤྱོག་པའམ་འཕགས་པ་སྤྱང་སྤོག་
གོ་བེར་ན། རྗེ་སྤྱིས་འཕགས་པ་ལ་འང་ཉམས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྤོས་
ཟེད། འོན་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་སྤོན་འགོ་ཉམས་མི་སྤྱིད་དེ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་
བྱས་པས་སོ་བེད། མདོ་སྤེ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་མངོན་གྱུར་
ཅམ་སྤྱང་ཡང་ས་བོན་ཉམས་སྤྱང་བ་ཅམ་ལས་ཅ་བ་ནས་མི་སྤོང་སྟེ། འདས་ལམ་

གྲིས་དེ་སྤངས་ཤིང་ཆགས་བྱལ་སྤོན་འགྲོས་ནི་འདི་གཞེན་པའི་ལམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་སྤོང་ལ། ས་ཐོན་ཡང་དེ་མ་ཐག་པར་སྐྱེ་བའི་འདས་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་སྤྱིར་དེ་ཕན་ཚད་འདོད་བར་ལན་གཅིག་ལས་འོང་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་སྤྱིར་དེ་སྤྱད་བརྗོད་དོ་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚོན་དང་རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ནས་སྲིད་ཅེད་བར་གྱི་ས་དགུ་དང་། ས་དེ་དག་སོ་སོ་ན་སྤང་བུ་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་ཡོད་པས། བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཉེན་པོ་ཡོན་ཏུ་སྐོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དགུ་སྟེ། རྒྱད་དང་། འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ནང་གསེས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་ཏུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྤང་བུ་ཆེ་རིམ་ནས་འགགས། གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྐྱེ་སྟེ་ལོས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུན་ལུགས། སྤྱིར་འོང་། སྤྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་བཞི། དང་པོ་ལ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ། (འདི་ལ་གཉིས་ཕྱེ་བའི་བཞི) འབྲས་གནས་ཁྲུང་པར་བ་གཞན་དང་གསུམ། དང་པོ། རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་སྤང་བསྐོམས་པས་སྤང་བུ་གཅིག་གྱང་མ་ཟད་སྟེ་མ་སྤང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་དེ་ལྟར་ཉེ་དེ་ལྟར་ཞེས་ཅི་ཚོགས་ནུའང་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་རོ། །མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་པོ་ཚོས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་ཚོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཤད། རྩེ་སྐྱས་ལྟའི་སྲིད་པ་བདུན། མིའི་སྲིད་པ་བདུན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྲིད་བདུན་བདུན་ཉེ་ཉེར་བརྒྱད་ཡེན་གྱང་། བདུན་ཚན་དུ་ཚོས་མཐུན་པས་སྲིད་པ་བདུན་པ་ཞེས་བུ་སྟེ་ཤིང་ཡོ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྟེ་

བས་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས་སྲིད་པ་བརྒྱད་ལྷུང་པའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་
བས་གོད་ཟེལ། བྱེ་སྐྱས་དེ་རིས་མ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེལ། དེ་
ཡང་སྲིད་པ་བདུན་པ་འདོད་པའི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེལ། བདུན་ཁོ་ན་སྐྱེ་སྐྱུལ་
གོམ་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་བཞིན་ཟེལ། དེ་སྤྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་
ན་ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དགོ་སྤོང་ངམ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་རོལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དགོ་སྤོང་གི་རྩལ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟེལ། མི་དང་ལྷ་གང་
གི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པའང་མཐར་དེའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ལོ། །

གཉིས་པ། སྐོམ་སྤང་ལམ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་སྐོམ་སྤང་རྣམ་
པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་བར་དག་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་བའམ་ཐོད་
ཀལ་བ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བཞི་སྤང་ན་ཆེ་གཉིས་དང་གསུམ་སྤང་ན་ཆེ་གསུམ་
དུ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེའང་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་།
མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སྤང་བ་
དེ་རྒྱག་གམ་ལྟར་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྐོས་ཀྱང་འབྲགས་ལ་
གོའོ། །ཞེས་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་དཔོན་དག་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་ལན་གཉིས་
སམ་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་
སོ། །ཅིའི་སྤྱང་ལྷ་བ་སྤང་བའང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་མ་སྐོས་ཞེ་ན། ལྷ་བ་སྤངས་
བས་ནི་རྒྱག་བའང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྤང་སྤྱིར་རིགས་སྐྱེ་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་རྒྱག་
པ་གཅིག་ལྷས་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོགས་བུ་མི་རྣམས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བར་
ཆད་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་དགྲུ་བ་གཅིག་ལྷས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོགས་

བྱེད་བར་མི་འགྲུང་རྒྱུ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། བར་ཚད་གཅིག་པ་འདོད་ཁམས་ལས་
འདའ་དགོས་པས་དཀའ་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱ་བྱས་ལ། གཅིག་
ལོས་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན་པས། དེ་གཅིག་ལུས་བར་
ཚད་བྱ་མི་བྱས་སོ། །གསུམ་པ། ལྷན་ལྷགས་གང་འདོད་པའི་སློམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྷུ་ཡི་
བར་སྤངས་པའམ་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལོ་ལ་གནས་པ་མ་ཟད།
གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་ལྷགས་པའང་ཡིན་གོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལ། ཅམ་ལོ་བ་དང་། ལྷན་བར་ཅན་གཉིས། དང་
ལོ། འདོད་པའི་སློམ་སྤང་རྣམ་པ་དུག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྟེ་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པར་ལན་གཅིག་སྐྱེ་
བ་ལས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་འདོད་པའི་སློམ་
སྤང་གི་ཉེས་པའི་ཚ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ་ནི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་
དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བར་ཚད་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་གནས་
ལྷན་བར་ཅན་དེ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་ལྷགས་པའང་ཡིན་གོ། །ཁམས་ལས་
འདའ་བ་སློན་དེས་ཀྱི་ལས་ཚུད་བ་བས་འདི་སྐབས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ལས་ལྟར་སྤང་
དཀའ་བས་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་བར་ཚད་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་
ལ། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་ལོ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་འདོད་པའི་སློམ་
སྤང་དགུ་བ་ཟད་པས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེན་གཞན་དུ་
འཕོ་བ་དང་མི་འཕོ་བས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། འཕོ་ག་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བཤད་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་བྲག་ཡང་སྲིད་སྲིད་མ་འབྲུབ་པའི་སྦྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དུ་བྱེད་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྲིད་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པར་རྟེན་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྦྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དེ་ནི་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། ཆེ་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། དང་པོ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ཉེ་གཞུགས་གནས་བཅུ་བྲག་གང་རུང་གི་བར་དོར་ལྷག་མེད་དམ་བཙོམ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོར་ལྷན་རིང་གནས་ལ་སྦྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྦྱེས་མ་བྲག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་དེར་ལམ་སློབ་པ་ལ་ཚོལ་བའི་འདུ་བྱེད་དང་བཙས་ནས་གཞོད་དམ་བཙོམ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་དེར་སྦྱེས་ནས་ལྷན་རིང་པོ་ན་ཚོལ་བའི་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྟ་བུ་གནས་གཞན་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་ལྟ་བོ་རྣམས་སོ། །སློབ་དཔོན་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་མདོ་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་སྟོན་དུ་བྱས་ལ་གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ལམ་ངང་གིས་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། སྦྱེས་ནས་དང་ཁྱད་པར་ནི་ལམ་ཆེས་ངང་གིས་འབྲུང་བ་དང་། ལམ་ཆེས་ཆེ་བས་ཕྱ་རྒྱས་ངང་གིས་ཆེས་རྒྱུང་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གོང་འཕོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་འགྲོ་དང་གཞུགས་མེད་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་འོག་མིན་འགྲོ་དང་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ། གོང་འཕོ་དེ་ནི་རྒྱུའི་སྟོན་སྟེ། ལྷག་མཛོད་ལ་དགའ་བ་བསམ་གཏན་སྟེལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་དགའ་བ་མ་སྟེལ་བ་

གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་གཏན་སྤེལ་ན་འབྲས་བུ་ལོག་མིན་བར་དུ་འགྲོ་བའོ། །

དེ་ལ་འདྲེས་པ་ལྟེ། འདོད་པའི་འཕགས་བསམ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་གོམས་
བར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཉམས་ཏེ་དང་པོའི་རོ་སྤོང་བས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་
ནས། ཚངས་རིས་སོགས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སྤོན་གོམས་ཤུགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
བཞི་བ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་ཏེ་བསྐྱོམས་བསམ་ལོག་མིན་དུ་སྤྱོད་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་བར་
བྱེད་བའོ། །བྱེད་འབར་ནི། ཚངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གསུམ་སྤེལ་ལ་སོགས་གོམས་
བསམ་གཅེད་རིས་ལྷ་ལྷའི་ལོག་མ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་དེར་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་ཏེ་
ལོག་མིན་དུ་སྤྱོད་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་བར་བྱེད་བའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་
ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གནས་བཅུ་དྲུག་(འདི་ལ་བཅུ་དྲུག་མི་སྲིད་གཅིག་འཕར་དགོས་
ཟེ།)པོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་དེ་ལོག་མིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་བར་བྱེད་བའོ། །ལོག་མིན་
མན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་འདི་གསུམ་དུ་དེས་བ་ནི་མིན་"སྟེ" མཚོན་
བའོ། །སྤྱིར་མི་འོང་ཞེས་བ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ལས་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ས་གང་དུ་
སྤྱོད་པའི་འཕགས་བ་དེ་ས་དེ་དང་ལོག་སར་མི་འོང་བས་ཡིན་ན། དེ་ཡང་འཕགས་
བ་དེ་དག་རྟེན་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་བ་ཐོབ་བར་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཐོབ་ན་གོང་དུ་འཕོ་བ་
ཡིན་ཏེ་ཁྱད་བར་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །སྤེལ་མ་ཉམས་ནས་སྤྱི་མེད་སོགས་སྤྱི་བ་ནི་
མེད་དེ། སྤེལ་མའི་ཉིང་འཛིན་བཞི་བའི་ས་བ་ཡིན་ལ་དེ་རང་སའི་རྟོན་མོངས་ཀྱིས་
མི་ཉམས་ལ། མ་ཉམས་ན་གནས་གཅེད་དུ་སྤྱོད་བས་སོ། །གཉིས་ལ། བསམ་གཏན་
མི་སྤེལ་བ་གཞན་ནི་གཞུགས་ནས་སྤྱི་དུ་བའི་ཚེ་མོང་འགྲོ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་

༤༡ །མ་ཕྱི་སོག་པོས་༣༥༣ན་ལ། ལྷོ དཔལ་རིབ་ ༡༡༣བལ། ཏེ།

ནས་གནས་གཙང་མ་”⁶⁷ གཏོགས་པར་རིམ་གྱིས་སོང་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་པ་
རྣམས་སྲུ་སོང་ནས་སྲིད་ཅེར་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གོང་འཕོ་དེ་དག་ལ་
བར་སྐབས་གནས་འོག་མ་དག་ཏུ་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྲིད་ཅེ་དང་
འོག་མིན་སྟོས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོ་ས་མེད་པའི་བར་དུ་
སྟོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱན་ཞུགས་པ་སྲིད་པ་གསུམ་མམ་གཉིས་མངོན་པར་བྱུང་
ནས་སྲུ་དན་ལས་འདའ་བ་སྲིད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མི་འགྲུབ་པས་
མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ནའང་ལན་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་སྲིད་པ་ལན་བརྟུན་པ་ཞེས་བཤད་
པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་འགྲོ་ནི། གཟུགས་སྲུ་ཉེར་འགྲོ་ལས་གཞན་ནི་འདོད་
ཁམས་འདི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་ལ། བར་སྲིད་མེད་པས་བར་འདའ་མེད་དོ། །བཞི་ཞེས་པའང་སྤྱི་འདི་དབང་དུ་སྟེ།
ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་སྲིད་ཅེ་ལ་གོང་འཕོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་མཐོང་
ཚོས་ཞི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྲར་གྱི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་སྲུ་དན་ལས་
འདའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེར་མཚམས་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
ལ་ཉེན་གྱིས་དབྱེ་ན་དགྲ། སྲར་བ་སོགས་གྱིས་དབྱེ་ན་ཆེ་གསོད་རྒྱལ་བརྒྱ་རེ་གཉིས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་མ་དོར་སྲར་འདས་ལ། གནས་དང་། རིགས་བྲལ་སོགས་གྱིས་
སྲུ་ན་ཉེས་སྟོང་ལྟ་བུ་གོ་གཉིས་ཡིན་པ་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་བྱེ་བྲག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། རོ་པོའི་ཁྱད་པར་
དང་། གནས་གཙང་མར་སྟེ་བ་དེའི་རྒྱ་སྟོ་མས་འདུག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་

67 །མ་གྱི་སོག་པོས་༣༧༩༣༧༧༧ -མ་ དཔལ་རྟེ། ༡༡༧༧༩༣༧༧ +མ།

ལ། གཞུགས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་དང་། གོང་འཕོ་ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གཉིས།

དང་པོ། །ཡང་མདོ་ལས་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་དགུར་བཤད་
བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་བར་འདའ་སྐྱེ་འདའ་གོང་འཕོ་གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྦྲེ་
ནས་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བར་འདའ་བ་ལ་ཞོག་མའི་
མེ་སྟག་རྩེད་དུ་མདོན་པར་གྲུབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚུ་ཚུ་སྟེང་དུ་ཡར་
བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚུ་ཚུ་སྟེང་དུ་ཡར་ནས་ས་ལ་མ་སྦྱང་བར་འཆི་བའི་
དཔེ་གསུམ་གྱིས། ལྷུར་བ་དང་། ལྷུར་བ་མིན་བ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་སྤྲང་
ལས་འདའ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་འདའ་ལ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དང་། འདུ་བྱེད་བཅས་
བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་གསུམ་དང་། གོང་འཕོ་ལ་འཕམར་བའི་རིགས་
གསུམ་སྟེ་དགུ་ལོ། །

གཉིས་པ། སྤྱིར་མི་འོང་གསུམ་དང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི།
རང་རང་གི་ལས་བར་སྲིད་འགྲུབ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་
ཚོང་འགྲུར་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་པོ་གསུམ་དང་།
ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྩེད་གསུམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་བ་ལའང་རྣོན་པོའི་
རྣོན་པོ་སོགས་དང་། རྩེད་དུའི་རྩེད་དུ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
འོ། །དེའང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་བ་ལས་ལས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དེ་གསུམ་ཚན་དང་
པོ་སོགས་མདོན་པར་འགྲུབ་པར་མཚུངས་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཚོང་འགྲུར་སོགས་
སུ་འདྲ་བས་སོ་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལའང་འཕེན་འགྲུགས་ཀྱིས་དུང་འདྲ་སྟུང་མོ། །གཉིས་

བ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱ་མཚན་གོང་འཕོ་དེ་སྲུ་ལ་མེད་ཚུ་ལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་
པོ། ལྷང་ལས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་གསུངས་པ་ལ་གོང་འཕོ་རྣམ་པ་མང་
བས། དགྲུ་པོ་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་
ནི་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན། །ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་ནང་ན་འདི་དག་ཁོ་ན་དམ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། དམ་
པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག་ཅེས་ལས་དམ་པ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་
འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དམ་མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་
འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་དང་། གང་དུ་སོན་པ་དེ་ལས་སྤངས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་
དེ་དག་ཁོ་ནར་དམ་པའི་འགྲོ་བར་བཞག་སྟེ། སོ་སྐྱེ་དང་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་ལ་
དེ་མེད་པས་དང་། མི་སློབ་འཕགས་པ་དག་དམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་
བ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། རྐྱེས་བྱ་དམ་པ་གང་ཞེ་ན་སློབ་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ལྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ། སློབ་
པ་ཆགས་བཅས་དེ་དག་སློབ་གཙོ་དེ་བ་ནས་ཆང་གི་བར་གཞི་ལྟ་བུ་གཏན་མི་བྱེད་པའི་
སློབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་པལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དམ་པ་
ལ་དགོངས་ལ། འདིར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དམ་པར་བཤད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འདོད་པར་ཆེ་དང་
པོ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཆེ་རྗེས་ནས་ཡང་འདོད་པར་ཕྱིར་མི་འོང་
ཐོབ་པ་ལའང་བར་འདའ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་མེད་དེ། གང་ཞིག་
འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ནི། ཁམས་གཞན་དུ་

ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། སྤྱིར་མི་འོང་ཚོལ་བའི་ཆེ་དེ་ལ་སྤྱི་དུང་ལས་འདུལ་བས་སོ། །དེ་
ཡང་འདོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆེ་དེ་ཉིད་དམ།
ཡང་ན་ཆེ་གཉིས་པ་དེ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེས་ཤིང་སྤྱིར་མི་འོང་ཚོལ་ནས་དབྱེད་བཅོམ་
ཚོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཞུགས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི། དེས་འགའ་ཁམས་གཞན་
གཞུགས་མེད་དུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། གོང་འཕོ་སྤྱིད་ཅེས་མཐར་སྤྲུག་པར་འགྲོ་བ་བཞིན་
ནོ། །འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དཀའ་བར་བཤད་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་
འགྲོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གོང་དུ་འཕོ་བར་སྤྱིད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་འོད་གསུངས།
འོ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་
མིན་ཞེས། །རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྤྱོད་བར་འབྱུར་བར་ཤོག། །བཅོམ་ལྷན་བདག་
ནི་རྒྱན་ཞུགས་བདེ་གཤེགས་རྒྱན་ཞུགས་ཏེ། །ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པར་
ཡང་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་དུང་ལས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག། །དེར་
སྤྱིར་འདུལ་མ་ཚོལ་ན་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་
ལ། སྟོན་པས་ཀྱང་། ལེགས་སོ་བརྒྱ་བྱིན་བག་ཡོད་པར་ནི་གནས་པར་གྱིས། ཞེས་
གསུངས་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་དང་འགའ་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་མིར་སྐྱེས་
ན་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་ཆོས་མཛོད་པ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་མ་བགག་པ་ནི། བརྒྱ་
བྱིན་འཆི་ལྷས་གྱིས་སྤྱོད་བཤས་དགའ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱེས་འཆད་
དོ། །གཉིས་པ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་འཕགས་པ་དེ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་

བོད་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བའང་
 མི་རྟེན་ཏེ། ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མ་སྐྱེན་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་
 རོལ་བས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཤེས་
 རབ་སོགས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་བས་
 དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པས་དབང་པོ་འཕོ་
 བའང་མི་རྟེན་ལ་ཁམས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ཤོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་
 དག་བར་དོར་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་
 པོ་རྣམས་མ་འདྲེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་
 རྒྱས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་རྩུང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་
 སྐྱ་རྣམས་མྱུང་འདས་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། གོང་མའི་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཐམས་ཅད་སྤང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཁྲུགས་ཀྱིས་གསུམ་མམ། ཕྱིར་
 འོང་གིས་གཉིས་འཕྲོལ་བ་སོགས་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་པས་འདོད་ཁམས་ལས་
 འདའ་བཀའ་བས་དེ་བར་དོ་ལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་སློམས་འཇུག་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་
 པ་གཉིས། དང་པོ། སྤེལ་བ་དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཟག་ཟག་མེད་སྤེལ་བར་བྱེད་དེ་དེ་སྐྱོན་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བས་སོ། །གོམས་ནས་དང་
 པོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ཡང་སྤེལ་ལོ། །དག་བཅོམ་མམ་ཕྱིར་མི་འོང་དེས།
 དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱུན་ལྡན་
 ཡང་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྡན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་སྤེལ་ལ། དེ་ནས་སྤྱི་མ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་

མ་གཉིས་གཉིས་པ་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྐྱོར་བའོ། །གང་ཚེ་སྐྱད་ཅིག་
མ་གསུམ་ནི་བར་མ་ཆད་ཏུ་འཇུག་པའམ་བསྐྱེས་པས་སྐྱེལ་བྱས་པའི་ཚེ་དངོས་
གཞི་བྱུང་བ་ཟེེད། སྐྱོབ་དཔོན་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱེལ་བ་སངས་རྒྱལ་མ་གཏོགས་མི་
བྱས་པས་རྒྱུན་སྐྱེལ་བ་ལ་རུང་གསུངས། །

གཉིས་པ་ཅི་སྐྱིར་སྐྱེལ་ན། སྐྱིར་མི་འོང་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་
བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་སྐྱིར་དང་སྐྱེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་
མི་སྲིད་པས་ཉོན་མོངས་པས་འདིགས་པའི་སྐྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྐྱ་མ་
གཉིས་དང་དེའི་སྐྱེང་ཏུ་ཉོན་མོངས་པས་ནི་འདིགས་པའི་སྐྱིར་ཡང་སྐྱེ། རོ་སྐྱང་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་ཐག་བསྐྱིང་བའི་སྐྱོ་ནས་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་
པའི་སྐྱིར་རོ། །དགྲ་བཙུན་དབང་རྣམས་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ཁོ་ན་དང་། རྒྱལ་
པོས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པས་འདིགས་པའི་སྐྱིར་ཏེ་གཉིས་
ཀའི་ཡང་རོ། །རྒྱུན་ལྷགས་དང་སྐྱིར་འོང་གིས་སྐྱེལ་བ་མི་སྲིད་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པས་སོ། །རྒྱ་སྐྱེལ་མ་དུ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་པར་ཟག་བཙས་
གཅིག་སྐྱེལ་བ་ཚུང་ཏུ། འཕྱིང་བྱུག །ཆེན་པོ་དགུ། སིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་
དང་། ཆེས་སིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙོ་སྐྱེལ་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཡིན་པའི་སྐྱིར་ན་
གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བའང་མི་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་
ཟག་བཙས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་མིན་ཏེ་སྲིད་གཉེན་ཡིན་པས་འཕེན་
བྱེད་མིན་ལོ། །བྱུག་སྐྱེལ་མན་ཆད་ནི་གོང་མ་སྐྱར་ཡང་བསྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ་
འགོག་ཐོབ་ནི། (དེ་ལྟར་ན།) འགོག་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱིར་མི་འོང་བ་ནི་སྐྱང་འདས་དང་འབྲས་

བའི་སེམས་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཚན་ས་ལུས་ཀྱིས་
མངོན་སྤྲུམ་བྱེད་པ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར། མངོན་ལས། སློབ་པ་བཙུན་
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏུ་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་བཤད་ཟེར་ན། སློབ་པར་འདོགས་
འི། ལྷ་ཟག་མེད་གྱི་བསྐྱབ་གསུམ་དང། དེའི་འབྲས་བུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
འགོག་སྡོམས་ནི་སློང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མིན་པས་སློབ་པ་མིན་ལ། བྲལ་འབྲས་
བརྟགས་འགོག་མིན་པས་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་འདྲ་མིན་ནོ། །

སློབ་པ་བཙུན་འི། ལྷགས་གནས་བྱུང་གསུམ་ཡ་ཅིག་(རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པ་
ནས་དག་བཙུན་ལྷགས་པའི་བར་གྱི།) དང། །རྫོ་རྒྱལ་བྱུང་གཉིས་རིགས་སུ་སྐྱེ། །ཚེ་གཅིག་
སྤྱིར་མི་འོང་(བར་འདའ་ནས་གོང་འཕོ་བར།) །ལྡ་སྟེ། །ཡོན་གནས་སློབ་པ་བཙུན་
དོ། །ཞེས་སློམ་དུ་མཚན་པ་ལྟར་དོ། །མི་སློབ་པ་དགུ་ནི། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་
ཚོས་ཅན། །འཆི་བར་སེམས་པའི་ཚོས་ཅན། །རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚོས་ཅན། །གནས་
པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང། །རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང། །མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་
དང། །ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་དང། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་དང། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །བཞི་བ་དག་བཙུན་ལ་ལྷགས་
གནས་གཉིས། །དང་པོ། །སྤྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཅིག་ལས་ཆགས་
བྲལ་ནས་བསྐྱུང་སྤྱི་ཅེའི་བར་དུ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་བརྒྱད་ཟད་
པ་མན་ཆད་དེ་ནི་དག་བཙུན་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱི་དེ་ཅེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་
པ་སྤྱང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡང་དག་བཙུན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་
མེད་ལས་དེ་ནི་རྩོ་རྩོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཞེས་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། །སྤར་གྱི་ལམ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་ལུས་པ་
ཆེ་ཞིང་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་པྲ་རྒྱས་འདྲིམས་ལུས་ཤིང་
ཚུར་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སས་དབྱེ་བ་དགྲ། དམིགས་
པས་དབྱེ་བ་བདེན་བཞི། རྣམ་པས་བཅུ་དྲུག །ས་དམིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་
དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། མི་སྟོབས་མེད་བརྟེན་དོར་ཉིང་དེ་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་
དམིགས་ཉེ། སྲིད་ཅེ་ཁོ་ནའི་སྤྲུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་སོ་དྲུག་སྟེ། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་
ལ་དམིགས་སྲིད་པས་སོ། །

དེ་ཡང་འདོད་པའི་འགོག་དམིགས་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་
འགོག་དམིགས་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དོ། །ལམ་དམིགས་བརྒྱད་དེ། འདོད་
ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་བཞི་དང་། གོང་མའི་ལམ་སྦྱི་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་
ཤེས་བཞི་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་དོར་ཉིང་ལྟ་བུ་ཅ་
གཉིས། དེ་བཞིན་ས་སྤྲུག་མ་ལྟ་བུ་ལའང་བརྟེན་བའང་ཤེས་པར་བུའོ། །གཟུགས་མེད་
དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། རིམ་པས་ཉེར་བརྒྱད། ཉེར་བཞི། ཉི་ཤུ་སྟེ་དེ་
དག་འདོད་པའི་ལམ་དང་། ས་འོག་མའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ནི་
པན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དྲུག་ས་དགྲའི་ལམ་ནི་དེའི། །སྟོད་ལུལ་ཅན་གྱི་ལུལ་
ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འོག་མ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་སྦྱི་ལ་
དམིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏོབ་ས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པ་ལ་སྦྱས་བརྒྱ་བཅུ་
གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དོན་གཉིས། བསྟོམས་ན་སྦྱས་བརྒྱ་བྱ་

བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རིགས་རྒྱག་དང་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་ན། རྒྱག་སྟོང་
དགུ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མངོན་པ་བ་གང་དག་ལམ་བདེན་ཡང་འགོག་
བདེན་དང་འབྲ་བར་ས་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པ་སྟར་ན། ལོང་མའི་ལམ་སྤྱི་ལ་དམིགས་
པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་མི་འབྱུང་བས་ས་དགུའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་
ཤེས་བཞི། རྗེས་ཤེས་སོ་གཉིས་ཉེ་བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་
ཅུ་སྟེ་བསྐོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་རང་
ས་ལོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་བསྐྱར་བས་
རིམ་པར་བཞི་བརྒྱ། སོ་གཉིས། ཉེར་བཞི་ཡིན་ཕྱིར་གོ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཐམས་
ཅད་བསྐོམས་ན་ལྔ་བརྒྱ་དོན་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རིགས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་
བྲག་གིས་རྒྱག་འགྱུར་དང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་ན་ནི་དང་སུམ་བརྒྱ་རེ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ། མིན་ཅེའི་སྐོམ་སྐང་དགུ་བ་དེ་བདུ་བ་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པོལ་ལམ་
བདུ་བ་ཤེས་པ་སྟར་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་དེ་ནི་མི་སྐོམ་པ་དང་དགུ་བཙེམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དགུ་བཙེམ་ལ་དུས་གིས་རྣམ་པོལ་ནི། རིགས་གྱིས་ལྷ། དབང་པོས་གསུམ།
རྟེན་གྱིས་ཉེར་དགུ་སོགས་སོ། །གང་ཟག་རྒྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་
འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་དབྱེ་གཞན་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པའི་གང་
ཟག་གིས་ཐོབ་བྱེད་བཞེས་ཏུ་སྤྱིའི་རབ་དབྱེ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
པ་དགུ་བཙེམ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོབ་
པའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། ས་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཆགས་བྲལ་

འཕགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་
ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེ་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་བར་ངེས་ལ། ས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་།
གཞན་འདོད་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྐྱོམ་པ་ཡིས་ཆགས་པ་
བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལའང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་འདས་མ་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
དེ། དེ་མེད་ན་འཕགས་པར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་བས་ཀྱང་།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་བྲལ་ཐོབ་འདྲེན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་འཛིག་རྟེན་པའི་
བྲལ་ཐོབ་མི་འདྲེན་ན། སྟོན་འདས་ལམ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་
ཆགས་བྲལ་སྲིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
དབང་པོ་ཚོན་པོར་འཕོ་བ་ན། ལམ་སྤྲ་མ་ཟད་བར་བཏང་བས་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་
བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་མེད་ན། ཅམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེས་འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་བཏང་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་
དང་མི་ལྡན་པའི་སྲིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཡོད་དོ་ཟེར་ཀྱང་ཐལ་བ་འདི་མི་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྲིད་ལྟར་ན་འདས་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་ཅེ་ལེ་སྲིད་ནི་མཚོན་པ་
སྟེ། དེའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་མན་ཆད་ཅི་རིགས་སྤང་བའམ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའི་སྲིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་སྲིད་
ཅེ་ལེ་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་སྲིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་
མེད་ལ། འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕོ་བས་

བཏང་བྱིར་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་། མིང་ཚེ་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་
དང་། ཡང་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་དུ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེས་
པའི་བྱིས་པ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་
དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་པས། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་
འདོད་ཉོན་མི་ལྡན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་འོག་མའི་
ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་མངོན་གྲུང་གི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ས་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་
པོ་ལ། ས་ཀུན་ལས་ཆགས་པ་བྲལ་རུང་གི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མི་ལྷོགས་མེད་བཤད་པ་
དང་། རྩེ་བྲག་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ཉེར་
བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེད་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ས་དགུ་
ལས། དང་པོ། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་
འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་། གལ་ཏེ་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ན། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཐ་མས་དེ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེའམ་འོན་ཏེ་མིན་ཞེ་ན། འདོད་དང་བསམ་གཏན་
དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་
དབང་པོ་རྣེས་ལམ་ཐ་མ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནས་སྐྱེ་ཚོར་
བ་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་བཏང་སྐྱོམས་དེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བར་སྐྱོ་བར་

ལུས་པའི་སྤྱིར། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་ཉི་ཉེར་བསྐྱོད་ལས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་སྐྱེ་
ཡི་དངོས་གཞི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྐྱོད་དང་དངོས་གཞི་ཚོར་བ་ཐ་དད་པས་
བཏང་སྐྱོམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སོགས་གོང་མའི་ཆགས་པ་དང་བྲམ་བ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་
ཉེར་བསྐྱོད་ལས་མིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་དངོས་གཞི་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཚོར་བ་ཐ་དད་མེད་པའི་
སྤྱིར་ན་རྩོལ་མེད་དུ་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། མི་སྤོངས་མེད་བཤུང་
ཟེན་པས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་གཞན་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་
ས་དང་གོང་གི་ས་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་གྱི། འོག་ས་ལས་མིན་ཏེ་ཉེར་བསྐྱོད་ལོ་
ནས་རྒྱལ་བེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་བྲམ་ཚུལ་
ལས་འཕྲོས་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་བཤུང་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་
ལས་ཐ་མ་གང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་བདེ་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་
སྐྱེ་དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ། འདིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འོག་ས་ལ་སྐྱོས་ནས་ནི་བ་དང་
སོགས་སྐྱས་གྲུ་ཞོ་ལ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གོང་དང་ཞེས་གོང་མའི་སྤྱོད་ལུ་
ཅན་ཏེ་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འདིག་རྟེན་པ་ཡི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གོང་ས་
ལ་སྐྱོས་ནས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་ལིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བུ་ཡིན་ཅིང་རགས་པ་
དང་སོགས་སྐྱས་གནས་ངན་ལེན་ལིན་ཏུ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་བས་ཐ་
བ་ངན་པ། ཅིག་པས་ཅིག་པ་དེ་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་དེས་ས་དེ་ལས་
དེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ཅིག་པ་སྐྱག་པོ་ལྟར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་འོག་མ་སྟེ། གོང་མ་

དང་འོག་མའི་སྐོད་ལྷལ་གྱི་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ། འོན་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མཚུགས་ལྷོག་ཏུ་ཤེས་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྣམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་མི་ཉམས་པས་ཟད་པར་
ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་འཕམ་སྐྱོ་གོས་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡིན་ན་
མིན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱན་སྐྱེས་སམ་ཡང་ན་མི་སྐྱོབ་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་ལ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་
ཡོད་པས་ཉམས་པ་མིན་ལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཉམས་པ་མེད་པས་སོ། །མི་སྐྱོབ་
པའི་ལྷ་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལའང་
རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། རེས་འགའ་མི་སྐྱོབ་
པའི་ཡང་དག་ལྷ་བ་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུའུ་བ་ཤེད་པ་དང་།
དེ་ཉིད་བཞིར་བསྟུ་བ། བཞི་པོ་དེའི་རྒྱའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་བཞི་ཁམས་གང་དུ་
ཐོབ་དབྱུང་པ་བཞི། དང་པོ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་ན།
དགེ་སྦྱོང་ནི་གང་། ཚུལ་ནི་གང་། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་ནི་ཉོན་མོངས་
ཅི་རིགས་གཏན་དུ་ཞེ་བའི་རྒྱུད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་
གཏན་དུ་ཞེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་ལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་རེ་
རེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུའུ་ལ། །གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱུད་དང་། བསྐྱོམ་སྤང་བྱ་གཅིག་སྟེ་མཐོང་བསྐྱོམ་བསྐྱོམས་པས་

གྲུ་དགུ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱུད་ཚུ་ཅད་གྲུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་
 གྲུ་དགུ། སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྲུ་དགུ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ། དེས་ན་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྲུ་དགུ་ནི་དགོ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྲུ་དགུ་ནི་དགོ་སྤོང་
 གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་
 སྤོང་བས་གྱིས་གང་སྤྲེས་པ། །འབྲས་དེ་སྤྲེས་བྱ་བྲེད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པས། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲེད་འབྲས་སོ། །སྤང་བྱ་ཟད་པའི་འགོག་པ་གྲུ་དགུ་
 ནི་དགོ་སྤོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུལ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 རོབ་པས་བྲེད་འབྲས་སུ་ཡང་བཞེད་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ། འབྲས་བུ་མང་པོ་ཡོད་
 གྲུ་དེ་དག་བསྐྱུ་ན། བདོ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྤྲིད་པའི་སྤྲིད་རོ། །གང་ཞེན་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་འབྲས་བུ་
 དེ་དེ་འཛོག་པ་ལ་ནི་སྤོང་གི་ལམ་ལྷགས་པ་སྤྲ་མ་བཏང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་རོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཟད་པ་བསྤོམས་པའི་རོབ་
 པ་གཅིག་ཉེད་པ་དང་། ཚོས་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཚོན་ཚོང་བར་རོབ་པ་དང་། མི་
 ཉག་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུ་ཚོང་བར་རོབ་པ་ལོ། །དེ་ལ་སྤང་བ་བསྤོམས་
 པ་ནི། སྤང་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་བཏང་ནས་ཐམས་ཅད་བསྤོམས་པའི་བྲམ་རོབ་ཐག་
 མེད་གཅིག་ཉེད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་མཚོང་སྤང་གི་ཟད་པ་བསྤོམ་པ་གཅིག་
 ཉེད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་མཚོང་སྤང་དང་། འདོད་པའི་སྤོམ་སྤང་བྱུ་ཟད་པ་བསྤོམས་པ་
 གཅིག་ཉེད་པ་སོགས་སོ། །ལྷགས་པ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷ་ཀ་མེད་པ་དང་། ལྷི་

མ་གསུམ་ལ་རྒྱ་མཚན་གྱི་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། སྤྲུལ་གསུམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བྱེ་
སྤྲུལ་འདོད། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྲང་བ་བསྐྱོམས་པ་མེད་དེ། ཁམས་
ལས་འདས་པ་ལས་སྤྲང་བ་བསྐྱོམས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁམས་ལས་འདས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་བེར་ཀྱང། དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་མིན་ནོ། །གལ་
ཉེ་ཟག་མེད་ལམ་ཁོ་ན་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་སྤོན་འགྲོས་འདིག་
རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་སྲིད་པས་དེ་དག་དགོ་སྤྱོད་གི་
རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པས་འདིག་རྟེན་པའི་བསྐྱོམ་པ་ཡིས་
བར་བ་གཉིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་མིན་ཉེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་
གྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་དེར་བསྐྱེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཟག་
མེད་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་འདྲིན་པའི་སྤྱིར་དགོ་སྤྱོད་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ཀྱང་གྱིས་པས་ཐོབ་པ་དང་མི་འབྲསྟེ། སྤྲང་མཐོང་ལམ་གྱིས་
ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་བསྐྱེས་ནས་མ་བཞག་པར་དེར་བཞག་མི་རུང་ལ། འཕགས་ལ་
བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་འབྲུང་བས། བསྐྱོམ་ལམ་རང་སྐྱལ་གྱི་ཡང་ཟག་མེད་
གྱི་ཐོབ་པ་འབྲུང་བས་སོ། །བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའདྲ་མི་འཆིའོ། །ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱིས་པ་ད་ལྟར་
ཡོད་ལ། འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་དེའི་སྟོབས་གྱིས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས། འདུས་བྲས་
དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་བྲས་ནའད་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འགྲོས་དོན་དུ་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་མཐོང་ལམ་ཚོས་
འཁོར་དུ་འདོད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ། དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་

མེད་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་
བའི་ཚོས་དུ་མ་སྤངས་པས་ཚངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཟག་མེད་གྱི་
ལམ་ཡིན་པས་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། བཙུག་ལྷན་
འདས་དེ་ནི་ཚངས་པ་ཞེས་གྲུང་གྲ། ཞི་བ་དང་བསེལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་གྲུང་གྲ།
ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཚངས་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་
དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཚངས་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉེས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཚོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་
བར་འགྲོ་བ་དང་། སོགས་སྤྲུལ། འདོད་བ་དང་། འཇུག་བ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་
བར་བྱེད་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དུ་འགོད་པས་དང་། འཕམར་བ་དང་། འབབ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པས་སོ། །དེ་ལ་མཚོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙུག་
ལྷན་བར་མ་ཆད་དུ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་སྤྱུར་དུ་སྦྱེ་བ་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་
དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྲོ་མ་འདོད་བས་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤར་མ་རྒྱལ་བ་
མཚོང་སྤང་རྣམས་ཚོལ་བས་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་བརླང་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་དུ་འགོད་བ་དང་། འཕམར་བ་
ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མཐུང་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འབབ་པ་ལ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །བརྩུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་
ན་རེ། མཚོང་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་ནི། འཁོར་ལོའི་ཅི་བས་དང་སོགས་གྱི་སྤྲུལ་
སྦྱེ་བ་དང་། ལྷ་ལྷུང་དང་འབྲེལ་བས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ་ཟེར། དེ་ལ་ཤེས་རབ་

གྱི་བསྐྱབ་པ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང། རྟོག་པ་དང། ཚུལ་བ་དང། དུན་པ་བཞི་ནི་
ཅིག་ལ་ལྷ་བ་སྟེ་པལ་ཚུན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་སྤང་གཅོད་པས་སོ། །

ཡང་དག་པའི་དག་དང། ལས་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ནི། ལྟེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་དེ་
དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིང་
འཛིན་ཐོབ་ལ། དེས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཉིང་འཛིན་ལྷ་ལྷུང་དང་
འདྲ་སྟེ་དེས་གཞན་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རམ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཟེར། ཚོས་འཁོར་མཐོང་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་
རི་བྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱབས་དེར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ་ཟེར་རོ། །བཞི་པ། འདོད་པར་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་དག་བཅོམ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་འཐོབ་པར་
འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། མཐོང་
ལམ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་བྲལ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུགས་མེད་ན་གདམས་དག་ཉན་པ་མེད་ལ། མཐོང་ལམ་དང་པོར་འདོད་པའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་གོང་
མ་གཉིས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དང། བཅུ་ཚན་བཅུ་ཡི་ལུང་ལས་ཀྱང་
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མཚོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང། བར་ཆད་གཅིག་
པ་དང། ཕྱིར་འོང་དང། བར་འདའ་ནས་གོང་འཕོ་བར་ལྷ་དང། དག་བཅོམ་པའོ་
ཞེས་གང་ཟག་བཅུ་གསུངས་ནས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བཞི་དང། དག་བཅོམ་པ་ནི།
འདིར་ཚུལ་ཞིང་འདིར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་སྤང་འདས་སོགས་

ལྷ་མི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་གོང་མའི་ཁམས་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདོད་པ་དང་། དེར་གོང་ལ། རྩོམ་པ་ནི་སྤང་འདས་ཐབས་ཀྱི་
མགོ་འདྲེ་ག་པའོ། །

གཉེས་པ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དག་བཙོམ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཞར་བྱུང་གཉེས།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཉེས། དང་པོ། དག་བཙོམ་ལ་དབྱེ་
བ་དུག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན། འཆི་བར་སེམས་པའི་
ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་
པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གྲང་
རིམ་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེད་དུས་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པས་དང་། ཉམས་པར་
དོགས་ནས་སྤང་བ་ལས་འདའ་བར་སེམས་པ་དང་། ཉམས་པར་དོགས་པས་ལམ་
བསྐྱུང་བ་ལ་བཙོམ་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེད་དུས་རྟོགས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དབང་
པོ་འཕོས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣེས་
རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པའི་སྲིད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྷན་ཏེ་སྐྱོབ་པའི་
སྐབས་ན་དད་པས་ལོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དུས་
དང་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་གོས་གནས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེད་ཚང་བ་དང་། བད་དང་
དབྱེད་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་མེད་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །

དུག་པ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི། རྟོགས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
དེ་ནི་འགལ་རྒྱུན་དང་མཐུན་རྐྱེད་ཀྱི་དུས་དང་མི་སྐྱོར་བར་རང་དབང་གིས་གྲོལ་བ་
ཡིན་ཏེ། འདོད་རྒྱུར་ཉིང་འཛིན་མའོན་ཏེ་ལྷུང་བས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་

ནི་དེས་པར་སློབ་པའི་ཆེ་མཐོང་ཚོ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་དུས་དང་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་གྱི་བྱུང་བར་ནི། འདོད་རྒྱུར་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་ཏུ་འགྱུར་
མི་འགྱུར་རམ། རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་མི་སྲིད་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ནི་
དག་པའོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་གནས་མི་གནས་རྒྱུན་ལ་རགས་ལས་པ་དུས་དང་
སྐྱོར་བ་དང་། ཅིག་གོས་དེ་ལས་སྟོན་པའོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་འདི་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
གསུམ། དང་པོ་རྒྱའི་བྱུང་བར། ཉམས་མི་ཉམས་ཀྱི་བྱུང་བར་གཉིས། དང་པོ། དེ་
ཡང་དབང་པོ་མ་འཕོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ནས་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་དེ་
ཡི་རིགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་སྐྱུངས་པ་ལས་ཡུང་བ་ནི། ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རིགས་དབང་པོ་སྐྱུངས་ནས་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་རིགས་བླག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་རིམ་པར་སློབ་ལམ་དུ་ལམ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་རྟོག་གུས་གཉིས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་ལ་བྱུང་བར་གུས་སྐྱོར་
མེད་པ་དང་། རྒྱུན་སྐྱོར་ཅམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གུས་ལྡན་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་
རྒྱལ་དང་། གཉིས་ལྡན་དབང་ཚོན་ལས་ཡུང་ཉེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་
སོགས་པའང་དེ་ལྟར་སྲིད་པས་ཡིན་གྱི་དེས་པར་ཉམས་པ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་དག་པའོམ་བླག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། གང་དག་དེས་པར་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདོད་པ་ལྟར་ན། འདོད་པ་ལས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི་བཞི་པ་
དང་བླག་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། ཡོངས་ཉམས་དབང་
པོ་འཕོ་མི་བསྟེན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉེས་པ། བར་པ་བཞི་ནི་དང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དང་པོ་
 བྱི་དང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མིན་ཏེ་རིགས་དེ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་།
 དེ་བས་དམན་རིགས་མེད་ཅིང་དེ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་པོ། །དང་
 པོ་སྦྱོ་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོམ་སྒྲུབ་ནི་གཞི་དང་
 བཅས་གིང་འབྲས་བུ་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡང་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྲིད་
 དོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རིགས་ངེས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་བ་ལམ་གཉེས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབང་
 པོ་སྦྱངས་པའི་རིགས་ནི་ཉམས་པ་ཡོད་དོ། །དབྱེད་བཙུག་དང་པོ་སྦྱོ་གའང་འབྲས་
 བུ་སྲི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལས་མིན་ཏེ་ཆགས་
 སོགས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་དམིགས་ལྷུལ་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་དུན་པ་ཉམས་པས་
 ངེས་པར་མི་རྟོག་པ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སོགས་སྦྱེ་སྲིད་ཀྱང་། མཐོང་སྒྲུབ་ངེས་རྟོག་
 ཡིན་པས་ངེས་པར་མི་རྟོག་པར་འཕགས་པ་དག་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། མཐོང་སྒྲུབ་དེའི་
 གཞི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོགས་པས་སྦྱུལ་འཛིན་མི་སྦྱེ་བ་
 བཞིན་ནོ། །མདོ་སྟེ་བ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉེས་འཛིན་རྟོག་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ཉམས་
 སྲིད་གྱི། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད། དབྱེད་བཙུག་ལ་ཉམས་
 པ་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་སྒྲུབ་པས་སོ་གསུངས།

གཉེས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ལས་འཕྲོས་པ། དབང་པོ་སྦྱངས་
 པའི་འཕྲོས་དོན། ཉམས་པའི་འཕྲོས་དོན་གསུམ། དང་པོ། དབྱེད་བཙུག་ཏུ་མ་ཟད་
 འཕགས་པ་སྒྲོ་བ་བ་དང་འཕགས་པ་མིན་སོ་སྦྱེའི་ཆེ་ནའང་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་

སོགས་རིགས་བླག་དང་ལྷན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ།
དབང་སོ་འཕོ་ན་སྐབས་གང་དུ་འཕོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་ནི་དབང་སོ་འཕོ་བ་
མེད་དེ། དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
སོ་སྦྱེ་དང། སྦོལ་བ་དང་མོས་དང། མི་སྦོལ་བ་དུས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ན་འཕོའོ། །དང་
མོས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ནས་འཕོ་ལ། གྱིས་པ་ནི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གང་ལ་བརྟེན་ཡང་
མི་འགལ་“སྦྱེ”ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་དབང་སོ་དག་ཚོ་ན་སོར་བྱའོ་སྦྱུང་དུ་སྦྱོར་བས་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རིམ་གྱིས་འཕོའོ། །གསུམ་པ་ལ་སྦྱིར་ཉམས་
བའི་དབྱེ་བ། དེ་སྦྱེ་ལ་ལྷན་གཉིས། དང་སོ། ཡང་མདོ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བ་
ལའང་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་ལས་ཉམས་བར་བཤད་ན་དེ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ལྟར་
འགྲུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡོན་
ཏན་ཐོབ་ཐེན་རྟེན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང།
ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ལས་ཉམས་པ་སྦྱེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ།
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་སྦོ་གོས་ཉམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང། དོགས་སྦྱང་གཉིས། དང་སོ། དེ་ལས་སྦྱོན་པ་སངས་
རྒྱས་ལ་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་
འགོག་སྦྱོམས་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ཉམས་པ་གྲ་མ་ཉེར་སྦྱད་ལས་
ཉམས་པར་བཤད་ལ། དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བ་ལ་ཉམས་པ་བར་མ་དང་མཐའ་མའང་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་དག་ལས་

༦༩ །མ་ཕྱི་ལོག་ངོས་༣༦༧ན་༣ན། ལྷེ དཔལ་ལྷི། ༡༣༥༧༡ན། ཉི།

གཞན་དག་བཅོམ་ལྟ་དང་སློབ་པ་སློམ་ལམ་པ་སོ་སྐྱེ་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཉམས་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་སྤྱིར་དག་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན། མཐོང་ཚོས་བདེར་
 གནས་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། མི་གཡོ་བ་ནི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་རྒྱུན་ལྟར་རྒྱ་ལྟར་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་
 མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཚོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། རིང་
 དུ་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཉན་གྱི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་པོས་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པས་དག་བཅོམ་གཞན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་ཉམས་ཞེས་
 རྟེན་སྐྱེས་ཟེར། མདོ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཉམས་པའི་དག་བཅོམ་གསུངས་པ་དེ་སློབ་པའི་
 དུས་སུ་དགོངས་ཟེར། གོང་མ་དག་བསྐྱོམ་སྤང་གི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་སོ་ཟེར་ཉེ་
 དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་ལ། དག་བཅོམ་ཉམས་ལྷིང་ཤི་ནས་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི། ཉམས་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མེད་དེ།
 དན་པ་ཉམས་པ་རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་ཡང་དན་ཤེས་མི་འགྱུར་བར་སོར་རྒྱུད་པར་གྱེད་པའི་
 ལྷིང་རོ། །ཉམས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གནས་དང་འགལ་བའི་སློབ་གཙོད་སོགས་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་མི་གྱེད་དེ། ཐག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་རིང་པོར་སྐབས་མི་
 ཐོབ་སྟེ་དན་ཤེས་སྤྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྷིང་རྩལ་པོ་ཆེ་འདྲེད་ཀྱང་རྟོག་མི་འཚོལ་བ་བཞིན་
 བོ་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དབང་པོ་འཕོ་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
 ལམ་དུས་འཕོ། ཉེན་གང་ལ་འཕོ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་

དངོས་དང་། ལམ་དེ་ཟག་ཟག་མེད་གང་ཡིན་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྟོགས་པའི་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཕོ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་དང་། བར་ཆད་
མེད་ལམ་དགུ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕོའོ། །མི་སློབ་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་རིགས་དེ་
སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་འིན་རྟུ་བརྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤང་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་གཡོ་བར་འོག་མ་རྟོགས་སྐལ་འཕོ་བས་མཚོན། དག་བཙོམ་དུ་
ཞིག་འཕོའང་དེ་བཞིན་ཉེ་རང་ལམ་གྱི་དབང་པོ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འིན་རྟུ་བརྟེན་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་པ་དད་པས་མོས་པ་ཞིག་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཉེ།
གོམས་པ་རྒྱང་བས་སྤང་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྦྱོར་ལམ་ནི་
གཅིག་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་
ལམ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོར་བྱའི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་
ཡིན་ན་དེ་དམན་པས་མི་འདོར་བས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་ཟག་བཙས་ཀྱིས་འཕོ་བ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་འཕོ་བ་དེ་ཡང་རྟེན་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཉམས་པ་སྲིད་
པས་འཕེལ་ཞིང་འཕོ་ལ་གཞན་དུ་ནི་མིན་ཉེ། ངན་སོང་ལ་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
དང་། གོང་ན་ཉམས་པ་མེད་ལ། འདོད་ལྷན་བདེན་མཐོང་རྣམས་ནི་ཡུལ་བཟང་བས་
ཡིད་བྱུང་རུས་པའི་དབང་རྣོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མི་སློབ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་དང་། སློབ་པ་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ་གཉིས། དང་པོ། ས་ནི་མི་སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ན་
ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཉེ། དེའི་འབྲས་བུ་ས་དགུ་ས་བསྐྱས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

དོ། །གཉིས་པ་ལ་ས་ལྷག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་འདི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་ཚུལ་འབྲ་བས།
སློབ་པ་སྤྱིར་འོང་ཡིན་ན་མི་སྣོགས་མེད་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ས་
ལྷག་ལ་བརྟེན་གྱི་གཟུགས་མེད་ལ་མི་བརྟེན་ནོ། །

གཉིས་པ། སློབ་པ་དེ་ས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་དབང་
པོ་འཕྲོ་བ་བ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལྷན་པར་
ཅན་བཏང་སྟེ། རྣོན་པོས་བསྐྱུས་པའི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་ཐོབ་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་
དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ཐ་མའི་ཆ་མ་སྐྱུན་སྤང་བས་སྤྱེ་བས་དང་། འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་
པས་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་བ་སོགས་
གཟུགས་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཞར་ལ་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་ལ། དགྲུང་དབྱེ་བ་དང་། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དབྱེ་བ་ཅོམ་པ་དེ་
དག་རྣམས་བ་དགྲུང་སྤྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཉམ་ཐོས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་སྤྲ་མ་ལྡེའི་སྤྱིང་མི་གཡོ་བ་ལ་སྤྱངས་པ་ལས་
གྲུང་བ་དང་། དང་པོ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་
རྒྱས་གཉིས་ནི། མི་གཡོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་ལོ་ལ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་དགྲུང་བཞག་པ་ནི། དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་རྣོན་གསུམ་ལ་
དེ་དེ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བས་རྣམས་བ་དགྲུང་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉམས་པའི་
ཚོས་ཅན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུར་དུ་སོགས་ནས་སྤྱངས་པ་ལས་གྲུང་བའི་མི་གཡོ་བ་འབྲིང་

པོའི་ཚེན་པོའི་བར་གསུམ་གསུམ་བརྟེན་ཏེ་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མེ་གཡོ་བ་དང་།
རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ནི་རྣོན་པོའི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་། གྲེ་བལ། །ཞར་བྱང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བདུན་དུ་བྲེ་བ་
དང་། བྲུག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་
འབགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བདུན་པོ་དག་ཏུ་བསྐྱུ་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཟག་བདུན་
ནི། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། དད་པས་མོས་པ། མཐོང་བས་ཐོབ་
པ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
རྣམ་གྲོལ་ལོ། །བདུན་པར་སངས་རྒྱས་གཉིས་འདུའོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བས་
བྱས་པ་ལས་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་གཞན་བྲིང་ལ་འཛོག་
པ་དང་མི་འཛོག་པས་སོ། །དབང་པོས་བྱས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཏེ།
གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་དད་པས་མོས་པ་ལྷག་པར་དང་། །ཤེས་རབ་ལྷག་
པར་ཡོད་པས་དབང་པོ་རྒྱལ་རྣོན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྦྱོམས་འཇུག་གིས་བྱས་པ་
ལྷ་བ་སྟེ། འགོག་སྦྱོམས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་བྱས་པ་བྲུག་པ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་དང་རྣམ་
གྲོལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་བདུན་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་
སྦྱོམས་འཇུག་དང་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་བྲུག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་དུག་མིང་གི་སྦྱོན་ས་བདུན་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་
ནི་བྲུག་སྟེ། འདྲི་ལྟར་དབང་པོ་རྣོན་རྒྱལ་གྱི་རིས་པར་མཐོང་སྦྱོམ་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་

གསུམ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། དད་མོས་མཚོང་ཚོབ་དང་། དུས་
སྐོར་མི་སྐོར་གྱི་བར་གཉིས་གཉིས་ཉེ་དུག་གོ། །སྤྱི་མ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་སྤྱི་མ་གཉིས་སུ་
འདུ་བས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབང་པོ་རིགས་ཉེན་སོགས་ཀྱིས་དབྱེན་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་བྱེ་བྱུང་བ་ལྟར་ལོ། །གང་ཞིག་བསམ་གཏན་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྣོན་སུམ་འཇུག་ཚོབ་པ་ལོ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་སྐྱབ་དང་། ཉེང་འཛིན་གྱིས་རྣམས་ཐར་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་གདམས་པ་བཞུགས་པ་ལྟར་སོགས་ལྟ་དང་། །བསམ་གཟུགས་སོ་སོའི་སྣོན་སུམ་
པར་འཇུག་མི་རུས་པ་སྣོན་སུམ་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་དང་གཉིས་སྐྱབ་པ་བས་སོ། །མི་
སྣོན་སུམ་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་འབའ་ཞིག་
ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
གྲོལ་བ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་ན་སྣོན་སུམ་འཇུག་གི་
སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་གྲོལ་གཅིག་གྲོལ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཅོམ་རྒྱན་ཅན་
དང་རྒྱན་མེད་ཟེར་ངོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་དུ་སྐོབ་མི་སྐོབ་དེ་དག་གང་གིས་རྫོགས་
དབྱེད་པ་ལོ། །སྣོན་སུམ་འཇུག་གིས་སྐོབ་པ་རྫོགས་པ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་
དབང་པོ་རྫོགས་པ་མཚོང་ཚོབ། །འབྲས་བུས་རྫོགས་པ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་
བུ་སྟེ། མངོ་ལས། །འདི་ལ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལྟ་སྐྱབ་པ་ལོ། །མི་འཕྲོག་ཚོས་ལྟན་
སྐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ལྟ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྟེ་སྐྱབ་པས་
འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མི་འཕྲོག་པ་ནི་མཚོང་ཚོབ་ཡིན་པས་

དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། མཛོད་ཚོས་བདེར་གནས་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་
བྱེད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སོ། །

དེས་ན་དབང་སྟོམས་གཉིས་དང་སྟོམས་འཇུག་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་
ལ། གཞན་རེ་རེ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པ་ཅི་རིགས་སྐྱར་རོ། །དབང་པོ་ཁོ་
ནས་རྫོགས་པ་ནི་མཛོད་ཐོབ་ཆགས་བཅས་འཕགས་པའོ། །དབང་པོ་སྟོམས་འཇུག་
གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་རྫོགས་པའི་མི་སྟོབ་པ་
མི་སྲིད་པས་དེ་མ་བཤད་ལ། དབང་པོས་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དུས་
དང་མི་སྐྱོར་རོ། །སྟོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དུས་སྐྱོར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་
བའོ། །དབང་སྟོམས་གཉིས་ཀས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དུས་མི་སྐྱོར་
རོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ལ། དེ་དེའི་ཚོས་
ཡོངས་སུ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་བརྟགས་པ་སྟེ། སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་
རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བྲས་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་དག་རྫོགས་བྱེད་
ཚང་དགོས་ལ། རེ་རེ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ནི་དབེར་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་བདེན་པ་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ །སྐབས་
སུ་བབས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས།
དང་པོ། དེ་ཡང་ལམ་ལ། འདས། མ་འདས་ལམ། མཛོད་སྟོམས་མི་སྟོབ་ལམ། སྐྱོར་
བ་བར་ཚད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྒྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་བཤད་
པ་དེ་དག་བསྐྱེད་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཞུད་པར་ཅན་
དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཚད་མེད་དང་སྐྱོར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་འདོན་པ་བསྐྱར་

ཉེ། སྐྱོད་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་
བཞིར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱིབ་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱིབ་པ་ལས་
གྲོལ་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་
ཡང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་། བཟོད་
བ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱོམ་ལམ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
གཉིས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་འགྲོ་བྱིང་ལམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དེ་དང་འབྲ་
བའི་ཕྱིར་རྒྱ་བསགས་པའི་སྐོ་ནས་སྤྲ་མ་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རམ།
གོང་ནས་གོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དག་སྐྱེས་ན་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ལམ་མོ། །

གཉིས་པ། ལམ་དཀའ་སྤྲ་དང་། མངོན་ཤེས་རྣམས་སུལ་གྱི་ལམ་སུ་བཞི་བཤད་
བ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་སུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་
པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སུལ་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་
དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲ་བའི་ལམ་ཞེས་བཞི་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་
གཏུན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི། གོམས་པ་སྤྲ་བ་ཡིན་ཉེ།
ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་དང་། །ཞེ་ལྷག་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་འབད་མི་
དགོས་པར་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །སྤྲ་གཞུན་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏུན་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི་གོམས་པ་
དཀའ་བ་ཡིན་ཉེ། གཟུགས་མེད་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟེན་པས་དང་། མི་ལྷོགས་མེད་

དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལྷག་མངོང་ཤེས་ཆེ་ལ། གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ཤེས་
ཆེ་བས་ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སོ། །གང་ཟག་སྐྱོ་
གོས་རྒྱལ་པོས་ནི་ལམ་དཀའ་འཕམ་སྐྱ་ཡང་རྒྱང་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་
བ་སྟེ། “བརྒྱལ་” བ་ལས་ཅིག་ཤོས་དབང་རྣོན་གྱི་ནི་ལམ་དཀའ་འཕམ་སྐྱ་ཡང་རྒྱང་
མངོན་ཤེས་སྤྱད་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་རྣོན་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལམ་དཀའ་
ལ་མངོན་ཤེས་སྤྱད་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཚོས་སོ་
བདུན་བཤའ་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ཁྱད་པར་གཉིས།

དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྐོ་ནས་སོ་བདུན་དུ་བཞག་ཚུལ་དང་། དོན་གྱིས་བཅུར་
འདུ་ཚུལ། དེ་ནམས་ལམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྐྱིབ་
པ་ཟད་པ་དང་ཕྱིན་ཚད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྐྱིབ་པ་ཟད་ཅིང་བྱང་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་ཚུབ་ཅིང་རྟོགས་པས་སོ། །དེའང་གང་ཟག་གིས་
དབྱེ་བས་གསུམ་སོ། །དེ་དང་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་ཉེ་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཚོས་སུམ་ཚུ་ཅུ་བདུན་པོ་
ལ་ནི། བྱང་ཚུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་སྐོ་ནས་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤའ་གཉིས། དང་པོ། རྗེས་སུ་ནི་བཅུ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
དང་པའི་རྗེས་རིགས་མཐུན་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་རྗེས་རིགས་མཐུན་པར་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤའ་ལ། བཅུ་པོ་བཤའ་པ་དང་། གཞན་རྣམས་དེར་འདུ་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ། གང་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དན་པ་དང་། ཤེས་

༤༤ །མ་གྱི་སོག་ངོས་༣༤་ན་ལོན། བརྒྱལ་ དམལ་ལྟེ་ ༡༣༤བཅུ། རྒྱལ།

རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། དགའ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འིན་ཏུ་སྤྱངས་དང་བཅའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ། དབྱེས་པ་
 ཉེར་བཞག་བཞི་པོའི་རིམ་ལུགས་སྟེ། བཅོམ་འགྲུས་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་འཇོག་
 ཅིང་སྟོང་བ་བཞི་ཞེས་བྲལོ། །རྩ་འགྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི་ཉིང་འཇིན་ལོ། །དེ་ཡང་དབང་
 སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ལྟ་དང་། བྱང་
 ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཚོས་རབ་རྣམས་འབྱེད་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
 དབང་སྟོབས་འཕགས་བྱང་གི་སྐབས་ན་ཉིང་འཇིན་སོགས་རང་མིང་གིས་སྟོས་བ་དེ་
 དང་དེ་ཡིན་ལ། དག་ལས་འཚོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་སེམས་ལ་
 འདོད་ན་རྣམས་གཅིག་དང་། རྗེ་སྤྱི་ལྟར་ལུས་དག་གི་ལས་ལ་འདོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཐ་དད་དེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །གསུམ་བ་དེ་རྣམས་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། དབྱེས་ཤེས་ཤེས་རབ། ཡང་དག་སྤང་
 བཞི་བཅོམ་འགྲུས། རྩ་འགྲུལ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཉིང་འཇིན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྲལ་བའང་། ཤེས་རབ་
 སོགས་ལམ་དེ་ན་གཙོ་བོ་སྟོས་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནི་འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤྱེས་
 རོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སོགས་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བྱེད་གི་ཡོན་ཏན་རོབ་བསམ་སྟོས་
 བྱང་གི་ཐག་ཐག་མེད་དང་། དགའ་འིན་སྤྱང་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་རྟོགས་དང་བ་
 དབྱེས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀུན་གྱི་ཡུང་དབྱེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་
 བོ་ཁོ་ན་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཁྱེད་པར་ལ། གནས་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་པའི་ཁྱེད་པར། ཐག་མེད་
 ཐག་བཅས་ཀྱི་ཁྱེད་པར། ས་གང་ན་ཡོད་དུང་བ་གསུམ། དང་པོ། དབྱེས་པ་ཉེར་

བཞག་སོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ཉི། སྐབས་དེ་དང་དེར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ལས་ཉི་དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལམ་དགུ་ལ་བྲན་ཉེར་བཞི་དང་། དེས་འབྲེད་
ཚེ་མཐུན་ཤོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་སྲོང་བ་བཞི་དང་། ཅེ་མོར་རྩ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་
བཞི་དང་། བཟོད་བ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཚོས་མཚོག་ལ་སྟོབས་རྒྱུ་ལ་དང་ཉི།
སྟོམ་ལམ་ལ་ཉི་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་
ཡིན་པར་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་བ་ལ་ཉི། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཉི་ཟག་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉི་ཟག་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སྤྱིའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྲོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་བ་དག་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་ལ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ན་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། མི་ལྷོགས་མེད་ན་བཏང་སྟོམས་ས་བ་
ཡིན་པས་དགའ་བ་མ་གཏོགས་སོ་བྲུག་ཡོད་དེ། བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཐོབ་བ་དང་། དོགས་བ་
མེད་ན་དགའ་བར་འགྲུང་བ་ལས་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཉི་ཚོལ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་
བ་དང་། ས་འོག་མར་ཉམས་གྱིས་དོགས་བ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་
སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་བ་ཉི་ལྔ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སོ་བྲུག་ཡོད་དེ། ལྔ་བ་དེ་
གཉིས་བས་སྤངས་ཟེན་བའི་སྤྱིར་རོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་མ་གཉིས་ན་དགའ་ལྟོག་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་བ་སོ་ལྔ་ཡོད་
ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་། གཉིས་པའི་བར་མ་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ཁྱད་བར་ཅན་ནའང་དགའ་ལྟོག་མ་གཏོགས་སོ་ལྔ་ཡོད་ལ། གཟུགས་

༦༥ [མ་གྱི་ཤོག་ངོས་ན་༡༠ན་༣ན། ལྔ་བ་དམ་པའི་༡༧ན་༤ན། ལྔ་གས།]

མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནུའང་། དགའ་ཉོན་དེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་གསུམ་མ་
 གཏོགས་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ནི་འཕགས་ལམ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་ཉེར་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་མེད་པ་ནི་ས་དེ་གཉིས་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པའི་སྲིད་རོ། །སྲིད་ཅེ་
 སོགས་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་བྲན་ཉེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་རང་ས་ན་མེད་ལ་འོག་ས་ལ་
 མི་དམིགས་ན་དེའི་ཡུལ་ལུས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་
 བསམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྲན་ཉེ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱིས་
 བསམ་གཏན་བཞིའི་གཟུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོག་མ་ལ་མི་
 དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དངོས་གཞི་དགོ་བས་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་
 ལ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱིས་
 བསམ་གཏན་ས་བྱུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྣོན་པ་ལ་དམིགས་པས་དང་།
 སྲིད་ཅེའི་ཤེས་རབ་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་
 གྱི་སྣོན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ཡང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་གཟུགས་སུ་འདོད་
 པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྤྲུལ་འཆད་དོ། །ཡང་གལ་ཉེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་
 དགོ་བ་མེད་ན་དེ་དག་སྐྱེས་སྤང་གི་བཙོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་
 ཉོན་མོངས་དང་སྣོན་སུ་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་ཟག་བཅས་ལ་སྐྱེག་པའི་སྤྲུང་བརྗོད་དེ་དོན་
 དམ་པའི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བསམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་ལ། འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་ཤེས་ནས་དད་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་ལྷོང་དང་།

ཤེས་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་འོ་པོ་གང་
ཡིན་དཔུང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཚུལ། སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་གཉིས།

དང་པོ། ཡང་མངོན་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་ཞེས་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་པ་བཞི་བཤད་ན། ལམ་བུང་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གང་དུ་
ཤེས་ནས་དད་པ་འི་ལྟར་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་འོ་པོ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་
བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་དག་ཚོས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་
དང་དགོ་འདུན་གྱི་འོ་པོ་མིན་པས། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་
ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བལ་མེད་ཀྱི་སྲོང་བདུན་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཚོས་ཅམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་སོ། །གཉིས་པ། ལམ་བདེན་
མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ན་ལམ་དེ་སློབ་མི་སློབ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས། སངས་
རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་
པ་ཐོབ་སྟེ། ཡང་སྐྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའང་སྤྱད་
པའོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་དགྲེས་ཤིང་མཉེས་པས་བལ་མེད་སྟོམ་པ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ། །དེའང་བདེན་པ་རྣམས་འི་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་ཐོབ། གཉིས་པ། དད་ལུལ་གྱི་ཚོས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ། ཚོས་ནི་སློབ་
མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། དེ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་པས་ཚོས་ལ་
ཤེས་ནས་འི་ལྟར་དང་། གལ་ཏེ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཚོས་སུ་འདོད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་

བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་ན་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གསུམ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདིར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་དང་སོ་གསུམ་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གི་དེ་ཚོ་ནི་ཉིད་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འགོག་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གྲང་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་ཅེས་པ་བདེན་གསུམ་ཅེ་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟུག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཚོས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །ཚོགས་པ་མིན་པས་དགེ་འདུན་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མིན་ནོ། །བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ནི་འདུས་པ་མེད་ལ། དེའི་ལམ་ཡང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛོག་པས་དགེ་འདུན་མིན་ནོ་ཟེས། ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གོ་སླེ་ལ། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཚོས་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞི་ཚར་ཡང་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བདེན་པ་བཞི་ཚར་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཚོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ངོ་བོ། ཤེས་ནས་དད་པ་བཞི་པོ་ཡང་ཡུལ་ལམ་གཞི་དཀོན་མཚོག་གི་སློབ་པ་སྤྱི་སྤྱི་མིང་གིས་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྱོད་གཉེས་ཏེ་དཀོན་མཚོག་ལ་དད་པ་དང་འཕགས་པ་དགུས་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་སོ། །འདི་ཡང་སེམས་དཔའི་སློབ་པས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་ཏེ་ཤེས་ནས་དད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །དད་ཚུལ་དེ་གཉེས་ཀའང་ཟུག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བྱི་མ་མེད་པ་ཟུག་མེད་ཡིན་ནོ། །མངོ་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི་ཉིང་འཛིན་ལས་ལངས་

ནས་ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། གྲེ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཚོས་འདུལ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ།
དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མངོན་དུ་བྱེད་
དེ་རིམ་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་དང་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་དང་། དད་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱང་དང་བ་སྟེ་མི་སྟོགས་པའི་སྲིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
ན་ལམ་སྟོན་དང་ལམ་དང་ལམ་གྲོགས་དང་བཞེན་པ་བཞེན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་
བས་ན་བཞེན་པའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་གྲག་ཏུ་བབ་པ་དང་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མ་བབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་
དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། འོ་ན་ཅིའི་སྲིར་མངོ་ལས། སློབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་བར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་དང་། མི་སློབ་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་པར་བརྒྱད་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟར་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མ་
བབ་པ་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བ་ལས་གཏན་དུ་ངེས་པར་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་
བ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ། སློབ་པ་རྣམས་ནི་ད་དུང་
ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་སྲིར། སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་
དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་བབ་པ་ལ། འཆིང་བ་གྲོགས་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ་ནི་

ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དུ་མི་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་སོ། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡན་ལག་ཏུ་
རྒྱང་བ་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་སོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་བཙུག་
པ་སོ་སོར་བཏགས་འགོག་ཅི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དེ་ལ་དེར་
དེས་པ་མི་སློབ་པའི་མོས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ། གང་ཞིག་
མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ནི། རྣམ་གྲོལ་འདུས་
བྱས་མོས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་ཆར་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་
སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་
པས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡན་ལག་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་
ལས། སེམས་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྤང་སོགས་ལྟའི་ནང་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤང་སོ་རང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱེ་སྦྱས་འཆད་
དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་མོས་པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་གྲོལ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་གྲོལ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདུན་བཙུན་སོགས་གཞན་དག་
ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུན་བཙུན་ཀྱང་དེར་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་
ཏེ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་འདུས་པས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་པར་མི་
འགྲུང་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ཞེས་སྤར་རི་སྐད་བསྟན་པ་
དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་ཟད་དང་མི་སྦྱེའི་སྦྱེའི་

ལྷ་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །

ཡང་དག་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་སྤང་བོའང་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་བྱང་རླབ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
སེམས་གང་རྣམ་པར་གྲོལ། ལམ་གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ། དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་གནས་
ལ་དགྱེ་བ་དུ་ཡོད་གསུམ། དང་པོ། གཤམ་ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་སེམས་འདས་
བ་དང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བུ་གསུམ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་
སློབ་པའི་སེམས་ནི། སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་
བ་ནི་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱིབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་
རྗེས་ཐོགས་སུ་སྤྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་སྤྱེ་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་
ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་སྤྱེ་བལ་གཤགས་བྱེད་པས་སོ། །འོ་ན་མི་སྤྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན་དག་གི་ལྟར་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་
སྤྱིར་བལྟན་བཅོས་ལས་མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་སྤྱིབ་པ་རྣམས་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། འོ་ན་འདས་སོགས་གང་གིས་སྤྱིབ་པ་
སྤང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤོགས་པ་ད་ལྟ་བུའི་ལམ་
ཀྱིས་ནི། ད་ལྟར་དེ་ཡི་སྤྱིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ནི་བྱ་བ་འགལ་
བའི་སློན་པས་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན། འདས་འོངས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་མ་སྤྱེས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གཤམ་ཏེ་ད་ལྟའི་ལམ་གྱིས་ད་ལྟའི་སྤྱིབ་པ་སྤང་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉོན་
མོངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། འགལ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་

བལ་བའི་སྲིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་འཇིག་རྒྱུར་བལ་བའི་སྲིར་འོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའམ་ས་ཐོན་སྤར་བྱར་འདོད་པས་ཡུན་རིང་དུ་མི་
 གནས་ཤིང་གཞོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། སྤར་བྱ་སྲི་མ་
 སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་མི་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་སྲིར་སྐྱོན་མེད་
 དོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ། ཡང་མདོམས་བསྟན་བཅོས་ལས་སྤངས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
 བལ་བའི་ཁམས་དང་། འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་བཤད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་གསུམ་ནི། རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤངས་པའི་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བའི་ཁམས་ཡིན་
 ལ། སྤངས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་
 སོགས་ཡང་དག་པར་ཟད་ཅིང་སྤངས་པ་དག་གོ། །འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ཟད་པའོ། །

དེ་གསུམ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་ལས་དབྱེ་བ་སྟེ། དེའང་གཞིའི་སྐྱ་ནི།
 ཡུལ་དང་རྒྱ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། སྲི་མ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བས་སྤང་འོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཡིད་འབྱུང་དང་།
 ཆགས་བལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྲུ་དབྱེད་པ་ནི། འོ་ན་དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བར་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། སྐྱུག་
 བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་

བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ལྷལ་དམན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྟགས་པས་
 ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བཟོད་པ་བཞི་དང་སྐྱོམ་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་དངོས་སུ་
 ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱང་
 ཀྱན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་པོ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་
 འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལ་སྐྱུ་བཞི་སྟེན་དེ། ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་ཆགས་
 བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བཞི། སྐྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་རྒྱང་།
 སྐྱོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། རྒྱད་པར་ལམ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོལ་བདེན་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཉེ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་
 ལྱིར་དང་། སྐྱོར་ལམ་སོགས་གསུམ་སྐྱོང་ལམ་མིན་པའི་ལྱིར་དང་། ཆགས་བྲལ་
 སྟོན་འགྲོལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱོང་
 ལམ་ཡིན་ཡང་། འདིག་རྟེན་པའི་བསྐྱོམ་ལམ་གྱིས་སྤར་ཡང་སྤངས་ཟེན་པས་དང་།
 ཤེས་པ་ནི་སྐྱོང་ལམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་ཤེས་གྱིས་བཟོད་པ་དག་གིས་ནི་དེས་བར་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ཉེ། འདིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྟོན་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་
 མི་འབྲེལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོལ་འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
 ཉེ། དེ་དག་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་སྐྱོན་དུ་སྤངས་ཟེན་པའི་ལྱིར་དང་།
 གཞན་ནི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ལྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་

བ་འགོག་ལམ་ཟེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
 དམིགས་སུ་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཚོས་ཤེས་དག་གི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཉེ། ཡིད་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྡོང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་མིན་
 འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྡོར་བ་དང། རྣམ་གྲོལ་དང། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་
 དང། ཆགས་བྲལ་སྡོན་འགྲོའི་འགོག་ལམ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང། ཤེས་པ་
 རྣམས་དང། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྡོང་བ་དབང་པོ་འཕོ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་མིང་། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས།
 ལམ་དང་གང་ཟེག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དུག་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །།

། མངོན་གནས་བདུན་པ་བཤད་པ། །

༩ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉེན་སྲོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་དང་། གནས་རྫོགས་པའི་སྐབས་གྱི་མིང་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་པས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྲུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བ་སྦྱིར་མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབྱེ་བ་དང་། དུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤེས་བཅུའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་བཟོན་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཁྲུང་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྗེ་མ་མེད་པའི་བཟོན་པ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། བཟོན་པ་རྣམས་ནི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པས་རང་དུལ་ལ་མེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་སོ། །བཟོན་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་མེད་ཅེས་པས་བཟོན་པ། ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྦྱོ་ནི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་འཚོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མིན་པས་སོ། །དེ་ནི་བྱ་བ་བྱར་མེད་ཅམ་དུ་རྫོགས་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟོག་པས་འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟེན་པའོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ནོ། །བཟོན་པ་བརྒྱུད་དང་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་འཕགས་པའི་སྦྱོ་སྦྱེ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱག་བསྟུལ་ཚོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་བར་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་

རང་ལུལ་ལ་ཟེ་ཚོམ་སྤངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་རྟོགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །འཕགས་སྒོ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ལ་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ཡང་
 ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྒོ་ལུང་འཁོར་བྱུང་ཤེས་རབ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
 ཐམས་ཅད་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པའི་གཏོགས་པའི་
 རོན་མོངས་ཅན་དང་མ་སྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་
 ཤེས་འཁོར་བྱུང་ཤེས་རབ་འཇིག་ལྟ་སོགས་རོན་མོངས་ཅན་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུ་དང་སྤྱད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟ་བུ་བཟང་ཡིན་
 ཏེ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་མེད་
 རོ། །ཤེས་པ་གྲེ་ཟག་ཏུ་བཤད་པ་ཟེར་གྲང་ཤེས་པ་བཅུར་མིན་ནས། བཟོད་པ་ཤེས་
 པ་མིན་ཞེས་པས་དེ་འཐད་འདྲའམ་དཔྱོད།

གཉིས་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོམ་ཏེ་ལྷག་མ་
 བདུན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ལུལ་གཉིས།
 དང་པོ། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བཅུ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ཤེས་
 པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཅུ་པོ་དེ་དག་སྦྱིར་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་བཅས་ཤེས་པ་དང་ཟག་བཅས་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདྲའོ། །དེ་ལ་དང་

སོ་བཟག་བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་རང་སྤྱི་འཇོག་མཚན་
 ཉིད་དང་། སལ་ཆེར་བྱམ་སྐྱམ་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ཟག་མེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཤེས་
 དང་ནི་རྗེས་སྤྱོད་ཤེས་པ་གཉིས་སོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སོགས་ནི་འདི་
 གཉིས་སྤྱོད་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་འདུས་
 བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་འང་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་
 ཡོད་དགུ་ཡིན། ཞེས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་བསྐྱེས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། རྗེས་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་གོང་མ་གཉིས་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་
 སོགས་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པས་དེ་
 དག་གི་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མ་བདུན་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་སོ་ལ་བདེན་
 བཞི་ཤེས་པ་བཤད་པ། མི་སྤྱེ་བ་དང་ཟད་ཤེས་བཤད་པ། ས་རོ་ལ་སེམས་ཤེས་
 བཤད་པ་གསུམ། དང་སོ། ཚོས་རྗེས་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་
 སོགས་ཏེ། ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །བཞི་སྤྱོད་ཞེས་པ་
 བཞི་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དང་སོར་སྤྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 སོ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་སོགས་རྣམས་བཞི་སོ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་མིན་པ་དེ་དག་ནི་
 མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱོད་ཏེ་དོར་ཉིང་གི་རྗེས་སྤྱེས་

བའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྲིད་ཅེས་ལྷང་པོས་བསྐྱེས་པའི་སྤྲུག་ཀྱན་ལ་མི་རྟག་སོགས་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་
བར་དམིགས་པའི་སྲིད་པོ། །

དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དེ་སྲིད་ཆད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་
དག་ལའང་དམིགས་སོ། །རྡོར་ཉིང་སྲིད་ཅེས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ལ། ཟད་མི་
སྐྱེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་སྤྲུག་ཀྱན་ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་བྱེ་སྐྱེའི་བྱུང་མཐའ་
སྟེ། བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོར་ཉིང་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་
གཅིག་གསུམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྡོར་ཉིང་གལ་ཏེ་སྲིད་ཅེས་སྐོམ་སྤང་རྩུང་དུ་རྩུང་དུའི་རོ་
བོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་གཅིག་ལ། འོན་ཏེ་སྐོམ་པའི་
ལམ་ལ་འགོག་བའམ། ཞེས་སོགས་སྤང་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་མི་གཅིག་སྟེ།
ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི། སྲིད་ཅེས་ལྷང་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་དམིགས་པའི་སྲིད་ཏེ་དུག་
མདས་པོག་སྟེ་འཆི་བ་ན་ཐོག་མར་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ནས་མཐའ་
ཤི་མ་ཐག་མའི་སྲོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་
ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་སེམས་གང་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་
པོ། ཚོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ནི་པ་རོལ་
སེམས་རིག་པ་བཞག་སྟེ། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་
པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚོས་
ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཞར་བྱུང་གསུམ། དང་

སོ། སེམས་ཤེས་པ་དེས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་འོག་མའི་སེམས་ཤེས་
“གྱི་ས” “འདས་པ་གོང་མ་གཉིས་པ་སོགས་གྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་
འདས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་རྫོན་པོའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་དང་མོས་པའི་ལམ་
གྱིས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་སྐྱོར་གྱིས་དུས་མི་སྐྱོར་གྱི་ལམ་
མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་འདས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དག་བཙུག་པའི་ལམ་
སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་བས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གྱི་སེམས་མི་ཤེས་
པ་ལྟ་བུའོ། །འབགས་པ་ཆགས་བཙུག་མ་སྐྱོས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སེམས་ཤེས་བཀག་
བས་སོ། །དེ་དག་གིས་རང་སྐྱོབས་གྱིས་ཉེ་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་
གང་ཟག་དང་དབང་པོ་འདས་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །སེམས་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་སེམས་ད་
ལྟ་བུ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་
པའང་མི་རིག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། འདས་འོངས་ཤེས་པ་ནི་སྡོན་གནས་རྗེས་བྱེད་དང་
འཆི་འཕོ་སྐྱེས་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་པའི་སྤོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སེམས་
ཤེས་པའི་སྐྱོ་ཡང་། རང་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་མིན་པ་སྤོགས་པན་ཚུན་གཅིག་
གིས་གཅིག་རིག་པ་མིན་ཉེ། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གོང་མའི་གཉིན་པོ་ཐ་དད་ལ་
དམིགས་པས་དང་། གང་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྤོགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་པས་
སོ། །མཐོང་ལམ་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཟག་མེད་བར་མ་ཆད་ལ་སེམས་ཤེས་གྱི་སྐྱོར་
བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་
དགོ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དང་བ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་

སེམས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །ཐེག་པ་པོ་དང་མ་
འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཤེས་པ་སོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་སྦྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་
བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་དུ་འགྱུར་དབྱེད་པ།
མཐོང་ལམ་ནི་པ་དོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞེད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སེམས་ཤེས་པས་དབང་པོ་རྩལ་བས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལམས་
སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་རིག་སྟེ། རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་པ་
ན་སྐྱོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། གྲུབ་པ་ན་འདེད་པར་ལ་ཡུན་
རིང་འགོར་བས། སེམས་བརྒྱུན་གྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་ཐོབ་ནས་འདས་པའི་སྲིད་
མི་རིག་ཟེད། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་རིག་སྟེ། དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཅུ་
ནས་གྲུབ་ཆེ་དེ་གཉིས་འགགས་པས་སོ་ཟེར་ན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སྐྱོར་བ་ཚོམ་པ་ནི་མིན་གྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སྐྱོར་བ་བཅུ་པ་ན་མངོན་ཤེས་གྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་
སྦྱེས་པ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱེ་སྦྱས་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཤེས་
ཀྱི་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ལོ། །དེའི་སྲིད་སྐྱོར་བ་ནི་སྤྱི་ལ་དམིགས་
ཀྱི་ཀྱེ་བྲག་ལ་མ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་སྲིད་འདི་དག་ཀྱང་ཁྱད་མེད་ལ་ཁྱད་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཡང་། གང་རུང་གཉིས་སམ་སྟུམ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་
ལུ་བུས་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་རིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྐྱོར་བ་
ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། འདི་ནི་སྐྱོར་བ་ལ་ཚོམ་བ་རྒྱུར་བས་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་

ནས་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལྟའི་བར་ལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་
རིག་ནས་ཡང་དགུ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ནས་དུ་བ་པས་སྐད་
ཅིག་མ་བདུན་ལ་འང་སྐྱོར་བ་མི་རྗེས་ལ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་འདས་འགྲོའོ། །ཁ་ཅིག་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ནས། ཡང་སྐྱོར་བ་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བ་དང་
གསུམ་ཤེས་ཟེར། ཉན་རང་གཉིས་ལ། དང་པོ་སྐྱོས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
ནི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་
གྱིས་རིགས་མ་ཐུན་གཉིས་མི་མ་ཐུན་པ་གཅིག་སྟེ། གསུམ་ཅི་རིགས་ཤེས་ལ་དེ་ལས་
མང་བ་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་
སྐྱོར་བ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི་
བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
འབྲུང་སྐྱངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྐྱོམས་སོ། །ཞེས་མཉམ་
“གཞག་⁶² གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་དེས་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་བདག་གིས་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་དེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡི་སྐྱོར་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཉི་
འོག་པ་མཉམ་“གཞག་⁶³ ན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་
དེས་དེ་ལྟར་དེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བསྐྱན་བཙུགས་ལས་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་

62 [མ་བྱི། 313370ན། གཞག་ དབལ་རྒྱུ་ 3༧4བཅན། བཞག།
63 [མ་བྱི། 313370ན། གཞག་ དབལ་རྒྱུ་ 3༧4བཅན། བཞག།

གཅིག་པར་བཤད་ཀྱང་མཚོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་འཇུག་མི་ལམ་ལྟར་དུ་ཤེས་པ་
ལ་བཏགས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལྟར་ལྟར་བར་ལ། བཟུང་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་།
དེ་དག་གི་རྣམ་པ། དག་མོགས་ཀྱི་ལྟར་པར། ས་གང་ན་ཡོད། རྟེན་གང་ཡིན། དེ་
པ་ཉེར་བཞག་དུའི་རོ་བོ་ཡིན། སུ་ཚུན་གང་གི་སྐྱོད་ལུལ་དུ་གང་འགྱུར། ལྷན་ཚུལ།
འཇོག་ཚུལ་དགྲ་ལས། དང་ལོ་ལ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས།

དང་ལོ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞག་པ་དང་།
དེ་ནི་དོན་དམ་མི་ཤེས་ཤིང་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཤེས་པས་སོ། །འདོད་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་
ལས་ཚོས་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། ལྷག་ཀྱང་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་མི་
རྟག་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེར་ལེན་སྤང་པོ་
ཡིན་པས་གཅིག་གོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་ལམ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དང་པས་འགོག་ལམ་
ཤེས་པ་དང་། སྐྱོད་པ་ལས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞག་སྟེ། དེས་སེམས་བྱང་ཡང་
ཤེས་མོད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱོད་ཀྱི་སེམས་བྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་མི་སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ནི་ཟད་ཤེས་བཞག་སྟེ། བྱ་བ་
བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་སྐྱོད་དང་། ཟག་མེད་ཤེས་པ་སྤང་སྐྱེས་ཀྱང་ཀྱི་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་འདུས་བྱ་ཡིན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞག་གོ། །དེས་
ན་རྒྱ་བཟུང་གིས་ཤེས་པ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་རང་བཞིན་གཉེན་པོ་
ལུལ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་དེར་དེས་མ་དེས་ཀྱི་
དམིགས་བསལ། ཚོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའང་འདོད་པའི་

སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཚོས་ཤེས་
 མཛོད་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 བ་ཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཚོས་ཤེས་གྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་
 བའམ་ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་བསལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་ཚོས་ཤེས་
 བས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་སྤྱིར་འབྲིས་པའི་ལམ་
 དེ་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་སྤོང་བ་དག་སྤིད་པའི་སྤྱིར་རམ། ཡང་ན་འགོག་ལམ་ཚོས་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་གཏོགས་པས་དམིགས་པ་
 དམན་པ་མིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 བ་སྤིད་པས་སོ། །

འོན་ཏེ་སྤྱི་གུན་ཚོས་ཤེས་ཡང་དེར་ཐལ་ཞེ་ན། དེའི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་
 ཡིན་ལ་དེ་སྤྱིར་འབྲིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་བསལ། དམན་པས་མཚོག་སྤྱིར་འབྲིན་
 མི་རུས་པས་སོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པའམ་ཡང་
 བ་དེ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའི་འགྲུགས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་གུན་
 ལ་ཚོས་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྷ་མིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྤང་བྱ་ལ་དངོས་སུ་མི་དམིགས་
 བས་དང་། འགལ་ལྷ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའང་མིན་ཏེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
 བས་ཡིད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་ནི།
 གོང་མའི་སྤང་བྱ་དང་འགལ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བའི་སྤྱིར་འགྲུགས་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་འཆད་དོ། །མཚོང་ལམ་འགོག་ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་དག་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མིན་
 ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ཞུགས་ཐ་དད་པའི་སྲིར་ཏེ། རྩོམ་མིར་འཛིན་
 པའི་ལོག་རྟོག་ཐག་པ་ལ་དེར་ཤེས་པས་མི་སྤོང་བ་བཞིན་ལོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་
 རྗེས་ཤེས་སྐྱོམ་ལམ་ལས་བསྐྱུས་པའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དམ་ཞེས། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་རྗེས་ཤེས་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤང་བྱ་ཚོས་ཤེས་པས་སྤངས་ཟེན་པས་དང་། འོག་
 མའི་སྤང་བྱ་མ་སྤང་བར་གོང་མའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སོ། །གང་སྤེལ་གྱིས།
 ཚོས་ཤེས་པས་ལུལ་ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་བཙུག་ལ་ཅིག་ཤོས་དེ་མིན་པས་ཟེར་
 བ་ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱུག་ཀུན་ཚོས་ཤེས་པའང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ལུལ་
 ཅན་འདོད་པའི་ཀུན་འགོ་བཙུག་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་རྣམ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གངས་འདོད་ཚུལ། རྣམ་
 པའི་ངོ་བོ་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་སོ། ཤེས་པ་བརྟུ་བོ་དེ་དག་ལས། ཚོས་ཤེས་པ་དང་
 རྗེས་སྐྱེས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉེས་པ་ལ། གངས་བརྟུ་བྱུག་ལས་གཞན་མེད་
 པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉེས། དང་སོ། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་ཅན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི། སྤོང་ལམ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཉེས་
 པོ་དེ་བཞིན་བརྟུ་བྱུག་ཅན་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དག་ནི་རྣམ་
 པ་གཞན་དུ་འདྲེས་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱུག་དབྱུགས་འགྱུར་རྒྱུ་བྱམས་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ན་
 རང་སྤྱི་ལེ་མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་བུམ་སྐྱེས་དང་། རྗེ་ཞེས་འཕྲུང་
 ཞེས་སོགས་རང་སྤྱི་ལེ་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་ལྟེན་གྱི་

བྱེད་དག་འཚད་ལ། འདིའི་རང་མཚན་ནི་སྣོ་ལྷིང་བ་སྣམ་མ་ཐགས་སུ་བཏགས་པ་
སོགས་མིན་པར་བྱམ་སྣམ་བཟུང་བ་ཅམ་ལ་ཟེར་རམ་དབྱུད། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་
བ་མི། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་
གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཅན་ཡིན་ལ། ཀྱི་མ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ཡིད་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་
སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉེ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
ཐག་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀའང་སེམས་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་དང་། སེམས་
བྱུང་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་འཛིན་ལ། ཚོར་བ་འཛིན་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་
བ་བན་ཚུན་མི་འཛིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་དེ་དེ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །

འོན་གནས་མང་པོའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ཡང་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཞེ་
སྤང་གཉི་ལྷན་བཅས་བྲལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལེ་
ལོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞུས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་
དགོ་བ་རབ་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཚུང་དུ་དང་། དགོ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་
པ་དང་། སྐོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་
པོ་དགོ་བ་དང་། ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་རྣམ་གཡེང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མིན་པའི་

མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་
ལྡན་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེན། གྲེ་སྦྱས། འདོད་ཆགས་བཅས་བྲལ་བེ་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་
མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཅས་པ་འཕམ་ཆགས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་དམིགས་
པ་ཡིན་པ་ལ་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་བཅས་སྦྱར་བརྗོད་པས་དེ་འདྲིན་པ་སྟེ། གོས་སོ་སྦྱར་
ཆེ་བྱི་མ་མི་འདྲིན་ལ་དེ་འདྲིན་ཆེ་གོས་མི་འདྲིན་པ་བཞིན་ལོ་ཟེར།

ཁ་ཅིག་དེ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་ཟེར། གུར་ཏུ་བསྐྱས་པ་དང་རྣམ་གཤམ་
ནི་གྲེ་སྦྱས་རྣམ་གཤམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པའི་གྲེ་བྲག་གིས་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྦྱད་པའི་སྤྱིར་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལོ་ཟེར།
ཏུ་བ་སྤོགས་པས་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པར་གཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གཉིད་ལས་
གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀའང་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་ལོ་ཟེར། ཡང་ན་བརྒྱད་ནི་དགོ་བ་དང་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཆད་པ་དེ་
བདེའོ། །གཞན་ཡང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཆགས་པ་དང་བཅས་
པའོ་ཞེས་ཤེས་ཀྱི། གཟུགས་འདི་ལ་ཆགས་པའོ་ཞེས་དམིགས་ལྷུལ་མི་ཤེས་ཏེ།
ཤེས་ན་གཟུགས་ལ་དམིགས་དགོས་པས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མིན་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །སེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལྷུལ་ཟག་ཟག་མེད་མཚུངས་ལྡན་དང་། རང་
མཚན་འདྲིན་པ་དང་། དུས་ད་ལྟ་བ་པ་རོལ་བའི་"བརྒྱད་" ཀྱིས་བསྐྱས་པ། ས་
བསམ་གཏན་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པ། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། ལམ་སྐོམ་ལམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་། རྣམ་

༤༧ [མ་གྲི། ཤོག་ངོས་ ༣༧ རྩ་༡༧། བརྒྱད་ དཔལ་ལྷི། ༡༧༡བཤན། ལྷུང།]

གྲོལ་ལམ་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། འདས་འོངས་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མིན་ལོ་ཟེར། རྣམ་པ་ཟག་མེད་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སློབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་དང་མཚན་མེད་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འགོག་སྲུག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། དུལ་གཟུགས་རྒྱུང་མི་དམིགས་ཀྱང་པ་རོལ་རྟོག་དོན་ཤར་བ་ལྟར་དམིགས་རྒྱུང་དོ་སྦྱུལ། འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱེས་རྣམ་བཏགས་ཅམ་སྟེ་ཞིབ་པར་མ་གྲིས་སོ་གསུངས།

བརྒྱུད་པོ་དེའི་ལྷག་མ་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བརྟུ་བཞི་ཅན་སྟེ་^{༥༠} གང་ཞེན། བརྟུ་བྱུག་པོ་ལས་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པའི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། བདག་གི་སྟེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྟོང་བ་བསྟེན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་བ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་གི་ཐ་སྲུང་གེད་པས་བདག་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། ཇེས་ཐོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དུལ་ཅན་ཡིན་པས་དང་། མཉམ་^{༥༡} གཞག་ ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་སྲིད་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་མི་བསྐྱོམ་པས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ནི་བརྟུ་བྱུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་དེ། བདེན་རྣམ་ཅན་འདིར་འདུས་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་དུལ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉི་འོག་བ་ནི། དྲི་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་འདོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་

༥༠ [མ་ཕྱི། ༣༠༧ན། མེ དབལ་ལྡི། ༡༥༡བ། རྟ། རྟ།]
༥༡ [མ་ཕྱི། ༣༠༧ན། གཞག དབལ་ལྡི། ༡༥༣ན། གཞག]

མི་ལྷན་པའི་སེམས་གྱིས་འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
 ཡོད་དམ་ཞེན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་སེམས་ལྟག་པ་དང་
 སོགས་ནས། རབ་སྐྱེ་དང་རྐྱེན་བར་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལ། འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་
 བེ་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་མི་ལྷན་པའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་དོ། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའོ། །གནས་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞི་ནི་རྒྱུའོ། །གལ་ཏེ་མི་ལྟག་སོགས་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད། གཞི་ཡོད་ཅེས་སྐྱོན་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་མིན་ནོ་ཞེན་ཚིག་དེ་གཉིས་བསྟན་བཅོས་གྱི་གཞུང་གི་ཆ་གཞན་ནས་
 མི་འབྱུང་བས་ཏེ། དེ་ལས་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་ཆད་
 པ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་འདི་ནི་གནས་ཡོད་གཞི་ཡོད་ཅེས་འབྱུང་རིགས་
 པ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ་ཟེར། མདོ་སྤེལ་སྤེལ་བཅུ་དྲུག་ནི་མིང་གི་སྐྱོན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
 སྤྱི་སྤྱི་བདེན་གྱི་བཞི་དང་། སྤི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱ་འཕོག་ལས་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བ་
 རྟེན་བདུན་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱི་དོན་དམ་པར་རྣམ་སྤྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་
 འདོད་དེ། རྐྱེན་ལ་རྒྱལ་ལས་པས་མི་ལྟག་པ་དང་། གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
 སྤྱི་བསྐྱེད་པ། བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་པས་སྟོང་བ། བདག་ལྟའི་
 མི་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་པས་བདག་མེད་དོ། །

སྤྱི་བསྐྱེད་པ་སོན་གྱི་ཚོས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བས་
 རྒྱན་འབྱུང་། རྒྱན་གྱིས་འབྲེལ་བས་རབ་སྐྱེ། རྒྱ་རྐྱེན་མང་པོས་མདོན་པར་འགྱུར་
 པའི་རྐྱེན། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེ་བས་འཕོག་པའོ། །དུག་གསུམ་གྱི་མེ་ཞེ་བས་

ཞི་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་པས་གྲོལ་བའོ། །ལས་ཉོན་ཀྱི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་
བལ་བས་དེས་འབྱུང་། ཐར་བར་འཕྲོ་བྱེད་ཀྱིས་ལམ། ཐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་
བས་རིགས་པ། ལྷང་འདས་ཡང་དག་བསྐྱབས་བས་སྐྱབ་པ། གཏན་ཏུ་ཡང་དག་འདབ་
བྱེད་དེས་འབྱིན་ལོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཏྲག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གིར་དང་།
བདག་ཏུ་ཉླ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་བྱ་དང་། རང་བཞིན་ཏྲག་ལ་གནས་
སྐབས་འགྲུར་བ་དང་། རྣོ་སྲར་བཏང་བར་ཉླ་བ་དང་། །ཐར་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་ཐར་བར་ཉླ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བདེ་བ་གྲོལ་བ་དང་། ཐར་བ་གཏན་ཏུ་
བ་མིན་པར་ཉླ་བ་དང་། ལམ་མེད་པར་ཉླ་བ་དང་། ལམ་འདི་ངན་ལོ། །འདི་ལས་གཞན་
ཡང་ཡོད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཡང་ལྡོག་གོ་སྣམ་པའི་ཉླ་བ་སྤྱད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་གཉེན་པོར་གོ་
རིམ་བཞིན་མི་ཏྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ། གཙོ་བོ། འཁོར་
ཡུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་མིན་པར་ཤེས་རབ་
དེ་དང་བཅས་པའི་སྣེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ། དམིགས་དང་བཅས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཚོགས་པ་གཅིག་
པ་ཀུན་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་
གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ཟེན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་
པ། རྣམ་བཏགས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེས་བཟུང་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་
ན་ཤེས་པས་བཟུང་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་རབ་ནི། རྣམ་པ་
དང་། འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བུ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་
དམིགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིན་གཟུང་གཉེས་ཀ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་

རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བ་ཁོ་ལོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱོད་འདོད། ལཱ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་
 བར་འདོད་ན་དེ་གྲོགས་སུ་ལྡན་པ་ལམ་རོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམས་བཅས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 བ་ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་རང་དང་རང་མཚུངས་པར་མི་
 ལྡན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་བ་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རྣམས་པ་
 དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་གང་རྒྱུད་མིན་ན། ཉེན་དང་དམིགས་པ་རྣམས་བཅས་
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལ། དེའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་ཡུལ། རྣམ་པ་སྐྱོའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་
 ཉེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དོ་བེར་དོ། །གསུམ་
 པ་དགེ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཅི་རིགས་དགེ་མི་དགེ་
 ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་གཞན་དགུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བཤོ། །པ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་སྐྱོམ་བྱུང་ཡིན་པས་དགེ་བཤོ། །

བཞི་པ་ས་གང་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་
 གྱི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེར་
 འདོད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ས་རྒྱལ་ན་ཚོས་ཤེས་ཞེས་བྱུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་འདོད་
 པ་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་དོ། །ཟག་མེད་ས་དགུར་རྗེས་ཤེས་བྱུ་བ་ཡོད་ལ། དེ་
 ཡང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་རྗེས་ཤེས་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་
 དོ། །རི་ལྟར་རྗེས་ཤེས་ས་དགུ་ན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་
 པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྐྱེ་རྒྱལ་གྲང་ས་དགུ་བོ་དེ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་ཚོས་
 ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ས་རྒྱལ་དང་། རྗེས་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ས་དགུ་ལ་ཡོད་པས་

སོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །ལྟ་
 པ་རྟེན་ནི། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་
 བེ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་མན་ཚུན་ཡུལ་མིན་པས་སོ། །ཚོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་སྲུབ་འབྲིན་པ་ཡིན་ན་གོང་མ་གཉིས་སྲུ་སྲང་
 ཟེན་དེ་སྲུབ་མི་འབྲིན་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་པ་རོལ་སེམས་
 ཤེས་དང་ཚོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །དུག་པ་བྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་དུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པའི་སློ་ནི་ཚོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་གཅིག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྟན་པ་ལས། ཚོས་ནི་ལུས་ཚོར་སེམས་
 ལས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནའི་འོ། །པ་རོལ་སེམས་ཤེས་པའི་སློ་
 བྱི་ལུས་ལ་མི་དམིགས་པས་སེམས་ཚོར་ཚོས་གསུམ་མོ། །ཤེས་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་
 བེ་ཅི་རིགས་པར་རེས་འགའ་ལུས་ནས་རེས་འགའ་ཚོས་ཀྱི་བར་ལ་དམིགས་ཤིང་།
 ལམ་ཤེས་པའང་གལ་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སློམ་པ་ལ་དམིགས་ན་ལུས་བྲན་ཉེར་དུ་འགྱུར་
 བས་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་གང་འགྱུར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས།
 དང་སོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་མན་ཚུན་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚོས་
 ཤེས་སློའི་སློད་ཡུལ་ནི་རྗེས་ཤེས་མིན་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཚོས་ཤེས་
 པས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷག་
 གུན་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཤེས་པས། གུན་རྫོབ་ཤེས་དང་གཞན་ཤེས་ཟག་
 བཅས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་པའི་སློ་ཡི་དམིགས་པའང་གུན་རྫོབ་མ་

གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་དེས་པས་སོ། །ལམ་
 རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པའང་ཚོས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་ཡིན་འོ། །སྤྱད་
 བསྐྱེད་དང་རྒྱ་ཀྱེན་འགྲུབ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ལུས་དུ་བདེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཀྱེན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡིན་
 འོ། །ཀྱེན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་བད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཞི་
 ཡི་སྐྱེད་ལུས་ནི་བརྒྱ་ཚར་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་
 སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གོ་སྐྱེ་ལ་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་
 པ་དགུ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀྱེན་རྫོབ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་
 ཡིན་འོ། །གཅིག་གི་སྐྱེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་སྤེལ་དམིགས་པར་ནི། ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། དེས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ། དེ་ནི་ཤེས་
 པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་དུ་འགྲུབ་དབྱེད་པ་
 ལ། བསྐྱེད་བཤད་གཉིས། དང་སོ། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྒྱུར་བྱེ་ལ།
 བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ལུས་དུ་འགྲུབ་བཞི་སྐྱེད་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོས་བརྒྱུར་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལུས་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་མདོ་ཚམ་བཤད་
 པའོ། །དང་སོ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྗང་བརྒྱུར་དབྱེ་ཞེ་ན། ཁམས་
 གསུམ་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སོ། །རི་ལྗང་ན་
 དང་སོ་འདུས་བྱས་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་སྤང་མ་བསྐྱེད་དང་། བརྟགས་འགོག་

དགོ་བ་སྟེ་གཉིས་སུ་སྤེལ་བ་བརྟའོ། །གཉིས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེས་མཚོན་ནས་
གཞན་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རི་ལྷོ་སྤྱད་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་
ཡུལ་དུ་བརྟེན་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཚོས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་
བྱས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགོ་བ་སྟེ་ལྡོག་། །རྗེས་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་
ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུག་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགོ་བ་སྟེ་བརྟན་དང་། ལྷན་
ཀུན་ཤེས་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཚོས་བྱུག་དང་། འགོག་ཤེས་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་
བྱས་དགོ་བ་གཅིག་སུ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས་
དང་། ས་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་
ལྡན་དང་གསུམ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་
གཏོགས་དགའོ། །

གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སུས་རང་དང་རང་
གིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་གཞན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉི་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་ཆར་བདག་མེད་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མོས་སྤོད་པའི་ས་པ་དག་
ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཡུལ་དུ་དང་པོ་འདུར་བས་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་བསྟོམས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པར་འགལ་ལ། དེ་དང་

མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་རང་དང་སྣོན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱང་མི་རིག་
སྟེ། དུས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །རང་རིག་འདོད་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རིག་
ཅེས་བུལ། །དེ་ནི་མདོ་སྟེ་བས་འདོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལྡན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གང་
ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་ཆགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་
རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན་ལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་
སོ་སྐྱེ་ལ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྡན་འོ། །

འཕགས་པ་ལ་ནི། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་
སྐབས་ལ། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་མ་བྲལ་བས་ཆགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མེད་
བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་འབྱུང་བས་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མིན་ལ་ཤེས་པ་
གཞན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཚོས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཚོས་ཤེས་པ། སྐྱབ་བསྐྱེད་ཤེས་
པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྐྱབ་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀུན་
འབྱུང་། འགོག་པ་ལས་ཚོས་ཤེས་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་
ཏེ། སྐྱབ་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་། འགོག་ལས། ཚོས་ཤེས་བཞི་ལ་ནི་སྐྱད་
ཀྱི་གསུམ་སྟེང་། རྗེས་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་ཤེས་པ། ལས་ཤེས་
པ་རེ་རེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་པ་ལས་འཕེལ་ཏེ་བཞི་དང་ལྡན་དུ་གང་དང་བདུན་དང་རིམ་བས་ལྡན་
པའི་བྱིད། དེ་མིན་སྐྱད་ཅིག་གཞན་ལས་གསར་རྗེད་མེད་འོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་
ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྫོབ་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྐྱབ་
བསྐྱེད་པ་ཚོས་བཟོད་ནས་ལས་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤེས་

བསྐྱེད་ཏེ་ལྷན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ན་ཆགས་བཅས་ལ་ལམ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྷན་གྱི་གཞན་མིན་ཏེ། འབྲས་
 བུ་ཚོའི་བས་ཤེས་པ་སྲ་མ་རྣམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ཚོའི་སྦྱང་
 ཉམས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། རི་ཀ་ལས། ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་ཆགས་བཅས་
 བདུན་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ལོ། །ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་བརྒྱད་དེ། དེ་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པ་དང་ལྷན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འང་ཆགས་བཅས་
 ཡིན་ན་ཟད་དང་། མི་སྦྱེ་ཤེས་པ། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་
 དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་བསྐྱེད་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །མི་སྦྱོའི་ལམ་གནས་
 ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་བཅུ་དང་ལྷན་ལོ། །ཞེས་སོ། །དགུ་པ་འཛོལ་ཚུལ་ལ། ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་
 དུ་འཛོལ་ཚུལ་དང་། ས་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཚོའི་ཚུལ། རོབ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། མཚོང་ལམ་དུ་དུ་ཚོབ་པ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་དུ་དུ་ཚོབ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་སྦྱི་དང་། རྩེ་བྲག་དེའི་སྐབས་སུ་ཚོབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རྣམ་བཞག་གཉིས།

དང་པོ། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་ཚོབ་ཅེ་ན། མཚོང་བའི་ལམ་ལ་ནི་
 བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་ནི་ལྷུང་སྦྱེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་
 འབྲེལ་འོངས་པ་ཚོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་སྦྱེས་པ་ནས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འཛོལ་བ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་
 ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཛོལ་ལ། དེ་ཡང་མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དག་ཡིན་གྱི་སྦྱེ་བའི་
 ཚོས་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། མཚོང་ལམ་ལན་དུ་མར་སྦྱེས་པར་ཐལ་བས་སོ། །འགྲེལ་པ་

ལས། རྣམ་བཞི་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་དམན་ཉི་བཞིའོ་ཟེར་གྲང་མི་འགྲེལ་ཏེ་མི་རྟག་
སོགས་བཞི་ཡིན་ཅོད། བཟོད་ཤེས་སོ་སོ་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་དེ་འདྲ་བ་
ཁོ་ན་འཐོབ་ལ། བདེན་པ་གང་དང་གང་གི་ཤེས་བཟོད་ཡིན་པ། དེའི་རྣམས་པ་མི་རྟག་
སོགས་ཁོ་ན་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་ཤེས་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཐོབ་པས་དེ་
དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འཐོབ་ལ། རྣམ་པ་ཞི་བཞི་ཀའང་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་
ཤིང་འདྲ་བས་བཞི་ཆར་གྱི་རིགས་འཐོབ་པར་བཤད་དོ། །སློམ་ལམ་ནི་ཤེས་པ་
རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་རྣམས་པའང་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་སུམ་འགྱུར་
བའི་སྲིད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་འཐོབ་པས་མཐོང་ལམ་ལས་བྱུང་བར་འབགས་པའི་རྣམ་
པ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐོབ་བམ་
ཞེན། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་དང་སོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་
ནི། སློན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྣམས་གྲང་འཐོབ་པའི་སྲིད་མི་འདྲ་བའང་
འཐོབ་སོ། །གསུམ་པོ་དེའི་ཚོས་ཤེས་པ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
སྤྱལ་བསྐལ་མ་ཤེས་ཤིང་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ལ། འགོག་པ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པས་
བདེན་པ་ཟད་པར་མཚོགས་པའི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མིང་། རོ་བོ། ས། རྣམ་པ། རྒྱ་ལྡ་དང་སོ། བདེན་གསུམ་དེ་ཟད་
པར་ཚོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱུངོ། ། འདི་ལའང་སྤྱལ་ཀུན་འགོག་རྗེས་ཤེས་
གསུམ་ལ། བདེན་གསུམ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཐོབ་སོ། །ཞེས་
ཤེས་པར་བྱུངོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་པ་དེ་མི་ཐོབ་སྟེ། སློན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་

བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ལམ་བདེན་ནི་ནམ་ཡང་
 རྟོགས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འདི་བདེན་པ་ཟད་པར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན། ལམ་ནི་ཟད་པར་བསྐྱོམ་མི་ཉུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང། དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་བས་
 མཐའ་མེད་པ་དང། དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་མི་སྲིད་
 བས་སོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའང་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཤེས་པ་ནས། ལམ་བསྐྱོམ་
 པའི་བར་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་པ་ཡང་མཚུངས་
 ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་སྤང་བའི་སྲིང་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ནི་མཐའ་
 དག་སྤངས་ལ། ལམ་ནི་རིགས་མང་བས་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་སོ་མཐའ་དག་བསྐྱོམ་
 པར་མི་ཉུས་པས་སོ་བེད། །ཁ་གཅིག་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས། བདེན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཁོ་ན་ལས་ལམ་
 རྗེས་མི་ཐོབ་སྟེ་ལམ་རྗེས་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ་བེད་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་སྐོམ་
 ལམ་གྱི་འཁོར་ཡང་མིན་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་འཁོར་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་
 འདི་འང་མི་འཐད་འདུའོ། །

གཉེས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
 ཡིན་པས། རྣམ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་
 པའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་འཐོབ། ཐོབ་པ་ཇི་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཏེ་ཚོས་མེད་པ་འཐོབ་པ་འགལ་བའི་སྲིང་རོ། །དེའི་སྲིང་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པས་བདེན་བཞེ་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་

བར་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་རྟེན་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
 དག་སེམས་ཅམ་གྱིས་འདོད་བར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐབས་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཅན་
 རོབ་བ་དང་། ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་མི་རོབ་བར་བཤད་པ་འདི་བསམ་གཞིག་
 གཏོང་ལུགས་མ་ཤེས་ན་ཅི་ཡང་གཏོལ་མེད་བར་འདུག་པས་དེ་ལེགས་བར་བཤད་
 བ། སྐབས་འདིར་ཤེས་བ་བཅུ་ལས་གང་གང་གསར་དུ་རོབ་དབྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་མཐོང་ལམ་དུ་གཙོ་བོར་ཤེས་བ་དུ་རོབ་ཡིན་ལ། ཞར་ལ་བཟོད་པའང་རོབ་ཚུལ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྲར་སྤྱི་མ་སྤྱོད་བའི་བཟོད་ཤེས་དེ་དག་སྐབས་
 དེ་དག་ཏུ་སྲར་མེད་གསར་རོབ་ཡིན་བར་ནི་སྤྱི་ལའང་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། བྱེ་སྤྱིས་མ་
 འོངས་བ་རྗེས་སྤྱི་འདོད་པས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རོབ་བ་གཏོང་བ་འཕགས་བ་ལ་མི་
 སྤིད་པས། མ་འོངས་གྱི་རོབ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ལམ་དུ་སྲ་མ་
 དང་འབྲ་བ་རོབ་སྤིད་དེ་བསྟོན་ལམ་སྤྱི་བའི་ཤེས་བ་སྲ་མ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་སྟོན་
 ལམ་གྱིས་བསྤྱིས་བ་ཡིན་པས་མ་འོངས་བར་སྤྱི་བར་བསམས་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་
 སྤྱི་དེ་ལ་བཟོད་ལམ་ཞི་དུས་ལན་གཅིག་ལས་མི་སྤྱི་བས་རོབ་ཀྱང་སྤྱི་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྤྱི་
 སྤྱི་བའོ། །

བདེན་གསུམ་ཟད་བར་རྟོགས་རྗེས་དེ་དག་ཤེས་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བ་རེ་
 རེའང་རོབ་སྤྱི། ཚོས་ཤེས་དུས་ཟད་བར་མ་རྟོགས་པས་མངོན་རྟོགས་མ་ཚང་ལ་སྤྱི་
 མ་གསུམ་ལ་མངོན་བར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མཐོང་
 ལམ་དེར་ནི་མངོན་སྤྱི་དུ་མི་བྱེད་ལ། སྟོན་ལམ་དུ་བྱས་བ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མི་
 གཏོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱི་བར་བསམ་བའོ། །ལམ་ནི་བཟོད་པ་ལ་ཤེས་བ་མེད་

ལ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་བསྐྱོམ་ལམ་དུ་གཏོགས་ལ། བསྐྱོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྤྱི་
 བར་མ་ངེས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གསུམ་པ་རང་དང་འོག་ས་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ཀུན་
 རྒྱུ་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་སའི་
 ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མི་སྤྱི་གས་མེད་ལ་འདོད་པ་དང་མི་སྤྱི་གས་མེད་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དེ་ཐོབ་པ་ནས། བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུའོ། །བཞི་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་པའི་ཀུན་
 རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི་དུམ་ཉེ་བཞིའི་མཐའ་མ་ཚོས་དུམ་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ལ། གཞན་སྟུག་
 ཀུན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་ལུས་སོགས་ཡོད་པས། དུམ་
 པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་འོ། །དེ་གསུམ་སྟུག་བསྐྱུས་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་མི་རྟག་
 སོགས་བཞིའི་རྣམ་པ་སོགས་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དམིགས་པའང་
 སྟུག་བསྐྱུས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །

ལྷ་པ། དེ་སྤྱིས་ཐོབ་ནི་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་འབད་རྩོལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་
 བསྐྱོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ལ་ཁྱད་པར་དཔྱོད་པ་
 དངོས་འདི་སྟེ། འོན་ཀྱང་མི་སྤྱི་པའི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་བྱས་ཏེ། དེ་བྱུང་
 བན་ཚད་སྟེ། བ་ན་དེའི་དམིགས་རྣམ་སོགས་འདི་འདྲ་ཡིན་པ་ཞེས་དབྱེད་དེ་སྐྱར་བ་
 འདི་མཚར་མཚར་ཞིག་ལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་པ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་
 ཡན་ཚད་དུ་ཐོབ་ཚུལ། བསྐྱོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་བརྟེ་
 དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་རྗེས་
 ཤེས་དང་དུག་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་སྐྱང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི།

སྒྲོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་རྗེས་
 ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ད་ལྟར་བྱུང་
 བ་ཡིན་ལ་གཞན་བཞི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཕྲོལ་བོ། །ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་
 མི་སྣོགས་མེད་གྱིས་བསྐྱེས་ལ་མཐོང་བ་རྗེས་པས་བསྐྱེད་མྱེད་སྐྱེས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 རྒྱས་པ་ལས་འཕྲོལ་བོ། །ས་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྗེས་ཤེས་པ་དང་། ཟད་
 དང་མི་སྐྱེད་ཤེས་པ་བཞི་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ་དེམ་པས་ཆགས་བཅས་དང་། སྒོན་རྟེན་ཟིན་
 པའི་མྱེད་རམ་ཡང་ན་མཛོན་རྟོགས་མཐའ་མིན་པའི་མྱེད་རོ་བེད་ཀྱང་དབྱུང། སྒྲོབ་
 བ་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་
 ཆགས་བྲལ་ཞིག་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པ་ན་སྤར་གྱི་དྲུག་དང་། ས་རོལ་སེམས་ཤེས་
 དང་བདུན་མོ། །དེའང་ས་གང་བརྟེན། དེའི་རང་ས་དང་འོག་སས་བསྐྱེས་པ་འཕྲོལ་བ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་མ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་ལྟ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་གྱི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ལ་ནི། སྒྲོབ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཚོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་དང་། ཀུན་རྗེས་ཤེས་པ་
 དང་བདུན་ཐོབ་མོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ན་
 ཀུན་རྗེས་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདས་པ་ཡིན་ན་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་
 བོ་མིན་ལ། ཚོས་ཤེས་འདོད་གཉེན་ཡིན་པས་ཚོས་ཤེས་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་
 པ་གང་རུང་ཞིག་ད་ལྟ་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་བོ། །བསམ་གཏན་བཞི།
 གཟུགས་མེད་གསུམ་སྟེ་སྤར་བདུན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སྒྲོབ་པ་ཞིག་མཛོན་ཤེས་དང་།

བོ་ལྷ་སྐྱོངས་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའང་སྲ་མའི་བདུན་པོ་ཐོབ་ལ། མི་སྒོའ་བས་
 མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དགུ་དང་། གཞན་ལ་ནི་བརྒྱད་
 འཛོལ། རབ་རྩ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཚད་
 མེད་ལམ་ལའང་། ཚོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཟད་ཤེས་དང་བདུན་ཐོབ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
 བ་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲིང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕོ་བས་དང་། ཤེས་པ་
 གཞན་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལའདི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལའི་ན་པས་སོ། །སྒོའ་བ་
 ཞིག་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟེལ་མར་བསྐྱོམས་པའི་བར་ཚད་མེད་པའི་
 ལམ་དག་ལའང་བདུན་ཐོབ་སྟེ། ཚོས་རྗེས་ཤེས་པ་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དུག་པོ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །གོང་མ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་ཚོས་རྗེས་བདེན་བཞི་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་
 བདུན་འཛོལ་བོ། །སྒོའ་བ་དབང་རྩལ་རྣོན་པོར་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་
 བྱི་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཚོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དུག་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་
 བ་སེམས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བདུན་ཐོབ་ལ། ཁ་ཅིག་སྲར་རྟོགས་ཟིན་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པས་དང་། མངོང་ལམ་ནི་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཐོབ་ཟིན་
 པའི་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་སྐྱོངས་ལམ་ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་འཛོལ་བོ། །བམ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདི་ནི་མངོང་ལམ་དང་འདྲ་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་
 གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་འདི་ལའང་མངོན་རྟོགས་
 མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བརྒྱད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་

འདོད་པ་སྟོན་པའོ། །སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཆགས་
 བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉེས་ཀས་ཚོས་རྗེས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་དྲུག་འཛོལ་གྱི།
 ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་འབྲེལ་སོ། །དི་ལྟར་འབྲེལ། མཐོང་
 ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོར་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་དབང་རྣོབ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པ་འདུས་བྲས་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །

དེ་བཞིན་སྲིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལའང་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ་^པལ། སྲིད་ཅེ་ཉོན་མོངས་ལམ་དགྲུ་བ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་
 བི་དབང་རྒྱལ་ཉམས་པ་སྲིད་པས་མི་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགྲུ་འོ། །མི་གཡོ་
 བས་ནི་མི་སྐྱེ་བའང་ཐོབ་པས་ཤེས་པ་བརྟུ་ཐོབ་^པའོ། །མི་གཡོ་བ་དེར་དབང་པོ་
 འཕོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྲུ་མ་ལའང་ཤེས་པ་བརྟུ་འོ། །སྲར་བལྟུ་དའི་
 ལྷག་མ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དགྲུ་བ་དང་། ས་བདུན་ལས་
 ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སྟེལ་བསྟོམ་དང་། མི་གཡོ་བཏོགས་
 རྟེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་སྲར་མ་སྟོས་
 བ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྱིར་མི་འོང་གི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟེན་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་
 ལ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་འཛོལ་སྟེ་སློབ་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའོ། །མི་སློབ་པ་ནི་མངོན་ཤེས་དང་། སྟེལ་སྟོམ་དང་། མི་གཡོ་བཏོགས་པའི་

པ ༡ །མ་ཕྱི་ཤོག་ངོས་༤༠༡ན་༤ན། ཐོབ དབལ་སྐྱངས། ༣༩༠ན་༤ན། འཛོལ།
 པ ༢ །མ་ཕྱི་ཤོག་ངོས་༤༠༡ན་༡༡ན། ཐོབ དབལ་སྐྱངས། ༣༩༠བ་༡ན། འཛོལ།

བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་དུས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་
ཤེས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་བར་ཚད་མེད་ལམ་
ལ་བཀག་པས་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཛོལ་བོ། །མངོན་ཤེས་དང་།
སྐྱེལ་མར་བསྐྱོམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ལྷན་
བར་ལམ་གསུམ་ལ་དུས་གྲོལ་གྱིས་མི་སྐྱེལ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བརྒྱ་
བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལྷན་དུ་མ་བསྐྱེན་ཞེས་འབྲུང་
བ་ལྟར་“མི་གནས་པའི”^༥མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་ལུང་མ་བསྐྱེན་
ལ་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་མི་སྐྱོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སོ་
སྐྱེལ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་སྣ་མ་གསུམ་ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་
རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏུན་དང་བོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་
སས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་མ་འོངས་པ་
འཛོལ་བོ། །

བཞི་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་ནམ་མཁའི་དངོས་གཞིས་
བསྐྱུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱི་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་མིན་ཏེ་དེ་གཟུགས་
མེད་ན་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བསམ་གཏུན་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་སྐྱོར་ལམ་རྣམས་དང་། མིག་རྣ་མ་
གཏོགས་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཚད་མེད་དང་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་
ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེལ་མཚད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛོལ་སྟེ། བསམ་གཏུན་དངོས་གཞིའི་

^༥ ། །མ་གྲི། ལོག་ངོས་༢༠༡ན་༢དང་། དཔལ་ལྷོ། མི་གནས་པའི་ དཔལ་སྐྱུངས། ༣༡༡ན་༣། མིག་རྣ་བའི།

སྒྲིབ་སྐྱེས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ཡང་ཚོ་བ་པར་བཞད། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྐྱེན་རྣམས་
ལ་བསམ་གཏུན་ས་བ་དག་གིས་ཀྱང་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཚོབ་བ་མེད་དེ། དེ་མཚོང་
ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མཚོང་ལམ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་ཚོབ་བ་དེ་བཞིན་དེ་
དང་འབྲ་བར་བསམ་བཤོ། །དེ་ཡང་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏུན་སྐྱེ་མ་གསུམ་
ལས་ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་སྒྲོར་ལམ། བར་ཆད་མེད་ལམ།
ཁྱེད་པར་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་གསུམ་དང་། ཆད་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་
བར་བསྐྱེབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་རྟེན་འོངས་པ་
འཚོབ་གྱི། གཉེན་པོ་མིན་པས་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་ཚོབ་ཅེས་ཉི་ཀར་འཆད་དོ། །

གཉེས་བ་ས་གང་དུ་ཤེས་པ་གང་ཚོབ་ཚུལ་ནི། འོ་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་
ལམ་གང་ལ་ས་དུ་བའི་ཤེས་པ་འཚོབ་ཅེ་ན། ལམ་གཉེས་ལས་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་
ལམ་ལ་མི་སྣོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་ཚོབ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་བ་ལ། དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞིས་
བསྐྱེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཚོབ་བ་ནས་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་
པ་ལས་ཆགས་བྲལ་དགུ་བ་ལ་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བསྐྱོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྐྱེས་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །གཉེས་བ་འདས་ལམ་ལ་ནི་བསམ་གཏུན་གཉེས་
བ་ལྟ་བུ་ས་གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་བྱིར་གཉེས་པའི་སས་བསྐྱེས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
བསམ་གཏུན་གཉེས་བ་གང་ཞིག་ཚོབ་བ་དེར་ཡང་འོག་མའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་
དངོས་གཞི་ཅམ་ཁྱེད་གཉེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་བའི་ཆེ་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱེས་
ཟག་མེད་པའང་འཚོབ་སྟེ་གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་

སྒྲུང་རྡོ། །གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྤྲུག་
 དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བཟོ་བ་དང་། བཟོ་ཉེ་ཚད་མེད་རྣམས་ཐར་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ཀྱང་
 ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་ན་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་
 ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དག་བཙམ་པས་ཁམས་གསུམ་
 ཅིག་ཚར་གྱིས་བསུས་པ་དང་། གཟུགས་རྟེན་གྱིས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསུས་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་གཅིག་བྱས་བསུས་པ་ན་ཁོ་ན་འཐོབ་པོ། །ས་ཀྱུ་
 ཏུའང་སྟོན་རྟེན་ཟེན་པ་མི་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་དེ་ཐོབ་ཟེན་པ་དང་། དམན་པས་དང་།
 ཐོབ་པ་བཏང་ཟེན་ན་འདས་པ་མི་ཐོབ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་
 འི། རྟེན་ཐོབ་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་སྟེ། རྟེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་
 དང་། ཐག་བསྐྱང་བ་ཐོབ་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་པ་འཐོབ་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། དགོ་བ་འདུས་བྲུས་རྣམས་གོམས་
 པས་དེ་དག་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བརྟེན་པ་
 འཐོབ་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི། དགོ་བ་འདུས་བྲུས་ཐོབ་ཟེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་བརྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་མ་
 འོངས་པ་ལ་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཟག་བཅས་
 ཀྱི་གཉེན་པོ་གསུང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ནི། དེའི་རྣམས་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཐག་བསྐྱངས་བའི་ཐོབ་
 པ་གཉིས་ནི་ཟག་བཅས་པ་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བུ་ལྟར་སྤྲུས་
 སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་
 པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ལ་ཐོབ་པ་བཞི་ཚད། ཟག་མེད་ལ་ཐོབ་པ་དང་

སོ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་
ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་སོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ཐག་བསྐྱོད་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་རྫོང་ལེས་པ་མི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་དག་རྟེན་བཞེན་
གྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཞེར་འགྱུར་རོ་ཞེས། འདིར་པལ་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉི་འོག་པས་སྤོམ་པ་ཐོབ་
པ་དང་། འདིག་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་བསྟན་པས་དུག་གོ། །དེ་ཡང་སྤོམ་ཐོབ་ནི་དབང་པོའི་
སློབ་སྦྱོར་པའི་བྱུང་ཤིང་། འདིག་ཐོབ་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐག་
བསྐྱོད་པའི་ལུས་བྱུང་ཉེས། །

གཉིས་པ་ཤེས་པས་བསྟུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ལུན་^པམོངས་^པམ་ཡིན་པ་དང་
ལུན་^པམོངས་^པབ་གཉིས། དང་སོ་ལ་བསྟན་བཤམ་གཉིས་ལས། དང་སོ། མ་རིག་པའི་
གཉིད་སངས་པ་དང་། ཤེས་པ་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
ནི་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་ལུན་མོངས་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའི་སྤོམ་པ་བཅུ་
དང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་། བྱུང་བ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་།
ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཙུན་དོ། །མདོ་གཞན་ལས་སྤྱི་འབྲུལ་བ་མེད་པ་སོགས་མ་
འདྲེས་པ་བཙུན་བཤམ་པ་ནི་ཐོབ་པ་གོང་མའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་སྤོམ་པ་སོགས་
ལ་བཙུན་ཤི། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤམ་ལ། སྤོམ་པ་བཅུ་ མི་འདིགས་བཞི། བྱུང་བ་ཉེར་བར་
བཞག་པ་གསུམ། ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤམ་པ་སྟེ་བཞེས། །

དང་སོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤྱི་ལ་སྤོམ་པ་བཤམ་པ་གཉིས། དང་སོ་ལ་སྤོམ་པ་

པ^པ [མ་ཕྱི་ཤོག་ཐོས་༢༠༠༩༡༡] མོངས་ དཔལ་ལྡན་ ༡༩ ༣༡༡༣། མོངས།
པ^པ [མ་ཕྱི་ཤོག་ཐོས་༢༠༠༩༡༡] མོངས་ དཔལ་སྤྱི་དང་། ༣༡ ༣༡༡༣། མོངས།

བཅུ་པོ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ས་གང་ན་ཡོད། དེ་ལ་སྟོབས་སུ་འདོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། དང་པོ། སྟོབས་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྲེན་པ་
ནི། བསྐྱེད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་མཁྲེན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་བཅུ་ཀ་
ཚང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅུ། ཚོས་ཤེས་
པའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གོང་བཤད་འདི་བཅུའི་ཡུལ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲུང་
ལ། ཚོས་ཀུན་སྲིད་མི་སྲིད་ཀྱི་གནས་མཁྲེན་པས་སོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་
འབྲས་བུ་རྣམས་སྲིན་སྣ་ཚོགས་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་པས་དེ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་དང་སོགས་སྐྱས་རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟེལ་གཞོན། གཟུགས་
མེད། མཐར་གནས་དགུ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཐོབ་པ་
དང་། བན་འདོགས་དང་། རོ་སྤང་ལྡན་སོགས་ཀྱི་བྱང་བར་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་ནི།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་
གཏོགས་དགུའོ། །དང་སོགས་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་
དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
སྣ་ཚོགས་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགུ་སྟེ། དབང་
མོས་སེམས་བྱང་ཡིན་ལ། ཁམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་སྟོན་གྲུས་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བསམ་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་ཡང་སེམས་
སེམས་བྱང་བྱང་བར་ཅན་ལོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཟག་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་འདུས་
བྱས་ལ་དམིགས་པའོ། །དེསྟེལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་

ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དག་ལ་ནི། ལམ་ནི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བཅས་པ་མཁུན་
བར་འདོད་ན་འགོག་པ་དང་བཅུ་ཚར་རལ། ལམ་འབའ་ཞིག་མཁུན་ན་འདུས་བྱས་
ཡིན་པས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་འམ་ཞེས་སྟོས་
པ་ཡིན་ལོ། །སྟོན་གནས་དང་འཆི་འཕོ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་མི་
དམིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་འདས་འོངས་གྱི་སྐྱེ་བ་མཁུན་པ་སྟེ། དེ་འང་རང་མཚན་
ལ་དམིགས་གྱི། སྐྱེ་མཚན་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མ་ལུགས་པས་བདེན་པ་ལ་མི་
དམིགས་སོ། །ཟག་ཟད་གྱིས་གལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་འབའ་ཞིག་མཁུན་
བར་འདོད་ན། ཚོས་རྗེས་ཤེས་དང། འགོག་ཤེས་ཟད་དང། མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་དང་བྱུག་གུམ་སྟེ། འགོག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཁོ་ན་ཚོས་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་
བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་བྱ་བྱས་པས་དང། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཞན་
གསུམ་ཤེས་པ་དང། ས་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་ཟད་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་
གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་པས་གམ་ཞེས་སྟོས་
སོ། །གཉིས་པ། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ཀྱི་ཡོད་དེ། ཞེ་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཉིང་
བརྟེན་གྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་སྐྱབ་པའི་བྱིད་
ཟག་མེད་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཟག་མེད་གྱི་ས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཀུན་རྫོབ་

ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྟོབས་རྣམས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །འོན་
ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁའའི་སྤྱིར་བསམ་
གཏུན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་པལ་ཆེར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཉིང་
དུ་རུང་བ་འཇུག་གི་འཇུག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ། འོན་ཤེས་པ་བརྟེན་པའི་དག་ཉན་རང་སོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་
བཞིན་དུ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་དེ་རྣམས་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱས་ལ་མངའ་བའི་ཤེས་པ་བརྟེན་པའི་ལ་ནི་སྟོབས་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན།
འདི་བརྟེན་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ཐོགས་རྟུགས་ནམ་ཡང་མེད་པས་ཤེས་བྱ་
ཅི་ལ་འདར་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བས་སོ། །གཞན་ཉན་རང་གིས་དེ་འབྲེལ་མིན་ཉེ། ལྷ་རིའི་
དུས་ཁྲིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐར་པའི་དགོ་བ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ།
སྐྱེ་ལ་སྟོབས་མངའ་ཚུལ་དང། སྟོབས་ཀྱི་ཚད། སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་གསུམ། དང་པོ།
ལྷགས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེའི་སྟོབས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལ་ནི་སྟེད་མེད་བྱུ་ཡི་སྟོབས་
མངའ་འོ། །དེ་ལ་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱེད་སྟོབས་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་
ན་གངས་གནས་རྒྱལ་རྒྱུར་སོན་པ་ལ་གངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་གཞན་དག་ཚིག་དང་ཚིག་རེ་རེ་ན་སྟེད་མེད་བྱེད་སྟོབས་མངའ་ཞེས་
ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་སྟོབས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན། སྐྱང་ཆེན་པལ་པ་དང། སོགས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱང་ཆེན་དང། ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང། རབ་གཞོན་དང།
ཡན་ལག་མཚོག་དང། སྟོབས་མཚོག་དང། སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱུ་རྣམས་ཉེ། བདུན་པོ་དེ་
དག་སྲ་མ་སྲ་མ་བརྟུས་སྐྱགས་ཤིང་བསྐྱུར་བའི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་མཚོག་བརྩའི་སྟོབས་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་སྲིད་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིས་ལོག་བྱས་པ་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་སོ་ཟེམ། དཔེས་སྟོན་པ་ནི། ཐུགས་
སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་སྐྱའི་སྟོབས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐུགས་སྟོབས་
སྐྱས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཟེམ་རོ། །

གསུམ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱའི་སྟོབས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་
ཁོ་ན་སྟེ། དེག་བྱའི་སྐྱེ་མཚེད་ཡིན་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་
སྟོབས་དེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དེག་བྱ་འཇམ་པ་སོགས་བདུན་ལས་དོན་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུར་བྱས་པའི་དེག་བྱ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཟེམ་བ་མཁྲེགས་
བ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་ལ། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པར་མདོ་ལས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་གནས་དང་
གནས་མིན་མཁྲེན་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྩུ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དེ་བཞིན་
མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་མ་ལུས་པ་སྲངས་པ་ཉིད་མཁྲེན་པ་སྟེ། སྟོབས་བརྩུ་
བ་ཟག་ཟད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་རྒྱག་གམ་བརྩུ་དང་། ས་བརྩུ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་
དེ་བཞིན་དུའོ། །བར་གཅོད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་བདུད་ལ་ལམ་
ཀྱི་བར་ཚད་དུ་མཁྲེན་པ་དེ་ནི། སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྲེན་པ།
འགོག་ལམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དེ་བཞིན་
དུ། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ནས་བར་དུ་གཅོད་པས་སོ། །ལམ་

དེས་འབྲུང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་མཁའ་བ་ཞི། ལྟོབས་བརྟན་པ་
 ལམ་མཁའ་བ་ཤེས་པ་དགུའམ་བཅུ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་ལོ། །བྱེ་སྐྱས་ཤེས་པ་ཉིད་མི་འཇིགས་པར་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་ཤེས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཉེར་
 བཞག་གསུམ་ཞི། ཚོས་ལ་ཉན་ཐོགས་ལ་དགེས་པས་ཆགས་པ་དང་། བརྗོག་པ་ལ་
 ལྡང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བརྟན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནམ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། དུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཆགས་བྲལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བག་ཆགས་སྡངས་པས་སོ། །

བཞི་བ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་
 རོ་བོ། དེ་ལ་ཚེན་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དང་སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོའི་ཁྱད་པར་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ནི་ཉིན་མཚན་ལན་བྲག་ཏུ། ལྷ་དང་། ལྷ་
 རྒྱད། ལྷ་གཏུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་
 རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚེན་པོས་འགྲུབ་པ་
 དང་། ལྷག་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སྟོད་ལུང་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཅན་དུ་བརྟན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བས་གཞན་གང་དང་མི་མཉམ་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་སྦྱིར་ཚེན་

པོ་ལོ། །དེ་ཡང་གཉི་ལྷན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། འོ་ན་སྣོང་རྗེ་དང་དེ་
ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུ་དྲུད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། རོ་ལོ། དམིགས་པ། རྣམ་
པ། ས། རྒྱད། ཐོབ་པ། འདྲ་བ། སྐྱོབ་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སྣོང་རྗེ་ཞེ་སྲང་མེད་
པའི་རོ་ལོ་དང་། ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདོད་པའི་སེམས་
ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་ལྷོགས་མེད་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་
དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་བསྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
དང་། ཉན་རང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་
ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ནི་སྣོང་རྗེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་འཁོར་བའི་
ལྷན་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོབ། ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་བསྐྱེད་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྣོང་
རྗེ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འདྲའམ་མི་མཉམ་པར་སྣོང་རྗེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷན་བསྐྱེད་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཉི་ལྷན་མེད་པའི་རོ་ལོ། ལྷན་བསྐྱེད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ། ཉིང་འཇིན་ལས་
སུ་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཁོ་ནའི་
ས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་
ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་རྗེ་མཛད་པས་ན་འཁོར་བའི་འཇིགས་
པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ། ལྷན་བསྐྱེད་ཅན་དང་། དེ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ལྷན་བསྐྱེད་བ་ཅེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་ན་
སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་ཕྱོན་གྱི་

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་གསུམ་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ནི།
འབྲས་བུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིན་ལས་མཚོ་རིས་དང་བྱང་ཕྱོད་པ་
ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་དུ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སྐྱུ་ཆེ་རིང་བྱང་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བམ་ཟེའི་རིགས་དང་།
སྐྱུ་ཆེ་ཚུང་གི་སོང་ཚད་ཀྱིས་མཉམ་པ་མིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཚོས་ལ་དད་ཅམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་ཟེའི་གྱིས་མནན་
པ། ལམ་གྱི་ཉེན་མངོན་མཐོ་དུ་མ་བརྒྱད་དེ་མཐར་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའང་། ལུང་
སྟན་གྱི་གཞི་ལས། གང་ཟག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱ་བ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་འགྲུང་
བའང་། །དེ་དག་མཚོ་རིས་སྐྱ་ཚོགས་དག། །བསོད་ནམས་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་སྐྱུ་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། མངོན་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་
པོ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་ཚོས་གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོབ་
པ་ཉན་ཐོས་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རང་རྒྱལ་དང་ཡང་སྐྱུ་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་
ཅིག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་སྐྱུ་མོང་བ་ཡིན་ལོ། །གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་
པ་དང་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྷག་
དང་སོགས་སྐྱས་བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་ཟེའི་
གཞོན་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་བར་
དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་སྐྱུ་
མོང་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གསུགས་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པ་ཟེའི་

གཞིན་གྱི་འགོ་གཤམ་པའི་རྣམ་ཐར་མ་གཏོགས་པ་སོ་སྟེ་དང་ཡང་སྐྱབ་མོང་ཡིན་འོ། །

གཉེས་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབ་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སོ་སྟེ་དང་སྐྱབ་མོང་གི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉེས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་པོ་སོ་སོར་བཤད་
པ་དང་། དེ་ཐོབ་ཚུལ་གཉེས། དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྐྱོན་པ་ཤེས་པ། སོ་
སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། ས་གང་ན་ཡོད། གང་
ཟག་སྐྱུས་བསྐྱེད། ཉེན་གང་ལ། སྐྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་ལྟ་ལས། དང་པོ། ཉོན་མོངས་
མེད་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཅན་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ལས་བྱུང་ལ། རང་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རིག་ནས། བ་རོལ་པོའི་ཉོན་
མོངས་སྤང་བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་
དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་དང་རྒྱལ་བག་མེད་པ་སྟེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་
སྣམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པར་དེ་ལྟ་
བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོམ་སྤང་
ཉོན་མོངས་པ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིད་
དོ། །ལམ་འདིས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་རང་གཞན་གྱི་སེམས་སྤང་
བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །གཉེས་པ། ས་ནི་ལམ་སྐྱོབ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ག་
ཡིན་པས། བསམ་གཏུ་མཐུའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་མི་
གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེ། གཞན་ལ་ཉམས་པ་སྤྲིད་པས་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཡང་སྤང་མི་ལུས་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ཅི་སྐྱོམ་པས་སོ། །བཞི་པ། ལུས་ཉེན་
སྤྲིད་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་མང་བའི་གནས་ཡིན་ཞིང་སྐྱོ་གསལ་བས་

སོ། །ལྷ་པ། དམིགས་པ་ནི་པ་རོལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་
བར་གཏོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ལ། སྤར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤར་
མི་རུས་པས་དང་། ལོང་མ་ན་འབགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཤས་
ཚུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཅས་ཆགས་སོགས་སྐྱོམ་སྤར་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་མཛོང་སྤར་གཞི་མེད་པ་བརྟགས་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི། རང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་
དམིགས་པ་འདྲ་ཡོད་པས་སྐྱོང་བར་མི་རུས་ལ། སྐྱོམ་སྤར་ནི་བདེན་པ་དང་སོ་གཉིས་
ལ་དམིགས་པས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱོང་བར་རུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་ནས་ཤེས་པ་ལ། རོ་སོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས། དང་སོ། སྐྱོན་
ནས་ཤེས་པ་འདྲ་རོ་སོ་ས་གང་ཟག་རྟེན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་ནས་ཤེས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱོན་པ་སྤར་
བཏང་ནས་རབ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཅི་ཅོམ་གྱུར་
པ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་
གཞིར་བཅས་ཁོ་ན་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་གྲེ་
སྐྱས་གཟུགས་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་
ལ། ལོང་མ་གཟུགས་མེད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མངོན་ཤེས་དང་འབྲེལ་
དེ་ནི་རང་ས་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་
སེམས་དམན་ཞིང་ཞི་བའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། སྐྱོམས་འཇུག་གི་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཟུགས་མེད་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་

བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་དང་ལྡན་པས་གཞུགས་མེད་
དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ། ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་ལས་ཞིང་དང་ཞིང་
ལས་འབྲུ་དཔེག་པ་བཞིན་ལོ་ཟེར། གཞན་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷལ་དུ་མ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུགས་མེད་པའང་མངོན་
སུམ་དུ་མ་ཁྲེན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་ཉོན་
མོངས་མེད་པ། གང་ཟུག་མི་གཡོའི་ཚོས་ཅན་དང་། ཉེན་སྲིད་གསུམ་ཡིན་བ་དེ་
བཞིན་དུ། ཚོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སློབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ། བཞི་པོ་སོ་སོར་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་
དང་། ས་དང་། རོ་སོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིང་དང་།
དོན་དང་། དག་རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པར་ཐོགས་
བ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ནི་སྐྱབ་པའི་ཚོས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་།
འབྲས་ཚོས་ལྷུང་འདས་རིག་བ་མིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་
རིག་པ་སྟེ་དོན་རྣམས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་བསྟན་པའི་ཚོས་སོ། །དོན་ནི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་ནམ་ཚོས་མཚོག་ལྷུང་འདས་རིག་པའོ། །དེས་ཚིག་
ཚིག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དག་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་
གྱི་དག་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་གཞན་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་

མངོན་པར་བརྗོད་པ་མཚུན་པས་འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པའོ། །གཉིས་པ། སློབས་
རིག་གི་བྱེད་པར། གཞན་གསུམ་མེད་བྱེད་པར། ཟུན་མོང་དུ་ཚོབ་རྒྱལ་བ་བཤད་པ་
གསུམ། དང་པོ་ལ་གང་ལ་དབང་དགྲུད། གང་ལ་དམིགས། ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན།
ས་གང་ན་ཡོད་པའི། དང་པོ། གཞན་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་
པར་འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་འཛིན་
མི་བརྗོད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐག་ཐོགས་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབས་པའང་ཡིན་ལ་སོ་སོར་རིག་པའང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་
སློབས་པ་ནི་རིག་ཤོལ་སྐྱ་བ་སྟེ་དེ་ཤེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ། སློབས་རིག་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ནི། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚེ་དག་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚེ་ལམ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ནི་དགྲུ་སྟེ།
དག་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྗོབ་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་
རྗེས་ཤེས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་དང་བདུན་ལ། ལམ་དམིགས་ནི། ཚོས་ཤེས་རྗེས་
ཤེས་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་པ་ངོལ་སེམས་ཤེས་དང་དུག་གོ། །འདུས་མ་
བྱས་ལ་མི་དམིགས་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་སོ། །གལ་ཏེ་དག་ལ་དམིགས་
པས་ལྷག་ཀུན་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ན། དག་དེ་ཟག་བཙས་ཡིན་པ་དང་། ཟྱི་མ་
བསྐྱེད་པས་ལྷག་ཀུན་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ། ས་འདོད་ནས་སྲིད་ཅེད་བར་ཐམས་ཅད་
ན་ཅི་རིགས་ཡོད་དེ། དག་དང་ལམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། རོན་རིག་བཤད་པ་དང་། ཟྱི་མ་གཉིས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་པ་དུ་དང་། ས་གང་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་དག་དོན་རིག་

དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ལ་བྱས་ན་ཤེས་པ་བརྟེན་ལ། མྱང་འདས་རིག་པ་ལ་
བྱས་ན་བྱུག་སྟེ། སྤྱུག་ཀྱང་ལམ་ཤེས་སེམས་ཤེས་བཞི་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ།
དོན་རིག་དེ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱན་མོང་གི་རོ་བོ་དང་། སོ་སོར་ས་གང་ན་ཡོད་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་སོ། དེ་ལས་གཞན་ཚོས་དང་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་
ནི་ཀྱང་རྫོང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་ངེས་ཚིག་གཉིས་ནི་བསྟན་བྱའི་ཚོས་མིང་
ཚིག་སོགས་དང་དག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོས་རིག་དང་དག་རིག་
གཉིས། དང་སོ། དེ་ཡང་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་ས་འདོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་བཞི་སྟེ་ལྷ་སོ་དག་ན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ན་རྫོང་བྱེད་མིང་
ཚིག་ཡི་གཤེད་ཚོགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། དག་སྟེ་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་
བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཚིག་ཏུ་སྤྲིའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་ནི་ཉེག་པས་ཀྱང་ནས་
སྤོང་བ་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་ལ་ཉེག་པ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱན་མོང་
དུ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞི་སོ་མ་ཚང་བར་ནི་དེ་དག་རེ་རེ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ལམ་གཅིག་
གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་སྤོང་བ་ནི། ཅིས་དང་། སངས་
རྒྱས་གྱི་བཀའ་དང་། སྤྱི་རིག་པ། གཏན་ཚིག་རིག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐོབ་
པར་འདོད་ལ། བྱེ་སྤྲེས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས། རོ་བོ།
ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །ལོ་རིམ་" ། ཡང་²¹ ། ཚིག་ཡི་
གཤེད་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཐོབ་ལ། དོན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སམ་འབྲེལ་

21) །མ་གྱི་ཤོག་རོས་༡༧༣༧༣། གྲང་ དཔལ་ལྡན་༤༧༠༣༧༣། ཡང་།

བ་ཤེས་པས་དེས་ཚིག་དང། དེ་དག་ལས་རིམ་གྱིས་རིག་གོལ་གྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་
བས་སོ། །

གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་དྲུག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ས་གང་གིས་ཐོབ་དང།
ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང། དེའི་དབྱེ་བ། དེ་རབ་མཐར་
འཇོག་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་དག་
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དྲུག་རབ་མཐའ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
སྟོབས་གྱིས་འཛོལ་བོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང། ལ་ལ་ནི་སྟོན་ནས་
ཤེས་པ་དང། ལ་ལ་ནི་ཚོས་དོན་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་གསུམ་དང། ལ་
ལ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རབ་གྱི་མཐའ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ཚིག་ནི།
འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས་ཞེས་
ཁྱད་པར་མེད་པར་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རབ་མཐའི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་བས་དེ་
རྟེན་བཤད་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ལ་རབ་གྱི་
མཐའ་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་དེ་ནི། ལྷག་ས་མ་ཐུན་དང་མི་མ་ཐུན་
པའི་ས་ཀུན་གྱིས་མ་ཐུན་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་སེམས་ལས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ཅི་ཡང་ནས་སྲིད་
ཅེའི་བར་དང། ཡང་སྲིད་ཅེ་ལས་ལངས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ནས། དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་བར་
དང། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས། གསུམ་པ་

ནས་བཞི་པར་ཞུགས་པའི་བར་ལུགས་མ་ཐུག་མི་མ་ཐུག་གིས་སྟོམས་འདུག་གིས་
 མ་ཐུག་པར་བྲས་པས་དང་། བསྟོམ་པ་ཚུང་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས། འབྲིང་
 གཉིས་པ། དེ་ལས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག །གསུམ་པ་དེ་ནི་འཕེལ་
 བའི་མཚོག་གྲུང་པས་འཕེལ་བའི་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕེལ་བའི་རབ་རྩ་སྟེ་བཞི་
 པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་ནི་རྟོག་དཔྱད་སོགས་དང་དེ་ཡན་ཚད་ཞི་གནས་ཤས་
 ཆེ་ལ་འདི་ནི་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པའམ་འཚམས་པས་སོ་སྤྲུམ། དེས་ན་ཉིང་འཛིན་
 ལས་སུ་དུང་བས་རབ་མཐའ་འོ། །གཉིས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུག་
 པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྟོར་
 བ་འབད་རྩོལ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་ཚམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མིན་ལ། སངས་
 རྒྱལ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་སྤྲུལ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་
 ཚམ་ལས་ཡིན་གྱི་སྟོར་བྱུང་ནི་ཅུང་ཟད་གུང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སྦྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་བྱུག་བཤམ་པ་ལ། སྦྱི་
 དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ཚོས་གྱི་ཁྲད་པར་གསུམ། དང་
 པོ། ལྷ་འཇུག་གྱི་ཡུལ་སྤུལ་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་རྣེ་བ་དང་། ཡིད་དེ་
 པ་རོལ་གྱི་སེམས་དུག་གསུམ་བཙས་བྲལ་སོགས་གྱི་ཁྲད་པར་དང་། དེས་ཆགས་
 དེས་སྤང་སོགས་གོ་རིམ་ཤེས་པ་དང་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་རྗེས་སུ་
 བཞུག་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
 བྱེ་བ་ཡི་སྟེ་བྱེད་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་དེ་ཡང་མངོན་ཤེས་བྱུག་གི་མཐར་མངོན་
 དུ་བྱེ་བ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་

ལ་སྦྱི་དང། རྩེ་བྲག་ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་གཉིས། དང་པོ། མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་རྒྱལ།
པོ་དེ་དག་ནི། དཔེར་ན་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འདུས་བྲས་རྣམ་གྲོལ་ལས་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་གྱི་སྦྱོ་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ནོ། །ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ཏུ་དེ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་
ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང། ཟད་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྩེ་
འབྲུལ་དང་མིག་དང་རྣ་བ་དང། སྡོན་གནས་རྗེས་བྲན་དང་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
སྟེ། ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཆ་ཚོས་རྗེས་ལས་
གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་གསུམ་དང། ཟག་བཅས་གྱི་ཆ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང། ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་གྱི་སྟོབས་
ཤེས་པ་རྒྱལ་གས་བཅུའི་རང་བཞིན་དང། ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ་ཟག་ཟད་འབའ་ཞིག་གས། ཟག་ཟད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་པོ་ལ་
ཤེས་པ་རྒྱལ་གས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ས། སྦྱོད་ལུལ།
ཐོབ་ཚུལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བ་ཡིན། དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་
ལ། དང་པོ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏུ་
དངོས་གཞི་བཞི་དག་ནུ་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ལྷག་མཐོང་ཤེས་ཆེ་བའི་ལས་སྦྱ་
བ་མིན་པས་སོ། །གསུགས་མེད་ན་ནི་རྩེ་འབྲུལ་དང། རྣ་བ་དང། ལྟེ་མིག་གསུམ་
གསུགས་ལ་དམིགས་པས་དང། སེམས་ཤེས་དང་སྡོན་གནས་ནི་གསུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དཔོས་པའི་སྦྱིར་དེ་དག་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་བསམ་གཏུ་བ་དག་

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་ལདི་འདྲ་བར་འགྱུར་
རྟོ། །ཞེས་དང་། ལུས་ལདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་པ་རོལ་ལ་ཡིད་
གཏོང་དེ། གང་ཚེ་གཟུགས་ལ་མ་སྟོས་བར་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་སེམས་
ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འགགས་མ་ཐག་པའི་མཚམས་བརྒྱུད་ནས་དེའི་སྣ་མ་ལ་ཡིད་གཏང་དེ། མཐར་ཉིད་
མཚམས་སྐྱོར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྣ་མའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་
ནས་སྣ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་ནས་སྣ་མའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་དེ།
གང་ཚེ་བར་སྲིད་འབྲུག་པ་དེའི་ཚེ་སྡོན་གནས་རྗེས་འབྲུག་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་
སོ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྲུག་ལ། མཛོན་པར་གྲུབ་ནས་ནི་ཚེ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་
པར་བཞག་ཉེ་ཐོད་ཞུལ་དུ་ཡང་འབྲུག་ལ། དེ་ཡང་སྡོན་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བ་དེ་ཁོ་ན་འབྲུག་
ནོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་སྡོན་གནས་རྗེས་འབྲུག་གིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲུག་
ཉེ། དེ་སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྐྱེ་ལ། སོ་སྐྱེ་རྣམས་དེར་མི་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེ་ན།
ཉམས་སུ་སྐྱོད་བ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྐྱོད་གཉིས་ལས། དེ་ཐོས་པས་འདི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉམས་སུ་སྐྱོད་བས་སོ། །དེས་ན་སྡོན་འདོད་པ་སོགས་སུ་རང་གཞན་
གྱི་གནས་རིགས་ཁ་ཟས་སོགས་རྗེས་སུ་འབྲུག་དགོས་པ་ལ། དེ་གཟུགས་མེད་གྱིས་
འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །རྩེ་འབྲུལ་དང་རྣ་བ་མིག་གསུམ་གྱི་མཛོན་ཤེས་
གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ། འཕར་བ། རྒྱུད་དུ་དང་
ཐག་རིང་པོའི་སྐྱ་དང་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཐག་ཟད་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། གནས་ལྷག་

བར་རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་རྒྱས་
 བར་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ལོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་
 བོ། རིན་མེད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ། མངོན་ཤེས་
 ལྷ་ལོ་དེ་ཡང་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། ལོང་མའི་ལུལ་ཅན་ནི་
 མིན་ཏེ། དམན་པའི་ལུལ་མཚོག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེའང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རང་ས་
 དང་འོག་མར་འགོ་ཞིང་སྤྲུལ་གྱི་ལོང་དུ་མིན་སོགས་གཞན་ལའང་སྤྱར་དོ། །དེའི་
 སྤྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་སྤོན་གནས་
 རྟན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇིག་ཏེ། དེ་ལོང་མའི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་
 གཟུགས་མེད་ནས་འཕོས་ནས་འདིར་སྤྲེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོན་གནས་རྟན་པས་ཤེས་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་བ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེད་དེ། བ་རོལ་པའི་ཡིད་ཤེས་འགགས་
 མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པས་སོ། །གང་དག་གཟུགས་མེད་ནས་
 འཕོས་པ་མིན་པ་དེ་དག་སྤྱིར་སྤྱིར་ལ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་བྲག་ཅན་སྤོན་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་གོམས་འདྲིས་
 ཀྱི་སྤྱོད་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚེ་རབས་ལྷ་མ་སོགས་སུ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
 པ་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་བྲམ་པ་ཅ་མ་གྱིས་སོ། །འབྲུང་བར་ཅན་ནི་འཕགས་ལམ་དང་
 འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་མ་འདྲིས་གཉིས་ཀའང་
 སྤྱོད་པ་ཁོ་ནས་འཕྲོག་པོ། །བཞི་པ། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ལ་
 དམིགས་པས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཏེ་རྟན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། རྟན་ཉེ་དང་
 པོ་ལུས་རྟན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་དང་། ལྷ་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་

ཤེས་གསུམ་སྟེ། འདོད་བར་གཏོགས་པའི་སྐྱེལ་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་བཞི་ཞེས་
གཟུགས་ཅི་རོ་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པས་དང། ལྷའི་རྣམ་ཅི་སྐྱེལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
དང། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ། །སྤྱི་བའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་བཟང་
དན་སོགས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷག་མ་སྟོན་གནས་རྗེས་འཇུག་
ཟད་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ལ། མིག་དང་རྣམ་པའི་མངོན་
ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགོ་བ་བཞིར་ཡང་མ་འདུས་པས་མ་སྤྱིབ་ལྷུང་དུ་མ་
བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང། ཚོ་འཇུག་གསུམ་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་པོ། དགོས་པ། དེ་མི་སྟོན་པར་འཇོག་པ། སྟོན་པར་མ་
བཞག་པའི་རྣམ་མཚན་བཞི། དང་པོ། མངོན་ཤེས་སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་མི་སྟོན་པའི་རིག་
པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ། དེ་གསུམ་ཁོ་ན་རིག་པ་ཡིན་པ་ཅི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་
གྱི་མཐའ་དང་སོགས་པས་སྤྱི་མ་དང། བར་ལ་ཀུན་དུ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་
པར་བརྟོག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གནས་རྗེས་འཇུག། འཆི་འཕོ་སྤྱི་བ་མཁུན་པ།
ཟག་ཟད་མཁུན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་མོངས་པ་སེལ་ཏེ། འདུན་
བཟང་ནི་དང་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་པ་མཐོང་ནས་སྟོ་ལ། བར་མས་གཞན་གྱི་རྒྱད་
པ་མཐོང་ནས་སྟོ་ཞིང། དེ་ལྷུང་སྟོན་པ་གསུམ་པས་ཡང་དག་དོན་མཐོང་བས་སོ་
ཟེད། ལྷུང་ལྷུན་བྱུང་བར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཟག་ཟད་གྱི་སྐབས་སྟེ། མངོན་པས་སྤྱིད་
པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང། འདས་ད་ལྷུང་མ་མོངས་ཀྱི་མོངས་པ་བརྟོག་

བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་གསུམ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོབ་པའི་རིག་པ་ཟེར་ན། དོན་
དམ་བར་མི་སྐྱོབ་པའང་ཡིན་ལ་རིག་པའང་ཡིན་པ་ནི་ཐ་མ་ཟག་ཟད་ཡིན་ལ། དང་
པོ་གཉིས་ནི་མི་སྐྱོབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་མི་སྐྱོབ་པ་དེའི་རིག་པ་ཞེས་བྲ་བ་
གསུངས་པའི་དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྐོབ་མི་སྐོབ་གཉིས་ཀ་མིན་
ནོ། །བཞི་པ། དེ་གཉིས་སྐོབ་པ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་རིག་པར་གྱི་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་གྲེ་གྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེའི་ནང་ནས་གང་མཚོག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཚོ་
འབྲུལ་དང་། ཀུན་བཛོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ། རེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་ནི།
མངོན་ཤེས་བྱུག་གི་དང་པོ། རྩ་འབྲུལ་མངོན་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་
དང་། རྒྱལ་པ་ཟག་ཟད་ནམས་ནི་རིམ་བཤ། རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་
ནི་འདི་འབྲེལ་ཞེས་ཀུན་བཛོད་པ་དང་། ལམ་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པས་རེས་
བསྟན་ཚོ་འབྲུལ་ནམས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོ་འབྲུལ་ཞེས་བྲ་ན། དང་པོར་གཏུག་
བྱ་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཉེ་ཉ་པའི་དོན་ཉོ། །དེ་ལ་དང་པོས་མ་རོལ་ཡིད་
འདུན་པའི་སྐོན་ས་དང་། གཉིས་པས་མ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་
སྐོན་ས་དང་། གསུམ་པས་བསྟན་པ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་པའི་སྐོན་ས་
ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རེས་སུ་བསྟན་
པ་མཚོག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། བར་ཚད་མེད་ལམ་ཟག་
མེད་ཁོན་ལས་སྐྱེའི་རྒྱ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་དང་གྲུལ་

བས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་དང་བྲལ་བས་གཏན་དུ་ཡིད་
འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོ་འབྲུལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམས་རྒྱུ་
ཞེས་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཅེས་བྲ་བའི་རིག་
སྤྲུགས་ཀྱིས་མ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྤྲུག་དང་མི་མིན་གྱི་བྱུས་པས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་གྱུར་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བའང་མིན་ལ། གཤུལ་བྱ་འདུན་པ་དང་།
བསམ་པ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མན་བདེ་མཚོག་ལ་སྐྱོར་མི་བྱུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེ་འབྲུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས།
དང་སོ། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་སོ། རོ་ན་རྗེ་འབྲུལ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་
ཅེན། གྱེ་སྤྲུས་རྗེ་འབྲུལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདིས་འགྲོར་ཞིང་
འབྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་བོའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུའི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་སོ་ལ། ཅ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤར་ཡང་དབྱེ་བ་
གཉིས། དང་སོ། ཅི་ཞིག་འགྲོར་ཞིང་བྲུབ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི་ཡུལ་སྤྲུལ་བ་
དང་། འགྲོ་བ་ལ་དབང་འགྲོར་བ་བྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བའི་རྗེ་འབྲུལ་གྱི་
དབྱེ་བ་སྤྲུལ་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་རྗེ་འབྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་
སོ། དེ་ལ་རྗེ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་ཉེ། བྲ་བ་ཞིག་དུ་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱིས་
མགྲོགས་པར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་སོ་སྲུང་དུར་མོས་པ་བྲུས་པས་རྒྱར་
དུ་སྤྲེབས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་བྱིན་པ་
ཡིད་མགྲོགས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྐོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པས་
འགྲོ་བའི་རྗེ་འབྲུལ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཉན་རང་སོགས་དག་ལ་ལུས་

གྱིས་ཕྱིན་ཕྱེད་དང། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །འགྲོ་བ་གཞན་གཉིས་སྟོན་
 པ་ལ་ཡང་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང། དེ་དག་གི་ཁྲུང་པར་ལ་དབྱེད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྐྱུལ་པའི་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང། སྐྱུལ་པ་དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་
 གང་གིས་སྐྱུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་སློབ་སྐྱོན་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སྐྱུལ་
 པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་སྐྱུལ་པའི་དབྱེ་བ་དང། དེ་སྐྱུལ་
 ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱུལ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་
 འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱུལ་པ་ནི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་སྐྱ་རྗེ་རོ་རེག་བཞི་
 སྐྱུལ་གྱི། སྐྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་དང། བྱང་གི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱུལ་ན་སློབ་མེད་པའི་སེམས་
 ཅན་འཇུག་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སེང་གོ་དང། སྤང་
 ཆེན། སོགས་སུ་བསྐྱར་བ་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང། བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་
 རོལ་དུ་སེང་གོ་དང། སྤང་ཆེན་ལ་སོགས་པར་སྐྱུལ་པ་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་བརྒྱད། གཟུགས་སུ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། དེ་བཞིན་རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་
 གཟུགས་རེག་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དང། འདོད་པའི་བཞི་སྐྱུལ་ཞིང། གལ་ཏེ་དེས་
 འདོད་པར་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེ་རོ་སྐྱུལ་ན་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས་སྐྱུལ་ཀྱང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 བ་གོས་རྒྱུན་ལུས་ལ་འབྲེལ་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བས་སེམས་དང་ལྡན་པར་
 མི་འགྱུར་བ་བཞིན་འོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ཡང། ཅི་མངོན་
 །ཤེས་ཁོ་ནས་སྐྱུལ་པ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འགྲམ་ལུ་

སྐྱུལ་པའི་སེམས་དག་གིས་སྐྱུལ་བ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་ལ། སྐྱུལ་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་
 དབྱེན་བརྟུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལས་མང་མི་སྲིད་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱུལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་དང་
 པོའི་ས་པའི་གཉིས་ཡིན་པ་ནས། གཉིས་པའི་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་བཞི། བཞི་པའི་
 འདོད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་སྟེ་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ་བསྐྱོམས་ན་བརྟུ་བཞིའོ། །གཉིས་པ། དེས་ན་རང་ས་དང་འོག་པའི་སྐྱུལ་སེམས་
 འབྱུང་གི། ལོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུལ་སེམས་ནི་ས་འོག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་མིན་
 ཉེ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནི་ལོང་ས་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེད་མི་རུས་ལ། ཐོབ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེས་ན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྐྱུལ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུལ་བ་
 དེ་དང་པོའི་བར་དུ་འགོ་རུས་ལ། གཉིས་པར་འགོ་མི་རུས་པ་སོགས་གང་གི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ས་དེའི་བར་དུ་འགོ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེད་པ་ལ། ཉེད་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ། འཇུག་
 ལྡང་གི་སྐབས་ལ་དབྱེད་པ། སྐྱུལ་བ་དང་སྐྱུལ་སེམས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་དབྱེད་པ།
 སྐྱུལ་བ་དང་སྐྱུལ་སེམས་གངས་མཉམ་མི་མཉམ་ལ་དབྱེད་པ་བཞི། དང་པོ། སྐྱུལ་
 སེམས་དེ་དག་ཉེད་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་
 ཆགས་པ་ལྟར་པའི་སྐྱོན་སྟེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱུལ་སེམས་ལ་འཇུག་ཆེ་སྐྱུལ་
 སེམས་རང་གང་ལས་འབྱུང་དབྱེད་པ་དང་། ལྡང་སྟེ་སྐྱུལ་སེམས་ལས་སེམས་
 གང་འབྱུང་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྐྱུལ་སེམས་དེ་ནི་དང་པོ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་
 ཆེ་བསམ་གཏན་དག་པ་དང་། ལྷན་གྱི་སྐྱུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་

དོ། །གཉིས་པ། སྐྱལ་སེམས་ལས་ལྡང་བ་ན་ཉིང་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྡང་བ་
མེད་པས་སྐྱལ་སེམས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཚེ་སྐྱལ་
སེམས་རང་དང་གཉིས་འབྲུང་ལ། དེས་ན་འདོད་སེམས་ལྟ་བུས་ལྡང་བ་མི་སྲིད་པས་
དག་པ་བ་དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་འབབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འབྲུང་བ་དང་། “འབེབས”^༥ པ་དེས་
བར་འདབ་མ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་གོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་གཅིག་པ་དང་།
ཐ་དད་གཉིས། དང་པོ། སྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པའི་སྐྱལ་སེམས་གིས་རང་
སའི་སྐྱལ་བ་སྐྱལ་བར་བྱེད་གྱི་ས་གཞན་པའི་སྐྱལ་སེམས་གིས་ས་གཞན་གྱི་སྐྱལ་
བ་སྐྱལ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱིར་བཏང་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཏམ་སྐྱ་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཉིས་པ་ཡིན་ན་སྐྱལ་བ་དག་སྐྱར་འཇུག་པའི་ཀུན་སྲོང་རྟོག་
དཔྱོད་མེད་པས་དག་སྐྱར་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་གྱི་སྐྱལ་སེམས་ལ་འོག་
མ་དང་པོའི་ས་པའི་སྐྱ་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འཇུག་གོ། །ཀྱང་ཞེས་འདོད་དང་དང་པོ་
ན་རང་སའི་སེམས་ཁོ་ནས་སྐྱར་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ། ལྷ་
དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཞན་གྱིས་དག་སྐྱ་བར་སྐྱལ་ཚེ་སྐྱལ་
བ་པོ་དང་བཅས་པས་དག་སྐྱའོ། །གཅིག་སྐྱ་ན་སྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱ། གཅིག་མི་སྐྱ་
ན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱའོ། །འོ་ན་དག་མང་པོ་སྐྱལ་ན་སྐྱ་སྐྱལ་བར་ཐལ་ལ། དག་གཅིག་
ལས་མེད་ན་མང་པོ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དག་མང་པོ་སྐྱ་བ་སྐྱར་ཅོམ་ཡིན་
གྱི་དག་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞུགས་སོགས་ལའང་མཚུངས། དེའི་སྲིད་ལྟེ་
སྐྱས་དབང་ལྟ་དང་སྐྱ་མི་སྐྱལ་ཞེས་པའང་དོན་ལ་མཚུངས་པར་བརྟེན་གྱོ་གསུངས།

༥ ད [མ་བྱི། ༤༩ན།།ན། འབེབས དཔལ་ལྷོ། ༩༡་(ན།༩ན། འབེབ།

འོན་ཀྱང་གཅིག་ལ་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་བས་སྐྱུལ་སེམས་ཡོད་ཆེ་སྐྱུ་
སེམས་མེད། སྐྱུ་སེམས་ཡོད་ཆེ་དེ་མེད་པས། ཇི་ལྟར་སྐྱུལ་བ་སྐྱུར་འཇུག་ཅེ་ན། དང་
པོ་སྐྱོར་བའི་ཆེ་སྐྱུལ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུལ་བ་སྐྱུལ་ནས་བདག་གི་སྐྱུལ་བ་འདི་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སྐྱུ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
རིམ་བུ་ལྟར་འབྱུང་བར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཇི་ལྟར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ལྟར་
ཕྱིས་སྐྱུལ་སེམས་ལས་གཞན་སྐྱུ་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་སྐྱུལ་བ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཡོད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ། འི་བ་ལ་གྱིན་
རྒྱབས་ཡོད་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི། ཅི་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་གྱིན་རྒྱབས་ཡོད་དམ། འོན་
ཏེ་འི་བ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱུལ་བ་པོ་འི་བ་ལ་ཡང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུན་
རིང་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འོད་སྐྱུང་རི་བྱ་རྐང་ཅན་གྱི་རི་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་ནས་སྐྱུ་གཏུང་བུམས་པའི་འཁོར་རྣམས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དེའི་བར་དུ་
གནས་བར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བུམས་པས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བ་
སྐྱུ་དགུ་བཅུ་ཅུ་གྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བས་
ནི་རུས་བ་སོགས་བརྟན་བ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ལ་ཞུགས་སོགས་མི་བརྟན་ལ་མེད་དེ། འོད་སྐྱུང་
གི་ཀོང་རུས་འབའ་ཞིག་གནས་ཀྱི་ལ་སོགས་བ་གྱིན་གྱིས་མ་^{པོ}བརྒྱབས་^{པོ}པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་དགུ་འི་བ་ལ་གྱིན་རྒྱབས་ཡོད་པ་མེན་གྱི། འོད་སྐྱུང་གི་ཀོང་རུས་
གནས་བ་གནས་གཅོང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཚུས་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བཞི་པ།
འོན་སྐྱུལ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱུལ་ལམ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱུལ་ཞེ་ན།
དང་པོར་མ་བྱུང་ཆེ་སྐྱུལ་སེམས་དུ་མ་སྐྱུལ་བ་གཅིག་སྐྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་

པོ། མི་ཕྱི། འོག་ཐོས་༢༠༡༧༡༤། བརྒྱབས་ དམལ་མི། ༡༧༠༦༤། བརྒྱབ།

འབད་དགོས་པས་སོ། །སྤྱིས་མངོན་ཤེས་བྱང་བར་གྱུར་ནས་ལོ། །སྤྱི་ལས་བསྐྱོད་གྱུ་
 བ་སྤྱི་ལ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྤྱི་ལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུའི་སྐྱོན་སྤྱི་
 འབྱུལ་ལྟར་དབྱེ་བའི། བསྐྱོམ་པ་ལས་སྤྱི་ལ་བའི་སྤྱི་ལ་སེམས་ལོ། །དེས་བར་ལྟར་
 མ་བསྐྱུན་ཡིན་ལ། ལྷ་སྤྱི་ལ་ཟེ་སོགས་སྤྱི་ལ་ལས་སྤྱི་ལ་ཤིང་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ལ་སེམས་
 ལོ། །ལོ་ལོ་གོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བ་དང་བཏང་སྐྱོམས་པ་ཡིན་པས་དགོ་ཤི་དགོ་ལྟར་མ་
 བསྐྱུན་ཚམས་བ་གསུམ་སོ། །ལྷ་སྤྱི་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་སྤྱི་ལ་བ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱ་
 དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཚན་དགུ་དབང་པོ་དང་ཟེ་མི་དང་པས་
 དེ་སྐད་དུ་བཛོད་ཀྱི། དབང་པོ་ནི་སེམས་ཚན་དུ་སྐྱོན་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་ན་ཟ་དང་
 དུ་མི་སྤྱི་ལ་ཏེ། སྐྱོན་མེད་སེམས་ཚན་འབྱུང་བར་ཟེལ་བས་སོ། །སྤྱི་ལ་བ་སེམས་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མཚེད་གཉིས་ཀྱང་མི་སྤྱི་ལ་ལོ། །རྒྱ་འབྱུལ་ནི།
 སྤྱི་ལ་ཐོབ་བསྐྱོམ་བྱུང་གཉིས་སུ་མ་བཟང་གྲུ་དེ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྱི་ལས་ལས་
 སྤྱི་ལ་བ་དང་། རུས་སྤྱི་ལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་། མ་བྱའི་མངོངས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ལ་དགུ་
 ལས་སྤྱི་ལ་བ་དང་། ར་ལས་རྒྱ་དང་བར་སྤིད་བ་ཚམས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་ལས་ལས་སྤྱི་ལ་བ་
 དང་ཚམས་བ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་
 བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་དག་གི་ཉེན་དབང་པོ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅས་དང་འཕྲུག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་
 ལྟའི་མིག་རྣམས་ལྟའི་མིག་རྣམས་དངོས་ཡིན་ནམ། བྱང་སེམས་དང་གྲིམ་བདག་རིན་པོ་
 ཚེ་ཚམས་ཀྱི་མིག་ལྷ་བྱ་ལྟའི་དེ་དང་འབྲེལ་བས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྣམས་ལྷ་ཡི་

མིག་དང་རྣ་བ་དངོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྐྱ་དང་སྐྱང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་མིག་
དང་རྣ་བའི་ཐེན་ཀོར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་
གཟུགས་ཅན་དང་པ་ཤ་སགས་རུས་ཁྲག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་
པ་དང་། ཚོད་པ་དང་སྤ་བའི་གཟུགས་དང་། སྐྱ་ཐོས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབང་པོ་
འབྲུབ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནི། མིག་རྣ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སྐྱོན་ས་
བསྐྱབས་པས་ཉག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་ཉེན་བཅས་སོ། །ཤེས་མིག་རྒྱབ་
སྤོགས་སོགས་སུ་མི་མཐོང་བ་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་རོ། །ཞར་བ་ལོང་བ་འོན་པ་
ལྟ་བུ་མིན་པས་མ་ཚང་མེད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ན་
གནས་པ་དང་། སྤ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཟུགས་དང་ཚོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣའི་མིག་གིས་རི་ཅམ་མཐོང་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྣའི་མིག་གིས་འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
སྤར་བ་ཤད་ཐེན་ཏོ། །ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་རྣའི་མིག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
མེད་པས་ནི། སྤོང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མཐོང་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བསེ་རུ་སྐྱོན་
པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཤར་སྤོང་གཉིས་དང་། སྤོང་གསུམ་དང་། རི་
ཅམ་བཞེད་གྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་མཐོང་རོ། །ཅི་རྒྱ་འབྲུལ་ཁོ་ན་
སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལའང་ཡོད་ཟེར་ན། རྒྱ་འབྲུལ་ལས་གཞན་རྣའི་མིག་ན་

རྗེས་འབྲེལ་སེམས་ཤེས་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེས་ནི་ཅུང་ཟད་
 །ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་དུས་ཉིད་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཁ་
 གཅིག་གི་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་མི་བོའོ། །རྩ་འཁྲུལ་ལྟ་
 སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་གེས་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་ནི་གསུམ་སྟེ་སྤྲུག་སྤྲུག་
 ལས་ལྷང་བ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ་སྤྲུག་བྱང་མེད་དོ། །འདི་བཞི་
 སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མངོན་ཤེས་མི་བོའོ། །ཐར་པའི་རྒྱར་བྱར་པའི་ལུས་བཞི་བོའོ། །དེ་དག་
 བ་ཡི་བོའོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྗེས་མིག་དེས་ནི་སྤྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་དོ། །དེ་ནི་སྐྱོན་
 བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྗེས་མིག་རྣམ་དག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་
 བཞི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་སྐྱེད་དང་གཟུགས་ཁམས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་
 རྣམ་པ་གསུམ་མོ། གང་ཡང་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ལས་སེམས་ཤེས་
 བ་དང་། རིག་སྤྲུག་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་དེའང་དགོ་སོགས་གསུམ་ཡིན་
 ལ། བསྐྱོམ་བྱང་སེམས་ཤེས་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ནའོ། །སེམས་ཤེས་སྟོན་གནས་རྗེས་
 འབྲེལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་ཤི་དང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྤྲིད་དུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བས་
 མ་ཉེན་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་པ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་གནས་ཤེས་ལ། སྤྲིས་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་
 ཀྱིས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་གྲང་མི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་
 བ་གཞན་སྐྱེས་པའི་དུགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས།
 དུལ་བ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་བས་རྟག་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་པལ་
 ཚེའི་དབང་དུའོ། །སྤྲིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བདག་གྲང་མི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡི་དུགས་སྟོན་

ལས་བྱས་པ་བྲན་པ་ཡོད་པས་སོ། །མི་རྣམས་ལ་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་སྲར་ཅི་སྐྱད་
བཤད་པ་དེ་དག །སློམ་བྱང་རྟོག་གེ་རིག་སྲགས་སྐྱབ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་
ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ཀ་མིར་སྐྱེས་ཅམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འབད་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ།
དེ་མིའི་རིས་གང་ལྟའང་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེ་འུའི་མཚན། ཚོས་མངོན་པའི་མངོད་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་
ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའི་འབྲེལ་བའོ། །།

། མངོན་གནས་བརྒྱད་པ་བཤད་པ། །

༩ གཉིས་པ་རྟེན་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ལ། གནས་དང་། གནས་བརྒྱད་པོ་
 རྫོགས་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་། གནས་གྱི་མིང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྟོམས་
 འཇུག་གི་ཉིང་འཛིན་དངོས་དང་། དེས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 བསམ་གཟུགས་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དགའ་ཞི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་དང་།
 འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་རེ་རེའང་སའི་སྟོན་པ་དང་པོ་སོགས་
 རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
 གི་བསམ་གཏན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་དེར་སྦྱེ་བ་འབྲས་བུའི་ས་
 པ་དགའ་ཞི། གནས་གསུམ་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་སོ་སའི་བྱུང་བར་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་བོ་ཉིང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཞིང་། ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་
 སྦྱིར་དགོ་བའི་སེམས་ཅེ་སྟེ་དམིགས་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་གྱི་
 སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཅམ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྗེས་འབྲང་འཁོར་དང་བཅས་
 རྒྱ་བསམ་ཟག་གི་སྟོམས་པ་གང་རུང་ཡོད་ན་སྤང་པོ་སྦྱོའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་མཚན་པས་
 ལྟན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཅེས་གཙོ་བོའི་སྦྱིར་

སྒྲོམ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འཕོ་ལོང་མེད་པས་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པས། གང་གིས་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་བྱེད་པར་ཉིང་འཛིན་བཏགས་པ་དོན་
 མེད་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་སེམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་གཉིས་པ་སོགས་
 དང་པོའི་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་དགོས་ཟེར་གྱང། འོན་སེམས་
 དང་པོ་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ཅན་དེ་ལ་མི་དགོས་པས་ཉིང་འཛིན་དོན་མེད་པ་
 དང་། སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་འགགས་པས་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་
 འགལ་བ་དང་། མ་འགག་ན་སྤྲ་མ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 སེམས་གྱི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཅེ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཉེ། བྱེ་སྐྱེས་ཉིང་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པའི་སེམས་ནི་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོབས་ཚུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་
 ཅེ་གཅིག་པ་མིན་ནོ་ཟེར། མདོ་སྤེ་པས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཉིང་འཛིན་ཡིན་
 གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པའི་ཉིང་འཛིན་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། རྟོག་པ་མེད་པར་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་
 དཔྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དཔྱེད་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དང་
 བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྟ་ཅིག་དཔྱེད་པའི་
 རྟོག་པས་དཔྱེད་པའང་གོ་བས་རྟོག་དང་དགའ་དང་ཞེས་མི་སྒྲོམ་པ་ནི། ཡན་ལག་
 སྤྲ་སྤྲ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྟར་པར་ཅན་ཡང་གཉིས་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས། རྟོག་པ་དང་
 པོ་ཐམས་ཅད་ན་མ་དེས་གྱང་དཔྱེད་པ་དེས་པས་སོ། །བསམ་གཏན་ལྟག་མ་གསུམ་
 བེ་ཡན་ལག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ། རྟོག་དཔྱེད་སྤངས་ཤིང་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་

བ་གཉིས་པ་དང། རྟོག་དཔྱད་དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་གསུམ་
པ་དང། བཞི་པ། རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བ་དེ་སྤངས་པ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅེ་
གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང། རྗེ་ཐག་སོ་སོའི་ཁྱད་
བར་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང། སྐྱོདོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་པོ་ཡན་ཚོད་
གོང་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ། གོང་དང་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་བར་གཉིས།
དང་པོ། རི་ལྷར་བསམ་གཏན་རྣམས་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་དང། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་
དང། དེ་དེ་ལའང་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི་གནས་གསུམ་པར་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲམ་བའི་སྟོམས་འཇུག་
དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །

གཉིས་པ། དེ་ན་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་གྱི་
སྟོམ་པ་མེད་པས་འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་བཞི་འོ། །གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཁྱད་
བར་ནི་བཞི་པ་དང། རྣམ་མཁའ་སོགས་རང་རང་གི་འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པའམ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆགས་བྲམ་ཉིད་བསྟོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི།
དེས་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོདོན་ལ།
སྟོམས་འཇུག་གིས་གཟུགས་བཤེག་ཚུལ་དང། འབྲས་བུ་སྦྱེ་བར་གཟུགས་མེད་
ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་གཞི་བཞི་ཉིད་བསྟོགས་ཕྱི་
མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིང། འོག་སའི་ཐག་བཅས་
གྱི་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ཅེས་བུ་སྟེ། རྣམ་

མཁའ་ཉེར་བསྐྱོད་གསལ་ཞི་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྐྱོད་གཉིས། དང་པོ། འདིར་པམ་ཆེན་པའི་བྱེ་
བྱལ་འདྲི་གཉེན་འདས་སྐྱོད་དང། ཡོད་སྐྱོད་བྱེ་བྱལ་གོས་དམར་བའི་སྐྱེ་བ་དང། མང་
བཟུང་བ་རྣམས་ཞི་གཟུགས་མེད་ནའང་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ཆེ་
དང་བོད་འབྲེས་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ན་ཆེ་ཡོད་པས་དང། ཡང་འདམ་སྤྱིའི་ཤོག་
གཉིས་གཞན་དུ་བསྐྱེད་སྐྱེ་མན་ཚུན་བཞེན་ནས་འདུག་པ་དེ། གཅིག་ཤོས་བོར་བ་ན་
གཅིག་འབྱེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན། མིང་གཟུགས་པན་ཚུན་ཉེན་ཅིང་གནས་པར་
གསུངས་པ་དང། ཉེན་འབྲེལ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྱུང་བར་
གསུངས་ལ། དེ་ན་མིང་བཞི་ཡོད་པས་དང། སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་
འགྲོ་འོང་བཀག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དམན་ལ་
དགག་སྐྱོད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེད། ཁ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་མི་རིགས་ཉེ་བོད་ཆེ་སྤྱིས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དང། པན་ཚུན་ཉེན་པའང་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་དང། ཉེན་འབྲེལ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་ཁོ་ནའི་
རྐྱེན་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཤེས་འགྲོ་འོང་བཀག་པ་གཞན་དུ་
མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་བཞི་ཀ་ཚོགས་དགོས་པར་སྐྱོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཉེ་
དེ་ན་གཟུགས་རྩུང་ཟད་ཡོད་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། སྤྱིས་དག་གི་སྐྱོན་པ་ཅམ་ཡིན་
སྤྱིས་ན་མི་འཐད་དེ་ཉེན་སྤྱིས་དག་མེད་པས་སོ། །གཞན་སྤྱིས་དབང་གནས་སོགས་
ཡོད་ན་ཇི་སྟར་གཟུགས་མེད་ཡིན་ལ། རྟུལ་སྐྱོད་རབ་ཅམ་ཡོད་པས་རྩུང་བས་ཡིན་

ན་ཅུ་ཡི་སྐྱེ་ལོ་སྤྱོད་པ་གཞུགས་ལྟར་མི་སྣང་བ་དག་ཀྱང་གཞུགས་མེད་དུ་ཐལ་བས་
སོ། །སྲིད་ཅེ་བ་སེམས་མེད་དུ་རྩི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་ཅེ་དེ་ཁོ་ན་གཞུགས་མེད་
དུ་འགྱུར་ཏེ་ལིན་ཏུ་ཆ་སྤྲོ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲངས་པས་གཞུགས་མེད་ཡིན་ན་བར་
སྲིད་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཆེས་དྲངས་པ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞུགས་
མེད་འདོད་དོ་སྣང་ན། དེ་ལྟར་ན་སྣོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་
བས་ཀྱང་ཆེས་མཚོག་དུ་དྲངས་པས་སྲིད་ཅེ་བ་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་
གཞུགས་ཡོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་འོག་སའི་དབང་པོས་གཞུང་བར་མི་རུས་པས་
སྣང་ན། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དེ་འོག་སའི་
དབང་པོས་གཞུང་མི་རུས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཡོན་དང་གཞུགས་ཀྱིས་སྤེལ་
ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞུགས་མེད་པའི་མིང་འདོད་རྒྱལ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟ་བུ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་མདོ་ལས། གཞུགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་དང་། གཞུགས་ལས་འདས་པར་བཤད་པས། གཞུགས་མེད་པ་ནུ་གཞུགས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། འོ་ན་གཞུགས་མེད་ལས་འཕོས་ཏེ་འོག་མར་སྐྱེ་ན་གཞུགས་རི་
ལྟར་སྐྱེ་སྤེལ་དེ་ན་གཞུགས་མེད་ལ། གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གཞུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་གཞུགས་ནི་སྣོན་ཅིག་གེད་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་འབངས་པའི་སེམས་
ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདོད་གཞུགས་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ཡིན་
ལོ། །དེའི་སྲིར་མདོ་སྤེལ་བ་ལུས་སེམས་པན་ཚུན་ས་པོན་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། རྩེ་
སྣོན་གནས་སྐབས་དེའི་འདས་པའི་གཞུགས་ལས་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅོམ་

བས་ཀྱུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་མི་མངས་ཏེ། དང་པོ་ཚུར་
 རོལ་མངས་བའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ད་ལྟ་བའི་གཟུགས་ཡོད་བཞིན་འདས་
 བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་རྗེས་སུ་མེད་བར་འདོད་བས་
 དེའི་རྒྱལ་ལ་འབད་བ་དོན་མེད་བས་སོ་བཟེར་གྱང། དང་པོ་འཐད། ཕྱི་མ་གཉིས་དབྱེད་
 དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ། འོ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་ནམ་མཁའ་ཁོ་
 བ་ལ་དམིགས་བས་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཉེ་སྤྱོར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ཤེས། སྤྱོར་བའི་
 མིང་གིས་ཉེ་འདྲི་ལྟར་སྤྱོར་བའི་ཆེ་རྒྱུ་ཤེས་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དང་། རམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར་
 མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་གྱི་ཆོས་གཞན་ལའང་དམིགས་སོ། །འདུ་ཤེས་རྒྱུང་ཞིང་མི་
 གསལ་བས་དམན་བའི་ཕྱིར་ན་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་
 དང་། འདུ་ཤེས་རྒྱུང་ཟེང་ཡོད་བས་འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་
 བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤིད་གསུམ་ན་མཐོ་བས་སྤིད་ཅེ་ཞེས་གྱང་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ལྟོས་ལ་འཇུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཉིས། དང་
 པོ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དང་ཉེར་བསྐྱོགས་ལྟར་པར་ཅན་མ་གཏོགས་སྟོས་ལ་འཇུག་
 དངོས་གཞིའི་རྗེས་ནི། བསམ་གཟུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་པར་ལ། རོ་སྤོང་སོགས་གསུམ་ཡོད་མེད་གྱི་ལྟར་པར། ཡན་
 ལག་དུ་དང་ལྡན་བའི་ལྟར་པར། འཕྲོ་བ་ཚུལ་གྱི་ལྟར་པར། གང་ལས་གང་འབྱུང་གི་
 ལྟར་པར། ཉེན་གྱི་ལྟར་པར། དམིགས་ལུལ་གྱི་ལྟར་པར། སྤང་བྱ་སྤོང་མི་སྤོང་གི་
 ལྟར་པར། རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མེད་གྱི་ལྟར་པར་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལ་རོ་སྤོང་སོགས་

ཡོད་མེད་དང་། རོ་སྤོང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་རོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་སྲིད་
ཅེ་མ་གཏོགས་བདུན་ཉི་ལྔ་མ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རོ་སྤོང་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་དང་། དགྲ་པ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྲིད་ཅེ་ནི་དང་
བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་དམན་ཅིང་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་འཕགས་
ལམ་མི་རྟོན་པས་ཟག་མེད་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་རོ་སྤོང་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སོགས་སྲིད་པ་དང་
བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་འདྲིལ་རྟོན་པ་ཡི་སྟོམས་འཇུག་གི་དགེ་བ་ནི་མ་ཆགས་
སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་དགྲ་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་རོ་སྤོང་
བྱ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་རོ་
སྤོང་ལྡན་ནི་བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་ལས་ལངས་པ་དང་།
རོ་སྤོང་ལྡན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་
ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། སྲིད་བཅས་ཁོ་ན་རོ་སྤོང་ལྡན་དུ་བཤད་པ་
ནི་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་མ་བྱུང་ན། ལོང་མར་འགྱུར་མི་
སྲིད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ནི་འདྲིལ་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སྟོམས་
འཇུག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་དངོས་དང་།
འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་བཙེ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོར་ལྡན་ཚུ་ལ་བཤད་པ་
དང་། དེ་རྣམས་དུ་ལ་འདུ་བ། དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྦྱི་
དོན། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། གཞུགས་མེད་ལ་ཡན་ལག་
མ་བཤད་པ་ནི། གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་

ན་རྒྱ་བ་རྒྱ་བ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་ན། གཞུགས་མེད་ན་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྐྱབས་ལས་
སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱ་བ་ཞན་པས། ཡན་ལག་མ་བཞག་སྟེ། ཉིང་དེ་འདྲིན་ཤས་ཆེ་
བ་དེ་དག་ལ་སེམས་བྱུང་འགའ་ཡང་གཙོ་བོ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་དང། གཞན་དག་ས་
གང་དུ་སེམས་བྱུང་ཚར་སྤྱིན་པ་འགགས་པ་དེར་ཡན་ལག་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་སོ་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་འགགས་ཤིང། དེ་བཞིན་གཉིས་པར་རྟོག་
དཔྱད་དང། གསུམ་པར་དགའ་བ་དང། བཞི་པར་བདེ་བ་འགགས་ལ། དེ་ཡན་ཚད་
ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་ཚར་སྤྱིན་པ་འགགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་
བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེས་གཞུགས་མེད་པ་དག་བཏང་སྟོམས་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་
གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང། སྐལ་མ་སྤྲོས་ལས་བྱས་པའི་རས་ལྟར་སེམས་ཞི་མ་ཞིའི་
ཁྱད་པར་བོང་ནས་བོང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཉིས་གཞུགས་མེད་བཞི་པོ་མོད་¹⁰
འན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་ཉིང་འདྲིན་ཉེ། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་ཅིང། ཀ་མ་ལ་
ཤྱི་ལས་བསྐྱོམ་འཛིན་དང་སོ་ལས་མི་སྟོགས་མེད་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་དང། རྟོག་དཔྱད་
དང། ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གངས་ངེས་ནི། འདྲེ་ཤེས་རེག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གཞན་དག་
ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ་རྟོག་དཔྱད་སོགས་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ཟེར་ན།
གཞན་དག་བསམ་གཏན་སྐྱེ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱི་མས་སྤངས་ཤིང་བོར་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
བཤད་ཀྱི། འདྲེ་ཤེས་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་འདྲིན་ཀྱང་
ཡན་ལག་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉིང་འདྲིན་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྤང་མི་དགོས་
པས་སོ་ཟེར། ཡང་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་ས་དེ་ལ་ཆེས་པན་པས་ཟེར་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་

10 [མ་གྲི། ༤༣༧༡༡༡། བོད་ དཔལ་སྤྱངས། ༣༤༧༡༡༡། བོད་ དཔལ་འཛི། ༡༤༣༧༣༧། བོད།]

དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱད་ལས་ཀྱང་ཐོབ་ཤིང་ལྷན་པས་མེ་འཕྲུང་དོ། །འགྲེལ་པ་
ལས་ནི་དབྱུང་བྱུང་གསུངས་པ་ལ། གཉེན་སོ། བན་ཡོན། དེ་གཉེས་ཀྱི་གནས་སམ་
རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་མཐུན་
བར་དབྱུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་ངོས་བརྒྱུང་བ།
བྱེ་སྤྱོད་ཉིང་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
ཅན་གཉེས་ཀ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡན་ལག་ཁོ་ནའོ་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ནི་ཡན་ལག་ལས་
དོན་གཞན་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དམག་ཅེས་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
ཏུ་འདོད་དོ། །གཉེས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྷན་སྟེ་མི་
མཐུན་སྤོགས་འདོད་ཆགས་གཞོན་སེམས་རྣམས་འཚེ་སོགས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་རྟོག་
དཔྱད་དུ་མི་མཐུན་སྤོགས་སྟོང་བའི་དབེན་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་
བ་ཐོབ་པ་མན་ཡོན་ཡན་ལག་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉེས་འགྲུབ་པས་
དེ་གཉེས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཉིང་འཛིན་རྣམས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་རྟོག་དཔྱད་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ནི་མན་ཡོན་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་།
གནས་ཉིང་འཛིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྷན་སྟེ། དགའ་བ་སྟོང་བའི་གཉེན་
པོ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། བཏང་སྟོམས་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། བྲན་པ་
དང་མི་བརྗེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་མན་ཡོན་བདེ་
བ་དང་། སེམས་གནས་པ་ཉིང་འཛིན་ནི་རྟོན་ནོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་
བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ས་འོག་མའི་སྟོན་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་སྟོང་

བའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདྲེ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་། སུ་ཡོན་བདེ་མིན་སྟུག་མིན་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
 དང་། ཉེན་ཉིང་འཛིན་ཡོངས་དག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་
 བཙོ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོའི་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་
 རྣམ་འཚའི་རྟོག་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ། འཆལ་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣམ་གཡེང་དང་ལྡ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ནི། དང་པོའི་མི་མ་སྐྱུན་
 སྟོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོར་བྲན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་
 དཔྱད་ཀྱི་སྐོན་ས་མངོན་པར་སྐྱབ་པས་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་
 རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་མི་
 མ་སྐྱུན་སྟོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ལ། ཚོད་པ། ཉིང་འཛིན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡ་སྟོང་བའི་
 གཉེན་པོ་དེ་གསུམ་ལ། སེམས་དགའ་བའི་ཉེ་ཉོན་གྱིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་སྤྱིར། དེ་
 དག་རང་མིང་གིས་མ་བསྟན་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་འབྲུགས་པ་ཞི་བས་རབ་བྱངས་
 གྱིས་བརྗོད་ལ། དེས་ན་རབ་བྱངས་དེ་བྲན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ན་དགའ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་སྤྱིར་གསུམ་ཀ་རང་
 མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ། བཙོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྐོན་ས་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྟུ་
 གཅིག་སྟེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྡ་དང་། གཉིས་པའི་རབ་བྱངས་དང་། གསུམ་པའི་ཉིང་
 འཛིན་མ་གཏོགས་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་རྣམས་སོ། །གསུམ་

པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དགེ་བའི་ས་མང་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཚོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་བསམ་ཤིན་
སྤྱང་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ལ་སྡེ་མ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཇིན་གྱི་བྱུང་བར་ལས་
སྐྱེས་པ་ལུས་ཤིན་སྤྱང་གི་རེག་བྱ་ཞེས་པ་ལུས་ཡང་ཞིང་ཐོ་མདོག་བདེ་བའི་ཚོར་
བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་གིས་ལུས་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱས་པས། དེའི་མཐུས་ཤིན་སྤྱངས་
གྱི་རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིད་འཇིན་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཤིན་མཚུངས་ལྟར་དང་
བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལུས་ནང་དུ་འབྱུང་བས་ཉིད་འཇིན་ལས་ལྷང་བར་
མི་འབྱུང་རོ་ཟེར། རྗེ་སྐྱེས་སྟོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་བསམ་བསྐྱེས་
པས་དེ་མི་འཐད་དོ་ཟེར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་བྱུངས་པ་
ནི་རྟོག་དཔྱད་གྱི་འབྲུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། འདོད་པ་མ་ཟང་དང་པོ་ལས་ཀྱང་ངེས་
པར་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གཤམ་ཏེ་བསམ་གཏན་སྡེ་མ་གཉིས་གྱི་དགའ་བ་ཡིད་བདེར་འདོད་པར་
མི་རིགས་”སྟེ་¹⁹ ། དགའ་བ་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་གཞན་ཡིད་གྱི་ས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
ཡིད་བདེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཚར་གྱི་འང་བདེ་བར་འདོད་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་
གསུམ་ཚར་གྱི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་སྡེ་མ་གཉིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བས་ཉེ་བར་མ་ཞི་བས་
དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དགའ་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་
ཉེ་བར་ཞེ་བའི་སེམས་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡིད་བདེ་ནི་མིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ནི་ཡན་

19 [མ་གྲི། ལ་346ན། མེ དཔལ་རི། 444པ6ན། ཉེ]

ལག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་བསྐྱུར་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྦྱུང་ནས། འདིར་འདིའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་འབགས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་འབགས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། དེ་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་སྤྲིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་གྱིས་དབེན་སོགས་ནས་གསུམ་པར་དགའ་བ་སྦྲངས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་དང་འབགས་བའི་བྱིད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་མིན་ལོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཤིན་སྦྲངས་དང་། ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སེམས་པ་ཉིད་བདེ་བར་བཞག་གོ། །ཞེས་བྲེ་སྐྱེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུའང་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྲོང་གཉིས། དང་པོ་ ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་ལས་མ་དབེན་བས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བདེ་¹¹མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པས་རྣོགས་པས་རབ་དང་མེད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱུན་ཏུ་མོངས་ཤིང་བསྐྱད་པས་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་དེའི་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་མ་ཅན་

17 །མ་གྱི། ལ་ལྟོན། བདེ་ དབའ་ལྟོ། 314བཤན། བདེ།

དུ་བྱས་པས་བཏང་སྟོམས་དང་བརྟ་བ་ཡོངས་སུ་དགུ་པ་མེད་དོ། །སྐབ་མཐའ་འདྲིན་
པ་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་
ལ། བྱི་མ་གཉིས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ་ཤིན་
སྦྱངས་བཏང་སྟོམས་དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་མང་བ་ཡིན་པས་སོ་ཟེར། དེས་ན་དགའ་
བ་ནི་འདོད་དཔེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་རབ་དང་རྟོག་དཔྱད་ཞི་བ་དང་། རྣམ་
ཤེས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཅམ་ལ་འདོད་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་
ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། ལུགས་སྣ་མ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་བཏང་སྟོམས་དེ་གཉིས་
ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མེད་བར་མ་བཤམ་ཀྱང་
མེད་དོ་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མེད་བར་མ་བཤམ་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་ས། འོ་ན་བཞི་བ་མི་གཡོ་བར་ཅི་ཕྱིར་བཤམ་སྟམ་ན། གཞན་ཡང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་དང་བཅས་པས་གཡོ་བར་བཤམ་
པས་དང་། འོག་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་བཞི་བ་ནི་རྒྱང་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །སྟོན་བརྒྱད་
གང་ཞེ་ན། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབྱེ་གསལ་འབྲིན་རྒྱུ་བ་གཉིས་དགུ་དང་བདེ་བ་དང་ལ་
སོགས་པས་བསྐྱེས་པ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། འབྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། ཡང་
ཅི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ན་ཡོད་པའི་
ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་བདེ་བ། བཞི་བ་ན་བཏང་སྟོམས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བ་ནའང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བཞི་བ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཞན་དེ་ལྟར་མ་དེས་

ཏེ། འབྲས་བུ་སྤྲེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལྟ་བུ། དང་པོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཡིད་
བདེ་དང་། མིག་རྣ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་
བཞི་ཚར་གྱི་བཏང་སྣོན་ས་དང་། གཉིས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་མེད་བས་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་
ཁོ་ནའི་བཏང་སྣོན་ས་དང་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་ཡིད་སའི་སེམས་བདེ་བ་དང་བཏང་
སྣོན་ས་དང་། བཞི་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བཏང་སྣོན་ས་ཚོར་བ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། གཤམ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་མིག་ཤེས་དང་རྟོག་
དཔྱད་མེད་ན་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་རེག་བྱ་འཛིན་བ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་
སློང་བར་རི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ལ་མིག་ཤེས་སོགས་མེད་པའང་མིན་ལ་དེ་དག་རང་གི་ས་པའང་མིན་ནོ། །འོ་
ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་གོང་མ་གསུམ་པོ་དག་ན་ལུས་
དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་
གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོང་མ་དག་འོག་སའི་སྐྱལ་བ་སྐྱལ་ཆེ་གོང་སའི་རྟེན་
ལ་འོག་སའི་སྐྱལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྐྱེས་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་
གོང་སར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟོག་དཔྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བསྐྱིབ་
ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་གྱི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། འོག་ས་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུང་མ་བསྐྱེད་དེ་དག་དམན་པ་
ཡིན་ཡང་། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་དགོས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཡང་གུས་
པས་ནི་མིན་ནོ། །དཔེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་ནའང་

ནམ་ཤེས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་འཛོལ་རྩལ་ནི། དང་པོ་དག་པ་བ་ནི་ཆགས་བྲལ་དང་། གོང་ནས་
འོག་ཏུ་སྐྱེས་དང་། སྐྱོར་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་བཞིས་འཛོལ་བ་
ལས། དག་པ་བ་དེ་དང་སྒར་མི་ལྡན་པ་ནི། འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའམ། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ལེས་འབྲེད་
ཆ་མ་སྐྱུན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཅི་རིགས་ཐོབ་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ནི་དེ་བས་མཐོ་བ་
མེད་ཅིང་། དེར་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་སྒར་ནས་ལྡན་པས། འོག་ས་ལས་ཆགས་
བྲལ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་དེས་ཆ་
མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྒར་མི་ལྡན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི་དག་པ་བ་དང་སྒར་ནས་
ལྡན་པ་ནི། དེས་ཆའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་ནི་ཆགས་བྲལ་དང་། སྐྱེ་བས་མི་ཐོབ་
ལ་སྐྱོར་བས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་ཆ་ལས་ཉམས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་མ་སྐྱུན་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལས་ཆགས་བྲལ་ཉམས་ན་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་མ་སྐྱུན་ཐོབ་པ་ལྟ་
བུ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོབ་པོ། །སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནི་རྒྱ་བཞི་ལས། སྒར་མི་
ལྡན་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ལ། སྒར་ནས་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པ་
ནི། སྐྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱོབ་པའི་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པ་ཐོབ་
ལ། དབང་པོ་འཕོས་ན་ཚོན་པོས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་ཐོབ་པོ། །སྲིད་མི་འོང་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དངོས་
གཞི་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་གྱིས་མི་སྟོབས་མེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་ལ་འཇུག་
ན་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛོལ་བ་མ་དེས་པས་དེས་པ་ལས་

འཇུག་པའི་ཐོབ་པ་མ་བཤད་ལ། མི་སྣོབ་པ་ལས་ཉམས་ན་སྣོབ་པས་བསྐྱུས་པའི་
དངོས་གཤི་ཐོབ་ཀྱང་སྣོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་སྤར་ནས་ལྷན་པས་གསར་
ཐོབ་མེད་པས་ཉམས་པས་ཐོབ་པའང་མ་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མེད་
དོ། །སྣོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྤར་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལས་ཉམས་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་
འཐོབ་པ་དང་། སྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིས། འོག་སས་བསྐྱུས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། སྣོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་སྤར་
ནས་ལྷན་པས་ཆགས་བྲལ་དང་སྐྱོར་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །བཞི་བ་གང་ལས་གང་
འབྱུང་ལ། སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཟག་མེད་ལས་གང་འབྱུང་། དག་པ་
ལས་གང་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གང་འབྱུང་། དག་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་པན་
ཚུན་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་བཞི།

དང་པོ། དེ་དག་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་
གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་། ལྷག་འོག་གི་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རང་ནས་བཅིས་
པའི་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ས་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དག་སྐྱེ་ལོ། །འདི་འང་
སྐྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་དེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་ཏུ་
འོག་མའི་སྣོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། ཅི་ཡང་གི་མཇུག་ཏུ་
གོང་མའི་ཟག་མེད་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་བྱུག་སྐྱེ་སྐྱེ། ལྷན་ཆེ་རང་སའི་ཟག་མེད་དང་། ལངས་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་
དང་། ཟག་བཅས་དང་སྲེལ་ནས་སྤྲུགས་བཞིན་སྣོམས་པར་འཇུག་ཆེ་གཉིས་པའི་

དག་པ་བ་དང་། མ་སྐྱེལ་བར་ལུགས་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་དང་། རོད་ཀྱལ་གྱི་
 སྐྱོར་ཆེ་མ་སྐྱེལ་བར་ལུགས་མ་སྐྱེལ་འཇུག་ན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྐྱེལ་ནས་
 རིས་མི་མ་སྐྱེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་ཆེ་རོད་ཀྱལ་དངོས་གཞི་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་
 དང་། མ་སྐྱེལ་བར་གསུམ་པ་འགྲོ་ན་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བས་
 སོ། །ལོང་ལོག་གི་བཞི་བ་སྐྱེ་ཆད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དེ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་དང་། འདོད་
 བ་ཟག་མེད་མི་སྲིད་པས་དང་། འདོད་དག་ཅམ་སྐྱེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་མིན་པས་
 སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྒྱད་དེ། ལྷན་གྱི་ཆེ་
 རང་སའི་ཟག་མེད་དང་། ལངས་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྐྱེལ་བར་ལུགས་
 མ་སྐྱེལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་དང་། སྐྱེལ་ནས་
 ལུགས་མ་སྐྱེལ་སྟོམས་འཇུག་ཆེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དག་པ་བ་དང་། མ་སྐྱེལ་
 བར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་ཉེ་སྐྱོར་བཞི་བའི་ཟག་མེད་དང་། སྐྱེལ་ན་རོད་ཀྱལ་དངོས་
 བཞི་བའི་དག་པ་བ་དང་། ལུགས་མི་མ་སྐྱེལ་བར་འཇུག་ཆེ་མ་སྐྱེལ་ན་དང་པོའི་ཟག་
 མེད་དང་། སྐྱེལ་ན་དག་པ་བའང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་བརྩམས། རང་སའི་གཉིས། བཞི་བའི་གཉིས།
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཉིས་དང་། ལུགས་
 མི་མ་སྐྱེལ་བར་གསུམ་པར་འགྲོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་
 བརྩམས་པའི་འབྱུང་བའང་ཅི་རིགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཇུག་
 ཏུ་དགུ་སྟེ། རང་སའི་གཉིས་དང་། ལུགས་མ་སྐྱེལ་འཇུག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གཉིས་

དང་། ལྷགས་མ་ཐུན་པར་རིས་མི་མ་ཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་ན་སྟོམས་འཇུག་ལས་
 ལངས་ཆེ་སྲིད་ཅེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ལྷགས་མི་མ་ཐུན་པར་འཇུག་ན་ནས་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། བཞི་པའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བས་
 སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཇུག་ཏུ་བདུན་ཏེ། རང་ས་དང་། འོག་ས་རྣམ་ཤེས་དང་ནས་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། ལོང་ས་སྲིད་
 ཅེའི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཟུགས་
 མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་འདོད་
 བ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། ཚོས་ཤེས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དེའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་
 སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། དག་པ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་
 འོག་གསུམ་པར་དག་པ་བ་འབྱུང་བ་ཟག་མེད་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ལ་མི་འབྲེལ་བྱུང་
 བར་ཟག་མེད་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་། ཟག་བཅས་དག་པའི་མཇུག་
 ཏུ་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་ཆེ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 བསམ་གཏན་དག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རོ་རྩོང་
 ལྷན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ལངས་ཆེ་རང་སའི་
 དག་པ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། རང་སའི་ཉོན་མོངས་
 དེས་གཟིར་བ་ན། འོག་མའི་དག་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ལངས་ནས། འོག་
 མའི་དག་པ་བ་དག་པ་བ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་འདི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་སྟེ། དེ་བས་འོག་མ་བཟང་ངོ་ཞེས་རང་སའི་དེ་ལ་སྟོན་ཏུ་ཤེས་

ནས་འོག་མར་འཕོ་ན་དགེ་བ་ལས་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། གཤམ་ཉེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་
ཤེས་ན་ནི་དེ་ལས་རྗེ་ལྷར་འོག་མའི་དགེ་བ་འཕོ་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ན་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་པས་ནི། འོག་མའི་དགེ་བ་བ་བཟང་བས་གོང་མའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་མའི་དགེ་བ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་
དུ་འཕངས་ཕྱིར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་མའི་དགེ་བ་བ་
འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན། དུས་ཅི་ཅམ་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམ་ནས་གཉིད་ལོག་
པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་སང་བ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་འོག་སའང། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེའོ། །

བཞི་པ། དེ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བ་དང་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །གཞན་
གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ན་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་
དག་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་
བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལྟ་བུ་དགེ་བ་བ་ལས་འཆི་འཕོ་བ། རང་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་
བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་
ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་
ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ནི། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེའི་གོང་མའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བས་གོང་མ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བར་
གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དགེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཐོད་
ཇལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སའི་དབྱེ་བ་དང་། གང་ལས་གང་

འབྲུང་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤམ་གཉིས། དང་པོ། སྲིད་ཅེ་ལ་གོང་
ས་མེད་པས་ཁྲད་པར་ཆ་མ་སྟན་མེད་ལ། གཞན་སྟོམས་འཇུག་དགུ་བ་བདེ་དགའི་
ཉམས་པའི་ཆ་མ་སྟན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ། གནས་པ་ཆ་མ་སྟན། ཁྲད་པར་གྱི་
ཆ་དང་མ་སྟན་པ། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་རྣམས་བ་བཞིའོ། །ཆ་མ་སྟན་
ཞེས་དེ་དང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྤྱེས་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་
དགུ་བ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཆ་མ་སྟན་ནི་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོའོ། །

གཉིས་པ། བཞི་པོ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
མ་སྟན་པ་དང་། རང་ས་དང་། གོང་ས་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་
པའོ། །གཉིས་པ། ཉམས་པ་ཆ་མ་སྟན་པ་སོགས་བཞི་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་
འབྲུང་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མ་སྟན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་དང་། ཁྲད་
པར་གྱི་ཆེ་གནས་པ་ཆ་མ་སྟན་ཏེ་གཉིས་དང་སོགས་པས་གནས་པ་ཆ་མ་སྟན་ལས་
དེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྟན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། ཁྲད་པར་ཆ་མ་སྟན་ལ་ཉམས་པ་
མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་སྟན་ལ་ཟག་མེད་འབྲུང་ཡང་དགུ་བ་བ་
མིན་པས་ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་གཅིག་སུ་འབྲུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཐོད་ཀལ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་
དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ། ཐོད་ཀལ་ལ་འཇུག་བྱ་བསམ་གཟུགས་སུ་བརྒྱུད་ལ།
ཟག་བཙས་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟག་བཙས་ཟག་མེད་རྣམ་
པ་གཉིས་ལའོ། །རི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་སྦྱོར་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་གཉིས་
ལས། རིང་སྦྱོར་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཐོག་མར་ཟག་བཙས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་
ས་བདུན་པ་དང་། རིས་མ་ཐོར་བར་ལྷགས་མ་སྟན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་ཞིང་

ལྷགས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འོང་ནས་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་
ནས་ཕྱིས་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མ་སྐྱུན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་དེ་ནས་ཅི་ཡང་བར་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་
མ་སྐྱུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་རིས་མ་སྐྱུན་ཅི་ཡང་ནས་དང་པོའི་
བར་དུ་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མི་མ་སྐྱུན་པར་འཇུག་པས་མར་འོང་བ་དང་། དེ་
ནས་ཟག་མེད་དུ་གོང་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་རིས་མ་སྐྱུན་
པའི་ས་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མ་སྐྱུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་། རིས་མ་སྐྱུན་
པའི་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་མི་མ་སྐྱུན་པར་མར་འོང་བའི་སྐོ་ནས་བྱང་བར་བྱས་
ནས་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི། ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་
གསུམ་པ། དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་བར་ལྷགས་
མ་སྐྱུན་པར་ཡར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མ་སྐྱུན་པར་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་མེད་དང་པོའི་བར་ལྷགས་མི་
མ་སྐྱུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་མར་འོང་བ་རིས་མི་མ་སྐྱུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཅི་ཡང་བར་
ལྷགས་དང་མ་སྐྱུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མ་སྐྱུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་
ལྷགས་མི་མ་སྐྱུན་པར་ས་རེ་རེ་བརྒྱལ་ཞིང་རིས་མི་མ་སྐྱུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་རིས་མི་མ་སྐྱུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། སྟེ་པ་

མར་སྟོམས་བར་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ཚེ་མོད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞི་
བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
སྲིད་ཅེའི་བར་དང་། སྲིད་ཅེ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ལྷུགས་མ་སྐྱུན་དང་མི་མ་སྐྱུན་
བར་ས་རེ་རེ་བཀྱལ་ནས་རིས་མི་མ་སྐྱུན་བར་ས་གསུམ་བར་འགྲོ་བའི་མོད་ཀྱི་ལྷོ་
སོགས་ལའང་སྐྱུར་ཉེ་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་སྲིད་བཞི་པ་ལ་ནི་མི་འཇུག་
གོ། མོད་ཀྱི་ལྷོ་གསལ་བས་རྟེན་ནི་སྲིད་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་མི་གཡོ་
བ་ཁོ་ནའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་དག་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་བཞིན་ལོ། །

ལྷ་པ་རྟེན་ལ། སྲིད་དང་དམིགས་བསམ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་གསུམ་
མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ནི་རང་ས་དང་ནི་འོག་སའི་ལུས་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཉེ།
སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་སྲིད་ཅེའི་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་བས་ས་
དགུ་པ་ཡིན་བ་ནས་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་རང་ས་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཉེ་ས་
གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཅེའི་སྲིད་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་སྟོམས་
འཇུག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ས་ན་ཡོད་བས་འོག་སའི་དམན་བ་ལ་དགོས་
བ་མེད་བས་སོ། །གཉིས་པ། འོག་དགོས་མེད་ཅེས་པའི་དམིགས་བསམ་སྲིད་ཅེ་
རང་ས་ན་ཟག་མེད་མེད་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེས་པའི་འཇུགས་པ་སྲིད་
མི་འོང་གིས་རང་ས་མི་གསལ་བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་སྐྱེས་དུ་
བྱས་ནས་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེའི་ཟག་པ་ཟད་བར་བྱས་ཉེ་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་
བར་བྱེད་དོ། །དང་པོའི་མིག་ཤེས་སོགས་ནི་ཉིང་འཇིན་མིན་ལ་དམན་བ་མངོན་དུ་
བྱེད་བ་ནི་དགོས་བ་ཡོད་བས་སོ། །དུག་པ་དམིགས་ལུལ་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་

དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། མྱོད་པ་དང་བཅས་པ་རོ་སྤོང་ལྷན་ལྷན་སུ་ཞི་རང་གི་ས་པའི་
སྤོང་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུང་པོའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རོ་
པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འོག་ས་ལ་མི་
དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤོང་པ་སྤྱེ་ན་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བར་ཐལ་བས་སོ། །གོང་འོག་རང་རང་གིས་སྤོང་པས་བཅད་སྤྱིར་ས་དེ་ཁོ་ན་ལ་འོ། །

བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དམིགས་ལྷུལ་ནི་ཅི་རིགས་
པར་ཚོས་ཡོད་དགུ་ཅོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་འོག་སའི་
ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཤིང་དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་ལ། དངོས་
གཞི་དགེ་བས་ཚོས་ཤེས་སྤོགས་མ་སྤུན་གྱི་ལམ་དང་། འོག་སའི་འགོག་པ་ལ་མི་
དམིགས་ཀྱང་ཟག་མེད་འོག་སའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་སྤོགས་མ་སྤུན་གྱི་ལམ་བདེན་
དང་། རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་པས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྤྱིར་
དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཤུན་ཏུ་ལྷ་བ་ཡིན་པས་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་སའི་
ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་བ་དག་པ་དང་ཟག་
མེད་རྣམས་ཀྱི་སྤོད་ལྷུལ་ནི་ཟག་བཅས་ས་འོག་མས་བསྐྱས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་
མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
སོ། །གོང་མ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྤོང་ཅེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་
སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མིན་འོ། །འཕགས་ལ་
འོག་མའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་གོང་མའི་རྗེས་ཤེས་སྤོགས་མ་སྤུན་གྱིས་དམིགས་པར་

བསྟན་ཏེ། ས་དགྲའི་ལམ་ནི་འཇུ་རྒྱུ་དུ་ལོ། །ཞེས་པས་སོ། །བདུན་པ་སྤང་བུ་སྤོང་མི་
སྤོང་གི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཟུགས་དག་
པ་བ་སོགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་རང་
དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་དོ་སྤེ་སྤོང་གི། གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་
སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ་དག་པ་བའི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་འོག་དང་རང་ས་གོང་སའི་ཉོན་
མོངས་མི་སྤོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྷ་ཅི་སྤོས། ཟག་མེད་གྱིས་སྤོང་བར་མ་ཟད་
ཉེར་བསྟོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་དོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་གྲངས། རོ་བོ་གཉིས། དང་པོ།
དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་བ་ཉེར་བསྟོགས་རྣམ་
པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས།
དང་པོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་འབྲལ་ལམ་མེད་པས་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་
གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་མི་རྒྱས་པས་ཉེར་བསྟོགས་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ནི་རོ་སྤོང་དང་
མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་གྱི་དག་པ་བ་ཁོ་ནར་མངོན་པར་འདུ་བུ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
དང་། འོག་ས་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་
འདི་ཆགས་བྲལ་མིན་པས་དང་། དེ་དག་ནི་འབད་དེ་བྱང་བའི་འདུ་བུ་བ་དང་བཅས་
པས་ཚོར་བ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྟུག་མིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ལོ། །ཡང་ན་
འབད་དེ་བྱང་བར་བུ་བ་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། འོག་ས་
ལས་ཡིད་བྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དག་
པ་ཡིན་གྱི་རོ་སྤོང་མིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ནི། མཚན་ཉིད་

སོ་སོར་རིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱིས་ཉེར་བསྡོགས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་མི་ལྷོགས་མེད་
ལ་དག་པར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའདྲ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་གཞན་མི་
གསལ་བས་ཟག་མེད་མི་རྟེན་ལ། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པ་དག་འདས་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱ་སྟོངས་འཇུག་གི་བསམ་
གཟུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་ཉིང་མཚམས་
སྦྱོར་སེམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྡོགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱིས་སྦྱོར་དོ། །ཞེས་བྲུབ་མཐའ་ལོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གསལ་བས་རོ་སྤོང་སོགས་གསུམ་
ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །བརྒྱད་པ་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྟོག་མེད་
དཔྱད་བཅས། རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས། རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་གསུམ། དང་པོ་ལ།
རོ་སོ། དཔྱེ་བ། ཚོར་བ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས།

དང་པོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་རོ་སྤོང་རྣམས་གསུམ་
དུ་དཔྱེར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། དེ་ནི་འབད་དེ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་བདེ་མིན་
སྤྱུག་བསྐྱེད་མིན་པ་བཏང་སྟོངས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ། ཁྱད་པར་ཅན་ཟག་པ་
བཅས་དེ་ནི་བསྟོམ་ན་ཚངས་ཚེད་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྲུམས་
པ་སོགས་ནི་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པས་ཚངས་གནས་ཞེས་བྲུའོ། །གཉིས་པ། ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་མཉམ་ཆད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་ཉེར་བསྡོགས་

གཉིས་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་
པ། རྒྱུད་པར་ཅན་དེ་ཡན་ཅད་གཉིས་པའི་ཉིང་བསྟོགས་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་ནི་ས་དེ་
བསྐྱུས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རྣམ་ཐར་གསུམ། ལམ་སྟུན་འབྲིན་གསུམ། བདེ་
འབྱུང་གྱི་ཉིང་འཛིན་སོགས་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་བཤད་
བ་ལ།

དང་སོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་སོ། རྒྱུད་འདས་བརྟགས་འགོག་
ནི། དུལ་ལྷ་དང་། སོ་སོ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མམ་བཞིའི་མཚན་
མ་སྟེ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས་མཚན་མེད་ཡིན་ལ། འདིར་དབང་སོ་རྣམས་མཚན་མར་མ་
སྟོས་པ་ནི་དུལ་ལྷ་ཡིད་འཕྲོག་པ་མིན་པས་སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་
ནི། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དྲུག་མཚུངས་པར་ལྟན་
པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ལྷག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་དང་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །སྟོན་པ་མེད་
པ་ནི། དུལ་ལྷ་འདུས་བྱས་སྟོན་བྱ་མིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་ལ། འགོག་བདེན་གྱིས་ཡིད་མི་འབྱུང་ལ། སྟོང་བ་བདག་མེད་ཚོས་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཅིང་རྒྱུད་འདས་ཀྱི་འདེད་ཡིན་པས་དེས་ཡིད་མི་འབྱུང་བས། ལྷག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཅས་རྣམ་སོ་དེ་དག་ལས་གཞན་མི་
རྟོག་སྐྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་དང་། ལམ་ཡང་ཚུ་བརྟལ་ནས་
གཟེང་འདོར་བ་ལྟར་རེ་ཞེག་སྤང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ན་དེས་པར་

འདོད་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་
པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་སློན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །ཐོགས་
མེད་དང་མེད་བཟང་སོགས་འགོག་ལམ་གཉིས་གཉིས་མཚན་མེད་དུ་འང་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པ་དག་པ་བ་དང་།
ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ནི་དེས་
འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་འབགས་ལམ་སྒྲིང་རྗེས་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །དེ་དག་ས་
ནི་འདོད་དང་། བསམ་གཏུན་ལྷན། གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་ལ།
ཟག་མེད་ནི། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དག་པོ་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་
ནས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་དེ་མེད་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་དང་དེར་འཇུག་པའི་སྐྱོ་
ཡིན་པས། མངོ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྐྱོ་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུན་བཤའ་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མངོ་ལས་སྣོད་པ་ཉིད་སྣོད་
པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བའི་ཉིང་འཛིན་དང་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་བ་སློན་པ་མེད་པ་སློན་
པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉོ། །ཞེས་སྲ་མ་
གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི།
དེ་མ་པ་ལྟར་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྲ་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་དེ་
རྒྱན་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལས་
དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་སྣོད་ཉིད་དང་། སློན་མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་
ནས་དེ་གཉིས་ལ་བདག་འཛིན་དང་། མེད་པའམ་དགའ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་

པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི། བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྣོད་པའི་རྣམ་པ་
དང་། མི་སློབ་པའི་སློབ་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །

ཉིང་འཛིན་དང་སོས་འདུས་བྱས་ཕྱང་ལྔ་སྣོད་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འདིས་ནི་
ཉིང་འཛིན་དེ་ཡང་སྲུང་སྲུང་བས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྲུང་བའོ། །འདི་
སྣོད་རྣམ་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་པ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་སྲིད་པ་སྣོད་ན་མི་དགའ་བའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་སྲུང་འབྲིན་བྱེད་དང་། སློབ་མེད་ཀྱི་སློབ་མེད་ནི་མི་རྟག་ཁོ་ནས་སྲུང་སྲུང་
གིས། གཞན་རྣམ་པ་སྐྱབ་བསྐྱབ་དང་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མིན་ལ།
རང་གི་ངོ་བོ་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་སྲུང་དབྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་སྲུང་དབྱེད་བྱེད་དུ་མི་
འཐད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་དང་
སློབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་
པའི་ཉིང་འཛིན་ནི། མི་སློབ་པའི་མཚན་མེད་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ལ་ཟག་བཅས་
སམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་སྐྱེས་ན་མཚན་མེད་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་བར་འབྱུང་
བ་ལས། གཞན་སྐྱེ་ན་མཚན་མེད་འབྱུང་བའི་རྒྱན་མ་ཚང་བས་འགགས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། འགགས་པ་དེ་ནི་བརྟག་མིན་འགོག་སྟེ། མི་སློབ་མཚན་མེད་ཟག་མེད་ཡིན་
པས་འཕགས་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་པས་དེ་གཉིན་སོས་བྲལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་
ན་ཞི་བར་མ་བརྟག་ཟད་པ་ལ་ཞེས་མི་སློབ་མཚན་མེད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟག་པས་
ཟད་པ་སྟེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བར་བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འགོག་
གྲུ་ཚོམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ནི་མིན་ཏེ་བརྟགས་མིན་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་གང་ཡིན། ཉེན་གང་དུ། གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱོམ། ས་
 གང་ལ་བརྟེན་བཞི། དང་པོ། ཟག་མེད་འབགས་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཉླ་བས་མི་ལྡང་
 བོ། འདི་གསུམ་ཉིང་འཛིན་སྲ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྲོགས་པས་སུན་འབྲིན་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་
 བ་སུན་འབྲིན་པའི་ཉིང་འཛིན་དུ་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེན་ནི། རྫོགས་ལ་བས་
 རྐྱང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་ནི་དག་
 བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་ཀྱི། དབང་པོ་རྣམ་པོས་དག་བཅོམ་
 གཞན་ལ་མིན་ཏེ། རྫོགས་པ་བྱ་བ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་འབགས་ལམ་ལ་མི་ལྡང་
 ལ། དུས་གོལ་འབགས་ལམ་རྗེས་སུ་སྤང་བ་དང་བཅས་པས་དེ་སུན་མི་འབྲིན་པས་
 སོ། །དེས་ན་འབགས་པ་དག་མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་དང་། ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་བ་མི་རྫོགས་པའི་རྫོང་ཉིད་སོགས་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྲོགས་ཕྱིར་
 ཉིང་འཛིན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་ལ།
 ཐེག་པ་གོང་མ་བ་དག་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་
 དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྫོང་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི། རྫོང་པ་ཉིད་
 གྱི་ཉིང་འཛིན་སོགས་འདོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོས་རྫོང་
 བ་ལ་སོགས་པའམ། རྫོང་ཉིད་ཀྱང་རྫོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས་ལ་
 འདོད་པས་ཟག་མེད་དུ་འདོད་ལ། གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས། ཀུན་བརྟགས་
 སོགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་རྫོང་ཉིད་སྦྱོན་མེད་མཚན་མེད་དེ་གསུམ་

དུ་བཞག་གོ། །དེས་ན་མོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདྲེ་གཉེན་པའི་སྐྱོད་བྱུང་དང་།
འདྲེ་པའི་སྐྱོད་བྱུང་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གསུམ་ལ་རིམ་བར་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
དང་། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོད་སྐྱོང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འདྲོད་དང་བསམ་གཏན་ས་ཏུག་། །གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག་
པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། ཉེད་བསྐྱོགས་སྤྱི་མ་བདུན་ནི། གོང་ལོག་ཞི་རགས་སུ་
དམིགས་ནས་ལོག་ས་སུན་འབྲིན་གྱི་འཕགས་ལམ་སུན་མི་འབྲིན་པས་མ་གཏོགས་
སོ། །གསུམ་པ། ཡང་མདོ་ལས། མཐོང་ཚོས་བདེར་གནས་གྱི་ཉིང་འདྲིན་དང་།
ཤེས་པ་མཐོང་གྱུར་གྱི་ཉིང་འདྲིན་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཉིང་འདྲིན་
དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བཞི་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་ཟག་མེད་གྱི་
དགོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་
ཉིང་འདྲིན་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏན་གཞན་དག་གྱུར་མཐོང་ཚོས་བདེར་
གནས་ཡིན་མོད། འདྲི་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་བ་འདྲོད་པ་ལས་འདྲེ་པའི་དང་པོ་ཡིན་
པས་དེ་སྐད་དུ་བཞག་གོ། །སྤྱི་མ་ལ་བདེ་གྱུར་ནི་མ་དེས་ཉེ། ཉམས་པ་དང་། གཉིས་པ་
སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་གྱུར་འདྲེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཟག་མེད་ལ་རྣམ་
སྐྱོན་གྱུར་མེད་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྤྱི་མ་གྱི་མདོན་ཤེས་
དང་། དེའི་རྗེས་བྱུང་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་པ་མཐོང་
བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་འདྲིན་དུ་འདྲོད་དེ། སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བར་
འགྱུར་བ་གཉིས་ལས།

དང་སོ་ནི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ། ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་
ལ་དམིགས་པ་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་དོ། །འོན་མཛད་
ལས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཤེས་པ་མཚོང་འགྲུར་གྱི་ཉིང་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་
འགའ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་སྟེ། ལྷིང་ཀ་ལ་རྐང་ནད་ཅེས་བཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །

ལ་ཅིག་གིས། མངོན་ཤེས་རྣམ་ཐུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་པས་རྣམ་གྲོལ་ལས་
བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱས་པས་ཉིང་འཛིན་དངོས་སུ་འང་འཆད་དོ། །སྟོར་བ་ལས་
རྒྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ། མི་སྐྱབ་བསྐྱོམ་པ། དཔུགས་
འབྲུང་རྒྱབ་བྲན་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྟོན་ནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ།
མངོན་ཤེས་དང་སོ་སྟེ། རྣམ་ཐར། ཟད་པ། ཟེལ་གཞོན་ལ་སོགས་ལ་ཟག་བཅས་དང་།
ཟག་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ། མོད་གྲལ། སྟོམས་འཇུག། །ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཉིང་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཉིང་འཛིན་གྱི་
མིང་གིས་བཏགས་ནས། སྟོ་སྟེ་ཤེས་རབ་རབ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྲུར་བའི་ཉིང་
འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚོས་རབ་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲུར་བས་སོ། །དྲོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཉིང་འཛིན་བསམ་གཏན་མཐའ་
བཞེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
འགྲུར་བའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའང་དེ་ཡིན་མོད།

འགྲུར་ཞེ་ན། དེས་སྤང་བུའི་གཞོན་སེམས་ནི་ཆགས་པས་དངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འགྲུར་རོ་ཟེའུ། སློབ་དཔོན་ནི། འདོད་གཞོན་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འགྲུར་བས་མ་
 ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཚོས་གཅིག་
 ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པར་མི་བརྒྱད་གི་བར་མར་གནས་པའི་མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་
 སྤང་མེད་པ་སོ་སོ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ནི། གྲེ་མ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཡིད་
 དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་
 རིང་ཆགས་སྤང་མེད་པར་སྟོམས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་
 བའོ་སྐྱུམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པ་མིན་པར་འདི་དག་བདེ་ལྡན་སོགས་སུ་གྱུར་
 ཅིག་སྐྱུམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོ་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
 ལྡན་མི་སྲིད་ཀྱང་བསམ་པ་བཟང་བས་དང་། གཞོན་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པས་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ཡིན་ཞོ། །བདེ་
 ལྡན་སོགས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེ་སྤང་མེད་པ་སོགས་ཡིན་
 པས་སེམས་རྣུང་ཐ་དང་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་མི་འགལ་ལོ། །བཞི་པ། སྤྱོད་ཡུལ་
 ཉེ་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་གཞོན་
 སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །

ལྷ་པ། དགའ་བ་ཚད་མེད་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྲུ་མ་གཉིས་
 རྟུ་ཡོད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པས་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱང་
 གསལ་བས་བསམ་གཏན་ས་དུ་གྲུ་ལོད་ལ། ལ་ཅིག་མི་ལྷོགས་མེད་མ་གཏོགས་

དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང། དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་ལྷན་ལོད་ཟེལ། ཁ་ཅིག་མཉམ་
བར་མ་བཞག་པ་དང་སྐྱོར་བའང་སྐྱོས་ཏེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་
བཞི། དངོས་གཞི་ལྷ་སྟེ་བཟུན་ལོད་པར་བཤད་དོ། །

དུག་པ། འོན་གཞོན་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་སོར་བཤད་པས། ཅི་བྱམས་
སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སུ་སྐྱོང་ངམ་ཞེ་ན། ཚད་མེད་བཞི་སོ་དེ་ཡིས་
གཞོན་སེམས་སོགས་དངོས་སུ་མི་སྤང་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་སྤང་
གཉེན་མིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པས་དངོས་སུ་མི་
སྐྱོང་། སྤང་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱོར་བས་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་གཞོན་ལ། དངོས་གཞིས་ཐག་
སྤང་བྱིང་གཉེན་སོར་བཤད་དོ། །སྐྱོང་བ་འདི་གཉེན་ལམ་ཉེར་བསྐྱོགས་དང། འདས་
ལམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྐྱོང་བས་སོ། །འདིར་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཚད་མེད་
ཉེད་ན་རྒྱུན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མི་བཞེདོ། །འོན་ཏེ་འདོད་དང་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་
ལོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། སྐྱོར་བས་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྐྱོང་དོ། །བདུན་པ། ཚད་མེད་པ་འདི་དག་དང་པོ་
ཚོ་གསལ་བས་མི་དག་གི་ནད་དུ་སྐྱེད་དོ། །བརྒྱད་པ། དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་
གསུམ་གཅིག་ལྡན་ན་དེས་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ནི་བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ས་ལ་མི་ལྡན་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གྱི་
མངོན་གྱུར་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་པ་རྣམ་ཐར་སོགས་
བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང། ལུག་མོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་བཤད་

པ། ཟད་པར་བརྟུ་བཤད་པ་གསུམ།

དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱོད་ལུལ་གཉིས། དང་པོ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི། འགྲོལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་བརྒྱུད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། གསུམ་པ་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་བོ་བཤད་པ། འགྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། རྣམ་པ་དང་། ས་གར་ཡོད་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་རོ་བོ་མི་སྤྲུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ཆགས་པའོ། །གཉིས་པ། ས་ནི་མི་འབྲས་ལྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་དེ། གང་ལུལ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་ལུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཏེ། ལྷ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་སྤྲུ་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ནུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་དག་པ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་རྣམ་གཞོན་ཅམ་མམ། ཐག་སྤྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་སྤོང་བ་ནི་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ས་གར་ཡོད། རོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། གསུམ་པ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་ལ་མཐའ་བཞི་བ་ནུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ཡང་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་

སྤྱག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་གཟུགས་ཡིད་ཡོད་སྤྱལ་ནས་སྤྱག་པར་བལྟ་ཞིང། དེ་
 ཉིད་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མིང་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྲམོ། །དེ་
 གསུམ་འཁོར་དང་བཅས་ན་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་པས་ཕྱང་ལྗེའི་རང་བཞིན་
 འོ། །སྤྱག་རྣམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་ལྷམ་པ་གཟིངས་བསྟོན་དང་ཉམས་སུད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བསམ་གཏུན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱག་རྣམ་མི་སྟོན་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དགའ་བདེ་
 ཡོད་པས་སྤྱག་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་སྲིད་ན་མ་ཆགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྟོན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏུན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་
 བསམ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟང་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐག་སྲིང་
 བ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་དབང་འབྱོར་ཕྱིར་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང། ཟག་མེད་
 རྣམས་ཁོ་ན་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་སྲིད་
 གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཐར་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་དག་ན་རྣམ་སྲིན་སྐྱེས་
 གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་བསམ་ནས་འཆི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །སྟོགས་ལྡེ་མ་ལྟར་ན་གཟུགས་
 མེད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་མ་ཟང་ཉེར་བསྟོགས་རྣམ་
 རྩོལ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་མིང་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ནི་རྣམ་ཐར་
 གྱི་མིང་མི་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་ཐར་ནི་འོག་ས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འོག་
 སར་དམིགས་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ། རོ་ཐོ་དང། དེ་ལ་སེམས་གང་གིས་འཇུག་དེ་

ལས་སེམས་གང་གིས་ལྷང་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། བརྒྱན་པ་འགོག་པའི་རྣམ་
ཐར་ནི་སྤར་གནས་གཉིས་པར་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རི་སྐྱད་བཤའ་པ་
ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་ཞེན། དེ་དག་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་།
ལྷུ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བའམ་
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འགོག་
སྟོམས་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེས། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་
ན་སེམས་ལས་སུ་མི་རྒྱང་བས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཀྱང་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པར་བཤའ་དོ། །

གཉིས་པ། འགོག་པ་ལ་འཇུག་སེམས་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོབ་སྤྱོད་ཅེ་ཡིན་
ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་སྟོབ་བྱས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་
འཇུག་སྟེ། སེམས་རྒྱན་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ། ལྷང་བ་ན་འཕེན་པ་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྤྱིད་ཅེ་རང་གྱི་ས་པའི་དག་པ་བ་དང་། འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི་
ས་པའི་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྷང་དོ། །དེས་
ན་འཇུག་སེམས་སྤྱིད་ཅེ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་དང་ལྷང་སེམས་ཟག་ཟག་མེད་གཉིས་
ཀ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོད་ཡུལ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱིས་
འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱད་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་ཡིད་
འོང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྐྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་
དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ཉེ་དམིགས་པ་
ནི། ལོང་ས་དང་རང་གི་སའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་

དང་འགོག་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་སྤོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བདེན་གོང་འོག་རང་
 ས་ཐམས་ཅད་དང་། ཅུ་བར་མ་སློམ་ཡུང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དེ་དག་མཚན་
 མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པ་སྲིད་པས། དེ་དག་མི་སློབ་པའི་
 མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བརྟག་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིར་དང་།
 ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་འདྲུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་འང་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱས་ཏེ་རྗོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་
 དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 སྲིར་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་
 སྲིར་ཞེས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
 པའི་ས་པའི་རྣམ་ཐར་རྗོགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དོ། །ཡང་ན་
 འཕགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟེལ་གཞོན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡང་ན་གཟུགས་སུ་
 འདྲུ་ཤེས་པས་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུང་དུ་ཟེལ་གཞོན། ཆེན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གཉིས།
 ཉན་གཟུགས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་སྲི་རོལ་གཟུགས་རྒྱུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཟེལ་
 གཞོན་གཉིས། ཉན་གཟུགས་མེད་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་སྲི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྲོ་སེར་
 དཀར་དམར་ཟེལ་གཞོན་བཞེ་སྟེ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཆེ་རྒྱུད་ལྟོད་བརྒྱད་དམ་སྤྲ་ལགས་སོ། །

དང་པོ་བཞི་ནི་དབྱིབས་ཁ་དོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་གི་གཉེན་པོ། ལྷག་མ་

བཞི་ནི་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡིད་ལྷུང་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་
པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་ལོག་གཉིས་བཤད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་
གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟིལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་ནི། རོ་བོས་
དམིགས་པ། གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་
ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ། དེ་ལོག་ཟིལ་གཞོན་གསུམ་པ་
དང་བཞི་བ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ། ས་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་
གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ། དེ་ལས་གཞན་ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གཞོན་བཞི་ཡི་ས། རོ་བོ་སོགས་
གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཐར་ཟིལ་
གཞོན་གྱི་ཁྲད་པར་ནི། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི།
ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་ལ། ཟིལ་གཞོན་གྱིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའམ། རྣམ་པར་སྟོས་པ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མོས་པའི་སྲིད་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་སྟུག་པར་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་
དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྲིད་དོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ཟིལ་གཞོན་མ་བཤད་
པ་ནི། གཟུགས་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་ན་དེ་ཡང་ཞོན་པའི་སྲིད་མ་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་
རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་
པར་བྱེད་ལ། གྱིས་པ་རྣམས་སྟུག་མི་སྟུག་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་
རྗེས་སུ་འགྲེལ་བ་དང་། དེས་ན་གཟུགས་པན་ཚུན་བསྐྱེས་ཏེ་སྟུག་པར་རོ་གཅིག་
པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མོས་པར་བྱས་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་

དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་བྱེད་ཟེལ། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་སྤྲུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་
གཅིག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ་ཟེལ་རོ། །

གསུམ་པ་ཟད་པར་བརྩམས། བསྟན་བཤམས་གཉིས། དང་པོ། ཡང་མདོ་ལས། ཟད་
པར་ས་རྩ་མེ་རྩུང། སྤོ་སེར་དཀར་དམར་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་མ་ཆད་པར་
ཁྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྩུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་བརྒྱད་བཤམས་
ལ། བྱི་མ་གཉིས་བཤམས་བཤམས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ། ས། སྤོད་ལུལ་གསུམ། དང་པོ།
དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་
སྤོ་སེར་སོགས་བཞི་ནི་ཟེལ་གཞོན་བྱི་མ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། བསྟན་བཤམས་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། ཟེལ་གཞོན་བྱི་མ་བཞིའི་སྤོད་
པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པ། སྤོད་ལུལ་ཉེ་དམིགས་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་ནི་
ཐ་སྤྲུག་དུ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་
གྱི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཟུགས་གྱི་སྤྱི་མཆེད་དུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཟད་པ་
རྒྱུད་གྱི་དམིགས་པ་རེག་བྱའི་སྤྱི་མཆེད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེལ་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རོ་
བོ་དང་། སྤོད་ལུལ་གཉིས། དང་པོ། ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ནི་
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པའི་དགུ་པ་བའི་རང་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ། དེ་གཉིས་
གྱི་སྤོད་ལུལ་ནི་གཟུགས་མེད་རང་གི་སྤྲུང་པོ་བཞི་ཡིན་ལོ། །སྤྱི་མཆེད་གཞན་ལ་
ཟད་པར་མི་འཛོག་པ་ནི་མིག་སོགས་བདུན་གྱིས་སྤོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་ལ་ས་ཁྲུབ་
ཅིང་། དེ་རོས་གཟུགས་ཁམས་མ་ཁྲུབ་ལ། སྤྱི་མ་རྒྱུན་མེད་པས་ཟད་པར་མ་བཞག་

གོ། །གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་འཛོག་པ་ནི། །ཤེས་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་ལྷུ་བ་པ་ལས་ཐོག་དབྱུང་དུ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཟད་པར་
གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟད་པར་མི་བཞག་གོ། །རྣམ་ཐར་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྲུང་པར་
ནི། དང་པོས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པ། །དེ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། དེ་
ནས་ཁྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྣ་མ་རྫོགས་ཤིང་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
རིམ་པའམ། རྒྱ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲས་བུའི་རིམ་པས་རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན་
ཟད་པར་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་སློབ་ཚུལ་ལ། འགོག་པ་སློབ་ཚུལ་
དང་། ལྷག་མ་ཉེར་སྣ་སློབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད།
ཟད་པར་བཅུ་སྟེ་ཉི་ལུ་ཅུ་བྱུག་ལས། དང་པོ། འགོག་པའི་སློབ་པ་དང་རྟེན་སོགས་
གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་གང་གིས་སློབ་པ་དང་། རྟེན་གང་ལས་སློབ་པ་གཉིས། དང་པོ།
ལྷག་མ་ཉེར་སྣ་སློབ་ཚུལ་ནི། ལྷར་འདྲེས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཙམ་དང་
མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་འབད་ཚོལ་གྱི་སྦྱོར་བས་འཛོལ་སྟེ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་
པའི་མ་ཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས།
དང་པོ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བུ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི། །ཁམས་
གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ཡི་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་སྦྱོ་
སྟེ། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལྷུང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། འདི་དག་ལྷུང་སྟོབས་གྱིས་
བསྐྱེད་བུ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ། ལྷུང་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེའམ་ཞེ་ན་མ་དེས་པའི་དམིགས་བསལ། འོ་ན་

ལྷན་མེད་པས་བསམ་གཟུགས་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་རི་ལྷན་སྐྱེ་ཞེ་ན།
 བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྤྱིར་ལྷན་དང་། ལྷན་དང་། ལས་དང་། ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཞེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལོ་དག་ཏུ་ནི་ལྷན་
 མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྒྱ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གོམས་བར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ།
 དེར་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་
 སྐྱེ་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། སྟོན་མའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤོང་འཇུག་གྱི་ལས་སུ་གྲུང་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་འདྲ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་
 བས་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། འོག་སའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

རི་ལྷན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྷན། གཟུགས་མེད་གཟུགས་མེད་
 ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བའདྲ་རྒྱ་དང་ལས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ། གོང་མའི་ཉིང་བསྟོགས་སྟོམ་པར་
 ལྷན་པ་ལས་ཡིན་ལ། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་
 དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏུན་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་ལས་སྟོབས་དེ་དག་དང་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། འཛིན་རྟེན་འཛིན་ཆེ་བསམ་
 གཏུན་འོག་མའི་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས།
 བསམ་གཏུན་གོང་མའི་སེམས་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏུན་གྱི་གདམས་

དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མ་སྟོམ་པར་སྟོན་བསམ་གཏན་གྲོམས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་
སྐྱེ་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བཟོད་དོ། །བྱེ་སྐྱས་བག་ཚགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་
འདོད་བསམ། སྟོན་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལ་འདོད་
དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་ལྷ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། མི་ལ་དེ་སྟེང་ཡིད་བྱེད་བདུན་དང་།
སེམས་གནས་དགུ་སོགས་ལུང་གི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་དེ། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ན། ཅི་འདོད་ཁམས་སུ་བསམ་
གཟུགས་མི་སྐྱེ་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སྲིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་འདོད་ན་དེ་རྒྱ་དང་ཚོས་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་མོད། གཙོ་ཆེ་བས་དེ་སྐད་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་བརྒྱུད་པོ་རྗེ་གས་པའི་མཐུག་བསྐྱེ་བ་ལ། འདི་ལྟར་བཅམས་
བ་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་བ་དང་། རི་ལྟར་བཅམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སྟོན་པའི་བསྟན་
བ་དམ་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་། རྟོགས་
པའི་ཚོས་ལམ་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་
གི་ཚོས་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་
བསྐྱབས་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བ་དམ་ཚོས་
འཛིན་པ་མིན་པས་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་སྟོམས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ལུང་རྟོགས་རི་སྟོན་དུ་གནས་
བ་དེ་སྟོན་དུ་བསྟན་བ་གནས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའང་བསྟན་བ་ལོ་ལྟ་བུ་
པའི་དུས་སུ་རུབ། དེར་སང་དུག་ཚུ་མངོན་པའི་དུས་སུ་བཞེད་ཅེས་མཚིམས་ཆེན་
ན་བཞོད་དོ། །གཉིས་པ། དབྱིག་གཉིན་བདག་གིས་མངོན་པའི་ཚོས་འདི་པལ་ཆེད་

ནི། ལ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱུ་བ་བ་དང་མ་སྐྱེ་བར་བཤད་ལ། མདོ་སྡེ་བ་དང་ཉི་
འོག་བྱེ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཆེར་ཞེས་སྐྱེས་སོ། །གཞུང་
འདིར་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེས་པར་ཚར་བའམ། ཟིན་གྱུ་བ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར།
ཚོམ་པ་ལོ་བདག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་བའོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་གང་སྟེ་མ་ཁྱེན་པ་ཞེས་མཚིམས་ཆེན་
ནའོ། །གལ་ཏེ་ལ་ཆེ་བྱེ་སྐྱེ་བའམས་པ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ལུང་
བཞིན་བཤད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་
མཚན་ཉིད་བཟོད་པ་ལ་ཚད་མ་ནི་སྐབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤྲེལ་ཤུ་འི་འུ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་འབྲུལ་བ་སྲིད་པས་སོ། །གསུམ་པ། ཚོས་
མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་ལེ་ལུང་གྲུས་པ་ལས། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་
ཞེས་བུ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། ། །

༥ གསུམ་པ་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་གཅེས་
སྤྲེལ་སུ་གྲུས་ནས་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི། མྱང་དོར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་འདིག་
རྟེན་གྱི་མིག་ལྟ་བུ་ནི། ལུས་སྟེ་ལུ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
ལས་གཞན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་¹⁹ ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེ་བོ་ལམ་ཆེར་ལུ་ངན་འདས་ཏེ་ཟད་བ་ན། བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཚོང་
ཞེང་། ལྟོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་གཞན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་བུབ་པས་རང་
དགར་གྱུར་པ་ཡི། དན་པའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཆོག་དང་
དོན་གྱི་སྟོན་པ་དགྲུགས་སོ། །རི་ལྟར་དགྲུགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ལུ་ངན་ལས་

19 མ་གྱི་ ༤༦༦ན། ལྷངས་ དཔལ་ལྷི་ ༣༠༣ན། ལྷང་།

འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལོན་པ་ན། སྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོས་ལོང་དེ་ཉིད་
མ་མཛོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཀའི་ཚོ་གལ་སོགས་པ་རྒྱུད་བ་མིན་པའི་གཞི་
བཅུ་བཅས་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་པར་དགྲུགས་པ་ན། དམ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་
ཡངས་པ་ཅན་ཏུ་འདུས་ཏེ་བསྐྱབ་བ་གཉིས་པ་མཛོད་ནས་རྣམས་པར་བསལ་ལྟོ། །

དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་རྩ་བ་ཏུ་གྱུ་གྱུ་སྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་
བ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བའི་ཆོ། དམ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་
སོགས་སྐྱད་བཞིས་གསུང་རབས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྟོབ་མ་སོ་སོར་
བྱེས་པས་སྟེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་དགྲུགས་པར་གྱུར་པ་ན། དམ་བཅོམ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་མཁས་པར་གྱུར་
པ་རྣམས་རོ་ལན་རྩ་འའི་དགོན་པར་འདུས་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆོ་
སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་འདས་ནས་
ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཏུ་ཅ་བདུན་ལོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་། བསྐྱེ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ན། སྲོང་ཁྱེར་པ་ཏེ་ཡི་བྱ་འདི་ནང་ཏུ་གནས་བཞུན་འོད་སྦྱང་ཆེན་
པོ་དང་། ལྷ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས། བདུད་སྟོན་ཅན་བཟང་བོ་ཞེས་
བྱ་བ་དགོས་ལོང་གི་ཆ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་རྩ་འའི་སྐྱེ་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། དགོ་འདུན་
རྣམས་སྟེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་པར་དགྲུགས་ཏེ། དེའི་ཆོ་གནས་བཞུན་སྦྱ་སྟེ་དང་།
ཡིད་འོང་གི་དུས་སུ་སྟེ་བ་སོ་སོར་བྱེས་ནས་ལོ་རྩ་བ་ཏུ་ཅ་གསུམ་ན། གནས་བཞུན་
གནས་མའི་དུས་བསྟན་པ་བསྐྱེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བུ་རྩོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྩ་བུ་དེའི་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འདོན་པ་རྣམས་གྱུར་།

སྐྱུ་གཤམ་ལྟར་བཅས་མཚོགས་ཏུ་ཞི་བའི་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ཅས།
འཇོ་བ་རྣམས་སྐྱོ་བ་འདི་མགོན་མེད་པར་གྱུར་བ་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་དག་
འདོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱུར་བའདད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདོམས་པར་བྱེད་
ཅིང་། བསྟན་པ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་དགའ་
མགྱུར་ཉེ་རང་དགའ་དེད་སངས་འདྲི་བ་སྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གོང་དུ་བའདད་པའི་ཚུལ་
དེ་རྣམས་ན་ལྷ་བ་སངས་རྒྱས་དགའ་གི་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་འཆི་བའི་ཆེ་སྐྱོག་
མར་སྐྱོག་ཕྱིན་པ་ན་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་དང་འབྲེ་བར་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་
སོགས་བསྟན་པའི་མི་མཐུན་སྐྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་དང་ལྡན་པའི་
དུས་སྐུ་རིགས་པར་བྱས་ནས་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་དགའ་གིས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་
ལ་བསྟན་པ་འདོན་པ་ལ་རྣམས་པར་བཅོལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

བཞི་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ། སྐྱོ་བ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱུང་དང་།
ལོ་རྒྱུ་བ་གང་གིས་བསྐྱུར་བའི་བསྐྱུར་བྱུང་སྐྱོས་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་མཛོན་པའི་
མཛོད་ཀྱི་ཆེ་ག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་སྐྱོ་བ་དཔོན་ལྷུང་ལེ་དགེ་སྐྱོང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
མཛོད་པ་རྗེས་སོ། ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རི་ན་མི་ལུ་སྐྱེ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ལུས་ཉེ་གཉེན་ལ་
ཕབ་པའོ། ། །

༥ འདིར་སྐྱས་པ། ས་བཅད་རྒྱུར་ཟད་མང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཚུར་དུ་ཞིག་དང་
མཉམ། །མཛོན་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཡང་འདི་དང་སྐྱུར་བ་སྐྱོགས་ཅེས་རྟོགས། །དཔེ་

གཞན་སྲུ་མི་ལང་ཡང་དབྱིག་གཉེན་རང་གི་དགོངས་པར་མཐུན། །ལྷན་པོ་སྲུ་མ་མཁུ་
 ཡང་ཚོས་གྱི་རྗེས་ལབྱང་ལགའ་ལ་པན། །ས་བཅད་གང་གི་ས་སྤྱི་དང་བསྐྱུས་དོན་
 མཚམས་སྦྱར་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་པ། །གཞུང་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡིན་གཞན་ཏུ་
 གྱིས་པས་རྗེ་ཏུ་བཟངས་པ་ལྟར། །ཟངས་ཚམ་སྒྲོམ་གྱང་དོན་གྱི་གོ་བར་པན་པ་
 དཀའ་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ། །འབད་པས་བྱས་སོ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱས་དང་བསྐྱུས་
 པའི་ཚུལ་ཤེས་མངོན། །ཅེས་ཤེས་བུའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་
 མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་བྱེ་བྲག་བཤའ་མངོན་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བཤའ་པའི་ཚུ་སྤྱང་འབྱུང་སྤྲུག་གཅིག་ཏུ་འབྱུས་པའི་ཚོས་
 གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་རིན་པོ་
 ཆེའི་དོ་ཤལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱིའི་རིང་ལུགས་ཇི་མ་མེད་པ་འཛིན་
 པའི་བཤའ་སྦྱབ་ཚོས་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཟང་གིས་ལྷ་ཅེར་སྒོམ་བཅོམ་སྒོམ་གསལ་བ་
 འཕགས་ཞོར་གྱི་གངས་ལ་མངོན་གྱི་བཤའ་ཁྲིད་བགྱིས་པའི་སྐབས་སུ་རྙིང་བཅུན་
 མི་པམ་སྒོ་སྒོས་ཇི་མེད་གྱིས་བཞོན་པའི་དགོ་བས་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྐྱུས་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་བཤའ་དང་སྦྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུར་ཅིག ། མདྲ་
 པོ། །ས་བཅད་མཐུག་ཚོམ་མོ། །

རྣམས་པ། གང་དག་སྲིད་ལས་ཡིད་འབྱུང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །གོ་འཕང་དོན་གཉེར་
 བགྱིད་པའི་སྒོ་ལྷན་རྣམས། །ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་རྒྱས་པའི་ས་བོན་གྱང་། །ཚོས་
 མངོན་མངོན་ཡིན་ཀུན་ནས་འཇུག་པར་མངོན། །དེ་ཕྱིར་གསུང་གསང་ཚིག་དང་
 དོན་གྱི་ཆ། །ཤིན་ཏུ་ཉོགས་པར་དཀའ་ཡང་སྣག་བསམ་སྒོས། །གཟུར་གནས་སྒོ་ལྷན་

འགའ་ལ་ཕན་སྐྱེས་སྟེ། །ཉུང་དུས་དོན་རྣམས་གསལ་བའི་འགྲེལ་བཤད་བཞོད། །དེ་
ལས་རྒྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཤིང་རྟ་ཡིས། །གདུལ་བུའི་ཡིད་མཁར་སྤུབ་བསྟན་ཉིན་
བྱེད་དབང་། །བཟང་པོའི་གོ་ལར་དངས་ནས་སྐོངས་པའི་སྒྲུག། །བསལ་ནས་ཀུན་
མཁེན་གོ་འཕང་འཐོབ་ཀྱང་ཅིག། །ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་སྤུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་
ཚོས། །བསྟན་འཛིན་དམ་པས་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་སྐོབ་ནས། །དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཀུན་བྱུང་སྟེ། །འགོ་རྣམས་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་ཀྱང་ཅིག། །

དེ་ཡང་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བའི་དཔལ་ཐོབ་ཅིང་མཁམས་པའི་མདུན་སར་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་མཚོག་ཏུ་
དགོ་བ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྩོམ་མེད་འཇམ་འདིའི་
ཁྱངས་མངོན་པའི་རྒྱན་སོར་བཞག་ལས་ཚིག་སྣ་བསྐྱུས་པས་ཅུང་གོ་དཀའ་བ་
རྣམས་གཞུང་“དེ” དང་མཐུན་པར་དག་སྐྱོར་ཅམ་ལས་རང་ཚིག་གི་བསྟེན་བསྐྱེད་
མེད་པར། །ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཀའོག་པའི་སྟོབ་འབངས་ཡོངས་
ཀྱི་ཐ་འཁལ་བཟོན་གསུགས་སྐལ་བཟང་མིང་གིས་རྗེ་སླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པའི་སི་
ཏུ་རྩོམ་མེད་འཇམ་གི་བཀའ་བཞེན་ཉིན་དགོན་བསམ་གཏན་སྦྱིང་གི་སྐྱུབ་ཁང་དུ་ཞལ་
བལྟས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། །

འདི་ལྟར་ཀའོག་སི་ཏུ་བཞུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྟེ་སྟོད་འཛིན་
བ་སྐལ་བཟང་དབང་སྤུག་གིས་ས་བཅད་དང་སྤུག་མཚན་དཀུས་སུ་བཞོད་པ་ལས།
སྐྱར་རབ་ཚོས་མེ་སྟག་ཡོར་ཞེ་ཆེན་ཡང་དབེན་བདེ་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་
སྦྱིང་དུ་ཀུན་གསེགས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་མེད་བསྐྱེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་། །ཁོ་པོ་

༡༩ །མ་གྱི་ཤོག་ཐོས་༩༡༠ནལ། དེ དཔར་མི། ༣༠༥ནལ། -དེ།

ས་མཚན་“རྣམ་ཀའི་ཉི”¹⁴ ‘བཅས་པས་སྤྱག་མཚན་འགྲེལ་བར་གཏུགས་ནས་ལྷན་ཤིང་
དག་པར་བྱས་པ་འདིས་བརྟན་འགྲོལ་པན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུན་མི་ཚད་
པ་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག། ། །དགའོ་དགའོ་དགའོ། །

ཨོ་སྤྲི། རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་མངོན་རིན་ཆེན་མངོད་ཁང་གི་ རྱེད་པོ་སངས་
རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན། །འདིག་ཉེན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་གཞུང་བཟང་
འདི། །མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་ཚོར་གྱི་མཚོགས་འདི་ཡོད་པས་ནི་ཀུན་མཁའ་
ཆེ་ཐོབ་ཅིང་། །འདི་དོན་བཀའ་ལ་འཇོམ་སྒྲིང་མཛེས་རྒྱན་དེ། །སྐར་ཡང་དངོས་
འོན་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་མ་ནི། །མི་པམ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་སྤྱི་ཞིག་ཡོད། །ཤག་
གི་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་གསལ་མེ་ཡོང་གི་ །རོ་མཚར་འབྲུལ་ཆེན་ཤིང་གི་སྤྲི་མོས་
“བརྒྱངས”¹⁵ ། །འདིར་ལྟོས་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་གོ་འཕང་ནི། །དགའ་བ་མེད་པ་
རྒྱུར་དུ་ཐོབ་དེས་སོ། ། །ཞེས་པའད་ཞེ་ཆེན་ནས་སྤྱི་བས་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་རྒྱུ་སྐར་
དུ་བརྒྱབ་སྐབས་མཁའ་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་མིང་འདི་ན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྤོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་གྲིས་པ་“སྤྲི་རྣ་
བ”¹⁶ ། །མཚན་ལོ། །

ལེགས་བཤད་ཉི་རྒྱའི་སྤྱང་བས་འཇོམ་སྒྲིང་ཞོན། །ཀུན་དུ་རབ་བྱུང་བཀྲ་ཤིས་
དཔལ་འབར་ཞིང་། །བཤད་སྤྱོད་བརྒྱའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་པ། །ཉག་དུ་མི་ཉམས་
གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཤོག །ཤིང་སྤྱུལ་རྒྱ་ཆེས་ལལ་འབྲུལ་བྱེད་གོ། །

14 །མ་ཕྱི། འོག་ངོས་ལ་10ན76ན། རྣམ་ཀའི་ཉི དཔལ་ཤི། 304བ7ན། རྣམ་ཀའི་ཉི།
15 །མ་ཕྱི། འོག་ངོས་ལ་17ན76ན། བརྒྱངས་ དཔལ་ཤི། 304བ7ན། བརྒྱང་།
16 །མ་ཕྱི། འོག་ངོས་ལ་17ན76ན། སྤྲི་རྣ་བྱ་བ་ དཔལ་ཤི། 304བ7ན། སྤྲི་རྣ་བྱ་བ་

བར་ཡུང་སློབ་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དཔེ་འབབ་སྲུང་། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་སྲུང་པོའི་མ་སྐྱུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་པའ་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་སྤེའི་འགོ་བ་མ་སྐྱུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་དུའི་མཚོར་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇོམས་སྤྱིར་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཇེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སློབ་ནམ་འཇེན་
ལྷུ་མེད་འདིར་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྲུང་ཚོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སློབ་ཚིག་ཏུ་ལྷུ་འདི་
དགེ་སྐོར་ཚོས་སྐྱུ་བ་དག་དབང་སྐོ་བཟང་བསྐྱུན་འཇེན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུར་བའོ། །

༄༅། ། བམ་ཞུ་མཚན་དུ་དེ་ལྟོ། ། ཨ་ཅི་བ་ཏུ་དུ་དུ་སྤྱི་ལྟོ། ། འོ་དུ་རེ་སྐྱུ་ལྟོ། །

ཡི་གེ་ཉེ་ལུ་ཚུ་དུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་
ཚུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །
